

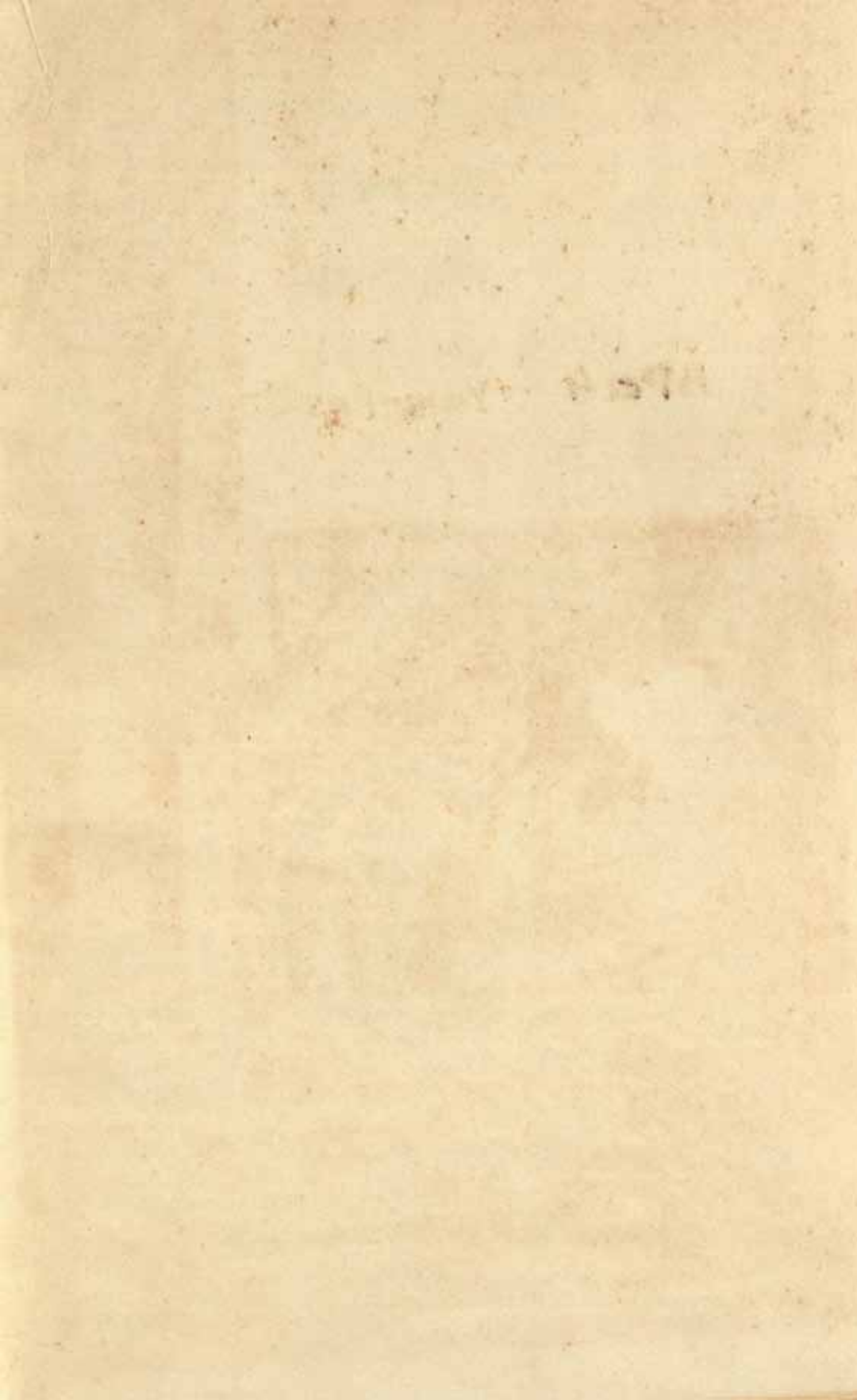
GOVERNMENT OF INDIA
DEPARTMENT OF ARCHAEOLOGY
CENTRAL ARCHAEOLOGICAL
LIBRARY

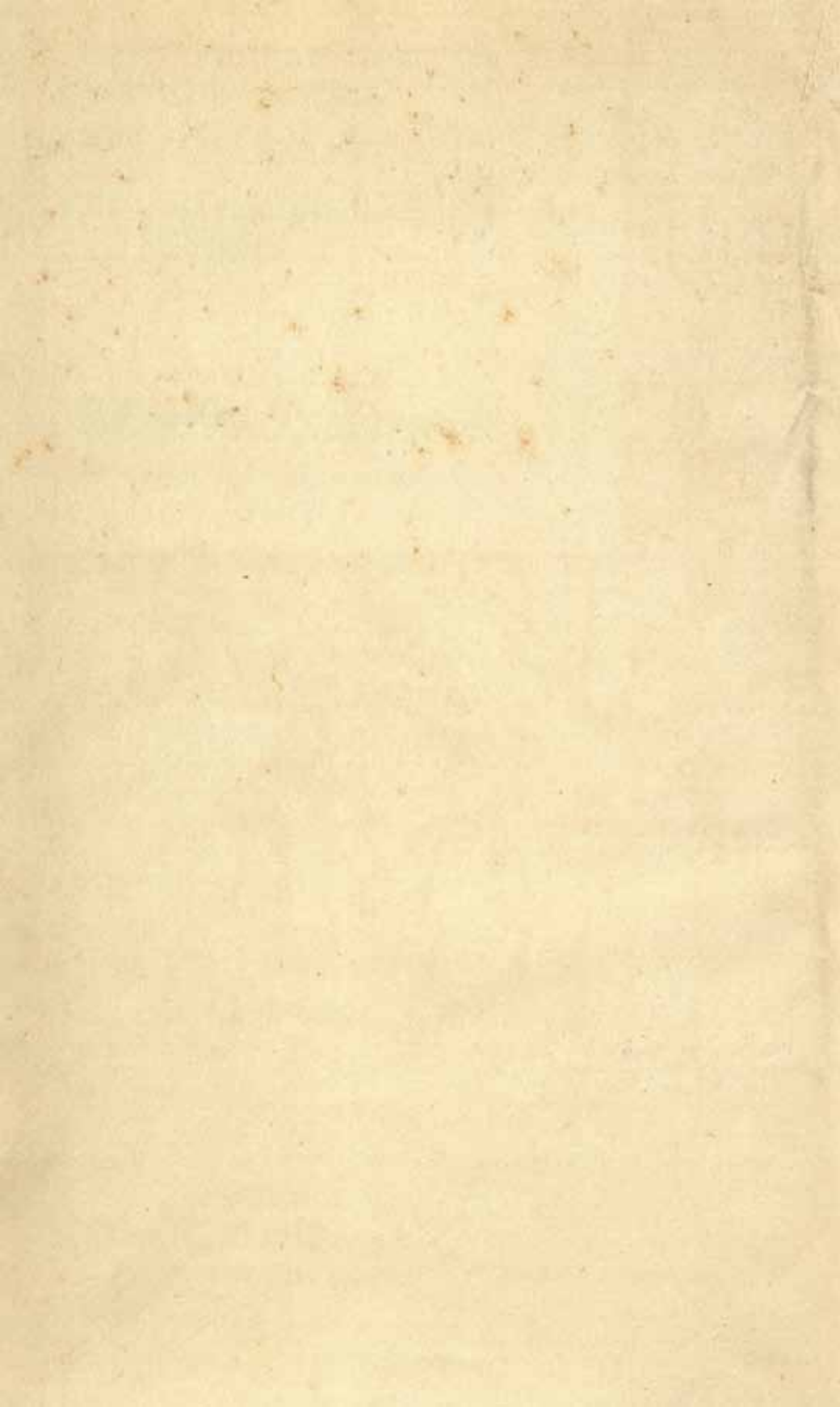

CLASS _____

CALL No. **BPa4** **Yam-Kas**

D.G.A. 79.

नालन्दा-देवनागरी-पालि-ग्रन्थमालाय

अभिधम्मपिटके
यमकपालि
(दुत्तियो भागो)

पद्यानसंशोधको
भिक्षु जगदीसकस्सपो

MUNSHI RAM MANOHAR LAL
Oriental & Foreign Book-Sellers,
P. B. 1165, Nai Sarak, DELHI-6.

बिहारराजकीयेन पालिपकासनमण्डलेन
पकासिता

बु०२५०५

वि० २०१८

वितरक
मोतीलाल बनारसीदास,
नेपाली खपरा,
पोस्ट बाक्स नं० ७५,
वाराणसी ।
(भारत)

THE YAMAKA

(Part II)

General Editor
BHIKKHU J. KASHYAP

11146

PĀLI PUBLICATION BOARD
(BIHAR GOVERNMENT)

B. E. 2505

V. E. 2018

1961

BPa 4
Yam/Kas

**CENTRAL ARCHAEOLOGICAL
LIBRARY, NEW DELHI.**

Acc. No. 1114.6
Date 21.4.62
Call No. B14

Yam/Kas

Sole Agents:

MOTI LAL BANARASI DAS,

Nepali Khapara,

Post Box No 75,

Varanasi.

(India)

GENERAL PREFACE

The teaching of the prophets is generally distorted by the beliefs of the world and the interpretations of the priests. If we wish to ascertain what the founders of great religions taught, we have to get back to the original sources.

Buddhism in all its forms goes back to the life and teaching of the Buddha. While the austerities practised by him till he attained enlightenment appeal to the Hīnayāna, the Pāli or the Southern school, his life of service and compassion for 45 years after the attainment of enlightenment is the authority for the Mahāyāna, the Sanskrit or the Northern school.

The religious quest springs from the consciousness of the imperfection and suffering of the world. The questions which worried Tolstoy in the fiftieth year of his life disturb all thinking men. "What is life? Why should I live? Why should I do anything? Is there any meaning in life that can overcome inevitable death"? Nijinzky summed up the whole problem in his *Diary* when he wrote: "The whole life of my wife and of all mankind is death." How can we be saved from the body of this death? This is the problem of religion.

The Buddha traces suffering to selfish desire. Suffering is the result of tension between a living creature's essential impulse to try to make itself into the centre of the universe and its essential dependence on the rest of creation. Craving is that which binds the individual to the creative process. The individual with selfish desire becomes the slave of the universe. We can overcome suffering only if we get rid of *trṣṇā* or *taṇhā*. To attempt to get rid of suffering through the various devices of self-deception is not to cease to suffer but to suffer in a different way.

The Buddha formulates the eight-fold path of morality which helps us to eliminate selfish desire and overcome suffering.

Recd. from 1975 Month Jan. Manchen. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

When the Upaniṣads declare, "That thou art," *tat tvam asi*, it is not a mere statement of fact. It is a call to action. Make thyself that which thou know thou canst be. Whereas the Hindu mind believes in a permanent element in the individual which can stand firm and unshaken in the midst of change, the Buddhist stresses the dynamic character of the self. No change is possible with an unchanging consciousness. We can achieve the possibilities in us by the exertion of the will rather than by the play of the intellect. Religion is not a creed, but a vital process. It is no use railing against God or destiny when we are ourselves the authors of our disgrace. If few are chosen, it is because few choose to be chosen. The Buddha laid stress on the creative freedom of man. The Buddha did not encourage dependence on the supernatural. He could not conceive of a being capable of creating a world for the express purpose of its creatures praising him. The ten veramaṇīs or prohibitions or abstinences called *daśaśīla* or *daśaśikṣāpada* which the novices in the path of Buddhism utter are given in these words : "I take upon myself the abstinence, (1) from destroying life, (2) from taking what is not given, (3) from leading an unchaste life, (4) from speaking untruth, (5) from giving myself to intoxicating drugs, (6) from eating at irregular hours, (7) from seeing musical and dancing performances and other shows and pageants, (8) from wearing garlands, perfumes, unguents and other bodily decorations, (9) from using high couches and seats, (10) from accepting gifts of gold and silver." The first five are the Buddhist *pañcaśīla*.

Pāṇātipātā veramaṇī sikkhāpadaṃ samādiyāmi
 Adinnādānā veramaṇī sikkhāpadaṃ samādiyāmi
 Kāmesu micchācārā veramaṇī sikkhāpadaṃ
 samādiyāmi

Musāvādā veramaṇī sikkhāpadaṃ samādiyāmi
 Surā-meraya-majja-pamādatṭhānā
 veramaṇī sikkhāpadaṃ samādiyāmi

Conflicts in the world are conflicts in the human soul enlarged. If men were at peace within themselves, the outer conflicts

between nations would inevitably cease. By practising the Buddha's pañcaśīla we will develop patience, courage, love and unselfishness. The Buddha teaches us that even in an age of anxiety and violence, it is possible to gain and maintain inner harmony, which is not at the mercy of outward circumstance.

Nirvāṇam paramam sukham : Nirvāṇa is the highest bliss. It is not a negative state of annihilation but a positive state of joy, consciousness grown from an unhappy to a beatific one. The Buddha does not tell us that man is but a bubble on the turbulent surface of nature and that he has no destiny save to undergo dissolution. The Hindu affirms that man can realise his identity with Brahman, the ground of all being; the Buddhist says that man can live in a transfigured world where *samsāra* and *nirvāṇa* are one. In *Mahā-saccaka Sutta*, the Buddha himself is reported to have described the supreme triumph of reaching the goal of his quest as follows :

“When this knowledge, this insight had arisen within me, my heart was set free from intoxication of lusts, set free from the intoxication of becomings, set free from the intoxication of ignorance. In me, thus emancipated, there arose the certainty of that emancipation. And I came to know : “Rebirth is at an end. The higher life has been fulfilled. What had to be done has been accomplished. After this present life there is no further for this or that. This last insight did I attain to in the last watch of the night. Ignorance was beaten down, insight arose, darkness was destroyed, the light came, inasmuch as I was there strenuous, earnest, master of myself.” Thus ended the struggle of six long years.

The Buddha is said to be a physician. Even as the physician strives to restore to health a sick man, the Buddha tries to restore us to our normal condition. If our leaders become normal, we may be able to replace the present social order in which division, falsehood and violence prevail, by a new one in which humanity, truth and brotherhood will reign.

On the occasion of the 2,500th anniversary of the Buddha's parinirvāṇa, the Government of India decided to publish standard versions in Devanāgarī Script of the complete Pāli and the Sanskrit texts of the two schools, Southern and Northern, in the hope that some of the readers of these books may be impelled to love the good, to practise altruism and hold their spirit aloof from the desires and ambitions of the world.

S. Radhakrishnan

General Editor's Preface

In this Volume we are publishing the second part of the *Yamaka* of the *Abhidhamma Piṭaka*. As we have already given an introduction to it in the first Volume of the book, it is not necessary to write any thing more at this place.

The present edition has been prepared co-ordinating the following versions of the text:—Burmese—Chaṭṭha-Saṅgāyana publication, 1956; Siamese—Mahāmakūṭa Government publication, 1926; Sinhalese—edited by Pandita Kirielle Ñāṇawimala Thera, 1953; and Roman—edited by C. Rhys Davids (P.T.S. London, 1911 & 1913).

♦♦

♦♦

♦♦

The Basic MSS of this Volume have been edited by Venerable Acharya D. Sasanāsiri, Principal, International Pali Institute, Mahabodhi Society, Sarnath; and finally revised and seen through the press by our learned Editor, Shree Birbal Sharma, M. A.

My best thanks are due to them for their prompt and valuable cooperation.

Bhikkhu J. Kashyap

सम्पादकीय

इस भाग में यमकपालि का द्वितीय भाग प्रकाशित किया जा रहा है। इसका परिचय पहले भाग की भूमिका में ही आ गया है, अतः उसके विषय में यहाँ कुछ लिखना आवश्यक नहीं समझा।

यह संस्करण निम्नलिखित ग्रन्थों के आधार पर तैयार किया गया है:—बर्मी-संस्करण, छट्टु-सङ्कायन प्रकाशन (१९५६); स्यामी-संस्करण, महामकुट राजकीय प्रकाशन (१९२६); सिंहली-संस्करण, पण्डित किरिअल्ले ज्ञाणविमल थेर द्वारा सम्पादित (१९५३); तथा रोमन-संस्करण, सी० रायस डेविड्स द्वारा सम्पादित (पालि टेक्स्ट सोसाइटी, लन्दन, १९११ तथा १९१३)।

**

**

**

प्रस्तुत ग्रन्थ की मूल पाण्डुलिपि का संशोधन, महाबोधि अन्ताराष्ट्रीय पालि प्रतिष्ठान, सारनाथ के प्राचार्य, श्रीमहास्वविर आचार्य शासनश्रीजी ने तथा उसका अन्तिम संशोधन हमारे विद्वान् सम्पादक, श्री बीरबल शर्मा, एम० ए० ने किया है। अतः ये व्यक्ति हमारे धन्यवाद के पात्र हैं।

भिक्षु जगदीश काश्यप

THE PĀLI ALPHABET IN DEVANĀGARĪ AND ROMAN CHARACTERS

VOWELS

अ a   आ ā   इ i   ई ī   उ u   ऊ ū   ए e   ओ o

CONSONANTS WITH VOWEL "A"

क ka	ख kha	ग ga	घ gha	ङ ṅa
च ca	छ cha	ज ja	झ, ञ jha	ञ ña
ट ṭa	ठ ṭha	ड ḍa	ढ ḍha	ण ṇa
त ta	थ tha	द da	ध dha	न na
प pa	फ pha	ब ba	भ bha	म ma
य ya	र ra	ल la	व va	स sa
		ह ha	ळ ḷa	अ arh

VOWELS IN COMBINATION

क ka का kâ कि ki की kī कु ku कू kū के ke को ko
ख kha खा khā खि khi खी khī खु khu खू khū खे khe खो kho

CONJUNCT—CONSONANTS

क kka	ञ्ज ñja	द dva	म्ब mba
क्ख kkha	ञ्झ, ङ्ग ñjha	ध dhya	म्भ mbha
क्य kya	ञ्झा ñña	ध्व dhva	म्म mma
क्रि kri	ञ्ह ñha	न्त nta	म्य mya
क्ल kla	ट्ट, दट् ṭṭa	न्त्व ntva	म्ह mha
क्व kva	ट्ठ, दट्ठ ṭṭha	न्थ nthā	य्य yya
क्य khya	ड्ड, इड् ḍḍa	न्द nda	य्ह yha
क्ख khva	ड्ढ, इड्ढ ḍḍha	न्द्र ndra	ल्य lya
ग gga	ण्ट ṇṭa	न्ध ndha	ल्ल lla
गघ gggha	ण्ठ ṇṭha	न्न, न्न nna	ल्ल् lha
ग gyā	ण्ड ṇḍa	न्य nya	व्ह vha
ग्र gra	ण्ण ṇṇa	न्ह nha	स्त sta
ङ्क ñka	ण्ह ñha	प्प ppa	स्त्र stra
ङ्ख ñkha	त्त tta	प्फ ppha	स्न sna
ङ्ग, ङ्ग ñga	त्थ ttha	प्य pya	स्म sma
ङ्घ, ङ्घ ñgha	त्य tya	प्ल pla	स्य sya
च्च cca	त्र tra	ब्व bba	स्व sva
च्च ccha	त्व tva	ब्भ bbha	स्स ssa
ज्ज jja	द्द, द्द dda	व्य bya	ह्य hma
ज्झ, ङ्ग jjha	द्ध ddha	ब्र bra	ह्व hva
ञ्च ñca	द्य dya	म्प mpa	ळ्ह lha
ञ्छ ñcha	द्र dra	म्फ mpha	

ī=ā; f=i; ṛ=ī; ॠ=u; ॡ=ū; ˆ=e; ˆ=ō

१	२	३	४	५	६	७	८	९	०
1	2	3	4	5	6	7	8	9	0

यमकपालि

(दुतियो भागो)

सूची

६. सङ्खारयमकं

	पिट्ठङ्का		पिट्ठङ्का
१. पण्णत्तिवारो	३	२. पवत्तिवारो	१०
(क) उद्देशो	३	§ १. उप्पादवारो	१०
§ १. पदसोधनवारो	३	(१) पच्चुप्पन्नवारो	१०
(क) अनुलोमं	३	(क) अनुलोमपुग्गलो	१०
(ख) पच्चनीकं	३	(ख) अनुलोमओकासो	११
§ २. पदसोधनमूलचक्कवारो	४	(ग) अनुलोमपुग्गलोकासा	१२
(क) अनुलोमं	४	(घ) पच्चनीकपुग्गलो	१३
(ख) पच्चनीकं	४	(ङ) पच्चनीकओकासो	१४
§ ३. सुद्धसङ्खारवारो	५	(च) पच्चनीकपुग्गलोकासा	१५
(क) अनुलोमं	५	(२) अतीतवारो	१५
(ख) पच्चनीकं	५	(क) अनुलोमपुग्गलो	१५
(ख) निद्देशो	५	(ख) अनुलोमओकासो	१६
§ १. पदसोधनवारो	५	(ग) अनुलोमपुग्गलोकासा	१६
(क) अनुलोमं	५	(घ) पच्चनीकपुग्गलो	१७
(ख) पच्चनीकं	६	(ङ) पच्चनीकओकासो	१८
§ २. पदसोधनमूलचक्कवारो	६	(च) पच्चनीकपुग्गलोकासा	१८
(क) अनुलोमं	६	(३) अनागतवारो	१९
(ख) पच्चनीकं	८	(क) अनुलोमपुग्गलो	१९
§ ३. सुद्धसङ्खारवारो	९	(ख) अनुलोमओकासो	२०
(क) अनुलोमं	९	(ग) अनुलोमपुग्गलोकासा	२०
(ख) पच्चनीकं	९	(घ) पच्चनीकपुग्गलो	२२
		(ङ) पच्चनीकओकासो	२३

	पिटृङ्का		पिटृङ्का
(च) पच्चनीकपुग्गलोकासा	२३	(३) अनागतवारो	४३
(४) पच्चुप्पन्नातीतवारो	२४	(क) अनुलोमपुग्गलो	४३
(क) अनुलोमपुग्गलो	२४	(ख) अनुलोमओकासो	४४
(ख) अनुलोमओकासो	२५	(ग) अनुलोमपुग्गलोकासा	४४
(ग) अनुलोमपुग्गलोकासा	२५	(घ) पच्चनीकपुग्गलो	४५
(घ) पच्चनीकपुग्गलो	२७	(ङ) पच्चनीकओकासो	४७
(ङ) पच्चनीकओकासो	२७	(च) पच्चनीकपुग्गलोकासा	४७
(च) पच्चनीकपुग्गलोकासा	२७	(४) पच्चुप्पन्नातीतवारो	४८
(५) पच्चुप्पन्नानागतवारो	२९	(क) अनुलोमपुग्गलो	४८
(क) अनुलोमपुग्गलो	२९	(ख) अनुलोमओकासो	४९
(ख) अनुलोमओकासो	३०	(ग) अनुलोमपुग्गलोकासा	४९
(ग) अनुलोमपुग्गलोकासा	३०	(घ) पच्चनीकपुग्गलो	५१
(घ) पच्चनीकपुग्गलो	३१	(ङ) पच्चनीकओकासो	५१
(ङ) पच्चनीकओकासो	३३	(च) पच्चनीकपुग्गलोकासा	५१
(च) पच्चनीकपुग्गलोकासा	३३	(५) पच्चुप्पन्नानागतवारो	५३
(६) अतीतानागतवारो	३४	(क) अनुलोमपुग्गलो	५३
(क) अनुलोमपुग्गलो	३४	(ख) अनुलोमओकासो	५४
(ख) अनुलोमओकासो	३५	(ग) अनुलोमपुग्गलोकासा	५४
(ग) अनुलोमपुग्गलोकासा	३५	(घ) पच्चनीकपुग्गलो	५६
(घ) पच्चनीकपुग्गलो	३७	(ङ) पच्चनीकओकासो	५७
(ङ) पच्चनीकओकासो	३७	(च) पच्चनीकपुग्गलोकासा	५७
(च) पच्चनीकपुग्गलोकासा	३७	(६) अतीतानागतवारो	५९
§ २. निरोधवारो	३९	(क) अनुलोमपुग्गलो	५९
(१) पच्चुप्पन्नवारो	३९	(ख) अनुलोमओकासो	६०
(क) अनुलोमपुग्गलो	३९	(ग) अनुलोमपुग्गलोकासा	६०
(ख) अनुलोमओकासो	४०	(घ) पच्चनीकपुग्गलो	६१
(ग) अनुलोमपुग्गलोकासा	४०	(ङ) पच्चनीकओकासो	६२
(घ) पच्चनीकपुग्गलो	४०	(च) पच्चनीकपुग्गलोकासा	६२
(ङ) पच्चनीकओकासो	४२	§ ३. उप्पादनरोधवारो	६४
(च) पच्चनीकपुग्गलोकासा	४२	(१) पच्चुप्पन्नवारो	६४
(२) अतीतवारो	४२	(क) अनुलोमपुग्गलो	६४
(क) अनुलोमपुग्गलो	४२	(ख) अनुलोमओकासो	६४

	पिटङ्का		पिटङ्का
(ग) अनुलोमपुग्गलोकासा	६५	(४) पच्चुप्पन्नातीतवारो	७२
(घ) पच्चनीकपुग्गलो	६५	(क) अनुलोमपुग्गलो	७२
(ङ) पच्चनीकओकासो	६६	(५) पच्चुप्पन्नानागतवारो	७३
(च) पच्चनीकपुग्गलोकासा	६६	(क) अनुलोमपुग्गलो	७३
(२) अतीतवारो	६७	(ख) अनुलोमओकासो	७४
(क) अनुलोमपुग्गलो	६७	(ग) अनुलोमपुग्गलोकासा	७४
(३) अनागतवारो	६७	(घ) पच्चनीकपुग्गलो	७५
(क) अनुलोमपुग्गलो	६७	(ङ) पच्चनीकओकासो	७७
(ख) अनुलोमओकासो	६८	(च) पच्चनीकपुग्गलोकासा	७७
(ग) अनुलोमपुग्गलोकासा	६८	(६) अतीतानागतवारो	७८
(घ) पच्चनीकपुग्गलो	७०	(क) अनुलोमपुग्गलो	७८
(ङ) पच्चनीकओकासो	७१	३. परिञ्जावारो	७९
(च) पच्चनीकपुग्गलोकासा	७१	§ १-६. पच्चुप्पन्नवारादि	७९

७. अनुसययमकं

१. उप्पत्तिट्ठानवारो	८१	§ ३. पजहनवारो	२०३
२. महावारो	८२	(क) अनुलोमपुग्गलो	२०३
§ १. अनुसयवारो	८२	(ख) अनुलोमओकासो	२०७
(क) अनुलोमपुग्गलो	८२	(ग) अनुलोमपुग्गलोकासा	२१६
(ख) अनुलोमओकासो	८६	(घ) पटिलोमपुग्गलो	२२४
(ग) अनुलोमपुग्गलोकासा	८६	(ङ) पटिलोमओकासो	२३२
(घ) पटिलोमपुग्गलो	११४	(च) पटिलोमपुग्गलोकासा	२४१
(ङ) पटिलोमओकासो	१२०	§ ४. परिञ्जावारो	२६०
(च) पटिलोमपुग्गलोकासा	१२८	(क) अनुलोमपुग्गलो	२६०
§ २. सानुसयवारो	१४४	(ख) अनुलोमओकासो	२६५
(क) अनुलोमपुग्गलो	१४४	(ग) अनुलोमपुग्गलोकासा	२७४
(ख) अनुलोमओकासो	१५०	(घ) पटिलोमपुग्गलो	२८२
(ग) अनुलोमपुग्गलोकासा	१६०	(ङ) पटिलोमओकासो	२९१
(घ) पटिलोमपुग्गलो	१७२	(च) पटिलोमपुग्गलोकासा	३००
(ङ) पटिलोमओकासो	१७८	§ ५. पहीनवारो	३२०
(च) पटिलोमपुग्गलोकासा	१८६	(क) अनुलोमपुग्गलो	३२०

	पिट्टङ्का		पिट्टङ्का
(ख) अनुलोमश्रोकासो	३२६	(च) पटिलोमपुगलोकासा	३६४
(ग) अनुलोमपुगलोकासा	३३५	§ ६. उप्पज्जनवारो	३७६
(घ) पटिलोमपुगलो	३४६	§ ७. (फ) धातुपुच्छावारो	३८०
(ङ) पटिलोमश्रोकासो	३५५	(ल) धातुविसज्जनावारो	३८६

८. चित्तयमकं

(क) उद्देशो	३६५	(५) निरोधवारो	४००
१. सुद्धचित्तसामञ्जं	३६५	(६) उप्पादनरोधवारो	४०१
§ १. पुगलवारो	३६५	(७) उप्पज्जमान- ननिरोधवारो	४०१
(१) उप्पादनरोधकाल- सम्भेदवारो	३६५	(८) उप्पज्जमानुप्पन्नवारो	४०१
(२) उप्पादुप्पन्नवारो	३६५	(९) निरुज्जमानुप्पन्नवारो	४०२
(३) निरोधुप्पन्नवारो	३६५	(१०) उप्पन्नोप्पादवारो	४०२
(४) उप्पादवारो	३६५	(११) अतीतानागतवारो	४०२
(५) निरोधवारो	३६६	(१२) उप्पन्नोप्पज्जमानवारो	४०२
(६) उप्पादनरोधवारो	३६७	(१३) निरुद्धनिरुज्जमानवारो	४०३
(७) उप्पज्जमान- ननिरोधवारो	३६७	(१४) अतिक्कन्तकालवारो	४०३
(८) उप्पज्जमानुप्पन्नवारो	३६७	§ ३. पुगलवम्मवारो	४०३
(९) निरुज्जमानुप्पन्नवारो	३६७	(१) उप्पादनरोधकाल- सम्भेदवारो	४०३
(१०) उप्पन्नोप्पादवारो	३६८	(२) उप्पादुप्पन्नवारो	४०४
(११) अतीतानागतवारो	३६८	(३) निरोधुप्पन्नवारो	४०४
(१२) उप्पन्नोप्पज्जमानवारो	३६८	(४) उप्पादवारो	४०४
(१३) निरुद्धनिरुज्जमानवारो	३६८	(५) निरोधवारो	४०५
(१४) अतिक्कन्तकालवारो	३६९	(६) उप्पादनरोधवारो	४०५
§ २. धम्मवारो	३६९	(७) उप्पज्जमान- ननिरोधवारो	४०६
(१) उप्पादनरोधकाल- सम्भेदवारो	३६९	(८) उप्पज्जमानुप्पन्नवारो	४०६
(२) उप्पादुप्पन्नवारो	३६९	(९) निरुज्जमानुप्पन्नवारो	४०६
(३) निरोधुप्पन्नवारो	४००	(१०) उप्पन्नोप्पादवारो	४०७
(४) उप्पादवारो	४००	(११) अतीतानागतवारो	४०७

	पिटृङ्का
(१२) उप्पन्नृप्पज्जमानवारो	४०७
(१३) निरुद्धनिरुज्जमानवारो	४०७
(१४) अतिक्कन्तकालवारो	४०८
२. सुत्तन्तचित्तमिस्सकविसेसो	४०८
३. अभिधम्मचित्तमिस्सक- विसेसो	४०९
(ख) निद्देसो	४०९
१. सुद्धचित्तसामञ्जां	४०९
§ १. पुगलवारो	४०९
(१) उप्पादनरोधकाल- सम्भेदवारो	४०९
(२) उप्पादुप्पन्नवारो	४१०
(३) निरोधुप्पन्नवारो	४१०
(४) उप्पादवारो	४१०
(५) निरोधवारो	४१२
(६) उप्पादनरोधवारो	४१३
(७) उप्पज्जमान- ननिरोधवारो	४१४
(८) उप्पज्जमानुप्पन्नवारो	४१५
(९) निरुज्जमानुप्पन्नवारो	४१५
(१०) उप्पन्नृप्पादवारो	४१६
(११) अतीतानागतवारो	४१७
(१२) उप्पन्नृप्पज्जमानवारो	४१७
(१३) निरुद्धनिरुज्जमानवारो	४१७
(१४) अतिक्कन्तकालवारो	४१८

	पिटृङ्का
§ २. धम्मवारो	४१९
(१) उप्पादनरोधकाल- सम्भेदवारो	४१९
(२) उप्पादुप्पन्नवारो	४१९
(३) निरोधुप्पन्नवारो	४२०
(४) उप्पादवारो	४२०
(५) निरोधवारो	४२१
(६) उप्पादनरोधवारो	४२२
(७) उप्पज्जमान- ननिरोधवारो	४२४
(८) उप्पज्जमानुप्पन्नवारो	४२४
(९) निरुज्जमानुप्पन्नवारो	४२५
(१०) उप्पन्नृप्पादवारो	४२५
(११) अतीतानागतवारो	४२६
(१२) उप्पन्नृप्पज्जमानवारो	४२६
(१३) निरुद्धनिरुज्जमानवारो	४२७
(१४) अतिक्कन्तकालवारो	४२७
§ ३. पुगलधम्मवारो	४२८
(१) उप्पादनरोधकाल- सम्भेदवारो	४२८
(२) उप्पादुप्पन्नवारो	४२८
(३) निरोधुप्पन्नवारो	४२९
(४) उप्पादवारो	४२९
(५) निरोधवारो	४३१
२. सुत्तन्तचित्तमिस्सकविसेसो	४३२
३. अभिधम्मचित्तमिस्सक- विसेसो	४३३

अभिधम्मपिटके

यमकं

(दुत्तियो भागो)

यसकपालि

६. सङ्खारयमकं

१. पण्णत्तिवारो

(क) उद्देशो

१. तयो सङ्खारा – कायसङ्खारो, वचीसङ्खारो, चित्तसङ्खारो ति' ।
अस्सासपस्सासा कायसङ्खारो, वितक्कविचारो वचीसङ्खारो, सञ्जा
च वेदना च चित्तसङ्खारो । ठपेत्वा वितक्कविचारे सब्बे पि
चित्तसम्पयुत्तका धम्मा चित्तसङ्खारो ।

B. vol.II,1,
R. vol.I,229

§ १. पदसोधनवारो

(क) अनुलोमं

२. (क) कायो कायसङ्खारो ?
(ख) कायसङ्खारो कायो ?
(क) वची वचीसङ्खारो ?
(ख) वचीसङ्खारो वची ?
(क) चित्तं चित्तसङ्खारो ?
(ख) चित्तसङ्खारो चित्तं ?

5

10

(ख) पच्चनीकं

३. (क) न कायो न कायसङ्खारो ?
(ख) न कायसङ्खारो न कायो ?
(क) न वची न वचीसङ्खारो ?
(ख) न वचीसङ्खारो न वची ?

(क) न चित्तं न चित्तसङ्खारो ?

(ख) न चित्तसङ्खारो न चित्तं ?

३ २. पदसोधनभूलचक्कवारो

(क) अनुलोमं

B. 2

४. (क) कायो कायसङ्खारो ?

(ख) सङ्खारा वचीसङ्खारो ?

5

(क) कायो कायसङ्खारो ?

(ख) सङ्खारा चित्तसङ्खारो ?

(क) वची वचीसङ्खारो ?

(ख) सङ्खारा कायसङ्खारो ?

(क) वची वचीसङ्खारो ?

10

(ख) सङ्खारा चित्तसङ्खारो ?

(क) चित्तं चित्तसङ्खारो ?

(ख) सङ्खारा कायसङ्खारो ?

(क) चित्तं चित्तसङ्खारो ?

(ख) सङ्खारा वचीसङ्खारो ?

(ख) पच्चनीकं

15

५. (क) न कायो न कायसङ्खारो ?

(ख) न सङ्खारा न वचीसङ्खारो ?

(क) न कायो न कायसङ्खारो ?

(ख) न सङ्खारा न चित्तसङ्खारो ?

(क) न वची न वचीसङ्खारो ?

20

(ख) न सङ्खारा न कायसङ्खारो ?

(क) न वची न वचीसङ्खारो ?

(ख) न सङ्खारा न चित्तसङ्खारो ?

(क) न चित्तं न चित्तसङ्खारो ?

(ख) न सङ्खारा न कायसङ्खारो ?

25

(क) न चित्तं न चित्तसङ्खारो ?

(ख) न सङ्खारा न वचीसङ्खारो ?

§ ३. सुद्धसङ्खारवारो

(क) अनुलोमं

६. (क) कायसङ्खारो वचीसङ्खारो ?

(ख) वचीसङ्खारो कायसङ्खारो ?

(क) कायसङ्खारो चित्तसङ्खारो ?

(ख) चित्तसङ्खारो कायसङ्खारो ?

(क) वचीसङ्खारो चित्तसङ्खारो ?

(ख) चित्तसङ्खारो वचीसङ्खारो ?

5

(ख) पञ्चनीकं

७. (क) न कायसङ्खारो न वचीसङ्खारो ?

(ख) न वचीसङ्खारो न कायसङ्खारो ?

(क) न कायसङ्खारो न चित्तसङ्खारो ?

(ख) न चित्तसङ्खारो न कायसङ्खारो ?

(क) न वचीसङ्खारो न चित्तसङ्खारो ?

(ख) न चित्तसङ्खारो न वचीसङ्खारो ?

R. 230

10

(ख) निदेसो

§ १. पदसोधनवारो

(क) अनुलोमं

८. (क) कायो कायसङ्खारो ति ?

नो ।

(ख) कायसङ्खारो कायो ति ?

नो ।

(क) वची वचीसङ्खारो ति ?

नो ।

(ख) वचीसङ्खारो वची ति ?

नो ।

(क) चित्तं चित्तसङ्खारो ति ?

नो ।

B. 3

15

20

(ख) चित्तसङ्खारो चित्तं ति ?

नो ।

(ख) पञ्चनीकं

६.(क) न कायो न कायसङ्खारो ति^१ ?

कायसङ्खारो न कायो, कायसङ्खारो । कायं च
5 कायसङ्खारं च ठपेत्वा अवसेसा न चेव कायो न च
कायसङ्खारो ।

(ख) न कायसङ्खारो न कायो ति ?

कायो न कायसङ्खारो, कायो । कायं च कायसङ्खारं
च ठपेत्वा अवसेसा न चेव कायो न च कायसङ्खारो ।

10 (क) न वची न वचीसङ्खारो ति ?

वचीसङ्खारो न वची, वचीसङ्खारो । वचिं च वची-
सङ्खारं च ठपेत्वा अवसेसा न चेव वची न च वची-
सङ्खारो ।

(ख) न वचीसङ्खारो न वची ति ?

15 वची न वचीसङ्खारो, वची । वचिं च वचीसङ्खारं
च ठपेत्वा अवसेसा न चेव वची न च वचीसङ्खारो ।

(क) न चित्तं न चित्तसङ्खारो ति ?

चित्तसङ्खारो न चित्तं, चित्तसङ्खारो । चित्तं च
चित्तसङ्खारं च ठपेत्वा अवसेसा न चेव चित्तं न च
20 चित्तसङ्खारो ।

(ख) न चित्तसङ्खारो न चित्तं ति ?

चित्तं न चित्तसङ्खारो, चित्तं । चित्तं च चित्तसङ्खारं
च ठपेत्वा अवसेसा न चेव चित्तं न च चित्तसङ्खारो ।

§ २. पदसोधनमूलचक्रवारो

(क) अनुलोमं

१०.(क) कायो कायसङ्खारो ति ?

25 नो ।

१. ति ? [नो] - सी० ।

(ख) सङ्खारा वचीसङ्खारो ति ?

वचीसङ्खारो सङ्खारो चेव वचीसङ्खारो च । अवसेसा
सङ्खारा^१ न वचीसङ्खारो ।

(क) कायो कायसङ्खारो ति ?

नो ।

B. 4

5

(ख) सङ्खारा चित्तसङ्खारो ति ?

चित्तसङ्खारो सङ्खारो चेव चित्तसङ्खारो च । अवसेसा
सङ्खारा न चित्तसङ्खारो ।

११. (क) वची वचीसङ्खारो ति ?

नो ।

10

(ख) सङ्खारा कायसङ्खारो ति ?

कायसङ्खारो सङ्खारो चेव कायसङ्खारो च । अवसेसा
सङ्खारा न कायसङ्खारो ।

(क) वची वचीसङ्खारो ति ?

नो ।

15

(ख) सङ्खारा चित्तसङ्खारो ति ?

चित्तसङ्खारो सङ्खारो चेव चित्तसङ्खारो च । अवसेसा
सङ्खारा न चित्तसङ्खारो ।

१२. (क) चित्तं चित्तसङ्खारो ति ?

नो ।

20

(ख) सङ्खारा कायसङ्खारो ति ?

कायसङ्खारो सङ्खारो चेव कायसङ्खारो च । अवसेसा
सङ्खारा न कायसङ्खारो ।

(क) चित्तं चित्तसङ्खारो ति ?

नो ।

25

(ख) सङ्खारा वचीसङ्खारो ति ?

वचीसङ्खारो सङ्खारो चेव वचीसङ्खारो च । अवसेसा
सङ्खारा न वचीसङ्खारो ।

R. 231

(ख) पञ्चनीकं

१३. (क) न कायो न कायसङ्खारो ति ?

कायसङ्खारो न कायो, कायसङ्खारो । कायं च कायसङ्खारं च ठपेत्वा अवसेसा न चेव कायो न च कायसङ्खारो ।

5 (ख) न सङ्खारा न वचीसङ्खारो ति ?

आमन्ता ।

(क) न कायो न कायसङ्खारो ति ?

कायसङ्खारो न कायो, कायसङ्खारो । कायं च कायसङ्खारं च ठपेत्वा अवसेसा न चेव कायो न च कायसङ्खारो ।

10

(ख) न सङ्खारा न चित्तसङ्खारो ति ?

आमन्ता ।

१४. (क) न वची न वचीसङ्खारो ति ?

वचीसङ्खारो न वची, वचीसङ्खारो । वचिं च वचीसङ्खारं च ठपेत्वा अवसेसा न चेव वची न च वचीसङ्खारो ।

15

(ख) न सङ्खारा न कायसङ्खारो ति ?

आमन्ता ।

(क) न वची न वचीसङ्खारो ति ?

वचीसङ्खारो न वची, वचीसङ्खारो । वचिं च वचीसङ्खारं च ठपेत्वा अवसेसा न चेव वची न च वचीसङ्खारो ।

20

(ख) न सङ्खारा न चित्तसङ्खारो ति ?

आमन्ता ।

B. 5 25 १५. (क) न चित्तं न चित्तसङ्खारो ति ?

चित्तसङ्खारो न चित्तं, चित्तसङ्खारो । चित्तं च चित्तसङ्खारं च ठपेत्वा अवसेसा न चेव चित्तं न च चित्तसङ्खारो ।

(ख) न सङ्खारा न कायसङ्खारो ति ?
आमन्ता ।

(क) न चित्तं न चित्तसङ्खारो ति ?
चित्तसङ्खारो न चित्तं, चित्तसङ्खारो । चित्तं च
चित्तसङ्खारं च ठपेत्वा अवसेसा न चेव चित्तं न च 5
चित्तसङ्खारो ।

(ख) न सङ्खारा न वचीसङ्खारो ति ?
आमन्ता ।

§ ३. मुद्रसङ्खारवारो

(क) अनुलोमं

१६. (क) कायसङ्खारो वचीसङ्खारो ति ?
नो ।

10

(ख) वचीसङ्खारो कायसङ्खारो ति ?
नो ।

(क) कायसङ्खारो चित्तसङ्खारो ति ?
नो ।

(ख) चित्तसङ्खारो कायसङ्खारो ति ?
नो ।

15

(क) वचीसङ्खारो चित्तसङ्खारो ति ?
नो ।

(ख) चित्तसङ्खारो वचीसङ्खारो ति ?
नो ।

20

(ख) पच्चनीकं

१७. (क) न कायसङ्खारो न वचीसङ्खारो ति ?

वचीसङ्खारो न कायसङ्खारो, वचीसङ्खारो । कायसङ्खारं
च वचीसङ्खारं च ठपेत्वा अवसेसा न चेव कायसङ्खारो
न च वचीसङ्खारो ।

(ख) न वचीसङ्खारो न कायसङ्खारो ति ?

25

कायसङ्खारो न वचीसङ्खारो, कायसङ्खारो । वचीसङ्खारं

च कायसङ्खारं च ठपेत्वा अवसेसा न चेव वचीसङ्खारो
न च कायसङ्खारो ।

(क) न कायसङ्खारो न चित्तसङ्खारो ति ?

चित्तसङ्खारो न कायसङ्खारो, चित्तसङ्खारो । कायसङ्खारं
च चित्तसङ्खारं च ठपेत्वा अवसेसा न चेव कायसङ्खारो
न च चित्तसङ्खारो ।

(ख) न चित्तसङ्खारो न कायसङ्खारो ति ?

कायसङ्खारो न चित्तसङ्खारो, कायसङ्खारो । चित्तसङ्खारं
च कायसङ्खारं च ठपेत्वा अवसेसा न चेव चित्तसङ्खारो
न च कायसङ्खारो ।

१८. (क) न वचीसङ्खारो न चित्तसङ्खारो ति ?

चित्तसङ्खारो न वचीसङ्खारो, चित्तसङ्खारो । वचीसङ्खारं
च चित्तसङ्खारं च ठपेत्वा अवसेसा न चेव वचीसङ्खारो
न च चित्तसङ्खारो ।

(ख) न चित्तसङ्खारो न वचीसङ्खारो ति ?

वचीसङ्खारो न चित्तसङ्खारो, वचीसङ्खारो । चित्तसङ्खारं
च वचीसङ्खारं च ठपेत्वा अवसेसा न चेव चित्तसङ्खारो
न च वचीसङ्खारो ।

२. पवत्तिवारो

§ १. उप्पादवारो

(१) पञ्चुप्पन्नवारो

(क) अनुलोमपुगगलो

R. 232

20

१९. (क) यस्स कायसङ्खारो उप्पज्जति तस्स वचीसङ्खारो उप्पज्जती
ति ?

विना वितक्कविचारेहि अस्सासपस्सासानं उप्पादक्खणे
तेसं कायसङ्खारो उप्पज्जति, नो च तेसं वचीसङ्खारो
उप्पज्जति । पठमज्झानं समापन्नानं कामावचरानं अस्सास-
पस्सासानं उप्पादक्खणे तेसं कायसङ्खारो च उप्पज्जति
वचीसङ्खारो च उप्पज्जति ।

25

(ख) यस्स वा पन वचीसङ्खारो उप्पज्जति तस्स कायसङ्खारो उप्पज्जती ति ?

विना अस्सासपस्सासेहि वितक्कविचारानं उत्पादक्खणे तेसं वचीसङ्खारो उप्पज्जति, नो च तेसं कायसङ्खारो उप्पज्जति । पठमज्झानं समापन्नानं कामावचरानं 5 अस्सासपस्सासानं उत्पादक्खणे तेसं वचीसङ्खारो च उप्पज्जति कायसङ्खारो च उप्पज्जति ।

(क) यस्स कायसङ्खारो उप्पज्जति तस्स चित्तसङ्खारो उप्पज्जती ति ?

आमन्ता ।

10

(ख) यस्स वा पन चित्तसङ्खारो उप्पज्जति तस्स कायसङ्खारो उप्पज्जती ति ?

विना अस्सासपस्सासेहि चित्तस्स उत्पादक्खणे तेसं चित्तसङ्खारो उप्पज्जति, नो च तेसं कायसङ्खारो उप्पज्जति । अस्सासपस्सासानं उत्पादक्खणे तेसं चित्त- 15 सङ्खारो च उप्पज्जति कायसङ्खारो च उप्पज्जति ।

२०. (क) यस्स वचीसङ्खारो उप्पज्जति तस्स चित्तसङ्खारो उप्पज्जती ति ?

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन चित्तसङ्खारो उप्पज्जति तस्स वचीसङ्खारो 20 उप्पज्जती ति ?

विना वितक्कविचारेहि चित्तस्स उत्पादक्खणे तेसं चित्तसङ्खारो उप्पज्जति, नो च तेसं वचीसङ्खारो उप्पज्जति । वितक्कविचारानं उत्पादक्खणे तेसं चित्त- 25 सङ्खारो च उप्पज्जति वचीसङ्खारो च उप्पज्जति ।

(ख) अनुलोमओकासो

२१. (क) यत्थ कायसङ्खारो उप्पज्जति तत्थ वचीसङ्खारो उप्पज्जती ति ?

B. 7

दुतियज्झाने ततियज्झाने तत्थ कायसङ्खारो उप्पज्जति, नो च तत्थ वचीसङ्खारो उप्पज्जति । पठमज्झाने

कामावचरे तत्थ कायसङ्खारो च उप्पज्जति वचीसङ्खारो
च उप्पज्जति ।

(ख) यत्थ वा पन वचीसङ्खारो उप्पज्जति तत्थ कायसङ्खारो
उप्पज्जती ति ?

5

रूपावचरे अरूपावचरे^१ तत्थ वचीसङ्खारो उप्पज्जति,
नो च तत्थ कायसङ्खारो उप्पज्जति । पठमज्ज्ञाने
कामावचरे तत्थ वचीसङ्खारो च उप्पज्जति कायसङ्खारो
च उप्पज्जति ।

10

(क) यत्थ कायसङ्खारो उप्पज्जति तत्थ चित्तसङ्खारो
उप्पज्जती ति ?

आमन्ता ।

(ख) यत्थ वा पन चित्तसङ्खारो उप्पज्जति तत्थ कायसङ्खारो
उप्पज्जती ति ?

15

चतुत्थज्ज्ञाने रूपावचरे अरूपावचरे तत्थ चित्तसङ्खारो
उप्पज्जति, नो च तत्थ कायसङ्खारो उप्पज्जति ।
पठमज्ज्ञाने दुतियज्ज्ञाने ततियज्ज्ञाने कामावचरे तत्थ
चित्तसङ्खारो च उप्पज्जति कायसङ्खारो च उप्पज्जति ।

२२.(क) यत्थ वचीसङ्खारो उप्पज्जति तत्थ चित्तसङ्खारो
उप्पज्जती ति ?

R. 233 20

आमन्ता ।

(ख) यत्थ वा पन चित्तसङ्खारो उप्पज्जति तत्थ वचीसङ्खारो
उप्पज्जती ति ?

25

दुतियज्ज्ञाने ततियज्ज्ञाने चतुत्थज्ज्ञाने तत्थ चित्त-
सङ्खारो उप्पज्जति, नो च तत्थ वचीसङ्खारो उप्पज्जति ।
पठमज्ज्ञाने कामावचरे रूपावचरे अरूपावचरे तत्थ
चित्तसङ्खारो च उप्पज्जति वचीसङ्खारो च उप्पज्जति ।

(ग) अनुलोमपुगलोकासा

२३. यस्स यत्थ कायसङ्खारो उप्पज्जति ... पे०... (यस्सकं पि
यस्सयत्थकं पि सदिसं) ।

(घ) पञ्चनीकपुगलो

२४.(क) यस्स कायसङ्खारो नुप्पज्जति तस्स वचीसङ्खारो नुप्पज्जती
ति ?

विना अस्सासपस्सासेहि वितक्कविचारानं उप्पादक्खणे
तेसं कायसङ्खारो नुप्पज्जति, नो च तेसं वचीसङ्खारो
नुप्पज्जति । सब्बेसं चित्तस्स भङ्गक्खणे विना अस्सास- 5
पस्सासेहि अवितक्कअविचारचित्तस्स उप्पादक्खणे निरोध-
समापन्नानं असञ्जसत्तानं तेसं कायसङ्खारो च नुप्पज्जति
वचीसङ्खारो च नुप्पज्जति ।

(ख) यस्स वा पन वचीसङ्खारो नुप्पज्जति तस्स कायसङ्खारो
नुप्पज्जती ति ?

B. 8

10

विना वितक्कविचारेहि अस्सासपस्सासानं उप्पादक्खणे
तेसं वचीसङ्खारो नुप्पज्जति, नो च तेसं कायसङ्खारो
नुप्पज्जति । सब्बेसं चित्तस्स भङ्गक्खणे विना अस्सास-
पस्सासेहि अवितक्कअविचारचित्तस्स उप्पादक्खणे निरोध-
समापन्नानं असञ्जसत्तानं तेसं वचीसङ्खारो च नुप्पज्जति 15
कायसङ्खारो च नुप्पज्जति ।

(क) यस्स कायसङ्खारो नुप्पज्जति तस्स चित्तसङ्खारो नुप्पज्जती
ति ?

विना अस्सासपस्सासेहि चित्तस्स उप्पादक्खणे तेसं
कायसङ्खारो नुप्पज्जति, नो च तेसं चित्तसङ्खारो 20
नुप्पज्जति । सब्बेसं चित्तस्स भङ्गक्खणे निरोधसमापन्नानं
असञ्जसत्तानं तेसं कायसङ्खारो च नुप्पज्जति चित्त-
सङ्खारो च नुप्पज्जति ।

(ख) यस्स वा पन चित्तसङ्खारो नुप्पज्जति तस्स कायसङ्खारो
नुप्पज्जती ति ?

25

आमन्ता ।

२५.(क) यस्स वचीसङ्खारो नुप्पज्जति तस्स चित्तसङ्खारो नुप्पज्जती
ति ?

विना वितक्कविचारेहि चित्तस्स उप्पादक्खणे तेसं

वचीसङ्खारो नुप्पज्जति, नो च तेसं चित्तसङ्खारो
नुप्पज्जति । सब्बेसं चित्तस्स भङ्गवखणे निरोध-
समापन्नानं असञ्जसत्तानं तेसं वचीसङ्खारो च नुप्पज्जति
चित्तसङ्खारो च नुप्पज्जति ।

5 (ख) यस्स वा पन चित्तसङ्खारो नुप्पज्जति तस्स वचीसङ्खारो
नुप्पज्जती ति ?

आमन्ता ।

(ङ) पच्चनीकओकासो

२६.(क) यत्थ कायसङ्खारो नुप्पज्जति तत्थ वचीसङ्खारो नुप्पज्जती
ति ?

10 रूपावचरे अरूपावचरे तत्थ कायसङ्खारो नुप्पज्जति,
नो च तत्थ वचीसङ्खारो नुप्पज्जति । चतुत्थज्ज्ञाने
असञ्जसत्ते तत्थ कायसङ्खारो च नुप्पज्जति वचीसङ्खारो
च नुप्पज्जति ।

15 (ख) यत्थ वा पन वचीसङ्खारो नुप्पज्जति तत्थ कायसङ्खारो
नुप्पज्जती ति ?

दुतियज्ज्ञाने ततियज्ज्ञाने तत्थ वचीसङ्खारो नुप्पज्जति,
नो च तत्थ कायसङ्खारो नुप्पज्जति । चतुत्थज्ज्ञाने
असञ्जसत्ते तत्थ वचीसङ्खारो च नुप्पज्जति कायसङ्खारो
च नुप्पज्जति ।

20 (क) यत्थ कायसङ्खारो नुप्पज्जति तत्थ चित्तसङ्खारो नुप्पज्जती
ति ?

चतुत्थज्ज्ञाने रूपावचरे अरूपावचरे तत्थ कायसङ्खारो
नुप्पज्जति, नो च तत्थ चित्तसङ्खारो नुप्पज्जति ।
असञ्जसत्ते तत्थ कायसङ्खारो च नुप्पज्जति चित्तसङ्खारो
च नुप्पज्जति ।

25 (ख) यत्थ वा पन ... पे०... ?

आमन्ता ।

२७.(क) यत्थ वचीसङ्खारो नुप्पज्जति तत्थ चित्तसङ्खारो नुप्पज्जती
ति ?

दुतियज्झाने ततियज्झाने चतुत्थज्झाने तत्थ वचीसङ्खारो
नुप्पज्जति, नो च तत्थ चित्तसङ्खारो नुप्पज्जति ।
असञ्जसत्ते तत्थ वचीसङ्खारो च नुप्पज्जति चित्तसङ्खारो
च नुप्पज्जति ।

(ख) यत्थ वा पन ... पे०... ?

5

आमन्ता ।

(च) पच्चनीकपुग्गलोकासा

२८. (क) यस्स यत्थ कायसङ्खारो नुप्पज्जति तस्स तत्थ वचीसङ्खारो
नुप्पज्जती ति ?

विना अस्सासपस्सासेहि वितक्कविचारानं उप्पादक्खणे
तेसं तत्थ कायसङ्खारो नुप्पज्जति, नो च तेसं तत्थ 10
वचीसङ्खारो नुप्पज्जति । सद्द्वेसं चित्तस्स भङ्गक्खणे विना
अस्सासपस्सासेहि अवितक्कअविचारचित्तस्स उप्पादक्खणे
असञ्जसत्तानं तेसं तत्थ कायसङ्खारो च नुप्पज्जति
वचीसङ्खारो च नुप्पज्जति ।

(ख) यस्स^१ वा पन यत्थ ... पे०... ?

15

आमन्ता^१ ।

(यस्सकं पि यस्सयत्थकं पि सदिसं वित्थारेतब्बं, यस्सयत्थके
निरोधसमापन्नानं ति न लब्धति) ।

(२) अतीतवारो

(क) अनुलोमपुग्गलो

२९. (क) यस्स कायसङ्खारो उप्पज्जित्थ तस्स वचीसङ्खारो उप्पज्जित्था
ति ?

20

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन ... पे०... ?

आमन्ता ।

(क) यस्स कायसङ्खारो उप्पज्जित्थ तस्स चित्तसङ्खारो उप्पज्जित्था
ति ?

25

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन ... पे०... ?

आमन्ता ।

३०. (क) यस्स वचीसङ्खारो उप्पज्जित्थ तस्स चित्तसङ्खारो
उप्पज्जित्था ति ?

5

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन ... पे०... ?

आमन्ता ।

(ख) अनुलोमओकासो

३१. यत्थ कायसङ्खारो उप्पज्जित्थ ... पे०... (यत्थकं पि सब्बत्थ
एकसदिसं) ।

(ग) अनुलोमपुगलोकासो

B. 10

10

३२. (क) यस्स यत्थ कायसङ्खारो उप्पज्जित्थ तस्स तत्थ वचीसङ्खारो
उप्पज्जित्था ति ?

दुतियज्ज्ञानं ततियज्ज्ञानं समापन्नानं तेसं तत्थ
कायसङ्खारो उप्पज्जित्थ, नो च तेसं तत्थ वचीसङ्खारो
उप्पज्जित्थ । पठमज्ज्ञानं समापन्नानं कामावचरानं तेसं
तत्थ कायसङ्खारो च उप्पज्जित्थ वचीसङ्खारो च
उप्पज्जित्थ ।

15

(ख) यस्स वा पन यत्थ वचीसङ्खारो उप्पज्जित्थ तस्स तत्थ
कायसङ्खारो उप्पज्जित्था ति ?

रूपावचरानं अरूपावचरानं तेसं तत्थ वचीसङ्खारो
उप्पज्जित्थ, नो च तेसं तत्थ कायसङ्खारो उप्पज्जित्थ ।
पठमज्ज्ञानं समापन्नानं कामावचरानं तेसं तत्थ
वचीसङ्खारो च उप्पज्जित्थ कायसङ्खारो च उप्पज्जित्थ ।

20

(क) यस्स यत्थ कायसङ्खारो उप्पज्जित्थ तस्स तत्थ चित्तसङ्खारो
उप्पज्जित्था ति ?

25

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ चित्तसङ्खारो उप्पज्जित्थ तस्स तत्थ
कायसङ्खारो उप्पज्जित्था ति ?

चतुत्थज्ज्ञानं समापन्नानं रूपावचरानं अरूपावचरानं

तेसं तत्थ चित्तसङ्खारो उप्पज्जित्थ, नो च तेसं तत्थ
कायसङ्खारो उप्पज्जित्थ । पठमज्ज्ञानं दुतियज्ज्ञानं
ततियज्ज्ञानं समापन्नानं कामावचरानं तेसं तत्थ
चित्तसङ्खारो च उप्पज्जित्थ कायसङ्खारो च उप्पज्जित्थ ।

३३. (क) यस्स यत्थ वचीसङ्खारो उप्पज्जित्थ तस्स तत्थ चित्तसङ्खारो 5
उप्पज्जित्था ति ?

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ चित्तसङ्खारो उप्पज्जित्थ तस्स तत्थ
वचीसङ्खारो उप्पज्जित्था ति ?

दुतियज्ज्ञानं ततियज्ज्ञानं चतुत्थज्ज्ञानं समापन्नानं 10
सुद्धावासानं दुतिये चित्ते वत्तमाने तेसं तत्थ चित्तसङ्खारो
उप्पज्जित्थ, नो च तेसं तत्थ वचीसङ्खारो उप्पज्जित्थ ।
पठमज्ज्ञानं समापन्नानं कामावचरानं इतरेसं रूपावचरानं
अरूपावचरानं तेसं तत्थ चित्तसङ्खारो च उप्पज्जित्थ
वचीसङ्खारो च उप्पज्जित्थ । 15

(घ) पच्चनीकपुग्गलो

३४. (क) यस्स कायसङ्खारो नुप्पज्जित्थ तस्स वचीसङ्खारो नुप्पज्जित्था
ति ?

नत्थि ।

(ख) यस्स वा पन वचीसङ्खारो नुप्पज्जित्थ तस्स कायसङ्खारो
नुप्पज्जित्था ति ? 20

नत्थि ।

(क) यस्स कायसङ्खारो नुप्पज्जित्थ तस्स चित्तसङ्खारो नुप्पज्जित्था
ति ?

नत्थि ।

(ख) यस्स वा पन ... पे०... ?

नत्थि । 25

३५. (क) यस्स वचीसङ्खारो नुप्पज्जित्थ तस्स चित्तसङ्खारो नुप्पज्जित्था
ति ?

नत्थि ।

(ख) यस्स वा पन ... पे०... ?
नत्थि ।

(ङ) पच्चनीकओकासो

३६. यत्थ कायसङ्खारो नुप्पज्जित्थ ... पे०... ।

(च) पच्चनीकपुग्गलोकासा

३७. (क) यस्स यत्थ कायसङ्खारो नुप्पज्जित्थ तस्स तत्थ वचीसङ्खारो
नुप्पज्जित्था ति ?

रूपावचरानं अरूपावचरानं तेसं तत्थ कायसङ्खारो
नुप्पज्जित्थ, नो च तेसं तत्थ वचीसङ्खारो नुप्पज्जित्थ ।
चतुत्थज्झानं समापन्नानं सुद्धावासानं दुत्तिये चित्ते
वत्तमाने असञ्जसत्तानं तेसं तत्थ कायसङ्खारो च
नुप्पज्जित्थ वचीसङ्खारो च नुप्पज्जित्थ ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ वचीसङ्खारो नुप्पज्जित्थ तस्स तत्थ
कायसङ्खारो नुप्पज्जित्था ति ?

दुत्तियज्झानं तत्तियज्झानं समापन्नानं तेसं तत्थ
वचीसङ्खारो नुप्पज्जित्थ, नो च तेसं तत्थ कायसङ्खारो
नुप्पज्जित्थ । चतुत्थज्झानं समापन्नानं सुद्धावासानं दुत्तिये
चित्ते वत्तमाने असञ्जसत्तानं तेसं तत्थ वचीसङ्खारो
च नुप्पज्जित्थ कायसङ्खारो च नुप्पज्जित्थ ।

(क) यस्स यत्थ कायसङ्खारो नुप्पज्जित्थ तस्स तत्थ चित्तसङ्खारो
नुप्पज्जित्था ति ?

चतुत्थज्झानं समापन्नानं रूपावचरानं अरूपावचरानं
तेसं तत्थ कायसङ्खारो नुप्पज्जित्थ, नो च तेसं तत्थ
चित्तसङ्खारो नुप्पज्जित्थ । सुद्धावासं उपपज्जन्तानं^१
असञ्जसत्तानं तेसं तत्थ कायसङ्खारो च नुप्पज्जित्थ
चित्तसङ्खारो च नुप्पज्जित्थ ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ ... पे०... ?
आमन्ता ।

३८. (क) यस्स यत्थ वचीसङ्खारो नुप्पज्जित्थ तस्स तत्थ चित्तसङ्खारो नुप्पज्जित्था ति ?

दुतियज्ज्ञानं ततियज्ज्ञानं चतुत्थज्ज्ञानं समापन्नानं सुद्धावासानं दुतिये चित्ते वत्तमाने तेसं तत्थ वचीसङ्खारो नुप्पज्जित्थ, नो च तेसं तत्थ चित्तसङ्खारो नुप्पज्जित्थ । 5
सुद्धावासं उपपज्जन्तानं असज्जसत्तानं तेसं तत्थ वचीसङ्खारो च नुप्पज्जित्थ चित्तसङ्खारो च नुप्पज्जित्थ ।

R. 236

(ख) यस्स वा पन यत्थ ... पे०... ?

आमन्ता ।

(३) अनागतवारो

(क) अनुलोमपुग्गलो

३९. (क) यस्स कायसङ्खारो उप्पज्जिस्सति तस्स वचीसङ्खारो 10 B. 12
उप्पज्जिस्सती ति ?

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन वचीसङ्खारो उप्पज्जिस्सति तस्स कायसङ्खारो
उप्पज्जिस्सती ति ?

यस्स चित्तस्स अनन्तरा कामावचरानं पच्छिमचित्तं 15
उप्पज्जिस्सति रूपावचरे अरूपावचरे पच्छिमभविकानं
ये च रूपावचरं अरूपावचरं उपपज्जित्वा^१ परिनिब्बा-
यिस्सन्ति तेसं चवन्तानं तेसं वचीसङ्खारो उप्पज्जिस्सति,
नो च तेसं कायसङ्खारो उप्पज्जिस्सति । इतरेसं तेसं^२
वचीसङ्खारो च उप्पज्जिस्सति कायसङ्खारो च उप्पज्जि- 20
स्सति ।

(क) यस्स कायसङ्खारो उप्पज्जिस्सति तस्स चित्तसङ्खारो
उप्पज्जिस्सती ति ?

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन चित्तसङ्खारो उप्पज्जिस्सति तस्स कायसङ्खारो 25
उप्पज्जिस्सती ति ?

१. उप्पज्जित्वा - रो०, एवमुपरि पि । २. सी०, स्या०, रो० पोत्थकेसु नत्वि,
एवमुपरि पि ।

यस्स चित्तस्स अनन्तरा कामावचरानं पच्छिमचित्तं
उप्पज्जिस्सति रूपावचरे अरूपावचरे पच्छिमभविकानं
ये च रूपावचरं अरूपावचरं उपपज्जित्वा परिनिव्वा-
यिस्सन्ति तेसं चवन्तानं तेसं चित्तसङ्खारो उप्पज्जिस्सति,
नो च तेसं कायसङ्खारो उप्पज्जिस्सति । इतरेसं
तेसं चित्तसङ्खारो च उप्पज्जिस्सति कायसङ्खारो च
उप्पज्जिस्सति ।

४०. (क) यस्स वचीसङ्खारो उप्पज्जिस्सति तस्स चित्तसङ्खारो
उप्पज्जिस्सती ति ?

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन चित्तसङ्खारो उप्पज्जिस्सति तस्स वचीसङ्खारो
उप्पज्जिस्सती ति ?

यस्स चित्तस्स अनन्तरा अवितक्कअविचारं^१ पच्छिम-
चित्तं^२ उप्पज्जिस्सति तेसं चित्तसङ्खारो उप्पज्जिस्सति,
नो च तेसं वचीसङ्खारो उप्पज्जिस्सति । इतरेसं तेसं
चित्तसङ्खारो च उप्पज्जिस्सति वचीसङ्खारो च
उप्पज्जिस्सति ।

(ख) अनुलोमओकासो

४१. यत्थ कायसङ्खारो उप्पज्जिस्सति ... पे०... ।

(ग) अनुलोमपुगलोकासा

४२. (क) यस्स यत्थ कायसङ्खारो उप्पज्जिस्सति तस्स तत्थ
वचीसङ्खारो उप्पज्जिस्सती ति ?

दुतियज्झानं ततियज्झानं समापन्नानं तेसं तत्थ
कायसङ्खारो^३ उप्पज्जिस्सति, नो च तेसं तत्थ वचीसङ्खारो
उप्पज्जिस्सति । पठमज्झानं समापन्नानं कामावचरानं
तेसं तत्थ कायसङ्खारो च उप्पज्जिस्सति वचीसङ्खारो
च उप्पज्जिस्सति ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ वचीसङ्खारो उप्पज्जिस्सति तस्स
तत्थ कायसङ्खारो उप्पज्जिस्सती ति ?

१-१. अवितक्कअविचारपच्छिम० - रो० । २. कायसङ्खारो च - रो० ।

यस्स चित्तस्स अनन्तरा कामावचरानं पच्छिमचित्तं
उप्पज्जिस्सति रूपावचरानं अरूपावचरानं तेसं तत्थ
वचीसङ्खारो उप्पज्जिस्सति, नो च तेसं तत्थ कायसङ्खारो
उप्पज्जिस्सति । पठमज्ज्ञानं समापन्नानं इतरेसं कामा-
वचरानं तेसं तत्थ वचीसङ्खारो च उप्पज्जिस्सति काय- 5
सङ्खारो च उप्पज्जिस्सति ।

(क) यस्स यत्थ कायसङ्खारो उप्पज्जिस्सति तस्स तत्थ
चित्तसङ्खारो उप्पज्जिस्सती ति ?

आमन्ता ।

R. 237

(ख) यस्स वा पन यत्थ चित्तसङ्खारो उप्पज्जिस्सति तस्स 10
तत्थ कायसङ्खारो उप्पज्जिस्सती ति ?

यस्स चित्तस्स अनन्तरा कामावचरानं पच्छिमचित्तं
उप्पज्जिस्सति चतुत्थज्ज्ञानं समापन्नानं रूपावचरानं
अरूपावचरानं तेसं तत्थ चित्तसङ्खारो उप्पज्जिस्सति,
नो च तेसं तत्थ कायसङ्खारो उप्पज्जिस्सति । पठम- 15
ज्ज्ञानं दुतियज्ज्ञानं ततियज्ज्ञानं समापन्नानं इतरेसं
कामावचरानं तेसं तत्थ चित्तसङ्खारो च उप्पज्जिस्सति
कायसङ्खारो च उप्पज्जिस्सति ।

४३. (क) यस्स यत्थ वचीसङ्खारो उप्पज्जिस्सति तस्स तत्थ
चित्तसङ्खारो उप्पज्जिस्सती ति ? 20

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ चित्तसङ्खारो उप्पज्जिस्सति तस्स
तत्थ वचीसङ्खारो उप्पज्जिस्सती ति ?

यस्स चित्तस्स अनन्तरा अवितक्कअविचारं पच्छिम-
चित्तं उप्पज्जिस्सति दुतियज्ज्ञानं ततियज्ज्ञानं चतुत्थ- 25
ज्ज्ञानं समापन्नानं तेसं तत्थ चित्तसङ्खारो उप्पज्जिस्सति,
नो च तेसं तत्थ वचीसङ्खारो उप्पज्जिस्सति । पठम-
ज्ज्ञानं समापन्नानं कामावचरानं इतरेसं रूपावचरानं
अरूपावचरानं तेसं तत्थ चित्तसङ्खारो च उप्पज्जिस्सति
वचीसङ्खारो च उप्पज्जिस्सति । 30

(घ) पञ्चनीकपुगलो

४४. (क) यस्स कायसङ्खारो नुप्पज्जिस्सति तस्स वचीसङ्खारो नुप्पज्जिस्सती ति ?

यस्स चित्तस्स अनन्तरा कामावचरानं पच्छिमचित्तं
उप्पज्जिस्सति रूपावचरे अरूपावचरे पच्छिमभविकानं
ये च रूपावचरं अरूपावचरं उपपज्जित्वा परिनिब्बा-
यिस्सन्ति तेसं चवन्तानं तेसं कायसङ्खारो नुप्पज्जिस्सति,
नो च तेसं वचीसङ्खारो नुप्पज्जिस्सति । पच्छिमचित्त-
समङ्गीनं यस्स चित्तस्स अनन्तरा अवितक्कअविचारं
पच्छिमचित्तं उप्पज्जिस्सति तेसं कायसङ्खारो च नुप्पज्जि-
स्सति वचीसङ्खारो च नुप्पज्जिस्सति ।

(ख) यस्स वा पन ... पे०... ?

आमन्ता ।

(क) यस्स कायसङ्खारो नुप्पज्जिस्सति तस्स चित्तसङ्खारो नुप्पज्जिस्सती ति ?

यस्स चित्तस्स अनन्तरा कामावचरानं पच्छिमचित्तं
उप्पज्जिस्सति रूपावचरे अरूपावचरे पच्छिमभविकानं
ये च रूपावचरं अरूपावचरं उपपज्जित्वा परिनिब्बा-
यिस्सन्ति तेसं चवन्तानं तेसं कायसङ्खारो नुप्पज्जिस्सति,
नो च तेसं चित्तसङ्खारो नुप्पज्जिस्सति । पच्छिमचित्त-
समङ्गीनं तेसं कायसङ्खारो च नुप्पज्जिस्सति चित्त-
सङ्खारो च नुप्पज्जिस्सति ।

(ख) यस्स वा पन चित्तसङ्खारो ... पे०... ?

आमन्ता ।

४५. (क) यस्स वचीसङ्खारो नुप्पज्जिस्सति तस्स चित्तसङ्खारो नुप्पज्जिस्सती ति ?

यस्स चित्तस्स अनन्तरा अवितक्कअविचारं पच्छिम-
चित्तं उप्पज्जिस्सति तेसं वचीसङ्खारो नुप्पज्जिस्सति,
नो च तेसं चित्तसङ्खारो नुप्पज्जिस्सति । पच्छिम-

चित्तसमङ्गीनं तेसं वचीसङ्कारो च नुप्पज्जिस्सति चित्त-
सङ्कारो च नुप्पज्जिस्सति ।

(ख) यस्स वा पन ... पे०... ?

आमन्ता ।

(ङ) पच्चनीकओकासो

४६. यत्थ कायसङ्कारो नुप्पज्जिस्सति ... पे०... ।

5

(च) पच्चनीकपुगलोकासा

४७. (क) यस्स यत्थ कायसङ्कारो नुप्पज्जिस्सति तस्स तत्थ वची-
सङ्कारो नुप्पज्जिस्सती ति ?

यस्स चित्तस्स अनन्तरा कामावचरानं पच्छिमचित्तं
उप्पज्जिस्सति रूपावचरानं अरूपावचरानं तेसं तत्थ
कायसङ्कारो नुप्पज्जिस्सति, नो च तेसं तत्थ वची- 10
सङ्कारो नुप्पज्जिस्सति । पच्छिमचित्तसमङ्गीनं यस्स
चित्तस्स अनन्तरा अवितक्कअविचारं^१ पच्छिमचित्तं^१
उप्पज्जिस्सति चतुत्थज्ज्ञानं समापन्नानं असञ्जसत्तानं
तेसं तत्थ कायसङ्कारो च नुप्पज्जिस्सति वचीसङ्कारो
च नुप्पज्जिस्सति । 15

(ख) यस्स वा पन यत्थ वचीसङ्कारो नुप्पज्जिस्सति तस्स तत्थ
कायसङ्कारो नुप्पज्जिस्सती ति ?

दुतियज्ज्ञानं ततियज्ज्ञानं समापन्नानं तेसं तत्थ
वचीसङ्कारो नुप्पज्जिस्सति, नो च तेसं तत्थ काय-
सङ्कारो नुप्पज्जिस्सति । पच्छिमचित्तसमङ्गीनं यस्स 20
चित्तस्स अनन्तरा अवितक्कअविचारं पच्छिमचित्तं^१
उप्पज्जिस्सति चतुत्थज्ज्ञानं समापन्नानं असञ्जसत्तानं
तेसं तत्थ वचीसङ्कारो च नुप्पज्जिस्सति कायसङ्कारो
च नुप्पज्जिस्सति ।

(क) यस्स यत्थ कायसङ्कारो नुप्पज्जिस्सति तस्स तत्थ चित्त- 25 B. 15
सङ्कारो नुप्पज्जिस्सती ति ?

यस्स चित्तस्स अनन्तरा कामावचरानं पच्छिमचित्तं
उप्पज्जिस्सति चतुत्थज्ज्ञानं समापन्नानं रूपावचरानं
अरूपावचरानं तेसं तत्थ कायसङ्खारो नुप्पज्जिस्सति,
नो च तेसं तत्थ चित्तसङ्खारो नुप्पज्जिस्सति ।
5 पच्छिमचित्तसमङ्गीनं असञ्जसत्तानं तेसं तत्थ कायसङ्खारो
च नुप्पज्जिस्सति चित्तसङ्खारो च नुप्पज्जिस्सति ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ ... पे०... ?

आमन्ता ।

४८. (क) यस्स यत्थ वचीसङ्खारो नुप्पज्जिस्सति तस्स तत्थ चित्त-
10 सङ्खारो नुप्पज्जिस्सती ति ?

यस्स चित्तस्स अनन्तरा अवितक्कअविचारं पच्छिमचित्तं
उप्पज्जिस्सति दुतियज्ज्ञानं ततियज्ज्ञानं चतुत्थज्ज्ञानं
समापन्नानं तेसं तत्थ वचीसङ्खारो नुप्पज्जिस्सति, नो
च तेसं तत्थ चित्तसङ्खारो नुप्पज्जिस्सति । पच्छिमचित्त-
15 समङ्गीनं असञ्जसत्तानं तेसं तत्थ वचीसङ्खारो च
नुप्पज्जिस्सति चित्तसङ्खारो च नुप्पज्जिस्सति ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ ... पे०... ?

आमन्ता ।

(४) पच्चुप्पन्नातीतवारो

(क) अनुलोमपुग्गलो

४९. (क) यस्स कायसङ्खारो उप्पज्जति तस्स वचीसङ्खारो उप्पज्जित्था
20 ति ?

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन वचीसङ्खारो उप्पज्जित्थ तस्स कायसङ्खारो
उप्पज्जती ति ?

सब्बेसं चित्तस्स भङ्गक्खणे विना अस्सासपस्सासेहि
चित्तस्स उप्पादक्खणे निरोधसमापन्नानं असञ्जसत्तानं
तेसं वचीसङ्खारो उप्पज्जित्थ, नो च तेसं कायसङ्खारो
उप्पज्जति । अस्सासपस्सासानं उप्पादक्खणे तेसं वची-
25 सङ्खारो च उप्पज्जित्थ कायसङ्खारो च उप्पज्जति ।

(क) यस्स कायसङ्खारो उप्पज्जति तस्स चित्तसङ्खारो उप्पज्जित्था ति ?

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन चित्तसङ्खारो उप्पज्जित्थ तस्स कायसङ्खारो^१ उप्पज्जती ति ?

5

सब्बेसं चित्तस्स भङ्गक्खणे विना अस्सासपस्सासेहि चित्तस्स उप्पादक्खणे निरोधसमापन्नानं असञ्जसत्तानं तेसं चित्तसङ्खारो उप्पज्जित्थ, नो च तेसं कायसङ्खारो उप्पज्जति । अस्सासपस्सासानं उप्पादक्खणे तेसं चित्तसङ्खारो च उप्पज्जित्थ कायसङ्खारो च उप्पज्जति । 10

५०. (क) यस्स वचीसङ्खारो उप्पज्जति तस्स चित्तसङ्खारो उप्पज्जित्था ति ?

B. 16

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन चित्तसङ्खारो उप्पज्जित्थ तस्स वचीसङ्खारो उप्पज्जती ति ?

15

सब्बेसं चित्तस्स भङ्गक्खणे विना वितक्कविचारेहि चित्तस्स उप्पादक्खणे निरोधसमापन्नानं असञ्जसत्तानं तेसं चित्तसङ्खारो उप्पज्जित्थ, नो च तेसं वचीसङ्खारो उप्पज्जति । वितक्कविचारानं उप्पादक्खणे तेसं चित्तसङ्खारो च उप्पज्जित्थ वचीसङ्खारो च उप्पज्जति । 20

(ख) अनुलोमप्रोकासो

५१. यत्थ कायसङ्खारो उप्पज्जति ... पे०... ।

(ग) अनुलोमपुगलोकासो

५२. (क) यस्स यत्थ कायसङ्खारो उप्पज्जति तस्स तत्थ वचीसङ्खारो उप्पज्जित्था^२ ति^२ ?

दुतियज्झानं ततियज्झानं समापन्नानं अस्सासपस्सासानं उप्पादक्खणे तेसं तत्थ कायसङ्खारो उप्पज्जति, नो च 25
तेसं तत्थ वचीसङ्खारो उप्पज्जित्थ । पठमज्झानं

१. कायसङ्खारो उप्पज्जित्थ तस्स कायसङ्खारो - रो० । २-२. उप्पज्जित्थ - रो० ।

समापन्नानं कामावचरानं अस्सासपस्सासानं उप्पादक्खणे
तेसं तत्थ कायसङ्खारो च उप्पज्जति वचीसङ्खारो च
उप्पज्जित्थ ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ वचीसङ्खारो उप्पज्जित्थ तस्स तत्थ
कायसङ्खारो उप्पज्जती ति ?

पठमज्झानं समापन्नानं कामावचरानं अस्सासपस्सासानं
भङ्गक्खणे तेसंयेव विना अस्सासपस्सासेहि चित्तस्स
उप्पादक्खणे रूपावचरानं अरूपावचरानं तेसं तत्थ
वचीसङ्खारो उप्पज्जित्थ, नो च तेसं तत्थ कायसङ्खारो
उप्पज्जति । पठमज्झानं समापन्नानं कामावचरानं
अस्सासपस्सासानं उप्पादक्खणे तेसं तत्थ वचीसङ्खारो
च उप्पज्जित्थ कायसङ्खारो च उप्पज्जति ।

(क) यस्स यत्थ कायसङ्खारो उप्पज्जति तस्स तत्थ चित्तसङ्खारो
उप्पज्जित्था ति ?

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ चित्तसङ्खारो उप्पज्जित्थ तस्स तत्थ
कायसङ्खारो उप्पज्जती ति ?

सव्वेसं चित्तस्स भङ्गक्खणे विना अस्सासपस्सासेहि
चित्तस्स उप्पादक्खणे तेसं तत्थ चित्तसङ्खारो उप्पज्जित्थ,
नो च तेसं तत्थ कायसङ्खारो उप्पज्जति । अस्सास-
पस्सासानं उप्पादक्खणे तेसं तत्थ चित्तसङ्खारो च
उप्पज्जित्थ कायसङ्खारो च उप्पज्जति ।

B. 17 ५३.(क) यस्स यत्थ वचीसङ्खारो उप्पज्जति तस्स तत्थ चित्तसङ्खारो
उप्पज्जित्था ति ?

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ चित्तसङ्खारो उप्पज्जित्थ तस्स तत्थ
वचीसङ्खारो उप्पज्जती ति ?

सव्वेसं चित्तस्स भङ्गक्खणे विना वितक्कविचारेहि
चित्तस्स उप्पादक्खणे तेसं तत्थ चित्तसङ्खारो उप्पज्जित्थ,

नो च तेसं तत्थ वचीसङ्खारो उप्पज्जति । वितक्क-
विचारानं उप्पादक्खणे तेसं तत्थ चित्तसङ्खारो च
उप्पज्जित्थ वचीसङ्खारो च उप्पज्जति ।

(घ) पच्चनीकपुग्गलो

५४. (क) यस्स कायसङ्खारो नुप्पज्जति तस्स वचीसङ्खारो नुप्पज्जित्था
ति ?

5

उप्पज्जित्थ ।

(ख) यस्स वा पन वचीसङ्खारो नुप्पज्जित्थ तस्स कायसङ्खारो
नुप्पज्जती ति ?

नत्थि ।

(क) यस्स कायसङ्खारो नुप्पज्जति तस्स चित्तसङ्खारो नुप्पज्जित्था 10
ति ?

उप्पज्जित्थ ।

(ख) यस्स वा पन चित्तसङ्खारो नुप्पज्जित्थ तस्स कायसङ्खारो
नुप्पज्जती ति ?

नत्थि ।

15

५५. (क) यस्स वचीसङ्खारो नुप्पज्जति तस्स चित्तसङ्खारो नुप्पज्जित्था
ति ?

उप्पज्जित्थ ।

(ख) यस्स वा पन ... पे०... ?

नत्थि ।

(ङ) पच्चनीकओकासो

५६. यत्थ कायसङ्खारो नुप्पज्जति ... पे०... ।

(च) पच्चनीकपुग्गलोकासा

५७. (क) यस्स यत्थ कायसङ्खारो नुप्पज्जति तस्स तत्थ वचीसङ्खारो
नुप्पज्जित्था ति ?

पठमज्झानं समापन्नानं कामावचरानं अस्सासपस्सासानं
भङ्गक्खणे तेसंयेव विना अस्सासपस्सासेहि चित्तस्स 25
उप्पादक्खणे रूपावचरानं अरूपावचरानं तेसं तत्थ
कायसङ्खारो नुप्पज्जति, नो च तेसं तत्थ वचीसङ्खारो

नुप्पज्जित्थ । दुतियज्झानं ततियज्झानं समापन्नानं अस्सास-
पस्सासानं भङ्गक्खणे तेसंयेव विना अस्सासपस्सासेहि
चित्तस्स उप्पादक्खणे चतुत्थज्झानं समापन्नानं सुद्धा-
वासानं दुतिये चित्ते वत्तमाने असञ्जसत्तानं तेसं तत्थ
कायसङ्खारो च नुप्पज्जति वचीसङ्खारो च नुप्पज्जित्थ ।

5

(ख) यस्स वा पन यत्थ वचीसङ्खारो नुप्पज्जित्थ तस्स तत्थ
कायसङ्खारो नुप्पज्जती ति ?

B. 18

दुतियज्झानं ततियज्झानं समापन्नानं अस्सासपस्सासानं
उप्पादक्खणे तेसं तत्थ वचीसङ्खारो नुप्पज्जित्थ, नो
च तेसं तत्थ कायसङ्खारो नुप्पज्जति । दुतियज्झानं
ततियज्झानं समापन्नानं अस्सासपस्सासानं भङ्गक्खणे
तेसंयेव विना अस्सासपस्सासेहि चित्तस्स उप्पादक्खणे
चतुत्थज्झानं समापन्नानं सुद्धावासानं दुतिये चित्ते
वत्तमाने असञ्जसत्तानं तेसं तत्थ वचीसङ्खारो च
नुप्पज्जित्थ कायसङ्खारो च नुप्पज्जति ।

10

15

(क) यस्स यत्थ कायसङ्खारो नुप्पज्जति तस्स तत्थ चित्तसङ्खारो
नुप्पज्जित्था ति ?

सब्बेसं चित्तस्स भङ्गक्खणे विना अस्सासपस्सासेहि
चित्तस्स उप्पादक्खणे तेसं तत्थ कायसङ्खारो नुप्पज्जति,
नो च तेसं तत्थ चित्तसङ्खारो नुप्पज्जित्थ । सुद्धावासं
उपपज्जन्तानं असञ्जसत्तानं तेसं तत्थ कायसङ्खारो
च नुप्पज्जति चित्तसङ्खारो च नुप्पज्जित्थ ।

20

(ख) यस्स वा पन यत्थ चित्तसङ्खारो नुप्पज्जित्थ तस्स तत्थ
कायसङ्खारो नुप्पज्जती ति ?

25

आमन्ता ।

५८. (क) यस्स यत्थ वचीसङ्खारो नुप्पज्जति तस्स तत्थ चित्तसङ्खारो
नुप्पज्जित्था ति ?

R. 241

सब्बेसं चित्तस्स भङ्गक्खणे विना वितक्कविचारेहि
चित्तस्स उप्पादक्खणे तेसं तत्थ वचीसङ्खारो नुप्पज्जति,

नो च तेसं तत्थ चित्तसङ्खारो नुप्पज्जित्थ । सुद्धावासं
उपपज्जन्तानं असञ्जसत्तानं तेसं तत्थ वचीसङ्खारो
च नुप्पज्जति चित्तसङ्खारो च नुप्पज्जित्थ ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ ... पे०... ?

आमन्ता ।

5

(५) पच्चुप्पन्नानागतवारो

(क) अनुत्तोमपुग्गलो

५६. (क) यस्स कायसङ्खारो उप्पज्जति तस्स वचीसङ्खारो
उप्पज्जिस्सती ति ?

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन वचीसङ्खारो उप्पज्जिस्सति तस्स कायसङ्खारो
उप्पज्जती ति ?

10

सब्बेसं चित्तस्स भङ्गक्खणे विना अस्सासपस्सासेहि
चित्तस्स उप्पादक्खणे निरोधसमापन्नानं असञ्जसत्तानं
तेसं वचीसङ्खारो उप्पज्जिस्सति, नो च तेसं कायसङ्खारो
उप्पज्जति । अस्सासपस्सासानं उप्पादक्खणे तेसं वची-
सङ्खारो च उप्पज्जिस्सति कायसङ्खारो च उप्पज्जति ।

15

(क) यस्स कायसङ्खारो उप्पज्जति तस्स चित्तसङ्खारो उप्पज्जि-
स्सती ति ?

B. 19

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन चित्तसङ्खारो उप्पज्जिस्सति तस्स कायसङ्खारो
उप्पज्जती ति ?

20

सब्बेसं चित्तस्स भङ्गक्खणे विना अस्सासपस्सासेहि
चित्तस्स उप्पादक्खणे निरोधसमापन्नानं असञ्जसत्तानं
तेसं चित्तसङ्खारो उप्पज्जिस्सति, नो च तेसं कायसङ्खारो
उप्पज्जति । अस्सासपस्सासानं उप्पादक्खणे तेसं चित्त-
सङ्खारो च उप्पज्जिस्सति कायसङ्खारो च उप्पज्जति ।

25

६०. (क) यस्स वचीसङ्खारो उप्पज्जति तस्स चित्तसङ्खारो उप्पज्जि-
स्सती ति ?

सवितक्कसविचारपच्छिमचित्तस्स उप्पादक्खणे तेसं

वचीसङ्खारो उप्पज्जति, नो च तेसं चित्तसङ्खारो
उप्पज्जिस्सति । इतरेसं वितक्कविचारानं उप्पादक्खणे तेसं
वचीसङ्खारो च उप्पज्जति चित्तसङ्खारो च उप्पज्जिस्सति ।

(ख) यस्स वा पन चित्तसङ्खारो उप्पज्जिस्सति तस्स वचीसङ्खारो
उप्पज्जती ति ?

5

सब्बेसं चित्तस्स भङ्गक्खणे विना वितक्कविचारेहि
चित्तस्स उप्पादक्खणे निरोधसमापन्नानं अस्सज्जसत्तानं
तेसं चित्तसङ्खारो उप्पज्जिस्सति, नो च तेसं वचीसङ्खारो
उप्पज्जति । वितक्कविचारानं उप्पादक्खणे तेसं चित्त-
सङ्खारो च उप्पज्जिस्सति वचीसङ्खारो च उप्पज्जति ।

10

(ख) अनुलोमभोकासो

६१. यत्थ कायसङ्खारो उप्पज्जति ... पे०... ।

(ग) अनुलोमपुग्गलोकासो

६२. (क) यस्स यत्थ कायसङ्खारो उप्पज्जति तस्स तत्थ वचीसङ्खारो
उप्पज्जिस्सती ति ?

15

दुतियज्झानं ततियज्झानं समापन्नानं अस्सासपस्सासानं
उप्पादक्खणे तेसं तत्थ कायसङ्खारो उप्पज्जति, नो च
तेसं तत्थ वचीसङ्खारो उप्पज्जिस्सति । पठमज्झानं
समापन्नानं कामावचरानं अस्सासपस्सासानं उप्पादक्खणे
तेसं तत्थ कायसङ्खारो च उप्पज्जति वचीसङ्खारो च
उप्पज्जिस्सति ।

20

(ख) यस्स वा पन यत्थ वचीसङ्खारो उप्पज्जिस्सति तस्स
तत्थ कायसङ्खारो उप्पज्जती ति ?

पठमज्झानं समापन्नानं कामावचरानं अस्सासपस्सासानं
भङ्गक्खणे तेसंयेव विना अस्सासपस्सासेहि चित्तस्स
उप्पादक्खणे रूपावचरानं अरूपावचरानं तेसं तत्थ वची-
सङ्खारो उप्पज्जिस्सति, नो च तेसं तत्थ कायसङ्खारो
उप्पज्जति । पठमज्झानं समापन्नानं कामावचरानं
अस्सासपस्सासानं उप्पादक्खणे तेसं तत्थ वचीसङ्खारो च
उप्पज्जिस्सति कायसङ्खारो च उप्पज्जति ।

25

(क) यस्स यत्थ कायसङ्खारो उप्पज्जति तस्स तत्थ चित्तसङ्खारो उप्पज्जिस्सती ति ?

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ चित्तसङ्खारो उप्पज्जिस्सति तस्स तत्थ कायसङ्खारो उप्पज्जती ति ?

R. 242

5

सब्बेसं चित्तस्स भङ्गक्खणे विना अस्सासपस्सासेहि चित्तस्स उप्पादक्खणे तेसं तत्थ चित्तसङ्खारो उप्पज्जिस्सति, नो च तेसं तत्थ कायसङ्खारो उप्पज्जति । अस्सासपस्सासानं उप्पादक्खणे तेसं तत्थ चित्तसङ्खारो च उप्पज्जिस्सति कायसङ्खारो च उप्पज्जति ।

10

६३. (क) यस्स यत्थ वचीसङ्खारो उप्पज्जति तस्स तत्थ चित्तसङ्खारो उप्पज्जिस्सती ति ?

सवितक्कसविचारपच्छिमचित्तस्स उप्पादक्खणे तेसं तत्थ वचीसङ्खारो उप्पज्जति, नो च तेसं तत्थ चित्तसङ्खारो उप्पज्जिस्सति । इतरेसं वितक्कविचारानं उप्पादक्खणे तेसं तत्थ वचीसङ्खारो च उप्पज्जति चित्तसङ्खारो च उप्पज्जिस्सति ।

15

(ख) यस्स वा पन यत्थ चित्तसङ्खारो उप्पज्जिस्सति तस्स तत्थ वचीसङ्खारो उप्पज्जती ति ?

सब्बेसं चित्तस्स भङ्गक्खणे विना वितक्कविचारेहि चित्तस्स उप्पादक्खणे तेसं तत्थ चित्तसङ्खारो उप्पज्जिस्सति, नो च तेसं तत्थ वचीसङ्खारो उप्पज्जति । वितक्कविचारानं उप्पादक्खणे तेसं तत्थ चित्तसङ्खारो च उप्पज्जिस्सति वचीसङ्खारो च उप्पज्जति ।

20

(घ) पच्चनीकपुगलो

६४. (क) यस्स कायसङ्खारो नुप्पज्जति तस्स वचीसङ्खारो नुप्पज्जिस्सती ति ?

25

सब्बेसं चित्तस्स भङ्गक्खणे विना अस्सासपस्सासेहि चित्तस्स उप्पादक्खणे निरोधसमापन्नानं असञ्जसत्तानं तेसं कायसङ्खारो नुप्पज्जति, नो च तेसं वचीसङ्खारो

नुप्पज्जिस्सति । पच्छिमचित्तसमङ्गीनं यस्स चित्तस्स
अनन्तरा अवितक्कअविचारं पच्छिमचित्तं उप्पज्जिस्सति
तेसं कायसङ्खारो च नुप्पज्जति वचीसङ्खारो च
नुप्पज्जिस्सति ।

5 (ख) यस्स वा पन वचीसङ्खारो नुप्पज्जिस्सति तस्स कायसङ्खारो
नुप्पज्जती ति ?

आमन्ता ।

(क) यस्स कायसङ्खारो नुप्पज्जति तस्स चित्तसङ्खारो नुप्पज्जि-
स्सती ति ?

10 सव्वेसं चित्तस्स भङ्गक्खणे विना अस्सासपस्सासेहि
चित्तस्स उप्पादक्खणे निरोधसमापन्नानं असञ्जसत्तानं
तेसं कायसङ्खारो नुप्पज्जति, नो च तेसं चित्तसङ्खारो
नुप्पज्जिस्सति । पच्छिमचित्तसमङ्गीनं तेसं कायसङ्खारो
च नुप्पज्जति चित्तसङ्खारो च नुप्पज्जिस्सति ।

B. 21

15 (ख) यस्स वा पन ... पे०... ?

आमन्ता ।

६५. (क) यस्स वचीसङ्खारो नुप्पज्जति तस्स चित्तसङ्खारो नुप्पज्जि-
स्सती ति ?

20 सव्वेसं चित्तस्स भङ्गक्खणे विना वितक्कविचारेहि
चित्तस्स उप्पादक्खणे निरोधसमापन्नानं असञ्जसत्तानं
तेसं वचीसङ्खारो नुप्पज्जति, नो च तेसं चित्तसङ्खारो
नुप्पज्जिस्सति । सवितक्कसविचारपच्छिमचित्तस्स
भङ्गक्खणे अवितक्कअविचारपच्छिमचित्तसमङ्गीनं तेसं
वचीसङ्खारो च नुप्पज्जति चित्तसङ्खारो च नुप्पज्जिस्सति ।

25 (ख) यस्स वा पन चित्तसङ्खारो नुप्पज्जिस्सति तस्स वची-
सङ्खारो नुप्पज्जती ति ?

सवितक्कसविचारपच्छिमचित्तस्स उप्पादक्खणे तेसं
चित्तसङ्खारो नुप्पज्जिस्सति, नो च तेसं वचीसङ्खारो
नुप्पज्जति । सवितक्कसविचारपच्छिमचित्तस्स भङ्गक्खणे

R. 243

अवितक्कअविचारपच्छिमचित्तसमङ्गीनं तेसं चित्तसङ्खारो
च नुप्पज्जिस्सति वचीसङ्खारो च नुप्पज्जति ।

(इ) पच्चनीकओकासो

६६. यत्थ कायसङ्खारो नुप्पज्जति ... पे०... ।

(च) पच्चनीकपुग्गलोकासो

६७. (क) यस्स यत्थ कायसङ्खारो नुप्पज्जति तस्स तत्थ वची-
सङ्खारो नुप्पज्जिस्सती ति ?

5

पठमज्झानं समापन्नानं कामावचरानं अस्सासपस्सासानं
भङ्गक्खणे तेसंयेव विना अस्सासपस्सासेहि चित्तस्स
उप्पादक्खणे रूपावचरानं अरूपावचरानं तेसं तत्थ
कायसङ्खारो नुप्पज्जति, नो च तेसं तत्थ वचीसङ्खारो
नुप्पज्जिस्सति । पच्छिमचित्तसमङ्गीनं यस्स चित्तस्स 10
अनन्तरा अवितक्कअविचारं पच्छिमचित्तं उप्पज्जिस्सति
दुतियज्झानं ततियज्झानं समापन्नानं अस्सासपस्सासानं
भङ्गक्खणे तेसंयेव विना अस्सासपस्सासेहि चित्तस्स
उप्पादक्खणे चतुत्थज्झानं समापन्नानं असञ्जसत्तानं
तेसं तत्थ कायसङ्खारो च नुप्पज्जति वचीसङ्खारो च 15
नुप्पजिस्सति ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ वचीसङ्खारो नुप्पज्जिस्सति तस्स तत्थ
कायसङ्खारो नुप्पज्जती ति ?

दुतियज्झानं ततियज्झानं समापन्नानं अस्सासपस्सासानं
उप्पादक्खणे तेसं तत्थ वचीसङ्खारो नुप्पज्जिस्सति, 20
नो च तेसं तत्थ कायसङ्खारो नुप्पज्जति । पच्छिम-
चित्तसमङ्गीनं यस्स चित्तस्स अनन्तरा अवितक्क-
अविचारं पच्छिमचित्तं उप्पज्जिस्सति दुतियज्झानं
ततियज्झानं समापन्नानं अस्सासपस्सासानं भङ्गक्खणे
तेसंयेव विना अस्सासपस्सासेहि चित्तस्स उप्पादक्खणे 25
चतुत्थज्झानं समापन्नानं असञ्जसत्तानं तेसं तत्थ
वचीसङ्खारो च नुप्पज्जिस्सति कायसङ्खारो च नुप्पज्जति ।

B. 22

(क) यस्स यत्थ कायसङ्खारो नुप्पज्जति तस्स तत्थ चित्तसङ्खारो
नुप्पज्जिस्सती ति ?

सव्वेसं चित्तस्स भङ्गक्खणे विना अस्सासपस्सासेहि
चित्तस्स उप्पादक्खणे तेसं तत्थ कायसङ्खारो नुप्पज्जति,
नो च तेसं तत्थ चित्तसङ्खारो नुप्पज्जिस्सति । पच्छिम-
चित्तसमङ्गीनं असञ्जसत्तानं तेसं तत्थ कायसङ्खारो
च नुप्पज्जति चित्तसङ्खारो च नुप्पज्जिस्सति ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ चित्तसङ्खारो नुप्पज्जिस्सति तस्स
तत्थ कायसङ्खारो नुप्पज्जती ति ?

आमन्ता ।

६८. (क) यस्स यत्थ वचीसङ्खारो नुप्पज्जति तस्स तत्थ चित्तसङ्खारो
नुप्पज्जिस्सती ति ?

सव्वेसं चित्तस्स भङ्गक्खणे विना वितक्कविचारेहि
चित्तस्स उप्पादक्खणे तेसं तत्थ वचीसङ्खारो नुप्पज्जति,
नो च तेसं तत्थ चित्तसङ्खारो नुप्पज्जिस्सति । सवितक्क-
सविचारपच्छिमचित्तस्स भङ्गक्खणे अवितक्कअविचार-
पच्छिमचित्तसमङ्गीनं असञ्जसत्तानं तेसं तत्थ वची-
सङ्खारो च नुप्पज्जति चित्तसङ्खारो च नुप्पज्जिस्सति ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ चित्तसङ्खारो नुप्पज्जिस्सति तस्स
तत्थ वचीसङ्खारो नुप्पज्जती ति ?

सवितक्कसविचारपच्छिमचित्तस्स उप्पादक्खणे तेसं तत्थ
चित्तसङ्खारो नुप्पज्जिस्सति, नो च तेसं तत्थ वचीसङ्खारो
नुप्पज्जति । सवितक्कसविचारपच्छिमचित्तस्स भङ्गक्खणे
अवितक्कअविचारपच्छिमचित्तसमङ्गीनं असञ्जसत्तानं तेसं
तत्थ चित्तसङ्खारो च नुप्पज्जिस्सति वचीसङ्खारो च
नुप्पज्जति ।

(६) अतीतानागतवारो

(क) अनुलोमपुगगलो

६९. (क) यस्स कायसङ्खारो उप्पज्जित्थ तस्स वचीसङ्खारो उप्पज्जि-
स्सती ति ?

पच्छिमचित्तसमङ्गीनं यस्स चित्तस्स अनन्तरा अवितक्क-
अविचारं पच्छिमचित्तं उप्पज्जिस्सति तेसं कायसङ्खारो

उप्पज्जित्थ, नो च तेसं वचीसङ्खारो उप्पज्जिस्सति ।
इतरेसं तेसं कायसङ्खारो च उप्पज्जित्थ वचीसङ्खारो
च उप्पज्जिस्सति ।

(ख) यस्स वा पन ... पे०... ?

आमन्ता ।

5

(क) यस्स कायसङ्खारो उप्पज्जित्थ तस्स चित्तसङ्खारो
उप्पज्जिस्सती ति ?

पच्छिमचित्तसमङ्गीनं तेसं कायसङ्खारो^१ उप्पज्जित्थ,
नो च तेसं चित्तसङ्खारो उप्पज्जिस्सति । इतरेसं तेसं
कायसङ्खारो च उप्पज्जित्थ चित्तसङ्खारो च उप्पज्जिस्सति ।

10

(ख) यस्स वा पन ... पे०... ।

आमन्ता ।

७०. (क) यस्स वचीसङ्खारो उप्पज्जित्थ तस्स चित्तसङ्खारो उप्पज्जि-
स्सती ति ?

पच्छिमचित्तसमङ्गीनं तेसं वचीसङ्खारो उप्पज्जित्थ, 15
नो च तेसं चित्तसङ्खारो उप्पज्जिस्सति । इतरेसं तेसं
वचीसङ्खारो च उप्पज्जित्थ चित्तसङ्खारो च उप्पज्जि-
स्सति ।

(ख) यस्स वा पन ... पे०... ?

आमन्ता ।

20

(ख) अनुलोमओकासो

७१. यत्थ कायसङ्खारो उप्पज्जित्थ ... पे०... ।

(ग) अनुलोमपुगलोकासा

७२. (क) यस्स यत्थ कायसङ्खारो उप्पज्जित्थ तस्स तत्थ वचीसङ्खारो
उप्पज्जिस्सती ति ?

कामावचरे^२ पच्छिमचित्तसमङ्गीनं दुतियज्ज्ञानं ततिय-
ज्ज्ञानं समापन्नानं तेसं तत्थ कायसङ्खारो उप्पज्जित्थ, 25
नो च तेसं तत्थ वचीसङ्खारो उप्पज्जिस्सति । पठमज्ज्ञानं

समापन्नानं इतरेसं कामावचरानं तेसं तत्थ कायसङ्खारो
च उप्पज्जित्थ वचीसङ्खारो च उप्पज्जिस्सति ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ वचीसङ्खारो उप्पज्जिस्सति तस्स
तत्थ कायसङ्खारो उप्पज्जित्था ति ?

R. 245 5

रूपावचरानं अरूपावचरानं तेसं तत्थ वचीसङ्खारो
उप्पज्जिस्सति, नो च तेसं तत्थ कायसङ्खारो उप्पज्जित्थ ।
पठमज्ज्ञानं समापन्नानं कामावचरानं तेसं तत्थ वची-
सङ्खारो च उप्पज्जिस्सति कायसङ्खारो च उप्पज्जित्थ ।

10 (क) यस्स यत्थ कायसङ्खारो उप्पज्जित्थ तस्स तत्थ चित्तसङ्खारो
उप्पज्जिस्सती ति ?

कामावचरे पच्छिमचित्तसमङ्गीनं तेसं तत्थ काय-
सङ्खारो उप्पज्जित्थ, नो च तेसं तत्थ चित्तसङ्खारो
उप्पज्जिस्सति । पठमज्ज्ञानं दुतियज्ज्ञानं ततियज्ज्ञानं
समापन्नानं इतरेसं कामावचरानं तेसं तत्थ कायसङ्खारो च
उप्पज्जित्थ चित्तसङ्खारो च उप्पज्जिस्सति ।

15

B. 24

(ख) यस्स वा पन यत्थ चित्तसङ्खारो उप्पज्जिस्सति तस्स
तत्थ कायसङ्खारो उप्पज्जित्था ति ?

चतुत्यज्ज्ञानं समापन्नानं रूपावचरानं अरूपावचरानं तेसं
तत्थ चित्तसङ्खारो उप्पज्जिस्सति, नो च तेसं तत्थ काय-
सङ्खारो उप्पज्जित्थ । पठमज्ज्ञानं दुतियज्ज्ञानं ततियज्ज्ञानं
समापन्नानं कामावचरानं तेसं तत्थ चित्तसङ्खारो च
उप्पज्जिस्सति कायसङ्खारो च उप्पज्जित्थ ।

20

७३.(क) यस्स यत्थ वचीसङ्खारो उप्पज्जित्थ तस्स तत्थ चित्तसङ्खारो
उप्पज्जिस्सती ति ?

25

सवितक्कसविचारभूमियं पच्छिमचित्तसमङ्गीनं तेसं
तत्थ वचीसङ्खारो उप्पज्जित्थ, नो च तेसं तत्थ
चित्तसङ्खारो उप्पज्जिस्सति । इतरेसं सवितक्कसविचार-
भूमियं तेसं तत्थ वचीसङ्खारो च उप्पज्जित्थ चित्तसङ्खारो
च उप्पज्जिस्सति ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ चित्तसङ्खारो उप्पज्जिस्सति तस्स तत्थ वचीसङ्खारो उप्पज्जित्था ति ?

अवितक्कअविचारभूमियं तेसं तत्थ चित्तसङ्खारो उप्पज्जिस्सति, नो च तेसं तत्थ वचीसङ्खारो उप्पज्जित्थ ।
सवितक्कसविचारभूमियं तेसं तत्थ चित्तसङ्खारो च 5
उप्पज्जिस्सति वचीसङ्खारो च उप्पज्जित्थ ।

(घ) पच्चनीकपुग्गलो

७४. (क) यस्स कायसङ्खारो नुप्पज्जित्थ तस्स वचीसङ्खारो नुप्पज्जि-
स्सती ति ?

नत्थि ।

(ख) यस्स वा पन वचीसङ्खारो नुप्पज्जिस्सति तस्स कायसङ्खारो 10
नुप्पज्जित्था ति ?

उप्पज्जित्थ ।

(क) यस्स कायसङ्खारो नुप्पज्जित्थ तस्स चित्तसङ्खारो नुप्पज्जि-
स्सती ति ?

नत्थि ।

15

(ख) यस्स वा पन चित्तसङ्खारो नुप्पज्जिस्सति तस्स कायसङ्खारो
नुप्पज्जित्था ति ?

उप्पज्जित्थ ।

७५. (क) यस्स वचीसङ्खारो नुप्पज्जित्थ तस्स चित्तसङ्खारो नुप्पज्जि-
स्सती ति ?

20

नत्थि ।

(ख) यस्स वा पन चित्तसङ्खारो नुप्पज्जिस्सति तस्स वचीसङ्खारो
नुप्पज्जित्था ति ?

उप्पज्जित्थ ।

(ङ) पच्चनीकअओकासी

७६. यत्थ कायसङ्खारो नुप्पज्जित्थ ... पे०... ।

25

(च) पच्चनीकपुग्गलोकासा

७७. (क) यस्स यत्थ कायसङ्खारो नुप्पज्जित्थ तस्स तत्थ वचीसङ्खारो
नुप्पज्जिस्सती ति ?

B. 25

रूपावचरानं अरूपावचरानं तेसं तत्थ कायसङ्खारो
नुप्पज्जित्थ, नो च तेसं तत्थ वचीसङ्खारो नुप्पज्जिस्सति ।
रूपावचरे अरूपावचरे पच्छिमचित्तसमङ्गीनं^१ यस्स चित्तस्स
अनन्तरा अवितक्कअविचारं पच्छिमचित्तं उप्पज्जिस्सति
चतुत्थज्झानं समापन्नानं असञ्जसत्तानं तेसं तत्थ काय-
सङ्खारो च नुप्पज्जित्थ वचीसङ्खारो च नुप्पज्जिस्सति ।

R. 246 5

(ख) यस्स वा पन यत्थ वचीसङ्खारो नुप्पज्जिस्सति तस्स तत्थ
कायसङ्खारो नुप्पज्जित्था ति ?

कामावचरे पच्छिमचित्तसमङ्गीनं दुतियज्झानं ततिय-
ज्झानं समापन्नानं तेसं तत्थ वचीसङ्खारो नुप्पज्जिस्सति,
नो च तेसं तत्थ कायसङ्खारो नुप्पज्जित्थ । रूपावचरे
अरूपावचरे पच्छिमचित्तसमङ्गीनं यस्स चित्तस्स अनन्तरा
अवितक्कअविचारं पच्छिमचित्तं उप्पज्जिस्सति चतुत्थ-
ज्झानं समापन्नानं असञ्जसत्तानं तेसं तत्थ वचीसङ्खारो
च नुप्पज्जिस्सति कायसङ्खारो च नुप्पज्जित्थ ।

10

15

(क) यस्स यत्थ कायसङ्खारो नुप्पज्जित्थ तस्स तत्थ चित्तसङ्खारो
नुप्पज्जिस्सती ति ?

20

चतुत्थज्झानं समापन्नानं^२ रूपावचरानं अरूपावचरानं
तेसं तत्थ कायसङ्खारो नुप्पज्जित्थ, नो च तेसं तत्थ
चित्तसङ्खारो नुप्पज्जिस्सति । रूपावचरे अरूपावचरे
पच्छिमचित्तसमङ्गीनं असञ्जसत्तानं तेसं तत्थ काय-
सङ्खारो च नुप्पज्जित्थ चित्तसङ्खारो च नुप्पज्जिस्सति ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ चित्तसङ्खारो नुप्पज्जिस्सति तस्स तत्थ
कायसङ्खारो नुप्पज्जित्था ति ?

25

कामावचरे पच्छिमचित्तसमङ्गीनं तेसं तत्थ चित्त-
सङ्खारो नुप्पज्जिस्सति, नो च तेसं तत्थ कायसङ्खारो
नुप्पज्जित्थ । रूपावचरे अरूपावचरे पच्छिमचित्तसमङ्गीनं

१. सवितक्कसविचारपच्छिमचित्तस्स भङ्गवखणे अवितक्कअविचारपच्छिमचित्त-
समङ्गीनं - सी०, स्या०, रो०, एवमुपरि पि । २. रो० पोत्वके नत्थि ।

असञ्जसत्तानं तेसं तत्थ चित्तसङ्खारो च नुप्पज्जिस्सति
कायसङ्खारो च नुप्पज्जित्थ ।

७८. (क) यस्स यत्थ वचीसङ्खारो नुप्पज्जित्थ तस्स तत्थ चित्तसङ्खारो
नुप्पज्जिस्सती ति ?

अवितक्कअविचारभूमियं तेसं तत्थ वचीसङ्खारो 5
नुप्पज्जित्थ, नो च तेसं तत्थ चित्तसङ्खारो नुप्पज्जिस्सति ।
अवितक्कअविचारभूमियं पच्छिमचित्तसमङ्गीनं असञ्ज-
सत्तानं तेसं तत्थ वचीसङ्खारो च नुप्पज्जित्थ चित्तसङ्खारो
च नुप्पज्जिस्सति ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ चित्तसङ्खारो नुप्पज्जिस्सति तस्स 10
तत्थ वचीसङ्खारो नुप्पज्जित्था ति ?

सवितक्कसविचारभूमियं पच्छिमचित्तसमङ्गीनं तेसं
तत्थ चित्तसङ्खारो नुप्पज्जिस्सति, नो च तेसं तत्थ B. 26
वचीसङ्खारो नुप्पज्जित्थ । अवितक्कअविचारभूमियं
पच्छिमचित्तसमङ्गीनं असञ्जसत्तानं तेसं तत्थ चित्त- 15
सङ्खारो च नुप्पज्जिस्सति वचीसङ्खारो च नुप्पज्जित्थ ।

§ २. निरोधवारो

(१) पच्चुप्पन्नवारो

(क) अनुलोमपुगलो

७९. (क) यस्स कायसङ्खारो निरुज्झति तस्स वचीसङ्खारो निरुज्झती 20
ति ?

R. 247

विना वितक्कविचारेहि अस्सासपस्सासानं भङ्गक्खणे
तेसं कायसङ्खारो निरुज्झति, नो च तेसं वचीसङ्खारो
निरुज्झति । पठमज्झानं समापन्नानं कामावचरानं अस्सास-
पस्सासानं भङ्गक्खणे तेसं कायसङ्खारो च निरुज्झति
वचीसङ्खारो च निरुज्झति ।

(ख) यस्स वा पन वचीसङ्खारो निरुज्झति तस्स कायसङ्खारो
निरुज्झती ति ?

25

विना अस्सासपस्सासेहि वितक्कविचारानं भङ्गक्खणे
तेसं वचीसङ्खारो निरुज्झति, नो च तेसं कायसङ्खारो

निरुज्झति । पठमज्ज्ञानं समापन्नानं कामावचरानं अस्सास-
पस्सासानं भङ्गक्खणे तेसं वचीसङ्खारो च निरुज्झति
कायसङ्खारो च निरुज्झति ।

5 (क) यस्स कायसङ्खारो निरुज्झति तस्स चित्तसङ्खारो निरुज्झती
ति ?

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन चित्तसङ्खारो निरुज्झति तस्स कायसङ्खारो
निरुज्झती ति ?

10 विना अस्सासपस्सासेहि चित्तस्स भङ्गक्खणे तेसं
चित्तसङ्खारो निरुज्झति, नो च तेसं कायसङ्खारो
निरुज्झति । अस्सासपस्सासानं भङ्गक्खणे तेसं चित्तसङ्खारो
च निरुज्झति कायसङ्खारो च निरुज्झति ।

८०. (क) यस्स वचीसङ्खारो निरुज्झति तस्स चित्तसङ्खारो निरुज्झती
ति ?

15 आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन चित्तसङ्खारो निरुज्झति तस्स वचीसङ्खारो
निरुज्झती ति ?

20 विना वितक्कविचारेहि चित्तस्स भङ्गक्खणे तेसं
चित्तसङ्खारो निरुज्झति, नो च तेसं वचीसङ्खारो
निरुज्झति । वितक्कविचारानं भङ्गक्खणे तेसं चित्त-
सङ्खारो च निरुज्झति वचीसङ्खारो च निरुज्झति ।

(ख) अनुलोमओकासो

B. 27 ८१. यत्थ कायसङ्खारो निरुज्झति तत्थ वचीसङ्खारो निरुज्झती
ति ? ... पे०... ।

(ग) अनुलोमपुग्गलोकासा

25 ८२. यस्स यत्थ कायसङ्खारो निरुज्झति तस्स तत्थ वचीसङ्खारो
निरुज्झती ति ? ... पे०... (यस्सकं पि यस्सयत्थकं पि सदिस्सं) ।

(घ) पच्चनीकपुग्गलो

८३. (क) यस्स कायसङ्खारो न निरुज्झति तस्स वचीसङ्खारो न
निरुज्झती ति ?

विना अस्सासपस्सासेहि वितक्कविचारानं भङ्गक्खणे
तेसं कायसङ्खारो न निरुज्झति, नो च तेसं वचीसङ्खारो
न निरुज्झति । सब्बेसं चित्तस्स उप्पादक्खणे विना अस्सास-
पस्सासेहि अवितक्कअविचारचित्तस्स भङ्गक्खणे निरोध-
समापन्नानं असञ्जसत्तानं तेसं कायसङ्खारो च न 5
निरुज्झति वचीसङ्खारो च न निरुज्झति ।

(ख) यस्स वा पन वचीसङ्खारो न निरुज्झति तस्स कायसङ्खारो
न निरुज्झती ति ?

विना वितक्कविचारेहि अस्सासपस्सासानं भङ्गक्खणे
तेसं वचीसङ्खारो न निरुज्झति, नो च तेसं कायसङ्खारो 10
न निरुज्झति । सब्बेसं चित्तस्स उप्पादक्खणे विना
अस्सासपस्सासेहि अवितक्कअविचारचित्तस्स भङ्गक्खणे
निरोधसमापन्नानं असञ्जसत्तानं तेसं वचीसङ्खारो च
न निरुज्झति कायसङ्खारो च न निरुज्झति ।

R. 248

(क) यस्स कायसङ्खारो न निरुज्झति तस्स चित्तसङ्खारो न 15
निरुज्झती ति ?

विना अस्सासपस्सासेहि चित्तस्स भङ्गक्खणे तेसं
कायसङ्खारो न निरुज्झति, नो च तेसं चित्तसङ्खारो
न निरुज्झति । सब्बेसं चित्तस्स उप्पादक्खणे निरोध-
समापन्नानं असञ्जसत्तानं तेसं कायसङ्खारो च न 20
निरुज्झति चित्तसङ्खारो च न निरुज्झति ।

(ख) यस्स वा पन ... पे०... ?

आमन्ता ।

८४.(क) यस्स वचीसङ्खारो न निरुज्झति तस्स चित्तसङ्खारो न
निरुज्झती ति ?

25

विना वितक्कविचारेहि चित्तस्स भङ्गक्खणे तेसं
वचीसङ्खारो न निरुज्झति, नो च तेसं चित्तसङ्खारो
न निरुज्झति । सब्बेसं चित्तस्स उप्पादक्खणे निरोध-
समापन्नानं असञ्जसत्तानं तेसं वचीसङ्खारो च न
निरुज्झति चित्तसङ्खारो च न निरुज्झति ।

30

(ख) यस्स वा पन ... पे०... ?

आमन्ता ।

(ङ) पच्चनीकओकासा

B. 28

८५. यत्थ कायसङ्खारो न निरुज्झति ... पे०... ।

(च) पच्चनीकपुग्गलोकासा

८६. यस्स यत्थ कायसङ्खारो न निरुज्झति तस्स तत्थ वचीसङ्खारो
5 न निरुज्झती ति ?

विना अस्सासपस्सासेहि वितक्कविचारानं भङ्गक्खणे
तेसं तत्थ कायसङ्खारो न निरुज्झति, नो च तेसं
तत्थ वचीसङ्खारो न निरुज्झति । सव्वेसं चित्तस्स
उप्पादक्खणे विना अस्सासपस्सासेहि अवितक्कअविचार-
चित्तस्स भङ्गक्खणे असञ्जसत्तानं तेसं तत्थ कायसङ्खारो
10 च न निरुज्झति वचीसङ्खारो च न निरुज्झति ।

यस्स वा पन यत्थ वचीसङ्खारो न निरुज्झति ... पे०... ।

(यस्सकं पि यस्सयत्थकं पि सदिसं वित्थारेतव्वं, यस्सयत्थके
निरोधसमापन्नानं ति न कातव्वं) ।

(२) अतीतवारो

(क) अनुलोमपुग्गलो

15 ८७. (क) यस्स कायसङ्खारो निरुज्झित्थ^१ तस्स वचीसङ्खारो
निरुज्झित्था^२ ति ?

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन ... पे०... ?

आमन्ता ।

20 (यथा उप्पादवारे अतीता पुच्छा यस्सकं पि यस्सयत्थकं पि
अनुलोमं पि पच्चनीकं^३ पि विभत्तं एवं निरोधवारे पि
विभजितव्वं, नत्थि नानाकरणं) ।

१. न निरुज्झित्थ - रो० । २. न निरुज्झित्था - रो० । ३. पच्चनियं - सी०,
स्या०, रो० ।

(३) अनागतवारो

(क) अनुलोमपुगलो

८८. (क) यस्स कायसङ्खारो निरुज्झिस्सति तस्स वचीसङ्खारो निरुज्झिस्सती ति ?

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन वचीसङ्खारो निरुज्झिस्सति तस्स काय-
सङ्खारो निरुज्झिस्सती ति ?

5

कामावचरानं पच्छिमचित्तस्स उप्पादक्खणं यस्स
चित्तस्स अनन्तरा कामावचरानं पच्छिमचित्तं उप्पज्झिस्सति
रूपावचरे अरूपावचरे पच्छिमभविकानं ये च रूपावचरं
अरूपावचरं उपपज्जित्वा^१ परिनिब्बायिस्सन्ति तेसं
चवन्तानं तेसं वचीसङ्खारो निरुज्झिस्सति, नो च तेसं
कायसङ्खारो निरुज्झिस्सति । इतरेसं तेसं वचीसङ्खारो
च निरुज्झिस्सति कायसङ्खारो च निरुज्झिस्सति ।

R. 249

B. 29

10

(क) यस्स कायसङ्खारो निरुज्झिस्सति तस्स चित्तसङ्खारो
निरुज्झिस्सती ति ?

आमन्ता ।

15

(ख) यस्स वा पन चित्तसङ्खारो निरुज्झिस्सति तस्स कायसङ्खारो
निरुज्झिस्सती ति ?

कामावचरानं पच्छिमचित्तस्स उप्पादक्खणे यस्स
चित्तस्स अनन्तरा कामावचरानं पच्छिमचित्तं उप्पज्झि-
स्सति रूपावचरे अरूपावचरे पच्छिमभविकानं ये च
रूपावचरं अरूपावचरं उपपज्जित्वा परिनिब्बायिस्सन्ति
तेसं चवन्तानं तेसं चित्तसङ्खारो निरुज्झिस्सति, नो च
तेसं कायसङ्खारो निरुज्झिस्सति । इतरेसं तेसं चित्त-
सङ्खारो च निरुज्झिस्सति कायसङ्खारो च निरुज्झिस्सति ।

20

25

८९. (क) यस्स वचीसङ्खारो निरुज्झिस्सति तस्स चित्तसङ्खारो निरुज्झि-
स्सती ति ?

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन चित्तसङ्खारो निरुज्झिस्सति तस्स वचीसङ्खारो निरुज्झिस्सती ति ?

अवितक्कअविचारपच्छिमचित्तस्स उप्पादक्खणे यस्स चित्तस्स अनन्तरा अवितक्कअविचारं पच्छिमचित्तं उप्पज्जिस्सति तेसं चित्तसङ्खारो निरुज्झिस्सति, नो च तेसं वचीसङ्खारो निरुज्झिस्सति । इतरेसं तेसं चित्तसङ्खारो च निरुज्झिस्सति वचीसङ्खारो च निरुज्झिस्सति ।

(ख) अनुलोमओकासो

६०. यत्थ कायसङ्खारो निरुज्झिस्सति ... पे०... ।

(ग) अनुलोमपुग्गलोकासा

६१. (क) यस्स यत्थ कायसङ्खारो निरुज्झिस्सति तस्स तत्थ वचीसङ्खारो निरुज्झिस्सती ति ?

दुतियज्झानं ततियज्झानं समापन्नानं तेसं तत्थ कायसङ्खारो निरुज्झिस्सति, नो च तेसं तत्थ वचीसङ्खारो निरुज्झिस्सति । पठमज्झानं समापन्नानं कामावचरानं तेसं तत्थ कायसङ्खारो च निरुज्झिस्सति वचीसङ्खारो च निरुज्झिस्सति ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ वचीसङ्खारो निरुज्झिस्सति तस्स तत्थ कायसङ्खारो निरुज्झिस्सती ति ?

कामावचरानं पच्छिमचित्तस्स उप्पादक्खणे यस्स चित्तस्स अनन्तरा कामावचरानं पच्छिमचित्तं उप्पज्जिस्सति रूपावचरानं अरूपावचरानं तेसं तत्थ वचीसङ्खारो निरुज्झिस्सति, नो च तेसं तत्थ कायसङ्खारो निरुज्झिस्सति । पठमज्झानं समापन्नानं इतरेसं कामावचरानं तेसं तत्थ वचीसङ्खारो च निरुज्झिस्सति कायसङ्खारो च निरुज्झिस्सति ।

(क) यस्स यत्थ कायसङ्खारो निरुज्झिस्सति तस्स तत्थ चित्तसङ्खारो निरुज्झिस्सती ति ?

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ चित्तसङ्खारो निरुज्झिस्सति तस्स तत्थ कायसङ्खारो निरुज्झिस्सती ति ?

कामावचरानं पच्छिमचित्तस्स उप्पादक्खणे यस्स चित्तस्स अनन्तरा कामावचरानं पच्छिमचित्तं उप्पज्जिस्सति चतुत्थज्ज्ञानं समापन्नानं रूपावचरानं अरूपा-
वचरानं तेसं तत्थ चित्तसङ्खारो निरुज्झिस्सति, नो च
तेसं तत्थ कायसङ्खारो निरुज्झिस्सति । पठमज्ज्ञानं
दुतियज्ज्ञानं ततियज्ज्ञानं समापन्नानं इतरेसं कामावचरानं
तेसं तत्थ चित्तसङ्खारो च निरुज्झिस्सति कायसङ्खारो
च निरुज्झिस्सति ।

६२. (क) यस्स यत्थ वचीसङ्खारो निरुज्झिस्सति तस्स तत्थ चित्तसङ्खारो निरुज्झिस्सती ति ?

R. 250

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ चित्तसङ्खारो निरुज्झिस्सति तस्स तत्थ वचीसङ्खारो निरुज्झिस्सती ति ?

अवितक्कअविचारपच्छिमचित्तस्स उप्पादक्खणे यस्स चित्तस्स अनन्तरा अवितक्कअविचारं पच्छिमचित्तं उप्पज्जिस्सति दुतियज्ज्ञानं ततियज्ज्ञानं चतुत्थज्ज्ञानं समापन्नानं तेसं तत्थ चित्तसङ्खारो निरुज्झिस्सति, नो च तेसं तत्थ वचीसङ्खारो निरुज्झिस्सति । पठमज्ज्ञानं
समापन्नानं कामावचरानं इतरेसं रूपावचरानं अरूपा-
वचरानं तेसं तत्थ चित्तसङ्खारो च निरुज्झिस्सति
वचीसङ्खारो च निरुज्झिस्सति ।

(घ) पच्चनीकपुग्गलो

६३. (क) यस्स कायसङ्खारो न निरुज्झिस्सति तस्स वचीसङ्खारो न निरुज्झिस्सती ति ?

25

कामावचरानं पच्छिमचित्तस्स उप्पादक्खणे यस्स चित्तस्स अनन्तरा कामावचरानं पच्छिमचित्तं उप्पज्जिस्सति रूपावचरे अरूपावचरे पच्छिमभविकानं ये च रूपावचरं अरूपावचरं उपपज्जित्वा परिनिव्वायिस्सन्ति

तेसं चवन्तानं तेसं कायसङ्खारो न निरुज्झिस्सति, नो
च तेसं वचीसङ्खारो न निरुज्झिस्सति । सवितक्क-
सविचारपच्छिमचित्तस्स भङ्गक्खणे अवितक्कअविचार-
पच्छिमचित्तसमङ्गीनं यस्स चित्तस्स अनन्तरा अवितक्क-
अविचारं पच्छिमचित्तं उप्पज्झिस्सति तेसं कायसङ्खारो
च न निरुज्झिस्सति वचीसङ्खारो च न निरुज्झिस्सति ।

(ख) यस्स वा पन ... पे०... ?

आमन्ता ।

B. 31

(क) यस्स कायसङ्खारो न निरुज्झिस्सति तस्स चित्तसङ्खारो
न निरुज्झिस्सती ति ?

10

कामावचरानं पच्छिमचित्तस्स उप्पादक्खणे यस्स
चित्तस्स अनन्तरा कामावचरानं पच्छिमचित्तं उप्पज्झि-
स्सति रूपावचरे अरूपावचरे पच्छिमभविकानं ये च
रूपावचरं अरूपावचरं उपपज्जित्वा परिनिब्बायिस्सन्ति
तेसं चवन्तानं तेसं कायसङ्खारो न निरुज्झिस्सति, नो
च तेसं चित्तसङ्खारो न निरुज्झिस्सति । पच्छिमचित्तस्स
भङ्गक्खणे तेसं कायसङ्खारो च न निरुज्झिस्सति
चित्तसङ्खारो च न निरुज्झिस्सति ।

15

(ख) यस्स वा पन ... पे०... ?

20

आमन्ता ।

६४.(क) यस्स वचीसङ्खारो न निरुज्झिस्सति तस्स चित्तसङ्खारो
न निरुज्झिस्सती ति ?

25

अवितक्कअविचारपच्छिमचित्तस्स उप्पादक्खणे यस्स
चित्तस्स अनन्तरा अवितक्कअविचारं पच्छिमचित्तं
उप्पज्झिस्सति तेसं वचीसङ्खारो न निरुज्झिस्सति, नो
च तेसं चित्तसङ्खारो न निरुज्झिस्सति । पच्छिमचित्तस्स
भङ्गक्खणे तेसं वचीसङ्खारो च न निरुज्झिस्सति
चित्तसङ्खारो च न निरुज्झिस्सति ।

(ख) यस्स वा पन ... पे०... ?

30

आमन्ता ।

(ङ) पञ्चनीकग्रोकासो

६५. यत्थ कायसङ्खारो न निरुज्झिस्सति ... पे०... ।

(च) पञ्चनीकपुग्गलोकासा

६६.(क) यस्स यत्थ कायसङ्खारो न निरुज्झिस्सति तस्स तत्थ वची-
सङ्खारो न निरुज्झिस्सती ति ?

कामावचरानं पच्छिमचित्तस्स उप्पादक्खणे यस्स
चित्तस्स अनन्तरा कामावचरानं पच्छिमचित्तं उप्पज्झि- 5
स्सति रूपावचरानं अरूपावचरानं तेसं तत्थ कायसङ्खारो
न निरुज्झिस्सति, नो च तेसं तत्थ वचीसङ्खारो
न निरुज्झिस्सति । सवितक्कसविचारपच्छिमचित्तस्स
भङ्गक्खणे अवितक्कअविचारपच्छिमचित्तसमङ्गीनं यस्स
चित्तस्स अनन्तरा अवितक्कअविचारं पच्छिमचित्तं 10
उप्पज्झिस्सति चतुत्थज्झानं समापन्नानं असञ्जसत्तानं
तेसं तत्थ कायसङ्खारो च न निरुज्झिस्सति वचीसङ्खारो
च न निरुज्झिस्सति ।

R. 251

(ख) यस्स वा पन यत्थ वचीसङ्खारो न निरुज्झिस्सति तस्स
तत्थ कायसङ्खारो न निरुज्झिस्सती ति ? 15

दुतियज्झानं ततियज्झानं समापन्नानं तेसं तत्थ वची-
सङ्खारो न निरुज्झिस्सति, नो च तेसं तत्थ कायसङ्खारो
न निरुज्झिस्सति । सवितक्कसविचारपच्छिमचित्तस्स
भङ्गक्खणे अवितक्कअविचारपच्छिमचित्तसमङ्गीनं यस्स
चित्तस्स अनन्तरा अवितक्कअविचारं पच्छिमचित्तं 20
उप्पज्झिस्सति चतुत्थज्झानं समापन्नानं असञ्जसत्तानं
तेसं तत्थ वचीसङ्खारो च न निरुज्झिस्सति कायसङ्खारो
च न निरुज्झिस्सति ।

B. 32

(क) यस्स यत्थ कायसङ्खारो न निरुज्झिस्सति तस्स तत्थ
चित्तसङ्खारो न निरुज्झिस्सती ति ? 25

कामावचरानं पच्छिमचित्तस्स उप्पादक्खणे यस्स
चित्तस्स अनन्तरा कामावचरानं पच्छिमचित्तं उप्पज्झिस्सति

चतुर्थज्ज्ञानं समापन्नानं रूपावचरानं अरूपावचरानं^१
 तेसं तत्थ कायसङ्खारो न निरुज्झिस्सति, नो च तेसं
 तत्थ चित्तसङ्खारो न निरुज्झिस्सति । पच्छिमचित्तस्स
 भङ्गक्खणे असञ्जसत्तानं तेसं तत्थ कायसङ्खारो च न
 5 निरुज्झिस्सति चित्तसङ्खारो च न निरुज्झिस्सति ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ चित्तसङ्खारो न निरुज्झिस्सति तस्स तत्थ
 कायसङ्खारो न निरुज्झिस्सती ति ?

आमन्ता ।

१७. (क) यस्स यत्थ वचीसङ्खारो न निरुज्झिस्सति तस्स तत्थ
 10 चित्तसङ्खारो न निरुज्झिस्सती ति ?

अवितक्कअविचारपच्छिमचित्तस्स उप्पादक्खणे यस्स
 चित्तस्स अनन्तरा अवितक्कअविचारं पच्छिमचित्तं
 उप्पज्झिस्सति दुतियज्ज्ञानं ततियज्ज्ञानं चतुर्थज्ज्ञानं
 समापन्नानं तेसं तत्थ वचीसङ्खारो न निरुज्झिस्सति,
 15 नो च तेसं तत्थ चित्तसङ्खारो न निरुज्झिस्सति ।
 पच्छिमचित्तस्स भङ्गक्खणे असञ्जसत्तानं तेसं तत्थ
 वचीसङ्खारो च न निरुज्झिस्सति चित्तसङ्खारो च न
 निरुज्झिस्सति ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ चित्तसङ्खारो न निरुज्झिस्सति तस्स
 20 तत्थ वचीसङ्खारो न निरुज्झिस्सती ति ?

आमन्ता ।

(४) पच्चुप्पन्नातीतवारो

(क) अनुलोमपुग्गलो

१८. (क) यस्स कायसङ्खारो निरुज्झति तस्स वचीसङ्खारो निरुज्झित्था
 ति ?

आमन्ता ।

25 (ख) यस्स वा पन वचीसङ्खारो निरुज्झित्थ तस्स कायसङ्खारो
 निरुज्झती ति ?

सर्व्वेसं चित्तस्स उप्पादक्खणे विना अस्सासपस्सासेहि
चित्तस्स भङ्गक्खणे निरोधसमापन्नानं असञ्जसत्तानं
तेसं वचीसङ्खारो निरुज्झित्थ, नो च तेसं कायसङ्खारो
निरुज्झति । अस्सासपस्सासानं भङ्गक्खणे तेसं वचीसङ्खारो
च निरुज्झित्थ कायसङ्खारो च निरुज्झति ।

5

(क) यस्स कायसङ्खारो निरुज्झति तस्स चित्तसङ्खारो निरुज्झित्था
ति ?

R. 252

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन चित्तसङ्खारो निरुज्झित्थ तस्स कायसङ्खारो
निरुज्झती ति ?

10

सर्व्वेसं चित्तस्स उप्पादक्खणे विना अस्सासपस्सासेहि
चित्तस्स भङ्गक्खणे निरोधसमापन्नानं असञ्जसत्तानं तेसं
चित्तसङ्खारो निरुज्झित्थ, नो च तेसं कायसङ्खारो
निरुज्झति । अस्सासपस्सासानं भङ्गक्खणे तेसं चित्तसङ्खारो
च निरुज्झित्थ कायसङ्खारो च निरुज्झति ।

15

६६.(क) यस्स वचीसङ्खारो निरुज्झति तस्स चित्तसङ्खारो
निरुज्झित्था ति ?

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन चित्तसङ्खारो निरुज्झित्थ तस्स वचीसङ्खारो
निरुज्झती ति ?

20

सर्व्वेसं चित्तस्स उप्पादक्खणे विना वितक्कविचारेहि
चित्तस्स भङ्गक्खणे निरोधसमापन्नानं असञ्जसत्तानं
तेसं चित्तसङ्खारो निरुज्झित्थ, नो च तेसं वचीसङ्खारो
निरुज्झति । वितक्कविचारानं भङ्गक्खणे तेसं चित्त-
सङ्खारो च निरुज्झित्थ वचीसङ्खारो च निरुज्झति ।

25

(ख) अनुलोमग्रोकासो

१००. यत्थ कायसङ्खारो निरुज्झति ... पे०... ।

(ग) अनुलोमपुगलोकासा

१०१.(क) यस्स यत्थ कायसङ्खारो निरुज्झति तस्स तत्थ वचीसङ्खारो
निरुज्झित्था ति ?

5

दुतियज्ज्ञानं ततियज्ज्ञानं समापन्नानं अस्सासपस्सासानं भङ्गक्खणे तेसं तत्थ कायसङ्खारो निरुज्झति, नो च तेसं तत्थ वचीसङ्खारो निरुज्झित्थ । पठमज्ज्ञानं समापन्नानं कामावचरानं अस्सासपस्सासानं भङ्गक्खणे तेसं तत्थ कायसङ्खारो च निरुज्झति वचीसङ्खारो च निरुज्झित्थ ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ वचीसङ्खारो निरुज्झित्थ तस्स तत्थ कायसङ्खारो निरुज्झती ति ?

10

पठमज्ज्ञानं समापन्नानं कामावचरानं अस्सासपस्सासानं उप्पादक्खणे तेसंयेव विना अस्सासपस्सासेहि चित्तस्स भङ्गक्खणे रूपावचरानं अरूपावचरानं तेसं तत्थ वचीसङ्खारो निरुज्झित्थ, नो च तेसं तत्थ कायसङ्खारो निरुज्झति । पठमज्ज्ञानं समापन्नानं कामावचरानं अस्सासपस्सासानं भङ्गक्खणे तेसं तत्थ वचीसङ्खारो च निरुज्झित्थ कायसङ्खारो च निरुज्झति ।

15

(क) यस्स यत्थ कायसङ्खारो निरुज्झति तस्स तत्थ चित्तसङ्खारो निरुज्झित्था ति ?

आमन्ता ।

20

(ख) यस्स वा पन यत्थ चित्तसङ्खारो निरुज्झित्थ तस्स तत्थ कायसङ्खारो निरुज्झती ति ?

B. 34

25

सब्बेसं चित्तस्स उप्पादक्खणे विना अस्सासपस्सासेहि चित्तस्स भङ्गक्खणे तेसं तत्थ चित्तसङ्खारो निरुज्झित्थ, नो च तेसं तत्थ कायसङ्खारो निरुज्झति । अस्सासपस्सासानं भङ्गक्खणे तेसं तत्थ चित्तसङ्खारो च निरुज्झित्थ कायसङ्खारो च निरुज्झति ।

१०२.(क) यस्स यत्थ वचीसङ्खारो निरुज्झति तस्स तत्थ चित्तसङ्खारो निरुज्झित्था ति ?

आमन्ता ।

30

(ख) यस्स वा पन यत्थ चित्तसङ्खारो निरुज्झित्थ तस्स तत्थ वचीसङ्खारो निरुज्झती ति ?

सर्व्वेसं चित्तस्स उप्पादक्खणे विना वितक्कविचारोहि
चित्तस्स भङ्गक्खणे तेसं तत्थ चित्तसङ्खारो निरुज्झित्थ,
नो च तेसं तत्थ वचीसङ्खारो निरुज्झति । वितक्क-
विचारानं भङ्गक्खणे तेसं तत्थ चित्तसङ्खारो च
निरुज्झित्थ वचीसङ्खारो च निरुज्झति ।

5

(घ) पच्चनीकपुग्गलो

१०३. (क) यस्स कायसङ्खारो न निरुज्झति तस्स वचीसङ्खारो न
निरुज्झित्था ति ?

निरुज्झित्थ ।

(ख) यस्स वा पन वचीसङ्खारो न निरुज्झित्थ तस्स काय-
सङ्खारो न निरुज्झती ति ?

10

नत्थि ।

(क) यस्स कायसङ्खारो न निरुज्झति तस्स चित्तसङ्खारो
न निरुज्झित्था ति ?

निरुज्झित्थ ।

(ख) यस्स वा पन चित्तसङ्खारो न निरुज्झित्थ तस्स काय- 15
सङ्खारो न निरुज्झती ति ?

नत्थि ।

१०४. (क) यस्स वचीसङ्खारो न निरुज्झति तस्स चित्तसङ्खारो न
निरुज्झित्था ति ?

R. 253

निरुज्झित्थ ।

20

(ख) यस्स वा पन चित्तसङ्खारो न निरुज्झित्थ तस्स वची-
सङ्खारो न निरुज्झती ति ?

नत्थि ।

• (ङ) पच्चनीकओकातो

१०५. यत्थ कायसङ्खारो न निरुज्झति ... पे०... ।

(च) पच्चनीकपुग्गलोकात्ता

१०६. (क) यस्स यत्थ कायसङ्खारो न निरुज्झति तस्स तत्थ वची- 25
सङ्खारो न निरुज्झित्था^१ ति ?

पठमज्ज्ञानं समापन्नानं कामावचरानं अस्सासपस्सासानं
उप्पादक्खणे तेसंयेव विना अस्सासपस्सासेहि चित्तस्स
भङ्गक्खणे रूपावचरानं अरूपावचरानं तेसं तत्थ
कायसङ्खारो न निरुज्झति, नो च तेसं तत्थ
वचीसङ्खारो न निरुज्झित्थ । दुतियज्ज्ञानं ततियज्ज्ञानं
समापन्नानं अस्सासपस्सासानं उप्पादक्खणे तेसंयेव विना
अस्सासपस्सासेहि चित्तस्स भङ्गक्खणे चतुत्थज्ज्ञानं
समापन्नानं सुद्धावासानं दुतिये चित्ते वत्तमाने असञ्ज-
सत्तानं तेसं तत्थ कायसङ्खारो च न निरुज्झति वची-
सङ्खारो च न निरुज्झित्थ ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ वचीसङ्खारो न निरुज्झित्थ तस्स
तत्थ कायसङ्खारो न निरुज्झती ति ?

दुतियज्ज्ञानं ततियज्ज्ञानं समापन्नानं अस्सासपस्सासानं
भङ्गक्खणे तेसं तत्थ वचीसङ्खारो न निरुज्झित्थ, नो
च तेसं तत्थ कायसङ्खारो न निरुज्झति । दुतियज्ज्ञानं
ततियज्ज्ञानं समापन्नानं अस्सासपस्सासानं उप्पादक्खणे
तेसंयेव विना अस्सासपस्सासेहि चित्तस्स भङ्गक्खणे
चतुत्थज्ज्ञानं समापन्नानं सुद्धावासानं दुतिये चित्ते वत्तमाने
असञ्जसत्तानं तेसं तत्थ वचीसङ्खारो च न निरुज्झित्थ
कायसङ्खारो च न निरुज्झति ।

(क) यस्स यत्थ कायसङ्खारो न निरुज्झति तस्स तत्थ चित्त-
सङ्खारो न निरुज्झित्था ति ?

सब्बेसं चित्तस्स उप्पादक्खणे विना अस्सासपस्सासेहि
चित्तस्स भङ्गक्खणे तेसं तत्थ कायसङ्खारो न निरुज्झति,
नो च तेसं तत्थ चित्तसङ्खारो न निरुज्झित्थ । सुद्धावासं
उपपज्जन्तानं असञ्जसत्तानं तेसं तत्थ कायसङ्खारो च
न निरुज्झति चित्तसङ्खारो च न निरुज्झित्थ ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ चित्तसङ्खारो न निरुज्झित्थ तस्स
तत्थ कायसङ्खारो न निरुज्झती ति ?

आमन्ता ।

१०७. (क) यस्स यत्थ वचीसङ्खारो न निरुज्झति तस्स तत्थ चित्तसङ्खारो न निरुज्झित्था ति ?

सब्बेसं चित्तस्स उप्पादक्खणे विना वितक्कविचारेहि चित्तस्स भङ्गक्खणे तेसं तत्थ वचीसङ्खारो न निरुज्झति, नो च तेसं तत्थ चित्तसङ्खारो न निरुज्झित्थ । सुद्धावासं 5
उपपज्जन्तानं असञ्जसत्तानं तेसं तत्थ वचीसङ्खारो च न निरुज्झति चित्तसङ्खारो च न निरुज्झित्थ ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ चित्तसङ्खारो न निरुज्झित्थ तस्स तत्थ वचीसङ्खारो न निरुज्झती ति ?

आमन्ता ।

10

(५) पच्चुप्पन्नानागतवारो

(क) अनुलोमपुगलो

१०८. (क) यस्स कायसङ्खारो निरुज्झति तस्स वचीसङ्खारो निरुज्झिस्सती ति ?

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन वचीसङ्खारो निरुज्झिस्सति तस्स कायसङ्खारो निरुज्झती ति ?

15 B. 36

सब्बेसं चित्तस्स उप्पादक्खणे विना अस्सासपस्सासेहि चित्तस्स भङ्गक्खणे निरोधसमापन्नानं असञ्जसत्तानं तेसं वचीसङ्खारो निरुज्झिस्सति, नो च तेसं कायसङ्खारो निरुज्झति । अस्सासपस्सासानं भङ्गक्खणे तेसं वची-
सङ्खारो च निरुज्झिस्सति कायसङ्खारो च निरुज्झति । 20

R. 254

(क) यस्स कायसङ्खारो निरुज्झति तस्स चित्तसङ्खारो निरुज्झिस्सती ति ?

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन चित्तसङ्खारो निरुज्झिस्सति तस्स कायसङ्खारो निरुज्झती ति ?

25

सब्बेसं चित्तस्स उप्पादक्खणे विना अस्सासपस्सासेहि चित्तस्स भङ्गक्खणे निरोधसमापन्नानं असञ्जसत्तानं तेसं चित्तसङ्खारो निरुज्झिस्सति, नो च तेसं कायसङ्खारो

निरुज्झति । अस्सासपस्सासानं भङ्गक्खणे तेसं चित्त-
सङ्कारो च निरुज्झिस्सति कायसङ्कारो च निरुज्झति ।

१०६.(क) यस्स वचीसङ्कारो निरुज्झति तस्स चित्तसङ्कारो
निरुज्झिस्सती ति ?

5 सवितक्कसविचारपच्छिमचित्तस्स भङ्गक्खणे तेसं
वचीसङ्कारो निरुज्झति, नो च तेसं चित्तसङ्कारो
निरुज्झिस्सति । इतरेसं वितक्कविचारानं भङ्गक्खणे
तेसं वचीसङ्कारो च निरुज्झति चित्तसङ्कारो च
निरुज्झिस्सति ।

10 (ख) यस्स वा पन चित्तसङ्कारो निरुज्झिस्सति तस्स वची-
सङ्कारो निरुज्झती ति ?

सब्बेसं चित्तस्स उप्पादक्खणे विना वितक्कविचारेहि
चित्तस्स भङ्गक्खणे निरोधसमापन्नानं असञ्चसत्तानं
तेसं चित्तसङ्कारो निरुज्झिस्सति, नो च तेसं वची-
15 सङ्कारो निरुज्झति । वितक्कविचारानं भङ्गक्खणे तेसं
चित्तसङ्कारो च निरुज्झिस्सति वचीसङ्कारो च
निरुज्झति ।

(ख) अनुलोमप्रोकासो

११०. यत्थ कायसङ्कारो निरुज्झति ... पे०... ।

(ग) अनुलोमपुगलोकासो

१११.(क) यस्स यत्थ कायसङ्कारो निरुज्झति तस्स तत्थ वचीसङ्कारो
20 निरुज्झिस्सती ति ?

दुतियज्झानं ततियज्झानं समापन्नानं अस्सास-
पस्सासानं भङ्गक्खणे तेसं तत्थ कायसङ्कारो निरुज्झति,
नो च तेसं तत्थ वचीसङ्कारो निरुज्झिस्सति । पठमज्झानं
समापन्नानं कामावचरानं अस्सासपस्सासानं भङ्गक्खणे
25 तेसं तत्थ कायसङ्कारो च निरुज्झति वचीसङ्कारो च
निरुज्झिस्सति ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ वचीसङ्खारो निरुज्झिस्सति तस्स तत्थ कायसङ्खारो निरुज्झती ति ?

पठमज्झानं समापन्नानं कामावचरानं अस्सासपस्सासानं उप्पादक्खणे तेसंयेव विना अस्सासपस्सासेहि चित्तस्स भङ्गक्खणे रूपावचरानं अरूपावचरानं तेसं तत्थ वची- 5 सङ्खारो निरुज्झिस्सति, नो च तेसं तत्थ कायसङ्खारो निरुज्झति । पठमज्झानं समापन्नानं कामावचरानं अस्सासपस्सासानं भङ्गक्खणे तेसं तत्थ वचीसङ्खारो च निरुज्झिस्सति कायसङ्खारो च निरुज्झति ।

(क) यस्स यत्थ कायसङ्खारो निरुज्झति तस्स तत्थ चित्तसङ्खारो 10 निरुज्झिस्सती ति ?

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ चित्तसङ्खारो निरुज्झिस्सति तस्स तत्थ कायसङ्खारो निरुज्झती ति ?

सब्बेसं चित्तस्स उप्पादक्खणे विना अस्सासपस्सासेहि 15 चित्तस्स भङ्गक्खणे तेसं तत्थ चित्तसङ्खारो निरुज्झिस्सति, नो च तेसं तत्थ कायसङ्खारो निरुज्झति । अस्सासपस्सासानं भङ्गक्खणे तेसं तत्थ चित्तसङ्खारो च निरुज्झिस्सति कायसङ्खारो च निरुज्झति ।

११२.(क) यस्स यत्थ वचीसङ्खारो निरुज्झति तस्स तत्थ चित्तसङ्खारो 20 R. 255 निरुज्झिस्सती ति ?

सवितक्कसविचारपच्छिमचित्तस्स भङ्गक्खणे तेसं तत्थ वचीसङ्खारो निरुज्झति, नो च तेसं तत्थ चित्तसङ्खारो निरुज्झिस्सति । इतरेसं वितक्कविचारानं भङ्गक्खणे तेसं तत्थ वचीसङ्खारो च निरुज्झति चित्तसङ्खारो च 25 निरुज्झिस्सति ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ चित्तसङ्खारो निरुज्झिस्सति तस्स तत्थ वचीसङ्खारो निरुज्झती ति ?

सब्बेसं चित्तस्स उप्पादक्खणे विना वितक्कविचारहि चित्तस्स भङ्गक्खणे तेसं तत्थ चित्तसङ्खारो निरुज्झि- 30

स्सति, नो च तेसं तत्थ वचीसह्वारो निरुज्झति ।
वितक्कविचारानं भङ्गक्खणे तेसं तत्थ चित्तसह्वारो च
निरुज्झिस्सति वचीसह्वारो च निरुज्झति ।

(घ) पच्चनीकपुग्गलो

११३. (क) यस्स कायसह्वारो न निरुज्झति तस्स वचीसह्वारो न
निरुज्झिस्सती ति ?

5

सब्बेसं चित्तस्स उप्पादक्खणे विना अस्सासपस्सासेहि
चित्तस्स भङ्गक्खणे निरोधसमापन्नानं असञ्जसत्तानं तेसं
कायसह्वारो न निरुज्झति, नो च तेसं वचीसह्वारो न
निरुज्झिस्सति । सवितक्कसविचारपच्छिमचित्तस्स भङ्ग-
क्खणे अवितक्कअविचारपच्छिमचित्तसमङ्गीनं यस्स चित्तस्स
अनन्तरा अवितक्कअविचारं पच्छिमचित्तं उप्पज्झिस्सति
तेसं कायसह्वारो च न निरुज्झति वचीसह्वारो च न
निरुज्झिस्सति ।

10

B. 38

(ख) यस्स वा पन वचीसह्वारो न निरुज्झिस्सति तस्स काय-
सह्वारो न निरुज्झती ति ?

15

आमन्ता ।

(क) यस्स कायसह्वारो न निरुज्झति तस्स चित्तसह्वारो न
निरुज्झिस्सती ति ?

20

सब्बेसं चित्तस्स उप्पादक्खणे विना अस्सासपस्सासेहि
चित्तस्स भङ्गक्खणे निरोधसमापन्नानं असञ्जसत्तानं
तेसं कायसह्वारो न निरुज्झति, नो च तेसं चित्तसह्वारो
न निरुज्झिस्सति । पच्छिमचित्तस्स भङ्गक्खणे तेसं
कायसह्वारो च न निरुज्झति चित्तसह्वारो च न
निरुज्झिस्सति ।

25

(ख) यस्स वा पन ... पे०... ?

आमन्ता ।

११४. (क) यस्स वचीसह्वारो न निरुज्झति तस्स चित्तसह्वारो
न निरुज्झिस्सती ति ?

सर्व्वेसं चित्तस्स उप्पादक्खणे विना वितक्कविचारेहि
चित्तस्स भङ्गक्खणे निरोधसमापन्नानं असञ्जसत्तानं
तेसं वचीसङ्खारो न निरुज्झति, नो च तेसं चित्तसङ्खारो
न निरुज्झिस्सति । अवितक्कअविचारपच्छिमचित्तस्स
भङ्गक्खणे तेसं वचीसङ्खारो च न निरुज्झति चित्तसङ्खारो 5
च न निरुज्झिस्सति ।

(ख) यस्स वा पन चित्तसङ्खारो न निरुज्झिस्सति तस्स
वचीसङ्खारो न निरुज्झती ति ?

सवितक्कसविचारपच्छिमचित्तस्स भङ्गक्खणे तेसं
चित्तसङ्खारो न निरुज्झिस्सति, नो च तेसं वचीसङ्खारो 10
न निरुज्झति । अवितक्कअविचारपच्छिमचित्तस्स
भङ्गक्खणे तेसं चित्तसङ्खारो च न निरुज्झिस्सति वची-
सङ्खारो च न निरुज्झति ।

(ङ) पच्चनीकओकासो

यत्थ कायसङ्खारो न निरुज्झति ... पे०... ।

(च) पच्चनीकपुग्गलोकासा

११६. (क) यस्स यत्थ कायसङ्खारो न निरुज्झति तस्स तत्थ 15
वचीसङ्खारो न निरुज्झिस्सती ति ?

पठमज्झानं समापन्नानं कामावचरानं अस्सासपस्सासानं
उप्पादक्खणे तेसंयेव विना अस्सासपस्सासेहि चित्तस्स
भङ्गक्खणे रूपावचरानं अरूपावचरानं तेसं तत्थ काय-
सङ्खारो न निरुज्झति, नो च तेसं तत्थ वचीसङ्खारो न 20
निरुज्झिस्सति । सवितक्कसविचारपच्छिमचित्तस्स
भङ्गक्खणे अवितक्कअविचारपच्छिमचित्तसमङ्गीनं यस्स
चित्तस्स अनन्तरा अवितक्कअविचारं पच्छिमचित्तं
उप्पज्झिस्सति दुतियज्झानं ततियज्झानं समापन्नानं
अस्सासपस्सासानं उप्पादक्खणे तेसंयेव विना अस्सास- 25
पस्सासेहि चित्तस्स भङ्गक्खणे चतुत्थज्झानं समापन्नानं
असञ्जसत्तानं तेसं तत्थ कायसङ्खारो च न निरुज्झति
वचीसङ्खारो च न निरुज्झिस्सति ।

R. 256

B. 39

(ख) यस्स वा पन यत्थ वचीसङ्खारो न निरुज्झिस्सति तस्स तत्थ कायसङ्खारो न निरुज्झती ति ?

दुतियज्झानं ततियज्झानं समापन्नानं अस्सासपस्सासानं भङ्गक्खणे तेसं तत्थ वचीसङ्खारो न निरुज्झिस्सति, नो च तेसं तत्थ कायसङ्खारो न निरुज्झति । सवितक्क-
 5 सविचारपच्छिमचित्तस्स भङ्गक्खणे अवितक्कअविचार-
 पच्छिमचित्तसमङ्गीनं यस्स चित्तस्स अनन्तरा अवितक्क-
 अविचारं पच्छिमचित्तं उप्पज्झिस्सति दुतियज्झानं ततिय-
 ज्झानं समापन्नानं अस्सासपस्सासानं उप्पादक्खणे तेसंयैव
 10 विना अस्सासपस्सासेहि चित्तस्स भङ्गक्खणे चतुत्थज्झानं
 समापन्नानं असञ्जसत्तानं तेसं तत्थ वचीसङ्खारो च न
 निरुज्झिस्सति कायसङ्खारो च न निरुज्झति ।

(क) यस्स यत्थ कायसङ्खारो न निरुज्झति तस्स तत्थ चित्तसङ्खारो न निरुज्झिस्सती ति ?

सब्बेसं चित्तस्स उप्पादक्खणे विना अस्सासपस्सासेहि
 15 चित्तस्स भङ्गक्खणे तेसं तत्थ कायसङ्खारो न निरुज्झति,
 नो च तेसं तत्थ चित्तसङ्खारो न निरुज्झिस्सति । पच्छिम-
 चित्तस्स भङ्गक्खणे असञ्जसत्तानं तेसं तत्थ कायसङ्खारो
 च न निरुज्झति चित्तसङ्खारो च न निरुज्झिस्सति ।

20 (ख) यस्स वा पन ... पे०... ?

आमन्ता ।

११७. (क) यस्स यत्थ वचीसङ्खारो न निरुज्झति तस्स तत्थ चित्तसङ्खारो न निरुज्झिस्सती ति ?

सब्बेसं चित्तस्स उप्पादक्खणे विना वितक्कविचारेहि
 25 चित्तस्स भङ्गक्खणे तेसं तत्थ वचीसङ्खारो न निरुज्झति,
 नो च तेसं तत्थ चित्तसङ्खारो न निरुज्झिस्सति ।
 अवितक्कअविचारपच्छिमचित्तस्स भङ्गक्खणे असञ्ज-
 सत्तानं तेसं तत्थ वचीसङ्खारो च न निरुज्झति चित्त-
 सङ्खारो च न निरुज्झिस्सति ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ चित्तसङ्खारो न निरुज्झिस्सति तस्स तत्थ वचीसङ्खारो न निरुज्झती ति ?

सवितक्कसविचारपच्छिमचित्तस्स भङ्गक्खणे तेसं तत्थ चित्तसङ्खारो न निरुज्झिस्सति, नो च तेसं तत्थ वची-
सङ्खारो न निरुज्झति । अवितक्कअविचारपच्छिम- 5
चित्तस्स भङ्गक्खणे असञ्जसत्तानं तेसं तत्थ चित्तसङ्खारो
च न निरुज्झिस्सति वचीसङ्खारो च न निरुज्झति ।

(६) अतीतानागतवारो

(क) अनुलोमपुगलो

११८. (क) यस्स कायसङ्खारो निरुज्झित्थ तस्स वचीसङ्खारो
निरुज्झिस्सती ति ?

B. 40

सवितक्कसविचारपच्छिमचित्तस्स भङ्गक्खणे अवितक्क- 10
अविचारपच्छिमचित्तसमङ्गीनं यस्स चित्तस्स अनन्तरा
अवितक्कअविचारं पच्छिमचित्तं उप्पज्जिस्सति तेसं
कायसङ्खारो निरुज्झित्थ, नो च तेसं वचीसङ्खारो
निरुज्झिस्सति । इतरेसं तेसं कायसङ्खारो च निरुज्झित्थ
वचीसङ्खारो च निरुज्झिस्सति । 15

R. 257

(ख) यस्स वा पन ... पे०... ?

आमन्ता ।

(क) यस्स कायसङ्खारो निरुज्झित्थ तस्स चित्तसङ्खारो
निरुज्झिस्सती ति ?

पच्छिमचित्तस्स भङ्गक्खणे तेसं कायसङ्खारो निरुज्झित्थ, 20
नो च तेसं चित्तसङ्खारो निरुज्झिस्सति । इतरेसं तेसं
कायसङ्खारो च निरुज्झित्थ चित्तसङ्खारो च
निरुज्झिस्सति ।

(ख) यस्स वा पन ... पे०... ?

आमन्ता ।

25

११९. (क) यस्स^१ वचीसङ्खारो निरुज्झित्थ तस्स चित्तसङ्खारो
निरुज्झिस्सती ति ?

१. सी०, स्या०, रो० पोत्वकेसु नत्थि ।

पच्छिमचित्तस्स भङ्गवखणे तेसं वचीसङ्खारो निरुज्झित्थ,
नो च तेसं चित्तसङ्खारो निरुज्झिस्सति । इतरेसं तेसं
वचीसङ्खारो च निरुज्झित्थ चित्तसङ्खारो च निरुज्झिस्सति ।

(ख) यस्स^१ वा पन ... पे०... ?

5

आमन्ता^१ ।

(ख) अनुलोमप्रोकासो

१२०. यत्थ कायसङ्खारो निरुज्झित्थ ... पे०... ।

(ग) अनुलोमपुगलोकासा

१२१.(क) यस्स यत्थ कायसङ्खारो निरुज्झित्थ तस्स तत्थ वचीसङ्खारो
निरुज्झिस्सती ति ?

10

कामावचरे पच्छिमचित्तस्स भङ्गवखणे दुतियज्झानं
ततियज्झानं समापन्नानं तेसं तत्थ कायसङ्खारो निरुज्झित्थ,
नो च तेसं तत्थ वचीसङ्खारो निरुज्झिस्सति । पठमज्झानं
समापन्नानं इतरेसं कामावचरानं तेसं तत्थ कायसङ्खारो
न निरुज्झित्थ वचीसङ्खारो च निरुज्झिस्सति ।

15

(ख) यस्स वा पन यत्थ वचीसङ्खारो निरुज्झिस्सति तस्स तत्थ
कायसङ्खारो निरुज्झित्था ति ?

B. 41

रूपावचरानं अरूपावचरानं तेसं तत्थ वचीसङ्खारो
निरुज्झिस्सति, नो च तेसं तत्थ कायसङ्खारो निरुज्झित्थ ।
पठमज्झानं समापन्नानं कामावचरानं तेसं तत्थ वचीसङ्खारो
च निरुज्झिस्सति कायसङ्खारो च निरुज्झित्थ ।

20

(क) यस्स यत्थ कायसङ्खारो निरुज्झित्थ तस्स तत्थ चित्तसङ्खारो
निरुज्झिस्सती ति ?

25

कामावचरे पच्छिमचित्तस्स भङ्गवखणे तेसं तत्थ
कायसङ्खारो निरुज्झित्थ, नो च तेसं तत्थ चित्तसङ्खारो
निरुज्झिस्सति । पठमज्झानं दुतियज्झानं ततियज्झानं
समापन्नानं इतरेसं कामावचरानं तेसं तत्थ कायसङ्खारो
च निरुज्झित्थ चित्तसङ्खारो च निरुज्झिस्सति ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ चित्तसङ्खारो निरुज्झिस्सति तस्स तत्थ कायसङ्खारो निरुज्झित्था ति ?

चतुत्थज्ज्ञानं समापन्नानं रूपावचरानं अरूपावचरानं तेसं तत्थ चित्तसङ्खारो निरुज्झिस्सति, नो च तेसं तत्थ कायसङ्खारो निरुज्झित्थ । पठमज्ज्ञानं दुतियज्ज्ञानं 5 ततियज्ज्ञानं समापन्नानं कामावचरानं तेसं तत्थ चित्तसङ्खारो च निरुज्झिस्सति कायसङ्खारो च निरुज्झित्थ ।

१२२.(क) यस्स यत्थ वचीसङ्खारो निरुज्झित्थ तस्स तत्थ चित्तसङ्खारो निरुज्झिस्सती ति ?

सवितक्कसविचारभूमियं पच्छिमचित्तस्स भङ्गक्खणे तेसं 10 तत्थ वचीसङ्खारो निरुज्झित्थ, नो च तेसं तत्थ चित्तसङ्खारो निरुज्झिस्सति । इतरेसं सवितक्कसविचारभूमियं तेसं तत्थ वचीसङ्खारो च निरुज्झित्थ चित्तसङ्खारो च 15 निरुज्झिस्सति ।

R. 258

(ख) यस्स वा पन यत्थ चित्तसङ्खारो निरुज्झिस्सति तस्स तत्थ 15 वचीसङ्खारो निरुज्झित्था ति ?

अवितक्कअविचारभूमियं तेसं तत्थ चित्तसङ्खारो निरुज्झिस्सति, नो च तेसं तत्थ वचीसङ्खारो निरुज्झित्थ । सवितक्कसविचारभूमियं तेसं तत्थ चित्तसङ्खारो च 20 निरुज्झिस्सति वचीसङ्खारो च निरुज्झित्थ ।

20

(घ) पच्चनीकपुग्गलो

१२३.(क) यस्स कायसङ्खारो न निरुज्झित्थ तस्स वचीसङ्खारो न 25 निरुज्झिस्सती ति ?

नत्थि ।

(ख) यस्स वा पन वचीसङ्खारो न निरुज्झिस्सति तस्स कायसङ्खारो न निरुज्झित्था ति ?

25

निरुज्झित्थ ।

(क) येस्स कायसङ्खारो न निरुज्झित्थ तस्स चित्तसङ्खारो न निरुज्झिस्सती ति ?

नत्थि ।

(ख) यस्स वा पन चित्तसङ्खारो न निरुज्झिस्सति तस्स काय-
सङ्खारो न निरुज्झित्था ति ?
निरुज्झित्थ ।

B. 42 १२४. (क) यस्स वचीसङ्खारो न निरुज्झित्थ तस्स चित्तसङ्खारो न
5 निरुज्झिस्सती ति ?
नत्थि ।

(ख) यस्स वा पन चित्तसङ्खारो न निरुज्झिस्सति तस्स
वचीसङ्खारो न निरुज्झित्था ति ?
निरुज्झित्थ^१ ।

(ङ) पच्चनीकग्रोकासो

10 १२५. यत्थ कायसङ्खारो न निरुज्झित्थ ... पे०... ।

(च) पच्चनीकपुग्गलोकासो

१२६. (क) यस्स यत्थ कायसङ्खारो न निरुज्झित्थ तस्स तत्थ वची-
सङ्खारो न निरुज्झिस्सती ति ?

रूपावचरानं अरूपावचरानं तेसं तत्थ कायसङ्खारो
न निरुज्झित्थ, नो च तेसं तत्थ वचीसङ्खारो न
15 निरुज्झिस्सति । रूपावचरे अरूपावचरे सवितक्कसविचार-
पच्छिमचित्तस्स भङ्गखणे अवितक्कअविचारपच्छिम-
चित्तसमङ्गीनं यस्स चित्तस्स अनन्तरा अवितक्कअविचारं
पच्छिमचित्तं उप्पज्झिस्सति चतुत्थज्ज्ञानं समापन्नानं
असञ्जसत्तानं तेसं तत्थ कायसङ्खारो च न निरुज्झित्थ
20 वचीसङ्खारो च न निरुज्झिस्सति ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ वचीसङ्खारो न निरुज्झिस्सति तस्स तत्थ
कायसङ्खारो न निरुज्झित्था ति ?

कामावचरे पच्छिमचित्तस्स भङ्गखणे दुतियज्ज्ञानं
ततियज्ज्ञानं समापन्नानं तेसं तत्थ वचीसङ्खारो न
25 निरुज्झिस्सति, नो च तेसं तत्थ कायसङ्खारो न निरुज्झित्थ ।

१. 'एत्थ यस्स वचीसङ्खारो... न निरुज्झिस्सती ति ? नत्थि । यस्स वा पन...
निरुज्झित्था' ति रो० पोत्थके अधिको पाठो दिस्सति ।

रूपावचरे अरूपावचरे सवितक्कसविचारपच्छिमचित्तस्स^१
 भङ्गक्खणे अवितक्कअविचारपच्छिमचित्तसमङ्गीनं यस्स
 चित्तस्स अनन्तरा अवितक्कअविचारं पच्छिमचित्तं
 उप्पज्जिस्सति चतुत्थज्झानं समापन्नानं असञ्जसत्तानं
 तेसं तत्थ वचीसङ्खारो च न निरुज्जिस्सति कायसङ्खारो 5
 च न निरुज्जित्थ ।

(क) यस्स यत्थ कायसङ्खारो न निरुज्जित्थ तस्स तत्थ चित्त-
 सङ्खारो न निरुज्जिस्सती ति ?

चतुत्थज्झानं समापन्नानं रूपावचरानं अरूपावचरानं
 तेसं तत्थ कायसङ्खारो न निरुज्जित्थ, नो च तेसं तत्थ 10
 चित्तसङ्खारो न निरुज्जिस्सति । रूपावचरे अरूपावचरे
 पच्छिमचित्तस्स भङ्गक्खणे असञ्जसत्तानं तेसं तत्थ
 कायसङ्खारो च न निरुज्जित्थ चित्तसङ्खारो च न
 निरुज्जिस्सति । R. 259

(ख) यस्स वा पन यत्थ चित्तसङ्खारो न निरुज्जिस्सति तस्स 15
 तत्थ कायसङ्खारो न निरुज्जित्था ति ?

कामावचरे पच्छिमचित्तस्स भङ्गक्खणे तेसं तत्थ
 चित्तसङ्खारो न निरुज्जिस्सति, नो च तेसं तत्थ
 कायसङ्खारो न निरुज्जित्थ । रूपावचरे अरूपावचरे
 पच्छिमचित्तस्स भङ्गक्खणे असञ्जसत्तानं तेसं तत्थ 20
 चित्तसङ्खारो च न निरुज्जिस्सति कायसङ्खारो च न
 निरुज्जित्थ । B. 43

१२७. (क) यस्स यत्थ वचीसङ्खारो न निरुज्जित्थ तस्स तत्थ चित्तसङ्खारो
 न निरुज्जिस्सती ति ?

अवितक्कअविचारभूमियं तेसं तत्थ वचीसङ्खारो न 25
 निरुज्जित्थ, नो च तेसं तत्थ चित्तसङ्खारो न निरुज्जि-
 स्सति । अवितक्कअविचारभूमियं पच्छिमचित्तस्स
 भङ्गक्खणे असञ्जसत्तानं तेसं तत्थ वचीसङ्खारो च न
 निरुज्जित्थ चित्तसङ्खारो च न निरुज्जिस्सति ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ चित्तसङ्खारो न निरुज्झिस्सति तस्स तत्थ वचीसङ्खारो न निरुज्झित्था ति ?

सवितक्कसविचारभूमियं पच्छिमचित्तस्स भङ्गक्खणे तेसं तत्थ चित्तसङ्खारो न निरुज्झिस्सति, नो च तेसं तत्थ वचीसङ्खारो न निरुज्झित्थ । अवितक्कअविचार-
5 भूमियं पच्छिमचित्तस्स भङ्गक्खणे असञ्जसत्तानं तेसं तत्थ चित्तसङ्खारो च न निरुज्झिस्सति वचीसङ्खारो च न निरुज्झित्थ ।

§ ३. उप्पादनिरोधवारो

(१) पच्चुप्पन्नवारो

(क) अनुलोमपुग्गलो

10 १२८.(क) यस्स कायसङ्खारो उप्पज्जति तस्स वचीसङ्खारो निरुज्झती ति ?

नो ।

(ख) यस्स वा पन वचीसङ्खारो निरुज्झति तस्स कायसङ्खारो उप्पज्जती ति ?

नो ।

15 (क) यस्स कायसङ्खारो उप्पज्जति तस्स चित्तसङ्खारो निरुज्झती ति ?

नो ।

(ख) यस्स वा पन चित्तसङ्खारो निरुज्झति तस्स कायसङ्खारो उप्पज्जती ति ?

20 नो ।

१२९.(क) यस्स वचीसङ्खारो उप्पज्जति तस्स चित्तसङ्खारो निरुज्झती ति ?

नो ।

(ख) यस्स वा पन ... पे०... ?

25 नो ।

(ख) अनुलोमप्रोकातो

B. 44 १३०. यत्थ कायसङ्खारो उप्पज्जति तत्थ वचीसङ्खारो निरुज्झती ति ?

दुतियज्ज्ञाने' ततियज्ज्ञाने' तत्थ ... पे०... (इतरेसं यत्थकानं सदिसं) ।

(ग) अनुलोमपुग्गलोकासा

१३१. यस्स यत्थ कायसङ्खारो उप्पज्जति ... पे०... (यस्सकं पि यस्सयत्थकं पि सदिसं) ।

(घ) पच्चनीकपुग्गलो

१३२.(क) यस्स कायसङ्खारो नुप्पज्जति तस्स वचीसङ्खारो न 5 R. 260
निरुज्जती ति ?

वितक्कविचारानं भङ्गक्खणे तेसं कायसङ्खारो नुप्पज्जति,
नो च तेसं वचीसङ्खारो न निरुज्जति । विना अस्सास-
पस्सासेहि चित्तस्स उप्पादक्खणे विना वितक्कविचारेहि
चित्तस्स भङ्गक्खणे निरोधसमापन्नानं असञ्जसत्तानं 10
तेसं कायसङ्खारो च नुप्पज्जति वचीसङ्खारो च न
निरुज्जति ।

(ख) यस्स वा पन वचीसङ्खारो न निरुज्जति तस्स कायसङ्खारो
नुप्पज्जती ति ?

अस्सासपस्सासानं उप्पादक्खणे तेसं वचीसङ्खारो न 15
निरुज्जति, नो च तेसं कायसङ्खारो नुप्पज्जति । विना
अस्सासपस्सासेहि चित्तस्स उप्पादक्खणे विना वितक्क-
विचारेहि चित्तस्स भङ्गक्खणे निरोधसमापन्नानं असञ्ज-
सत्तानं तेसं वचीसङ्खारो च न निरुज्जति कायसङ्खारो
च नुप्पज्जति । 20

(क) यस्स कायसङ्खारो नुप्पज्जति तस्स चित्तसङ्खारो
निरुज्जती ति ?

सब्बेसं चित्तस्स भङ्गक्खणे तेसं कायसङ्खारो नुप्पज्जति,
नो च तेसं चित्तसङ्खारो न निरुज्जति । विना अस्सास-
पस्सासेहि चित्तस्स उप्पादक्खणे निरोधसमापन्नानं असञ्ज- 25
सत्तानं तेसं कायसङ्खारो च नुप्पज्जति चित्तसङ्खारो च
न निरुज्जति ।

(ख) यस्स वा पन चित्तसङ्खारो न निरुज्झति तस्स कायसङ्खारो नुप्पज्जती ति ?

अस्सासपस्सासानं उप्पादक्खणे तेसं चित्तसङ्खारो न निरुज्झति, नो च तेसं कायसङ्खारो नुप्पज्जति । विना अस्सासपस्सासेहि चित्तस्स उप्पादक्खणे निरोधसमापन्नानं असञ्जसत्तानं तेसं चित्तसङ्खारो च न निरुज्झति कायसङ्खारो च नुप्पज्जति ।

B. 45 १३३. (क) यस्स वचीसङ्खारो नुप्पज्जति तस्स चित्तसङ्खारो न निरुज्झती ति ?

सब्बेसं चित्तस्स भङ्गक्खणे तेसं वचीसङ्खारो नुप्पज्जति, नो च तेसं चित्तसङ्खारो न निरुज्झति । विना वितक्कविचारेहि चित्तस्स उप्पादक्खणे निरोधसमापन्नानं असञ्जसत्तानं तेसं वचीसङ्खारो च नुप्पज्जति चित्तसङ्खारो च न निरुज्झति ।

15 (ख) यस्स वा पन चित्तसङ्खारो न निरुज्झति तस्स वचीसङ्खारो नुप्पज्जती ति ?

वितक्कविचारानं उप्पादक्खणे तेसं चित्तसङ्खारो न निरुज्झति, नो च तेसं वचीसङ्खारो नुप्पज्जति । विना वितक्कविचारेहि चित्तस्स उप्पादक्खणे निरोधसमापन्नानं असञ्जसत्तानं^१ तेसं चित्तसङ्खारो च न निरुज्झति वचीसङ्खारो च नुप्पज्जति ।

(ङ) पच्चनीकग्रोकासो

१३४. यत्थ कायसङ्खारो नुप्पज्जति ... पे०... ।

(च) पच्चनीकपुग्गलोकासा

१३५. यस्स यत्थ कायसङ्खारो नुप्पज्जति ... पे०... ।

(यस्सकं पि यस्सयत्थकं पि सदिसं, यस्सयत्थके निरोधसमापन्नानं ति न लब्धति) ।

(२) अतीतवारो

(क) अनुलोमपुगलो

१३६. यस्स कायसङ्खारो उप्पज्जित्थ तस्स वचीसङ्खारो
निरुज्झित्था ति ?

R. 261

आमन्ता ।

(अतीता पुच्छा उप्पादवारो पि निरोधवारो पि उप्पाद-
निरोधवारो' पि' सदिसं वित्थारेतब्बा^१) ।

5

(३) अनागतवारो

(क) अनुलोमपुगलो

१३७. (क) यस्स कायसङ्खारो उप्पज्जिस्सति तस्स वचीसङ्खारो
निरुज्झिस्सती ति ?

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन वचीसङ्खारो निरुज्झिस्सति तस्स कायसङ्खारो
उप्पज्जिस्सती ति ?

10

कामावचरानं पच्छिमचित्तस्स उप्पादक्खणे यस्स
चित्तस्स अनन्तरा कामावचरानं पच्छिमचित्तं उप्पज्जिस्सति
रूपावचरे अरूपावचरे पच्छिमभविकानं ये च रूपावचरं
अरूपावचरं उपपज्जित्वा परिनिब्बायिस्सन्ति तेसं
चवन्तानं तेसं वचीसङ्खारो निरुज्झिस्सति, नो च तेसं
कायसङ्खारो उप्पज्जिस्सति । इतरेसं तेसं वचीसङ्खारो
च निरुज्झिस्सति कायसङ्खारो च उप्पज्जिस्सति ।

B. 46

15

(क) यस्स कायसङ्खारो उप्पज्जिस्सति तस्स चित्तसङ्खारो
निरुज्झिस्सती ति ?

आमन्ता ।

20

(ख) यस्स वा पन चित्तसङ्खारो निरुज्झिस्सति तस्स कायसङ्खारो
उप्पज्जिस्सती ति ?

कामावचरानं पच्छिमचित्तस्स उप्पादक्खणे यस्स
चित्तस्स अनन्तरा कामावचरानं पच्छिमचित्तं उप्पज्जि-
स्सति रूपावचरे अरूपावचरे पच्छिमभविकानं ये च

25

रूपावचरं अरूपावचरं उपपज्जित्वा परिनिब्बायिस्सन्ति
तेसं चवन्तानं तेसं चित्तसङ्खारो निरुज्झिस्सति, नो च
तेसं कायसङ्खारो उपपज्जिस्सति । इतरेसं तेसं चित्त-
सङ्खारो च निरुज्झिस्सति कायसङ्खारो च उपपज्जिस्सति ।

१३८. (क) यस्स वचीसङ्खारो उपपज्जिस्सति तस्स चित्तसङ्खारो
निरुज्झिस्सती ति ?

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन चित्तसङ्खारो निरुज्झिस्सति तस्स वचीसङ्खारो
उपपज्जिस्सती ति ?

10

पच्छिमचित्तस्स उप्पादक्खणे यस्स चित्तस्स अनन्तरा
अवितक्कअविचारं पच्छिमचित्तं उपपज्जिस्सति तेसं
चित्तसङ्खारो निरुज्झिस्सति, नो च तेसं वचीसङ्खारो
उपपज्जिस्सति । इतरेसं तेसं चित्तसङ्खारो च निरुज्झि-
स्सति वचीसङ्खारो च उपपज्जिस्सति ।

(ख) अनुलोमप्रोकासो

१३९. यत्थ कायसङ्खारो उपपज्जिस्सति ... पे०... ।

(ग) अनुलोमपुगलोकासा

१४०. (क) यस्स यत्थ कायसङ्खारो उपपज्जिस्सति तस्स तत्थ वची-
सङ्खारो निरुज्झिस्सती ति ?

20

दुतियज्झानं ततियज्झानं समापन्नानं तेसं तत्थ
कायसङ्खारो उपपज्जिस्सति, नो च तेसं तत्थ वचीसङ्खारो
निरुज्झिस्सति । पठमज्झानं समापन्नानं कामावचरानं
तेसं तत्थ कायसङ्खारो च उपपज्जिस्सति वचीसङ्खारो च
निरुज्झिस्सति ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ वचीसङ्खारो निरुज्झिस्सति तस्स तत्थ
कायसङ्खारो उपपज्जिस्सती ति ?

B. 47 25

कामावचरानं पच्छिमचित्तस्स उप्पादक्खणे यस्स
चित्तस्स अनन्तरा कामावचरानं पच्छिमचित्तं उपपज्जि-
स्सति रूपावचरानं अरूपावचरानं तेसं तत्थ वचीसङ्खारो

निरुज्झिस्सति, नो च तेसं तत्थ कायसङ्खारो उप्पज्झिस्सति । पठमज्झानं समापन्नानं इतरेसं कामावचरानं तेसं तत्थ वचीसङ्खारो च निरुज्झिस्सति कायसङ्खारो च उप्पज्झिस्सति ।

(क) यस्स यत्थ कायसङ्खारो उप्पज्झिस्सति तस्स तत्थ 5
चित्तसङ्खारो निरुज्झिस्सती ति ?

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ चित्तसङ्खारो निरुज्झिस्सति तस्स तत्थ
कायसङ्खारो उप्पज्झिस्सती ति ?

कामावचरानं पच्छिमचित्तस्स उप्पादक्खणे यस्स 10
चित्तस्स अनन्तरा कामावचरानं पच्छिमचित्तं उप्पज्झिस्सति
चतुत्थज्झानं समापन्नानं रूपावचरानं अरूपावचरानं तेसं
तत्थ चित्तसङ्खारो निरुज्झिस्सति, नो च तेसं तत्थ
कायसङ्खारो उप्पज्झिस्सति । पठमज्झानं दुतियज्झानं
ततियज्झानं समापन्नानं इतरेसं कामावचरानं तेसं तत्थ 15
चित्तसङ्खारो च निरुज्झिस्सति कायसङ्खारो च
उप्पज्झिस्सति ।

R. 262

१४१. (क) यस्स यत्थ वचीसङ्खारो उप्पज्झिस्सति तस्स तत्थ चित्त-
सङ्खारो निरुज्झिस्सती ति ?

आमन्ता ।

20

(ख) यस्स वा पन यत्थ चित्तसङ्खारो निरुज्झिस्सति तस्स तत्थ
वचीसङ्खारो उप्पज्झिस्सती ति ?

पच्छिमचित्तस्स उप्पादक्खणे यस्स चित्तस्स अनन्तरा
अवितक्कअविचारं पच्छिमचित्तं उप्पज्झिस्सति दुतिय-
ज्झानं ततियज्झानं चतुत्थज्झानं^१ समापन्नानं तेसं तत्थ 25
चित्तसङ्खारो निरुज्झिस्सति, नो च तेसं तत्थ वचीसङ्खारो
उप्पज्झिस्सति । पठमज्झानं समापन्नानं कामावचरानं
इतरेसं रूपावचरानं अरूपावचरानं तेसं तत्थ चित्तसङ्खारो
च निरुज्झिस्सति वचीसङ्खारो च उप्पज्झिस्सति ।

(घ) पञ्चनीकपुगलो

१४२. (क) यस्स कायसङ्खारो नुप्पज्जिस्सति तस्स वचीसङ्खारो
न निरुज्जिस्सती ति ?

कामावचरानं पच्छिमचित्तस्स उप्पादक्खणे यस्स
चित्तस्स अनन्तरा कामावचरानं पच्छिमचित्तं
उप्पज्जिस्सति रूपावचरे अरूपावचरे पच्छिमभविकानं
ये च रूपावचरं अरूपावचरं उपपज्जित्वा परिनिब्बायि-
स्सन्ति तेसं चवन्तानं तेसं कायसङ्खारो नुप्पज्जिस्सति,
नो च तेसं वचीसङ्खारो न निरुज्जिस्सति । सवितक्क-
सविचारपच्छिमचित्तस्स भङ्गक्खणे अवितक्कअविचार-
पच्छिमचित्तसमङ्गीनं यस्स चित्तस्स अनन्तरा अवितक्क-
अविचारानं पच्छिमचित्तं उप्पज्जिस्सति तेसं कायसङ्खारो
च नुप्पज्जिस्सति वचीसङ्खारो च न निरुज्जिस्सति ।

(ख) यस्स वा पन ... पे०... ?

आमन्ता ।

१५ (क) यस्स कायसङ्खारो नुप्पज्जिस्सति तस्स चित्तसङ्खारो
न निरुज्जिस्सती ति ?

कामावचरानं पच्छिमचित्तस्स उप्पादक्खणे यस्स
चित्तस्स अनन्तरा कामावचरानं पच्छिमचित्तं
उप्पज्जिस्सति रूपावचरे अरूपावचरे पच्छिमभविकानं
ये च रूपावचरं अरूपावचरं उपपज्जित्वा परिनिब्बायि-
स्सन्ति तेसं चवन्तानं तेसं कायसङ्खारो नुप्पज्जिस्सति,
नो च तेसं चित्तसङ्खारो न निरुज्जिस्सति । पच्छिम-
चित्तस्स भङ्गक्खणे तेसं कायसङ्खारो च नुप्पज्जिस्सति
चित्तसङ्खारो च न निरुज्जिस्सति ।

२५ (ख) यस्स वा पन ... पे०... ?

आमन्ता ।

१४३. (क) यस्स वचीसङ्खारो नुप्पज्जिस्सति तस्स चित्तसङ्खारो न
निरुज्जिस्सती ति ?

पच्छिमचित्तस्स^१ उप्पादक्खणे यस्स चित्तस्स अनन्तरा
अवितक्कअविचारं पच्छिमचित्तं उप्पज्जिस्सति तेसं
वचीसह्वारो नुप्पज्जिस्सति, नो च तेसं चित्तसह्वारो न
निरुज्झिस्सति । पच्छिमचित्तस्स भङ्गक्खणे तेसं वचीसह्वारो
च नुप्पज्जिस्सति चित्तसह्वारो च न निरुज्झिस्सति । 5

(ख) यस्स वा पन ... पे०... ?

आमन्ता ।

(ङ) पच्चनीकओकासो

१४४. यत्थ कायसह्वारो नुप्पज्जिस्सति ... पे०... ।

R. 263

(च) पच्चनीकपुग्गलोकासा

१४५. (क) यस्स यत्थ कायसह्वारो नुप्पज्जिस्सति तस्स तत्थ वचीसह्वारो
न निरुज्झिस्सती ति ? 10

कामावचरानं पच्छिमचित्तस्स उप्पादक्खणे यस्स
चित्तस्स अनन्तरा कामावचरानं पच्छिमचित्तं
उप्पज्जिस्सति रूपावचरानं अरूपावचरानं तेसं तत्थ
कायसह्वारो नुप्पज्जिस्सति, नो च तेसं तत्थ वचीसह्वारो
न निरुज्झिस्सति । सवितक्कसविचारपच्छिमचित्तस्स 15
भङ्गक्खणे अवितक्कअविचारपच्छिमचित्तसमङ्गीनं यस्स
चित्तस्स अनन्तरा अवितक्कअविचारं पच्छिमचित्तं
उप्पज्जिस्सति चतुत्थज्ज्ञानं समापन्नानं असञ्जसत्तानं
तेसं तत्थ कायसह्वारो च नुप्पज्जिस्सति वचीसह्वारो च
न निरुज्झिस्सति । 20

(ख) यस्स वा पन यत्थ वचीसह्वारो न निरुज्झिस्सति तस्स
तत्थ कायसह्वारो नुप्पज्जिस्सती ति ?

दुतियज्ज्ञानं ततियज्ज्ञानं समापन्नानं तेसं तत्थ
वचीसह्वारो न निरुज्झिस्सति, नो च तेसं तत्थ
कायसह्वारो नुप्पज्जिस्सति । सवितक्कसविचारपच्छिम- 25 B. 49
चित्तस्स भङ्गक्खणे अवितक्कअविचारपच्छिमचित्त-
समङ्गीनं यस्स चित्तस्स अनन्तरा अवितक्कअविचारं
पच्छिमचित्तं उप्पज्जिस्सति चतुत्थज्ज्ञानं समापन्नानं

असञ्जसत्तानं तेसं तत्थ वचीसङ्खारो च न निरुज्झिस्सति
कायसङ्खारो च नुप्पज्जिस्सति ।

(क) यस्स यत्थ कायसङ्खारो^१ नुप्पज्जिस्सति तस्स तत्थ^२ चित्त-
सङ्खारो न निरुज्झिस्सती ति ?

5 कामावचरानं पच्छिमचित्तस्स उप्पादक्खणे यस्स
चित्तस्स अनन्तरा कामावचरानं पच्छिमचित्तं उप्पज्जिस्सति
चतुत्थज्ज्ञानं समापन्नानं रूपावचरानं अरूपावचरानं तेसं
तत्थ कायसङ्खारो नुप्पज्जिस्सति, नो च तेसं तत्थ
चित्तसङ्खारो न निरुज्झिस्सति । पच्छिमचित्तस्स
10 भङ्गक्खणे असञ्जसत्तानं तेसं तत्थ कायसङ्खारो च
नुप्पज्जिस्सति चित्तसङ्खारो च न निरुज्झिस्सति ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ ... पे०... ?

आमन्ता ।

15 १४६. (क) यस्स यत्थ वचीसङ्खारो नुप्पज्जिस्सति तस्स तत्थ
चित्तसङ्खारो न निरुज्झिस्सती ति ?

पच्छिमचित्तस्स^३ उप्पादक्खणे यस्स चित्तस्स अनन्तरा
अवितक्कअविचारं पच्छिमचित्तं उप्पज्जिस्सति दुतियज्ज्ञानं
ततियज्ज्ञानं चतुत्थज्ज्ञानं समापन्नानं तेसं तत्थ वचीसङ्खारो
नुप्पज्जिस्सति, नो च तेसं तत्थ चित्तसङ्खारो
न निरुज्झिस्सति । पच्छिमचित्तस्स भङ्गक्खणे असञ्ज-
सत्तानं तेसं तत्थ वचीसङ्खारो च नुप्पज्जिस्सति
चित्तसङ्खारो च न निरुज्झिस्सति ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ ... पे०... ?

आमन्ता ।

(४) पच्चुप्पन्नातीतवारो

(क) अनुलोमपुग्गलो

25 १४७. (क) यस्स कायसङ्खारो उप्पज्जति तस्स वचीसङ्खारो
निरुज्झित्था ति ?

आमन्ता ।

१-१. रो० पोत्यके नांत्थ । २. अवितक्कअविचारपच्छिमचित्तस्स - सी०, स्या०,
रो०, ध्वमुपरि पि ।

(ख) यस्स वा पन वचीसङ्खारो निरुज्झित्थ तस्स कायसङ्खारो
उप्पज्जती ति ?

सब्बेसं चित्तस्स भङ्गक्खणे विना अस्सासपस्सासेहि
चित्तस्स उत्पादक्खणे निरोधसमापन्नानं असञ्जसत्तानं
तेसं वचीसङ्खारो निरुज्झित्थ, नो च तेसं कायसङ्खारो 5
उप्पज्जति । अस्सासपस्सासानं उत्पादक्खणे तेसं वची-
सङ्खारो च निरुज्झित्थ कायसङ्खारो च उप्पज्जति^१ ।

R. 264

(यथा उत्पादवारे^२ पच्चुप्पन्नातीता^३ पुच्छा अनुलोमं
पि पच्चनीकं^४ पि विभत्ता^५ एवं उत्पादवारनिरोधवारे पि
पच्चुप्पन्नातीता पुच्छा अनुलोमं पि पच्चनीकं पि विभजि- 10
तव्वा^६) ।

B. 50

(५) पच्चुप्पन्नानागतवारो

(क) अनुलोमपुगगलो

१४८. (क) यस्स कायसङ्खारो उप्पज्जति तस्स वचीसङ्खारो
निरुज्झिस्सती ति ?

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन वचीसङ्खारो निरुज्झिस्सति तस्स कायसङ्खारो 15
उप्पज्जती ति ?

सब्बेसं चित्तस्स भङ्गक्खणे विना अस्सासपस्सासेहि
चित्तस्स उत्पादक्खणे निरोधसमापन्नानं असञ्जसत्तानं
तेसं वचीसङ्खारो निरुज्झिस्सति, नो च तेसं कायसङ्खारो
उप्पज्जति । अस्सासपस्सासानं उत्पादक्खणे तेसं वची- 20
सङ्खारो च निरुज्झिस्सति कायसङ्खारो च उप्पज्जति ।

(क) यस्स कायसङ्खारो उप्पज्जति तस्स चित्तसङ्खारो निरुज्झि-
स्सती ति ?

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन चित्तसङ्खारो निरुज्झिस्सति तस्स कायसङ्खारो 25
उप्पज्जती ति ?

१. उप्पज्जति... पे०... - सी०, स्या०, रो० । २. उत्पादवारे पि - सी० ।
३. पच्चुप्पन्ना अतीता - सी०; पच्चुप्पन्नेनातीता - स्या०, रो० । ४. पच्चनियं - सी०,
स्या०, रो०, एवमुपरि पि । ५. विभत्तं - स्या०, रो० । ६. विभजितव्वं - स्या०, रो० ।

सर्व्वेसं चित्तस्स भङ्गक्खणे विना अस्सासपस्सासेहि
चित्तस्स उप्पादक्खणे निरोधसमापन्नानं असञ्जासत्तानं
तेसं चित्तसङ्खारो निरुज्झिस्सति, नो च तेसं कायसङ्खारो
उप्पज्जति । अस्सासपस्सासानं उप्पादक्खणे तेसं चित्त-
सङ्खारो च निरुज्झिस्सति कायसङ्खारो च उप्पज्जति ।

१४६. (क) यस्स वचीसङ्खारो उप्पज्जति तस्स चित्तसङ्खारो
निरुज्झिस्सती ति ?

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन चित्तसङ्खारो निरुज्झिस्सति तस्स वचीसङ्खारो
उप्पज्जती ति ?

सर्व्वेसं चित्तस्स भङ्गक्खणे विना वितक्कविचारेहि
चित्तस्स उप्पादक्खणे निरोधसमापन्नानं असञ्जासत्तानं
तेसं चित्तसङ्खारो निरुज्झिस्सति, नो च तेसं वचीसङ्खारो
उप्पज्जति । वितक्कविचारानं उप्पादक्खणे तेसं चित्त-
सङ्खारो च निरुज्झिस्सति वचीसङ्खारो च उप्पज्जति ।

(ख) अनुलोमग्रोकात्तो

१५०. यत्थ कायसङ्खारो उप्पज्जति ... पे०... ।

(ग) अनुलोमपुगगलोकात्ता

B. 51 १५१. (क) यस्स यत्थ कायसङ्खारो उप्पज्जति तस्स तत्थ वचीसङ्खारो
निरुज्झिस्सती ति ?

दुतियज्झानं ततियज्झानं समापन्नानं अस्सासपस्सासानं
उप्पादक्खणे तेसं तत्थ कायसङ्खारो उप्पज्जति, नो च
तेसं तत्थ वचीसङ्खारो निरुज्झिस्सति । पठमज्झानं
समापन्नानं कामावचरानं अस्सासपस्सासानं उप्पादक्खणे
तेसं तत्थ कायसङ्खारो च उप्पज्जति वचीसङ्खारो च
निरुज्झिस्सति ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ वचीसङ्खारो निरुज्झिस्सति तस्स तत्थ
कायसङ्खारो उप्पज्जती ति ?

पठमज्झानं समापन्नानं कामावचरानं अस्सासपस्सासानं

भङ्गकवणे तेसंयेव विना अस्सासपस्सासेहि चित्तस्स
उत्पादकवणे रूपावचरानं अरूपावचरानं तेसं तत्थ
वचीसङ्खारो निरुज्झिस्सति, नो च तेसं तत्थ कायसङ्खारो
उप्पज्जति । पठमज्झानं समापन्नानं कामावचरानं
अस्सासपस्सासानं उत्पादकवणे तेसं तत्थ वचीसङ्खारो च 5
निरुज्झिस्सति कायसङ्खारो च उप्पज्जति ।

(क) यस्स यत्थ कायसङ्खारो उप्पज्जति तस्स तत्थ चित्तसङ्खारो
निरुज्झिस्सती ति ?

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ चित्तसङ्खारो निरुज्झिस्सति तस्स तत्थ 10
कायसङ्खारो उप्पज्जती ति ?

सव्वेसं चित्तस्स भङ्गकवणे विना अस्सासपस्सासेहि
चित्तस्स उत्पादकवणे तेसं तत्थ चित्तसङ्खारो निरुज्झिस्सति,
नो च तेसं तत्थ कायसङ्खारो उप्पज्जति । अस्सास-
पस्सासानं उत्पादकवणे तेसं तत्थ चित्तसङ्खारो च 15
निरुज्झिस्सति कायसङ्खारो च उप्पज्जति ।

१५२. (क) यस्स यत्थ वचीसङ्खारो उप्पज्जति तस्स तत्थ चित्तसङ्खारो
निरुज्झिस्सती ति ?

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ चित्तसङ्खारो निरुज्झिस्सति तस्स तत्थ 20
वचीसङ्खारो उप्पज्जती ति ?

सव्वेसं चित्तस्स भङ्गकवणे विना वितक्कविचारेहि
चित्तस्स उत्पादकवणे तेसं तत्थ चित्तसङ्खारो निरुज्झिस्सति,
नो च तेसं तत्थ वचीसङ्खारो उप्पज्जति । वितक्क-
विचारानं उत्पादकवणे तेसं तत्थ चित्तसङ्खारो च 25
निरुज्झिस्सति वचीसङ्खारो च उप्पज्जति ।

(घ) पच्चनीकपुगलो

१५३. (क) यस्स कायसङ्खारो नुप्पज्जति तस्स वचीसङ्खारो न
निरुज्झिस्सती ति ?

B. 52

5

सब्बेसं चित्तस्स भङ्गक्खणे विना अस्सासपस्सासेहि
चित्तस्स उप्पादक्खणे निरोधसमापन्नानं असञ्जसत्तानं
तेसं कायसङ्खारो नुप्पज्जति, नो च तेसं वचीसङ्खारो
न निरुज्झिस्सति । सवितक्कसविचारपच्छिमचित्तस्स
भङ्गक्खणे अवितक्कअविचारपच्छिमचित्तसमङ्गीनं यस्स
चित्तस्स अनन्तरा अवितक्कअविचारं पच्छिमचित्तं
उप्पज्जिस्सति तेसं कायसङ्खारो च नुप्पज्जति वची-
सङ्खारो च न निरुज्झिस्सति ।

10

(ख) यस्स वा पन वचीसङ्खारो न निरुज्झिस्सति तस्स कायसङ्खारो
नुप्पज्जती ति ?

आमन्ता ।

15

(क) यस्स कायसङ्खारो नुप्पज्जति तस्स चित्तसङ्खारो न
निरुज्झिस्सती ति ?

सब्बेसं चित्तस्स भङ्गक्खणे विना अस्सासपस्सासेहि
चित्तस्स उप्पादक्खणे निरोधसमापन्नानं असञ्जसत्तानं
तेसं कायसङ्खारो नुप्पज्जति, नो च तेसं चित्तसङ्खारो
न निरुज्झिस्सति । पच्छिमचित्तस्स भङ्गक्खणे तेसं
कायसङ्खारो च नुप्पज्जति चित्तसङ्खारो च न
निरुज्झिस्सति ।

20

(ख) यस्स वा पन चित्तसङ्खारो न निरुज्झिस्सति तस्स
कायसङ्खारो नुप्पज्जती ति ?

आमन्ता ।

१५४. (क) यस्स वचीसङ्खारो नुप्पज्जति तस्स चित्तसङ्खारो न
निरुज्झिस्सती ति ?

25

सब्बेसं चित्तस्स भङ्गक्खणे विना वितक्कविचारेहि
चित्तस्स उप्पादक्खणे निरोधसमापन्नानं असञ्जसत्तानं
तेसं वचीसङ्खारो नुप्पज्जति, नो च तेसं चित्तसङ्खारो
न निरुज्झिस्सति । पच्छिमचित्तस्स भङ्गक्खणे तेसं वची-
सङ्खारो च नुप्पज्जति चित्तसङ्खारो च न निरुज्झिस्सति ।

(ख) यस्स वा पन चित्तसङ्खारो न निरुज्झिस्सति तस्स वचीसङ्खारो
नुप्पज्जती ति ?
आमन्ता ।

(ङ) पच्चनीकओकासो

१५५. यत्थ कायसङ्खारो नुप्पज्जति ... पे०... ।

(च) पच्चनीकपुग्गलोकासा

१५६. (क) यस्स यत्थ कायसङ्खारो नुप्पज्जति तस्स तत्थ वचीसङ्खारो 5
न निरुज्झिस्सती ति ?

पठमज्ज्ञानं समापन्नानं कामावचरानं अस्सासपस्सासानं
भङ्गक्खणे तेसंयेव विना अस्सासपस्सासेहि चित्तस्स
उत्पादक्खणे रूपावचरानं अरूपावचरानं तेसं तत्थ काय-
सङ्खारो नुप्पज्जति, नो च तेसं तत्थ वचीसङ्खारो न निरुज्झि- 10 R. 266
स्सति । सवितक्कसविचारपच्छिमचित्तस्स भङ्गक्खणे
अवितक्कअविचारपच्छिमचित्तसमङ्गीनं यस्स चित्तस्स
अनन्तरा अवितक्कअविचारं पच्छिमचित्तं उप्पज्जिस्सति
दुतियज्ज्ञानं ततियज्ज्ञानं समापन्नानं अस्सासपस्सासानं
भङ्गक्खणे तेसंयेव विना अस्सासपस्सासेहि चित्तस्स 15
उत्पादक्खणे चतुत्थज्ज्ञानं समापन्नानं असञ्जसत्तानं
तेसं तत्थ कायसङ्खारो च नुप्पज्जति वचीसङ्खारो च
न निरुज्झिस्सति ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ वचीसङ्खारो न निरुज्झिस्सति तस्स
तत्थ कायसङ्खारो नुप्पज्जती ति ? 20

दुतियज्ज्ञानं ततियज्ज्ञानं समापन्नानं अस्सासपस्सासानं
उत्पादक्खणे तेसं तत्थ वचीसङ्खारो न निरुज्झिस्सति,
नो च तेसं तत्थ कायसङ्खारो नुप्पज्जति । सवितक्क-
सविचारपच्छिमचित्तस्स भङ्गक्खणे अवितक्कअविचार-
पच्छिमचित्तसमङ्गीनं यस्स चित्तस्स अनन्तरा अवितक्क- 25
अविचारं पच्छिमचित्तं उप्पज्जिस्सति दुतियज्ज्ञानं
ततियज्ज्ञानं समापन्नानं अस्सासपस्सासानं भङ्गक्खणे
तेसंयेव विना अस्सासपस्सासेहि चित्तस्स उत्पादक्खणे

चतुर्थज्ज्ञानं समापन्नानं असञ्जसत्तानं तेसं तत्थ वची-
सङ्घारो च न निरुज्झिस्सति कायसङ्घारो च नुप्पज्जति ।

(क) यस्स यत्थ कायसङ्घारो नुप्पज्जति तस्स तत्थ चित्तसङ्घारो
न निरुज्झिस्सती ति ?

5

सब्बेसं चित्तस्स भङ्गक्खणे विना अस्सासपस्सासेहि
चित्तस्स उप्पादक्खणे तेसं तत्थ कायसङ्घारो नुप्पज्जति,
नो च तेसं तत्थ चित्तसङ्घारो न निरुज्झिस्सति ।
पच्छिमचित्तस्स भङ्गक्खणे असञ्जसत्तानं तेसं तत्थ
कायसङ्घारो च नुप्पज्जति चित्तसङ्घारो च न
निरुज्झिस्सति ।

10

(ख) यस्स वा पन यत्थ चित्तसङ्घारो न निरुज्झिस्सति तस्स
तत्थ कायसङ्घारो नुप्पज्जती ति ?

आमन्ता ।

१५७. (क) यस्स यत्थ वचीसङ्घारो नुप्पज्जति तस्स तत्थ चित्तसङ्घारो
न निरुज्झिस्सती ति ?

15

सब्बेसं चित्तस्स भङ्गक्खणे विना वितक्कविचारेहि
चित्तस्स उप्पादक्खणे तेसं तत्थ वचीसङ्घारो नुप्पज्जति,
नो च तेसं तत्थ चित्तसङ्घारो न निरुज्झिस्सति । पच्छिम-
चित्तस्स भङ्गक्खणे असञ्जसत्तानं तेसं तत्थ वचीसङ्घारो
च नुप्पज्जति चित्तसङ्घारो च न निरुज्झिस्सति ।

20

(ख) यस्स वा पन यत्थ चित्तसङ्घारो न निरुज्झिस्सति तस्स
तत्थ वचीसङ्घारो नुप्पज्जती ति ?

आमन्ता ।

(६) अतीतानागतवारो

(क) अनुलोमपुगलो

१५८. (क) यस्स कायसङ्घारो उप्पज्जित्थ तस्स वचीसङ्घारो निरुज्झि-
स्सती ति ?

25

सवितक्कसविचारपच्छिमचित्तस्स भङ्गक्खणे अवितक्क-
अविचारपच्छिमचित्तसमङ्गीनं यस्स चित्तस्स अनन्तरा

अवितक्कअविचारं पच्छिमचित्तं उप्पज्जिस्सति तेसं
कायसङ्खारो उप्पज्जित्थ, नो च तेसं वचीसङ्खारो
निरुज्झिस्सति । इतरेसं तेसं कायसङ्खारो च उप्पज्जित्थ
वचीसङ्खारो च निरुज्झिस्सति ।

(ख) यस्स वा पन वचीसङ्खारो निरुज्झिस्सति तस्स कायसङ्खारो 5
उप्पज्जित्था ति ?

आमन्ता ।

(क) यस्स कायसङ्खारो उप्पज्जित्थ तस्स चित्तसङ्खारो निरुज्झि-
स्सती ति ?

पच्छिमचित्तस्स भङ्गवखणे तेसं कायसङ्खारो उप्पज्जित्थ, 10
नो च तेसं चित्तसङ्खारो निरुज्झिस्सति । इतरेसं तेसं
कायसङ्खारो च उप्पज्जित्थ चित्तसङ्खारो च निरुज्झिस्सति ।

(ख) यस्स वा पन चित्तसङ्खारो निरुज्झिस्सति तस्स कायसङ्खारो
उप्पज्जित्था ति ?

R. 267

आमन्ता^१ ।

15

(यथा निरोधवारे अतीतानागता^२ पुच्छा अनुलोमं पि
पच्चनीकं पि^३ एवं उप्पादनरोधवारे पि अतीतानागता पुच्छा
अनुलोमं पि पच्चनीकं पि विभजितव्वं असम्मोहन्तेन निरोधवारेन^४
सदिसं, नत्थि नानाकरणं) ।

३. परिञ्जावारो

§ १-६. पञ्चुप्पन्नवारादि

१५६. (क) यो कायसङ्खारं परिजानाति सो वचीसङ्खारं परिजानाती ति ? 20

आमन्ता ।

(ख) यो वा पन वचीसङ्खारं परिजानाति सो कायसङ्खारं
परिजानाती ति ?

आमन्ता ।

(यथा खन्धयमके परिञ्जावारं विभत्तं एवं सङ्खारयमके 25
पि परिञ्जावारं विभजितव्वं) ।

सङ्खारयमकं निद्वितं ।

— ० —

१. आमन्ता ... पे०... - सी०, स्या०, रो० । २. अतीतानागता - स्या०, रो०,
एवमुपरि पि । ३. पि विभत्तं - सी०, स्या०, रो० । ४. निरोधवारे - स्या०, रो० ।

७. अनुसययमकं

१. सत्तानुसया - कामरागानुसयो, पटिघानुसयो, मानानुसयो, दिट्ठानुसयो, विचिकिच्छानुसयो, भवरागानुसयो, अविज्जानुसयो ।

R. 268;
B. 55

१. उप्पत्तिट्ठानवारो

२. कथं कामरागानुसयो अनुसेति ?

कामधातुया द्वीसु वेदनासु एत्थं कामरागानुसयो अनुसेति ।

5

कथं पटिघानुसयो अनुसेति ?

दुक्खाय वेदनाय एत्थं पटिघानुसयो अनुसेति ।

कथं मानानुसयो अनुसेति ?

कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया एत्थं मानानुसयो अनुसेति ।

10

कथं दिट्ठानुसयो अनुसेति ?

सब्बसक्कायपरियापन्नेसु धम्मेषु एत्थं दिट्ठानुसयो अनुसेति ।

कथं विचिकिच्छानुसयो अनुसेति ?

सब्बसक्कायपरियापन्नेसु धम्मेषु एत्थं विचिकिच्छा- 15
नुसयो अनुसेति ।

कथं भवरागानुसयो अनुसेति ?

रूपधातुया अरूपधातुया एत्थं भवरागानुसयो अनुसेति ।

कथं अविज्जानुसयो अनुसेति ?

सब्बसक्कायपरियापन्नेसु धम्मेषु एत्थं अविज्जानुसयो 20
अनुसेति ।

२. महावारो

§ १. अनुसयवारो

(क) अनुलोमपुगलो

B. 56

३. (क) यस्स कामरागानुसयो अनुसेति तस्स पटिधानुसयो
अनुसेती ति ?

आमन्ता ।

5

(ख) यस्स वा पन पटिधानुसयो अनुसेति तस्स कामरागानुसयो
अनुसेती ति ?

आमन्ता ।

(क) यस्स कामरागानुसयो अनुसेति तस्स मानानुसयो
अनुसेती ति ?

आमन्ता ।

10

(ख) यस्स वा पन मानानुसयो अनुसेति तस्स कामरागानुसयो
अनुसेती ति ?

अनागामिस्स मानानुसयो अनुसेति, नो च तस्स
कामरागानुसयो अनुसेति । तिण्णं पुगलानं मानानुसयो
च अनुसेति कामरागानुसयो च अनुसेति ।

R. 269

15

(क) यस्स कामरागानुसयो अनुसेति तस्स दिट्ठानुसयो
अनुसेती ति ?

द्विन्नं पुगलानं कामरागानुसयो अनुसेति, नो च तेसं
दिट्ठानुसयो अनुसेति । पुथुज्जनस्स कामरागानुसयो च
अनुसेति दिट्ठानुसयो च अनुसेति ।

20

(ख) यस्स वा पन दिट्ठानुसयो अनुसेति तस्स कामरागानुसयो
अनुसेती ति ?

आमन्ता ।

(क) यस्स कामरागानुसयो अनुसेति तस्स विचिकिच्छानु-
सयो अनुसेती ति ?

25

द्विन्नं पुगलानं कामरागानुसयो अनुसेति, नो च तेसं
विचिकिच्छानुसयो अनुसेति । पुथुज्जनस्स कामरागानुसयो
च अनुसेति विचिकिच्छानुसयो च अनुसेति ।

(ख) यस्स वा पन विचिकिच्छानुसयो अनुसेति तस्स कामरागानुसयो अनुसेती ति ?

आमन्ता ।

(क) यस्स कामरागानुसयो अनुसेति तस्स भवरागानुसयो अनुसेती ति ?

5

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन भवरागानुसयो अनुसेति तस्स कामरागानुसयो अनुसेती ति ?

अनागामिस्स भवरागानुसयो अनुसेति, नो च तस्स कामरागानुसयो अनुसेति । तिण्णं पुग्गलानं भवरागानुसयो च अनुसेति कामरागानुसयो च अनुसेति । 10

(क) यस्स कामरागानुसयो अनुसेति तस्स अविज्जानुसयो अनुसेती ति ?

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन अविज्जानुसयो अनुसेति तस्स कामरागानुसयो अनुसेती ति ? 15 B. 57

अनागामिस्स अविज्जानुसयो अनुसेति, नो च तस्स कामरागानुसयो अनुसेति । तिण्णं पुग्गलानं अविज्जानुसयो च अनुसेति कामरागानुसयो च अनुसेति ।

४.(क) यस्स पटिघानुसयो अनुसेति तस्स मानानुसयो अनुसेती ति ? 20

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन मानानुसयो अनुसेति तस्स पटिघानुसयो अनुसेती ति ?

अनागामिस्स मानानुसयो अनुसेति, नो च तस्स पटिघानुसयो अनुसेति । तिण्णं पुग्गलानं मानानुसयो च अनुसेति पटिघानुसयो च अनुसेति । 25

यस्स पटिघानुसयो अनुसेति तस्स दिट्ठानुसयो ... पे०... विचिकिच्छानुसयो अनुसेती ति ?

द्वित्रं पुग्गलानं पटिघानुसयो अनुसेति, नो च तेसं
विचिकिच्छानुसयो अनुसेति । पुथुज्जनस्स पटिघानुसयो
च अनुसेति विचिकिच्छानुसयो च अनुसेति ।

5 यस्स वा पन विचिकिच्छानुसयो अनुसेति तस्स पटिघानुसयो
अनुसेती ति ?

आमन्ता ।

यस्स पटिघानुसयो अनुसेति तस्स भवरागानुसयो ... पे०...
अविज्जानुसयो अनुसेती ति ?

आमन्ता ।

10 यस्स वा पन अविज्जानुसयो अनुसेति तस्स पटिघानुसयो
अनुसेती ति ?

अनागामिस्स अविज्जानुसयो अनुसेति, नो च तस्स
पटिघानुसयो अनुसेति । तिण्णं पुग्गलानं अविज्जानुसयो
च अनुसेति पटिघानुसयो च अनुसेति ।

15 ५. यस्स मानानुसयो अनुसेति तस्स दिट्ठानुसयो ... पे०...
विचिकिच्छानुसयो अनुसेती ति ?

तिण्णं पुग्गलानं मानानुसयो अनुसेति, नो च तेसं
विचिकिच्छानुसयो अनुसेति । पुथुज्जनस्स मानानुसयो
च अनुसेति विचिकिच्छानुसयो च अनुसेति ।

20 यस्स वा पन विचिकिच्छानुसयो अनुसेति तस्स मानानुसयो
अनुसेती ति ?

आमन्ता ।

यस्स मानानुसयो अनुसेति तस्स भवरागानुसयो ... पे०...
अविज्जानुसयो अनुसेती ति ?

25 आमन्ता ।

यस्स वा पन अविज्जानुसयो अनुसेति तस्स मानानुसयो
अनुसेती ति ?

आमन्ता ।

B. 58 ६. (क) यस्स दिट्ठानुसयो अनुसेति तस्स विचिकिच्छानुसयो
30 अनुसेती ति ?

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन विचिकिच्छानुसयो अनुसेति तस्स दिट्ठानुसयो अनुसेती ति ?

आमन्ता ।

यस्स दिट्ठानुसयो अनुसेति तस्स भवरागानुसयो ... पे०...
अविज्जानुसयो अनुसेती ति ?

5

आमन्ता ।

यस्स वा पन अविज्जानुसयो अनुसेति तस्स दिट्ठानुसयो अनुसेती ति ?

तिण्णं पुग्गलानं अविज्जानुसयो अनुसेति, नो च तेसं दिट्ठानुसयो अनुसेति । पुथुज्जनस्स अविज्जानुसयो च अनुसेति दिट्ठानुसयो च अनुसेति ।

10

७. यस्स विचिकिच्छानुसयो अनुसेति तस्स भवरागानुसयो ... पे०... अविज्जानुसयो अनुसेती ति ?

आमन्ता ।

यस्स वा पन अविज्जानुसयो अनुसेति तस्स विचिकिच्छा-
नुसयो अनुसेती ति ?

15

तिण्णं पुग्गलानं अविज्जानुसयो अनुसेति, नो च तेसं विचिकिच्छानुसयो अनुसेति । पुथुज्जनस्स अविज्जानुसयो च अनुसेति विचिकिच्छानुसयो च अनुसेति ।

८. (क) यस्स भवरागानुसयो अनुसेति तस्स अविज्जानुसयो अनुसेती ति ?

20

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन अविज्जानुसयो अनुसेति तस्स भवरागानुसयो अनुसेती ति ?

आमन्ता । (एकमूलकं)

25

९. (क) यस्स कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च अनुसेन्ति तस्स मानानुसयो अनुसेती ति ?

R. 270

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन मानानुसयो अनुसेति तस्स कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च अनुसेन्ती ति ?

30

अनागामिस्स मानानुसयो अनुसेति, नो च तस्स कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च अनुसेन्ति । तिण्णं पुग्गलानं मानानुसयो च अनुसेति कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च अनुसेन्ति ।

5 यस्स कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च अनुसेन्ति तस्स दिट्ठानुसयो ... पे०... विचिकिच्छानुसयो अनुसेती ति ?

द्विन्नं पुग्गलानं कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च अनुसेन्ति, नो च तेसं विचिकिच्छानुसयो अनुसेति^१ ।

B. 59

10

पुथुज्जनस्स कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च अनुसेन्ति विचिकिच्छानुसयो च अनुसेति ।

यस्स वा पन विचिकिच्छानुसयो अनुसेति तस्स कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च अनुसेन्ती ति ?

आमन्ता ।

15 यस्स कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च अनुसेन्ति तस्स भवरागानुसयो ... पे०... अविज्जानुसयो अनुसेती ति ?

आमन्ता ।

यस्स वा पन अविज्जानुसयो अनुसेति तस्स कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च अनुसेन्ती ति ?

20 अनागामिस्स अविज्जानुसयो अनुसेति, नो च तस्स कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च अनुसेन्ति । तिण्णं पुग्गलानं अविज्जानुसयो च अनुसेति कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च अनुसेन्ति । (दुकमूलकं)

25 १०. यस्स कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च अनुसेन्ति तस्स दिट्ठानुसयो ... पे०... विचिकिच्छानुसयो अनुसेती ति ?

द्विन्नं पुग्गलानं कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च अनुसेन्ति, नो च तेसं विचिकिच्छानुसयो अनुसेति । पुथुज्जनस्स कामरागानुसयो च पटिघानुसयो

च मानानुसयो च अनुसेन्ति विचिकिच्छानुसयो च अनुसेति ।

यस्स वा पन विचिकिच्छानुसयो अनुसेति तस्स कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च अनुसेन्ती ति ?

आमन्ता ।

5

यस्स कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च अनुसेन्ति तस्स भवरागानुसयो ... पे०... अविज्जानुसयो अनुसेती ति ?

आमन्ता ।

यस्स वा पन अविज्जानुसयो अनुसेति तस्स कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च अनुसेन्ती ति ?

10

अनागामिस्स अविज्जानुसयो च मानानुसयो च अनुसेन्ति, नो च तस्स कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च अनुसेन्ति । तिण्णं पुग्गलानं अविज्जानुसयो च अनुसेति कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च अनुसेन्ति । (तिकमूलकं)

15

११. (क) यस्स कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च अनुसेन्ति तस्स विचिकिच्छानुसयो अनुसेती ति ?

आमन्ता ।

20

(ख) यस्स वा पन विचिकिच्छानुसयो अनुसेति तस्स कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च अनुसेन्ती ति ?

B. 60

आमन्ता ।

यस्स कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च अनुसेन्ति तस्स भवरागानुसयो ... पे०... अविज्जानुसयो अनुसेती ति ?

25

आमन्ता ।

यस्स वा पन अविज्जानुसयो अनुसेति तस्स कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च अनुसेन्ती ति ?

30

अनागामिस्स अविज्जानुसयो च मानानुसयो च अनुसेन्ति, नो च तस्स कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च दिट्ठानुसयो च अनुसेन्ति । द्विन्नं पुग्गलानं अविज्जानुसयो च कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च अनुसेन्ति, नो च तेसं दिट्ठानुसयो अनुसेति । पुथुज्जनस्स अविज्जानुसयो च अनुसेति कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च अनुसेन्ति । (चतुक्कमूलकं)

१२. यस्स कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च अनुसेन्ति तस्स भवरागानुसयो ... पे०... अविज्जानुसयो अनुसेती ति ?

आमन्ता ।

यस्स वा पन अविज्जानुसयो अनुसेति तस्स कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च अनुसेन्ती ति ?

१५ अनागामिस्स अविज्जानुसयो च मानानुसयो च अनुसेन्ति, नो च तस्स कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च अनुसेन्ति । द्विन्नं पुग्गलानं अविज्जानुसयो च कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च अनुसेन्ति, नो च तेसं दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च अनुसेन्ति । पुथुज्जनस्स अविज्जानुसयो च अनुसेति कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च अनुसेन्ति । (पञ्चकमूलकं)

१३. (क) यस्स कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च भवरागानुसयो च अनुसेन्ति तस्स अविज्जानुसयो अनुसेती ति ?

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन अविज्जानुसयो अनुसेति तस्स कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च भवरागानुसयो च अनुसेन्ती ति ?

अनागामिस्स अविज्जानुसयो च मानानुसयो च
 भवरागानुसयो च अनुसेन्ति, नो च तस्स
 कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च दिट्ठानुसयो च
 विचिकिच्छानुसयो च अनुसेन्ति । द्विञ्च पुगलानं
 अविज्जानुसयो च कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च 5
 मानानुसयो च भवरागानुसयो च अनुसेन्ति, नो च तेसं
 दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च अनुसेन्ति ।
 पुथुज्जनस्स अविज्जानुसयो च अनुसेति कामरागानुसयो
 च पटिघानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च
 विचिकिच्छानुसयो च भवरागानुसयो च अनुसेन्ति । 10
 (छक्कमूलकं)

(ख) अनुलोमप्रोफासो

१४. (क) यत्थ कामरागानुसयो अनुसेति तत्थ पटिघानुसयो अनुसेती
 ति ?

R. 271

नो ।

(ख) यत्थ वा पन पटिघानुसयो अनुसेति तत्थ कामरागानुसयो 15
 अनुसेती ति ?

नो ।

(क) यत्थ कामरागानुसयो अनुसेति तत्थ मानानुसयो अनुसेती
 ति ?

आमन्ता ।

20

(ख) यत्थ वा पन मानानुसयो अनुसेति तत्थ कामरागानुसयो
 अनुसेती ति ?

रूपधातुया अरूपधातुया एत्थ मानानुसयो अनुसेति,
 नो च तत्थ कामरागानुसयो अनुसेति । कामधातुया
 द्वीसु वेदनासु एत्थ मानानुसयो च अनुसेति कामरागानु- 25
 सयो च अनुसेति ।

यत्थ कामरागानुसयो अनुसेति तत्थ दिट्ठानुसयो ... पे०...
 विचिकिच्छानुसयो अनुसेती ति ?

आमन्ता ।

यत्थ वा पन विचिकिच्छानुसयो अनुसेति तत्थ कामरागानुसयो अनुसेती ति ?

5 दुक्खाय वेदनाय रूपधातुया अरूपधातुया एत्थ विचिकिच्छानुसयो अनुसेति, नो च तत्थ कामरागानुसयो अनुसेति । कामधातुया द्वीसु वेदनासु एत्थ विचिकिच्छानुसयो च अनुसेति कामरागानुसयो च अनुसेति ।

(क) यत्थ कामरागानुसयो अनुसेति तत्थ भवरागानुसयो अनुसेती ति ?
नो ।

10 (ख) यत्थ वा पन भवरागानुसयो अनुसेति तत्थ कामरागानुसयो अनुसेती ति ?
नो ।

B. 62 (क) यत्थ कामरागानुसयो अनुसेति तत्थ अविज्जानुसयो अनुसेती ति ?
15 आमन्ता ।

(ख) यत्थ वा पन अविज्जानुसयो अनुसेति तत्थ कामरागानुसयो अनुसेती ति ?
20 दुक्खाय वेदनाय रूपधातुया अरूपधातुया एत्थ अविज्जानुसयो अनुसेति, नो च तत्थ कामरागानुसयो अनुसेति । कामधातुया द्वीसु वेदनासु एत्थ अविज्जानुसयो च अनुसेति कामरागानुसयो च अनुसेति ।

१५. (क) यत्थ पटिघानुसयो अनुसेति तत्थ मानानुसयो अनुसेती ति ?
नो ।

(ख) यत्थ वा पन मानानुसयो अनुसेति तत्थ पटिघानुसयो अनुसेती ति ?
25 नो ।

यत्थ पटिघानुसयो अनुसेति तत्थ दिट्ठानुसयो ... पे०...
विचिकिच्छानुसयो अनुसेती ति ?
आमन्ता ।

यत्थ वा पन विचिकिच्छानुसयो अनुसेति तत्थ पटिघानुसयो अनुसेती ति ?

कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया एत्थ विचिकिच्छानुसयो अनुसेति, नो च तत्थ पटिघानुसयो अनुसेति । दुक्खाय वेदनाय एत्थ विचिकिच्छानुसयो 5 च अनुसेति पटिघानुसयो च अनुसेति ।

(क) यत्थ पटिघानुसयो अनुसेति तत्थ भवरागानुसयो अनुसेती ति ?

नो ।

(ख) यत्थ वा पन भवरागानुसयो अनुसेति तत्थ पटिघानुसयो 10 अनुसेती ति ?

नो ।

(क) यत्थ पटिघानुसयो अनुसेति तत्थ अविज्जानुसयो अनुसेती ति ?
आमन्ता ।

(ख) यत्थ वा पन अविज्जानुसयो अनुसेति तत्थ पटिघानुसयो 15 अनुसेती ति ?

कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया एत्थ अविज्जानुसयो अनुसेति, नो च तत्थ पटिघानुसयो अनुसेति । दुक्खाय वेदनाय एत्थ अविज्जानुसयो च अनुसेति पटिघानुसयो च अनुसेति । 20

१६. यत्थ मानानुसयो अनुसेति तत्थ दिट्ठानुसयो ... पे०...
विचिकिच्छानुसयो अनुसेती ति ?

आमन्ता ।

यत्थ वा पन विचिकिच्छानुसयो अनुसेति तत्थ मानानुसयो अनुसेती ति ?

दुक्खाय वेदनाय एत्थ विचिकिच्छानुसयो अनुसेति, नो च तत्थ मानानुसयो अनुसेति । कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया एत्थ विचिकिच्छानुसयो च अनुसेति मानानुसयो च अनुसेति । 25

B. 63

(क) यत्थ मानानुसयो अनुसेति तत्थ भवरागानुसयो अनुसेती ति ?

R. 272

कामधातुया द्वीसु वेदनासु एत्थ मानानुसयो अनुसेति,
नो च तत्थ भवरागानुसयो अनुसेति । रूपधातुया
अरूपधातुया एत्थ मानानुसयो च अनुसेति भवरागानुसयो
च अनुसेति ।

5

(ख) यत्थ वा पन भवरागानुसयो अनुसेति तत्थ मानानुसयो
अनुसेती ति ?

आमन्ता ।

(क) यत्थ मानानुसयो अनुसेति तत्थ अविज्जानुसयो अनुसेती ति ?

10

आमन्ता ।

(ख) यत्थ वा पन अविज्जानुसयो अनुसेति तत्थ मानानुसयो
अनुसेती ति ?

15

दुक्खाय वेदनाय एत्थ अविज्जानुसयो अनुसेति, नो
च तत्थ मानानुसयो अनुसेति । कामधातुया द्वीसु वेदनासु
रूपधातुया अरूपधातुया एत्थ अविज्जानुसयो च अनुसेति
मानानुसयो च अनुसेति ।

१७.(क) यत्थ दिट्ठानुसयो अनुसेति तत्थ विचिकिच्छानुसयो अनुसेती
ति ?

आमन्ता ।

20

(ख) यत्थ वा पन विचिकिच्छानुसयो अनुसेति तत्थ दिट्ठानुसयो
अनुसेती ति ?

आमन्ता ।

(क) यत्थ दिट्ठानुसयो अनुसेति तत्थ भवरागानुसयो अनुसेती ति ?

25

कामधातुया तीसु वेदनासु एत्थ दिट्ठानुसयो अनुसेति,
नो च तत्थ भवरागानुसयो अनुसेति । रूपधातुया
अरूपधातुया एत्थ दिट्ठानुसयो च अनुसेति भवरागानुसयो
च अनुसेति ।

(ख) यत्थ वा पन भवरागानुसयो अनुसेति तत्थ दिट्ठानुसयो
अनुसेती ति ?

30

आमन्ता ।

(क) यत्थ दिट्ठानुसयो अनुसेति तत्थ अविज्जानुसयो अनुसेती ति ?
आमन्ता ।

(ख) यत्थ वा पन अविज्जानुसयो अनुसेति तत्थ दिट्ठानुसयो
अनुसेती ति ?
आमन्ता ।

5

१८.(क) यत्थ विचिकिच्छानुसयो अनुसेति तत्थ भवरागानुसयो
अनुसेती ति ?

कामधातुया तीसु वेदनासु एत्थ विचिकिच्छानुसयो
अनुसेति, नो च तत्थ भवरागानुसयो अनुसेति ।

रूपधातुया अरूपधातुया एत्थ विचिकिच्छानुसयो च 10
अनुसेति भवरागानुसयो च अनुसेति ।

(ख) यत्थ वा पन भवरागानुसयो अनुसेति तत्थ विचिकिच्छानुसयो
अनुसेती ति ?
आमन्ता ।

(क) यत्थ विचिकिच्छानुसयो अनुसेति तत्थ अविज्जानुसयो 15 B. 64
अनुसेती ति ?

आमन्ता ।

(ख) यत्थ वा पन अविज्जानुसयो अनुसेति तत्थ विचिकिच्छानुसयो
अनुसेती ति ?

आमन्ता ।

20

१९.(क) यत्थ भवरागानुसयो अनुसेति तत्थ अविज्जानुसयो अनुसेती
ति ?

आमन्ता ।

(ख) यत्थ वा पन अविज्जानुसयो अनुसेति तत्थ भवरागानुसयो
अनुसेती ति ?

25

कामधातुया तीसु वेदनासु एत्थ अविज्जानुसयो
अनुसेति, नो च तत्थ भवरागानुसयो अनुसेति ।

रूपधातुया अरूपधातुया एत्थ अविज्जानुसयो च अनुसेति
भवरागानुसयो च अनुसेति । (एकमूलकं)

२०. (क) यत्थ^१ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च अनुसेन्ति तत्थ
मानानुसयो अनुसेती ति ?

नत्थि ।

5 (ख) यत्थ वा पन मानानुसयो अनुसेति तत्थ कामरागानुसयो
च पटिघानुसयो च अनुसेन्ती ति ?

रूपधातुया अरूपधातुया एत्थ मानानुसयो अनुसेति,
नो च तत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च अनुसेन्ति ।
कामधातुया द्वीसु वेदनासु एत्थ मानानुसयो च
कामरागानुसयो च अनुसेन्ति, नो च तत्थ पटिघानुसयो
10 अनुसेति^२ ।

यत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च अनुसेन्ति तत्थ
दिट्ठानुसयो ... पे०... विचिकिच्छानुसयो अनुसेती ति ?
नत्थि ।

15 यत्थ वा पन विचिकिच्छानुसयो अनुसेति तत्थ कामरागा-
नुसयो च पटिघानुसयो च अनुसेन्ती ति ?

रूपधातुया अरूपधातुया एत्थ विचिकिच्छानुसयो
अनुसेति, नो च तत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो
च अनुसेन्ति । कामधातुया द्वीसु वेदनासु एत्थ
विचिकिच्छानुसयो च कामरागानुसयो च अनुसेन्ति,
20 नो च तत्थ पटिघानुसयो अनुसेति । दुक्खाय वेदनाय
एत्थ विचिकिच्छानुसयो च पटिघानुसयो च अनुसेन्ति,
नो च तत्थ कामरागानुसयो अनुसेति ।

(क) यत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च अनुसेन्ति तत्थ
भवरागानुसयो अनुसेती ति ?

25 नत्थि ।

(ख) यत्थ वा पन भवरागानुसयो अनुसेति तत्थ कामरागानुसयो
च पटिघानुसयो च अनुसेन्ती ति ?

नो ।

१. रो० पोत्वके नत्थि । २. एत्थ 'दुक्खाय वेदनाय पटिघानुसयो अनुसेति नो च तत्थ
कामरागानुसयो च मानानुसयो च अनुसेन्ती' ति स्या०, रो० पोत्वकेसु अधिकोपाठो दिस्सति ।

(क) यत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च अनुसेन्ति तत्थ अविज्जानुसयो अनुसेती ति ?

नत्थि ।

(ख) यत्थ वा पन अविज्जानुसयो अनुसेति तत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च अनुसेन्ती ति ?

5

रूपधातुया अरूपधातुया एत्थ अविज्जानुसयो अनुसेति, नो च तत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च अनुसेन्ति । कामधातुया द्वीसु वेदनासु एत्थ अविज्जानुसयो च कामरागानुसयो च अनुसेन्ति, नो च तत्थ पटिघानुसयो अनुसेति । दुक्खाय वेदनाय एत्थ अविज्जानुसयो च पटिघानुसयो च अनुसेन्ति, नो च तत्थ कामरागानुसयो अनुसेति । (दुकमूलकं)

२१. यत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च अनुसेन्ति तत्थ दिट्ठानुसयो ... पे०... विचिकिच्छानुसयो अनुसेती ति ?

15

नत्थि ।

यत्थ वा पन विचिकिच्छानुसयो अनुसेति तत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च अनुसेन्ती ति ?

रूपधातुया अरूपधातुया एत्थ विचिकिच्छानुसयो च मानानुसयो च अनुसेन्ति, नो च तत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च अनुसेन्ति । कामधातुया द्वीसु वेदनासु एत्थ विचिकिच्छानुसयो च कामरागानुसयो च मानानुसयो च अनुसेन्ति, नो च तत्थ पटिघानुसयो अनुसेति । दुक्खाय वेदनाय एत्थ विचिकिच्छानुसयो च पटिघानुसयो च अनुसेन्ति, नो च तत्थ कामरागानुसयो च मानानुसयो च अनुसेन्ति ।

25

(क) यत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च अनुसेन्ति तत्थ भवरागानुसयो अनुसेती ति ?

नत्थि ।

30

(ख) यत्थ वा पन भवरागानुसयो अनुसेति तत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च अनुसेन्ती ति ?

रूपधातुया अरूपधातुया एत्थ भवरागानुसयो च मानानुसयो च अनुसेन्ति, नो च तत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च अनुसेन्ति^१ ।

(क) यत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च अनुसेन्ति तत्थ अविज्जानुसयो अनुसेती ति ?
नत्थि ।

(ख) यत्थ वा पन अविज्जानुसयो अनुसेति तत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च अनुसेन्ती ति ?

B. 66

रूपधातुया अरूपधातुया एत्थ अविज्जानुसयो च मानानुसयो च अनुसेन्ति, नो च तत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च अनुसेन्ति । कामधातुया द्वीसु वेदनासु एत्थ अविज्जानुसयो च कामरागानुसयो च मानानुसयो च अनुसेन्ति, नो च तत्थ पटिघानुसयो अनुसेति । दुक्खाय वेदनाय एत्थ अविज्जानुसयो च पटिघानुसयो च अनुसेन्ति, नो च तत्थ कामरागानुसयो च मानानुसयो च अनुसेन्ति । (तिकमूलकं)

२२.(क) यत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च अनुसेन्ति तत्थ विचिकिच्छानुसयो अनुसेती ति ?

नत्थि ।

(ख) यत्थ वा पन विचिकिच्छानुसयो अनुसेति तत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च अनुसेन्ती ति ?

रूपधातुया अरूपधातुया एत्थ विचिकिच्छानुसयो च

१. एत्थ 'कामधातुया द्वीसु वेदनासु एत्थ कामरागानुसयो च मानानुसयो च अनुसेन्ति, नो च तत्थ भवरागानुसयो च पटिघानुसयो च अनुसेन्ति । दुक्खाय वेदनाय एत्थ पटिघानुसयो अनुसेति, नो च तत्थ भवरागानुसयो च कामरागानुसयो च मानानुसयो च अनुसेन्ती' ति सी०, स्या०, रो० पोत्थकेसु अधिको पाठो दिस्सति ।

मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च अनुसेन्ति, नो च तत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च अनुसेन्ति । कामधातुया द्वीसु वेदनासु एत्थ विचिकिच्छानुसयो च कामरागानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च अनुसेन्ति, नो च तत्थ पटिघानुसयो अनुसेति । दुक्खाय वेदनाय एत्थ विचिकिच्छानुसयो च पटिघानुसयो च दिट्ठानुसयो च अनुसेन्ति, नो च तत्थ कामरागानुसयो च मानानुसयो च अनुसेन्ति । 5

(क) यत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च अनुसेन्ति तत्थ भवरागानुसयो अनुसेतीति ? 10 R. 274
नत्थि ।

(ख) यत्थ वा पन भवरागानुसयो अनुसेति तत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च अनुसेन्तीति ?

रूपधातुया अरूपधातुया एत्थ भवरागानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च अनुसेन्ति, नो च तत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च अनुसेन्ति' । 15

(क) यत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च अनुसेन्ति तत्थ अविज्जानुसयो अनुसेतीति ?
नत्थि । 20

(ख) यत्थ वा पन अविज्जानुसयो अनुसेति तत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च अनुसेन्तीति ?

रूपधातुया अरूपधातुया एत्थ अविज्जानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च अनुसेन्ति, नो च तत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च अनुसेन्ति । 25 B. 67

१. एत्थ 'कामधातुया द्वीसु वेदनासु एत्थ कामरागानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च अनुसेन्ति, नो च तत्थ भवरागानुसयो च पटिघानुसयो च अनुसेन्ति । दुक्खाय वेदनाय एत्थ पटिघानुसयो च दिट्ठानुसयो च अनुसेन्ति, नो च तत्थ भवरागानुसयो च कामरागानुसयो च मानानुसयो च अनुसेन्तीति' ति सी०, त्या०, रो० पोत्थकेसु अधिको पाठो दिस्सति ।

कामधातुया द्वीसु वेदनासु एत्थ अविज्जानुसयो च
 कामरागानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च
 अनुसेन्ति, नो च तत्थ पटिघानुसयो अनुसेति । दुक्खाय
 वेदनाय एत्थ अविज्जानुसयो च पटिघानुसयो च
 5 दिट्ठानुसयो च अनुसेन्ति, नो च तत्थ कामरागानुसयो
 च मानानुसयो च अनुसेन्ति । (चतुक्कमूलकं)

२३.(क) यत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च
 दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च अनुसेन्ति तत्थ
 10 भवरागानुसयो अनुसेती ति ?
 नत्थि ।

(ख) यत्थ वा पन भवरागानुसयो अनुसेति तत्थ कामरागानुसयो
 च पटिघानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छा-
 नुसयो च अनुसेन्ती ति ?

रूपधातुया अरूपधातुया एत्थ भवरागानुसयो च
 15 मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च
 अनुसेन्ति, नो च तत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो
 च अनुसेन्ति ।

(क) यत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च
 दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च अनुसेन्ति तत्थ
 20 अविज्जानुसयो अनुसेती ति ?
 नत्थि ।

(ख) यत्थ वा पन अविज्जानुसयो अनुसेति तत्थ कामरागानुसयो
 च पटिघानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छा-
 नुसयो च अनुसेन्ती ति ?

रूपधातुया अरूपधातुया एत्थ अविज्जानुसयो च
 25 मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च
 अनुसेन्ति, नो च तत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो
 च अनुसेन्ति । कामधातुया द्वीसु वेदनासु एत्थ

१. एत्थ 'कामधातुया ... पे०... दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च ... पे०...
 अनुसेन्ती' ति सी०, स्या०, रो० पोत्थकेसु अधिको पाठो दिस्सति ।

अविज्जानुसयो च कामरागानुसयो च मानानुसयो च
दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च अनुसेन्ति, नो च
तत्थ पटिघानुसयो अनुसेति । दुक्खाय वेदनाय एत्थ
अविज्जानुसयो च पटिघानुसयो च दिट्ठानुसयो च
विचिकिच्छानुसयो च अनुसेन्ति, नो च तत्थ कामरागा- 5
नुसयो च मानानुसयो च अनुसेन्ति । (पञ्चकमूलकं)

२४. (क) यत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च
दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च भवरागानुसयो च
अनुसेन्ति तत्थ अविज्जानुसयो अनुसेतीति ?

नत्थि ।

10

(ख) यत्थ वा पन अविज्जानुसयो अनुसेति तत्थ कामरागानुसयो
च ... पे०... भवरागानुसयो च अनुसेन्तीति ?

B. 6

रूपधातुया अरूपधातुया एत्थ अविज्जानुसयो च
मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च
भवरागानुसयो च अनुसेन्ति, नो च तत्थ कामरागानुसयो 15 R. 275
च पटिघानुसयो च अनुसेन्ति । कामधातुया द्वीसु वेदनासु
एत्थ अविज्जानुसयो च कामरागानुसयो च मानानुसयो
च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च अनुसेन्ति, नो
च तत्थ पटिघानुसयो च भवरागानुसयो च अनुसेन्ति ।
दुक्खाय वेदनाय एत्थ अविज्जानुसयो च पटिघानुसयो 20
च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च अनुसेन्ति, नो
च तत्थ कामरागानुसयो च मानानुसयो च भवरागानुसयो
च अनुसेन्ति । (छक्कमूलकं)

(ग) अनुलोमपुग्गलोकासा

२५. (क) यस्स यत्थ कामरागानुसयो अनुसेति तस्स तत्थ पटिघानुसयो
अनुसेतीति ?

25

नो ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ पटिघानुसयो अनुसति तस्स तत्थ
कामरागानुसयो अनुसेतीति ?

नो ।

(क) यस्स यत्थ कामरागानुसयो अनुसेति तस्स तत्थ मानानुसयो अनुसेती ति ?

आमन्ता ।

5 (ख) यस्स वा पन यत्थ मानानुसयो अनुसेति तस्स तत्थ कामरागानुसयो अनुसेती ति ?

अनागामिस्स कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया
अरूपधातुया तस्स तत्थ मानानुसयो अनुसेति, नो च
तस्स तत्थ कामरागानुसयो अनुसेति । तिण्णं पुग्गलानं
रूपधातुया अरूपधातुया तेसं तत्थ मानानुसयो अनुसेति,
10 नो च तेसं तत्थ कामरागानुसयो अनुसेति । तेसञ्चेव^१
पुग्गलानं कामधातुया द्वीसु वेदनासु तेसं तत्थ मानानुसयो
च अनुसेति कामरागानुसयो च अनुसेति ।

यस्स यत्थ कामरागानुसयो अनुसेति तस्स तत्थ दिट्ठानुसयो
... पे०... विचिकिच्छानुसयो अनुसेती ति ?

15 द्विन्नं पुग्गलानं कामधातुया द्वीसु वेदनासु तेसं तत्थ
कामरागानुसयो अनुसेति, नो च तेसं तत्थ विचिकिच्छा-
नुसयो अनुसेति । पुथुज्जनस्स कामधातुया द्वीसु वेदनासु
तस्स तत्थ कामरागानुसयो च अनुसेति विचिकिच्छानुसयो
च अनुसेति ।

20 यस्स वा पन यत्थ विचिकिच्छानुसयो अनुसेति तस्स तत्थ
कामरागानुसयो अनुसेती ति ?

B. 69 पुथुज्जनस्स दुक्खाय वेदनाय रूपधातुया अरूपधातुया
तस्स तत्थ विचिकिच्छानुसयो अनुसेति, नो च तस्स
तत्थ कामरागानुसयो अनुसेति । तस्सेव पुग्गलस्स
कामधातुया द्वीसु वेदनासु तस्स तत्थ विचिकिच्छानुसयो
25 च अनुसेति कामरागानुसयो च अनुसेति ।

(क) यस्स यत्थ कामरागानुसयो अनुसेति तस्स तत्थ भवरागानुसयो
अनुसेती ति ?

नो ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ भवरागानुसयो अनुसेति तस्स तत्थ कामरागानुसयो अनुसेती ति ?

नो ।

(क) यस्स यत्थ कामरागानुसयो अनुसेति तस्स तत्थ अविज्जानुसयो अनुसेती ति ?

5

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ अविज्जानुसयो अनुसेति तस्स तत्थ कामरागानुसयो अनुसेती ति ?

अनागामिस्स कामधातुया तीसु^१ वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया तस्स तत्थ अविज्जानुसयो अनुसेति, नो च तस्स तत्थ कामरागानुसयो अनुसेति । तिण्णं पुग्गलानं दुक्खाय वेदनाय रूपधातुया अरूपधातुया तेसं तत्थ अविज्जानुसयो अनुसेति, नो च तेसं तत्थ कामरागानुसयो अनुसेति । तेसञ्जेव पुग्गलानं कामधातुया द्वीसु वेदनासु तेसं तत्थ अविज्जानुसयो च अनुसेति कामरागानुसयो च अनुसेति ।

10

15

२६. (क) यस्स यत्थ पटिघानुसयो अनुसेति तस्स तत्थ मानानुसयो अनुसेती ति ?

R. 276

नो ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ मानानुसयो अनुसेति तस्स तत्थ पटिघानुसयो अनुसेती ति ?

20

नो ।

यस्स यत्थ पटिघानुसयो अनुसेति तस्स तत्थ दिट्ठानुसयो ... पे०... विचिकिच्छानुसयो अनुसेती ति ?

द्विन्नं पुग्गलानं दुक्खाय वेदनाय तेसं तत्थ पटिघानुसयो अनुसेति, नो च तेसं तत्थ विचिकिच्छानुसयो अनुसेति । पुथुज्जनस्स दुक्खाय वेदनाय तस्स तत्थ पटिघानुसयो च अनुसेति विचिकिच्छानुसयो च अनुसेति ।

25

यस्स वा पन यत्थ विचिकिच्छानुसयो अनुसेति तस्स तत्थ पटिधानुसयो अनुसेती ति ?

पुथुज्जनस्स कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया तस्स तत्थ विचिकिच्छानुसयो अनुसेति, नो च तस्स तत्थ पटिधानुसयो अनुसेति । तस्सेव पुग्गलस्स दुक्खाय वेदनाय तस्स तत्थ विचिकिच्छानुसयो च अनुसेति पटिधानुसयो च अनुसेति ।

B. 70

(क) यस्स यत्थ पटिधानुसयो अनुसेति तस्स तत्थ भवरागानुसयो अनुसेती ति ?
नो ।

10

(ख) यस्स वा पन यत्थ भवरागानुसयो अनुसेति तस्स तत्थ पटिधानुसयो अनुसेती ति ?
नो ।

(क) यस्स यत्थ पटिधानुसयो अनुसेति तस्स तत्थ अविज्जानुसयो अनुसेती ति ?
आमन्ता ।

15

(ख) यस्स वा पन यत्थ अविज्जानुसयो अनुसेति तस्स तत्थ पटिधानुसयो अनुसेती ति ?

अनागामिस्स कामधातुया तीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया तस्स तत्थ अविज्जानुसयो अनुसेति, नो च तस्स तत्थ पटिधानुसयो अनुसेति । तिण्णं पुग्गलानं कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया तेसं तत्थ अविज्जानुसयो अनुसेति, नो च तेसं तत्थ पटिधानुसयो अनुसेति । तेसञ्जेव पुग्गलानं दुक्खाय वेदनाय तेसं तत्थ अविज्जानुसयो च अनुसेति पटिधानुसयो च अनुसेति ।

20

25

२७. यस्स यत्थ मानानुसयो अनुसेति तस्स तत्थ दिट्ठानुसयो ... पे०... विचिकिच्छानुसयो अनुसेती ति ?

तिण्णं पुग्गलानं कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया तेसं तत्थ मानानुसयो अनुसेति, नो च

तेसं तत्थ विचिकिच्छानुसयो अनुसेति । पृथुज्जनस्स
कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया तस्स
तत्थ मानानुसयो च अनुसेति विचिकिच्छानुसयो च
अनुसेति ।

यस्स वा पन यत्थ विचिकिच्छानुसयो अनुसेति तस्स तत्थ 5
मानानुसयो अनुसेती ति ?

पृथुज्जनस्स दुक्खाय वेदनाय तस्स तत्थ विचिकिच्छानु-
सयो अनुसेति, नो च तस्स तत्थ मानानुसयो अनुसेति ।
तस्सेव पुग्गलस्स कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया
अरूपधातुया तस्स तत्थ विचिकिच्छानुसयो च अनुसेति 10
मानानुसयो च अनुसेति ।

(क) यस्स यत्थ मानानुसयो अनुसेति तस्स तत्थ भवरागानुसयो
अनुसेती ति ?

चतुन्नं पुग्गलानं कामधातुया द्वीसु वेदनासु तेसं तत्थ
मानानुसयो अनुसेति, नो च तेसं तत्थ भवरागानुसयो 15
अनुसेति । तेसञ्चेव पुग्गलानं रूपधातुया अरूपधातुया
तेसं तत्थ मानानुसयो च अनुसेति भवरागानुसयो च
अनुसेति ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ भवरागानुसयो अनुसेति तस्स तत्थ
मानानुसयो अनुसेती ति ?

B. 71

20

आमन्ता ।

(क) यस्स यत्थ मानानुसयो अनुसेति तस्स तत्थ
अविज्जानुसयो अनुसेती ति ?

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ अविज्जानुसयो अनुसेति तस्स तत्थ 25
मानानुसयो अनुसेती ति ?

चतुन्नं पुग्गलानं दुक्खाय वेदनाय तेसं तत्थ
अविज्जानुसयो अनुसेति, नो च तेसं तत्थ मानानुसयो
अनुसेति । तेसञ्चेव पुग्गलानं कामधातुया द्वीसु वेदनासु

रूपधातुया अरूपधातुया तेसं तत्थ अविज्जानुसयो च
अनुसेति मानानुसयो च अनुसेति ।

R. 277

२८.(क) यस्स यत्थ दिट्ठानुसयो अनुसेति तस्स तत्थ विचिकिच्छानु-
सयो अनुसेती ति ?

5

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ विचिकिच्छानुसयो अनुसेति तस्स तत्थ
दिट्ठानुसयो अनुसेती ति ?

आमन्ता ।

10

यस्स यत्थ दिट्ठानुसयो ... पे०... विचिकिच्छानुसयो अनुसेति
तस्स तत्थ भवरागानुसयो अनुसेती ति ?

15

पुथुज्जनस्स कामधातुया तीसु^१ वेदनासु तस्स तत्थ
विचिकिच्छानुसयो अनुसेति, नो च तस्स तत्थ
भवरागानुसयो अनुसेति । तस्सेव पुग्गलस्स रूपधातुया
अरूपधातुया तस्स तत्थ विचिकिच्छानुसयो च अनुसेति
भवरागानुसयो च अनुसेति ।

20

यस्स वा पन यत्थ भवरागानुसयो अनुसेति तस्स तत्थ
विचिकिच्छानुसयो अनुसेती ति ?

तिण्णं पुग्गलानं रूपधातुया अरूपधातुया तेसं तत्थ
भवरागानुसयो अनुसेति, नो च तेसं तत्थ
विचिकिच्छानुसयो अनुसेति । पुथुज्जनस्स रूपधातुया
अरूपधातुया तस्स तत्थ भवरागानुसयो च अनुसेति
विचिकिच्छानुसयो च अनुसेति ।

25

२९.(क) यस्स यत्थ विचिकिच्छानुसयो अनुसेति तस्स तत्थ
अविज्जानुसयो अनुसेती ति ?

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ अविज्जानुसयो अनुसेति तस्स तत्थ
विचिकिच्छानुसयो अनुसेती ति ?

तिण्णं पुग्गलानं कामधातुया तीसु वेदनासु रूपधातुया

अरूपधातुया तेसं तत्थ अविज्जानुसयो अनुसेति, नो च तेसं तत्थ विचिकिच्छानुसयो अनुसेति । पुथुज्जनस्स कामधातुया तीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया तस्स तत्थ अविज्जानुसयो च अनुसेति विचिकिच्छानुसयो च अनुसेति ।

5

B. 72

३०. (क) यस्स यत्थ भवरागानुसयो अनुसेति तस्स तत्थ अविज्जानुसयो अनुसेती ति ?

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ अविज्जानुसयो अनुसेति तस्स तत्थ भवरागानुसयो अनुसेती ति ?

10

चतुन्नं पुग्गलानं कामधातुया तीसु वेदनासु तेसं तत्थ अविज्जानुसयो अनुसेति, नो च तेसं तत्थ भवरागानुसयो अनुसेति । तेसञ्जेव पुग्गलानं रूपधातुया अरूपधातुया तेसं तत्थ अविज्जानुसयो च अनुसेति भवरागानुसयो च अनुसेति । (एकमूलकं)

15

३१. (क) यस्स यत्थ कामरागानुसयो च पटिधानुसयो च अनुसेन्ति^१ तस्स तत्थ मानानुसयो अनुसेती ति ?

नत्थि ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ मानानुसयो अनुसेति तस्स तत्थ कामरागानुसयो च पटिधानुसयो च अनुसेन्ती ति ?

20

अनागामिस्स कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया तस्स तत्थ मानानुसयो अनुसेति, नो च तस्स तत्थ कामरागानुसयो च पटिधानुसयो च अनुसेन्ति । तिण्णं पुग्गलानं रूपधातुया अरूपधातुया तेसं तत्थ मानानुसयो अनुसेति, नो च तेसं तत्थ कामरागानुसयो च पटिधानुसयो च अनुसेन्ति । तेसञ्जेव पुग्गलानं कामधातुया द्वीसु वेदनासु तेसं तत्थ मानानुसयो च कामरागानुसयो च अनुसेन्ति, नो च तेसं तत्थ पटिधानुसयो अनुसेति ।

25

यस्स यत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च अनुसेन्ति
तस्स तत्थ दिट्ठानुसयो ... पे०... विचिकिच्छानुसयो अनुसेती
ति ?

नत्थि ।

5 यस्स वा पन यत्थ विचिकिच्छानुसयो अनुसेति तस्स
तत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च अनुसेन्ती ति ?

पुथुज्जनस्स रूपधातुया अरूपधातुया तस्स तत्थ
विचिकिच्छानुसयो अनुसेति, नो च तस्स तत्थ
कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च अनुसेन्ति । तस्सेव
16 पुग्गलस्स कामधातुया द्वीसु वेदनासु तस्स तत्थ
विचिकिच्छानुसयो च कामरागानुसयो च अनुसेन्ति, नो च
तस्स तत्थ पटिघानुसयो अनुसेति । तस्सेव पुग्गलस्स
दुक्खाय वेदनाय तस्स तत्थ विचिकिच्छानुसयो च
पटिघानुसयो च अनुसेन्ति, नो च तस्स तत्थ कामरागानु-
15 सयो अनुसेति ।

(क) यस्स यत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च अनुसेन्ति
तस्स तत्थ भवरागानुसयो अनुसेती ति ?

नत्थि ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ भवरागानुसयो अनुसेति तस्स तत्थ
20 कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च अनुसेन्ती ति ?
नो ।

(क) यस्स यत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च अनुसेन्ति
तस्स तत्थ अविज्जानुसयो अनुसेती ति ?

12 नत्थि ।

25 (ख) यस्स वा पन यत्थ अविज्जानुसयो अनुसेति तस्स तत्थ
कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च अनुसेन्ती ति ?

अनागामिस्स कामधातुया तीसु वेदनासु रूपधातुया
अरूपधातुया तस्स तत्थ अविज्जानुसयो अनुसेति, नो च
तस्स तत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च अनुसेन्ति ।

30 तिण्णं पुग्गलानं रूपधातुया अरूपधातुया तेसं तत्थ

अविज्जानुसयो अनुसेति, नो च तेसं तत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च अनुसेन्ति । तेसञ्चेव पुग्गलानं कामधातुया द्वीसु वेदनासु तेसं तत्थ अविज्जानुसयो च कामरागानुसयो च अनुसेन्ति, नो च तेसं तत्थ पटिघानुसयो अनुसेति । तेसञ्चेव पुग्गलानं 5 दुक्खाय वेदनाय तेसं तत्थ अविज्जानुसयो च पटिघानुसयो च अनुसेन्ति, नो च तेसं तत्थ कामरागानुसयो अनुसेति ।
(दुकमूलकं)

३२. यस्स यत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च अनुसेन्ति तस्स तत्थ दिट्ठानुसयो ... पे०... विचिकिच्छानु- 10 सयो अनुसेती ति ?

नत्थि ।

यस्स वा पन यत्थ विचिकिच्छानुसयो अनुसेति तस्स तत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च अनुसेन्ती ति ? 15

पुथुज्जनस्स रूपधातुया अरूपधातुया तस्स तत्थ विचिकिच्छानुसयो च मानानुसयो च अनुसेन्ति, नो च तस्स तत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च अनुसेन्ति । तस्सेव पुग्गलस्स कामधातुया द्वीसु वेदनासु तस्स तत्थ विचिकिच्छानुसयो च कामरागानुसयो च मानानुसयो 20 च अनुसेन्ति, नो च तस्स तत्थ पटिघानुसयो अनुसेति । तस्सेव पुग्गलस्स दुक्खाय वेदनाय तस्स तत्थ विचिकिच्छानुसयो च पटिघानुसयो च अनुसेन्ति, नो च तस्स तत्थ कामरागानुसयो च मानानुसयो च अनुसेन्ति । B. 74

(क) यस्स यत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च अनुसेन्ति तस्स तत्थ भवरागानुसयो अनुसेती ति ? 25

नत्थि ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ भवरागानुसयो अनुसेति तस्स तत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च अनुसेन्ती ति ? 30

चतुर्न^१ पुग्गलानं रूपधातुया अरूपधातुया तेसं तत्थ
भवरागानुसयो च मानानुसयो च अनुसेन्ति, नो च
तेसं तत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च अनुसेन्ति^१ ।

5 (क) यस्स यत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो
च अनुसेन्ति तस्स तत्थ अविज्जानुसयो अनुसेती ति ?
नत्थि ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ अविज्जानुसयो अनुसेति तस्स तत्थ
कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च
अनुसेन्ती ति ?

10 अनागामिस्स दुक्खाय वेदनाय तस्स तत्थ अविज्जानुसयो
अनुसेति, नो च तस्स तत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो
च मानानुसयो च अनुसेन्ति । तस्सेव पुग्गलस्स
R. 279 कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया तस्स
तत्थ अविज्जानुसयो च मानानुसयो च अनुसेन्ति, नो च
15 तस्स तत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च अनुसेन्ति ।
तिण्णं पुग्गलानं रूपधातुया अरूपधातुया तेसं तत्थ
अविज्जानुसयो च मानानुसयो च अनुसेन्ति, नो च तेसं
तत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च अनुसेन्ति ।
तेसञ्जेव पुग्गलानं कामधातुया द्वीसु वेदनासु तेसं तत्थ
20 अविज्जानुसयो च कामरागानुसयो च मानानुसयो च
अनुसेन्ति, नो च तेसं तत्थ पटिघानुसयो अनुसेति ।
तेसञ्जेव पुग्गलानं दुक्खाय वेदनाय तेसं तत्थ
अविज्जानुसयो च पटिघानुसयो च अनुसेन्ति, नो च
तेसं तत्थ कामरागानुसयो च मानानुसयो च अनुसेन्ति ।
25 (तिकमूलकं)

३३. (क) यस्स यत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो
च दिट्ठानुसयो च अनुसेन्ति तस्स तत्थ विचिकिच्छानुसयो
अनुसेती ति ?

नत्थि ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ विचिकिच्छानुसयो अनुसेति तस्स तत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च अनुसेन्ती ति ?

पुथुज्जनस्स रूपधातुया अरूपधातुया तस्स तत्थ विचिकिच्छानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च 5
अनुसेन्ति, नो च तस्स तत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च अनुसेन्ति । तस्सेव पुग्गलस्स कामधातुया द्वीसु वेदनासु तस्स तत्थ विचिकिच्छानुसयो च कामरागानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च अनुसेन्ति, नो च तस्स तत्थ पटिघानुसयो अनुसेति । 10
तस्सेव पुग्गलस्स दुक्खाय वेदनाय तस्स तत्थ विचिकिच्छानुसयो च पटिघानुसयो च दिट्ठानुसयो च अनुसेन्ति, नो च तस्स तत्थ कामरागानुसयो च मानानुसयो च अनुसेन्ति ।

(क) यस्स यत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो 15
च दिट्ठानुसयो च अनुसेन्ति तस्स तत्थ भवरागानुसयो अनुसेती ति ?

नत्थि ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ भवरागानुसयो अनुसेति तस्स तत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च 20
दिट्ठानुसयो च अनुसेन्ती ति ?

तिण्णं पुग्गलानं रूपधातुया अरूपधातुया तेसं तत्थ भवरागानुसयो च मानानुसयो च अनुसेन्ति, नो च तेसं तत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च दिट्ठानुसयो च अनुसेन्ति । पुथुज्जनस्स रूपधातुया अरूपधातुया तस्स 25
तत्थ भवरागानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च अनुसेन्ति, नो च तस्स तत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च अनुसेन्ति ।

(क) यस्स यत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो

च दिट्ठानुसयो च अनुसेन्ति तस्स तत्थ अविज्जानुसयो
अनुसेती ति ?

नत्थि ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ अविज्जानुसयो अनुसेति तस्स तत्थ
कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च
दिट्ठानुसयो च अनुसेन्ती ति ?

अनागामिस्स दुक्खाय वेदनाय तस्स तत्थ
अविज्जानुसयो अनुसेति, नो च तस्स तत्थ
कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च
दिट्ठानुसयो च अनुसेन्ति । तस्सेव पुग्गलस्स कामधातुया
द्वीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया तस्स तत्थ
अविज्जानुसयो च मानानुसयो च अनुसेन्ति, नो च
तस्स तत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च दिट्ठानुसयो
च अनुसेन्ति । द्विन्नं पुग्गलानं रूपधातुया अरूपधातुया
तेसं तत्थ अविज्जानुसयो च मानानुसयो च अनुसेन्ति,
नो च तेसं तत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च
दिट्ठानुसयो च अनुसेन्ति । तेसञ्चेव पुग्गलानं कामधातुया
द्वीसु वेदनासु तेसं तत्थ अविज्जानुसयो च कामरागानुसयो
च मानानुसयो च अनुसेन्ति, नो च तेसं तत्थ पटिघानुसयो
च दिट्ठानुसयो च अनुसेन्ति । तेसञ्चेव पुग्गलानं दुक्खाय
वेदनाय तेसं तत्थ अविज्जानुसयो च पटिघानुसयो च
अनुसेन्ति, नो च तेसं तत्थ कामरागानुसयो च मानानुसयो
च दिट्ठानुसयो च अनुसेन्ति । पुथुज्जनस्स रूपधातुया
अरूपधातुया तस्स तत्थ अविज्जानुसयो च मानानुसयो च
दिट्ठानुसयो च अनुसेन्ति, नो च तस्स तत्थ कामरागा-
नुसयो च पटिघानुसयो च अनुसेन्ति । तस्सेव पुग्गलस्स
कामधातुया द्वीसु वेदनासु तस्स तत्थ अविज्जानुसयो च
कामरागानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च अनुसेन्ति,
नो च तस्स तत्थ पटिघानुसयो अनुसेति । तस्सेव पुग्गलस्स

दुस्त्राय वेदनाय तस्स तत्थ अविज्जानुसयो च पटिघानुसयो
च दिट्ठानुसयो च अनुसेन्ति, नो च तस्स तत्थ कामरागा-
नुसयो' च' मानानुसयो च अनुसेन्ति । (चतुक्कमूलकं)

३४. (क) यस्स यत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो
च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च अनुसेन्ति तस्स 5
तत्थ भवरागानुसयो अनुसेती ति ?

नत्थि ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ भवरागानुसयो अनुसेति तस्स तत्थ
कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो
च विचिकिच्छानुसयो च अनुसेन्ती ति ? 10

तिण्णं पुग्गलानं रूपधातुया अरूपधातुया तेसं तत्थ
भवरागानुसयो च मानानुसयो च अनुसेन्ति, नो च तेसं
तत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च दिट्ठानुसयो च
विचिकिच्छानुसयो च अनुसेन्ति । पुथुज्जनस्स रूपधातुया
अरूपधातुया तस्स तत्थ भवरागानुसयो च मानानुसयो 15
च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च अनुसेन्ति, नो
च तस्स तत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च
अनुसेन्ति ।

(क) यस्स यत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो
च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च अनुसेन्ति तस्स 20
तत्थ अविज्जानुसयो अनुसेती ति ?

नत्थि ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ अविज्जानुसयो अनुसेति तस्स तत्थ
कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च
दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च अनुसेन्ती ति ? 25

अनागामिस्स दुस्त्राय वेदनाय तस्स तत्थ
अविज्जानुसयो अनुसेति, नो च तस्स तत्थ कामरागानुसयो
च पटिघानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च
विचिकिच्छानुसयो च अनुसेन्ति । तस्सेव पुग्गलस्स

कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया तस्स
 तत्थ अविज्जानुसयो च मानानुसयो च अनुसेन्ति, नो
 च तस्स तत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च
 दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च अनुसेन्ति । द्विं
 5 पुग्गलानं रूपधातुया अरूपधातुया तेसं तत्थ अविज्जानु-
 सयो च मानानुसयो च अनुसेन्ति, नो च तेसं तत्थ
 कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च दिट्ठानुसयो च
 विचिकिच्छानुसयो च अनुसेन्ति । तेसञ्चेव पुग्गलानं
 कामधातुया द्वीसु वेदनासु तेसं तत्थ अविज्जानुसयो च
 10 कामरागानुसयो च मानानुसयो च अनुसेन्ति, नो च
 तेसं तत्थ पटिघानुसयो च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानु-
 सयो च अनुसेन्ति । तेसञ्चेव पुग्गलानं दुक्खाय
 वेदनाय तेसं तत्थ अविज्जानुसयो च पटिघानुसयो च
 अनुसेन्ति, नो च तेसं तत्थ कामरागानुसयो च मानानुसयो
 15 च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च अनुसेन्ति ।
 पुथुज्जनस्स रूपधातुया अरूपधातुया तस्स तत्थ
 अविज्जानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च
 विचिकिच्छानुसयो च अनुसेन्ति, नो च तस्स तत्थ
 कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च अनुसेन्ति । तस्सेव
 20 पुग्गलस्स कामधातुया द्वीसु वेदनासु तस्स तत्थ
 अविज्जानुसयो च कामरागानुसयो च मानानुसयो च
 दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च अनुसेन्ति, नो च तस्स
 तत्थ पटिघानुसयो अनुसेति । तस्सेव पुग्गलस्स दुक्खाय
 वेदनाय तस्स तत्थ अविज्जानुसयो च पटिघानुसयो च दिट्ठानु-
 25 सयो च विचिकिच्छानुसयो च अनुसेन्ति, नो च तस्स तत्थ
 कामरागानुसयो च मानानुसयो च अनुसेन्ति । (पञ्चकमूलकं)

३५. (क) यस्स यत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो
 च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च भवरागानुसयो च
 अनुसेन्ति तस्स तत्थ अविज्जानुसयो अनुसेती ति ।

नत्थि ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ अविज्जानुसयो अनुसेति तस्स तत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च भवरागानुसयो च अनुसेन्ती ति ?

B. 78

अनागामिस्स दुक्खाय^१ वेदनाय^१ तस्स तत्थ अविज्जा- 5
नुसयो अनुसेति^२, नो च तस्स तत्थ कामरागानुसयो
च पटिघानुसयो च मानानुसयो^३ च^३ दिट्ठानुसयो च
विचिकिच्छानुसयो च भवरागानुसयो च^४ अनुसेन्ति ।
तस्सेव पुग्गलस्स कामधातुया द्वीसु वेदनासु तस्स तत्थ
अविज्जानुसयो च मानानुसयो च अनुसेन्ति, नो च तस्स 10
तत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च दिट्ठानुसयो च
विचिकिच्छानुसयो च भवरागानुसयो च अनुसेन्ति ।
तस्सेव पुग्गलस्स रूपधातुया^५ अरूपधातुया^५ तस्स तत्थ
अविज्जानुसयो च^६ मानानुसयो च भवरागानुसयो च
अनुसेन्ति^७, नो च तस्स तत्थ कामरागानुसयो च 15
पटिघानुसयो च दिट्ठानुसयो^८ च विचिकिच्छानुसयो च
अनुसेन्ति^९ । द्विन्नं पुग्गलानं रूपधातुया अरूपधातुया तेसं
तत्थ अविज्जानुसयो च मानानुसयो च भवरागानुसयो
च अनुसेन्ति, नो च तेसं तत्थ कामरागानुसयो च
पटिघानुसयो च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च 20
अनुसेन्ति । तेसञ्चेव पुग्गलानं कामधातुया द्वीसु
वेदनासु तेसं तत्थ अविज्जानुसयो च कामरागानुसयो च
मानानुसयो च अनुसेन्ति, नो च तेसं तत्थ पटिघानुसयो
च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च भवरागानुसयो च
अनुसेन्ति । तेसञ्चेव पुग्गलानं दुक्खाय वेदनाय तेसं तत्थ 25
अविज्जानुसयो च पटिघानुसयो च अनुसेन्ति, नो च
तेसं तत्थ कामरागानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो

१-१. रूपधातुया अरूपधातुया - सी०, स्या०, रो० । २. च मानानुसयो च भवरागा-
नुसयो च अनुसेन्ति - स्या०, रो० । ३-३. स्या०, रो० पोत्थकेसु नत्थि । ४. रो० पोत्थके नत्थि ।
५-५. दुक्खाय वेदनाय - सी०, स्या०, रो० । ६-६. अनुसेति - स्या०, रो० । ७. मानानुसयो
च दिट्ठानुसयो - सी०, स्या०, रो० । ८. भवरागानुसयो च अनुसेन्ति - स्या०, रो० ।

R. 281

5

10

B. 79

च विचिकिच्छानुसयो च भवरागानुसयो च अनुसेन्ति ।
 पुथुज्जनस्स रूपधातुया अरूपधातुया तस्स तत्थ
 अविज्जानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च
 विचिकिच्छानुसयो च भवरागानुसयो च अनुसेन्ति, नो
 च तस्स तत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च
 अनुसेन्ति । तस्सेव पुग्गलस्स कामधातुया द्वीसु वेदनासु
 तस्स तत्थ अविज्जानुसयो च कामरागानुसयो च
 मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च
 अनुसेन्ति, नो च तस्स तत्थ पटिघानुसयो च
 भवरागानुसयो च अनुसन्ति । तस्सेव पुग्गलस्स दुक्खाय
 वेदनाय तस्स तत्थ अविज्जानुसयो च पटिघानुसयो च
 दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च अनुसेन्ति, नो च
 तस्स तत्थ कामरागानुसयो च मानानुसयो च भवरागानु-
 सयो च अनुसेन्ति । (छक्कमूलकं)

(घ) पटिलोमपुग्गलो

15 ३६. (क) यस्स कामरागानुसयो नानुसेति तस्स पटिघानुसयो
 नानुसेती ति ?

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन पटिघानुसयो नानुसेति तस्स कामरागानुसयो
 नानुसेती ति ?

20

आमन्ता ।

(क) यस्स कामरागानुसयो नानुसेति तस्स मानानुसयो नानुसेती
 ति ?

25

अनागामिस्स कामरागानुसयो नानुसेति, नो च तस्स
 मानानुसयो नानुसेति । अरहतो कामरागानुसयो च
 नानुसेति मानानुसयो च नानुसेति ।

(ख) यस्स वा पन मानानुसयो नानुसेति तस्स कामरागानुसयो
 नानुसेती ति ?

आमन्ता ।

यस्स कामरागानुसयो नानुसेति तस्स दिट्ठानुसयो ... पे०...
विचिकिच्छानुसयो नानुसेती ति ?

आमन्ता ।

यस्स वा पन विचिकिच्छानुसयो नानुसेति तस्स कामरागानु-
सयो नानुसेती ति ?

5

द्विन्नं पुग्गलानं विचिकिच्छानुसयो नानुसति, नो च
त्तेसं कामरागानुसयो नानुसेति । द्विन्नं पुग्गलानं
विचिकिच्छानुसयो च नानुसेति कामरागानुसयो च
नानुसेति ।

यस्स कामरागानुसयो नानुसेति तस्स भवरागानुसयो 10
... पे०... अविज्जानुसयो नानुसेती ति ?

अनागामिस्स कामरागानुसयो नानुसेति, नो च तस्स
अविज्जानुसयो नानुसेति । अरहतो कामरागानुसयो च
नानुसेति अविज्जानुसयो च नानुसेति ।

यस्स वा पन अविज्जानुसयो नानुसेति तस्स कामरागानुसयो 15
नानुसेती ति ?

आमन्ता ।

३७. (क) यस्स पटिघानुसयो नानुसेति तस्स मानानुसयो नानुसेती ति ?

अनागामिस्स पटिघानुसयो नानुसेति, नो च तस्स
मानानुसयो नानुसेति । अरहतो पटिघानुसयो च नानुसेति 20 B. 80
मानानुसयो च नानुसेति ।

(ख) यस्स वा पन मानानुसयो नानुसेति तस्स पटिघानुसयो
नानुसेती ति ?

आमन्ता ।

यस्स पटिघानुसयो नानुसेति तस्स दिट्ठानुसयो ... पे०... 25
विचिकिच्छानुसयो नानुसेती ति ?

आमन्ता ।

यस्स वा पन विचिकिच्छानुसयो नानुसेति तस्स पटिघानुसयो
नानुसेती ति ?

द्विन्नं पुग्गलानं विचिकिच्छानुसयो नानुसेति, नो च 30

तेसं पटिघानुसयो नानुसेति । द्विचं पुग्गलानं विचिकिच्छानुसयो च नानुसेति पटिघानुसयो च नानुसेति ।

यस्स पटिघानुसयो नानुसेति तस्स भवरागानुसयो ... पे०...
अविज्जानुसयो नानुसेती ति ?

5

अनागामिस्स पटिघानुसयो नानुसेति, नो च तस्स
अविज्जानुसयो नानुसेति । अरहतो पटिघानुसयो च
नानुसेति अविज्जानुसयो च नानुसेति ।
यस्स वा पन अविज्जानुसयो नानुसेति तस्स पटिघानुसयो
नानुसेती ति ?

10

आमन्ता ।

३८.

यस्स मानानुसयो नानुसेति तस्स दिट्ठानुसयो ... पे०...
विचिकिच्छानुसयो नानुसेती ति ?

आमन्ता ।

15

यस्स वा पन विचिकिच्छानुसयो नानुसेति तस्स मानानुसयो
नानुसेती ति ?

तिण्णं^१ पुग्गलानं विचिकिच्छानुसयो नानुसेति, नो च
तेसं मानानुसयो नानुसेति । अरहतो विचिकिच्छानुसयो
च नानुसेति मानानुसयो च नानुसेति ।

20

यस्स मानानुसयो नानुसेति तस्स भवरागानुसयो ... पे०...
अविज्जानुसयो नानुसेती ति ?

आमन्ता ।

यस्स वा पन अविज्जानुसयो नानुसेति तस्स मानानुसयो
नानुसेती ति ?

आमन्ता ।

25

३९. (क) यस्स^२ दिट्ठानुसयो नानुसेति तस्स विचिकिच्छानुसयो
नानुसेती ति ?

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन विचिकिच्छानुसयो नानुसेति तस्स दिट्ठानुसयो
नानुसेती ति ?

30

आमन्ता^२ ।

यस्स दिट्ठानुसयो ... पे०... विचिकिच्छानुसयो नानुसेति
तस्स भवरागानुसयो ... पे०... अविज्जानुसयो नानुसेतीति ?

R. 282

तिण्णं पुग्गलानं विचिकिच्छानुसयो नानुसेति, नो च
तेसं अविज्जानुसयो नानुसेति । अरहतो विचिकिच्छानुसयो
च नानुसेति अविज्जानुसयो च नानुसेति ।

B. 81

5

यस्स वा पन अविज्जानुसयो नानुसेति तस्स विचिकिच्छानु-
सयो नानुसेतीति ?

आमन्ता ।

४०. (क) यस्स भवरागानुसयो नानुसेति तस्स अविज्जानुसयो नानुसेती
ति ?

10

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन अविज्जानुसयो नानुसेति तस्स भवरागानुसयो
नानुसेतीति ?

आमन्ता । (एकमूलकं)

४१. (क) यस्स कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च नानुसेन्ति तस्स 15
मानानुसयो नानुसेतीति ?

अनागामिस्स कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च
नानुसेन्ति, नो च तस्स मानानुसयो नानुसेति । अरहतो
कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च नानुसेन्ति मानानुसयो
च नानुसेति ।

20

(ख) यस्स वा पन मानानुसयो नानुसेति तस्स कामरागानुसयो
च पटिघानुसयो च नानुसेन्तीति ?

आमन्ता ।

यस्स कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च नानुसेन्ति' तस्स
दिट्ठानुसयो ... पे०... विचिकिच्छानुसयो नानुसेतीति ?

25

आमन्ता ।

यस्स वा पन विचिकिच्छानुसयो नानुसेति तस्स कामरागानु-
सयो च पटिघानुसयो च नानुसेन्तीति ?

द्वित्रं पुग्गलानं विचिकिच्छानुसयो नानुसेति, नो च
तेसं कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च नानुसेन्ति ।
द्वित्रं पुग्गलानं विचिकिच्छानुसयो च नानुसेति काम-
रागानुसयो च पटिघानुसयो च नानुसेन्ति ।

5 यस्स कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च नानुसेन्ति तस्स
भवरागानुसयो ... पे०... अविज्जानुसयो नानुसेती ति ?^१

अनागामिस्स कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च
नानुसेन्ति, नो च तस्स अविज्जानुसयो नानुसेति ।
अरहतो कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च नानुसेन्ति
10 अविज्जानुसयो च नानुसेति ।

यस्स वा पन अविज्जानुसयो नानुसेति तस्स कामरागानुसयो
च पटिघानुसयो च नानुसेन्ती ति ?

आमन्ता । (दुकमूलकं)

४२. यस्स कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च
15 नानुसेन्ति तस्स दिट्ठानुसयो ... पे०... विचिकिच्छानुसयो
नानुसेती ति ?

आमन्ता ।

यस्स वा पन विचिकिच्छानुसयो नानुसेति तस्स कामरागानु-
सयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च नानुसेन्ती ति ?

20 द्वित्रं पुग्गलानं विचिकिच्छानुसयो नानुसेति, नो च
तेसं कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो
च नानुसेन्ति । अनागामिस्स विचिकिच्छानुसयो च
कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च नानुसेन्ति, नो च
तस्स मानानुसयो नानुसेति । अरहतो विचिकिच्छानुसयो
25 च नानुसेति कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो
च नानुसेन्ति ।

यस्स कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च
नानुसेन्ति तस्स भवरागानुसयो ... पे०... अविज्जानुसयो
नानुसेती ति ?

आमन्ता ।

यस्स वा पन अविज्जानुसयो नानुसेति तस्स कामरागानुसयो
च पटिघानुसयो च मानानुसयो च नानुसेन्ती ति ?

आमन्ता । (तिकमूलकं)

४३. (क) यस्स कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च
दिट्ठानुसयो च नानुसेन्ति तस्स विचिकिच्छानुसयो नानुसेती 5
ति ?

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन विचिकिच्छानुसयो नानुसेति तस्स काम-
रागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो
च नानुसेन्ती ति ?

10

द्वित्रं पुग्गलानं विचिकिच्छानुसयो च दिट्ठानुसयो च
नानुसेन्ति, नो च तेसं कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च
मानानुसयो च नानुसेन्ति । अनागामिस्स विचिकिच्छानु-
सयो च कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च दिट्ठानुसयो
च नानुसेन्ति, नो च तस्स मानानुसयो नानुसेति । 15
अरहतो विचिकिच्छानुसयो च नानुसेति कामरागानुसयो
च पटिघानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च नानुसेन्ति
... पे०... । (चतुक्कमूलकं)

R. 283

४४. यस्स कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च
दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च नानुसेन्ति तस्स 20
भवरागानुसयो ... पे०... अविज्जानुसयो नानुसेती ति ?

आमन्ता ।

यस्स वा पन अविज्जानुसयो नानुसेति तस्स कामरागानु-
सयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च
विचिकिच्छानुसयो च नानुसेन्ती ति ?

25

आमन्ता । (पञ्चकमूलकं)

४५. (क) यस्स कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च
दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च भवरागानुसयो च
नानुसेन्ति तस्स अविज्जानुसयो नानुसेती ति ?

B. 83

आमन्ता ।

30

(ख) यस्स वा पन अविज्जानुसयो नानुसेति तस्स कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च भवरागानुसयो च नानुसेतीति ?

आमन्ता । (छक्कमूलकं)

(ङ) पटिलोमओकासो

५ ४६. (क) यत्थ कामरागानुसयो नानुसेति तत्थ पटिघानुसयो नानुसेतीति ?

दुक्खाय वेदनाय एत्थ कामरागानुसयो नानुसेति, नो च तत्थ पटिघानुसयो नानुसेति । रूपधातुया अरूपधातुया अपरियापन्ने एत्थ कामरागानुसयो च नानुसेति पटिघानुसयो च नानुसेति ।

१०

(ख) यत्थ वा पन पटिघानुसयो नानुसेति तत्थ कामरागानुसयो नानुसेतीति ?

कामधातुया द्वीसु वेदनासु एत्थ पटिघानुसयो नानुसेति, नो च तत्थ कामरागानुसयो नानुसेति । रूपधातुया अरूपधातुया अपरियापन्ने एत्थ पटिघानुसयो च नानुसेति कामरागानुसयो च नानुसेति ।

१५

(क) यत्थ कामरागानुसयो नानुसेति तत्थ मानानुसयो नानुसेतीति ?

रूपधातुया अरूपधातुया एत्थ कामरागानुसयो नानुसेति, नो च तत्थ मानानुसयो नानुसेति । दुक्खाय वेदनाय अपरियापन्ने एत्थ कामरागानुसयो च नानुसेति मानानुसयो च नानुसेति ।

२०

(ख) यत्थ वा पन मानानुसयो नानुसेति तत्थ कामरागानुसयो नानुसेतीति ?

आमन्ता ।

२५

यत्थ कामरागानुसयो नानुसेति तत्थ दिट्ठानुसयो ... पे०... विचिकिच्छानुसयो नानुसेतीति ?

दुक्खाय वेदनाय रूपधातुया अरूपधातुया एत्थ

कामरागानुसयो नानुसेति, नो च तत्थ विचिकिच्छानुसयो नानुसेति । अपरियापन्ने एत्थ कामरागानुसयो च नानुसेति विचिकिच्छानुसयो च नानुसेति ।

यत्थ वा पन विचिकिच्छानुसयो नानुसेति तत्थ कामरागानुसयो नानुसेती ति ?

5

आमन्ता ।

(क) यत्थ कामरागानुसयो नानुसेति तत्थ भवरागानुसयो नानुसेती ति ?

रूपधातुया अरूपधातुया एत्थ कामरागानुसयो नानुसेति, नो च तत्थ भवरागानुसयो नानुसेति । दुक्खाय वेदनाय अपरियापन्ने एत्थ कामरागानुसयो च नानुसेति भवरागानुसयो च नानुसेति ।

10 B, 84

(ख) यत्थ वा पन भवरागानुसयो नानुसेति तत्थ कामरागानुसयो नानुसेती ति ?

कामधातुया द्वीसु वेदनासु एत्थ भवरागानुसयो नानुसेति, नो च तत्थ कामरागानुसयो नानुसेति । दुक्खाय वेदनाय अपरियापन्ने एत्थ भवरागानुसयो च नानुसेति कामरागानुसयो च नानुसेति ।

15

(क) यत्थ कामरागानुसयो नानुसेति तत्थ अविज्जानुसयो नानुसेती ति ?

20

दुक्खाय वेदनाय रूपधातुया अरूपधातुया एत्थ कामरागानुसयो नानुसेति, नो च तत्थ अविज्जानुसयो नानुसेति । अपरियापन्ने एत्थ कामरागानुसयो च नानुसेति अविज्जानुसयो च नानुसेति ।

(ख) यत्थ वा पन अविज्जानुसयो नानुसेति तत्थ कामरागानुसयो नानुसेती ति ?

25

आमन्ता ।

४७. (क) यत्थ पटिधानुसयो नानुसेति तत्थ मानानुसयो नानुसेती ति ?

कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया एत्थ पटिधानुसयो नानुसेति, नो च तत्थ मानानुसयो

30

नानुसेति । अपरियापन्ने एत्थ पटिघानुसयो च नानुसेति
मानानुसयो च नानुसेति ।

(ख) यत्थ वा पन मानानुसयो नानुसेति तत्थ पटिघानुसयो
नानुसेती ति ?

R. 284 5

दुक्खाय वेदनाय एत्थ मानानुसयो नानुसेति, नो च
तत्थ पटिघानुसयो नानुसेति । अपरियापन्ने एत्थ मानानुसयो
च नानुसेति पटिघानुसयो च नानुसेति ।

यत्थ पटिघानुसयो नानुसेति तत्थ दिट्ठानुसयो ... पे०...
विचिकिच्छानुसयो नानुसेती ति ?

10

कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया
एत्थ पटिघानुसयो नानुसेति, नो च तत्थ विचिकिच्छानु-
सयो नानुसेति । अपरियापन्ने एत्थ पटिघानुसयो च
नानुसेति विचिकिच्छानुसयो च नानुसेति ।

15

यत्थ वा पन विचिकिच्छानुसयो नानुसेति तत्थ पटिघानुसयो
नानुसेती ति ?

आमन्ता ।

(क) यत्थ पटिघानुसयो नानुसेति तत्थ भवरागानुसयो नानुसेती
ति ?

20

B. 85

रूपधातुया अरूपधातुया एत्थ पटिघानुसयो नानुसेति,
नो च तत्थ भवरागानुसयो नानुसेति । कामधातुया
द्वीसु वेदनासु अपरियापन्ने एत्थ पटिघानुसयो च 'नानुसेति'
भवरागानुसयो च नानुसेति ।

(ख) यत्थ वा पन भवरागानुसयो नानुसेति तत्थ पटिघानुसयो
नानुसेती ति ?

25

22

दुक्खाय वेदनाय एत्थ भवरागानुसयो नानुसेति, नो
च तत्थ पटिघानुसयो नानुसेति । कामधातुया द्वीसु
वेदनासु अपरियापन्ने एत्थ भवरागानुसयो च नानुसेति
पटिघानुसयो च नानुसेति ।

(क) यत्थ पटिघानुसयो नानुसेति तत्थ अविज्जानुसयो नानुसेती
ति ?

30

कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया
एत्थ पटिघानुसयो नानुसेति, नो च तत्थ अविज्जानुसयो
नानुसेति । अपरियापन्ने एत्थ पटिघानुसयो च नानुसेति
अविज्जानुसयो च नानुसेति ।

(ख) यत्थ वा पन अविज्जानुसयो नानुसेति तत्थ पटिघानुसयो १
नानुसेती ति ?

आमन्ता ।

४८. यत्थ मानानुसयो नानुसेति तत्थ दिट्ठानुसयो ... पे०...
विचिकिच्छानुसयो नानुसेती ति ?

दुक्खाय वेदनाय एत्थ मानानुसयो नानुसेति, 10
नो च तत्थ विचिकिच्छानुसयो नानुसेति । अपरियापन्ने
एत्थ मानानुसयो च नानुसेति विचिकिच्छानुसयो च
नानुसेति ।

यत्थ वा पन विचिकिच्छानुसयो नानुसेति तत्थ मानानुसयो
नानुसेती ति ?

15

आमन्ता ।

(क) यत्थ मानानुसयो नानुसेति तत्थ भवरागानुसयो नानुसेती
ति ?

आमन्ता ।

(ख) यत्थ वा पन भवरागानुसयो नानुसेति तत्थ मानानुसयो 20
नानुसेती ति ?

कामधातुया द्वीसु वेदनासु एत्थ भवरागानुसयो
नानुसेति, नो च तत्थ मानानुसयो नानुसेति । दुक्खाय
वेदनाय अपरियापन्ने एत्थ भवरागानुसयो च नानुसेति
मानानुसयो च नानुसेति ।

25

(क) यत्थ मानानुसयो नानुसेति तत्थ अविज्जानुसयो नानुसेती ति ?

दुक्खाय वेदनाय एत्थ मानानुसयो नानुसेति, नो च
तत्थ अविज्जानुसयो नानुसेति । अपरियापन्ने एत्थ
मानानुसयो च नानुसेति अविज्जानुसयो च नानुसेति ।

(ख) यत्थ वा पन अविज्जानुसयो नानुसेति तत्थ मानानुसयो नानुसेती ति ?

आमन्ता ।

B. 86

5

४९.(क) यत्थ दिट्ठानुसयो नानुसेति तत्थ विचिकिच्छानुसयो नानुसेती ति ?

आमन्ता ।

(ख) यत्थ वा पन विचिकिच्छानुसयो नानुसेति तत्थ दिट्ठानुसयो नानुसेती ति ?

आमन्ता ।

10

यत्थ दिट्ठानुसयो ... पे०... विचिकिच्छानुसयो नानुसेति तत्थ भवरागानुसयो नानुसेती ति ?

आमन्ता ।

यत्थ वा पन भवरागानुसयो नानुसेति तत्थ विचिकिच्छानुसयो नानुसेती ति ?

15

कामधातुया तीसु वेदनासु एत्थ भवरागानुसयो नानुसेति, नो च तत्थ विचिकिच्छानुसयो नानुसेति । अपरियापन्ने एत्थ भवरागानुसयो च नानुसेति विचिकिच्छानुसयो च नानुसेति ।

20

(क) यत्थ विचिकिच्छानुसयो नानुसेति तत्थ अविज्जानुसयो नानुसेती ति ?

आमन्ता ।

(ख) यत्थ वा पन अविज्जानुसयो नानुसेति तत्थ विचिकिच्छानुसयो नानुसेती ति ?

आमन्ता ।

25

५०.(क) यत्थ भवरागानुसयो नानुसेति तत्थ अविज्जानुसयो नानुसेती ति ?

कामधातुया तीसु वेदनासु एत्थ भवरागानुसयो नानुसेति, नो च तत्थ अविज्जानुसयो नानुसेति । अपरियापन्ने एत्थ भवरागानुसयो च नानुसेति अविज्जानुसयो च नानुसेति ।

30

(ख) यत्थ वा पन अविज्जानुसयो नानुसेति तत्थ भवरागानुसयो नानुसेती ति ?

आमन्ता । (एकमूलकं)

५१.(क) यत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च नानुसेन्ति तत्थ मानानुसयो नानुसेती ति ?

R. 285

5

रूपधातुया अरूपधातुया एत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च नानुसेन्ति, नो च तत्थ मानानुसयो नानुसेति । अपरियापन्ने एत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च नानुसेन्ति मानानुसयो च नानुसेति ।

(ख) यत्थ वा पन मानानुसयो नानुसेति तत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च नानुसेन्ती ति ?

10

दुक्खाय वेदनाय एत्थ मानानुसयो च कामरागानुसयो च नानुसेन्ति, नो च तत्थ पटिघानुसयो नानुसेति । अपरियापन्ने एत्थ मानानुसयो च नानुसेति कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च नानुसेन्ति ।

15

यत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च नानुसेन्ति तत्थ दिट्ठानुसयो ... पे०... विचिकिच्छानुसयो नानुसेती ति ?

B. 87

रूपधातुया अरूपधातुया एत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च नानुसेन्ति, नो च तत्थ विचिकिच्छानुसयो नानुसेति । अपरियापन्ने एत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च नानुसेन्ति विचिकिच्छानुसयो च नानुसेति ।

20

यत्थ वा पन विचिकिच्छानुसयो नानुसेति तत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च नानुसेन्ती ति ?

आमन्ता ।

(क) यत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च नानुसेन्ति तत्थ भवरागानुसयो नानुसेती ति ?

25

रूपधातुया अरूपधातुया एत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च नानुसेन्ति, नो च तत्थ भवरागानुसयो नानुसेति । अपरियापन्ने एत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च नानुसेन्ति भवरागानुसयो च नानुसेति ।

30

(ख) यत्थ वा पन भवरागानुसयो नानुसेति तत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च नानुसेन्ती ति ?

5

दुक्खाय वेदनाय एत्थ भवरागानुसयो च कामरागानुसयो च नानुसेन्ति, नो च तत्थ पटिघानुसयो नानुसेति । कामधातुया द्वीसु वेदनासु एत्थ भवरागानुसयो च पटिघानुसयो च नानुसेन्ति, नो च तत्थ कामरागानुसयो नानुसेति । अपरियापन्ने एत्थ भवरागानुसयो च नानुसेति कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च नानुसेन्ति ।

10

(क) यत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च नानुसेन्ति तत्थ अविज्जानुसयो नानुसेती ति ?

15

रूपधातुया अरूपधातुया एत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च नानुसेन्ति, नो च तत्थ अविज्जानुसयो नानुसेति । अपरियापन्ने एत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च नानुसेन्ति अविज्जानुसयो च नानुसेति ।

20

(ख) यत्थ वा पन अविज्जानुसयो नानुसेति तत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च नानुसेन्ती ति ?

आमन्ता । (दुकमूलकं)

५२. यत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च नानुसेन्ति तत्थ दिट्ठानुसयो ... पे०... विचिकिच्छानुसयो नानुसेती ति ?

20

आमन्ता ।

यत्थ वा पन विचिकिच्छानुसयो नानुसेति तत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च नानुसेन्ती ति ?

आमन्ता ।

B. 88 25

(क) यत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च नानुसेन्ति तत्थ भवरागानुसयो नानुसेती ति ?

आमन्ता ।

(ख) यत्थ वा पन भवरागानुसयो नानुसेति तत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च नानुसेन्ती ति ?

30

दुक्खाय वेदनाय एत्थ भवरागानुसयो च कामरागानु-

सयो च मानानुसयो च नानुसेन्ति, नो च तत्थ
 पटिधानुसयो नानुसेति । कामधानुया द्वीसु वेदनासु एत्थ
 भवरागानुसयो च पटिधानुसयो च नानुसेन्ति, नो च
 तत्थ कामरागानुसयो च मानानुसयो च नानुसेन्ति ।
 अपरियापन्ने एत्थ भवरागानुसयो च नानुसेति कामरागानु- 5
 सयो च पटिधानुसयो च मानानुसयो च नानुसेन्ति ।

(क) यत्थ कामरागानुसयो च पटिधानुसयो च मानानुसयो च
 नानुसेन्ति तत्थ अविज्जानुसयो नानुसेती ति ?

आमन्ता ।

(ख) यत्थ वा पन अविज्जानुसयो नानुसेति तत्थ कामरागानु- 10
 सयो च पटिधानुसयो च मानानुसयो च नानुसेन्ती ति ?

आमन्ता । (तिकमूलकं)

५३.(क) यत्थ कामरागानुसयो च पटिधानुसयो च मानानुसयो च
 दिट्ठानुसयो च नानुसेन्ति तत्थ विचिकिच्छानुसयो नानुसेती ति ?

आमन्ता ।

15

(ख) यत्थ वा पन विचिकिच्छानुसयो नानुसेति तत्थ कामरागानु-
 सयो च पटिधानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च
 नानुसेन्ती ति ?

आमन्ता । ... पे०... । (चतुक्कमूलकं)

५४.(क) यत्थ कामरागानुसयो च पटिधानुसयो च मानानुसयो च 20
 दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च नानुसेन्ति तत्थ
 भवरागानुसयो नानुसेती ति ?

R.286

आमन्ता ।

(ख) यत्थ वा पन भवरागानुसयो नानुसेति तत्थ कामरागानुसयो
 च पटिधानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च 25
 विचिकिच्छानुसयो च नानुसेन्ती ति ?

दुक्खाय वेदनाय एत्थ भवरागानुसयो च कामरागानुसयो
 च मानानुसयो च नानुसेन्ति, नो च तत्थ पटिधानुसयो
 च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च नानुसेन्ति ।

B. 89

5

कामधातुया द्वीसु वेदनासु एत्थ भवरागानुसयो च पटिधानुसयो च नानुसेन्ति, नो च तत्थ कामरागानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च नानुसेन्ति । अपरियापन्ने एत्थ भवरागानुसयो च नानुसेन्ति कामरागानुसयो च पटिधानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च नानुसेन्ति ।

(क) यत्थ कामरागानुसयो च पटिधानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च नानुसेन्ति तत्थ अविज्जानुसयो नानुसेती ति ?

10

आमन्ता ।

(ख) यत्थ वा पन ... पे०... ?

आमन्ता । (पञ्चकमूलकं)

15

५५. (क) यत्थ कामरागानुसयो च पटिधानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च भवरागानुसयो च नानुसेन्ति तत्थ अविज्जानुसयो नानुसेती ति ?

आमन्ता ।

(ख) यत्थ वा पन अविज्जानुसयो नानुसेति तत्थ कामरागानुसयो च पटिधानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च भवरागानुसयो च नानुसेन्ती ति ?

20

आमन्ता । (छक्कमूलकं)

(च) पटिलोमपुग्गलोकासा

५६. (क) यस्स यत्थ कामरागानुसयो नानुसेति तस्स तत्थ पटिधानुसयो नानुसेती ति ?

25

तिण्णं पुग्गलानं दुक्खाय वेदनाय तेसं तत्थ कामरागानुसयो नानुसेति, नो च तेसं तत्थ पटिधानुसयो नानुसेति । तेसञ्जेव पुग्गलानं रूपधातुया अरूपधातुया अपरियापन्ने तेसं तत्थ कामरागानुसयो च नानुसेति पटिधानुसयो च नानुसेति । द्विन्नं पुग्गलानं सब्बत्थ कामरागानुसयो च नानुसेति पटिधानुसयो च नानुसेति ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ पटिघानुसयो नानुसेति तस्स तत्थ कामरागानुसयो नानुसेती ति ?

तिण्णं पुग्गलानं कामधातुया द्वीसु वेदनासु तेसं तत्थ पटिघानुसयो नानुसेति, नो च तेसं तत्थ कामरागानुसयो नानुसेति । तेसञ्जेव पुग्गलानं रूपधातुया अरूपधातुया 5 अपरियापन्ने तेसं तत्थ पटिघानुसयो च नानुसेति कामरागानुसयो च नानुसेति । द्विन्नं पुग्गलानं सब्बत्थ पटिघानुसयो च नानुसेति कामरागानुसयो च नानुसेति ।

(क) यस्स यत्थ कामरागानुसयो नानुसेति तस्स तत्थ मानानुसयो नानुसेती ति ?

तिण्णं पुग्गलानं रूपधातुया अरूपधातुया तेसं तत्थ कामरागानुसयो नानुसेति, नो च तेसं तत्थ मानानुसयो नानुसेति । तेसञ्जेव पुग्गलानं दुक्खाय वेदनाय अपरियापन्ने तेसं तत्थ कामरागानुसयो च नानुसेति मानानुसयो च नानुसेति । अनागामिस्स कामधातुया द्वीसु 15 वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया तस्स तत्थ कामरागानुसयो नानुसेति, नो च तस्स तत्थ मानानुसयो नानुसेति । तस्सेव पुग्गलस्स दुक्खाय वेदनाय अपरियापन्ने तस्स तत्थ कामरागानुसयो च नानुसेति मानानुसयो च नानुसेति । अरहतो सब्बत्थ कामरागानुसयो च नानुसेति 20 मानानुसयो च नानुसेति ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ मानानुसयो नानुसेति तस्स तत्थ कामरागानुसयो नानुसेती ति ?

आमन्ता ।

यस्स यत्थ कामरागानुसयो नानुसेति तस्स तत्थ दिट्ठानुसयो 25 ... पे०... विचिकिच्छानुसयो नानुसेती ति ?

पुथुज्जनस्स दुक्खाय वेदनाय रूपधातुया अरूपधातुया तस्स तत्थ कामरागानुसयो नानुसेति, नो च तस्स तत्थ विचिकिच्छानुसयो नानुसेति । तस्सेव पुग्गलस्स अपरिया- 30 पन्ने तस्स तत्थ कामरागानुसयो च नानुसेति विचिकिच्छा-

10

B. 90

15

20

25

R. 287

30

नुसयो च नानुसेति । द्विन्नं पुग्लानं सब्बत्थ कामरागानुसयो
च नानुसेति विचिकिच्छानुसयो च नानुसेति ।

यस्स वा पन यत्थ विचिकिच्छानुसयो नानुसेति तस्स
तत्थ कामरागानुसयो नानुसेती ति ?

5 द्विन्नं पुग्लानं कामधातुया द्वीसु वेदनासु तेसं तत्थ
विचिकिच्छानुसयो नानुसेति, नो च तेसं तत्थ
कामरागानुसयो नानुसेति । तेसञ्जेव पुग्लानं दुक्खाय
वेदनाय रूपधातुया अरूपधातुया अपरियापन्ने तेसं तत्थ
विचिकिच्छानुसयो च नानुसेति कामरागानुसयो च
10 नानुसेति । द्विन्नं पुग्लानं सब्बत्थ विचिकिच्छानुसयो च
नानुसेति कामरागानुसयो च नानुसेति ।

(क) यस्स यत्थ कामरागानुसयो नानुसेति तस्स तत्थ भवरागानु-
सयो नानुसेती ति ?

15 तिण्णं पुग्लानं रूपधातुया अरूपधातुया तेसं तत्थ
कामरागानुसयो नानुसेति, नो च तेसं तत्थ भवरागानुसयो
नानुसेति । तेसञ्जेव पुग्लानं दुक्खाय वेदनाय अपरियापन्ने
तेसं तत्थ कामरागानुसयो च नानुसेति भवरागानुसयो
च नानुसेति । अनागामिस्स रूपधातुया अरूपधातुया तस्स
तत्थ कामरागानुसयो नानुसेति, नो च तस्स तत्थ
20 भवरागानुसयो नानुसेति । तस्सेव पुग्लस्स कामधातुया
तीसु वेदनासु अपरियापन्ने तस्स तत्थ कामरागानुसयो
च नानुसेति भवरागानुसयो च नानुसेति । अरहतो सब्बत्थ
कामरागानुसयो च नानुसेति भवरागानुसयो च नानुसेति ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ भवरागानुसयो नानुसेति तस्स तत्थ
25 कामरागानुसयो नानुसेती ति ?

तिण्णं पुग्लानं कामधातुया द्वीसु वेदनासु तेसं तत्थ
भवरागानुसयो नानुसेति, नो च तेसं तत्थ कामरागानुसयो
नानुसेति । तेसञ्जेव पुग्लानं दुक्खाय वेदनाय अपरियापन्ने
तेसं तत्थ भवरागानुसयो च नानुसेति कामरागानुसयो

च नानुसेति । अरहतो सब्बत्थ भवरागानुसयो च नानुसेति
कामरागानुसयो च नानुसेति ।

(क) यस्स यत्थ कामरागानुसयो नानुसेति तस्स तत्थ अविज्जानु-
सयो नानुसेती ति ?

तिण्णं पुग्गलानं दुक्खाय वेदनाय रूपधातुया अरूपधातुया 5
तेसं तत्थ कामरागानुसयो नानुसेति, नो च तेसं तत्थ
अविज्जानुसयो नानुसेति । तेसञ्चेव पुग्गलानं अपरियापन्ने
तेसं तत्थ कामरागानुसयो च नानुसेति अविज्जानुसयो
च नानुसेति । अनागामिस्स कामधातुया तीसु वेदनासु
रूपधातुया अरूपधातुया तस्स तत्थ कामरागानुसयो 10
नानुसेति, नो च तस्स तत्थ अविज्जानुसयो नानुसेति ।
तस्सेव पुग्गलस्स अपरियापन्ने तस्स तत्थ कामरागानुसयो च
नानुसेति अविज्जानुसयो च नानुसेति । अरहतो सब्बत्थ
कामरागानुसयो च नानुसेति अविज्जानुसयो च नानुसेति ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ अविज्जानुसयो नानुसेति तस्स तत्थ 15
कामरागानुसयो नानुसेती ति ?

आमन्ता ।

५७. (क) यस्स यत्थ पटिघानुसयो नानुसेति तस्स तत्थ मानानुसयो
नानुसेती ति ?

तिण्णं पुग्गलानं कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया 20
अरूपधातुया तेसं तत्थ पटिघानुसयो नानुसेति, नो च
तेसं तत्थ मानानुसयो नानुसेति । तेसञ्चेव पुग्गलानं
अपरियापन्ने तेसं तत्थ पटिघानुसयो च नानुसेति
मानानुसयो च नानुसेति । अनागामिस्स कामधातुया
द्वीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया तस्स तत्थ 25
पटिघानुसयो नानुसेति, नो च तस्स तत्थ मानानुसयो
नानुसेति । तस्सेव पुग्गलस्स दुक्खाय वेदनाय अपरियापन्ने
तस्स तत्थ पटिघानुसयो च नानुसेति मानानुसयो च
नानुसेति । अरहतो सब्बत्थ पटिघानुसयो च नानुसेति
मानानुसयो च नानुसेति ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ मानानुसयो नानुसेति तस्स तत्थ पटिघानुसयो नानुसेती ति ?

तिण्णं पुग्गलानं दुक्खाय वेदनाय तेसं तत्थ मानानुसयो नानुसेति, नो च तेसं तत्थ पटिघानुसयो नानुसेति ।
 5 तेसञ्जेव पुग्गलानं अपरियापन्ने तेसं तत्थ मानानुसयो च नानुसेति पटिघानुसयो च नानुसेति । अरहतो सब्बत्थ मानानुसयो च नानुसेति पटिघानुसयो च नानुसेति ।

यस्स यत्थ पटिघानुसयो नानुसेति तस्स तत्थ दिट्ठानुसयो ... पे०... विचिकिच्छानुसयो नानुसेती ति ?

10 पुथुज्जनस्स कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया तस्स तत्थ पटिघानुसयो नानुसेति, नो च तस्स तत्थ विचिकिच्छानुसयो नानुसेति । तस्सेव पुग्गलस्स अपरियापन्ने तस्स तत्थ पटिघानुसयो च नानुसेति विचिकिच्छानुसयो च नानुसेति । द्विन्नं पुग्गलानं
 15 सब्बत्थ पटिघानुसयो च नानुसेति विचिकिच्छानुसयो च नानुसेति ।

यस्स वा पन यत्थ विचिकिच्छानुसयो नानुसेति तस्स तत्थ पटिघानुसयो नानुसेती ति ?

20 द्विन्नं पुग्गलानं दुक्खाय वेदनाय तेसं तत्थ विचिकिच्छानुसयो नानुसेति, नो च तेसं तत्थ पटिघानुसयो नानुसेति । तेसञ्जेव पुग्गलानं कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया अपरियापन्ने तेसं तत्थ विचिकिच्छानुसयो च नानुसेति पटिघानुसयो च नानुसेति । द्विन्नं पुग्गलानं सब्बत्थ विचिकिच्छानुसयो
 25 च नानुसेति पटिघानुसयो च नानुसेति ।

(क) यस्स यत्थ पटिघानुसयो नानुसेति तस्स तत्थ भवरागानुसयो नानुसेती ति ?

तिण्णं पुग्गलानं रूपधातुया अरूपधातुया तेसं तत्थ पटिघानुसयो नानुसेति, नो च तेसं तत्थ भवरागानुसयो नानुसेति । तेसञ्जेव पुग्गलानं कामधातुया द्वीसु
 30

वेदनासु अपरियापन्ने तेसं तत्थ पटिघानुसयो च नानुसेति
 भवरागानुसयो च नानुसेति । अनागामिस्स रूपधातुया
 अरूपधातुया तस्स तत्थ पटिघानुसयो नानुसेति, नो च
 तस्स तत्थ भवरागानुसयो नानुसेति । तस्सेव पुग्गलस्स
 कामधातुया तीसु वेदनासु अपरियापन्ने तस्स तत्थ 5
 पटिघानुसयो च नानुसेति भवरागानुसयो च नानुसेति ।
 अरहतो सब्बत्थ पटिघानुसयो च नानुसेति भवरागानु-
 सयो च नानुसेति ।

B. 93

(ख) यस्स वा पन यत्थ भवरागानुसयो नानुसेति तस्स तत्थ
 पटिघानुसयो नानुसेती ति ?

10

तिण्णं पुग्गलानं दुक्खाय वेदनाय तेसं तत्थ
 भवरागानुसयो नानुसेति, नो च तेसं तत्थ पटिघानुसयो
 नानुसेति । तेसञ्जेव पुग्गलानं कामधातुया द्वीसु वेदनासु
 अपरियापन्ने तेसं तत्थ भवरागानुसयो च नानुसेति
 पटिघानुसयो च नानुसेति । अरहतो सब्बत्थ भवरागानुसयो 15
 च नानुसेति पटिघानुसयो च नानुसेति ।

(क) यस्स यत्थ पटिघानुसयो नानुसेति तस्स तत्थ अविज्जानुसयो
 नानुसेती ति ?

तिण्णं पुग्गलानं कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया
 अरूपधातुया तेसं तत्थ पटिघानुसयो नानुसेति, नो च 20
 तेसं तत्थ अविज्जानुसयो नानुसेति । तेसञ्जेव पुग्गलानं
 अपरियापन्ने तेसं तत्थ पटिघानुसयो च नानुसेति
 अविज्जानुसयो च नानुसेति । अनागामिस्स कामधातुया
 तीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया तस्स तत्थ
 पटिघानुसयो नानुसेति, नो च तस्स तत्थ अविज्जानुसयो 25
 नानुसेति । तस्सेव पुग्गलस्स अपरियापन्ने तस्स तत्थ
 पटिघानुसयो च नानुसेति अविज्जानुसयो च नानुसेति ।
 अरहतो सब्बत्थ पटिघानुसयो च नानुसेति अविज्जानुसयो
 च नानुसेति ।

R. 269

(ख) यस्स वा पन यत्थ अविज्जानुसयो नानुसेति तस्स तत्थ पटिघानुसयो नानुसेती ति ?

आमन्ता ।

५८. यस्स यत्थ मानानुसयो नानुसेति तस्स तत्थ दिट्ठानुसयो
... पे०... विचिकिच्छानुसयो नानुसेती ति ?

पुथुज्जनस्स दुक्खाय वेदनाय तस्स तत्थ मानानुसयो नानुसेति, नो च तस्स तत्थ विचिकिच्छानुसयो नानुसेति । तस्सेव पुग्गलस्स अपरियापन्ने तस्स तत्थ मानानुसयो च नानुसेति विचिकिच्छानुसयो च नानुसेति । अरहतो सब्बत्थ मानानुसयो च नानुसेति विचिकिच्छानुसयो च नानुसेति । यस्स वा पन यत्थ विचिकिच्छानुसयो नानुसेति तस्स तत्थ मानानुसयो नानुसेती ति ?

B. 94

तिण्णं पुग्गलानं कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया तेसं तत्थ विचिकिच्छानुसयो नानुसेति, नो च तेसं तत्थ मानानुसयो नानुसेति । तेसञ्चेव पुग्गलानं दुक्खाय वेदनाय अपरियापन्ने तेसं तत्थ विचिकिच्छानुसयो च नानुसेति मानानुसयो च नानुसेति । अरहतो सब्बत्थ विचिकिच्छानुसयो च नानुसेति मानानुसयो च नानुसेति ।

20 (क) यस्स यत्थ मानानुसयो नानुसेति तस्स तत्थ भवरागानुसयो नानुसेती ति ?

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ भवरागानुसयो नानुसेति तस्स तत्थ मानानुसयो नानुसेती ति ?

चतुन्नं पुग्गलानं कामधातुया द्वीसु वेदनासु तेसं तत्थ भवरागानुसयो नानुसेति, नो च तेसं तत्थ मानानुसयो नानुसेति । तेसञ्चेव पुग्गलानं दुक्खाय वेदनाय अपरियापन्ने तेसं तत्थ भवरागानुसयो च नानुसेति मानानुसयो च नानुसेति । अरहतो सब्बत्थ भवरागानुसयो च नानुसेति मानानुसयो च नानुसेति ।

30

(क) यस्स यत्थ मानानुसयो नानुसेति तस्स तत्थ अविज्जानुसयो नानुसेती ति ?

चतुन्नं पुग्गलानं दुक्खाय वेदनाय तेसं तत्थ मानानुसयो नानुसेति, नो च तेसं तत्थ अविज्जानुसयो नानुसेति । तेसञ्चेव पुग्गलानं अपरियापन्ने तेसं तत्थ मानानुसयो च नानुसेति अविज्जानुसयो च नानुसेति । अरहतो सब्बत्थ मानानुसयो च नानुसेति अविज्जानुसयो च नानुसेति ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ अविज्जानुसयो नानुसेति तस्स तत्थ मानानुसयो नानुसेती ति ?

आमन्ता ।

10

५६. (क) यस्स यत्थ दिट्ठानुसयो नानुसेति तस्स तत्थ विचिकिच्छानुसयो नानुसेती ति ?

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ विचिकिच्छानुसयो नानुसेति तस्स तत्थ दिट्ठानुसयो नानुसेती ति ?

15

आमन्ता ।

यस्स यत्थ दिट्ठानुसयो ... पे०... विचिकिच्छानुसयो नानुसेति तस्स तत्थ भवरागानुसयो नानुसेती ति ?

तिण्णं पुग्गलानं रूपधातुया अरूपधातुया तेसं तत्थ विचिकिच्छानुसयो नानुसेति, नो च तेसं तत्थ भवरागानुसयो नानुसेति । तेसञ्चेव पुग्गलानं कामधातुया तीसु वेदनासु अपरियापन्ने तेसं तत्थ विचिकिच्छानुसयो च नानुसेति भवरागानुसयो च नानुसेति । अरहतो सब्बत्थ विचिकिच्छानुसयो च नानुसेति भवरागानुसयो च नानुसेति ।

B. 95

यस्स वा पन यत्थ भवरागानुसयो नानुसेति तस्स तत्थ विचिकिच्छानुसयो नानुसेती ति ?

25

पुथुज्जनस्स कामधातुया तीसु वेदनासु तस्स तत्थ भवरागानुसयो नानुसेति, नो च तस्स तत्थ विचिकिच्छानुसयो नानुसेति । तस्सेव पुग्गलस्स अपरियापन्ने तस्स तत्थ भवरागानुसयो च नानुसेति विचिकिच्छानु-

31

सयो च नानुसेति । अरहतो सब्बत्थ भवरागानुसयो च नानुसेति विचिकिच्छानुसयो च नानुसेति ।

R 290

(क) यस्स यत्थ विचिकिच्छानुसयो नानुसेति तस्स तत्थ अविज्जानुसयो नानुसेती ति ?

5

तिण्णं पुग्गलानं कामधातुया तीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया तेसं तत्थ विचिकिच्छानुसयो नानुसेति, नो च तेसं तत्थ अविज्जानुसयो नानुसेति । तेसञ्चेव पुग्गलानं अपरियापन्ने तेसं तत्थ विचिकिच्छानुसयो च नानुसेति अविज्जानुसयो च नानुसेति । अरहतो सब्बत्थ विचिकिच्छानुसयो च नानुसेति अविज्जानुसयो च नानुसेति ।

10

(ख) यस्स वा पन यत्थ अविज्जानुसयो नानुसेति तस्स तत्थ विचिकिच्छानुसयो नानुसेती ति ?

आमन्ता ।

६०.(क) यस्स यत्थ भवरागानुसयो नानुसेति तस्स तत्थ अविज्जानुसयो नानुसेती ति ?

15

चतुन्नं पुग्गलानं कामधातुया तीसु वेदनासु तेसं तत्थ भवरागानुसयो नानुसेति, नो च तेसं तत्थ अविज्जानुसयो नानुसेति । तेसञ्चेव पुग्गलानं अपरियापन्ने तेसं तत्थ भवरागानुसयो च नानुसेति अविज्जानुसयो च नानुसेति । अरहतो सब्बत्थ भवरागानुसयो च नानुसेति अविज्जानुसयो च नानुसेति ।

20

(ख) यस्स वा पन यत्थ अविज्जानुसयो नानुसेति तस्स तत्थ भवरागानुसयो नानुसेती ति ?

आमन्ता । (एकमूलकं)

२५ ६१.(क) यस्स यत्थ कामरागानुसयो च पटिधानुसयो च नानुसेन्ति तस्स तत्थ मानानुसयो नानुसेती ति ?

25

तिण्णं पुग्गलानं रूपधातुया अरूपधातुया तेसं तत्थ कामरागानुसयो च पटिधानुसयो च नानुसेन्ति, नो च तेसं तत्थ मानानुसयो नानुसेति । तेसञ्चेव पुग्गलानं अपरियापन्ने तेसं तत्थ कामरागानुसयो च पटिधानुसयो

30

च नानुसेन्ति मानानुसयो च नानुसेति । अनागामिस्स
 कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया तस्स
 तत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च नानुसेन्ति, नो
 च तस्स तत्थ मानानुसयो नानुसेति । तस्सेव पुगलस्स
 दुक्खाय वेदनाय अपरियापन्ने तस्स तत्थ कामरागानुसयो 5
 च पटिघानुसयो च नानुसेन्ति मानानुसयो च नानुसेति ।
 अरहतो सब्बत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च
 नानुसेन्ति मानानुसयो च नानुसेति ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ मानानुसयो नानुसेति तस्स तत्थ
 कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च नानुसेत्ती ति ? 10

तिण्णं पुगलानं दुक्खाय वेदनाय तेसं तत्थ मानानुसयो
 च कामरागानुसयो च नानुसेन्ति, नो च तेसं तत्थ
 पटिघानुसयो नानुसेति । तेसब्बेव पुगलानं अपरियापन्ने
 तेसं तत्थ मानानुसयो च नानुसेति कामरागानुसयो च
 पटिघानुसयो च नानुसेन्ति । अरहतो सब्बत्थ मानानुसयो 15
 च नानुसेति कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च
 नानुसेन्ति ।

यस्स यत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च नानुसेन्ति
 तस्स तत्थ दिट्ठानुसयो ... पे०... विचिकिच्छानुसयो
 नानुसेती ति ? 20

पुथुज्जनस्स रूपधातुया अरूपधातुया तस्स तत्थ
 कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च नानुसेन्ति, नो च
 तस्स तत्थ विचिकिच्छानुसयो नानुसेति । तस्सेव
 पुगलस्स अपरियापन्ने तस्स तत्थ कामरागानुसयो च
 पटिघानुसयो च नानुसेन्ति विचिकिच्छानुसयो च नानुसेति । 25
 द्विज्जं पुगलानं सब्बत्थ ... पे०... ।

यस्स वा पन यत्थ विचिकिच्छानुसयो नानुसेति तस्स तत्थ
 कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च नानुसेत्ती ति ?

द्विज्जं पुगलानं दुक्खाय वेदनाय तेसं तत्थ
 विचिकिच्छानुसयो च कामरागानुसयो च नानुसेन्ति, नो 30

च तेसं तत्थ पटिघानुसयो नानुसेति । तेसञ्चेव पुग्गलानं
 कामधातुया द्वीसु वेदनासु तेसं तत्थ विचिकिच्छानुसयो
 च पटिघानुसयो च नानुसेन्ति, नो च तेसं तत्थ
 कामरागानुसयो नानुसेति । तेसञ्चेव पुग्गलानं रूपधातुया
 अरूपधातुया अपरियापन्ने तेसं तत्थ विचिकिच्छानुसयो च
 नानुसेति कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च नानुसेन्ति ।
 द्विन्नं पुग्गलानं सब्बत्थ ... पे०... ।

R. 291

5

B. 97

(क) यस्स यत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च नानुसेन्ति
 तस्स तत्थ भवरागानुसयो नानुसेती ति ?

10

तिण्णं पुग्गलानं रूपधातुया अरूपधातुया तेसं तत्थ
 कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च नानुसेन्ति, नो च
 तेसं तत्थ भवरागानुसयो नानुसेति । तेसञ्चेव पुग्गलानं
 अपरियापन्ने तेसं तत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो
 च नानुसेन्ति भवरागानुसयो च नानुसेति । अनागामिस्स
 रूपधातुया अरूपधातुया तस्स तत्थ कामरागानुसयो च
 पटिघानुसयो च नानुसेन्ति, नो च तस्स तत्थ
 भवरागानुसयो नानुसेति । तस्सेव पुग्गलस्स कामधातुया
 तीसु वेदनासु अपरियापन्ने तस्स तत्थ कामरागानुसयो च
 पटिघानुसयो च नानुसेन्ति भवरागानुसयो च नानुसेति ।
 अरहतो सब्बत्थ ... पे०... ।

15

20

(ख) यस्स वा पन यत्थ भवरागानुसयो नानुसेति तस्स तत्थ
 कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च नानुसेन्ती ति ?

25

तिण्णं पुग्गलानं दुक्खाय वेदनाय तेसं तत्थ
 भवरागानुसयो च कामरागानुसयो च नानुसेन्ति, नो च
 तेसं तत्थ पटिघानुसयो नानुसेति । तेसञ्चेव पुग्गलानं
 कामधातुया द्वीसु वेदनासु तेसं तत्थ भवरागानुसयो च
 पटिघानुसयो च नानुसेन्ति, नो च तेसं तत्थ कामरागानुसयो
 नानुसेति । तेसञ्चेव पुग्गलानं अपरियापन्ने तेसं तत्थ
 भवरागानुसयो च नानुसेति कामरागानुसयो च पटिघानु-
 सयो च नानुसेन्ति । अरहतो सब्बत्थ ... पे०... ।

30

(क) यस्स यत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च नानुसेन्ति
तस्स तत्थ अविज्जानुसयो नानुसेती ति ?

तिण्णं पुग्गलानं रूपधातुया अरूपधातुया तेसं तत्थ
कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च नानुसेन्ति, नो च
तेसं तत्थ अविज्जानुसयो नानुसेति । तेसञ्चेव पुग्गलानं 5
अपरियापन्ने तेसं तत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो
च नानुसेन्ति अविज्जानुसयो च नानुसेति । अनागामिस्स
कामधातुया तीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया
तस्स तत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च नानुसेन्ति,
नो च तस्स तत्थ अविज्जानुसयो नानुसेति । तस्सेव 10
पुग्गलस्स अपरियापन्ने तस्स तत्थ कामरागानुसयो च
पटिघानुसयो च नानुसेन्ति अविज्जानुसयो च नानुसेति ।
अरहतो सब्बत्थ ... पे०... ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ अविज्जानुसयो नानुसेति तस्स तत्थ
कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च नानुसेन्ती ति ? 15

B. 98

आमन्ता । (दुकमूलकं)

६२. यस्स यत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो
च नानुसेन्ति तस्स तत्थ दिट्ठानुसयो ... पे०... विचिकिच्छानु-
सयो नानुसेती ति ?

आमन्ता ।

20

यस्स वा पन यत्थ विचिकिच्छानुसयो नानुसेति तस्स तत्थ
कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च
नानुसेन्ती ति ?

द्विन्नं पुग्गलानं दुक्खाय वेदनाय तेसं तत्थ
विचिकिच्छानुसयो च कामरागानुसयो च मानानुसयो च 25
नानुसेन्ति, नो च तेसं तत्थ पटिघानुसयो नानुसेति ।
तेसञ्चेव पुग्गलानं कामधातुया द्वीसु वेदनासु तेसं तत्थ
विचिकिच्छानुसयो च पटिघानुसयो च नानुसेन्ति, नो
च तेसं तत्थ कामरागानुसयो च मानानुसयो च
नानुसेन्ति । तेसञ्चेव पुग्गलानं रूपधातुया अरूपधातुया 30

R. 292

5

10

तेसं तत्थ विचिकिच्छानुसयो च कामरागानुसयो च
 पटिधानुसयो च नानुसेन्ति, नो च तेसं तत्थ मानानुसयो
 नानुसेति । तेसञ्चेव पुग्गलानं अपरियापन्ने तेसं तत्थ
 विचिकिच्छानुसयो च नानुसेति कामरागानुसयो च
 पटिधानुसयो च मानानुसयो च नानुसेन्ति । अनागामिस्स
 कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया तस्स
 तत्थ विचिकिच्छानुसयो च कामरागानुसयो च पटिधानु-
 सयो च नानुसेन्ति, नो च तस्स तत्थ मानानुसयो
 नानुसेति । तस्सेव पुग्गलस्स दुक्खाय वेदनाय अपरियापन्ने
 तस्स तत्थ विचिकिच्छानुसयो च नानुसेति कामरागानुसयो
 च पटिधानुसयो च मानानुसयो च नानुसेन्ति । अरहतो
 सब्बत्थ ... पे०... ।

15

(क) यस्स यत्थ कामरागानुसयो च पटिधानुसयो च मानानुसयो
 च नानुसेन्ति तस्स तत्थ भवरागानुसयो नानुसेती ति ?
 आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ भवरागानुसयो नानुसेति तस्स तत्थ
 कामरागानुसयो च पटिधानुसयो च मानानुसयो च
 नानुसेन्ती ति ?

20

B. 99

25

30

तिण्णं पुग्गलानं दुक्खाय वेदनाय तेसं तत्थ
 भवरागानुसयो च कामरागानुसयो च मानानुसयो च
 नानुसेन्ति, नो च तेसं तत्थ पटिधानुसयो नानुसेति ।
 तेसञ्चेव पुग्गलानं कामधातुया द्वीसु वेदनासु तेसं
 तत्थ भवरागानुसयो च पटिधानुसयो च नानुसेन्ति, नो
 च तेसं तत्थ कामरागानुसयो च मानानुसयो च
 नानुसेन्ति । तेसञ्चेव पुग्गलानं अपरियापन्ने तेसं तत्थ
 भवरागानुसयो च नानुसेति कामरागानुसयो च
 पटिधानुसयो च मानानुसयो च नानुसेन्ति । अनागामिस्स
 कामधातुया द्वीसु वेदनासु तस्स तत्थ भवरागानुसयो च
 कामरागानुसयो च पटिधानुसयो च नानुसेन्ति, नो च
 तस्स तत्थ मानानुसयो नानुसेति । तस्सेव पुग्गलस्स

दुक्खाय वेदनाय अपरियापन्ने तस्स तत्थ भवरागानुसयो
च नानुसेति कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो
च नानुसेन्ति । अरहतो सब्बत्थ ... पे०... ।

(क) यस्स यत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो
च नानुसेन्ति तस्स तत्थ अविज्जानुसयो नानुसेती ति ? 5

अनागामिस्स दुक्खाय वेदनाय तस्स तत्थ कामरागानुसयो
च पटिघानुसयो च मानानुसयो च नानुसेन्ति, नो च
तस्स तत्थ अविज्जानुसयो नानुसेति । तस्सेव पुग्गलस्स
अपरियापन्ने तस्स तत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो
च मानानुसयो च नानुसेन्ति अविज्जानुसयो च नानुसेति । 10
अरहतो सब्बत्थ ... पे०... ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ अविज्जानुसयो नानुसेति तस्स तत्थ
कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च
नानुसेन्ती ति ?

आमन्ता । (तिकमूलकं)

15

६३. (क) यस्स यत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो
च दिट्ठानुसयो च नानुसेन्ति तस्स तत्थ विचिकिच्छानुसयो
नानुसेती ति ?

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ विचिकिच्छानुसयो नानुसेति तस्स 20
तत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च
दिट्ठानुसयो च नानुसेन्ती ति ?

द्विन्नं पुग्गलानं दुक्खाय वेदनाय तेसं तत्थ
विचिकिच्छानुसयो च कामरागानुसयो च मानानुसयो
च दिट्ठानुसयो च नानुसेन्ति, नो च तेसं तत्थ पटिघानुसयो 25
नानुसेति । तेसञ्चेव पुग्गलानं कामधातुया द्वीसु
वेदनासु तेसं तत्थ विचिकिच्छानुसयो च पटिघानुसयो च
नानुसेन्ति, नो च तेसं तत्थ कामरागानुसयो च मानानु-
सयो च नानुसेन्ति । तेसञ्चेव पुग्गलानं रूपधातुया

R. 293

B. 100

5

10

15

अरूपधातुया तेसं तत्थ विचिकिच्छानुसयो च कामरागानु-
 सयो च पटिघानुसयो च दिट्ठानुसयो च नानुसेन्ति,
 नो च तेसं तत्थ मानानुसयो नानुसेति । तेसञ्चेव
 पुग्गलानं अपरियापन्ने तेसं तत्थ विचिकिच्छानुसयो च
 नानुसेति कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो
 च दिट्ठानुसयो च नानुसेन्ति । अनागामिस्स कामधातुया
 द्वीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया तस्स तत्थ
 विचिकिच्छानुसयो च कामरागानुसयो च पटिघानुसयो
 च दिट्ठानुसयो च नानुसेन्ति, नो च तस्स तत्थ
 मानानुसयो नानुसेति । तस्सेव पुग्गलस्स दुक्खाय
 वेदनाय अपरियापन्ने तस्स तत्थ विचिकिच्छानुसयो च
 नानुसेति कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो
 च दिट्ठानुसयो च नानुसेन्ति । अरहतो सब्बत्थ
 विचिकिच्छानुसयो च नानुसेति कामरागानुसयो च
 पटिघानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च नानुसेन्ति ।
 ... पे०... । (चतुक्कमूलकं)

६४. (क) यस्स यत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो
 च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च नानुसेन्ति तस्स
 तत्थ भवरागानुसयो नानुसेती ति ?

20

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ भवरागानुसयो नानुसेति तस्स तत्थ
 कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च
 दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च नानुसेन्ती ति ?

25

पुथुज्जनस्स दुक्खाय वेदनाय तस्स तत्थ भवरागानुसयो
 च कामरागानुसयो च मानानुसयो च नानुसेन्ति, नो च
 तस्स तत्थ पटिघानुसयो च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानु-
 सयो च नानुसेन्ति । तस्सेव पुग्गलस्स कामधातुया
 द्वीसु वेदनासु तस्स तत्थ भवरागानुसयो च पटिघानुसयो
 च नानुसेन्ति, नो च तस्स तत्थ कामरागानुसयो च
 मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च

30

नानुसेन्ति । तस्सेव पुगलस्स अपरियापन्ने तस्स तत्थ
 भवरागानुसयो च नानुसेति कामरागानुसयो च
 पटिधानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च
 विचिकिच्छानुसयो च नानुसेन्ति । द्विन्नं पुगलानं
 दुक्खाय वेदनाय तेसं तत्थ भवरागानुसयो च कामरागानु- 5
 सयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानु-
 सयो च नानुसेन्ति, नो च तेसं तत्थ पटिधानुसयो
 नानुसेति । तेसञ्चेव पुगलानं कामधातुया द्वीसु वेदनासु
 तेसं तत्थ भवरागानुसयो च पटिधानुसयो च दिट्ठानुसयो
 च विचिकिच्छानुसयो च नानुसेन्ति, नो च तेसं तत्थ 10 B. 101
 कामरागानुसयो च मानानुसयो च नानुसेन्ति । तेसञ्चेव
 पुगलानं अपरियापन्ने तेसं तत्थ भवरागानुसयो च
 नानुसेति कामरागानुसयो च पटिधानुसयो च मानानुसयो
 च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च नानुसेन्ति ।
 अनागामिस्स कामधातुया द्वीसु वेदनासु तस्स तत्थ 15
 भवरागानुसयो च कामरागानुसयो च पटिधानुसयो च
 दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च नानुसेन्ति, नो च
 तस्स तत्थ मानानुसयो नानुसेति । तस्सेव पुगलस्स
 दुक्खाय वेदनाय अपरियापन्ने तस्स तत्थ भवरागानुसयो
 च नानुसेति कामरागानुसयो च पटिधानुसयो च 20
 मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च
 नानुसेन्ति । अरहतो सब्बत्थ ... पे०... । (पञ्चकमूलकं)

६५. (क) यस्स यत्थ कामरागानुसयो च पटिधानुसयो च मानानुसयो
 च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च भवरागानुसयो च
 नानुसेन्ति तस्स तत्थ अविज्जानुसयो नानुसेती ति ? 25

अनागामिस्स दुक्खाय वेदनाय तस्स तत्थ
 कामरागानुसयो च पटिधानुसयो च मानानुसयो च
 दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च भवरागानुसयो च
 नानुसेन्ति, नो च तस्स तत्थ अविज्जानुसयो नानुसेति ।
 तस्सेव पुगलस्स अपरियापन्ने तस्स तत्थ कामरागानुसयो 30

R. 294

5

च पटिघानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च
विचिकिच्छानुसयो च भवरागानुसयो च नानुसेन्ति
अविज्जानुसयो च नानुसेति । अरहतो सब्बत्थ कामरागानु-
सयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो
च विचिकिच्छानुसयो च भवरागानुसयो च नानुसेन्ति
अविज्जानुसयो च नानुसेति ।

10

(ख) यस्स वा पन यत्थ अविज्जानुसयो नानुसेति तस्स तत्थ
कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च
दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च भवरागानुसयो च
नानुसेन्ती ति ?

आमन्ता । (छक्कमूलकं)

§ २. सानुसयवारो

(क) अनुलोमपुग्गलो

B. 102

६६. (क) सो कामरागानुसयेन सानुसयो सो पटिघानुसयेन सानुसयो
ति ?

आमन्ता ।

15

(ख) यो वा पन पटिघानुसयेन सानुसयो सो कामरागानुसयेन
सानुसयो ति ?

आमन्ता ।

(क) यो कामरागानुसयेन सानुसयो सो मानानुसयेन सानुसयो
ति ?

20

आमन्ता ।

(ख) यो वा पन मानानुसयेन सानुसयो सो कामरागानुसयेन
सानुसयो ति ?

25

अनागामी मानानुसयेन सानुसयो, नो च कामरागानु-
सयेन सानुसयो ॥ तयो पुग्गला मानानुसयेन च सानुसया
कामरागानुसयेन च सानुसया ।

यो कामरागानुसयेन सानुसयो सो दिट्ठानुसयेन ... पे०...
विचिकिच्छानुसयेन सानुसयो ति ?

द्वे पुग्गला कामरागानुसयेन सानुसया, नो च
विचिकिच्छानुसयेन सानुसया । पुथुज्जनो कामरागानु-
सयेन च सानुसयो विचिकिच्छानुसयेन च सानुसयो ।
यो वा पन विचिकिच्छानुसयेन सानुसयो सो कामरागानु-
सयेन सानुसयो ति ?

5

आमन्ता ।

यो कामरागानुसयेन सानुसयो सो भवरागानुसयेन ...पे०...
अविज्जानुसयेन सानुसयो ति ?

आमन्ता ।

यो वा पन अविज्जानुसयेन सानुसयो सो कामरागानुसयेन 10
सानुसयो ति ?

अनागामी अविज्जानुसयेन सानुसयो, नो च
कामरागानुसयेन सानुसयो । तयो पुग्गला अविज्जानु-
सयेन च सानुसया कामरागानुसयेन च सानुसया ।

६७. (क) यो पटिघानुसयेन सानुसयो सो मानानुसयेन सानुसयो ति ? 15

आमन्ता ।

(ख) यो वा पन मानानुसयेन सानुसयो सो पटिघानुसयेन
सानुसयो ति ?

अनागामी मानानुसयेन सानुसयो, नो च पटिघानु-
सयेन सानुसयो । तयो पुग्गला मानानुसयेन च सानुसया 20
पटिघानुसयेन च सानुसया ।

यो पटिघानुसयेन सानुसयो सो दिट्ठानुसयेन ...पे०...
विचिकिच्छानुसयेन सानुसयो ति ?

द्वे पुग्गला पटिघानुसयेन सानुसया, नो च
विचिकिच्छानुसयेन सानुसया । पुथुज्जनो पटिघानुसयेन 25
च सानुसयो विचिकिच्छानुसयेन च सानुसयो ।

यो वा पन विचिकिच्छानुसयेन सानुसयो सो पटिघानुसयेन
सानुसयो ति ?

आमन्ता ।

B. 103

यो पटिघानुसयेन सानुसयो सो भवरागानुसयेन ... पे०...
अविज्जानुसयेन सानुसयो ति ?

आमन्ता ।

5

यो वा पन अविज्जानुसयेन सानुसयो सो पटिघानुसयेन
सानुसयो ति ?

अनागामी अविज्जानुसयेन सानुसयो, नो च पटिघानु-
सयेन सानुसयो । तयो पुग्गला अविज्जानुसयेन च
सानुसया पटिघानुसयेन च सानुसया ।

R. 295

६८.

10

यो मानानुसयेन सानुसयो सो दिट्ठानुसयेन ... पे०...
विचिकिच्छानुसयेन सानुसयो ति ?

तयो पुग्गला मानानुसयेन सानुसया, नो च
विचिकिच्छानुसयेन सानुसया । पुथुज्जनो मानानुसयेन च
सानुसयो विचिकिच्छानुसयेन च सानुसयो ।

15

यो वा पन विचिकिच्छानुसयेन सानुसयो सो मानानुसयेन
सानुसयो ति ?

आमन्ता ।

यो मानानुसयेन सानुसयो सो भवरागानुसयेन ... पे०...
अविज्जानुसयेन सानुसयो ति ?

आमन्ता ।

20

यो वा पन अविज्जानुसयेन सानुसयो सो मानानुसयेन
सानुसयो ति ?

आमन्ता ।

६९. (क) यो दिट्ठानुसयेन सानुसयो सो विचिकिच्छानुसयेन सानुसयो
ति ?

25

आमन्ता ।

(ख) यो वा पन विचिकिच्छानुसयेन सानुसयो सो दिट्ठानुसयेन
सानुसयो ति ?

आमन्ता । ... पे०'... ।

७०. यो विचिकिच्छानुसयेन सानुसयो सो भवरागानुसयेन
... पे०... अविज्जानुसयेन सानुसयो ति ?

आमन्ता ।

यो वा पन अविज्जानुसयेन सानुसयो सो विचिकिच्छानुसयेन
सानुसयो ति ?

5

तयो पुग्गला अविज्जानुसयेन सानुसया, नो च
विचिकिच्छानुसयेन सानुसया । पुथुज्जनो अविज्जानुसयेन
च सानुसयो विचिकिच्छानुसयेन च सानुसयो ।

७१.(क) यो भवरागानुसयेन सानुसयो सो अविज्जानुसयेन सानुसयो
ति ?

B. 104

10

आमन्ता ।

(ख) यो वा पन अविज्जानुसयेन सानुसयो सो भवरागानुसयेन
सानुसयो ति ?

आमन्ता । (एकमूलकं)

७२.(क) यो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च सानुसयो सो
मानानुसयेन सानुसयो ति ?

15

आमन्ता ।

(ख) यो वा पन मानानुसयेन सानुसयो सो कामरागानुसयेन
च पटिघानुसयेन च सानुसयो ति ?

अनागामी मानानुसयेन सानुसयो, नो च कामरागानु-
सयेन च पटिघानुसयेन च सानुसयो । तयो पुग्गला
मानानुसयेन च सानुसया कामरागानुसयेन च पटिघानु-
सयेन च सानुसया ।

20

यो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च सानुसयो सो
दिट्ठानुसयेन ... पे०... विचिकिच्छानुसयेन सानुसयो ति ?

25

द्वे पुग्गला कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च
सानुसया, नो च विचिकिच्छानुसयेन सानुसया । पुथुज्जनो
कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च सानुसयो
विचिकिच्छानुसयेन च सानुसयो ।

यो वा पन विचिकिच्छानुसयेन सानुसयो सो कामरागानु-
सयेन च पटिघानुसयेन च सानुसयो ति ?

आमन्ता ।

5 यो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च सानुसयो सो
भवरागानुसयेन ... पे०... अविज्जानुसयेन सानुसयो ति ?

आमन्ता ।

यो वा पन अविज्जानुसयेन सानुसयो सो कामरागानुसयेन
च पटिघानुसयेन च सानुसयो ति ?

10 अनागामी अविज्जानुसयेन सानुसयो, नो च
कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च सानुसयो । तयो
पुग्गला अविज्जानुसयेन च सानुसया कामरागानुसयेन
च पटिघानुसयेन च सानुसया । (दुकमूलकं)

७३. यो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन च
15 सानुसयो सो दिट्ठानुसयेन ... पे०... विचिकिच्छानुसयेन
सानुसयो ति ?

20 द्वे पुग्गला कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च
मानानुसयेन च सानुसया, नो च विचिकिच्छानुसयेन
सानुसया । पुथुज्जनो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन
च मानानुसयेन च सानुसयो विचिकिच्छानुसयेन च
सानुसयो ।

B. 105 यो वा पन विचिकिच्छानुसयेन सानुसयो सो कामरागानु-
सयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन च सानुसयो ति ?

आमन्ता ।

R. 296 25 यो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन च
सानुसयो सो भवरागानुसयेन ... पे०... अविज्जानुसयेन
सानुसयो ति ?

आमन्ता ।

यो वा पन अविज्जानुसयेन सानुसयो सो कामरागानु-
सयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन च सानुसयो ति ?

अनागामी अविज्जानुसयेन च मानानुसयेन च सानुसयो,
नो च कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च सानुसयो ।
तयो पुग्गला अविज्जानुसयेन च सानुसया कामरागानु-
सयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन च सानुसया ।

(तिकमूलकं)

5

७४. (क) यो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन^१ च^१ मानानुसयेन च
दिट्ठानुसयेन च सानुसयो सो विचिकिच्छानुसयेन सानुसयो
ति ?

आमन्ता ।

(ख) यो वा पन विचिकिच्छानुसयेन सानुसयो सो कामरागानु- 10
सयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन च दिट्ठानुसयेन च
सानुसयो ति ?

आमन्ता । ... पे०... । (चतुक्कमूलकं)

७५. यो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन च
दिट्ठानुसयेन च विचिकिच्छानुसयेन च सानुसयो सो 15
भवरागानुसयेन ... पे०... अविज्जानुसयेन सानुसयो ति ?

आमन्ता ।

यो वा पन अविज्जानुसयेन सानुसयो सो कामरागानुसयेन
च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन च दिट्ठानुसयेन च
विचिकिच्छानुसयेन च सानुसयो ति ?

20

अनागामी अविज्जानुसयेन च मानानुसयेन च
सानुसयो, नो च कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च
दिट्ठानुसयेन च विचिकिच्छानुसयेन च सानुसयो । द्वे
पुग्गला अविज्जानुसयेन च कामरागानुसयेन च पटिघानु-
सयेन च मानानुसयेन च सानुसया, नो च दिट्ठानुसयेन 25
च विचिकिच्छानुसयेन च सानुसया । पुथुज्जनो अविज्जानु-
सयेन च सानुसयो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन
च मानानुसयेन च दिट्ठानुसयेन च विचिकिच्छानुसयेन
च सानुसयो । (पञ्चकमूलकं)

B. 106

७६.(क) यो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन च दिट्ठानुसयेन च विचिकिच्छानुसयेन च भवरागानुसयेन च सानुसयो सो अविज्जानुसयेन सानुसयो ति ?

आमन्ता ।

5 (ख) यो वा पन अविज्जानुसयेन सानुसयो सो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन च दिट्ठानुसयेन च विचिकिच्छानुसयेन च भवरागानुसयेन च सानुसयो ति ?

अनागामी अविज्जानुसयेन च मानानुसयेन च भवरागानुसयेन च सानुसयो, नो च कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च दिट्ठानुसयेन च विचिकिच्छानुसयेन च सानुसयो । द्वे पुग्गला अविज्जानुसयेन च कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन च भवरागानुसयेन च सानुसया, नो च दिट्ठानुसयेन च विचिकिच्छानुसयेन च सानुसया । पुथुज्जनो अविज्जानुसयेन च सानुसयो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन च दिट्ठानुसयेन च विचिकिच्छानुसयेन च भवरागानुसयेन च सानुसयो । (छक्कमूलकं)

(ख) अनुलोमप्रोकासो

७७.(क) यतो कामरागानुसयेन सानुसयो ततो पटिघानुसयेन सानुसयो ति ?

20

नो ।

(ख) यतो वा पन पटिघानुसयेन सानुसयो ततो कामरागानुसयेन सानुसयो ति ?

नो ।

25 (क) यतो कामरागानुसयेन सानुसयो ततो मानानुसयेन सानुसयो ति ?

आमन्ता ।

(ख) यतो वा पन मानानुसयेन सानुसयो ततो कामरागानुसयेन सानुसयो ति ?

रूपधातुया अरूपधातुया ततो मानानुसयेन सानुसयो,

नो च ततो कामरागानुसयेन सानुसयो । कामधातुया
द्वीसु वेदनासु ततो मानानुसयेन च सानुसयो कामरागानु-
सयेन च सानुसयो ।

यतो कामरागानुसयेन सानुसयो ततो दिट्टानुसयेन ... पे०...
विचिकिच्छानुसयेन सानुसयो ति ?

5

आमन्ता ।

यतो वा पन विचिकिच्छानुसयेन सानुसयो ततो कामरागानु-
सयेन सानुसयो ति ?

दुक्खाय वेदनाय रूपधातुया अरूपधातुया ततो
विचिकिच्छानुसयेन सानुसयो, नो च ततो कामरागानु-
सयेन सानुसयो । कामधातुया द्वीसु वेदनासु ततो
विचिकिच्छानुसयेन च सानुसयो कामरागानुसयेन च
सानुसयो ।

R. 297

10

(क) यतो कामरागानुसयेन सानुसयो ततो भवरागानुसयेन
सानुसयो ति ?

B. 107

15

नो ।

(ख) यतो वा पन भवरागानुसयेन सानुसयो ततो कामरागानुसयेन
सानुसयो ति ?

नो ।

(क) यतो कामरागानुसयेन सानुसयो ततो अविज्जानुसयेन
सानुसयो ति ?

20

आमन्ता ।

(ख) यतो वा पन अविज्जानुसयेन सानुसयो ततो कामरागानुसयेन
सानुसयो ति ?

दुक्खाय वेदनाय रूपधातुया अरूपधातुया ततो
अविज्जानुसयेन सानुसयो, नो च ततो कामरागानुसयेन
सानुसयो । कामधातुया द्वीसु वेदनासु ततो अविज्जानुसयेन
च सानुसयो कामरागानुसयेन च सानुसयो ।

25

७८. (क) यतो पटिघानुसयेन सानुसयो ततो मानानुसयेन सानुसयो ति ?
नो ।

30

(ख) यतो वा पन मानानुसयेन सानुसयो ततो पटिघानुसयेन
सानुसयो ति ?

नो ।

यतो पटिघानुसयेन सानुसयो ततो दिट्टानुसयेन ... पे०...
विचिकिच्छानुसयेन सानुसयो ति ?

आमन्ता ।

यतो वा पन विचिकिच्छानुसयेन सानुसयो ततो पटिघानुसयेन
सानुसयो ति ?

कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया
ततो विचिकिच्छानुसयेन सानुसयो, नो च ततो पटिघानु-
सयेन सानुसयो । दुक्खाय वेदनाय ततो विचिकिच्छानुसयेन
च सानुसयो पटिघानुसयेन च सानुसयो ।

(क) यतो पटिघानुसयेन सानुसयो ततो भवरागानुसयेन सानुसयो
ति ?

नो ।

(ख) यतो वा पन भवरागानुसयेन सानुसयो ततो पटिघानुसयेन
सानुसयो ति ?

नो ।

(क) यतो पटिघानुसयेन सानुसयो ततो अविज्जानुसयेन सानुसयो
ति ?

आमन्ता ।

(ख) यतो वा पन अविज्जानुसयेन सानुसयो ततो पटिघानुसयेन
सानुसयो ति ?

कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया
ततो अविज्जानुसयेन सानुसयो, नो च ततो पटिघानुसयेन
सानुसयो । दुक्खाय वेदनाय ततो अविज्जानुसयेन च
सानुसयो पटिघानुसयेन च सानुसयो ।

यतो मानानुसयेन सानुसयो ततो दिट्टानुसयेन ... पे०...
विचिकिच्छानुसयेन सानुसयो ति ?

आमन्ता ।

यतो वा पन विचिकिच्छानुसयेन सानुसयो ततो मानानुसयेन
सानुसयो ति ?

दुक्खाय वेदनाय ततो विचिकिच्छानुसयेन सानुसयो,
नो च ततो मानानुसयेन सानुसयो । कामधातुया द्वीसु
वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया ततो विचिकिच्छानुसयेन 5
च सानुसयो मानानुसयेन च सानुसयो ।

(क) यतो मानानुसयेन सानुसयो ततो भवरागानुसयेन सानुसयो
ति ?

कामधातुया द्वीसु वेदनासु ततो मानानुसयेन सानुसयो,
नो च ततो भवरागानुसयेन सानुसयो । रूपधातुया 10
अरूपधातुया ततो मानानुसयेन च सानुसयो भवरागानु-
सयेन च सानुसयो ।

(ख) यतो वा पन भवरागानुसयेन सानुसयो ततो मानानुसयेन
सानुसयो ति ?

आमन्ता ।

15

(क) यतो मानानुसयेन सानुसयो ततो अविज्जानुसयेन सानुसयो
ति ?

आमन्ता ।

(ख) यतो वा पन अविज्जानुसयेन सानुसयो ततो मानानुसयेन
सानुसयो ति ?

20

दुक्खाय वेदनाय ततो अविज्जानुसयेन सानुसयो, नो
च ततो मानानुसयेन सानुसयो । कामधातुया द्वीसु
वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया ततो अविज्जानुसयेन च
सानुसयो मानानुसयेन च सानुसयो ।

८०. (क) यतो दिट्ठानुसयेन सानुसयो ततो विचिकिच्छानुसयेन 25
सानुसयो ति ?

आमन्ता ।

(ख) यतो वा पन विचिकिच्छानुसयेन सानुसयो ततो दिट्ठानुसयेन
सानुसयो ति ?

आमन्ता । ...पे०'... ।

R. 298

८१. (क) यतो विचिकिच्छानुसयेन सानुसयो ततो भवरागानुसयेन सानुसयो ति ?

5

कामधातुया तीसु वेदनासु ततो विचिकिच्छानुसयेन सानुसयो, नो च ततो भवरागानुसयेन सानुसयो ।
रूपधातुया अरूपधातुया ततो विचिकिच्छानुसयेन च सानुसयो भवरागानुसयेन च सानुसयो ।

(ख) यतो वा पन भवरागानुसयेन सानुसयो ततो विचिकिच्छानुसयेन सानुसयो ति ?

10

आमन्ता ।

B. 109

८२. (क) यतो भवरागानुसयेन सानुसयो ततो अविज्जानुसयेन सानुसयो ति ?

आमन्ता ।

15

(ख) यतो वा पन अविज्जानुसयेन सानुसयो ततो भवरागानुसयेन सानुसयो ति ?

कामधातुया तीसु वेदनासु ततो अविज्जानुसयेन सानुसयो, नो च ततो भवरागानुसयेन सानुसयो ।
रूपधातुया अरूपधातुया ततो अविज्जानुसयेन च सानुसयो भवरागानुसयेन च सानुसयो । (एकमूलकं)

20

८३. (क) यतो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च सानुसयो ततो मानानुसयेन सानुसयो ति ?

नत्थि ।

(ख) यतो वा पन मानानुसयेन सानुसयो ततो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च सानुसयो ति ?

25

रूपधातुया अरूपधातुया ततो मानानुसयेन सानुसयो, नो च ततो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च सानुसयो । कामधातुया द्वीसु वेदनासु ततो मानानुसयेन च कामरागानुसयेन च सानुसयो, नो च ततो पटिघानुसयेन सानुसयो ।

यतो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च सानुसयो ततो
दिट्ठानुसयेन ... पे०... विचिकिच्छानुसयेन सानुसयो ति ?
नत्थि ।

यतो वा पन विचिकिच्छानुसयेन सानुसयो ततो कामरागानु-
सयेन च पटिघानुसयेन च सानुसयो ति ?

5

रूपधातुया अरूपधातुया ततो विचिकिच्छानुसयेन
सानुसयो, नो च ततो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन
च सानुसयो । कामधातुया द्वीसु वेदनासु ततो
विचिकिच्छानुसयेन च कामरागानुसयेन च सानुसयो,
नो च ततो पटिघानुसयेन सानुसयो । दुक्खाय वेदनाय 10
ततो विचिकिच्छानुसयेन च पटिघानुसयेन च सानुसयो,
नो च ततो कामरागानुसयेन सानुसयो ।

(क) यतो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च सानुसयो ततो
भवरागानुसयेन सानुसयो ति ?

नत्थि ।

15

(ख) यतो वा पन भवरागानुसयेन सानुसयो ततो कामरागानुसयेन
च पटिघानुसयेन च सानुसयो ति ?

नो ।

(क) यतो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च सानुसयो
ततो अविज्जानुसयेन सानुसयो ति ?

B. 110

20

नत्थि ।

(ख) यतो वा पन अविज्जानुसयेन सानुसयो ततो कामरागानु-
सयेन च पटिघानुसयेन च सानुसयो ति ?

रूपधातुया अरूपधातुया ततो अविज्जानुसयेन सानुसयो,
नो च ततो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च 25
सानुसयो । कामधातुया द्वीसु वेदनासु ततो अविज्जानु-
सयेन च कामरागानुसयेन च सानुसयो, नो च ततो
पटिघानुसयेन सानुसयो । दुक्खाय वेदनाय ततो
अविज्जानुसयेन च पटिघानुसयेन च सानुसयो, नो च
ततो कामरागानुसयेन सानुसयो । (दुकमूलकं)

30

८४. यतो कामरागानुसयेन च पटिधानुसयेन च मानानुसयेन
च सानुसयो ततो दिट्ठानुसयेन ... पे०... विचिकिच्छानुसयेन
सानुसयो ति ?

नत्थि ।

5 यतो वा पन विचिकिच्छानुसयेन सानुसयो ततो कामरागानु-
सयेन च पटिधानुसयेन च मानानुसयेन च सानुसयो ति ?

रूपधातुया अरूपधातुया ततो विचिकिच्छानुसयेन च
मानानुसयेन च सानुसयो, नो च ततो कामरागानुसयेन
च पटिधानुसयेन च सानुसयो । कामधातुया द्वीसु
10 वेदनासु ततो विचिकिच्छानुसयेन च कामरागानुसयेन
च मानानुसयेन च सानुसयो, नो च ततो पटिधानुसयेन
सानुसयो । दुक्खाय वेदनाय ततो विचिकिच्छानुसयेन
च पटिधानुसयेन च सानुसयो, नो च ततो कामरागानु-
सयेन च मानानुसयेन च सानुसयो ।

15 (क) यतो कामरागानुसयेन च पटिधानुसयेन' च' मानानुसयेन
च सानुसयो ततो भवरागानुसयेन सानुसयो ति ?

नत्थि ।

(ख) यतो वा पन भवरागानुसयेन सानुसयो ततो कामरागानु-
सयेन च पटिधानुसयेन च मानानुसयेन च सानुसयो ति ?

20 मानानुसयेन सानुसयो ।

(क) यतो कामरागानुसयेन च पटिधानुसयेन च मानानुसयेन
च सानुसयो ततो अविज्जानुसयेन सानुसयो ति ?

नत्थि ।

(ख) यतो वा पन अविज्जानुसयेन सानुसयो ततो कामरागानु-
सयेन च पटिधानुसयेन च मानानुसयेन च सानुसयो ति ?

B. 111 25

रूपधातुया अरूपधातुया ततो अविज्जानुसयेन च
मानानुसयेन च सानुसयो, नो च ततो कामरागानुसयेन
च पटिधानुसयेन च सानुसयो । कामधातुया द्वीसु वेदनासु
ततो अविज्जानुसयेन च कामरागानुसयेन च मानानुसयेन

च सानुसयो, नो च ततो पटिघानुसयेन सानुसयो ।
 दुक्खाय वेदनाय ततो अविज्जानुसयेन च पटिघानुसयेन
 च सानुसयो, नो च ततो कामरागानुसयेन च मानानु-
 सयेन च सानुसयो । (तिकमूलकं)

८५.(क) यतो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन 5
 च दिट्ठानुसयेन च सानुसयो ततो विचिकिच्छानुसयेन
 सानुसयो ति ?

नत्थि ।

(ख) यतो वा पन विचिकिच्छानुसयेन सानुसयो ततो कामरागानु-
 सयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन च दिट्ठानुसयेन च 10
 सानुसयो ति ?

रूपधातुया अरूपधातुया ततो विचिकिच्छानुसयेन च
 मानानुसयेन च दिट्ठानुसयेन च सानुसयो, नो च ततो
 कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च सानुसयो ।
 कामधातुया द्वीसु वेदनासु ततो विचिकिच्छानुसयेन च 15
 कामरागानुसयेन च मानानुसयेन च दिट्ठानुसयेन च
 सानुसयो, नो च ततो पटिघानुसयेन सानुसयो । दुक्खाय
 वेदनाय ततो विचिकिच्छानुसयेन च पटिघानुसयेन च
 दिट्ठानुसयेन च सानुसयो, नो च ततो कामरागानुसयेन
 च मानानुसयेन च सानुसयो । 20

(क) यतो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन
 च दिट्ठानुसयेन च सानुसयो ततो भवरागानुसयेन सानुसयो
 ति ?

नत्थि ।

(ख) यतो वा पन भवरागानुसयेन सानुसयो ततो कामरागानु- 25
 सयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन च दिट्ठानुसयेन च
 सानुसयो ति ?

मानानुसयेन च दिट्ठानुसयेन च सानुसयो ।

(क) यतो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन

च दिट्ठानुसयेन च सानुसयो ततो अविज्जानुसयेन सानुसयो
ति ?

नत्थि ।

(ख) यतो वा पन अविज्जानुसयेन सानुसयो ततो कामरागानुसयेन
च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन च दिट्ठानुसयेन च
सानुसयो ति ?

5

B. 112

रूपधातुया अरूपधातुया ततो अविज्जानुसयेन च
मानानुसयेन च दिट्ठानुसयेन च सानुसयो, नो च ततो
कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च सानुसयो ।
कामधातुया द्वीसु वेदनासु ततो अविज्जानुसयेन च
कामरागानुसयेन च मानानुसयेन च दिट्ठानुसयेन च
सानुसयो, नो च ततो पटिघानुसयेन सानुसयो । दुक्खाय
वेदनाय ततो अविज्जानुसयेन च पटिघानुसयेन च
दिट्ठानुसयेन च सानुसयो, नो च ततो कामरागानुसयेन
च मानानुसयेन च सानुसयो । (चतुक्कमूलकं)

10

15

८६. (क) यतो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन
च दिट्ठानुसयेन च विचिकिच्छानुसयेन च सानुसयो ततो
भवरागानुसयेन सानुसयो ति ?

नत्थि ।

20

(ख) यतो वा पन भवरागानुसयेन सानुसयो ततो कामरागानु-
सयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन च दिट्ठानुसयेन च
विचिकिच्छानुसयेन च सानुसयो ति ?

मानानुसयेन च दिट्ठानुसयेन च विचिकिच्छानुसयेन
च सानुसयो ।

R. 300 25

(क) यतो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन
च दिट्ठानुसयेन च विचिकिच्छानुसयेन च सानुसयो ततो
अविज्जानुसयेन सानुसयो ति ?

नत्थि ।

(ख) यतो वा पन अविज्जानुसयेन सानुसयो ततो कामरागानु-

१-१. रो० पीत्यके नत्थि ।

सयेन च पटिधानुसयेन च मानानुसयेन च दिट्ठानुसयेन च विचिकिच्छानुसयेन च सानुसयो ति ?

रूपधातुया अरूपधातुया ततो अविज्जानुसयेन च मानानुसयेन च दिट्ठानुसयेन च विचिकिच्छानुसयेन च सानुसयो, नो च ततो कामरागानुसयेन च पटिधानुसयेन 5 च सानुसयो । कामधातुया द्वीसु वेदनासु ततो अविज्जानुसयेन च कामरागानुसयेन च मानानुसयेन च दिट्ठानुसयेन च विचिकिच्छानुसयेन च सानुसयो, नो च ततो पटिधानुसयेन सानुसयो । दुक्खाय वेदनाय ततो अविज्जानुसयेन च पटिधानुसयेन च दिट्ठानुसयेन च 10 विचिकिच्छानुसयेन च सानुसयो, नो च ततो कामरागानुसयेन च मानानुसयेन च सानुसयो । (पञ्चकमूलकं)

८७.(क) यतो कामरागानुसयेन च पटिधानुसयेन च मानानुसयेन च दिट्ठानुसयेन च विचिकिच्छानुसयेन च भवरागानुसयेन च सानुसयो ततो अविज्जानुसयेन सानुसयो ति ?

15 B. 113

नत्थि ।

(ख) यतो वा पन अविज्जानुसयेन सानुसयो ततो कामरागानुसयेन च पटिधानुसयेन च मानानुसयेन च दिट्ठानुसयेन च विचिकिच्छानुसयेन च भवरागानुसयेन च सानुसयो ति ?

रूपधातुया अरूपधातुया ततो अविज्जानुसयेन च 20 मानानुसयेन च दिट्ठानुसयेन च विचिकिच्छानुसयेन च भवरागानुसयेन च सानुसयो, नो च ततो कामरागानुसयेन च पटिधानुसयेन च सानुसयो । कामधातुया द्वीसु वेदनासु ततो अविज्जानुसयेन च कामरागानुसयेन च मानानुसयेन च दिट्ठानुसयेन च विचिकिच्छानुसयेन 25 च सानुसयो, नो च ततो पटिधानुसयेन च भवरागानुसयेन च सानुसयो । दुक्खाय वेदनाय ततो अविज्जानुसयेन च पटिधानुसयेन च दिट्ठानुसयेन च विचिकिच्छानुसयेन च सानुसयो, नो च ततो कामरागानुसयेन च मानानुसयेन च भवरागानुसयेन च सानुसयो । (छक्कमूलकं) 30

(ग) अनुलोमपुगलोकासा

८८. (क) यो यतो कामरागानुसयेन सानुसयो सो ततो पटिघानुसयेन सानुसयो ति ?

नो ।

(ख) यो वा पन यतो पटिघानुसयेन सानुसयो सो ततो कामरागानुसयेन सानुसयो ति ?

नो ।

(क) यो यतो कामरागानुसयेन सानुसयो सो ततो मानानुसयेन सानुसयो ति ?

श्रामन्ता ।

(ख) यो वा पन यतो मानानुसयेन सानुसयो सो ततो कामरागानुसयेन सानुसयो ति ?

अनागामी कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया सो ततो मानानुसयेन सानुसयो, नो च सो ततो कामरागानुसयेन सानुसयो । तयो पुगला रूपधातुया अरूपधातुया ते ततो मानानुसयेन सानुसया, नो च ते ततो कामरागानुसयेन सानुसया । तेव पुगला कामधातुया द्वीसु वेदनासु ते ततो मानानुसयेन च सानुसया कामरागानुसयेन च सानुसया ।

यो यतो कामरागानुसयेन सानुसयो सो ततो दिट्ठानुसयेन ... पे०... विचिकिच्छानुसयेन सानुसयो ति ?

द्वे पुगला कामधातुया द्वीसु वेदनासु ते ततो कामरागानुसयेन सानुसया, नो च ते ततो विचिकिच्छानुसयेन सानुसया । पृथुज्जनो कामधातुया द्वीसु वेदनासु सो ततो कामरागानुसयेन च सानुसयो विचिकिच्छानुसयेन च सानुसयो ।

यो वा पन यतो विचिकिच्छानुसयेन सानुसयो सो ततो कामरागानुसयेन सानुसयो ति ?

पृथुज्जनो दुक्खाय वेदनाय रूपधातुया अरूपधातुया सो ततो विचिकिच्छानुसयेन सानुसयो, नो च सो ततो

कामरागानुसयेन सानुसयो । स्वेव^१ पुग्गलो^२ कामधातुया
द्वीसु वेदनासु सो^३ ततो विचिकिच्छानुसयेन च सानुसयो^४
कामरागानुसयेन च सानुसयो^४ ।

(क) यो यतो कामरागानुसयेन सानुसयो सो ततो भवरागानु-
सयेन सानुसयो ति ?

5

नो ।

(ख) यो वा पन यतो भवरागानुसयेन सानुसयो सो ततो
कामरागानुसयेन सानुसयो ति ?

नो ।

(क) यो यतो कामरागानुसयेन सानुसयो सो ततो अविज्जानु-
सयेन सानुसयो ति ?

10

आमन्ता ।

(ख) यो वा पन यतो अविज्जानुसयेन सानुसयो सो ततो
कामरागानुसयेन सानुसयो ति ?

अनागामी कामधातुया तीसु वेदनासु रूपधातुया 15
अरूपधातुया सो ततो अविज्जानुसयेन सानुसयो, नो च
सो ततो कामरागानुसयेन सानुसयो । तयो पुग्गला
दुक्खाय वेदनाय रूपधातुया अरूपधातुया ते ततो
अविज्जानुसयेन सानुसया, नो च ते ततो कामरागानु-
सयेन सानुसया । तेव पुग्गला कामधातुया द्वीसु वेदनासु 20
ते ततो अविज्जानुसयेन च सानुसया कामरागानुसयेन
च सानुसया ।

८६. (क) यो यतो पटिघानुसयेन सानुसयो सो ततो मानानुसयेन
सानुसयो ति ?

नो ।

25

(ख) यो वा पन यतो मानानुसयेन सानुसयो सो ततो पटिघानु-
सयेन सानुसयो ति ?

नो ।

१. द्वे-रो०; सोव-स्या० । २. पुग्गला-रो० । ३. ते-रो० । ४. सानुसया-रो० ।

B. 115

यो यतो पटिघानुसयेन सानुसयो सो ततो दिट्ठानुसयेन
... पे०... विचिकिच्छानुसयेन सानुसयो ति ?

द्वे पुग्गला दुक्खाय वेदनाय ते ततो पटिघानुसयेन
सानुसया, नो च ते ततो विचिकिच्छानुसयेन सानुसया ।
5 पुथुज्जनो दुक्खाय वेदनाय सो ततो पटिघानुसयेन च
सानुसयो विचिकिच्छानुसयेन च सानुसयो ।

यो वा पन यतो विचिकिच्छानुसयेन सानुसयो सो ततो
पटिघानुसयेन सानुसयो ति ?

पुथुज्जनो कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया
10 अरूपधातुया सो ततो विचिकिच्छानुसयेन सानुसयो, नो
च सो ततो पटिघानुसयेन सानुसयो । स्वेव' पुग्गलो
दुक्खाय वेदनाय सो ततो विचिकिच्छानुसयेन च सानुसयो
पटिघानुसयेन च सानुसयो ।

(क) यो यतो पटिघानुसयेन सानुसयो सो ततो भवरागानुसयेन
15 सानुसयो ति ?
नो ।

(ख) यो वा पन यतो भवरागानुसयेन सानुसयो सो ततो
पटिघानुसयेन सानुसयो ति ?
नो ।

(क) यो यतो पटिघानुसयेन सानुसयो सो ततो अविज्जानुसयेन
20 सानुसयो ति ?
आमन्ता ।

(ख) यो वा पन यतो अविज्जानुसयेन सानुसयो सो ततो
पटिघानुसयेन सानुसयो ति ?

25 अनागामी कामधातुया तीसु वेदनासु रूपधातुया
अरूपधातुया सो ततो अविज्जानुसयेन सानुसयो, नो च
सो ततो पटिघानुसयेन सानुसयो । तयो पुग्गला काम-
धातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया ते ततो
अविज्जानुसयेन सानुसया, नो च ते ततो पटिघानुसयेन

सानुसया । तेव पुग्गला दुक्खाय वेदनाय ते ततो
अविज्जानुसयेन च सानुसया पटिघानुसयेन च सानुसया ।

६०. यो यतो मानानुसयेन सानुसयो सो ततो दिट्ठानुसयेन
... पे०... विचिकिच्छानुसयेन सानुसयो ति ?

तयो पुग्गला कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया ९
अरूपधातुया ते ततो मानानुसयेन सानुसया, नो च ते
ततो विचिकिच्छानुसयेन सानुसया । पुथुज्जनो काम-
धातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया सो ततो
मानानुसयेन च सानुसयो विचिकिच्छानुसयेन च सानुसयो ।
यो वा पन यतो विचिकिच्छानुसयेन सानुसयो सो ततो 10
मानानुसयेन सानुसयो ति ?

पुथुज्जनो दुक्खाय वेदनाय सो ततो विचिकिच्छानु-
सयेन सानुसयो, नो च सो ततो मानानुसयेन सानुसयो ।
स्वेव पुग्गलो कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया
अरूपधातुया सो ततो विचिकिच्छानुसयेन च सानुसयो 15
मानानुसयेन च सानुसयो ।

(क) यो यतो मानानुसयेन सानुसयो सो ततो भवरागानुसयेन
सानुसयो ति ?

चत्तारो पुग्गला कामधातुया द्वीसु वेदनासु ते ततो
मानानुसयेन सानुसया, नो च ते ततो भवरागानुसयेन 20
सानुसया । तेव पुग्गला रूपधातुया अरूपधातुया ते ततो
मानानुसयेन च सानुसया भवरागानुसयेन च सानुसया ।

(ख) यो वा पन यतो भवरागानुसयेन सानुसयो सो ततो
मावानुसयेन सानुसयो ति ?

आमन्ता ।

(क) यो यतो मानानुसयेन सानुसयो सो ततो अविज्जानुसयेन
सानुसयो ति ?

आमन्ता ।

(ख) यो वा पन यतो अविज्जानुसयेन सानुसयो सो ततो
मानानुसयेन सानुसयो ति ?

चत्तारो पुगला दुक्खाय वेदनाय ते ततो अविज्जानु-
सयेन सानुसया, नो च ते ततो मानानुसयेन सानुसया ।
तेव पुगला कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया
अरूपधातुया ते ततो अविज्जानुसयेन च सानुसया
मानानुसयेन च सानुसया ।

६१.(क) यो यतो दिट्ठानुसयेन सानुसयो सो ततो विचिकिच्छानु-
सयेन सानुसयो ति ?

आमन्ता ।

(ख) यो वा पन यतो विचिकिच्छानुसयेन सानुसयो सो ततो
दिट्ठानुसयेन सानुसयो ति ?

आमन्ता । ... पे०'... ।

६२.(क) यो यतो विचिकिच्छानुसयेन सानुसयो सो ततो भवरागानु-
सयेन सानुसयो ति ?

पुथुज्जनो कामधातुया तीसु वेदनासु सो ततो
विचिकिच्छानुसयेन सानुसयो, नो च सो ततो
भवरागानुसयेन सानुसयो । स्वेव पुगलो रूपधातुया
अरूपधातुया सो ततो विचिकिच्छानुसयेन च सानुसयो
भवरागानुसयेन च सानुसयो ।

(ख) यो वा पन यतो भवरागानुसयेन सानुसयो सो ततो
विचिकिच्छानुसयेन सानुसयो ति ?

तयो पुगला रूपधातुया अरूपधातुया ते ततो
भवरागानुसयेन सानुसया, नो च ते ततो विचिकिच्छानु-
सयेन सानुसया । पुथुज्जनो रूपधातुया अरूपधातुया सो
ततो भवरागानुसयेन च सानुसयो विचिकिच्छानुसयेन
च सानुसयो ।

(क) यो यतो विचिकिच्छानुसयेन सानुसयो सो ततो अविज्जानु-
सयेन सानुसयो ति ?

आमन्ता ।

(ख) यो वा पन यतो अविज्जानुसयेन सानुसयो सो ततो विचिकिच्छानुसयेन सानुसयो ति ?

तयो पुग्गला कामधातुया तीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया ते ततो अविज्जानुसयेन सानुसया, नो च ते ततो विचिकिच्छानुसयेन सानुसया । पुथुज्जनो काम- 5
धातुया तीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया सो ततो अविज्जानुसयेन च सानुसयो विचिकिच्छानुसयेन च सानुसयो ।

६३.(क) यो यतो भवरागानुसयेन सानुसयो सो ततो अविज्जानु-
सयेन सानुसयो ति ?

10

आमन्ता ।

(ख) यो वा पन यतो अविज्जानुसयेन सानुसयो सो ततो भवरागानुसयेन सानुसयो ति ?

चत्तारो पुग्गला कामधातुया तीसु वेदनासु ते ततो अविज्जानुसयेन सानुसया, नो च ते ततो भवरागानु- 15
सयेन सानुसया । तेव पुग्गला रूपधातुया अरूपधातुया ते ततो अविज्जानुसयेन च सानुसया भवरागानुसयेन च सानुसया । (एकमूलकं)

६४.(क) यो यतो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च सानुसयो
सो ततो मानानुसयेन सानुसयो ति ?

20

नत्थि ।

(ख) यो वा पन यतो मानानुसयेन सानुसयो सो ततो कामरागानु-
सयेन च पटिघानुसयेन च सानुसयो ति ?

अनागामी कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया सो ततो मानानुसयेन सानुसयो, नो च सो 25 B. 118
ततो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च सानुसयो । तयो पुग्गला रूपधातुया अरूपधातुया ते ततो मानानु-
सयेन सानुसया, नो च ते ततो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च सानुसया । तेव पुग्गला कामधातुया

द्वीसु वेदनासु ते ततो मानानुसयेन च कामरागानुसयेन
च सानुसया, नो च ते ततो पटिघानुसयेन सानुसया ।
यो यतो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च सानुसयो
सो ततो दिट्ठानुसयेन ... पे०... विचिकिच्छानुसयेन सानुसयो
ति ?

नत्थि ।

यो वा पन यतो' विचिकिच्छानुसयेन सानुसयो सो ततो
कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च सानुसयो ति ?

पुथुज्जनो रूपधातुया अरूपधातुया सो ततो
विचिकिच्छानुसयेन सानुसयो, नो च सो ततो कामरागानु-
सयेन च पटिघानुसयेन च सानुसयो । स्वेव पुगग्लो
कामधातुया द्वीसु वेदनासु सो ततो विचिकिच्छानुसयेन
च कामरागानुसयेन च सानुसयो, नो च सो ततो
पटिघानुसयेन सानुसयो । स्वेव पुगग्लो दुक्खाय वेदनाय
सो ततो विचिकिच्छानुसयेन च पटिघानुसयेन च
सानुसयो, नो च सो ततो कामरागानुसयेन सानुसयो ।

(क) यो यतो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च सानुसयो
सो ततो भवरागानुसयेन सानुसयो ति ?

नत्थि ।

(ख) यो वा पन यतो भवरागानुसयेन सानुसयो सो ततो
कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च सानुसयो ति ?

नो ।

(क) यो यतो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च सानुसयो
सो ततो अविज्जानुसयेन सानुसयो ति ?

नत्थि ।

(ख) यो वा पन यतो अविज्जानुसयेन सानुसयो सो ततो
कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च सानुसयो ति ?

अनागामी कामधातुया तीसु वेदनासु रूपधातुया
अरूपधातुया सो ततो अविज्जानुसयेन सानुसयो, नो च

सो ततो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च सानुसयो ।
 तयो पुगला रूपधातुया अरूपधातुया ते ततो अविज्जानु-
 सयेन सानुसया, नो च ते ततो कामरागानुसयेन च
 पटिघानुसयेन च सानुसया । तेव पुगला कामधातुया
 द्वीसु वेदनासु ते ततो अविज्जानुसयेन च कामरागानु- 5
 सयेन च सानुसया, नो च ते ततो पटिघानुसयेन सानुसया ।
 तेव पुगला दुक्खाय वेदनाय ते ततो अविज्जानुसयेन च
 पटिघानुसयेन च सानुसया, नो च ते ततो कामरागानु-
 सयेन सानुसया । (दुकमूलकं)

B. 119

R. 304

६५. यो यतो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन 10
 च सानुसयो सो ततो दिट्ठानुसयेन ... पे०... विचिकिच्छानु-
 सयेन सानुसयो ति ?

नत्थि ।

यो वा पन यतो विचिकिच्छानुसयेन सानुसयो सो ततो
 कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन च सानुसयो 15
 ति ?

पुथुज्जनो रूपधातुया अरूपधातुया सो ततो
 विचिकिच्छानुसयेन च मानानुसयेन च सानुसयो, नो च
 सो ततो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च सानुसयो ।
 स्वेव पुगलो कामधातुया द्वीसु वेदनासु सो ततो 20
 विचिकिच्छानुसयेन च कामरागानुसयेन च मानानुसयेन
 च सानुसयो, नो च सो ततो पटिघानुसयेन सानुसयो ।
 स्वेव पुगलो दुक्खाय वेदनाय सो ततो विचिकिच्छानु-
 सयेन च पटिघानुसयेन च सानुसयो, नो च सो ततो
 कामरागानुसयेन च मानानुसयेन च सानुसयो । 25

(क) यो यतो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन
 च सानुसयो सो ततो भवरागानुसयेन सानुसयो ति ?

नत्थि ।

(ख) यो वा पन यतो भवरागानुसयेन सानुसयो सो ततो

कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन च
सानुसयो ति ?

मानानुसयेन सानुसयो ।

5 (क) यो यतो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च मानानु-
सयेन च सानुसयो सो ततो अविज्जानुसयेन सानुसयो ति ?
नत्थि ।

(ख) यो वा पन यतो अविज्जानुसयेन सानुसयो सो ततो
कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन च
सानुसयो ति ?

10 अनागामी दुक्खाय वेदनाय सो ततो अविज्जानुसयेन
सानुसयो, नो च सो ततो कामरागानुसयेन च पटिघानु-
सयेन च मानानुसयेन च सानुसयो । स्वेव पुग्गलो
B. 120 कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया सो
ततो अविज्जानुसयेन च मानानुसयेन च सानुसयो, नो
15 च सो ततो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च
सानुसयो । तयो पुग्गला रूपधातुया अरूपधातुया ते ततो
अविज्जानुसयेन च मानानुसयेन च सानुसया, नो च ते
ततो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च सानुसया ।
तेव पुग्गला कामधातुया द्वीसु वेदनासु ते ततो अविज्जानु-
20 सयेन च कामरागानुसयेन च मानानुसयेन च सानुसया,
नो च ते ततो पटिघानुसयेन सानुसया । तेव पुग्गला
दुक्खाय वेदनाय ते ततो अविज्जानुसयेन च पटिघानु-
सयेन च सानुसया, नो च ते ततो कामरागानुसयेन च
मानानुसयेन च सानुसया । (तिकमूलकं)

25 ६६. (क) यो यतो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च मानानु-
सयेन च दिट्ठानुसयेन च सानुसयो सो ततो विचिकिच्छानु-
सयेन सानुसयो ति ?

नत्थि ।

(ख) यो वा पन यतो विचिकिच्छानुसयेन सानुसयो सो ततो

कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन च दिट्ठानुसयेन च सानुसयो ति ?

पुथुज्जनो रूपधातुया अरूपधातुया सो ततो विचिकिच्छानुसयेन च मानानुसयेन च दिट्ठानुसयेन च सानुसयो, नो च सो ततो कामरागानुसयेन च पटिघानु- 5 सयेन च सानुसयो । स्वेव पुग्गलो कामधातुया द्वीसु वेदनासु सो ततो विचिकिच्छानुसयेन च कामरागानुसयेन च मानानुसयेन च दिट्ठानुसयेन च सानुसयो, नो च सो ततो पटिघानुसयेन सानुसयो । स्वेव पुग्गलो दुक्खाय वेदनाय सो ततो विचिकिच्छानुसयेन च पटिघानुसयेन च 10 दिट्ठानुसयेन च सानुसयो, नो च सो ततो कामरागानुसयेन च मानानुसयेन च सानुसयो ...पे०... । (चतुक्कमूलकं)

R. 305

६७. (क) यो यतो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन च दिट्ठानुसयेन च^१ विचिकिच्छानुसयेन च सानुसयो सो ततो भवरागानुसयेन सानुसयो ति ? 15

नत्थि ।

(ख) यो वा पन यतो भवरागानुसयेन सानुसयो सो ततो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन च दिट्ठानुसयेन च विचिकिच्छानुसयेन च सानुसयो ति ? 20

B. 121

तयो पुग्गला रूपधातुया अरूपधातुया ते ततो भवरागानुसयेन च मानानुसयेन च सानुसया, नो च ते ततो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च दिट्ठानुसयेन च विचिकिच्छानुसयेन च सानुसया । पुथुज्जनो रूपधातुया अरूपधातुया सो ततो भवरागानुसयेन च मानानुसयेन च दिट्ठानुसयेन च विचिकिच्छानुसयेन च सानुसयो, नो 25 च सो ततो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च सानुसयो ।

(क) यो यतो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च मानानु-

सयेन च दिट्टानुसयेन च विचिकिच्छानुसयेन च सानुसयो
सो ततो अविज्जानुसयेन सानुसयो ति ?

नत्थि ।

(ख) यो वा पन यतो अविज्जानुसयेन सानुसयो सो ततो
कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन च
दिट्टानुसयेन च विचिकिच्छानुसयेन च सानुसयो ति ?

अनागामी दुक्खाय वेदनाय सो ततो अविज्जानुसयेन
सानुसयो, नो च सो ततो कामरागानुसयेन च पटिघानु-
सयेन च मानानुसयेन च दिट्टानुसयेन च विचिकिच्छानु-
सयेन च सानुसयो । स्वेव पुग्गलो कामधातुया द्वीसु
वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया सो ततो अविज्जानु-
सयेन च मानानुसयेन च सानुसयो, नो च सो ततो
कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च दिट्टानुसयेन च
विचिकिच्छानुसयेन च सानुसयो । द्वे पुग्गला रूपधातुया
अरूपधातुया ते ततो अविज्जानुसयेन च मानानुसयेन च
सानुसया, नो च ते ततो कामरागानुसयेन च पटिघानु-
सयेन च दिट्टानुसयेन च विचिकिच्छानुसयेन च सानुसया ।
तेव पुग्गला कामधातुया द्वीसु वेदनासु ते ततो
अविज्जानुसयेन च कामरागानुसयेन च मानानुसयेन च
सानुसया, नो च ते ततो पटिघानुसयेन च दिट्टानुसयेन
च विचिकिच्छानुसयेन च सानुसया । तेव पुग्गला
दुक्खाय वेदनाय ते ततो अविज्जानुसयेन च पटिघानु-
सयेन च सानुसया, नो च ते ततो कामरागानुसयेन च
मानानुसयेन च दिट्टानुसयेन च विचिकिच्छानुसयेन च
सानुसया । पुथुज्जनो रूपधातुया अरूपधातुया सो ततो
अविज्जानुसयेन च मानानुसयेन च दिट्टानुसयेन च
विचिकिच्छानुसयेन च सानुसयो, नो च सो ततो
कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च सानुसयो । स्वेव
पुग्गलो कामधातुया द्वीसु वेदनासु सो ततो अविज्जानु-

सयेन च कामरागानुसयेन च मानानुसयेन च दिट्ठानु-
 सयेन च विचिकिच्छानुसयेन च सानुसयो, नो च सो
 ततो पटिघानुसयेन सानुसयो । स्वेव पुगलो दुक्खाय
 वेदनाय सो ततो अविज्जानुसयेन च पटिघानुसयेन च
 दिट्ठानुसयेन च विचिकिच्छानुसयेन च सानुसयो, नो च 5
 सो ततो कामरागानुसयेन च मानानुसयेन च सानुसयो ।
 (पञ्चकमूलकं)

६८. (क) यो यतो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन
 च दिट्ठानुसयेन च विचिकिच्छानुसयेन च भवरागानुसयेन
 च सानुसयो सो ततो अविज्जानुसयेन सानुसयो ति ? 10
 नत्थि ।

(ख) यो वा पन यतो अविज्जानुसयेन सानुसयो सो ततो
 कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन च
 दिट्ठानुसयेन च विचिकिच्छानुसयेन च भवरागानुसयेन च
 सानुसयो ति ? 15

अनागामी दुक्खाय^१ वेदनाय^२ सो ततो अविज्जानुसयेन^३
 सानुसयो, नो च सो ततो कामरागानुसयेन च पटिघानु-
 सयेन च मानानुसयेन^४ च^५ दिट्ठानुसयेन च विचिकिच्छानु-
 सयेन च भवरागानुसयेन^६ च^७ सानुसयो । स्वेव पुगलो
 कामधातुया द्वीसु वेदनासु सो ततो अविज्जानुसयेन च 20
 मानानुसयेन च सानुसयो, नो च सो ततो कामरागानु-
 सयेन च पटिघानुसयेन च दिट्ठानुसयेन च विचिकिच्छानु-
 सयेन च भवरागानुसयेन च सानुसयो । स्वेव^८ पुगलो
 रूपधातुया^९ अरूपधातुया^{१०} सो ततो अविज्जानुसयेन च^{११}
 मानानुसयेन च भवरागानुसयेन च^{१२} सानुसयो, नो च सो 25
 ततो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च^{१३} दिट्ठानुसयेन
 च विचिकिच्छानुसयेन च^{१४} सानुसयो । द्वे^{१५} पुगला रूप-

R. 306

१-१. रूपधातुया अरूपधातुया - रो० । २. अविज्जानुसयेन च मानानुसयेन च - रो० ।
 ३-३. रो० पोत्यके नत्थि । ४-४. रो० पोत्यके नत्थि । ५. सोव - स्था०, रो०, एवमुपरि पि ।
 ६-६. दुक्खाय वेदनाय - रो० । ७-७. रो० पोत्यके नत्थि । ८. च मानानुसयेन च - रो० ।
 ९. च भवरागानुसयेन च - रो० । १०. द्वेव - सी० ।

B. 123

5

10

15

20

धातुया अरूपधातुया ते ततो अविज्जानुसयेन च मानानु-
 सयेन च भवरागानुसयेन च सानुसया, नो च ते ततो
 कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च दिट्ठानुसयेन च
 विचिकिच्छानुसयेन च सानुसया । तेव पुग्गला काम-
 धातुया द्वीसु वेदनासु ते ततो अविज्जानुसयेन च
 कामरागानुसयेन च मानानुसयेन च सानुसया, नो च
 ते ततो पटिघानुसयेन च दिट्ठानुसयेन च विचिकिच्छानु-
 सयेन च भवरागानुसयेन च सानुसया । तेव पुग्गला
 दुक्खाय वेदनाय ते ततो अविज्जानुसयेन च पटिघानु-
 सयेन च सानुसया, नो च ते ततो कामरागानुसयेन च
 मानानुसयेन च दिट्ठानुसयेन च विचिकिच्छानुसयेन च
 भवरागानुसयेन च सानुसया । पुथुज्जनो रूपधातुया
 अरूपधातुया सो ततो अविज्जानुसयेन च मानानुसयेन च
 दिट्ठानुसयेन च विचिकिच्छानुसयेन च भवरागानुसयेन
 च सानुसयो, नो च सो ततो कामरागानुसयेन च
 पटिघानुसयेन च सानुसयो । स्वेव पुग्गलो कामधातुया
 द्वीसु वेदनासु सो ततो अविज्जानुसयेन च कामरागानु-
 सयेन च मानानुसयेन च दिट्ठानुसयेन च विचिकिच्छानु-
 सयेन च सानुसयो, नो च सो ततो पटिघानुसयेन च
 भवरागानुसयेन च सानुसयो । स्वेव पुग्गलो दुक्खाय
 वेदनाय सो ततो अविज्जानुसयेन च पटिघानुसयेन च
 दिट्ठानुसयेन च विचिकिच्छानुसयेन च सानुसयो, नो च
 सो ततो कामरागानुसयेन च मानानुसयेन च भवरागानु-
 सयेन च सानुसयो । (छक्कमूलकं)

(घ) पटिलोभपुग्गलो

25 ६६.(क) यो कामरागानुसयेन निरनुसयो सो पटिघानुसयेन निरनुसयो
 ति ?

आमन्ता ।

(ख) यो वा पन पटिघानुसयेन निरनुसयो सो कामरागानुसयेन
 निरनुसयो ति ?

30

आमन्ता ।

(क) यो कामरागानुसयेन निरनुसयो सो मानानुसयेन निरनुसयो ति ?

अनागामी कामरागानुसयेन निरनुसयो, नो च मानानुसयेन निरनुसयो । अरहा कामरागानुसयेन च निरनुसयो मानानुसयेन च निरनुसयो ।

5.

(ख) यो वा पन मानानुसयेन निरनुसयो सो कामरागानुसयेन निरनुसयो ति ?

आमन्ता ।

यो कामरागानुसयेन निरनुसयो सो दिट्ठानुसयेन ... पे०... विचिकिच्छानुसयेन निरनुसयो ति ?

B. 124

10
७१

आमन्ता ।

यो वा पन विचिकिच्छानुसयेन निरनुसयो सो कामरागानुसयेन निरनुसयो ति ?

द्वे पुग्गला विचिकिच्छानुसयेन निरनुसया, नो च कामरागानुसयेन निरनुसया । द्वे पुग्गला विचिकिच्छानुसयेन च निरनुसया कामरागानुसयेन च निरनुसया । यो कामरागानुसयेन निरनुसयो सो भवरागानुसयेन ... पे०... अविज्जानुसयेन निरनुसयो ति ?

R. 307

15
७१

अनागामी कामरागानुसयेन निरनुसयो, नो च अविज्जानुसयेन निरनुसयो । अरहा कामरागानुसयेन च निरनुसयो अविज्जानुसयेन च निरनुसयो ।

20
७१

यो वा पन अविज्जानुसयेन निरनुसयो सो कामरागानुसयेन निरनुसयो ति ?

आमन्ता ।

१००. (क) यो पटिघानुसयेन निरनुसयो सो मानानुसयेन निरनुसयो ति ?

25

अनागामी पटिघानुसयेन निरनुसयो, नो च मानानुसयेन निरनुसयो । अरहा पटिघानुसयेन च निरनुसयो मानानुसयेन च निरनुसयो ।

७०

(ख) यो वा पन मानानुसयेन निरनुसयो सो पटिघानुसयेन निरनुसयो ति ?

30

आमन्ता ।

७१

यो पटिधानुसयेन निरनुसयो सो दिट्ठानुसयेन ... पे०...
विचिकिच्छानुसयेन निरनुसयो ति ?

आमन्ता ।

5 यो वा पन विचिकिच्छानुसयेन निरनुसयो सो पटिधानु-
सयेन निरनुसयो ति ?

द्वे पुग्गला विचिकिच्छानुसयेन निरनुसया, नो च
पटिधानुसयेन निरनुसया । द्वे पुग्गला विचिकिच्छानुसयेन
च निरनुसया पटिधानुसयेन च निरनुसया ।

10 यो पटिधानुसयेन निरनुसयो सो भवरागानुसयेन ... पे०...
अविज्जानुसयेन निरनुसयो ति ?

अनागामी पटिधानुसयेन निरनुसयो, नो च अविज्जानु-
सयेन निरनुसयो । अरहा पटिधानुसयेन च निरनुसयो
अविज्जानुसयेन च निरनुसयो ।

15 यो वा पन अविज्जानुसयेन निरनुसयो सो पटिधानुसयेन
निरनुसयो ति ?

आमन्ता ।

B, 125 १०१. यो मानानुसयेन निरनुसयो सो दिट्ठानुसयेन ... पे०...
विचिकिच्छानुसयेन निरनुसयो ति ?

आमन्ता ।

20 यो वा पन विचिकिच्छानुसयेन निरनुसयो सो मानानुसयेन
निरनुसयो ति ?

तयो पुग्गला विचिकिच्छानुसयेन निरनुसया, नो च
मानानुसयेन निरनुसया । अरहा विचिकिच्छानुसयेन च
निरनुसयो मानानुसयेन च निरनुसयो ।

25 यो मानानुसयेन निरनुसयो सो भवरागानुसयेन ... पे०...
अविज्जानुसयेन निरनुसयो ति ?

आमन्ता ।

यो वा पन अविज्जानुसयेन निरनुसयो सो मानानुसयेन
निरनुसयो ति ?

30 आमन्ता ।

१०२.(क) यो दिट्ठानुसयेन निरनुसयो सो विचिकिच्छानुसयेन निरनुसयो ति ?

आमन्ता ।

(ख) यो वा पन विचिकिच्छानुसयेन निरनुसयो सो दिट्ठानुसयेन निरनुसयो ति ?

5

आमन्ता । ... पे०^१... ।

१०३. यो विचिकिच्छानुसयेन निरनुसयो सो भवरागानुसयेन ... पे०... अविज्जानुसयेन निरनुसयो ति ?

तयो पुग्गला विचिकिच्छानुसयेन निरनुसया, नो च अविज्जानुसयेन निरनुसया । अरहा विचिकिच्छानुसयेन च निरनुसयो अविज्जानुसयेन च निरनुसयो ।

10

यो वा पन अविज्जानुसयेन निरनुसयो सो विचिकिच्छानुसयेन निरनुसयो ति ?

आमन्ता ।

१०४.(क) यो भवरागानुसयेन निरनुसयो सो अविज्जानुसयेन निरनुसयो ति ?

15

आमन्ता ।

(ख) यो वा पन अविज्जानुसयेन निरनुसयो सो भवरागानुसयेन निरनुसयो ति ?

आमन्ता । (एकमूलकं)

20

१०५.(क) यो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च निरनुसयो सो मानानुसयेन निरनुसयो ति ?

अनागामी कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च निरनुसयो, नो च मानानुसयेन निरनुसयो । अरहा कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च निरनुसयो मानानुसयेन च निरनुसयो ।

25

(ख) यो वा पन मानानुसयेन निरनुसयो सो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च निरनुसयो ति ?

आमन्ता ।

B. 126

यो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च निरनुसयो सो
दिट्ठानुसयेन ... पे०... विचिकिच्छानुसयेन निरनुसयो ति ?
आमन्ता ।

5

यो वा पन विचिकिच्छानुसयेन निरनुसयो सो कामरागानु-
सयेन च पटिघानुसयेन च निरनुसयो ति ?

द्वे पुगला विचिकिच्छानुसयेन निरनुसया, नो च
कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च निरनुसया । द्वे
पुगला विचिकिच्छानुसयेन च निरनुसया कामरागानु-
सयेन च पटिघानुसयेन च निरनुसया ।

10

यो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च निरनुसयो सो
भवरागानुसयेन ... पे०... अविज्जानुसयेन निरनुसयो ति ?

अनागामी कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च
निरनुसयो, नो च अविज्जानुसयेन निरनुसयो । अरहा
कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च निरनुसयो

15

अविज्जानुसयेन च निरनुसयो ।

यो वा पन अविज्जानुसयेन निरनुसयो सो कामरागानु-
सयेन च पटिघानुसयेन च निरनुसयो ति ?

आमन्ता । (दुकमूलकं)

१०६.

20

यो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन च
निरनुसयो सो दिट्ठानुसयेन ... पे०... विचिकिच्छानुसयेन
निरनुसयो ति ?

आमन्ता ।

यो वा पन विचिकिच्छानुसयेन निरनुसयो सो कामरागानु-
सयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन च निरनुसयो ति ?

25

द्वे पुगला विचिकिच्छानुसयेन निरनुसया, नो च
कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन च
निरनुसया । अनागामी विचिकिच्छानुसयेन च कामरागानु-
सयेन च पटिघानुसयेन च निरनुसयो, नो च मानानुसयेन
निरनुसयो । अरहा विचिकिच्छानुसयेन च निरनुसयो
कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन च
निरनुसयो ।

R. 308

30

यो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन च
निरनुसयो सो भवरागानुसयेन ... पे०... अविज्जानुसयेन
निरनुसयो ति ?

आमन्ता ।

यो वा पन अविज्जानुसयेन निरनुसयो सो कामरागानु- 5
सयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन च निरनुसयो ति ?

आमन्ता । (तिकमूलकं)

१०७. (क) यो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन च
दिट्ठानुसयेन च निरनुसयो सो विचिकिच्छानुसयेन निरनुसयो
ति ?

B. 127

10

आमन्ता ।

(ख) यो वा पन विचिकिच्छानुसयेन निरनुसयो सो कामरागानु-
सयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन च दिट्ठानुसयेन च
निरनुसयो ति ?

द्वे पुगला विचिकिच्छानुसयेन च दिट्ठानुसयेन च 15
निरनुसया, नो च कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च
मानानुसयेन च निरनुसया । अनागामी विचिकिच्छानु-
सयेन च कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च दिट्ठानु-
सयेन च निरनुसयो, नो च मानानुसयेन निरनुसयो ।
अरहा विचिकिच्छानुसयेन च निरनुसयो कामरागानुसयेन 20
च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन च दिट्ठानुसयेन च
निरनुसयो । ... पे०... । (चतुक्कमूलकं)

१०८. यो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन च
दिट्ठानुसयेन च विचिकिच्छानुसयेन च निरनुसयो सो
भवरागानुसयेन ... पे०... अविज्जानुसयेन निरनुसयो ति ? 25

आमन्ता ।

यो वा पन अविज्जानुसयेन निरनुसयो सो कामरागानुसयेन
च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन च दिट्ठानुसयेन च
विचिकिच्छानुसयेन च निरनुसयो ति ?

आमन्ता । (पञ्चकमूलकं)

30

१०६. (क) यो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन च दिट्ठानुसयेन च विचिकिच्छानुसयेन च भवरागानुसयेन च निरनुसयो सो अविज्जानुसयेन निरनुसयो ति ?

आमन्ता ।

5 (ख) यो वा पन अविज्जानुसयेन निरनुसयो सो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन च दिट्ठानुसयेन च विचिकिच्छानुसयेन च भवरागानुसयेन च निरनुसयो ति ?

आमन्ता । (छक्कमूलकं)

(ङ) पटिलोमओकासो

10 ११०. (क) यतो कामरागानुसयेन निरनुसयो ततो पटिघानुसयेन निरनुसयो ति ?

दुक्खाय वेदनाय ततो कामरागानुसयेन निरनुसयो, नो च ततो पटिघानुसयेन निरनुसयो । रूपधातुया अरूपधातुया अपरियापन्ने ततो कामरागानुसयेन च निरनुसयो पटिघानुसयेन च निरनुसयो ।

B. 128 15 (ख) यतो वा पन पटिघानुसयेन निरनुसयो ततो कामरागानुसयेन निरनुसयो ति ?

कामधातुया द्वीसु वेदनासु ततो पटिघानुसयेन निरनुसयो, नो च ततो कामरागानुसयेन निरनुसयो । रूपधातुया अरूपधातुया अपरियापन्ने ततो पटिघानुसयेन च निरनुसयो कामरागानुसयेन च निरनुसयो ।

(क) यतो कामरागानुसयेन निरनुसयो ततो मानानुसयेन निरनुसयो ति ?

रूपधातुया अरूपधातुया ततो कामरागानुसयेन निरनुसयो, नो च ततो मानानुसयेन निरनुसयो । दुक्खाय वेदनाय अपरियापन्ने ततो कामरागानुसयेन च निरनुसयो मानानुसयेन च निरनुसयो ।

(ख) यतो वा पन मानानुसयेन निरनुसयो ततो कामरागानुसयेन निरनुसयो ति ?

आमन्ता ।

यतो कामरागानुसयेन निरनुसयो ततो दिट्ठानुसयेन ...पे०...
विचिकिच्छानुसयेन निरनुसयो ति ?

दुक्खाय वेदनाय रूपधातुया अरूपधातुया ततो
कामरागानुसयेन निरनुसयो, नो च ततो विचिकिच्छानु-
सयेन निरनुसयो । अपरियापन्ने ततो कामरागानुसयेन च ५
निरनुसयो विचिकिच्छानुसयेन च निरनुसयो ।

यतो वा पन विचिकिच्छानुसयेन निरनुसयो ततो काम-
रागानुसयेन निरनुसयो ति ?

आमन्ता ।

(क) यतो कामरागानुसयेन निरनुसयो ततो भवरागानुसयेन 10
निरनुसयो ति ?

रूपधातुया अरूपधातुया ततो कामरागानुसयेन निरनु-
सयो, नो च ततो भवरागानुसयेन निरनुसयो । दुक्खाय
वेदनाय अपरियापन्ने ततो कामरागानुसयेन च निरनुसयो
भवरागानुसयेन च निरनुसयो । 15

(ख) यतो वा पन भवरागानुसयेन निरनुसयो ततो कामरागानु-
सयेन निरनुसयो ति ?

कामधातुया द्वीसु वेदनासु ततो भवरागानुसयेन
निरनुसयो, नो च ततो कामरागानुसयेन निरनुसयो ।
दुक्खाय वेदनाय अपरियापन्ने ततो भवरागानुसयेन च 20
निरनुसयो कामरागानुसयेन च निरनुसयो ।

(क) यतो कामरागानुसयेन निरनुसयो ततो अविज्जानुसयेन
निरनुसयो ति ?

दुक्खाय वेदनाय रूपधातुया अरूपधातुया ततो R. 309
कामरागानुसयेन निरनुसयो, नो च ततो अविज्जानुसयेन 25 B. 129
निरनुसयो । अपरियापन्ने ततो कामरागानुसयेन च
निरनुसयो अविज्जानुसयेन च निरनुसयो ।

(ख) यतो वा पन अविज्जानुसयेन निरनुसयो ततो कामरागानु-
सयेन निरनुसयो ति ?

आमन्ता ।

१११. (क) यतो पटिघानुसयेन निरनुसयो ततो मानानुसयेन निरनुसयो ति ?

5 कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया ततो पटिघानुसयेन निरनुसयो, नो च ततो मानानुसयेन निरनुसयो । अपरियापन्ने ततो पटिघानुसयेन च निरनुसयो मानानुसयेन च निरनुसयो ।

(ख) यतो वा पन मानानुसयेन निरनुसयो ततो पटिघानुसयेन निरनुसयो ति ?

10 दुक्खाय वेदनाय ततो मानानुसयेन निरनुसयो, नो च ततो पटिघानुसयेन निरनुसयो । अपरियापन्ने ततो मानानुसयेन च निरनुसयो पटिघानुसयेन च निरनुसयो । यतो पटिघानुसयेन निरनुसयो ततो दिट्ठानुसयेन ... पे०... विचिकिच्छानुसयेन निरनुसयो ति ?

15 कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया ततो पटिघानुसयेन निरनुसयो, नो च ततो विचिकिच्छानुसयेन निरनुसयो । अपरियापन्ने ततो पटिघानुसयेन च निरनुसयो विचिकिच्छानुसयेन च निरनुसयो ।

यतो वा पन विचिकिच्छानुसयेन निरनुसयो ततो पटिघानुसयेन निरनुसयो ति ?

20 आमन्ता ।

(क) यतो पटिघानुसयेन निरनुसयो ततो भवरागानुसयेन निरनुसयो ति ?

25 रूपधातुया अरूपधातुया ततो पटिघानुसयेन निरनुसयो, नो च ततो भवरागानुसयेन निरनुसयो । कामधातुया द्वीसु वेदनासु अपरियापन्ने ततो पटिघानुसयेन च निरनुसयो भवरागानुसयेन च निरनुसयो ।

(ख) यतो वा पन भवरागानुसयेन निरनुसयो ततो पटिघानुसयेन निरनुसयो ति ?

30 दुक्खाय वेदनाय ततो भवरागानुसयेन निरनुसयो, नो च ततो पटिघानुसयेन निरनुसयो । कामधातुया द्वीसु

वेदनासु अपरियापन्ने ततो भवरागानुसयेन च निरनुसयो
पटिधानुसयेन च निरनुसयो ।

(क) यतो पटिधानुसयेन निरनुसयो ततो अविज्जानुसयेन
निरनुसयो ति ?

B. 130

कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया 5
ततो पटिधानुसयेन निरनुसयो, नो च ततो अविज्जानु-
सयेन निरनुसयो । अपरियापन्ने ततो पटिधानुसयेन च
निरनुसयो अविज्जानुसयेन च निरनुसयो ।

(ख) यतो वा पन अविज्जानुसयेन निरनुसयो ततो पटिधानु-
सयेन निरनुसयो ति ?

10

आमन्ता ।

११२. यतो मानानुसयेन निरनुसयो ततो दिट्ठानुसयेन ... पे०...
विचिकिच्छानुसयेन निरनुसयो ति ?

दुक्खाय वेदनाय ततो मानानुसयेन निरनुसयो, नो
च ततो^१ विचिकिच्छानुसयेन निरनुसयो । अपरियापन्ने 15
ततो मानानुसयेन च निरनुसयो विचिकिच्छानुसयेन च
निरनुसयो ।

यतो वा पन विचिकिच्छानुसयेन निरनुसयो ततो मानानु-
सयेन निरनुसयो ति ?

आमन्ता ।

20

(क) यतो मानानुसयेन निरनुसयो ततो भवरागानुसयेन निरनु-
सयो ति ?

आमन्ता ।

(ख) यतो वा पन भवरागानुसयेन निरनुसयो ततो मानानुसयेन
निरनुसयो ति ?

25

कामधातुया द्वीसु वेदनासु ततो भवरागानुसयेन
निरनुसयो, नो च ततो मानानुसयेन निरनुसयो । दुक्खाय^२
वेदनाय^३ अपरियापन्ने ततो भवरागानुसयेन च निरनुसयो
मानानुसयेन च निरनुसयो ।

(क) यतो मानानुसयेन निरनुसयो ततो अविज्जानुसयेन निरनुसयो ति ?

दुक्खाय वेदनाय ततो मानानुसयेन निरनुसयो, नो
च ततो अविज्जानुसयेन निरनुसयो । अपरियापन्ने ततो
मानानुसयेन च निरनुसयो अविज्जानुसयेन च निरनुसयो ।

(ख) यतो वा पन अविज्जानुसयेन निरनुसयो ततो मानानुसयेन
निरनुसयो ति ?

आमन्ता ।

११३. (क) यतो दिट्ठानुसयेन निरनुसयो ततो विचिकिच्छानुसयेन
निरनुसयो ति ?

आमन्ता ।

(ख) यतो वा पन विचिकिच्छानुसयेन निरनुसयो ततो दिट्ठानु-
सयेन निरनुसयो ति ?

आमन्ता । ... पे०... ।

B. 131 15 ११४. (क) यतो विचिकिच्छानुसयेन निरनुसयो ततो भवरागानुसयेन
निरनुसयो ति ?

आमन्ता ।

(ख) यतो वा पन भवरागानुसयेन निरनुसयो ततो विचिकिच्छानु-
सयेन निरनुसयो ति ?

कामधातुया तीसु वेदनासु ततो भवरागानुसयेन
निरनुसयो, नो च ततो विचिकिच्छानुसयेन निरनुसयो ।
अपरियापन्ने ततो भवरागानुसयेन च निरनुसयो
विचिकिच्छानुसयेन च निरनुसयो ।

R. 310 25 (क) यतो विचिकिच्छानुसयेन निरनुसयो ततो अविज्जानुसयेन
निरनुसयो ति ?

आमन्ता ।

(ख) यतो वा पन अविज्जानुसयेन निरनुसयो ततो विचिकिच्छानु-
सयेन निरनुसयो ति ?

आमन्ता ।

११५.(क) यतो भवरागानुसयेन निरनुसयो ततो अविज्जानुसयेन निरनुसयो ति ?

कामधातुया तीसु वेदनासु ततो भवरागानुसयेन निरनुसयो, नो च ततो अविज्जानुसयेन निरनुसयो । अपरियापन्ने ततो भवरागानुसयेन च निरनुसयो अविज्जानु- 5 सयेन च निरनुसयो ।

(ख) यतो वा पन अविज्जानुसयेन निरनुसयो ततो भवरागानुसयेन निरनुसयो ति ?

आमन्ता । (एकमूलकं)

११६.(क) यतो कामरागानुसयेन च पटिधानुसयेन च निरनुसयो ततो 10 मानानुसयेन निरनुसयो ति ?

रूपधातुया अरूपधातुया ततो कामरागानुसयेन च पटिधानुसयेन च निरनुसयो, नो च ततो मानानुसयेन निरनुसयो । अपरियापन्ने ततो कामरागानुसयेन च पटिधानुसयेन च निरनुसयो मानानुसयेन च निरनुसयो । 15

(ख) यतो वा पन मानानुसयेन निरनुसयो ततो कामरागानुसयेन च पटिधानुसयेन च निरनुसयो ति ?

दुक्खाय वेदनाय ततो मानानुसयेन च कामरागानुसयेन च निरनुसयो, नो च ततो पटिधानुसयेन निरनुसयो । अपरियापन्ने ततो मानानुसयेन च निरनुसयो कामरागानु- 20 सयेन च पटिधानुसयेन च निरनुसयो ।

यतो कामरागानुसयेन च पटिधानुसयेन च निरनुसयो ततो दिट्ठानुसयेन ... पे०... विचिकिच्छानुसयेन निरनुसयो ति ?

रूपधातुया अरूपधातुया ततो कामरागानुसयेन च पटिधानुसयेन च निरनुसयो, नो च ततो विचिकिच्छानु- 25 सयेन निरनुसयो । अपरियापन्ने ततो कामरागानुसयेन च पटिधानुसयेन च निरनुसयो विचिकिच्छानुसयेन च निरनुसयो ।

यतो वा पन विचिकिच्छानुसयेन निरनुसयो ततो कामरागानुसयेन च पटिधानुसयेन च निरनुसयो ति ? 30

आमन्ता ।

(क) यतो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च निरनुसयो ततो भवरागानुसयेन निरनुसयो ति ?

रूपधातुया अरूपधातुया ततो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च निरनुसयो, नो च ततो भवरागानुसयेन निरनुसयो । अपरियापन्ने ततो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च निरनुसयो भवरागानुसयेन च निरनुसयो ।

(ख) यतो वा पन भवरागानुसयेन निरनुसयो ततो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च निरनुसयो ति ?

दुक्खाय वेदनाय ततो भवरागानुसयेन च कामरागानुसयेन च निरनुसयो, नो च ततो पटिघानुसयेन निरनुसयो । कामधातुया द्वीसु वेदनासु ततो भवरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च निरनुसयो, नो च ततो कामरागानुसयेन निरनुसयो । अपरियापन्ने ततो भवरागानुसयेन च निरनुसयो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च निरनुसयो ।

(क) यतो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च निरनुसयो ततो अविज्जानुसयेन निरनुसयो ति ?

रूपधातुया अरूपधातुया ततो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च निरनुसयो, नो च ततो अविज्जानुसयेन निरनुसयो । अपरियापन्ने ततो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च निरनुसयो अविज्जानुसयेन च निरनुसयो ।

(ख) यतो वा पन अविज्जानुसयेन निरनुसयो ततो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च निरनुसयो ति ?

आमन्ता । (दुकमूलकं)

११७. यतो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन च निरनुसयो ततो दिट्ठानुसयेन ... पे०... विचिकिच्छानुसयेन निरनुसयो ति ?

यतो वा पन विचिकिच्छानुसयेन निरनुसयो ततो कामरागानु-
सयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन च निरनुसयो ति ?
आमन्ता ।

(क) यतो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन
च निरनुसयो ततो भवरागानुसयेन निरनुसयो ति ? 5
आमन्ता ।

(ख) यतो वा पन भवरागानुसयेन निरनुसयो ततो कामरागानु-
सयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन च निरनुसयो ति ?
दुक्खाय वेदनाय ततो भवरागानुसयेन च कामरागानु-
सयेन च मानानुसयेन च निरनुसयो, नो च ततो पटिघानुसयेन 10
निरनुसयो । कामधातुया द्वीसु वेदनासु ततो भवरागानु-
सयेन च पटिघानुसयेन च निरनुसयो, नो च ततो
कामरागानुसयेन च मानानुसयेन च निरनुसयो । अपरियापन्ने
ततो भवरागानुसयेन च निरनुसयो कामरागानुसयेन च
पटिघानुसयेन च मानानुसयेन च निरनुसयो । 15

(क) यतो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन च
निरनुसयो ततो अविज्जानुसयेन निरनुसयो ति ?
आमन्ता ।

(ख) यतो वा पन अविज्जानुसयेन निरनुसयो ततो कामरागानु-
सयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन च निरनुसयो ति ? 20
आमन्ता । (तिकमूलकं)

११८. (क) यतो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन च
दिट्ठानुसयेन च निरनुसयो ततो विचिकिच्छानुसयेन निरनुसयो
ति ?

आमन्ता ।

25

(ख) यतो वा पन विचिकिच्छानुसयेन निरनुसयो ततो कामरागानु-
सयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन च दिट्ठानुसयेन च
निरनुसयो ति ?

आमन्ता । ... पे०... । (चतुक्कमूलकं)

११९. (क) यतो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन च 30

R. 311

दिट्ठानुसयेन च' विचिकिच्छानुसयेन च निरनुसयो ततो भवरागानुसयेन निरनुसयो ति ?

आमन्ता ।

5

(ख) यतो वा पन भवरागानुसयेन निरनुसयो ततो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन च दिट्ठानुसयेन च विचिकिच्छानुसयेन च निरनुसयो ति ?

B. 134 10

15

दुक्खाय वेदनाय ततो भवरागानुसयेन च कामरागानुसयेन च मानानुसयेन च निरनुसयो, नो च ततो पटिघानुसयेन च दिट्ठानुसयेन च विचिकिच्छानुसयेन च निरनुसयो । कामधातुया द्वीसु वेदनासु ततो भवरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च निरनुसयो, नो च ततो कामरागानुसयेन च मानानुसयेन च दिट्ठानुसयेन च विचिकिच्छानुसयेन च निरनुसयो । अपरियापन्ने ततो भवरागानुसयेन च निरनुसयो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन च दिट्ठानुसयेन च विचिकिच्छानुसयेन च निरनुसयो । ... पे०... । (पञ्चकमूलकं)

१२०.(क) यतो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन च दिट्ठानुसयेन च विचिकिच्छानुसयेन च भवरागानुसयेन च निरनुसयो ततो अविज्जानुसयेन निरनुसयो ति ?

20

आमन्ता ।

(ख) यतो वा पन अविज्जानुसयेन निरनुसयो ततो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन च दिट्ठानुसयेन च विचिकिच्छानुसयेन च भवरागानुसयेन च निरनुसयो ति ?

आमन्ता । (छक्कमूलकं)

(च) पटिलोमपुग्गलोकासा

25 १२१.(क) यो यतो कामरागानुसयेन निरनुसयो सो ततो पटिघानुसयेन निरनुसयो ति ?

तयो पुग्गला दुक्खाय वेदनाय ते ततो कामरागानुसयेन निरनुसया, नो च ते ततो पटिघानुसयेन निरनुसया ।

तेव पुग्गला रूपधातुया अरूपधातुया अपरियापन्ने ते ततो कामरागानुसयेन च निरनुसया पटिधानुसयेन च निरनुसया । द्वे पुग्गला सब्बत्थ कामरागानुसयेन च निरनुसया पटिधानुसयेन च निरनुसया ।

(ख) यो^१ वा पन यतो पटिधानुसयेन निरनुसयो सो ततो काम- 5
रागानुसयेन निरनुसयो ति ?

तयो पुग्गला कामधातुया द्वीसु वेदनासु ते ततो पटिधानुसयेन निरनुसया, नो च ते ततो कामरागानुसयेन निरनुसया । तेव पुग्गला रूपधातुया अरूपधातुया अपरिया-
पन्ने ते ततो पटिधानुसयेन च निरनुसया कामरागानुसयेन 10
च निरनुसया । द्वे पुग्गला सब्बत्थ पटिधानुसयेन च निरनुसया कामरागानुसयेन च निरनुसया ।

(क) यो यतो कामरागानुसयेन निरनुसयो सो ततो मानानु-
सयेन निरनुसयो ति ?

तयो पुग्गला रूपधातुया अरूपधातुया ते ततो 15 B. 135
कामरागानुसयेन निरनुसया, नो च ते ततो मानानुसयेन निरनुसया । तेव पुग्गला दुक्खाय वेदनाय अपरियापन्ने ते ततो कामरागानुसयेन च निरनुसया मानानुसयेन च निरनुसया । अनागामी कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूप-
धातुया अरूपधातुया सो ततो कामरागानुसयेन निरनु- 20
सयो, नो च सो ततो मानानुसयेन निरनुसयो । स्वेव पुग्गलो दुक्खाय वेदनाय अपरियापन्ने सो ततो कामरागानु-
सयेन च निरनुसयो मानानुसयेन च निरनुसयो । अरहा सब्बत्थ कामरागानुसयेन च^२ निरनुसयो^३ मानानुसयेन च निरनुसयो ।

(ख) यो वा पन यतो मानानुसयेन निरनुसयो सो ततो
कामरागानुसयेन निरनुसयो ति ?

आमन्ता ।

यो यतो कामरागानुसयेन निरनुसयो सो ततो दिट्ठानुसयेन
... पे०... विचिकिच्छानुसयेन निरनुसयो ति ?

पुथुज्जनो दुक्खाय वेदनाय रूपधातुया अरूपधातुया
 सो ततो कामरागानुसयेन निरनुसयो, नो च सो ततो
 विचिकिच्छानुसयेन निरनुसयो । स्वेव पुग्गलो अपरियापन्ने
 सो ततो कामरागानुसयेन च निरनुसयो विचिकिच्छानुसयेन
 च निरनुसयो । द्वे पुग्गला सब्बत्थ कामरागानुसयेन च
 निरनुसया विचिकिच्छानुसयेन च निरनुसया ।

यो वा पन यतो विचिकिच्छानुसयेन निरनुसयो सो ततो
 कामरागानुसयेन निरनुसयो ति ?

द्वे पुग्गला कामधातुया द्वीसु वेदनासु ते ततो
 विचिकिच्छानुसयेन निरनुसया, नो च ते ततो कामरागानु-
 सयेन निरनुसया । तेव पुग्गला दुक्खाय वेदनाय रूप-
 धातुया अरूपधातुया अपरियापन्ने ते ततो विचिकिच्छानु-
 सयेन च निरनुसया कामरागानुसयेन च निरनुसया ।
 द्वे पुग्गला सब्बत्थ विचिकिच्छानुसयेन च निरनुसया काम-
 रागानुसयेन च निरनुसया ।

(क) यो यतो कामरागानुसयेन निरनुसयो सो ततो भवरागानु-
 सयेन निरनुसयो ति ?

तयो पुग्गला रूपधातुया अरूपधातुया ते ततो कामरागानु-
 सयेन निरनुसया, नो च ते ततो भवरागानुसयेन
 निरनुसया । तेव पुग्गला दुक्खाय वेदनाय अपरियापन्ने
 ते ततो कामरागानुसयेन च निरनुसया भवरागानुसयेन
 च निरनुसया । अनागामी रूपधातुया अरूपधातुया सो
 ततो कामरागानुसयेन निरनुसयो, नो च सो ततो
 भवरागानुसयेन निरनुसयो । स्वेव पुग्गलो कामधातुया
 तीसु वेदनासु अपरियापन्ने सो ततो कामरागानुसयेन च
 निरनुसयो भवरागानुसयेन च निरनुसयो । अरहा सब्बत्थ
 कामरागानुसयेन च निरनुसयो भवरागानुसयेन च
 निरनुसयो ।

(ख) यो वा पन यतो भवरागानुसयेन निरनुसयो सो ततो
 कामरागानुसयेन निरनुसयो ति ?

तयो पुग्ला कामधातुया द्वीसु वेदनासु ते ततो भवरागानुसयेन निरनुसया, नो च ते ततो कामरागानुसयेन निरनुसया । तेव पुग्ला दुक्खाय वेदनाय अपरियापन्ने ते ततो भवरागानुसयेन च निरनुसया कामरागानुसयेन च निरनुसया । अरहा सब्बत्थ भवरागानुसयेन 5 च निरनुसयो कामरागानुसयेन च निरनुसयो ।

(क) यो यतो कामरागानुसयेन निरनुसयो सो ततो अविज्जानुसयेन निरनुसयो ति ?

तयो पुग्ला दुक्खाय वेदनाय रूपधातुया अरूपधातुया ते ततो कामरागानुसयेन निरनुसया, नो च ते 10 ततो अविज्जानुसयेन निरनुसया । तेव पुग्ला अपरियापन्ने ते ततो कामरागानुसयेन च निरनुसया अविज्जानुसयेन च निरनुसया । अनागामी कामधातुया तीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया सो ततो कामरागानुसयेन निरनुसयो, नो च सो ततो अविज्जानुसयेन निरनुसयो । 15 स्वेव पुग्लो अपरियापन्ने सो ततो कामरागानुसयेन च निरनुसयो अविज्जानुसयेन च निरनुसयो । अरहा सब्बत्थ कामरागानुसयेन च निरनुसयो अविज्जानुसयेन च निरनुसयो ।

(ख) यो वा पन यतो अविज्जानुसयेन निरनुसयो सो ततो 20 कामरागानुसयेन निरनुसयो ति ?

आमन्ता ।

१२२.(क) यो यतो पटिघानुसयेन निरनुसयो सो ततो मानानुसयेन निरनुसयो ति ?

तयो पुग्ला कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया 25 अरूपधातुया ते ततो पटिघानुसयेन निरनुसया, नो च ते ततो मानानुसयेन निरनुसया । तेव पुग्ला अपरियापन्ने ते ततो पटिघानुसयेन च निरनुसया मानानुसयेन च निरनुसया । अनागामी कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया सो ततो पटिघानुसयेन निरनु- 30

सयो, नो च सो ततो मानानुसयेन निरनुसयो । स्वेव पुगलो दुक्खाय वेदनाय अपरियापन्ने सो ततो पटिघानुसयेन च निरनुसयो मानानुसयेन च निरनुसयो । अरहा सब्बत्थ पटिघानुसयेन च निरनुसयो मानानुसयेन च निरनुसयो ।

5

(ख) यो वा पन यतो मानानुसयेन निरनुसयो सो ततो पटिघानुसयेन निरनुसयो ति ?

तयो पुगला दुक्खाय वेदनाय ते ततो मानानुसयेन निरनुसया, नो च ते ततो पटिघानुसयेन निरनुसया । तेव पुगला अपरियापन्ने ते ततो मानानुसयेन च निरनुसया पटिघानुसयेन च निरनुसया । अरहा सब्बत्थ मानानुसयेन च निरनुसयो पटिघानुसयेन च निरनुसयो । यो यतो पटिघानुसयेन निरनुसयो सो ततो दिट्ठानुसयेन ... पे०... विचिकिच्छानुसयेन निरनुसयो ति ?

10

R. 313

15

पुथुज्जनो कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया सो ततो पटिघानुसयेन निरनुसयो, नो च सो ततो विचिकिच्छानुसयेन निरनुसयो । स्वेव पुगलो अपरियापन्ने सो ततो पटिघानुसयेन च निरनुसयो विचिकिच्छानुसयेन च निरनुसयो । द्वे पुगला सब्बत्थ पटिघानुसयेन च निरनुसया विचिकिच्छानुसयेन च निरनुसया ।

20

यो वा पन यतो विचिकिच्छानुसयेन निरनुसयो सो ततो पटिघानुसयेन निरनुसयो ति ?

द्वे पुगला दुक्खाय वेदनाय ते ततो विचिकिच्छानुसयेन निरनुसया, नो च ते ततो पटिघानुसयेन निरनुसया । तेव पुगला कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया अपरियापन्ने ते ततो विचिकिच्छानुसयेन च निरनुसया पटिघानुसयेन च निरनुसया । द्वे पुगला सब्बत्थ विचिकिच्छानुसयेन च निरनुसया पटिघानुसयेन च निरनुसया ।

25

30

(क) यो यतो पटिधानुसयेन निरनुसयो सो ततो भवरागानु-
सयेन निरनुसयो ति ?

तयो पुग्ला रूपधातुया अरूपधातुया ते ततो
पटिधानुसयेन निरनुसया, नो च ते ततो भवरागानु-
सयेन निरनुसया । तेव पुग्ला कामधातुया द्वीसु वेदनासु 5 B. 138
अपरियापन्ने ते ततो पटिधानुसयेन च निरनुसया
भवरागानुसयेन च निरनुसया । अनागामी रूपधातुया
अरूपधातुया सो ततो पटिधानुसयेन निरनुसयो, नो च
सो ततो भवरागानुसयेन निरनुसयो । स्वेव पुग्लो
कामधातुया तीसु वेदनासु अपरियापन्ने सो ततो पटिधानु- 10
सयेन च निरनुसयो भवरागानुसयेन च निरनुसयो ।
अरहा सब्बत्थ पटिधानुसयेन च निरनुसयो भवरागानु-
सयेन च निरनुसयो ।

(ख) यो वा पन यतो भवरागानुसयेन निरनुसयो सो ततो
पटिधानुसयेन निरनुसयो ति ? 15

तयो पुग्ला दुक्खाय वेदनाय ते ततो भवरागानु-
सयेन निरनुसया, नो च ते ततो पटिधानुसयेन निरनु-
सया । तेव पुग्ला कामधातुया द्वीसु वेदनासु अपरिया-
पन्ने ते ततो भवरागानुसयेन च निरनुसया पटिधानुसयेन
च निरनुसया । अरहा सब्बत्थ भवरागानुसयेन च 20
निरनुसयो पटिधानुसयेन च निरनुसयो ।

(क) यो यतो पटिधानुसयेन निरनुसयो सो ततो अविज्जानु-
सयेन निरनुसयो ति ?

तयो पुग्ला कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया
अरूपधातुया ते ततो पटिधानुसयेन निरनुसया, नो च ते 25
ततो अविज्जानुसयेन निरनुसया । तेव पुग्ला अपरिया-
पन्ने ते ततो पटिधानुसयेन च निरनुसया अविज्जानु-
सयेन च निरनुसया । अनागामी कामधातुया तीसु
वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया सो ततो पटिधानुसयेन

निरनुसयो नो च सो ततो अविज्जानुसयेन निरनुसयो ।
 स्वेव पुग्गलो अपरियापन्ने सो ततो पटिघानुसयेन च
 निरनुसयो अविज्जानुसयेन च निरनुसयो । अरहा सब्बत्थ
 पटिघानुसयेन च निरनुसयो अविज्जानुसयेन च निरनुसयो ।

5 (ख) यो वा पन यतो अविज्जानुसयेन निरनुसयो सो ततो
 पटिघानुसयेन निरनुसयो ति ?

आमन्ता ।

१२३. यो यतो मानानुसयेन निरनुसयो सो ततो दिट्ठानुसयेन
 ... पे०... विचिकिच्छानुसयेन निरनुसयो ति ?

10 पुथुज्जनो दुक्खाय वेदनाय सो ततो मानानुसयेन
 निरनुसयो, नो च सो ततो विचिकिच्छानुसयेन निरनु-
 B. 139 सयो । स्वेव पुग्गलो अपरियापन्ने सो ततो मानानुसयेन
 च निरनुसयो विचिकिच्छानुसयेन च निरनुसयो । अरहा
 सब्बत्थ मानानुसयेन च निरनुसयो विचिकिच्छानुसयेन
 15 च निरनुसयो ।

यो वा पन यतो विचिकिच्छानुसयेन निरनुसयो सो ततो
 मानानुसयेन निरनुसयो ति ?

R. 314

तयो पुग्गला कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया
 अरूपधातुया ते ततो विचिकिच्छानुसयेन निरनुसया,
 20 नो च ते ततो मानानुसयेन निरनुसया । तेव पुग्गला
 दुक्खाय वेदनाय अपरियापन्ने ते ततो विचिकिच्छानुसयेन
 च निरनुसया मानानुसयेन च निरनुसया । अरहा सब्बत्थ
 विचिकिच्छानुसयेन च निरनुसयो मानानुसयेन च
 निरनुसयो ।

25 (क) यो यतो मानानुसयेन निरनुसयो सो ततो भवरागानुसयेन
 निरनुसयो ति ?

आमन्ता ।

(ख) यो वा पन यतो भवरागानुसयेन निरनुसयो सो ततो
 मानानुसयेन निरनुसयो ति ?

30

चत्तारो पुग्गला कामधातुया द्वीसु वेदनासु ते ततो

भवरागानुसयेन निरनुसया, नो च ते ततो मानानुसयेन निरनुसया । तेव पुग्गला दुक्खाय वेदनाय अपरियापन्ने ते ततो भवरागानुसयेन च निरनुसया मानानुसयेन च निरनुसया^१ । अरहा सब्बत्थ भवरागानुसयेन च निरनुसयो मानानुसयेन च निरनुसयो ।

5

(क) यो यतो मानानुसयेन निरनुसयो सो ततो अविज्जानुसयेन निरनुसयो ति ?

चत्तारो पुग्गला दुक्खाय वेदनाय ते ततो मानानुसयेन निरनुसया, नो च ते ततो अविज्जानुसयेन निरनुसया । तेव पुग्गला अपरियापन्ने ते ततो मानानुसयेन च निरनुसया अविज्जानुसयेन च निरनुसया । अरहा सब्बत्थ मानानुसयेन च निरनुसयो अविज्जानुसयेन च निरनुसयो ।

10

(ख) यो वा पन यतो अविज्जानुसयेन निरनुसयो सो ततो मानानुसयेन निरनुसयो ति ?

15

आमन्ता ।

१२४. (क) यो यतो दिट्ठानुसयेन निरनुसयो सो ततो विचिकिच्छानुसयेन निरनुसयो ति ?

आमन्ता ।

(ख) यो वा पन यतो विचिकिच्छानुसयेन निरनुसयो सो ततो दिट्ठानुसयेन निरनुसयो ति ?

20

आमन्ता ।

१२५. (क) यो यतो विचिकिच्छानुसयेन निरनुसयो सो ततो भवरागानुसयेन निरनुसयो ति ?

B. 140

तयो पुग्गला रूपधातुया अरूपधातुया ते ततो विचिकिच्छानुसयेन निरनुसया, नो च ते ततो भवरागानुसयेन निरनुसया । तेव पुग्गला कामधातुया तीसु वेदनासु अपरियापन्ने ते ततो विचिकिच्छानुसयेन च निरनुसया

25

भवरागानुसयेन च निरनुसया । अरहा सब्बत्थ
विचिकिच्छानुसयेन च निरनुसयो भवरागानुसयेन च
निरनुसयो ।

5 (ख) यो वा पन यतो भवरागानुसयेन निरनुसयो सो ततो
विचिकिच्छानुसयेन निरनुसयो ति ?

पुथुज्जनो कामधातुया तीसु वेदनासु सो ततो
भवरागानुसयेन निरनुसयो, नो च सो ततो विचिकिच्छानु-
सयेन निरनुसयो । स्वेव पुग्गलो अपरियापन्ने सो ततो
भवरागानुसयेन च निरनुसयो विचिकिच्छानुसयेन च
10 निरनुसयो । अरहा सब्बत्थ भवरागानुसयेन च निरनु-
सयो विचिकिच्छानुसयेन च निरनुसयो ।

(क) यो यतो विचिकिच्छानुसयेन निरनुसयो सो ततो अविज्जानु-
सयेन निरनुसयो ति ?

तयो पुग्गला कामधातुया तीसु वेदनासु रूपधातुया
15 अरूपधातुया ते ततो विचिकिच्छानुसयेन निरनुसया, नो
च ते ततो अविज्जानुसयेन निरनुसया । तेव पुग्गला
अपरियापन्ने ते ततो विचिकिच्छानुसयेन च निरनुसया
अविज्जानुसयेन च निरनुसया । अरहा सब्बत्थ
विचिकिच्छानुसयेन च निरनुसयो अविज्जानुसयेन च
20 निरनुसयो ।

(ख) यो वा पन यतो अविज्जानुसयेन निरनुसयो सो ततो
विचिकिच्छानुसयेन निरनुसयो ति ?

आमन्ता ।

१२६. (क) यो यतो भवरागानुसयेन निरनुसयो सो ततो अविज्जानु-
25 सयेन निरनुसयो ति ?

चत्तारो पुग्गला कामधातुया तीसु वेदनासु ते ततो
भवरागानुसयेन निरनुसया, नो च ते ततो अविज्जानु-
सयेन निरनुसया । तेव पुग्गला अपरियापन्ने ते ततो
भवरागानुसयेन च निरनुसया अविज्जानुसयेन च

निरनुसया । अरहा सब्बत्थ भवरागानुसयेन च निरनुसयो
अविज्जानुसयेन च निरनुसयो ।

(ख) यो वा पन यतो अविज्जानुसयेन निरनुसयो सो ततो
भवरागानुसयेन निरनुसयो ति ?

B. 141

आमन्ता । (एकमूलकं)

5

१२७. (क) यो यतो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च निरनुसयो
सो ततो मानानुसयेन निरनुसयो ति ?

R. 315

तयो पुग्गला रूपधातुया अरूपधातुया ते ततो
कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च निरनुसया, नो च
ते ततो मानानुसयेन निरनुसया । तेव पुग्गला अपरिया- 10
पन्ने ते ततो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च
निरनुसया मानानुसयेन च निरनुसया । अनागामी काम-
धातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया सो ततो
कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन^१ च^२ निरनुसयो, नो च
सो ततो मानानुसयेन च^३ निरनुसयो । स्वेव पुग्गलो 15
दुक्खाय वेदनाय अपरियापन्ने सो ततो कामरागानुसयेन
च पटिघानुसयेन च निरनुसयो मानानुसयेन च निरनु-
सयो । अरहा सब्बत्थ कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन
च निरनुसयो मानानुसयेन च निरनुसयो ।

(ख) यो वा पन यतो मानानुसयेन निरनुसयो सो ततो 20
कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च निरनुसयो ति ?

तयो पुग्गला दुक्खाय वेदनाय ते ततो मानानुसयेन
च कामरागानुसयेन च निरनुसया, नो च ते ततो
पटिघानुसयेन निरनुसया । तेव पुग्गला अपरियापन्ने ते
ततो मानानुसयेन च निरनुसया कामरागानुसयेन च 25
पटिघानुसयेन च निरनुसया । अरहा सब्बत्थ मानानु-
सयेन च निरनुसयो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन
च निरनुसयो ।

यो यतो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च निरनुसयो

सो ततो दिट्ठानुसयेन ... पे०... विचिकिच्छानुसयेन निरनुसयो ति ?

पुथुज्जनो रूपधातुया अरूपधातुया सो ततो
कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च निरनुसयो, नो
5 च सो ततो विचिकिच्छानुसयेन निरनुसयो । स्वेव
पुग्गलो अपरियापन्ने सो ततो कामरागानुसयेन च
पटिघानुसयेन च निरनुसयो विचिकिच्छानुसयेन च
निरनुसयो । द्वे पुग्गला सब्बत्थ कामरागानुसयेन च
पटिघानुसयेन च निरनुसया विचिकिच्छानुसयेन च
10 निरनुसया ।

B. 142

यो वा पन यतो विचिकिच्छानुसयेन निरनुसयो सो ततो
कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च निरनुसयो ति ?

द्वे पुग्गला दुक्खाय वेदनाय ते ततो विचिकिच्छानु-
सयेन च कामरागानुसयेन च निरनुसया, नो च ते ततो
15 पटिघानुसयेन निरनुसया । तेव पुग्गला कामधातुया
द्वीसु वेदनासु ते ततो विचिकिच्छानुसयेन च पटिघानु-
सयेन च निरनुसया, नो च ते ततो कामरागानुसयेन
निरनुसया । तेव पुग्गला रूपधातुया अरूपधातुया
अपरियापन्ने ते ततो विचिकिच्छानुसयेन च निरनुसया
20 कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च निरनुसया । द्वे
पुग्गला सब्बत्थ विचिकिच्छानुसयेन च निरनुसया काम-
रागानुसयेन च पटिघानुसयेन च निरनुसया ।

(क) यो यतो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च निरनुसयो
सो ततो भवरागानुसयेन निरनुसयो ति ?

25 तयो पुग्गला रूपधातुया अरूपधातुया ते ततो
कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च निरनुसया, नो च
ते ततो भवरागानुसयेन निरनुसया । तेव पुग्गला
अपरियापन्ने ते ततो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च
निरनुसया भवरागानुसयेन च निरनुसया । अनागामी
30 रूपधातुया अरूपधातुया सो ततो कामरागानुसयेन च

पटिधानुसयेन च निरनुसयो, नो च सो ततो भवरागानु-
सयेन निरनुसयो । स्वेव पुगलो कामधातुया तीसु
वेदनासु अपरियापन्ने सो ततो कामरागानुसयेन च
पटिधानुसयेन च निरनुसयो भवरागानुसयेन च निरनु- 5
सयो । अरहा सब्बत्थ कामरागानुसयेन च पटिधानुसयेन
च निरनुसयो भवरागानुसयेन च निरनुसयो ।

(ख) यो वा पन यतो भवरागानुसयेन निरनुसयो सो ततो
कामरागानुसयेन च पटिधानुसयेन च निरनुसयो ति ?

तयो पुगला दुक्खाय वेदनाय ते ततो भवरागानु-
सयेन च कामरागानुसयेन च निरनुसया, नो च ते 10
ततो पटिधानुसयेन निरनुसया । तेव पुगला कामधातुया
द्वीसु वेदनासु ते ततो भवरागानुसयेन च पटिधानुसयेन
च निरनुसया, नो च ते ततो कामरागानुसयेन निरनुसया ।
तेव पुगला अपरियापन्ने ते ततो भवरागानुसयेन च
निरनुसया कामरागानुसयेन च पटिधानुसयेन च निरनु- 15 B. 143
सया । अरहा सब्बत्थ भवरागानुसयेन' निरनुसयो
कामरागानुसयेन च पटिधानुसयेन च निरनुसयो ।

(क) यो यतो कामरागानुसयेन च पटिधानुसयेन च निरनुसयो 20
सो ततो अविज्जानुसयेन निरनुसयो ति ? R. 316

तयो पुगला रूपधातुया अरूपधातुया ते ततो 20
कामरागानुसयेन च पटिधानुसयेन च निरनुसया, नो च
ते ततो अविज्जानुसयेन निरनुसया । तेव पुगला
अपरियापन्ने ते ततो कामरागानुसयेन च पटिधानुसयेन
च निरनुसया अविज्जानुसयेन च निरनुसया । अनागामी
कामधातुया तीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया सो 25
ततो कामरागानुसयेन च पटिधानुसयेन च निरनुसयो,
नो च सो ततो अविज्जानुसयेन निरनुसयो । स्वेव
पुगलो अपरियापन्ने सो ततो कामरागानुसयेन च
पटिधानुसयेन च निरनुसयो अविज्जानुसयेन च निरनुसयो ।

अरहा सब्बत्थ कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च
निरनुसयो अविज्जानुसयेन च निरनुसयो ।

(ख) यो वा पन यतो अविज्जानुसयेन निरनुसयो सो ततो
कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन^१ च^१ निरनुसयो ति ?

5 आमन्ता । (दुकमूलकं)

१२८. यो यतो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च मानानु-
सयेन च निरनुसयो सो ततो दिट्ठानुसयेन ... पे०...
विचिकिच्छानुसयेन निरनुसयो ति ?

आमन्ता ।

10 यो वा पन यतो विचिकिच्छानुसयेन निरनुसयो सो ततो
कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन च
निरनुसयो ति ?

द्वे पुग्गला दुक्खाय वेदनाय ते ततो विचिकिच्छानु-
सयेन च कामरागानुसयेन च मानानुसयेन च निरनुसया,
15 नो च ते ततो पटिघानुसयेन निरनुसया । तेव पुग्गला
कामधातुया द्वीसु वेदनासु ते ततो विचिकिच्छानुसयेन
च पटिघानुसयेन च निरनुसया, नो च ते ततो
कामरागानुसयेन च मानानुसयेन च निरनुसया । तेव
पुग्गला रूपधातुया अरूपधातुया ते ततो विचिकिच्छानु-
20 सयेन च कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च निरनुसया,
नो च ते ततो मानानुसयेन निरनुसया । तेव पुग्गला
अपरियापन्ने ते ततो विचिकिच्छानुसयेन च निरनुसया
कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन च
निरनुसया । अनागामी कामधातुया द्वीसु वेदनासु
25 रूपधातुया अरूपधातुया सो ततो विचिकिच्छानुसयेन च
कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च निरनुसयो, नो च
सो ततो मानानुसयेन निरनुसयो । स्वेव पुग्गलो दुक्खाय
वेदनाय अपरियापन्ने सो ततो विचिकिच्छानुसयेन च
निरनुसयो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च मानानु-

सयेन च निरनुसयो । अरहा सब्बत्थं विचिकिच्छानु-
सयेन च निरनुसयो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन
च मानानुसयेन च निरनुसयो ।

(क) यो यतो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन
च निरनुसयो सो ततो भवरागानुसयेन निरनुसयो ति ? 5
आमन्ता ।

(ख) यो वा पन यतो भवरागानुसयेन निरनुसयो सो ततो
कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन च
निरनुसयो ति ?

तयो पुग्गला दुक्खाय वेदनाय ते ततो भवरागानु- 10
सयेन च कामरागानुसयेन च मानानुसयेन च निरनुसया,
नो च ते ततो पटिघानुसयेन निरनुसया । तेव पुग्गला
कामधातुया द्वीसु वेदनासु ते ततो भवरागानुसयेन च
पटिघानुसयेन च निरनुसया, नो च ते ततो कामरागानु-
सयेन च मानानुसयेन च निरनुसया । तेव पुग्गला 15
अपरियापन्ने ते ततो भवरागानुसयेन च निरनुसया
कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन च
निरनुसया । अनागामी कामधातुया द्वीसु वेदनासु सो
ततो भवरागानुसयेन च कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन
च निरनुसयो, नो च सो ततो मानानुसयेन निरनुसयो । 20
स्वेव पुग्गलो दुक्खाय वेदनाय अपरियापन्ने सो ततो भव-
रागानुसयेन च निरनुसयो कामरागानुसयेन च पटिघानु-
सयेन च मानानुसयेन च निरनुसयो । अरहा सब्बत्थं
भवरागानुसयेन च निरनुसयो कामरागानुसयेन च
पटिघानुसयेन च मानानुसयेन च निरनुसयो । 25

(क) यो यतो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन
च निरनुसयो सो ततो अविज्जानुसयेन निरनुसयो ति ?

अनागामी दुक्खाय वेदनाय सो ततो कामरागानु-
सयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन च निरनुसयो,
नो च सो ततो अविज्जानुसयेन निरनुसयो । स्वेव 30

5

पुग्गलो अपरियापन्ने सो ततो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन च निरनुसयो अविज्जानुसयेन च निरनुसयो । अरहा सब्बत्थ कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन च निरनुसयो अविज्जानुसयेन च निरनुसयो ।

(ख) यो वा पन यतो अविज्जानुसयेन निरनुसयो सो ततो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन च निरनुसयो ति ?

आमन्ता । (तिकमूलकं)

10 १२६. (क) यो यतो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन च दिट्ठानुसयेन च निरनुसयो सो ततो विचिकिच्छानुसयेन निरनुसयो ति ?

आमन्ता ।

15

(ख) यो वा पन यतो विचिकिच्छानुसयेन निरनुसयो सो ततो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन च दिट्ठानुसयेन च निरनुसयो ति ?

20

द्वे पुग्गला दुक्खाय वेदनाय ते ततो विचिकिच्छानुसयेन च कामरागानुसयेन च मानानुसयेन च दिट्ठानुसयेन च निरनुसया, नो च ते ततो पटिघानुसयेन निरनुसया । तेव पुग्गला कामधातुया द्वीसु वेदनासु ते ततो विचिकिच्छानुसयेन च पटिघानुसयेन च दिट्ठानुसयेन च निरनुसया, नो च ते ततो^१ कामरागानुसयेन च मानानुसयेन च निरनुसया । तेव पुग्गला रूपधातुया अरूपधातुया ते ततो विचिकिच्छानुसयेन च कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च दिट्ठानुसयेन च निरनुसया, नो च ते ततो मानानुसयेन निरनुसया । तेव पुग्गला अपरियापन्ने ते ततो विचिकिच्छानुसयेन च निरनुसया कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन च दिट्ठानुसयेन च निरनुसया । अनागामी कामधातुया द्वीसु वेदनासु

25

रूपधातुया अरूपधातुया सो ततो विचिकिच्छानुसयेन च कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च दिट्ठानुसयेन च निरनुसयो, नो च सो ततो मानानुसयेन निरनुसयो । स्वेव पुग्गलो दुक्खाय वेदनाय अपरियापन्ने सो ततो विचिकिच्छानुसयेन च निरनुसयो कामरागानुसयेन च 5 पटिघानुसयेन च मानानुसयेन च दिट्ठानुसयेन च निरनुसयो । अरहा सब्बत्थ विचिकिच्छानुसयेन च निरनुसयो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन च दिट्ठानुसयेन च निरनुसयो । ... पे०... ।

B. 146

१३०. (क) यो यतो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन 10 च दिट्ठानुसयेन च विचिकिच्छानुसयेन च निरनुसयो सो ततो भवरागानुसयेन निरनुसयो ति ?

आमन्ता ।

(ख) यो वा पन यतो भवरागानुसयेन निरनुसयो सो ततो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन च 15 दिट्ठानुसयेन च विचिकिच्छानुसयेन च निरनुसयो ति ?

पुथुज्जनो दुक्खाय वेदनाय सो ततो भवरागानुसयेन च कामरागानुसयेन च मानानुसयेन च निरनुसयो, नो च सो ततो पटिघानुसयेन च दिट्ठानुसयेन च विचिकिच्छानुसयेन च निरनुसयो । स्वेव पुग्गलो काम- 20 धातुया द्वीसु वेदनासु सो ततो भवरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च निरनुसयो, नो च सो ततो कामरागानुसयेन च मानानुसयेन च दिट्ठानुसयेन च विचिकिच्छानुसयेन च निरनुसयो । स्वेव पुग्गलो अपरियापन्ने सो ततो भवरागानुसयेन च निरनुसयो कामरागानु- 25 सयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन च दिट्ठानुसयेन च विचिकिच्छानुसयेन च निरनुसयो । द्वे पुग्गला दुक्खाय वेदनाय ते ततो भवरागानुसयेन च कामरागानुसयेन च मानानुसयेन च दिट्ठानुसयेन च विचिकिच्छानुसयेन च निरनुसया, नो च ते ततो पटिघानुसयेन 30

5

10

B. 147

15

20

25

30

निरनुसया । तेव पुगुगला कामधातुया द्वीसु वेदनासु ते
 ततो भवरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च दिट्ठानुसयेन
 च विचिकिच्छानुसयेन च निरनुसया, नो च ते ततो
 कामरागानुसयेन च मानानुसयेन च निरनुसया । तेव
 पुगुगला अपरियापन्ने ते ततो भवरागानुसयेन च निरनु-
 सया कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन
 च दिट्ठानुसयेन च विचिकिच्छानुसयेन च निरनुसया ।
 अनागामी कामधातुया द्वीसु वेदनासु सो ततो भवरागानु-
 सयेन च कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च दिट्ठानु-
 सयेन च विचिकिच्छानुसयेन च निरनुसयो, नो च सो
 ततो मानानुसयेन निरनुसयो । स्वेव पुगुगलो दुक्खाय
 वेदनाय अरियापन्ने सो ततो भवरागानुसयेन च निरनु-
 सयो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन
 च दिट्ठानुसयेन च विचिकिच्छानुसयेन च निरनुसयो ।
 अरहा सब्बत्थ भवरागानुसयेन च निरनुसयो कामरागानु-
 सयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन च दिट्ठानुसयेन
 च विचिकिच्छानुसयेन च निरनुसयो ।

(क) यो यतो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च मानानु-
 सयेन च दिट्ठानुसयेन च विचिकिच्छानुसयेन च निरनुसयो
 सो ततो अविज्जानुसयेन निरनुसयो ति ?

अनागामी दुक्खाय वेदनाय सो ततो कामरागानुसयेन
 च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन च दिट्ठानुसयेन च
 विचिकिच्छानुसयेन च निरनुसयो, नो च सो ततो
 अविज्जानुसयेन निरनुसयो । स्वेव पुगुगलो अपरियापन्ने
 सो ततो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च मानानु-
 सयेन च दिट्ठानुसयेन च विचिकिच्छानुसयेन च निरनुसयो
 अविज्जानुसयेन च निरनुसयो । अरहा सब्बत्थ काम-
 रागानुसयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन च दिट्ठानु-
 सयेन च विचिकिच्छानुसयेन च निरनुसयो अविज्जानुसयेन
 च निरनुसयो ।

(ख) यो वा पन यतो अविज्जानुसयेन निरनुसयो सो ततो काम-
रागानुसयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन च दिट्ठानु-
सयेन च विचिकिच्छानुसयेन च निरनुसयो ति ?

आमन्ता । (पञ्चकमूलकं)

१३१.(क) यो यतो कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन च दिट्ठानुसयेन च विचिकिच्छानुसयेन च भवरागानुसयेन च निरनुसयो सो ततो अविज्जानुसयेन निरनुसयो ति ? 5 R. 318

अनागामी दुक्खाय वेदनाय सो ततो कामरागानु-
सयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन च दिट्ठानुसयेन
च विचिकिच्छानुसयेन च भवरागानुसयेन च निरनुसयो, 10
नो च सो ततो अविज्जानुसयेन निरनुसयो । स्वेव
पुग्गलो अपरियापन्ने सो ततो कामरागानुसयेन च
पटिघानुसयेन च मानानुसयेन च दिट्ठानुसयेन च
विचिकिच्छानुसयेन च भवरागानुसयेन च निरनुसयो
अविज्जानुसयेन च निरनुसयो । अरहा सब्बत्थ काम- 15
रागानुसयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन च
दिट्ठानुसयेन च विचिकिच्छानुसयेन च भवरागानुसयेन
च निरनुसयो अविज्जानुसयेन च निरनुसयो ।

(ख) यो वा पन यतो अविज्जानुसयेन निरनुसयो सो ततो
कामरागानुसयेन च पटिघानुसयेन च मानानुसयेन च 20
दिट्ठानुसयेन च विचिकिच्छानुसयेन च भवरागानुसयेन च
निरनुसयो ति ? B. 148

आमन्ता । (छक्कमूलकं)

§ ३. पञ्चनवारो

(क) अनुलोमपुग्गलो

१३२.(क) यो कामरागानुसयं पजहति सो पटिघानुसयं पजहती ति ?

आमन्ता ।

(ख) यो वा पन पटिघानुसयं पजहति सो कामरागानुसयं
पजहती ति ? 25

आमन्ता ।

(क) यो कामरागानुसयं पजहति सो मानानुसयं पजहती ति ?
तदेकद्वं पजहति ।

(ख) यो वा पन मानानुसयं पजहति सो कामरागानुसयं
पजहती ति ?

5

नो ।

यो कामरागानुसयं पजहति सो दिट्ठानुसयं ... पे०...
विचिकिच्छानुसयं पजहती ति ?

नो ।

10

यो वा पन विचिकिच्छानुसयं पजहति सो कामरागानुसयं
पजहती ति ?

तदेकद्वं पजहति ।

यो कामरागानुसयं पजहति सो भवरागानुसयं ... पे०...
अविज्जानुसयं पजहती ति ?

तदेकद्वं पजहति ।

15

यो वा पन अविज्जानुसयं पजहति सो कामरागानुसयं
पजहती ति ?

नो ।

१३३.(क) यो पटिघानुसयं पजहति सो मानानुसयं पजहती ति ?
तदेकद्वं पजहति ।

20

(ख) यो वा पन मानानुसयं पजहति सो पटिघानुसयं पजहती ति ?
नो ।

यो पटिघानुसयं पजहति सो दिट्ठानुसयं ... पे०... विचिकिच्छानु-
सयं पजहती ति ?

नो ।

25

यो वा पन विचिकिच्छानुसयं पजहति सो पटिघानुसयं
पजहती ति ?

तदेकद्वं पजहति ।

B. 149

यो पटिघानुसयं पजहति सो भवरागानुसयं ... पे०...
अविज्जानुसयं पजहती ति ?

30

तदेकद्वं पजहति ।

यो वा पन अविज्जानुसयं पजहति सो पटिघानुसयं
पजहती ति ?
नो ।

१३४. यो मानानुसयं पजहति सो दिट्ठानुसयं ... पे०... विचिकिच्छानु-
सयं पजहती ति ? 5
नो ।

यो वा पन विचिकिच्छानुसयं पजहति सो मानानुसयं
पजहती ति ?
तदेकद्वं पजहति ।

यो मानानुसयं पजहति सो भवरागानुसयं ... पे०... 10
अविज्जानुसयं पजहती ति ?
आमन्ता ।

यो वा पन अविज्जानुसयं पजहति सो मानानुसयं पजहती
ति ?
आमन्ता । 15

१३५. (क) यो दिट्ठानुसयं पजहति सो विचिकिच्छानुसयं पजहती ति ?
आमन्ता ।

(ख) यो वा पन विचिकिच्छानुसयं पजहति सो दिट्ठानुसयं
पजहती ति ?
आमन्ता । ... पे०... । 20

१३६. यो विचिकिच्छानुसयं पजहति सो भवरागानुसयं ... पे०...
अविज्जानुसयं पजहती ति ?
तदेकद्वं पजहति ।

यो वा पन अविज्जानुसयं पजहति सो विचिकिच्छानुसयं
पजहती ति ? 25
नो ।

१३७. (क) यो भवरागानुसयं पजहति सो अविज्जानुसयं पजहती
ति ?
आमन्ता ।

(ख) यो वा पन अविज्जानुसयं पजहति सो भवरागानुसयं पजहती ति ?

आमन्ता । (एकमूलकं)

R. 319

१३८. (क) यो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च पजहति सो मानानुसयं पजहती ति ?

5

तदेकद्वं पजहति ।

(ख) यो वा पन मानानुसयं पजहति सो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च पजहती ति ?

नो ।

10

यो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च पजहति सो दिट्ठानुसयं ... पे०... विचिकिच्छानुसयं पजहती ति ?

नो ।

यो वा पन विचिकिच्छानुसयं पजहति सो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च पजहती ति ?

15

तदेकद्वं पजहति ।

यो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च पजहति सो भवरागानुसयं ... पे०... अविज्जानुसयं पजहती ति ?

तदेकद्वं पजहति ।

यो वा पन अविज्जानुसयं पजहति सो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च पजहती ति ?

20

नो । (दुकमूलकं)

B. 150

१३९. यो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च पजहति सो दिट्ठानुसयं ... पे०... विचिकिच्छानुसयं पजहती ति ?

नत्थि ।

25

यो वा पन विचिकिच्छानुसयं पजहति सो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च पजहती ति ?

तदेकद्वं पजहति ।

यो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च पजहति सो भवरागानुसयं ... पे०... अविज्जानुसयं पजहती ति ?

30

नत्थि ।

यो वा पन अविज्जानुसयं पजहति सो कामरागानुसयं च
पटिघानुसयं च मानानुसयं च पजहती ति ?

मानानुसयं पजहति । (तिकमूलकं)

१४०. (क) यो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च
दिट्ठानुसयं च पजहति सो विचिकिच्छानुसयं पजहती ति ? 5
नत्थि ।

(ख) यो वा पन विचिकिच्छानुसयं पजहति सो कामरागानुसयं
च पटिघानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च पजहती ति ?
दिट्ठानुसयं पजहति कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च
मानानुसयं च तदेकद्वं पजहति । ... पे०... । (चतुक्कमूलकं) 10

१४१. यो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानु-
सयं च विचिकिच्छानुसयं च पजहति सो भवरागानुसयं
... पे०... अविज्जानुसयं पजहती ति ?
नत्थि ।

यो वा पन अविज्जानुसयं पजहति सो कामरागानुसयं च 15
पटिघानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानु-
सयं च पजहती ति ?

मानानुसयं पजहति । (पञ्चकमूलकं)

१४२. (क) यो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च
दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च भवरागानुसयं च 20
पजहति सो अविज्जानुसयं पजहती ति ?
नत्थि ।

(ख) यो वा पन अविज्जानुसयं पजहति सो कामरागानुसयं च
पटिघानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानु-
सयं च भवरागानुसयं च पजहती ति ? 25
मानानुसयं च भवरागानुसयं च पजहति । (छक्कमूलकं)

(ख) अनुलोमश्रोकासो

१४३. (क) यतो कामरागानुसयं पजहति ततो पटिघानुसयं पजहती ति ?
नो ।

(ख) यतो वा पन पटिघानुसयं पजहति ततो कामरागानुसयं
पजहती ति ?
नो ।

B. 151

5

(क) यतो कामरागानुसयं पजहति ततो मानानुसयं पजहती ति ?
आमन्ता ।

(ख) यतो वा पन मानानुसयं पजहति ततो कामरागानुसयं
पजहती ति ?

10

रूपधातुया अरूपधातुया ततो मानानुसयं पजहति,
नो च ततो कामरागानुसयं पजहति । कामधातुया द्वीसु
वेदनासु ततो मानानुसयं च पजहति कामरागानुसयं च
पजहति ।

यतो कामरागानुसयं पजहति ततो दिट्ठानुसयं ... पे०...
विचिकिच्छानुसयं पजहती ति ?

आमन्ता ।

15

यतो वा पन विचिकिच्छानुसयं पजहति ततो कामरागानु-
सयं पजहती ति ?

20

दुक्खाय वेदनाय रूपधातुया अरूपधातुया ततो
विचिकिच्छानुसयं पजहति, नो च ततो कामरागानुसयं
पजहति । कामधातुया द्वीसु वेदनासु ततो विचिकिच्छानु-
सयं च पजहति कामरागानुसयं च पजहति ।

(क) यतो कामरागानुसयं पजहति ततो भवरागानुसयं पजहती
ति ?

नो ।

25

(ख) यतो वा पन भवरागानुसयं पजहति ततो कामरागानुसयं
पजहती ति ?

नो ।

R. 320

(क) यतो कामरागानुसयं पजहति ततो अविज्जानुसयं पजहती ति ?
आमन्ता ।

30

(ख) यतो वा पन अविज्जानुसयं पजहति ततो कामरागानुसयं
पजहती ति ?

दुःखाय वेदनाय रूपधातुया अरूपधातुया ततो
अविज्जानुसयं पजहति, नो च ततो कामरागानुसयं
पजहति । कामधातुया द्वीसु वेदनासु ततो अविज्जानुसयं
च पजहति कामरागानुसयं च पजहति ।

१४४. (क) यतो पटिधानुसयं पजहति ततो मानानुसयं पजहती ति ? 5
नो ।

(ख) यतो वा पन मानानुसयं पजहति ततो पटिधानुसयं
पजहती ति ?
नो ।

यतो पटिधानुसयं पजहति ततो दिट्ठानुसयं ... पे०... 10
विचिकिच्छानुसयं पजहती ति ?

आमन्ता ।

यतो वा पन विचिकिच्छानुसयं पजहति ततो पटिधानुसयं
पजहती ति ?

कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया 15
ततो विचिकिच्छानुसयं पजहति, नो च ततो पटिधानुसयं
पजहति । दुःखाय वेदनाय ततो विचिकिच्छानुसयं च
पजहति पटिधानुसयं च पजहति ।

(क) यतो पटिधानुसयं पजहति ततो भवरागानुसयं पजहती
ति ?

B. 152

20

नो ।

(ख) यतो वा पन भवरागानुसयं पजहति ततो पटिधानुसयं
पजहती ति ?

नो ।

(क) यतो पटिधानुसयं पजहति ततो अविज्जानुसयं पजहती ति ? 25
आमन्ता ।

(ख) यतो वा पन अविज्जानुसयं पजहति ततो पटिधानुसयं
पजहती ति ?

कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया
ततो अविज्जानुसयं पजहति, नो च ततो पटिधानुसयं 30

पजहति । दुक्खाय वेदनाय ततो अविज्जानुसयं च
पजहति पटिधानुसयं च पजहति ।

१४५. यतो मानानुसयं पजहति ततो दिट्ठानुसयं ... पे०...
विचिकिच्छानुसयं पजहतीति ?

5 आमन्ता ।

यतो वा पन विचिकिच्छानुसयं पजहति ततो मानानुसयं
पजहतीति ?

दुक्खाय वेदनाय ततो विचिकिच्छानुसयं पजहति, नो
च ततो मानानुसयं पजहति । कामधातुया द्वीसु वेदनासु
10 रूपधातुया अरूपधातुया ततो विचिकिच्छानुसयं च
पजहति मानानुसयं च पजहति ।

(क) यतो मानानुसयं पजहति ततो भवरागानुसयं पजहतीति ?

कामधातुया द्वीसु वेदनासु ततो मानानुसयं पजहति,
नो च ततो भवरागानुसयं पजहति । रूपधातुया अरूप-
15 धातुया ततो मानानुसयं च पजहति भवरागानुसयं च
पजहति ।

(ख) यतो वा पन भवरागानुसयं पजहति ततो मानानुसयं
पजहतीति ?

आमन्ता ।

20 (क) यतो मानानुसयं पजहति ततो अविज्जानुसयं पजहतीति ?

आमन्ता ।

(ख) यतो वा पन अविज्जानुसयं पजहति ततो मानानुसयं
पजहतीति ?

दुक्खाय वेदनाय ततो अविज्जानुसयं पजहति, नो च
25 ततो मानानुसयं पजहति । कामधातुया द्वीसु वेदनासु
रूपधातुया अरूपधातुया ततो अविज्जानुसयं च पजहति
मानानुसयं च पजहति ।

१४६. (क) यतो दिट्ठानुसयं पजहति ततो विचिकिच्छानुसयं पजहतीति ?

आमन्ता ।

(ख) यतो वा पन विचिकिच्छानुसयं पजहति ततो दिट्ठानुसयं पजहती ति ?

आमन्ता । ... पे०... ।

१४७. (क) यतो विचिकिच्छानुसयं पजहति ततो भवरागानुसयं पजहती ति ?

B. 153

5

कामधातुया तीसु वेदनासु ततो विचिकिच्छानुसयं पजहति, नो च ततो भवरागानुसयं पजहति । रूपधातुया अरूपधातुया ततो विचिकिच्छानुसयं च पजहति भवरागानुसयं च पजहति ।

(ख) यतो वा पन भवरागानुसयं पजहति ततो विचिकिच्छानुसयं पजहती ति ?

आमन्ता ।

(क) यतो विचिकिच्छानुसयं पजहति ततो अविज्जानुसयं पजहती ति ?

आमन्ता ।

15

(ख) यतो वा पन अविज्जानुसयं पजहति ततो विचिकिच्छानुसयं पजहती ति ?

आमन्ता ।

१४८. (क) यतो भवरागानुसयं पजहति ततो अविज्जानुसयं पजहती ति ?

20

आमन्ता ।

(ख) यतो वा पन अविज्जानुसयं पजहति ततो भवरागानुसयं पजहती ति ?

कामधातुया तीसु वेदनासु ततो अविज्जानुसयं पजहति नो च ततो भवरागानुसयं पजहति । रूपधातुया अरूपधातुया ततो अविज्जानुसयं च पजहति भवरागानुसयं च पजहति । (एकमूलकं)

25

१४९. (क) यतो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च पजहति ततो मानानुसयं पजहती ति ?

नत्थि ।

30

(ख) यतो वा पन मानानुसयं पजहति ततो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च पजहती ति ?

रूपधातुया अरूपधातुया ततो मानानुसयं पजहति, नो च ततो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च पजहति । कामधातुया द्वीसु वेदनासु ततो मानानुसयं च कामरागानुसयं च पजहति, नो च ततो पटिघानुसयं पजहति ।

R. 321 5

यतो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च पजहति ततो दिट्ठानुसयं ... पे०... विचिकिच्छानुसयं पजहती ति ?

नत्थि ।

10 यतो वा पन विचिकिच्छानुसयं पजहति ततो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च पजहती ति ?

रूपधातुया अरूपधातुया ततो विचिकिच्छानुसयं पजहति, नो च ततो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च पजहति । कामधातुया द्वीसु वेदनासु ततो विचिकिच्छानुसयं च कामरागानुसयं च पजहति, नो च ततो पटिघानुसयं पजहति । दुक्खाय वेदनाय ततो विचिकिच्छानुसयं च पटिघानुसयं च पजहति, नो च ततो कामरागानुसयं पजहति ।

15

B. 154

(क) यतो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च पजहति ततो भवरागानुसयं पजहती ति ?

20

नत्थि ।

(ख) यतो वा पन भवरागानुसयं पजहति ततो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च पजहती ति ?

नो ।

25

(क) यतो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च पजहति ततो अविज्जानुसयं पजहती ति ?

नत्थि ।

(ख) यतो वा पन अविज्जानुसयं पजहति ततो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च पजहती ति ?

30

रूपधातुया अरूपधातुया ततो अविज्जानुसयं पजहति,

नो च ततो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च पञ्जहति ।
 कामधातुया द्वीसु वेदनासु ततो अविज्जानुसयं च
 कामरागानुसयं च पञ्जहति, नो च ततो पटिघानुसयं
 पञ्जहति । दुक्खाय वेदनाय ततो अविज्जानुसयं च
 पटिघानुसयं च पञ्जहति, नो च ततो कामरागानुसयं 5
 पञ्जहति । (दुक्कमूलकं)

१५०. यतो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च
 पञ्जहति ततो दिट्ठानुसयं ... पे०... विचिकिच्छानुसयं
 पञ्जहतीति ?

नत्थि ।

10

यतो वा पन विचिकिच्छानुसयं पञ्जहति ततो कामरागानु-
 सयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च पञ्जहतीति ?

रूपधातुया अरूपधातुया ततो विचिकिच्छानुसयं च
 मानानुसयं च पञ्जहति, नो च ततो कामरागानुसयं च
 पटिघानुसयं च पञ्जहति । कामधातुया द्वीसु वेदनासु 15
 ततो विचिकिच्छानुसयं च कामरागानुसयं च मानानुसयं
 च पञ्जहति, नो च ततो पटिघानुसयं पञ्जहति । दुक्खाय
 वेदनाय ततो विचिकिच्छानुसयं च पटिघानुसयं च पञ्जहति,
 नो च ततो कामरागानुसयं च मानानुसयं च पञ्जहति ।

(क) यतो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च 20
 पञ्जहति ततो भवरागानुसयं पञ्जहतीति ?

नत्थि ।

(ख) यतो वा पन भवरागानुसयं पञ्जहति ततो कामरागानुसयं
 च पटिघानुसयं च मानानुसयं च पञ्जहतीति ?

मानानुसयं पञ्जहति ।

25

(क) यतो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च
 पञ्जहति ततो अविज्जानुसयं पञ्जहतीति ?

नत्थि ।

(ख) यतो वा पन अविज्जानुसयं पञ्जहति ततो कामरागानुसयं
 च पटिघानुसयं च मानानुसयं च पञ्जहतीति ?

30

B. 155

5

रूपधातुया अरूपधातुया ततो अविज्जानुसयं च मानानु-
सयं च पजहति, नो च ततो कामरागानुसयं च पटिघानु-
सयं च पजहति । कामधातुया द्वीसु वेदनासु ततो
अविज्जानुसयं च कामरागानुसयं च मानानुसयं च
पजहति, नो च ततो पटिघानुसयं पजहति । दुक्खाय
वेदनाय ततो अविज्जानुसयं च पटिघानुसयं च पजहति,
नो च ततो कामरागानुसयं च मानानुसयं च पजहति ।
(तिकमूलकं)

10

१५१.(क) यतो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च
दिट्ठानुसयं च पजहति ततो विचिकिच्छानुसयं पजहती ति ?
नत्थि ।

(ख) यतो वा पन विचिकिच्छानुसयं पजहति ततो कामरागानु-
सयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च
पजहती ति ?

15

20

रूपधातुया अरूपधातुया ततो विचिकिच्छानुसयं च
मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च पजहति, नो च ततो
कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च पजहति । कामधातुया
द्वीसु वेदनासु ततो विचिकिच्छानुसयं च कामरागानुसयं
च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च पजहति, नो च ततो
पटिघानुसयं पजहति । दुक्खाय वेदनाय ततो विचिकिच्छानु-
सयं च पटिघानुसयं च दिट्ठानुसयं च पजहति, नो च
ततो कामरागानुसयं च मानानुसयं च पजहति । ...पे० ... ।
(चतुक्कमूलकं)

25

१५२.(क) यतो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च
दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च पजहति ततो भव-
रागानुसयं पजहती ति ?

नत्थि ।

(ख) यतो वा पन भवरागानुसयं पजहति ततो कामरागानुसयं
च पटिघानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानु-
सयं च पजहती ति ?

30

मानानुसयं च दिट्टानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च
पजहति ।

(क) यतो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च
दिट्टानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च पजहति ततो अविज्जानु-
सयं पजहतीति ?

5

नत्थि ।

(ख) यतो वा पन अविज्जानुसयं पजहति ततो कामरागानुसयं
च पटिघानुसयं च मानानुसयं च दिट्टानुसयं च विचिकिच्छानु-
सयं च पजहतीति ?

रूपधातुया अरूपधातुया ततो अविज्जानुसयं च 10
मानानुसयं च दिट्टानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च
पजहति, नो च ततो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च
पजहति । कामधातुया द्वीसु वेदनासु ततो अविज्जानुसयं
च कामरागानुसयं च मानानुसयं च दिट्टानुसयं च
विचिकिच्छानुसयं च पजहति, नो च ततो पटिघानुसयं 15
पजहति । दुक्खाय वेदनाय ततो अविज्जानुसयं च
पटिघानुसयं च दिट्टानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च
पजहति, नो च ततो कामरागानुसयं च मानानुसयं च
पजहति । (पञ्चकमूलकं)

B. 156

१५३.(क) यतो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च 20 R. 322
दिट्टानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च भवरागानुसयं च
पजहति ततो अविज्जानुसयं पजहतीति ?

नत्थि ।

(ख) यतो वा पन अविज्जानुसयं पजहति ततो कामरागानुसयं
च पटिघानुसयं च मानानुसयं च दिट्टानुसयं च 25
विचिकिच्छानुसयं च भवरागानुसयं च पजहतीति ?

रूपधातुया अरूपधातुया ततो अविज्जानुसयं च
मानानुसयं च दिट्टानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च
भवरागानुसयं च पजहति, नो च ततो कामरागानुसयं
च पटिघानुसयं च पजहति । कामधातुया द्वीसु वेदनासु 30

ततो अविज्जानुसयं च कामरागानुसयं च मानानुसयं च
 दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च पजहति, नो च ततो
 पटिघानुसयं च भवरागानुसयं च पजहति । दुक्खाय
 वेदनाय ततो अविज्जानुसयं च पटिघानुसयं च दिट्ठानुसयं
 5 च विचिकिच्छानुसयं च पजहति, नो च ततो काम-
 रागानुसयं च मानानुसयं च भवरागानुसयं च पजहति ।
 (छक्कमूलकं)

(ग) अनुलोमपुगलोकासा

१५४. (क) यो यतो कामरागानुसयं पजहति सो ततो पटिघानुसयं
 पजहती ति ?

10 नो ।

(ख) यो वा पन यतो पटिघानुसयं पजहति सो ततो कामरागानु-
 सयं पजहती ति ?

नो ।

(क) यो यतो कामरागानुसयं पजहति सो ततो मानानुसयं
 15 पजहती ति ?

तदेकद्वं पजहति ।

(ख) यो वा पन यतो मानानुसयं पजहति सो ततो काम-
 रागानुसयं पजहती ति ?

नो ।

20 यो यतो कामरागानुसयं पजहति सो ततो दिट्ठानुसयं
 ... पे०... विचिकिच्छानुसयं पजहती ति ?

नो ।

यो वा पन यतो विचिकिच्छानुसयं पजहति सो ततो
 कामरागानुसयं पजहती ति ?

25 अट्ठमको दुक्खाय वेदनाय रूपधातुया अरूपधातुया
 सो ततो विचिकिच्छानुसयं पजहति, नो च सो ततो
 कामरागानुसयं पजहति । स्वेव पुगलो कामधातुया द्वीसु
 वेदनासु सो ततो विचिकिच्छानुसयं पजहति कामरागानु-
 सयं तदेकद्वं पजहति ।

(क) यो यतो कामरागानुसयं पजहति सो ततो भवरागानुसयं पजहती ति ?

नो ।

(ख) यो वा पन यतो भवरागानुसयं पजहति सो ततो काम-
रागानुसयं पजहती ति ?

5

नो ।

(क) यो यतो कामरागानुसयं पजहति सो ततो अविज्जानुसयं पजहती ति ?

तदेकद्वं पजहति ।

(ख) यो वा पन यतो अविज्जानुसयं पजहति सो ततो काम- 10
रागानुसयं पजहती ति ?

नो ।

१५५. (क) यो यतो पटिघानुसयं पजहति सो ततो मानानुसयं पजहती ति ?
नो ।

(ख) यो वा पन यतो मानानुसयं पजहति सो ततो पटिघानुसयं 15
पजहती ति ?

नो ।

यो यतो पटिघानुसयं पजहति सो ततो दिट्ठानुसयं ... पे०...
विचिकिच्छानुसयं पजहती ति ?

नो ।

20

यो वा पन यतो विचिकिच्छानुसयं पजहति सो ततो
पटिघानुसयं पजहती ति ?

अट्टमको कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया अरूप-
धातुया सो ततो विचिकिच्छानुसयं पजहति, नो च
सो ततो पटिघानुसयं पजहति । स्वेव पुगलो दुक्खाय 25
वेदनाय सो ततो विचिकिच्छानुसयं पजहति पटिघानुसयं
तदेकद्वं पजहति ।

(क) यो यतो पटिघानुसयं पजहति सो ततो भवरागानुसयं
पजहती ति ?

नो ।

30

(ख) यो वा पन यतो भवरागानुसयं पजहति सो ततो पटिधानुसयं पजहती ति ?
नो ।

5 (क) यो यतो पटिधानुसयं पजहति सो ततो अविज्जानुसयं पजहती ति ?
तदेकद्वं पजहति ।

(ख) यो वा पन यतो अविज्जानुसयं पजहति सो ततो पटिधानु-
सयं पजहती ति ?
नो ।

10 १५६. यो यतो मानानुसयं पजहति सो ततो दिट्ठानुसयं ... पे०...
विचिकिच्छानुसयं पजहती ति ?
नो ।

यो वा पन यतो विचिकिच्छानुसयं पजहति सो ततो मानानुसयं पजहती ति ?

15 अट्ठमको दुक्खाय वेदनाय सो ततो विचिकिच्छानु-
सयं पजहति, नो च सो ततो मानानुसयं पजहति ।
स्वेव^१ पुग्गलो कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया अरूप-
धातुया सो ततो विचिकिच्छानुसयं पजहति मानानुसयं
तदेकद्वं पजहति ।

20 (क) यो यतो मानानुसयं पजहति सो ततो भवरागानुसयं पजहती ति ?

अग्गमग्गसमङ्गी कामधातुया द्वीसु वेदनासु सो ततो मानानुसयं पजहति, नो च सो ततो भवरागानुसयं पजहति । स्वेव पुग्गलो रूपधातुया अरूपधातुया सो ततो मानानुसयं च पजहति भवरागानुसयं च पजहति ।

25 (ख) यो वा पन यतो भवरागानुसयं पजहति सो ततो मानानु-
सयं पजहती ति ?

आमन्ता ।

(क) यो यतो मानानुसयं पजहति सो ततो अविज्जानुसयं पजहती ति ?

आमन्ता ।

(ख) यो वा पन यतो अविज्जानुसयं पजहति सो ततो मानानुसयं पजहती ति ?

5

अग्गमग्गसमङ्गी दुक्खाय वेदनाय सो ततो अविज्जानुसयं पजहति, नो च सो ततो मानानुसयं पजहति । स्वेव पुग्गलो कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया सो ततो अविज्जानुसयं च पजहति मानानुसयं च पजहति ।

10

१५७. (क) यो यतो दिट्ठानुसयं पजहति सो ततो विचिकिच्छानुसयं पजहती ति ?

आमन्ता ।

(ख) यो वा पन यतो विचिकिच्छानुसयं पजहति सो ततो दिट्ठानुसयं पजहती ति ?

15

आमन्ता । ...पे० ... ।

१५८. (क) यो यतो विचिकिच्छानुसयं पजहति सो ततो भवरागानुसयं पजहती ति ?

अट्ठमको कामधातुया तीसु^१ वेदनासु सो ततो विचिकिच्छानुसयं पजहति, नो च सो ततो भवरागानुसयं पजहति । स्वेव पुग्गलो रूपधातुया अरूपधातुया सो ततो विचिकिच्छानुसयं पजहति भवरागानुसयं तदेकट्ठं पजहति ।

20

(ख) यो वा पन यतो भवरागानुसयं पजहति सो ततो विचिकिच्छानुसयं पजहती ति ?

25

नो^२ ।

(क) यो यतो विचिकिच्छानुसयं पजहति सो ततो अविज्जानुसयं पजहती ति ?

तदेकट्ठं पजहति ।

(ख) यो वा पन यतो अविज्जानुसयं पजहति सो ततो विचिकिच्छानुसयं पजहती ति ?
नो ।

B. 159 १५९. (क) यो यतो भवरागानुसयं पजहति सो ततो अविज्जानुसयं पजहती ति ?
5 ग्रामन्ता ।

(ख) यो वा पन यतो अविज्जानुसयं पजहति सो ततो भवरागानुसयं पजहती ति ?

10 अगमगसमङ्गी कामधातुया तीसु वेदनासु सो ततो अविज्जानुसयं पजहति, नो च सो ततो भवरागानुसयं पजहति । स्वेव पुगलो रूपधातुया अरूपधातुया सो ततो अविज्जानुसयं च पजहति भवरागानुसयं च पजहति ।
(एकमूलकं)

15 १६०. (क) यो यतो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च पजहति सो ततो मानानुसयं पजहती ति ?
नत्थि ।

(ख) यो वा पन यतो मानानुसयं पजहति सो ततो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च पजहती ति ?
नो ।

20 यो यतो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च पजहति सो ततो दिट्ठानुसयं ... पे०... विचिकिच्छानुसयं पजहती ति ?
नत्थि ।

यो वा पन यतो विचिकिच्छानुसयं पजहति सो ततो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च पजहती ति ?

25 अट्ठमको रूपधातुया अरूपधातुया सो ततो विचिकिच्छानुसयं पजहति, नो च सो ततो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च पजहति । स्वेव पुगलो कामधातुया द्वीसु वेदनासु सो ततो विचिकिच्छानुसयं पजहति कामरागानुसयं तदेकद्वं पजहति, नो च सो ततो पटिघानुसयं पजहति । स्वेव पुगलो दुक्खाय वेदनाय

सो ततो विचिकिच्छानुसयं पञ्चहति पटिघानुसयं तदेकद्वं
पञ्चहति, नो च सो ततो कामरागानुसयं पञ्चहति ।

(क) यो यतो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च पञ्चहति सो
ततो भवरागानुसयं पञ्चहतीति ?

नत्थि ।

5

(ख) यो वा पन यतो भवरागानुसयं पञ्चहति सो ततो काम-
रागानुसयं च पटिघानुसयं च पञ्चहतीति ?

नो ।

(क) यो यतो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च पञ्चहति सो
ततो अविज्जानुसयं पञ्चहतीति ?

10

नत्थि ।

(ख) यो वा पन यतो अविज्जानुसयं पञ्चहति सो ततो
कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च पञ्चहतीति ?

नो । (दुकमूलकं)

१६१. यो यतो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च 15 B. 160
पञ्चहति सो ततो दिट्ठानुसयं ... पे०... विचिकिच्छानुसयं R. 324
पञ्चहतीति ?

नत्थि ।

यो वा पन यतो विचिकिच्छानुसयं पञ्चहति सो ततो
कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च पञ्चहतीति ? 20

अट्टमको रूपधातुया अरूपधातुया सो ततो विचिकिच्छा-
नुसयं पञ्चहति मानानुसयं तदेकद्वं पञ्चहति, नो च
सो ततो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च पञ्चहति ।
स्वेव पुग्गलो कामधातुया द्वीसु वेदनासु सो ततो 25
विचिकिच्छानुसयं पञ्चहति कामरागानुसयं च मानानु-
सयं च तदेकद्वं पञ्चहति, नो च सो ततो पटिघानुसयं
पञ्चहति । स्वेव पुग्गलो दुक्खाय वेदनाय सो ततो
विचिकिच्छानुसयं पञ्चहति पटिघानुसयं तदेकद्वं पञ्चहति,
नो च सो ततो कामरागानुसयं च मानानुसयं च पञ्चहति । 30

(क) यो यतो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं
च पजहति सो ततो भवरागानुसयं पजहती ति ?
नत्थि ।

5 (ख) यो वा पन यतो भवरागानुसयं पजहति सो ततो काम-
रागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च पजहती ति ?
मानानुसयं पजहति ।

(क) यो यतो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं
च पजहति सो ततो अविज्जानुसयं पजहती ति ?
नत्थि ।

10 (ख) यो वा पन यतो अविज्जानुसयं पजहति सो ततो
कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च पजहती
ति ?

15 अगमग्गसमङ्गी दुक्खाय वेदनाय सो ततो अविज्जानुसयं
पजहति, नो च सो ततो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं
च मानानुसयं च पजहति । स्वेव पुग्गलो कामधातुया
द्वीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया सो ततो अविज्जा-
नुसयं च मानानुसयं च पजहति, नो च सो ततो
कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च पजहति । (तिक-
मूलकं)

20 १६२. (क) यो यतो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च
दिट्ठानुसयं च पजहति सो ततो विचिकिच्छानुसयं पजहती
ति ?

नत्थि ।

25 (ख) यो वा पन यतो विचिकिच्छानुसयं पजहति सो ततो
कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं
च पजहती ति ?

अट्ठमको रूपधातुया अरूपधातुया सो ततो
विचिकिच्छानुसयं च दिट्ठानुसयं च पजहति मानानु-
सयं तदेकट्ठं पजहति, नो च सो ततो कामरागानुसयं

च पटिघानुसयं च पजहति । स्वेव पुग्लो कामधातुया द्वीसु वेदनासु सो ततो विचिकिच्छानुसयं च दिट्ठानुसयं च पजहति कामरागानुसयं च मानानुसयं च तदेकद्वं पजहति, नो च सो ततो पटिघानुसयं पजहति । स्वेव पुग्लो दुक्खाय वेदनाय सो ततो विचिकिच्छानुसयं च दिट्ठानुसयं च पजहति 5 पटिघानुसयं तदेकद्वं पजहति, नो च सो ततो कामरागानुसयं च मानानुसयं च पजहति । ...पे०... । (चतुक्कमूलकं)

१६३. (क) यो यतो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च पजहति सो ततो भवरागानुसयं पजहती ति ? 10

नत्थि ।

(ख) यो वा पन यतो भवरागानुसयं पजहति सो ततो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च पजहती ति ?

मानानुसयं पजहति । 15

(क) यो यतो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च पजहति सो ततो अविज्जानुसयं पजहती ति ?

नत्थि ।

(ख) यो वा पन यतो अविज्जानुसयं पजहति सो ततो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च पजहती ति ? 20

अग्गमग्गसमङ्गी दुक्खाय वेदनाय सो ततो अविज्जानुसयं पजहति, नो च सो ततो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च 25 पजहति । स्वेव पुग्लो कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया सो ततो अविज्जानुसयं च मानानुसयं च पजहति, नो च सो ततो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च पजहति । (पञ्चकमूलकं) 30

१६४. (क) यो यतो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च भवरागानुसयं च पजहति सो ततो अविज्जानुसयं पजहती ति ?

नत्थि ।

5 (ख) यो वा पन यतो अविज्जानुसयं पजहति सो ततो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च भवरागानुसयं च पजहती ति ?

अग्गमग्गसमङ्गी दुक्खाय^१ वेदनाय^२ सो ततो अविज्जानुसयं^३ पजहति, नो च सो ततो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च भवरागानुसयं च पजहति । स्वेव पुग्गलो कामधातुया द्वीसु वेदनासु सो ततो अविज्जानुसयं च मानानुसयं च पजहति, नो च सो ततो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च भवरागानुसयं च पजहति । स्वेव पुग्गलो रूपधातुया^३ अरूपधातुया^३ सो ततो अविज्जानुसयं च मानानुसयं च भवरागानुसयं च पजहति, नो च सो ततो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च पजहति । (छक्कमूलकं)

(घ) पटिलोमपुग्गलो

20 १६५. (क) यो कामरागानुसयं नप्पजहति सो पटिघानुसयं नप्पजहती ति ?

आमन्ता ।

(ख) यो वा पन पटिघानुसयं नप्पजहति सो कामरागानुसयं नप्पजहती ति ?

25

आमन्ता ।

(क) यो कामरागानुसयं नप्पजहति सो मानानुसयं नप्पजहती ति ?

१-१. रूपधातुया अरूपधातुया - रो० । २. अविज्जानुसयं च मानानुसयं च भवरागानुसयं च - रो० । ३-३. दुक्खाय वेदनाय - रो० ।

अग्गमग्गसमङ्गी कामरागानुसयं नप्पजहति, नो च सो^१ मानानुसयं नप्पजहति । द्विन्नं मग्गसमङ्गीनं ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला कामरागानुसयं च नप्पजहन्ति मानानुसयं च नप्पजहन्ति ।

(ख) यो वा पन मानानुसयं नप्पजहति सो कामरागानुसयं 5
नप्पजहती ति ?

अनागामिमग्गसमङ्गी मानानुसयं नप्पजहति, नो च सो कामरागानुसयं नप्पजहति । द्विन्नं मग्गसमङ्गीनं ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला मानानुसयं च नप्पजहन्ति कामरागानुसयं च नप्पजहन्ति ।

10

यो कामरागानुसयं नप्पजहति सो दिट्ठानुसयं ... पे०...
विचिकिच्छानुसयं नप्पजहती ति ?

अट्ठमको कामरागानुसयं नप्पजहति, नो च सो विचिकिच्छानुसयं नप्पजहति । अनागामिमग्गसमङ्गी च अट्ठमकं च ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला कामरागानुसयं च 15
नप्पजहन्ति विचिकिच्छानुसयं च नप्पजहन्ति ।

यो वा पन विचिकिच्छानुसयं नप्पजहति सो कामरागानुसयं नप्पजहती ति ?

B. 163

अनागामिमग्गसमङ्गी विचिकिच्छानुसयं नप्पजहति, नो च सो कामरागानुसयं नप्पजहति । अनागामिमग्गसमङ्गी 20
च अट्ठमकं च ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला विचिकिच्छानुसयं च नप्पजहन्ति कामरागानुसयं च नप्पजहन्ति ।

यो कामरागानुसयं नप्पजहति सो भवरागानुसयं ... पे०...
अविज्जानुसयं नप्पजहती ति ?

अग्गमग्गसमङ्गी कामरागानुसयं नप्पजहति, नो च 25
सो अविज्जानुसयं नप्पजहति । द्विन्नं मग्गसमङ्गीनं ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला कामरागानुसयं च नप्पजहन्ति अविज्जानुसयं च नप्पजहन्ति ।

यो वा पन अविज्जानुसयं नप्पजहति सो कामरागानुसयं
नप्पजहती ति ?

30

१. रो० पोत्वके नत्थि, एवमुपरि पि ।

अनागामिमग्समङ्गी अविज्जानुसयं नप्पजहति, नो च सो कामरागानुसयं नप्पजहति । द्विन्नं मग्समङ्गीनं ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला अविज्जानुसयं च नप्पजहन्ति कामरागानुसयं च नप्पजहन्ति ।

R. 326 5 १६६. (क) यो पटिघानुसयं नप्पजहति सो मानानुसयं नप्पजहती ति ?

अगममग्समङ्गी पटिघानुसयं नप्पजहति, नो च सो मानानुसयं नप्पजहति । द्विन्नं मग्समङ्गीनं ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला पटिघानुसयं च नप्पजहन्ति मानानुसयं च नप्पजहन्ति ।

10 (ख) यो वा पन मानानुसयं नप्पजहति सो पटिघानुसयं नप्पजहती ति ?

अनागामिमग्समङ्गी मानानुसयं नप्पजहति, नो च सो पटिघानुसयं नप्पजहति । द्विन्नं मग्समङ्गीनं ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला मानानुसयं च नप्पजहन्ति पटिघानुसयं च नप्पजहन्ति ।

15

यो पटिघानुसयं नप्पजहति सो दिट्ठानुसयं ... पे०... विचिकिच्छानुसयं नप्पजहती ति ?

अट्ठमको पटिघानुसयं नप्पजहति, नो च सो विचिकिच्छानुसयं नप्पजहति । अनागामिमग्समङ्गी च अट्ठमकं च ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला पटिघानुसयं च नप्पजहन्ति विचिकिच्छानुसयं च नप्पजहन्ति ।

20

यो वा पन विचिकिच्छानुसयं नप्पजहति सो पटिघानुसयं नप्पजहती ति ?

अनागामिमग्समङ्गी विचिकिच्छानुसयं नप्पजहति, नो च सो पटिघानुसयं नप्पजहति । अनागामिमग्समङ्गी च अट्ठमकं च ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला विचिकिच्छानुसयं च नप्पजहन्ति पटिघानुसयं च नप्पजहन्ति ।

25

यो पटिघानुसयं नप्पजहति सो भवरागानुसयं ... पे०... अविज्जानुसयं नप्पजहती ति ?

अगममग्समङ्गी पटिघानुसयं नप्पजहति, नो च सो

30

अविज्जानुसयं नप्पजहति । द्विचं मग्गसमङ्गीनं ठपेत्वा
अवसेसा पुग्गला पटिधानुसयं च नप्पजहन्ति अविज्जानु-
सयं च नप्पजहन्ति ।

यो वा पन अविज्जानुसयं नप्पजहति सो पटिधानुसयं
नप्पजहती ति ? 5

अनागामिमग्गसमङ्गी अविज्जानुसयं नप्पजहति, नो
च सो पटिधानुसयं नप्पजहति । द्विचं मग्गसमङ्गीनं
ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला अविज्जानुसयं च नप्पजहन्ति
पटिधानुसयं च नप्पजहन्ति ।

१६७. यो मानानुसयं नप्पजहति सो दिट्ठानुसयं ... पे०... 10
विचिकिच्छानुसयं नप्पजहती ति ?

अट्ठमको मानानुसयं नप्पजहति, नो च सो
विचिकिच्छानुसयं नप्पजहति । अग्गमग्गसमङ्गि च अट्ठमकं
च ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला मानानुसयं च नप्पजहन्ति
विचिकिच्छानुसयं च नप्पजहन्ति । 15

यो वा पन विचिकिच्छानुसयं नप्पजहति सो मानानुसयं
नप्पजहती ति ?

अग्गमग्गसमङ्गी विचिकिच्छानुसयं नप्पजहति, नो
च सो मानानुसयं नप्पजहति । अग्गमग्गसमङ्गि च
अट्ठमकं च ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला विचिकिच्छानुसयं 20
च नप्पजहन्ति मानानुसयं च नप्पजहन्ति ।

यो मानानुसयं नप्पजहति सो भवरागानुसयं ... पे०...
अविज्जानुसयं नप्पजहती ति ?

आमन्ता ।

यो वा पन अविज्जानुसयं नप्पजहति सो मानानुसयं 25
नप्पजहती ति ?

आमन्ता ।

१६८. (क) यो दिट्ठानुसयं नप्पजहति सो विचिकिच्छानुसयं नप्पजहती
ति ?

आमन्ता ।

(ख) यो वा पन विचिकिच्छानुसयं नप्पजहति सो दिट्ठानुसयं नप्पजहती ति ?

आमन्ता । ... पे०... ।

१६६. यो विचिकिच्छानुसयं नप्पजहति सो भवरागानुसयं ... पे०...
5 अविज्जानुसयं नप्पजहती ति ?

अग्गमग्गसमङ्गी विचिकिच्छानुसयं नप्पजहति, नो च सो अविज्जानुसयं नप्पजहति । अग्गमग्गसमङ्गी च अट्ठमकं च ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला विचिकिच्छानुसयं च नप्पजहन्ति अविज्जानुसयं च नप्पजहन्ति ।

10 यो वा पन अविज्जानुसयं नप्पजहति सो विचिकिच्छानुसयं नप्पजहती ति ?

अट्ठमको अविज्जानुसयं नप्पजहति, नो च सो विचिकिच्छानुसयं नप्पजहति । अग्गमग्गसमङ्गी च अट्ठमकं च ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला अविज्जानुसयं च नप्पजहन्ति विचिकिच्छानुसयं च नप्पजहन्ति ।

15

B. 165 १७०.(क) यो भवरागानुसयं नप्पजहति सो अविज्जानुसयं नप्पजहती ति ?

आमन्ता ।

(ख) यो वा पन अविज्जानुसयं नप्पजहति सो भवरागानुसयं नप्पजहती ति ?

20

आमन्ता । (एकमूलकं)

१७१.(क) यो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च नप्पजहति सो मानानुसयं नप्पजहती ति ?

R. 327

अग्गमग्गसमङ्गी कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च नप्पजहति, नो च सो मानानुसयं नप्पजहति । द्विचं मग्गसमङ्गीनं ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च नप्पजहन्ति मानानुसयं च नप्पजहन्ति ।

25

(ख) यो वा पन मानानुसयं नप्पजहति सो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च नप्पजहती ति ?

30

अनागामिमग्गसमङ्गी मानानुसयं नप्पजहति, नो च

सो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च नप्पजहति ।
द्विन्नं मग्गसमङ्गीनं ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला मानानुसयं
च नप्पजहन्ति कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च
नप्पजहन्ति ।

यो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च नप्पजहति सो 5
दिट्ठानुसयं ... पे०... विचिकिच्छानुसयं नप्पजहती ति ?

अट्ठमको कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च नप्पजहति, नो
च सो विचिकिच्छानुसयं नप्पजहति । अनागामिमग्गसमङ्गि
च अट्ठमकं च ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला कामरागानुसयं
च पटिघानुसयं च नप्पजहन्ति विचिकिच्छानुसयं च 10
नप्पजहन्ति ।

यो वा पन विचिकिच्छानुसयं नप्पजहति सो कामरागानु-
सयं च पटिघानुसयं च नप्पजहती ति ?

अनागामिमग्गसमङ्गी विचिकिच्छानुसयं नप्पजहति,
नो च सो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च नप्पजहति । 15
अनागामिमग्गसमङ्गि च अट्ठमकं च ठपेत्वा अवसेसा
पुग्गला विचिकिच्छानुसयं च नप्पजहन्ति कामरागानुसयं
च पटिघानुसयं च नप्पजहन्ति ।

यो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च नप्पजहति सो
भवरागानुसयं ... पे०... अविज्जानुसयं नप्पजहती ति ? 20

अग्गमग्गसमङ्गी कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च
नप्पजहति, नो च सो अविज्जानुसयं नप्पजहति ।
द्विन्नं मग्गसमङ्गीनं ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला कामरागानु-
सयं च पटिघानुसयं च नप्पजहन्ति अविज्जानुसयं च
नप्पजहन्ति । 25

यो वा पन अविज्जानुसयं नप्पजहति सो कामरागानुसयं
च पटिघानुसयं च नप्पजहती ति ?

अनागामिमग्गसमङ्गी अविज्जानुसयं नप्पजहति, नो
च सो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च नप्पजहति ।
द्विन्नं मग्गसमङ्गीनं ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला अविज्जानु- 30 B. 166

सयं च नप्पजहन्ति कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च
नप्पजहन्ति । (दुकमूलकं)

१७२. यो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च नप्पजहति
सो दिट्ठानुसयं ... पे०... विचिकिच्छानुसयं नप्पजहती ति ?

५ अट्ठमको कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं
च नप्पजहति, नो च सो विचिकिच्छानुसयं नप्पजहति ।
द्विन्नं मग्गसमङ्गीनं च अट्ठमकं च ठपेत्वा अवसेसा
पुग्गला कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं
च नप्पजहन्ति विचिकिच्छानुसयं च नप्पजहन्ति ।

१० यो वा पन विचिकिच्छानुसयं नप्पजहति सो कामरागानु-
सयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च नप्पजहती ति ?

अनागामिमग्गसमङ्गी विचिकिच्छानुसयं च मानानुसयं
च नप्पजहति, नो च सो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं
च नप्पजहति । अग्गमग्गसमङ्गी विचिकिच्छानुसयं च
१५ कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च नप्पजहति, नो च
सो मानानुसयं नप्पजहति । द्विन्नं मग्गसमङ्गीनं च
अट्ठमकं च ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला विचिकिच्छानुसयं
च नप्पजहन्ति कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च
मानानुसयं च नप्पजहन्ति ।

२० यो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च
नप्पजहति सो भवरागानुसयं ... पे०... अविज्जानुसयं
नप्पजहती ति ?

आमन्ता ।

२५ यो वा पन अविज्जानुसयं नप्पजहति सो कामरागानुसयं
च पटिघानुसयं च मानानुसयं च नप्पजहती ति ?

अनागामिमग्गसमङ्गी अविज्जानुसयं च मानानुसयं च
नप्पजहति, नो च सो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं
च नप्पजहति । द्विन्नं मग्गसमङ्गीनं ठपेत्वा अवसेसा
पुग्गला अविज्जानुसयं च नप्पजहन्ति कामरागानुसयं च
३० पटिघानुसयं च मानानुसयं च नप्पजहन्ति । (तिकमूलकं)

१७३. (क) यो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च नप्पजहति सो विचिकिच्छानुसयं नप्पजहतीति ?

आमन्ता ।

(ख) यो वा पन विचिकिच्छानुसयं नप्पजहति सो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च नप्पजहतीति ?

अनागामिमग्गसमङ्गी विचिकिच्छानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च नप्पजहति, नो च सो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च नप्पजहति । अग्गमग्गसमङ्गी विचिकिच्छानुसयं च कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च दिट्ठानुसयं च नप्पजहति, नो च सो मानानुसयं नप्पजहति । द्विन्नं मग्गसमङ्गीनं च अट्ठमकं च ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला विचिकिच्छानुसयं च नप्पजहन्ति कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च नप्पजहन्ति । ...पे०... । (चतुक्कमूलकं)

B.167

R. 328

१७४. यो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च नप्पजहति सो भवरागानुसयं ... पे०... अविज्जानुसयं नप्पजहतीति ?

आमन्ता ।

20

यो वा पन अविज्जानुसयं नप्पजहति सो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च नप्पजहतीति ?

अट्ठमको अविज्जानुसयं च कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च नप्पजहति, नो च सो दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च नप्पजहति । अनागामिमग्गसमङ्गी अविज्जानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च नप्पजहति, नो च सो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च नप्पजहति । द्विन्नं

मग्समङ्गीनं च अट्टमकं च ठपेत्वा अवसेसा पुग्ला
अविज्जानुसयं च नप्पजहन्ति कामरागानुसयं च पटिधानु-
सयं^१ च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च^२ विचिकिच्छानुसयं
च नप्पजहन्ति । (पञ्चकमूलकं)

५१७५. (क) यो कामरागानुसयं च पटिधानुसयं च मानानुसयं च
दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च भवरागानुसयं च
नप्पजहति सो अविज्जानुसयं नप्पजहतीति ?

आमन्ता^३ ।

१० (ख) यो वा पन अविज्जानुसयं नप्पजहति सो कामरागानुसयं
च पटिधानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च
विचिकिच्छानुसयं च भवरागानुसयं च नप्पजहतीति^३ ?

अट्टमको अविज्जानुसयं च कामरागानुसयं च पटिधानु-
सयं च मानानुसयं च भवरागानुसयं च नप्पजहति, नो
च सो दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च नप्पजहति ।
१५ अनागामिमग्समङ्गी अविज्जानुसयं च मानानुसयं च
दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च भवरागानुसयं च
नप्पजहति, नो च सो कामरागानुसयं च पटिधानुसयं
च नप्पजहति । द्विन्नं मग्समङ्गीनं च अट्टमकं च
ठपेत्वा अवसेसा पुग्ला अविज्जानुसयं च नप्पजहन्ति
२० कामरागानुसयं च पटिधानुसयं च मानानुसयं च
दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च भवरागानुसयं च
नप्पजहन्ति^३ । (छक्कमूलकं)

(ङ) पटिलोमओकासो

१७६. (क) यतो कामरागानुसयं नप्पजहति ततो पटिधानुसयं नप्पजहती
ति ?

१-१. रो० पोत्यके नत्थि । २-२. रो० पोत्यके नत्थि । ३. 'यो वा पन अविज्जानु-
सयं... अट्टमको अविज्जानुसयं च कामरागानुसयं च पटिधानुसयं च मानानुसयं च भव-
रागानुसयं च नप्पजहति, नो च दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च नप्पजहति । अनागामिमग्स-
मङ्गी अविज्जानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च भवरागानुसयं च
नप्पजहति, नो च कामरागानुसयं च पटिधानुसयं च नप्पजहति । द्विन्नं मग्समङ्गीनं च अट्टमकं
च ठपेत्वा अवसेसा पुग्ला अविज्जानुसयं च नप्पजहन्ति कामरागानुसयं च पटिधानुसयं च
मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च भवरागानुसयं च नप्पजहती' ति
रो० पोत्यके अधिको पाठो दिस्सति ।

दुःखाय वेदनाय ततो कामरागानुसयं नप्पजहति, नो च ततो पटिघानुसयं नप्पजहति । रूपधातुया अरूपधातुया अपरियापन्ने ततो कामरागानुसयं च नप्पजहति पटिघानुसयं च नप्पजहति ।

(ख) यतो वा पन पटिघानुसयं नप्पजहति ततो कामरागानुसयं नप्पजहती ति ? 5

कामधातुया द्वीसु वेदनासु ततो पटिघानुसयं नप्पजहति, नो च ततो कामरागानुसयं नप्पजहति । रूपधातुया अरूपधातुया अपरियापन्ने ततो पटिघानुसयं च नप्पजहति कामरागानुसयं च नप्पजहति । 10

(क) यतो कामरागानुसयं नप्पजहति ततो मानानुसयं नप्पजहती ति ?

रूपधातुया अरूपधातुया ततो कामरागानुसयं नप्पजहति, नो च ततो मानानुसयं नप्पजहति । दुःखाय वेदनाय अपरियापन्ने ततो कामरागानुसयं च नप्पजहति मानानुसयं च नप्पजहति । 15

(ख) यतो वा पन मानानुसयं नप्पजहति ततो कामरागानुसयं नप्पजहती ति ?

आमन्ता ।

यतो कामरागानुसयं नप्पजहति ततो दिट्ठानुसयं ... पे०... 20
विचिकिच्छानुसयं नप्पजहती ति ?

दुःखाय वेदनाय रूपधातुया अरूपधातुया ततो कामरागानुसयं नप्पजहति, नो च ततो विचिकिच्छानुसयं नप्पजहति । अपरियापन्ने ततो कामरागानुसयं च नप्पजहति विचिकिच्छानुसयं च नप्पजहति । 25

यतो वा पन विचिकिच्छानुसयं नप्पजहति ततो कामरागानुसयं नप्पजहती ति ?

आमन्ता ।

(क) यतो कामरागानुसयं नप्पजहति ततो भवरागानुसयं नप्पजहती ति ? 30

रूपधातुया अरूपधातुया ततो कामरागानुसयं
नप्पजहति, नो च ततो भवरागानुसयं नप्पजहति ।
दुक्खाय वेदनाय अपरियापन्ने ततो कामरागानुसयं च
नप्पजहति भवरागानुसयं च नप्पजहति ।

(ख) यतो वा पन भवरागानुसयं नप्पजहति ततो कामरागानु-
सयं नप्पजहती ति ?

कामधातुया द्वीसु वेदनासु ततो भवरागानुसयं
नप्पजहति, नो च ततो कामरागानुसयं नप्पजहति ।
दुक्खाय वेदनाय अपरियापन्ने ततो भवरागानुसयं च
नप्पजहति कामरागानुसयं च नप्पजहति ।

10

(क) यतो कामरागानुसयं नप्पजहति ततो अविज्जानुसयं नप्पजहती
ति ?

दुक्खाय वेदनाय रूपधातुया अरूपधातुया ततो
कामरागानुसयं नप्पजहति, नो च ततो अविज्जानुसयं
नप्पजहति । अपरियापन्ने ततो कामरागानुसयं च
नप्पजहति अविज्जानुसयं च नप्पजहति ।

B. 169

15

(ख) यतो वा पन अविज्जानुसयं नप्पजहति ततो कामरागानु-
सयं नप्पजहती ति ?

आमन्ता ।

20 १७७. (क) यतो पटिघानुसयं नप्पजहति ततो मानानुसयं नप्पजहती
ति ?

कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया
ततो पटिघानुसयं नप्पजहति, नो च ततो मानानुसयं
नप्पजहति । अपरियापन्ने ततो पटिघानुसयं च नप्पजहति
मानानुसयं च नप्पजहति ।

25

(ख) यतो वा पन मानानुसयं नप्पजहति ततो पटिघानुसयं
नप्पजहती ति ?

दुक्खाय वेदनाय ततो मानानुसयं नप्पजहति, नो च
ततो पटिघानुसयं नप्पजहति । अपरियापन्ने ततो मानानु-
सयं च नप्पजहति पटिघानुसयं च नप्पजहति ।

30

यतो पटिधानुसयं नप्पजहति ततो दिट्ठानुसयं ... पे०...
विचिकिच्छानुसयं नप्पजहती ति ?

कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया
ततो पटिधानुसयं नप्पजहति, नो च ततो विचिकिच्छानु-
सयं नप्पजहति । अपरियापन्ने ततो पटिधानुसयं च 5
नप्पजहति विचिकिच्छानुसयं च नप्पजहति ।

यतो वा पन विचिकिच्छानुसयं नप्पजहति ततो पटिधानु-
सयं नप्पजहती ति ?

आमन्ता ।

(क) यतो पटिधानुसयं नप्पजहति ततो भवरागानुसयं नप्पजहती 10
ति ?

रूपधातुया अरूपधातुया ततो पटिधानुसयं नप्पजहति,
नो च ततो भवरागानुसयं नप्पजहति । कामधातुया द्वीसु
वेदनासु अपरियापन्ने ततो पटिधानुसयं च नप्पजहति
भवरागानुसयं च नप्पजहति । 15

(ख) यतो वा पन भवरागानुसयं नप्पजहति ततो पटिधानुसयं
नप्पजहती ति ?

दुक्खाय वेदनाय ततो भवरागानुसयं नप्पजहति, नो
च ततो पटिधानुसयं नप्पजहति । कामधातुया द्वीसु
वेदनासु अपरियापन्ने ततो भवरागानुसयं च नप्पजहति 20
पटिधानुसयं च नप्पजहति ।

R. 330

(क) यतो पटिधानुसयं नप्पजहति ततो अविज्जानुसयं नप्पजहती
ति ?

कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया
ततो पटिधानुसयं नप्पजहति, नो च ततो अविज्जानुसयं 25
नप्पजहति । अपरियापन्ने ततो पटिधानुसयं च नप्पजहति
अविज्जानुसयं च नप्पजहति ।

B. 170

(ख) यतो वा पन अविज्जानुसयं नप्पजहति ततो पटिधानुसयं
नप्पजहती ति ?

आमन्ता ।

१७८. यतो मानानुसयं नप्पजहति ततो दिट्ठानुसयं ... पे०...
विचिकिच्छानुसयं नप्पजहती ति ?

दुक्खाय वेदनाय ततो मानानुसयं नप्पजहति, नो च
ततो विचिकिच्छानुसयं नप्पजहति । अपरियापन्ने ततो
5 मानानुसयं च नप्पजहति विचिकिच्छानुसयं च नप्पजहति ।
यतो वा पन विचिकिच्छानुसयं नप्पजहति ततो मानानुसयं
नप्पजहती ति ?

आमन्ता ।

(क) यतो मानानुसयं नप्पजहति ततो भवरागानुसयं नप्पजहती ति ?
10 आमन्ता ।

(ख) यतो वा पन भवरागानुसयं नप्पजहति ततो मानानुसयं
नप्पजहती ति ?

कामधातुया द्वीसु वेदनासु ततो भवरागानुसयं
नप्पजहति, नो च ततो मानानुसयं नप्पजहति । दुक्खाय
15 वेदनाय अपरियापन्ने ततो भवरागानुसयं च नप्पजहति
मानानुसयं च नप्पजहति ।

(क) यतो मानानुसयं नप्पजहति ततो अविज्जानुसयं नप्पजहती
ति ?

दुक्खाय वेदनाय ततो मानानुसयं नप्पजहति, नो च
20 ततो अविज्जानुसयं नप्पजहति । अपरियापन्ने ततो
मानानुसयं च नप्पजहति अविज्जानुसयं च नप्पजहति ।

(ख) यतो वा पन अविज्जानुसयं नप्पजहति ततो मानानुसयं
नप्पजहती ति ?

आमन्ता ।

25 १७९. (क) यतो दिट्ठानुसयं नप्पजहति ततो विचिकिच्छानुसयं
नप्पजहती ति ?

आमन्ता ।

(ख) यतो वा पन विचिकिच्छानुसयं नप्पजहति ततो दिट्ठानुसयं
नप्पजहती ति ?

१८०. (क) यतो विचिकिच्छानुसयं नप्पजहति ततो भवरागानुसयं नप्पजहती ति ?

आमन्ता ।

(ख) यतो वा पन भवरागानुसयं नप्पजहति ततो विचिकिच्छानुसयं नप्पजहती ति ?

5

कामधातुया तीसु वेदनासु ततो भवरागानुसयं नप्पजहति, नो च ततो विचिकिच्छानुसयं नप्पजहति; अपरियापन्ने ततो भवरागानुसयं च नप्पजहति विचिकिच्छानुसयं च नप्पजहति ।

(क) यतो विचिकिच्छानुसयं नप्पजहति ततो अविज्जानुसयं नप्पजहती ति ?

10 B. 171

आमन्ता ।

(ख) यतो वा पन अविज्जानुसयं नप्पजहति ततो विचिकिच्छानुसयं नप्पजहती ति ?

आमन्ता ।

15

१८१. (क) यतो भवरागानुसयं नप्पजहति ततो अविज्जानुसयं नप्पजहती ति ?

कामधातुया तीसु वेदनासु ततो भवरागानुसयं नप्पजहति, नो च ततो अविज्जानुसयं नप्पजहति ।

अपरियापन्ने ततो भवरागानुसयं च नप्पजहति अविज्जानुसयं च नप्पजहति ।

20

(ख) यतो वा पन अविज्जानुसयं नप्पजहति ततो भवरागानुसयं नप्पजहती ति ?

आमन्ता । (एकमूलकं)

१८२. (क) यतो कामरागानुसयं च पटिधानुसयं च नप्पजहति ततो मानानुसयं नप्पजहती ति ?

25

रूपधातुया अरूपधातुया ततो कामरागानुसयं च पटिधानुसयं च नप्पजहति, नो च ततो मानानुसयं नप्पजहति । अपरियापन्ने ततो कामरागानुसयं च पटिधानुसयं च नप्पजहति मानानुसयं च नप्पजहति ।

30

(ख) यतो वा पन मानानुसयं नप्पजहति ततो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च नप्पजहती ति ?

दुक्खाय वेदनाय ततो मानानुसयं च कामरागानुसयं च नप्पजहति, नो च ततो पटिघानुसयं नप्पजहति ।
5 अपरियापन्ने ततो मानानुसयं च नप्पजहति कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च नप्पजहति ।

R. 331

यतो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च नप्पजहति ततो दिट्ठानुसयं ... पे०... विचिकिच्छानुसयं नप्पजहती ति ?

रूपधातुया अरूपधातुया ततो कामरागानुसयं च
10 पटिघानुसयं च नप्पजहति, नो च ततो विचिकिच्छानुसयं नप्पजहति । अपरियापन्ने ततो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च नप्पजहति विचिकिच्छानुसयं च नप्पजहति ।

यतो वा पन विचिकिच्छानुसयं नप्पजहति ततो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च नप्पजहती ति ?

15

आमन्ता ।

(क) यतो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च नप्पजहति ततो भवरागानुसयं नप्पजहती ति ?

रूपधातुया अरूपधातुया ततो कामरागानुसयं च
20 पटिघानुसयं च नप्पजहति, नो च ततो भवरागानुसयं नप्पजहति । अपरियापन्ने ततो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च नप्पजहति भवरागानुसयं च नप्पजहति ।

B. 172

(ख) यतो वा पन भवरागानुसयं नप्पजहति ततो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च नप्पजहती ति ?

दुक्खाय वेदनाय ततो भवरागानुसयं च कामरागानुसयं च नप्पजहति, नो च ततो पटिघानुसयं नप्पजहति । कामधातुया द्वीसु वेदनासु ततो भवरागानुसयं च पटिघानुसयं च नप्पजहति, नो च
25 ततो कामरागानुसयं नप्पजहति । अपरियापन्ने ततो भवरागानुसयं च नप्पजहति कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च नप्पजहति ।
30

(क) यतो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च नप्पजहति ततो अविज्जानुसयं नप्पजहती ति ?

रूपधातुया अरूपधातुया ततो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च नप्पजहति, नो च ततो अविज्जानुसयं नप्पजहति । अपरियापन्ने ततो कामरागानुसयं च पटिघानु- 5 सयं च नप्पजहति अविज्जानुसयं च नप्पजहति ।

(ख) यतो वा पन अविज्जानुसयं नप्पजहति ततो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च नप्पजहती ति ?

आमन्ता । (दुकमूलकं)

१८३. यतो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च 10 नप्पजहति ततो दिट्ठानुसयं ... पे०... विचिकिच्छानुसयं नप्पजहती ति ?

आमन्ता ।

यतो वा पन विचिकिच्छानुसयं नप्पजहति ततो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च नप्पजहती ति ? 15

आमन्ता ।

(क) यतो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च नप्पजहति ततो भवरागानुसयं नप्पजहती ति ?

आमन्ता ।

(ख) यतो वा पन भवरागानुसयं नप्पजहति ततो कामरागानुसयं 20 च पटिघानुसयं च मानानुसयं च नप्पजहती ति ?

दुक्खाय वेदनाय ततो भवरागानुसयं च कामरागानुसयं च मानानुसयं च नप्पजहति, नो च ततो पटिघानुसयं नप्पजहति । कामधातुया द्वीसु वेदनासु ततो भवरागानुसयं च पटिघानुसयं च नप्पजहति, नो च ततो कामरागानु- 25 सयं च मानानुसयं च नप्पजहति । अपरियापन्ने ततो भवरागानुसयं च नप्पजहति कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च नप्पजहति ।

(क) यतो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च नप्पजहति ततो अविज्जानुसयं नप्पजहती ति ?

आमन्ता ।

(ख) यतो वा पन अविज्जानुसयं नप्पजहति ततो कामरागानु-
सयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च नप्पजहती ति ?

आमन्ता । (तिकमूलकं)

B. 173

१८४. (क) यतो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च
5 दिट्ठानुसयं च नप्पजहति ततो विचिकिच्छानुसयं नप्पजहती
ति ?

आमन्ता ।

(ख) यतो वा पन विचिकिच्छानुसयं नप्पजहति ततो कामरागानु-
सयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च
10 नप्पजहती ति ?

आमन्ता । ... पे०... । (चतुक्कमूलकं)

१८५. (क) यतो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं^१ च मानानुसयं च^२
दिट्ठानुसयं च^३ विचिकिच्छानुसयं च नप्पजहति ततो
भवरागानुसयं नप्पजहती ति ?

15

आमन्ता ।

(ख) यतो वा पन भवरागानुसयं नप्पजहति ततो कामरागानुसयं
च पटिघानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानु-
सयं च नप्पजहती ति ?

20

दुक्खाय वेदनाय ततो भवरागानुसयं च कामरागानु-
सयं च मानानुसयं च नप्पजहति, नो च ततो पटिघानु-
सयं च दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च नप्पजहति ।
कामधातुया द्वीसु वेदनासु ततो भवरागानुसयं च
पटिघानुसयं च नप्पजहति, नो च ततो कामरागानुसयं
च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च
25 नप्पजहति । अपरियापन्ने ततो भवरागानुसयं च नप्प-
जहति कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च
दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च नप्पजहति ।

(क) यतो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च

दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च नप्पजहति ततो
अविज्जानुसयं नप्पजहती ति ?

आमन्ता ।

(ख) यतो वा पन अविज्जानुसयं नप्पजहति ततो कामरागानुसयं
च पटिघानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानु- 5
सयं च नप्पजहती ति ?

आमन्ता । (पञ्चकमूलकं)

१८६. (क) यतो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च
दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च भवरागानुसयं च
नप्पजहति ततो अविज्जानुसयं नप्पजहती ति ? 10

आमन्ता ।

(ख) यतो वा पन अविज्जानुसयं नप्पजहति ततो कामरागानुसयं च
पटिघानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानु-
सयं च भवरागानुसयं च नप्पजहती ति ?

आमन्ता । (छक्कमूलकं)

15

(च) पटिलोमपुग्गलोकासा

१८७. (क) यो यतो कामरागानुसयं नप्पजहति सो ततो पटिघानुसयं
नप्पजहती ति ?

अनागामिमग्गसमङ्गी दुक्खाय वेदनाय सो ततो
कामरागानुसयं नप्पजहति, नो च सो ततो पटिघानुसयं
नप्पजहति । स्वेव पुग्गलो रूपधातुया अरूपधातुया 20
अपरियापन्ने सो ततो कामरागानुसयं च नप्पजहति
पटिघानुसयं च नप्पजहति । अनागामिमग्गसमङ्गी ठपेत्वा
अवसेसा पुग्गला सब्बत्थ कामरागानुसयं च नप्पजहन्ति
पटिघानुसयं च नप्पजहन्ति ।

B. 174,
R. 332

(ख) यो वा पन यतो पटिघानुसयं नप्पजहति सो ततो काम- 25
रागानुसयं नप्पजहती ति ?

अनागामिमग्गसमङ्गी कामधातुया द्वीसु वेदनासु सो
ततो पटिघानुसयं नप्पजहति, नो च सो ततो कामरागानु-
सयं नप्पजहति । स्वेव पुग्गलो रूपधातुया अरूपधातुया

अपरियापन्ने सो ततो पटिधानुसयं च नप्पजहति
कामरागानुसयं च नप्पजहति । अनागामिमग्गसमङ्गि
ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला सब्बत्थ पटिधानुसयं च नप्पजहन्ति
कामरागानुसयं च नप्पजहन्ति ।

- 5 (क) यो यतो कामरागानुसयं नप्पजहति सो ततो मानानुसयं
नप्पजहती ति ?

अग्गमग्गसमङ्गी कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया
अरूपधातुया सो ततो कामरागानुसयं नप्पजहति, नो
च सो ततो मानानुसयं नप्पजहति । स्वेव पुग्गलो
10 दुक्खाय वेदनाय अपरियापन्ने सो ततो कामरागानुसयं
च नप्पजहति मानानुसयं च नप्पजहति । द्विन्नं मग्ग-
समङ्गीनं ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला सब्बत्थ कामरागानु-
सयं च नप्पजहन्ति मानानुसयं च नप्पजहन्ति ।

- 15 (ख) यो वा पन यतो मानानुसयं नप्पजहति सो ततो काम-
रागानुसयं नप्पजहती ति ?

अनागामिमग्गसमङ्गी कामधातुया द्वीसु वेदनासु सो
ततो मानानुसयं नप्पजहति, नो च सो ततो कामरागानु-
सयं नप्पजहति । स्वेव पुग्गलो दुक्खाय वेदनाय
रूपधातुया अरूपधातुया अपरियापन्ने सो ततो मानानुसयं
20 च नप्पजहति कामरागानुसयं च नप्पजहति । द्विन्नं
मग्गसमङ्गीनं ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला सब्बत्थ मानानु-
सयं च नप्पजहन्ति कामरागानुसयं च नप्पजहन्ति ।

यो यतो कामरागानुसयं नप्पजहति सो ततो दिट्ठानुसयं
... पे०... विचिकिच्छानुसयं नप्पजहती ति ?

25 अट्ठमको कामधातुया तीसु^१ वेदनासु रूपधातुया अरूप-
धातुया सो ततो कामरागानुसयं नप्पजहति, नो च सो
ततो विचिकिच्छानुसयं नप्पजहति । स्वेव पुग्गलो
अपरियापन्ने सो ततो कामरागानुसयं च नप्पजहति
विचिकिच्छानुसयं च नप्पजहति । अनागामिमग्गसमङ्गि च

अट्टमकं च ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला सब्बत्थ कामरागानु-
सयं च नप्पजहन्ति विचिकिच्छानुसयं च नप्पजहन्ति ।
यो वा पन यतो विचिकिच्छानुसयं नप्पजहति सो ततो
कामरागानुसयं नप्पजहती ति ?

अनागामिमग्गसमङ्गी कामधातुया द्वीसु वेदनासु सो 5
ततो विचिकिच्छानुसयं नप्पजहति, नो च सो ततो काम-
रागानुसयं नप्पजहति । स्वेव पुग्गलो दुक्खाय वेदनाय रूप-
धातुया अरूपधातुया अपरियापन्ने सो ततो विचिकिच्छानुसयं
च नप्पजहति कामरागानुसयं च नप्पजहति । अनागामि-
मग्गसमङ्गी च अट्टमकं च ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला 10
सब्बत्थ विचिकिच्छानुसयं च नप्पजहन्ति कामरागानुसयं
च नप्पजहन्ति ।

(क) यो यतो कामरागानुसयं नप्पजहति सो ततो भवरागानुसयं
नप्पजहती ति ?

अग्गमग्गसमङ्गी रूपधातुया अरूपधातुया सो ततो 15 R. 333
कामरागानुसयं नप्पजहति, नो च सो ततो भवरागानु-
सयं नप्पजहति । स्वेव पुग्गलो कामधातुया तीसु वेदनासु
अपरियापन्ने सो ततो कामरागानुसयं च नप्पजहति
भवरागानुसयं च नप्पजहति । द्विन्नं मग्गसमङ्गीनं ठपेत्वा
अवसेसा पुग्गला सब्बत्थ कामरागानुसयं च नप्पजहन्ति 20
भवरागानुसयं च नप्पजहन्ति ।

(ख) यो वा पन यतो भवरागानुसयं नप्पजहति सो ततो काम-
रागानुसयं नप्पजहती ति ?

अनागामिमग्गसमङ्गी कामधातुया द्वीसु वेदनासु सो
ततो भवरागानुसयं नप्पजहति, नो च सो ततो काम- 25
रागानुसयं नप्पजहति । स्वेव पुग्गलो दुक्खाय वेदनाय
रूपधातुया अरूपधातुया अपरियापन्ने सो ततो भव-
रागानुसयं च नप्पजहति कामरागानुसयं च नप्पजहति ।
द्विन्नं मग्गसमङ्गीनं ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला सब्बत्थ भव-
रागानुसयं च नप्पजहन्ति कामरागानुसयं च नप्पजहन्ति । 30

(क) यो यतो कामरागानुसयं नप्पजहति सो ततो अविज्जानुसयं नप्पजहती ति ?

अग्गमग्गसमङ्गी कामधातुया तीसु वेदनासु रूपधातुया
अरूपधातुया सो ततो कामरागानुसयं नप्पजहति, नो च
5 सो ततो अविज्जानुसयं नप्पजहति । स्वेव पुग्गलो
अपरियापन्ने सो ततो कामरागानुसयं च नप्पजहति
अविज्जानुसयं च नप्पजहति । द्विन्नं मग्गसमङ्गीनं ठपेत्वा
अवसेसा पुग्गला सब्बत्थ कामरागानुसयं च नप्पजहन्ति
अविज्जानुसयं च नप्पजहन्ति ।

B. 176

10 (ख) यो वा पन यतो अविज्जानुसयं नप्पजहति सो ततो
कामरागानुसयं नप्पजहती ति ?

अनागामिमग्गसमङ्गी कामधातुया द्वीसु वेदनासु सो
ततो अविज्जानुसयं नप्पजहति, नो च सो ततो काम-
रागानुसयं नप्पजहति । स्वेव पुग्गलो दुक्खाय वेदनाय
15 रूपधातुया अरूपधातुया अपरियापन्ने सो ततो अविज्जानु-
सयं च नप्पजहति कामरागानुसयं च नप्पजहति । द्विन्नं
मग्गसमङ्गीनं ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला सब्बत्थ अविज्जानु-
सयं च नप्पजहन्ति कामरागानुसयं च नप्पजहन्ति ।

१८८. (क) यो यतो पटिघानुसयं नप्पजहति सो ततो मानानुसयं
20 नप्पजहती ति ?

अग्गमग्गसमङ्गी कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया
अरूपधातुया सो ततो पटिघानुसयं नप्पजहति, नो च
सो ततो मानानुसयं नप्पजहति । स्वेव पुग्गलो दुक्खाय
वेदनाय अपरियापन्ने सो ततो पटिघानुसयं च नप्पजहति
25 मानानुसयं च नप्पजहति । द्विन्नं मग्गसमङ्गीनं ठपेत्वा
अवसेसा पुग्गला सब्बत्थ पटिघानुसयं च नप्पजहन्ति
मानानुसयं च नप्पजहन्ति ।

(ख) यो वा पन यतो मानानुसयं नप्पजहति सो ततो पटिघानु-
सयं नप्पजहती ति ?

30

अनागामिमग्गसमङ्गी दुक्खाय वेदनाय सो ततो

मानानुसयं नप्पजहति, नो च सो ततो पटिधानुसयं
 नप्पजहति । स्वेव पुग्गलो कामधातुया द्वीसु वेदनासु
 रूपधातुया अरूपधातुया अपरियापन्ने सो ततो मानानुसयं
 च नप्पजहति पटिधानुसयं च नप्पजहति । द्विन्नं मग्ग-
 समङ्गीनं ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला सब्बत्थ मानानुसयं 5
 च नप्पजहन्ति पटिधानुसयं च नप्पजहन्ति ।
 यो यतो पटिधानुसयं नप्पजहति सो ततो दिट्ठानुसयं
 ... पे०... विचिकिच्छानुसयं नप्पजहती ति ?

अट्ठमको कामधातुया तीसु वेदनासु रूपधातुया अरूप-
 धातुया सो ततो पटिधानुसयं नप्पजहति, नो च सो 10
 ततो विचिकिच्छानुसयं नप्पजहति । स्वेव पुग्गलो
 अपरियापन्ने सो ततो पटिधानुसयं च नप्पजहति
 विचिकिच्छानुसयं च नप्पजहति । अनागामिमग्गसमङ्गी
 च अट्ठमकं च ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला सब्बत्थ पटिधानुसयं
 च नप्पजहन्ति विचिकिच्छानुसयं च नप्पजहन्ति । 15
 यो वा पन यतो विचिकिच्छानुसयं नप्पजहति सो ततो
 पटिधानुसयं नप्पजहती ति ?

अनागामिमग्गसमङ्गी दुक्खाय वेदनाय सो ततो
 विचिकिच्छानुसयं नप्पजहति, नो च सो ततो पटिधानु-
 सयं नप्पजहति । स्वेव पुग्गलो कामधातुया द्वीसु वेदनासु 20
 रूपधातुया अरूपधातुया अपरियापन्ने सो ततो
 विचिकिच्छानुसयं च नप्पजहति पटिधानुसयं च नप्पजहति ।
 अनागामिमग्गसमङ्गी च अट्ठमकं च ठपेत्वा अवसेसा
 पुग्गला सब्बत्थ विचिकिच्छानुसयं च नप्पजहन्ति
 पटिधानुसयं च नप्पजहन्ति । 25

(क) यो यतो पटिधानुसयं नप्पजहति सो ततो भवरागानुसयं
 नप्पजहती ति ?

अग्गमग्गसमङ्गी रूपधातुया अरूपधातुया सो ततो
 पटिधानुसयं नप्पजहति, नो च सो ततो भवरागानुसयं
 नप्पजहति । स्वेव पुग्गलो कामधातुया तीसु वेदनासु 30

अपरियापन्ने सो ततो पटिघानुसयं च नप्पजहति भव-
रागानुसयं च णप्पजहति । द्विन्नं मग्गसमङ्गीनं ठपेत्वा
अवसेसा पुग्गला सब्बत्थ पटिघानुसयं च नप्पजहन्ति
भवरागानुसयं च नप्पजहन्ति ।

5 (ख) यो वा पन यतो भवरागानुसयं नप्पजहति सो ततो
पटिघानुसयं नप्पजहती ति ?

अनागामिमग्गसमङ्गी दुक्खाय वेदनाय सो ततो
भवरागानुसयं नप्पजहति, नो च सो ततो पटिघानुसयं
नप्पजहति । स्वेव पुग्गलो कामधातुया द्वीसु वेदनासु
10 रूपधातुया अरूपधातुया अपरियापन्ने सो ततो भवरागानु-
सयं च नप्पजहति पटिघानुसयं च नप्पजहति । द्विन्नं
मग्गसमङ्गीनं ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला सब्बत्थ भवरागानु-
सयं च नप्पजहन्ति पटिघानुसयं च नप्पजहन्ति ।

15 (क) यो यतो पटिघानुसयं नप्पजहति सो ततो अविज्जानुसयं
नप्पजहती ति ?

अग्गमग्गसमङ्गी कामधातुया तीसु वेदनासु रूपधातुया
अरूपधातुया सो ततो पटिघानुसयं नप्पजहति, नो च सो
ततो अविज्जानुसयं नप्पजहति । स्वेव पुग्गलो अपरिया-
पन्ने सो ततो पटिघानुसयं च नप्पजहति अविज्जानुसयं
20 च नप्पजहति । द्विन्नं मग्गसमङ्गीनं ठपेत्वा अवसेसा
पुग्गला सब्बत्थ पटिघानुसयं च नप्पजहन्ति अविज्जानुसयं
च नप्पजहन्ति ।

(ख) यो वा पन यतो अविज्जानुसयं नप्पजहति सो ततो
पटिघानुसयं नप्पजहती ति ?

25 अनागामिमग्गसमङ्गी दुक्खाय वेदनाय सो ततो
अविज्जानुसयं नप्पजहति, नो च सो ततो पटिघानुसयं
नप्पजहति । स्वेव पुग्गलो कामधातुया द्वीसु वेदनासु
रूपधातुया अरूपधातुया अपरियापन्ने सो ततो अविज्जानु-
सयं च नप्पजहति पटिघानुसयं च नप्पजहति । द्विन्नं
मग्गसमङ्गीनं ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला सब्बत्थ अविज्जानु-
30 सयं च नप्पजहन्ति पटिघानुसयं च नप्पजहन्ति ।

१८६. यो यतो मानानुसयं नप्पजहति सो ततो दिट्ठानुसयं
... पे०... विचिकिच्छानुसयं नप्पजहती ति ?

अट्ठमको कामधातुया तीसु वेदनासु रूपधातुया अरूप-
धातुया सो ततो मानानुसयं नप्पजहति, नो च सो ततो
विचिकिच्छानुसयं नप्पजहति । स्वेव पुग्गलो अपरियापन्ने 5
सो ततो मानानुसयं च नप्पजहति विचिकिच्छानुसयं च
नप्पजहति । अग्गमग्गसमज्झि च अट्ठमकं च ठपेत्वा अवसेसा
पुग्गला सब्बत्थ मानानुसयं च नप्पजहन्ति विचिकिच्छानु-
सयं च नप्पजहन्ति ।

यो वा पन यतो विचिकिच्छानुसयं नप्पजहति सो ततो 10
मानानुसयं नप्पजहती ति ?

अग्गमग्गसमज्झी कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया
अरूपधातुया सो ततो विचिकिच्छानुसयं नप्पजहति, नो
च सो ततो मानानुसयं नप्पजहति । स्वेव पुग्गलो
दुक्खाय वेदनाय अपरियापन्ने सो ततो विचिकिच्छानुसयं च 15
नप्पजहति मानानुसयं च नप्पजहति । अग्गमग्गसमज्झि च
अट्ठमकं च ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला सब्बत्थ विचिकिच्छानु-
सयं च नप्पजहन्ति मानानुसयं च नप्पजहन्ति ।

(क) यो यतो मानानुसयं नप्पजहति सो ततो भवरागानुसयं
नप्पजहती ति ? 20

आमन्ता ।

R. 335

(ख) यो वा पन यतो भवरागानुसयं नप्पजहति सो ततो
मानानुसयं नप्पजहती ति ?

अग्गमग्गसमज्झी कामधातुया द्वीसु वेदनासु सो ततो
भवरागानुसयं नप्पजहति, नो च सो ततो मानानुसयं 25
नप्पजहति । स्वेव पुग्गलो दुक्खाय वेदनाय अपरियापन्ने
सो ततो भवरागानुसयं च नप्पजहति मानानुसयं च
नप्पजहति । अग्गमग्गसमज्झि ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला
सब्बत्थ भवरागानुसयं च नप्पजहन्ति मानानुसयं च
नप्पजहन्ति ।

(क) यो यतो मानानुसयं नप्पजहति सो ततो अविज्जानुसयं नप्पजहती ति ?

अग्गमग्गसमङ्गी दुक्खाय वेदनाय सो ततो मानानुसयं नप्पजहति, नो च सो ततो अविज्जानुसयं नप्पजहति ।
 5 स्वेव पुग्गलो अपरियापन्ने सो ततो मानानुसयं च नप्पजहति अविज्जानुसयं च नप्पजहति । अग्गमग्गसमङ्गी ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला सब्बत्थ मानानुसयं च नप्पजहन्ति अविज्जानुसयं च नप्पजहन्ति ।

B. 179

(ख) यो वा पन यतो अविज्जानुसयं नप्पजहति सो ततो मानानुसयं नप्पजहती ति ?
 10

आमन्ता ।

१६०. (क) यो यतो दिट्ठानुसयं नप्पजहति सो ततो विचिकिच्छानुसयं नप्पजहती ति ?

आमन्ता ।

15 (ख) यो वा पन यतो विचिकिच्छानुसयं नप्पजहति सो ततो दिट्ठानुसयं नप्पजहती ति ?

आमन्ता । ... पे०... ।

१६१. (क) यो यतो विचिकिच्छानुसयं नप्पजहति सो ततो भवरागानुसयं नप्पजहती ति ?

20 अग्गमग्गसमङ्गी रूपधातुया अरूपधातुया सो ततो विचिकिच्छानुसयं नप्पजहति, नो च सो ततो भवरागानुसयं नप्पजहति । स्वेव पुग्गलो कामधातुया तीसु वेदनासु अपरियापन्ने सो ततो विचिकिच्छानुसयं च नप्पजहति भवरागानुसयं च नप्पजहति । अग्गमग्ग-
 25 समङ्गी च अट्ठमकं च ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला सब्बत्थ विचिकिच्छानुसयं च नप्पजहन्ति भवरागानुसयं च नप्पजहन्ति ।

(ख) यो वा पन यतो भवरागानुसयं नप्पजहति सो ततो विचिकिच्छानुसयं नप्पजहती ति ?

30

अट्ठमको कामधातुया तीसु वेदनासु रूपधातुया अरूप-

धातुया सो ततो भवरागानुसयं नप्पजहति, नो च सो
ततो विचिकिच्छानुसयं नप्पजहति । स्वेव पुग्गलो
अपरियापन्ने सो ततो भवरागानुसयं च नप्पजहति
विचिकिच्छानुसयं च नप्पजहति । अग्गमग्गसमङ्गि च
अट्ठमकं च ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला सब्बत्थ भवरागानु- 5
सयं च नप्पजहन्ति विचिकिच्छानुसयं च नप्पजहन्ति ।

(क) यो यतो विचिकिच्छानुसयं नप्पजहति सो ततो अविज्जानु-
सयं नप्पजहती ति ?

अग्गमग्गसमङ्गी कामधातुया तीसु वेदनासु रूपधातुया
अरूपधातुया सो ततो विचिकिच्छानुसयं नप्पजहति, नो 10
च सो ततो अविज्जानुसयं नप्पजहति । स्वेव पुग्गलो
अपरियापन्ने सो ततो विचिकिच्छानुसयं च नप्पजहति
अविज्जानुसयं च नप्पजहति । अग्गमग्गसमङ्गि च अट्ठमकं
च ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला सब्बत्थ विचिकिच्छानुसयं च
नप्पजहन्ति अविज्जानुसयं च नप्पजहन्ति । 15

(ख) यो वा पन यतो अविज्जानुसयं नप्पजहति सो ततो
विचिकिच्छानुसयं नप्पजहती ति ?

अट्ठमको कामधातुया तीसु वेदनासु रूपधातुया अरूप-
धातुया सो ततो अविज्जानुसयं नप्पजहति, नो च सो
ततो विचिकिच्छानुसयं नप्पजहति । स्वेव पुग्गलो अपरिया- 20 B. 180
पन्ने सो ततो अविज्जानुसयं च नप्पजहति विचिकिच्छानु-
सयं च नप्पजहति । अग्गमग्गसमङ्गि च अट्ठमकं च
ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला सब्बत्थ अविज्जानुसयं च
नप्पजहन्ति विचिकिच्छानुसयं च नप्पजहन्ति ।

१६२.(क) यो यतो भवरागानुसयं नप्पजहति सो ततो अविज्जानुसयं 25
नप्पजहती ति ?

अग्गमग्गसमङ्गी कामधातुया तीसु वेदनासु सो ततो
भवरागानुसयं नप्पजहति, नो च सो ततो अविज्जानुसयं
नप्पजहति । स्वेव पुग्गलो अपरियापन्ने सो ततो भवरागानु-
सयं च नप्पजहति अविज्जानुसयं च नप्पजहति । 30

अग्गमग्गसमङ्गी ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला सब्बत्थ
भवरागानुसयं च नप्पजहन्ति अविज्जानुसयं च नप्पजहन्ति ।

(ख) यो वा पन यतो अविज्जानुसयं नप्पजहति सो ततो
भवरागानुसयं नप्पजहती ति ?

5

आमन्ता । (एकमूलकं)

१६३. (क) यो यतो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च नप्पजहति
सो ततो मानानुसयं नप्पजहती ति ?

10

अग्गमग्गसमङ्गी कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया
अरूपधातुया सो ततो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च
नप्पजहति, नो च सो ततो मानानुसयं नप्पजहति ।
स्वेव पुग्गलो दुक्खाय वेदनाय अपरियापन्ने सो ततो
कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च नप्पजहति मानानुसयं
च नप्पजहति । द्विन्नं मग्गसमङ्गीनं ठपेत्वा अवसेसा
पुग्गला सब्बत्थ कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च
नप्पजहन्ति मानानुसयं च नप्पजहन्ति ।

15

(ख) यो वा पन यतो मानानुसयं नप्पजहति सो ततो काम-
रागानुसयं च पटिघानुसयं च नप्पजहती ति ?

R. 336

20

अनागामिमग्गसमङ्गी दुक्खाय वेदनाय सो ततो
मानानुसयं च कामरागानुसयं च नप्पजहति, नो च
सो ततो पटिघानुसयं नप्पज्जहति । स्वेव पुग्गलो काम-
धातुया द्वीसु वेदनासु सो ततो मानानुसयं च पटिघानु-
सयं च नप्पजहति, नो च सो ततो कामरागानुसयं
नप्पजहति । स्वेव पुग्गलो रूपधातुया अरूपधातुया
अपरियापन्ने सो ततो मानानुसयं च नप्पजहति काम-
रागानुसयं च पटिघानुसयं च नप्पजहति । द्विन्नं मग्गसमङ्गीनं
ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला सब्बत्थ मानानुसयं च नप्पजहन्ति
कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च नप्पजहन्ति ।

25

B. 181

यो यतो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च नप्पजहति सो
ततो दिट्ठानुसयं ... पे०... विचिकिच्छानुसयं नप्पजहती ति ?

30

अट्ठमको कामधातुया तीसु वेदनासु रूपधातुया अरूप-

धातुया सो ततो कामरागानुसयं च पटिधानुसयं च
 नप्पजहति, नो च सो ततो विचिकिच्छानुसयं नप्पजहति ।
 स्वेव पुग्गलो अपरियापन्ने सो ततो कामरागानुसयं
 च पटिधानुसयं च नप्पजहति, विचिकिच्छानुसयं च
 नप्पजहति । अनागामिमग्गसमङ्गी च अट्ठमकं च ठपेत्वा 5
 अवसेसा पुग्गला सब्बत्थ कामरागानुसयं च पटिधानुसयं
 च नप्पजहन्ति विचिकिच्छानुसयं च नप्पजहन्ति ।
 यो वा पन यतो विचिकिच्छानुसयं नप्पजहति सो ततो
 कामरागानुसयं च पटिधानुसयं च नप्पजहती ति ?

अनागामिमग्गसमङ्गी दुक्खाय वेदनाय सो ततो 10
 विचिकिच्छानुसयं च कामरागानुसयं च नप्पजहति, नो
 च सो ततो पटिधानुसयं नप्पजहति । स्वेव पुग्गलो
 कामधातुया द्वीसु वेदनासु सो ततो विचिकिच्छानुसयं च
 पटिधानुसयं च नप्पजहति, नो च सो ततो कामरागानु-
 सयं नप्पजहति । स्वेव पुग्गलो रूपधातुया अरूपधातुया 15
 अपरियापन्ने सो ततो विचिकिच्छानुसयं च नप्पजहति
 कामरागानुसयं च पटिधानुसयं च नप्पजहति । अनागामि-
 मग्गसमङ्गी च अट्ठमकं च ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला
 सब्बत्थ विचिकिच्छानुसयं च नप्पजहन्ति कामरागानुसयं
 च पटिधानुसयं च नप्पजहन्ति । 20

(क) यो यतो कामरागानुसयं च पटिधानुसयं च नप्पजहति
 सो ततो भवरागानुसयं नप्पजहती ति ?

अग्गमग्गसमङ्गी रूपधातुया अरूपधातुया सो ततो
 कामरागानुसयं च पटिधानुसयं च नप्पजहति, नो च
 सो ततो भवरागानुसयं नप्पजहति । स्वेव पुग्गलो 25
 कामधातुया तीसु वेदनासु अपरियापन्ने सो ततो कामरागानु-
 सयं च पटिधानुसयं च नप्पजहति भवरागानुसयं च
 नप्पजहति । द्विन्नं मग्गसमङ्गीनं ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला
 सब्बत्थ कामरागानुसयं च पटिधानुसयं च नप्पजहन्ति
 भवरागानुसयं च नप्पजहन्ति । 30

(ख) यो वा पन यतो भवरागानुसयं नप्पजहति सो ततो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च नप्पजहती ति ?

अनागामिमग्गसमङ्गी दुक्खाय वेदनाय सो ततो भवरागानुसयं च कामरागानुसयं च नप्पजहति, नो च सो ततो पटिघानुसयं नप्पजहति । स्वेव पुग्गलो कामधातुया द्वीसु वेदनासु सो ततो भवरागानुसयं च पटिघानुसयं च नप्पजहति, नो च सो ततो कामरागानुसयं नप्पजहति । स्वेव पुग्गलो रूपधातुया अरूपधातुया अपरियापन्ने सो ततो भवरागानुसयं च नप्पजहति कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च नप्पजहति । द्विभं मग्गसमङ्गीनं ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला सब्बत्थ भवरागानुसयं च नप्पजहन्ति कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च नप्पजहन्ति ।

(क) यो यतो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च नप्पजहति सो ततो अविज्जानुसयं नप्पजहती ति ?

अग्गमग्गसमङ्गी कामधातुया तीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया सो ततो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च नप्पजहति, नो च सो ततो अविज्जानुसयं नप्पजहति । स्वेव पुग्गलो अपरियापन्ने सो ततो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च नप्पजहति अविज्जानुसयं च नप्पजहति । द्विभं मग्गसमङ्गीनं ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला सब्बत्थ कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च नप्पजहन्ति अविज्जानुसयं च नप्पजहन्ति ।

(ख) यो वा पन यतो अविज्जानुसयं नप्पजहति सो ततो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च नप्पजहती ति ?

अनागामिमग्गसमङ्गी दुक्खाय वेदनाय सो ततो अविज्जानुसयं च कामरागानुसयं च नप्पजहति, नो च सो ततो पटिघानुसयं नप्पजहति । स्वेव पुग्गलो कामधातुया द्वीसु वेदनासु सो ततो अविज्जानुसयं च पटिघानुसयं च नप्पजहति, नो च सो ततो कामरागानु-

सयं नप्पजहति । स्वेव पुग्गलो रूपधातुया अरूपधातुया
अपरियापन्ने सो ततो अविज्जानुसयं च नप्पजहति
कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च नप्पजहति । द्विन्नं
मग्गसमङ्गीनं ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला सब्बत्थ अविज्जानु-
सयं च नप्पजहन्ति कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च 5
नप्पजहन्ति । (दुकमूलकं)

१६४. यो यतो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च
नप्पजहति सो ततो दिट्ठानुसयं ... पे०... विचिकिच्छानुसयं
नप्पजहती ति ?

अट्ठमको कामधातुया तीसु वेदनासु रूपधातुया अरूप- 10
धातुया सो ततो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च
मानानुसयं च नप्पजहति, नो च सो ततो विचिकिच्छानु-
सयं नप्पजहति । स्वेव पुग्गलो अपरियापन्ने सो ततो
कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च नप्पजहति
विचिकिच्छानुसयं च नप्पजहति । द्विन्नं मग्गसमङ्गीनं 15
च अट्ठमकं च ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला सब्बत्थ काम-
रागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च नप्पजहन्ति
विचिकिच्छानुसयं च नप्पजहन्ति ।

B. 183

यो वा पन यतो विचिकिच्छानुसयं नप्पजहति सो ततो
कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च नप्पजहती 20
ति ?

अनागामिमग्गसमङ्गी दुक्खाय वेदनाय सो ततो
विचिकिच्छानुसयं च कामरागानुसयं च मानानुसयं च
नप्पजहति, नो च सो ततो पटिघानुसयं नप्पजहति ।
स्वेव पुग्गलो कामधातुया द्वीसु वेदनासु सो ततो 25
विचिकिच्छानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च
नप्पजहति, नो च सो ततो कामरागानुसयं नप्पजहति ।
स्वेव पुग्गलो रूपधातुया अरूपधातुया अपरियापन्ने सो
ततो विचिकिच्छानुसयं च नप्पजहति कामरागानुसयं च
पटिघानुसयं च मानानुसयं च नप्पजहति । अग्गमग्ग- 30

R. 337

5

समङ्गी कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया अरूप-
धातुया सो ततो विचिकिच्छानुसयं च कामरागानुसयं
च पटिधानुसयं च नप्पजहति, नो च सो ततो मानानुसयं
नप्पजहति । स्वेव पुग्गलो दुक्खाय वेदनाय अपरियापन्ने
सो ततो विचिकिच्छानुसयं च नप्पजहति कामरागानुसयं
च पटिधानुसयं च मानानुसयं च नप्पजहति । द्विन्नं
मग्गसमङ्गीनं च अट्ठमकं च ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला
सब्बत्थ विचिकिच्छानुसयं च नप्पजहन्ति कामरागानुसयं
च पटिधानुसयं च मानानुसयं च नप्पजहन्ति ।

10

(क) यो यतो कामरागानुसयं च पटिधानुसयं च मानानुसयं
च नप्पजहति सो ततो भवरागानुसयं नप्पजहती ति ?

आमन्ता ।

15

(ख) यो वा पन यतो भवरागानुसयं नप्पजहति सो ततो
कामरागानुसयं च पटिधानुसयं च मानानुसयं च नप्पजहती
ति ?

20

अनागामिमग्गसमङ्गी दुक्खाय वेदनाय सो ततो
भवरागानुसयं च कामरागानुसयं च मानानुसयं च
नप्पजहति, नो च सो ततो पटिधानुसयं नप्पजहति ।
स्वेव पुग्गलो कामधातुया द्वीसु वेदनासु सो ततो
भवरागानुसयं च पटिधानुसयं च मानानुसयं च नप्प-
जहति, नो च सो ततो कामरागानुसयं नप्पजहति ।
स्वेव पुग्गलो रूपधातुया अरूपधातुया अपरियापन्ने सो
ततो भवरागानुसयं च नप्पजहति कामरागानुसयं च
पटिधानुसयं च मानानुसयं च नप्पजहति । अग्गमग्ग-
समङ्गी कामधातुया द्वीसु वेदनासु सो ततो भवरागानु-
सयं च कामरागानुसयं च पटिधानुसयं च नप्पजहति,
नो च सो ततो मानानुसयं नप्पजहति । स्वेव पुग्गलो
दुक्खाय वेदनाय अपरियापन्ने सो ततो भवरागानुसयं च
नप्पजहति कामरागानुसयं च पटिधानुसयं च मानानुसयं
च नप्पजहति । द्विन्नं मग्गसमङ्गीनं ठपेत्वा अवसेसा

25

30

पुग्गला सब्बत्थ भवरागानुसयं च नप्पजहन्ति कामरागानु-
सयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च नप्पजहन्ति ।

(क) यो यतो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च
नप्पजहति सो ततो अविज्जानुसयं नप्पजहती ति ?

अग्गमग्गसमङ्गी दुक्खाय वेदनाय सो ततो कामरागानु- 5
सयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च नप्पजहति, नो
च सो ततो अविज्जानुसयं नप्पजहति । स्वेव पुग्गलो
अपरियापन्ने सो ततो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं
च मानानुसयं च नप्पजहति अविज्जानुसयं च नप्पजहति ।
द्विन्नं मग्गसमङ्गीनं ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला सब्बत्थ 10
कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च नप्पजहन्ति
अविज्जानुसयं च नप्पजहन्ति ।

(ख) यो वा पन यतो अविज्जानुसयं नप्पजहति सो ततो
कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च नप्पजहती
ति ? 15

अनागामिमग्गसमङ्गी दुक्खाय वेदनाय सो ततो
अविज्जानुसयं च कामरागानुसयं च मानानुसयं च
नप्पजहति, नो च सो ततो पटिघानुसयं नप्पजहति ।
स्वेव पुग्गलो कामधातुया द्वीसु वेदनासु सो ततो अविज्जानु-
सयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च नप्पजहति, नो च सो 20
ततो कामरागानुसयं नप्पजहति । स्वेव पुग्गलो रूप-
धातुया अरूपधातुया अपरियापन्ने सो ततो अविज्जानुसयं
च नप्पजहति कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानु-
सयं च नप्पजहति । द्विन्नं मग्गसमङ्गीनं ठपेत्वा अवसेसा
पुग्गला सब्बत्थ अविज्जानुसयं च नप्पजहन्ति कामरागानु- 25
सयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च नप्पजहन्ति ।
(तिकमूलकं)

१६५. (क) यो यतो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च
दिट्ठानुसयं च नप्पजहति सो ततो विचिकिच्छानुसयं
नप्पजहती ति ?

आमन्ता ।

(ख) यो वा पन यतो विचिकिच्छानुसयं नप्पजहति सो ततो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च नप्पजहती ति ?

अनागामिमग्गसमङ्गी दुक्खाय वेदनाय सो ततो
 5 विचिकिच्छानुसयं च कामरागानुसयं च मानानुसयं च
 दिट्ठानुसयं च नप्पजहति, नो च सो ततो पटिघानुसयं
 B. 185 नप्पजहति । स्वेव पुग्गलो कामधातुया द्वीसु वेदनासु सो
 ततो विचिकिच्छानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च
 दिट्ठानुसयं च नप्पजहति, नो च सो ततो कामरागानुसयं
 10 नप्पजहति । स्वेव पुग्गलो रूपधातुया अरूपधातुया
 अपरियापन्ने सो ततो विचिकिच्छानुसयं च नप्पजहति
 कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानु-
 सयं च नप्पजहति । अग्गमग्गसमङ्गी कामधातुया द्वीसु
 वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया सो ततो विचिकिच्छानु-
 15 सयं च कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च दिट्ठानुसयं च
 नप्पजहति, नो च सो ततो मानानुसयं नप्पजहति ।
 स्वेव पुग्गलो दुक्खाय वेदनाय अपरियापन्ने सो ततो
 विचिकिच्छानुसयं च नप्पजहति कामरागानुसयं च
 पटिघानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च नप्पजहति ।
 20 द्विन्नं मग्गसमङ्गीनं च अट्ठमकं च ठपेत्वा अवसैसा
 पुग्गला सब्बत्थ विचिकिच्छानुसयं च नप्पजहन्ति काम-
 रागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं
 च नप्पजहन्ति । ... पे०... । (चतुक्कमूलकं)

१६६. (क) यो यतो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च
 25 दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च नप्पजहति सो ततो
 भवरागानुसयं नप्पजहती ति ?

आमन्ता ।

(ख) यो वा पन यतो भवरागानुसयं नप्पजहति सो ततो

कामरागानुसयं च पटिधानुसयं च मानानुसयं च दिट्टानुसयं
च विचिकिच्छानुसयं च नप्पजहतीति ?

अट्टमको कामधातुया तीसु वेदनासु रूपधातुया अरूप-
धातुया सो ततो भवरागानुसयं च कामरागानुसयं च
पटिधानुसयं च मानानुसयं च नप्पजहति, नो च सो 5
ततो दिट्टानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च नप्पजहति ।
स्वेव पुग्गलो अपरियापन्ने सो ततो भवरागानुसयं च
नप्पजहति कामरागानुसयं च पटिधानुसयं च मानानुसयं च
दिट्टानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च नप्पजहति । अनागामि-
मग्गसमङ्गी दुक्खाय वेदनाय सो ततो भवरागानु- 10
सयं च कामरागानुसयं च मानानुसयं च दिट्टानुसयं च
विचिकिच्छानुसयं च नप्पजहति, नो च सो ततो पटिधानु-
सयं नप्पजहति । स्वेव पुग्गलो कामधातुया द्वीसु
वेदनासु सो ततो भवरागानुसयं च पटिधानुसयं च
मानानुसयं च दिट्टानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च नप्प- 15
जहति, नो च सो ततो कामरागानुसयं नप्पजहति ।
स्वेव पुग्गलो रूपधातुया अरूपधातुया अपरियापन्ने
सो ततो भवरागानुसयं च नप्पजहति कामरागानुसयं च
पटिधानुसयं च मानानुसयं च दिट्टानुसयं च विचिकिच्छानु-
सयं च नप्पजहति । अग्गमग्गसमङ्गी कामधातुया द्वीसु 20
वेदनासु सो ततो भवरागानुसयं च कामरागानुसयं च
पटिधानुसयं च दिट्टानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च
नप्पजहति, नो च सो ततो मानानुसयं नप्पजहति ।
स्वेव पुग्गलो दुक्खाय वेदनाय अपरियापन्ने सो ततो
भवरागानुसयं च नप्पजहति कामरागानुसयं च पटिधानु- 25
सयं च मानानुसयं च दिट्टानुसयं च विचिकिच्छानुसयं
च नप्पजहति । द्विन्नं मग्गसमङ्गीनं च अट्टमकं च
ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला सब्बत्थ भवरागानुसयं च
नप्पजहन्ति कामरागानुसयं च पटिधानुसयं च मानानु-
सयं च दिट्टानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च नप्पजहन्ति । 30

B. 186

R. 338

(क) यो यतो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च नप्पजहति सो ततो अविज्जानुसयं नप्पजहती ति ?

5 अग्गमग्गसमङ्गी दुक्खाय वेदनाय सो ततो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च नप्पजहति, नो च सो ततो अविज्जानुसयं नप्पजहति । स्वेव पुग्गलो अपरियापन्ने सो ततो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च नप्पजहति अविज्जानुसयं च नप्पजहति । द्विन्नं मग्गसमङ्गीनं च अट्ठमकं च 10 ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला सब्बत्थ कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च नप्पजहन्ति अविज्जानुसयं च नप्पजहन्ति ।

(ख) यो वा पन यतो अविज्जानुसयं नप्पजहति सो ततो 15 कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च नप्पजहती ति ?

अट्ठमको कामधातुया तीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया सो ततो अविज्जानुसयं च कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च नप्पजहति, नो च सो 20 ततो दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च नप्पजहति । स्वेव पुग्गलो अपरियापन्ने सो ततो अविज्जानुसयं च नप्पजहति कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च नप्पजहति । अनागामि- 25 मग्गसमङ्गी दुक्खाय वेदनाय सो ततो अविज्जानुसयं च कामरागानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च नप्पजहति, नो च सो ततो पटिघानुसयं नप्पजहति । स्वेव पुग्गलो कामधातुया द्वीसु वेदनासु सो ततो अविज्जानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च 30 नप्पजहति, नो च सो ततो कामरागानुसयं नप्पजहति ।

स्वेव पुगलो रूपधातुया अरूपधातुया अपरियापन्ने सो
 ततो अविज्जानुसयं च नप्पजहति कामरागानुसयं च
 पटिधानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानु-
 सयं च नप्पजहति । द्विन्नं मग्गसमङ्गीनं च अट्ठमकं
 च ठपेत्वा अवसेसा पुगला सब्बत्थ अविज्जानुसयं च 5
 नप्पजहन्ति कामरागानुसयं च पटिधानुसयं च मानानुसयं
 च दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च नप्पजहन्ति ।
 (पञ्चकमूलकं)

१६७. (क) यो यतो कामरागानुसयं च पटिधानुसयं च मानानुसयं च
 दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च भवरागानुसयं च 10
 नप्पजहति सो ततो अविज्जानुसयं नप्पजहतीति ?

अग्गमग्गसमङ्गी दुक्खाय वेदनाय सो ततो कामरागानु-
 सयं च पटिधानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च
 विचिकिच्छानुसयं च भवरागानुसयं च नप्पजहति, नो
 च सो ततो अविज्जानुसयं नप्पजहति । स्वेव पुगलो 15
 अपरियापन्ने सो ततो कामरागानुसयं च पटिधानुसयं च
 मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च
 भवरागानुसयं च नप्पजहति अविज्जानुसयं च नप्प-
 जहति । द्विन्नं मग्गसमङ्गीनं च अट्ठमकं च ठपेत्वा
 अवसेसा पुगला सब्बत्थ कामरागानुसयं च पटिधानुसयं 20
 च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च
 भवरागानुसयं च नप्पजहन्ति अविज्जानुसयं च नप्पजहन्ति ।

(ख) यो वा पन यतो अविज्जानुसयं नप्पजहति सो ततो
 कामरागानुसयं च पटिधानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं
 च विचिकिच्छानुसयं च भवरागानुसयं च नप्पजहतीति ? 25

अट्ठमको कामधातुया तीसु वेदनासु रूपधातुया अरूप-
 धातुया सो ततो अविज्जानुसयं च कामरागानुसयं च
 पटिधानुसयं च मानानुसयं च भवरागानुसयं च नप्पजहति,
 नो च सो ततो दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं
 च नप्पजहति । स्वेव पुगलो अपरियापन्ने सो ततो 30

5

B. 188 10

15

अविज्जानुसयं च नप्पजहति कामरागानुसयं च पटिघानु-
 सयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं
 च भवरागानुसयं च नप्पजहति । अनागामिमग्गसमङ्गी
 दुक्खाय वेदनाय सो ततो अविज्जानुसयं च कामरागानु-
 सयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं
 च भवरागानुसयं च नप्पजहति, नो च सो ततो
 पटिघानुसयं नप्पजहति । स्वेव पुग्गलो कामधातुया द्वीसु
 वेदनासु सो ततो अविज्जानुसयं च पटिघानुसयं च
 मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च
 भवरागानुसयं च नप्पजहति, नो च सो ततो कामरागानु-
 सयं नप्पजहति । स्वेव पुग्गलो रूपधातुया अरूपधातुया
 अपरियापन्ने सो ततो अविज्जानुसयं च नप्पजहति
 कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च
 दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च भवरागानुसयं च
 नप्पजहति । द्विन्नं मग्गसमङ्गीनं च अट्ठमकं च ठपेत्वा
 अवसेसा पुग्गला सब्बत्थ अविज्जानुसयं च नप्पजहन्ति
 कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानु-
 सयं च विचिकिच्छानुसयं च भवरागानुसयं च
 नप्पजहन्ति । (छक्कमूलकं)

§ ४. परिञ्जावारो

(क) अनुलोमपुग्गलो

20 १६८. (क) यो कामरागानुसयं परिजानाति सो पटिघानुसयं परिजानाती
 ति ?

आमन्ता ।

(ख) यो वा पन पटिघानुसयं परिजानाति सो कामरागानुसयं
 परिजानाती ति ?

25

आमन्ता ।

(क) यो कामरागानुसयं परिजानाति सो मानानुसयं परिजानाती
 ति ?

तदेकट्ठं परिजानाति ।

(ख) यो वा पन मानानुसयं परिजानाति सो कामरागानुसयं
परिजानाती ति ?

नो ।

यो कामरागानुसयं परिजानाति सो दिट्ठानुसयं ... पे०...
विचिकिच्छानुसयं परिजानाती ति ?

5

नो ।

यो वा पन विचिकिच्छानुसयं परिजानाति सो कामरागानु-
सयं परिजानाती ति ?

तदेकट्ठं परिजानाति ।

यो कामरागानुसयं परिजानाति सो भवरागानुसयं ... पे०... 10
अविज्जानुसयं परिजानाती ति ?

तदेकट्ठं परिजानाति ।

यो वा पन अविज्जानुसयं परिजानाति सो कामरागानुसयं
परिजानाती ति ?

नो ।

15

१६६. (क) यो पटिघानुसयं परिजानाति सो मानानुसयं परिजानाती
ति ?

तदेकट्ठं परिजानाति ।

(ख) यो वा पन मानानुसयं परिजानाति सो पटिघानुसयं
परिजानाती ति ?

20

नो ।

यो पटिघानुसयं परिजानाति सो दिट्ठानुसयं ... पे०...
विचिकिच्छानुसयं परिजानाती ति ?

B. 189

नो ।

यो वा पन विचिकिच्छानुसयं परिजानाति सो पटिघानुसयं 25
परिजानाती ति ?

तदेकट्ठं परिजानाति ।

यो पटिघानुसयं परिजानाति सो भवरागानुसयं ... पे०...
अविज्जानुसयं परिजानाती ति ?

तदेकट्ठं परिजानाति ।

30

यो वा पन अविज्जानुसयं परिजानाति सो पटिघानुसयं
परिजानाती ति ?

नो ।

२००. यो मानानुसयं परिजानाति सो दिट्ठानुसयं ... पे०...
विचिकिच्छानुसयं परिजानाती ति ?

नो ।

यो वा पन विचिकिच्छानुसयं परिजानाति सो मानानुसयं
परिजानाती ति ?

तदेकट्ठं परिजानाति ।

यो मानानुसयं परिजानाति सो भवरागानुसयं ... पे०...
अविज्जानुसयं परिजानाती ति ?

आमन्ता ।

यो वा पन अविज्जानुसयं परिजानाति सो मानानुसयं
परिजानाती ति ?

आमन्ता ।

२०१. (क) यो दिट्ठानुसयं परिजानाति सो विचिकिच्छानुसयं परिजानाती
ति ?

आमन्ता ।

(ख) यो वा पन विचिकिच्छानुसयं परिजानाति सो दिट्ठानुसयं
परिजानाती ति ?

आमन्ता । ... पे०... ।

२०२. यो विचिकिच्छानुसयं परिजानाति सो भवरागानुसयं
... पे०... अविज्जानुसयं परिजानाती ति ?

तदेकट्ठं परिजानाति ।

२०३. यो वा पन अविज्जानुसयं परिजानाति सो विचिकिच्छानु-
सयं परिजानाती ति ?

नो ।

२०३. (क) यो भवरागानुसयं परिजानाति सो अविज्जानुसयं परि-
जानाती ति ?

आमन्ता ।

(ख) यो वा पन अविज्ज्ञानुसयं परिजानाति सो भवरागानुसयं परिजानाती ति ?

आमन्ता । (एकमूलकं)

२०४.(क) यो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च परिजानाति सो मानानुसयं परिजानाती ति ?

5

तदेकद्वं परिजानाति ।

(ख) यो वा पन मानानुसयं परिजानाति सो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च परिजानाती ति ?

नो ।

यो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च परिजानाति सो 10
दिट्ठानुसयं ... पे०... विचिकिच्छानुसयं परिजानाती ति ?

नो ।

यो वा पन विचिकिच्छानुसयं परिजानाति सो कामरागानु-
सयं च पटिघानुसयं च परिजानाती ति ?

B. 190

तदेकद्वं परिजानाति ।

15

यो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च परिजानाति सो
भवरागानुसयं ... पे०... अविज्ज्ञानुसयं परिजानाती ति ?

तदेकद्वं परिजानाति ।

यो वा पन अविज्ज्ञानुसयं परिजानाति सो कामरागानुसयं
च पटिघानुसयं च परिजानाती ति ?

20

नो । (दुकमूलकं)

२०५. यो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च
परिजानाति सो दिट्ठानुसयं ... पे०... विचिकिच्छानुसयं
परिजानाती ति ?

नत्थि ।

25

यो वा पन विचिकिच्छानुसयं परिजानाति सो काम-
रागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च परिजानाती
ति ?

तदेकद्वं परिजानाति ।

यो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च
परिजानाति सो भवरागानुसयं ... पे०... अविज्जानुसयं
परिजानाती ति ?

नत्थि ।

5 यो वा पन अविज्जानुसयं परिजानाति सो कामरागानुसयं
च पटिघानुसयं च मानानुसयं च परिजानाती ति ?

मानानुसयं परिजानाति । (तिकमूलकं)

२०६. यो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च
दिट्ठानुसयं च परिजानाति सो विचिकिच्छानुसयं परि-
10 जानाती ति ?

नत्थि ।

यो वा पन विचिकिच्छानुसयं परिजानाति सो कामरागानु-
सयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च
परिजानाती ति ?

15 दिट्ठानुसयं परिजानाति कामरागानुसयं च पटिघानु-
सयं च मानानुसयं च तदेकद्वं परिजानाति । ... पे०^१... ।
(चतुक्कमूलकं)

२०७. यो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च
दिट्ठानुसयं च^२ विचिकिच्छानुसयं च परिजानाति सो
20 भवरागानुसयं ... पे०... अविज्जानुसयं परिजानाती ति ?

नत्थि ।

यो वा पन अविज्जानुसयं परिजानाति सो कामरागानुसयं
च पटिघानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च
विचिकिच्छानुसयं च परिजानाती ति ?

25 मानानुसयं परिजानाति । (पञ्चकमूलकं)

२०८.(क) यो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च
दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च भवरागानुसयं च
परिजानाति सो अविज्जानुसयं परिजानाती ति ?

नत्थि ।

(ख) यो वा पन अविज्जानुसयं परिजानाति सो काम-
रागानुसयं च पठिधानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानु-
सयं च विचिकिच्छानुसयं च भवरागानुसयं च परि-
जानाती ति ?

मानानुसयं च भवरागानुसयं च परिजानाति । 5
(छक्कमूलकं)

(ख) अनुलोमओकासो

२०६. (क) यतो कामरागानुसयं परिजानाति ततो पठिधानुसयं
परिजानाती ति ?

नो ।

(ख) यतो वा पन पठिधानुसयं परिजानाति ततो कामरागानुसयं 10
परिजानाती ति ?

नो ।

(क) यतो कामरागानुसयं परिजानाति ततो मानानुसयं
परिजानाती ति ?

आमन्ता ।

15

(ख) यतो वा पन मानानुसयं परिजानाति ततो कामरागानुसयं
परिजानाती ति ?

रूपधातुया अरूपधातुया ततो मानानुसयं परिजानाति,
नो च ततो कामरागानुसयं परिजानाति । कामधातुय-
द्वीसु वेदनासु ततो मानानुसयं च परिजानाति कामरागानु- 20
सयं च परिजानाति ।

R. 340

यतो कामरागानुसयं परिजानाति ततो दिट्ठानुसयं ... पे०...
विचिकिच्छानुसयं परिजानाती ति ?

आमन्ता ।

यतो वा पन विचिकिच्छानुसयं परिजानाति ततो 25
कामरागानुसयं परिजानाती ति ?

दुक्खाय वेदनाय रूपधातुया अरूपधातुया ततो
विचिकिच्छानुसयं परिजानाति, नो च ततो कामरागानु-
सयं परिजानाति । कामधातुया द्वीसु वेदनासु ततो

विचिकिच्छानुसयं च परिजानाति कामरागानुसयं च
परिजानाति ।

(क) यतो कामरागानुसयं परिजानाति ततो भवरागानुसयं
परिजानातीति ?

5

नो ।

(ख) यतो वा पन भवरागानुसयं परिजानाति ततो कामरागानु-
सयं परिजानातीति ?

नो ।

10

(क) यतो कामरागानुसयं परिजानाति ततो अविज्जानुसयं
परिजानातीति ?

आमन्ता ।

(ख) यतो वा पन अविज्जानुसयं परिजानाति ततो कामरागानुसयं
परिजानातीति ?

15

दुक्खाय वेदनाय रूपधातुया अरूपधातुया ततो
अविज्जानुसयं परिजानाति, नो च ततो कामरागानुसयं
परिजानाति । कामधातुया द्वीसु वेदनासु ततो अविज्जानु-
सयं च परिजानाति कामरागानुसयं च परिजानाति ।

B. 192

२१०. (क) यतो पटिघानुसयं परिजानाति ततो मानानुसयं परिजानातीति ?

20

नो ।

(ख) यतो वा पन मानानुसयं परिजानाति ततो पटिघानुसयं
परिजानातीति ?

नो ।

25

यतो पटिघानुसयं परिजानाति ततो दिट्ठानुसयं ... ५०...
विचिकिच्छानुसयं परिजानातीति ?

आमन्ता ।

यतो वा पन विचिकिच्छानुसयं परिजानाति ततो
पटिघानुसयं परिजानातीति ?

कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया ततो

विचिकिच्छानुसयं परिजानाति, नो च ततो पटिघानुसयं
परिजानाति । दुक्खाय वेदनाय ततो विचिकिच्छानुसयं
च परिजानाति पटिघानुसयं च परिजानाति ।

(क) यतो पटिघानुसयं परिजानाति ततो भवरागानुसयं
परिजानातीति ?

5

नो ।

(ख) यतो वा पन भवरागानुसयं परिजानाति ततो पटिघानुसयं
परिजानातीति ?

नो ।

(क) यतो पटिघानुसयं परिजानाति ततो अविज्ज्ञानुसयं 10
परिजानातीति ?

आमन्ता ।

(ख) यतो वा पन अविज्ज्ञानुसयं परिजानाति ततो पोटिघानुसयं
परिजानातीति ?

कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया 15
ततो अविज्ज्ञानुसयं परिजानाति, नो च ततो पटिघानुसयं
परिजानाति । दुक्खाय वेदनाय ततो अविज्ज्ञानुसयं च
परिजानाति पटिघानुसयं च परिजानाति ।

२११. यतो मानानुसयं परिजानाति ततो दिट्ठानुसयं ... पे०...
विचिकिच्छानुसयं परिजानातीति ?

20

आमन्ता ।

यतो वा पन विचिकिच्छानुसयं परिजानाति ततो
मानानुसयं परिजानातीति ?

दुक्खाय वेदनाय ततो विचिकिच्छानुसयं परिजानाति,
नो च ततो मानानुसयं परिजानाति । कामधातुया द्वीसु 25
वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया ततो विचिकिच्छानुसयं
च परिजानाति मानानुसयं च परिजानाति ।

(क) यतो मानानुसयं परिजानाति ततो भवरागानुसयं परिजानातीति ?

कामधातुया द्वीसु वेदनासु ततो मानानुसयं परिजानाति, 30

B. 193

नो च ततो भवरागानुसयं परिजानाति । रूपधातुया
अरूपधातुया ततो मानानुसयं च परिजानाति भवरागानु-
सयं च परिजानाति ।

5

(ख) यतो वा पन भवरागानुसयं परिजानाति ततो मानानुसयं
परिजानातीति ?

आमन्ता ।

(क) यतो मानानुसयं परिजानाति ततो अविज्जानुसयं परिजानाती-
ति ?

आमन्ता ।

10

(ख) यतो वा पन अविज्जानुसयं परिजानाति ततो मानानुसयं
परिजानातीति ?

दुक्खाय वेदनाय ततो अविज्जानुसयं परिजानाति,
नो च ततो मानानुसयं परिजानाति । कामधातुया द्वीसु
वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया ततो अविज्जानुसयं च
परिजानाति मानानुसयं च परिजानाति ।

15

२१२.(क) यतो दिट्ठानुसयं परिजानाति ततो विचिकिच्छानुसयं
परिजानातीति ?

आमन्ता ।

(ख) यतो वा पन विचिकिच्छानुसयं परिजानाति ततो दिट्ठानुसयं
परिजानातीति ?

20

आमन्ता । ...पे०... ।

२१३.(क) यतो विचिकिच्छानुसयं परिजानाति ततो भवरागानुसयं
परिजानातीति ?

R. 341

कामधातुया तीसु वेदनासु ततो विचिकिच्छानुसयं
परिजानाति, नो च ततो भवरागानुसयं परिजानाति ।
रूपधातुया अरूपधातुया ततो विचिकिच्छानुसयं च
परिजानाति भवरागानुसयं च परिजानाति ।

25

(ख) यतो वा पन भवरागानुसयं परिजानाति ततो विचिकिच्छानु-
सयं परिजानातीति ?

30

आमन्ता ।

(क) यतो विचिकिच्छानुसयं परिजानाति ततो अविज्जानुसयं परिजानातीति ?

आमन्ता ।

(ख) यतो वा पन अविज्जानुसयं परिजानाति ततो विचिकिच्छानुसयं परिजानातीति ?

5

आमन्ता ।

२१४. (क) यतो भवरागानुसयं परिजानाति ततो अविज्जानुसयं परिजानातीति ?

आमन्ता ।

(ख) यतो वा पन अविज्जानुसयं परिजानाति ततो भवरागानुसयं परिजानातीति ?

10

कामधातुया तीसु वेदनासु ततो अविज्जानुसयं परिजानाति, नो च ततो भवरागानुसयं परिजानाति ।
रूपधातुया अरूपधातुया ततो अविज्जानुसयं च परिजानाति भवरागानुसयं च परिजानाति । (एकमूलकं)

15

२१५. (क) यतो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च परिजानाति ततो मानानुसयं परिजानातीति ?

नत्थि ।

(ख) यतो वा पन मानानुसयं परिजानाति ततो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च परिजानातीति ?

B. 194

20

रूपधातुया अरूपधातुया ततो मानानुसयं परिजानाति, नो च ततो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च परिजानाति । कामधातुया द्वीसु वेदनासु ततो मानानुसयं च कामरागानुसयं च परिजानाति, नो च ततो पटिघानुसयं परिजानाति ।

25

यतो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च परिजानाति ततो दिट्ठानुसयं ... पे०... विचिकिच्छानुसयं परिजानातीति ?

नत्थि ।

यतो वा पन विचिकिच्छानुसयं परिजानाति ततो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च परिजानातीति ?

30

रूपधातुया अरूपधातुया ततो विचिकिच्छानुसयं
परिजानाति, नो च ततो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं
च परिजानाति । कामधातुया द्वीसु वेदनासु ततो
विचिकिच्छानुसयं च कामरागानुसयं च परिजानाति, नो
च ततो पटिघानुसयं परिजानाति । दुक्खाय वेदनाय
ततो विचिकिच्छानुसयं च पटिघानुसयं च परिजानाति,
नो च ततो कामरागानुसयं परिजानाति ।

5

(क) यतो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च परिजानाति ततो
भवरागानुसयं परिजानातीति ?

10

नत्थि ।

(ख) यतो वा पन भवरागानुसयं परिजानाति ततो कामरागानुसयं
च पटिघानुसयं च परिजानातीति ?
•नो ।

15

(क) यतो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च परिजानाति ततो
अविज्जानुसयं परिजानातीति ?

नत्थि ।

(ख) यतो वा पन अविज्जानुसयं परिजानाति ततो कामरागानुसयं
च पटिघानुसयं च परिजानातीति ?

20

रूपधातुया अरूपधातुया ततो अविज्जानुसयं
परिजानाति, नो च ततो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं
च परिजानाति । कामधातुया द्वीसु वेदनासु ततो
अविज्जानुसयं च कामरागानुसयं च परिजानाति, नो
च ततो पटिघानुसयं परिजानाति । दुक्खाय वेदनाय
ततो अविज्जानुसयं च पटिघानुसयं च परिजानाति, नो
च ततो कामरागानुसयं परिजानाति । (दुकमूलकं)

25

२१६. यतो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च
परिजानाति ततो दिट्ठानुसयं ... पे०... विचिकिच्छानुसयं
परिजानातीति ?

नत्थि ।

यतो वा पन विचिकिच्छानुसयं परिजानाति ततो काम-
रागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च परिजानाती
ति ?

रूपधातुया अरूपधातुया ततो विचिकिच्छानुसयं च
मानानुसयं च परिजानाति, नो च ततो कामरागानुसयं 5
च पटिघानुसयं च परिजानाति । कामधातुया द्वीसृ
वेदनासु ततो विचिकिच्छानुसयं च कामरागानुसयं च
मानानुसयं च परिजानाति, नो च ततो पटिघानुसयं
परिजानाति । दुक्खाय वेदनाय ततो विचिकिच्छानुसयं
च पटिघानुसयं च परिजानाति, नो च ततो कामरागानु- 10
सयं च मानानुसयं च परिजानाति ।

(क) यतो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च
परिजानाति ततो भवरागानुसयं परिजानाती ति ?

नत्थि ।

(ख) यतो वा पन भवरागानुसयं परिजानाति ततो कामरागानु- 15
सयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च परिजानाती ति ?

रूपधातुया अरूपधातुया ततो भवरागानुसयं च
मानानुसयं च परिजानाति, नो च ततो कामरागानुसयं
च पटिघानुसयं च परिजानाति ।

(क) यतो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च 20
परिजानाति ततो अविज्जानुसयं परिजानाती ति ?

नत्थि ।

(ख) यतो वा पन अविज्जानुसयं परिजानाति ततो कामरागानु-
सयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च परिजानाती ति ?

रूपधातुया अरूपधातुया ततो अविज्जानुसयं च 25
मानानुसयं च परिजानाति, नो च ततो कामरागानुसयं
च पटिघानुसयं च परिजानाति । कामधातुया द्वीसृ
वेदनासु ततो अविज्जानुसयं च कामरागानुसयं च
मानानुसयं च परिजानाति, नो च ततो पटिघानुसयं
परिजानाति । दुक्खाम वेदनाय ततो अविज्जानुसयं च 30

पटिघानुसयं च परिजानाति, नो च ततो कामरागानुसयं
च मानानुसयं च परिजानाति । (तिकमूलकं)

२१७. (क) यतो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च
दिट्ठानुसयं च परिजानाति ततो विचिकिच्छानुसयं
परिजानातीति ?

नत्थि ।

(ख) यतो वा पन विचिकिच्छानुसयं परिजानाति ततो
कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं
च परिजानातीति ?

R. 342 10

रूपधातुया अरूपधातुया ततो विचिकिच्छानुसयं च
मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च परिजानाति, नो च ततो
कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च परिजानाति ।

B. 196

15

कामधातुया द्वीसु वेदनासु ततो विचिकिच्छानुसयं च
कामरागानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च
परिजानाति, नो च ततो पटिघानुसयं परिजानाति ।
दुक्खाय वेदनाय ततो विचिकिच्छानुसयं च पटिघानुसयं
च दिट्ठानुसयं च परिजानाति, नो च ततो कामरागानुसयं
च मानानुसयं च परिजानाति । ... पे०... । (चतुक्कमूलकं)

२१८. (क) यतो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च
दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च परिजानाति ततो
भवरागानुसयं परिजानातीति ?

20

नत्थि ।

(ख) यतो वा पन भवरागानुसयं परिजानाति ततो कामरागानु-
सयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च
विचिकिच्छानुसयं च परिजानातीति ?

25

रूपधातुया अरूपधातुया ततो भवरागानुसयं च
मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च
परिजानाति, नो च ततो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं
च परिजानाति ।

30

(क) यतो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च

दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च परिजानाति ततो
अविज्ज्ञानुसयं परिजानातीति ?

नत्थि ।

(ख) यतो वा पन अविज्ज्ञानुसयं परिजानाति ततो कामरागानु-
सयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च 5
विचिकिच्छानुसयं च परिजानातीति ?

रूपधातुया अरूपधातुया ततो अविज्ज्ञानुसयं च
मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च
परिजानाति, नो च ततो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं
च परिजानाति । कामधातुया द्वीसु वेदनासु ततो 10
अविज्ज्ञानुसयं च कामरागानुसयं च मानानुसयं च
दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च परिजानाति, नो च
ततो पटिघानुसयं परिजानाति । दुक्खाय वेदनाय ततो
अविज्ज्ञानुसयं च पटिघानुसयं च दिट्ठानुसयं च
विचिकिच्छानुसयं च परिजानाति, नो च ततो काम- 15
रागानुसयं च मानानुसयं च परिजानाति । (पञ्चकमूलकं)

२१६. (क) यतो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च
दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च भवरागानुसयं च
परिजानाति ततो अविज्ज्ञानुसयं परिजानातीति ?

नत्थि ।

20

(ख) यतो वा पन अविज्ज्ञानुसयं परिजानाति ततो कामरागानुसयं
च पटिघानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च
विचिकिच्छानुसयं च भवरागानुसयं च परिजानातीति ?

रूपधातुया अरूपधातुया ततो अविज्ज्ञानुसयं च मानानु-
सयं च दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च भवरागानु- 25 B. 197
सयं च परिजानाति, नो च ततो कामरागानुसयं च
पटिघानुसयं च परिजानाति । कामधातुया द्वीसु वेदनासु
ततो अविज्ज्ञानुसयं च कामरागानुसयं च मानानुसयं
च दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च परिजानाति, नो
च ततो पटिघानुसयं च भवरागानुसयं च परिजानाति । 30

दुःखाय वेदनाय ततो अविज्जानुसयं च पटिघानुसयं च
दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च परिजानाति, नो च
ततो कामरागानुसयं च मानानुसयं च भवरागानुसयं च
परिजानाति । (छक्कमूलकं)

(ग) अनुलोमपुग्गलोकासा

५२२०. (क) यो यतो कामरागानुसयं परिजानाति सो ततो पटिघानुसयं
परिजानातीति ?

नो ।

(ख) यो वा पन यतो पटिघानुसयं परिजानाति सो ततो
कामरागानुसयं परिजानातीति ?

10

नो ।

(क) यो यतो कामरागानुसयं परिजानाति सो ततो मानानुसयं
परिजानातीति ?

तदेकट्ठं परिजानाति ।

(ख) यो वा पन यतो मानानुसयं परिजानाति सो ततो
कामरागानुसयं परिजानातीति ?

15

नो ।

यो यतो कामरागानुसयं परिजानाति सो ततो दिट्ठानुसयं
... पे०... विचिकिच्छानुसयं परिजानातीति ?

नो ।

20

यो वा पन यतो विचिकिच्छानुसयं परिजानाति सो ततो
कामरागानुसयं परिजानातीति ?

अट्ठमको दुःखाय वेदनाय रूपधातुया अरूपधातुया
सो ततो विचिकिच्छानुसयं परिजानाति, नो च सो ततो
कामरागानुसयं परिजानाति । स्वेव पुग्गलो कामधातुया
द्वीसु वेदनासु सो ततो विचिकिच्छानुसयं परिजानाति,
कामरागानुसयं तदेकट्ठं परिजानाति ।

25

(क) यो यतो कामरागानुसयं परिजानाति सो ततो भवरागानुसयं
परिजानातीति ?

नो ।

(ख) यो वा पन यतो भवरागानुसयं परिजानाति सो ततो कामरागानुसयं परिजानाती ति ?

नो ।

(क) यो यतो कामरागानुसयं परिजानाति सो ततो अविज्जानुसयं परिजानाती ति ?

5

तदेकद्वं परिजानाति ।

(ख) यो वा पन यतो अविज्जानुसयं परिजानाति सो ततो कामरागानुसयं परिजानाती ति ?

B. 198

नो ।

२२१. (क) यो यतो पटिघानुसयं परिजानाति सो ततो मानानुसयं परिजानाती ति ?

10

नो ।

(ख) यो वा पन यतो मानानुसयं परिजानाति सो ततो पटिघानुसयं परिजानाती ति ?

नो ।

15

यो यतो पटिघानुसयं परिजानाति सो ततो दिट्ठानुसयं ... पे०... विचिकिच्छानुसयं परिजानाती ति ?

नो ।

यो वा पन यतो विचिकिच्छानुसयं परिजानाति सो ततो पटिघानुसयं परिजानाती ति ?

20

अट्ठमको कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया सो ततो विचिकिच्छानुसयं परिजानाति, नो च सो ततो पटिघानुसयं परिजानाति । स्वेव पुग्गलो दुक्खाय वेदनाय सो ततो विचिकिच्छानुसयं परिजानाति, पटिघानुसयं तदेकद्वं परिजानाति ।

25

(क) यो यतो पटिघानुसयं परिजानाति सो ततो भवरागानुसयं परिजानाती ति ?

नो ।

(ख) यो वा पन यतो भवरागानुसयं परिजानाति सो ततो पटिघानुसयं परिजानाती ति ?

30

नो ।

R. 343

(क) यो यतो पटिघानुसयं परिजानाति सो ततो अविज्जानुसयं परिजानाती ति ?

तदेकद्वं परिजानाति ।

5

(ख) यो वा पन यतो अविज्जानुसयं परिजानाति सो ततो पटिघानुसयं परिजानाती ति ?

नो ।

२२२.

यो यतो मानानुसयं परिजानाति सो ततो दिट्ठानुसयं ... पे०... विचिकिच्छानुसयं परिजानाती ति ?

नो ।

10

यो वा पन यतो विचिकिच्छानुसयं परिजानाति सो ततो मानानुसयं परिजानाती ति ?

अट्ठमको दुक्खाय वेदनाय सो ततो विचिकिच्छानुसयं परिजानाति, नो च सो ततो मानानुसयं परिजानाति ।

15

स्वेव पुग्गलो कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया सो ततो विचिकिच्छानुसयं परिजानाति, मानानुसयं तदेकद्वं परिजानाति ।

(क) यो यतो मानानुसयं परिजानाति सो ततो भवरागानुसयं परिजानाती ति ?

B. 199

20

अग्गमग्गसमङ्गी कामधातुया द्वीसु वेदनासु सो ततो मानानुसयं परिजानाति, नो च सो ततो भवरागानुसयं परिजानाति । स्वेव पुग्गलो रूपधातुया अरूपधातुया सो ततो मानानुसयं च परिजानाति भवरागानुसयं च परिजानाति ।

25

(ख) यो वा पन यतो भवरागानुसयं परिजानाति सो ततो मानानुसयं परिजानाती ति ?

आमन्ता ।

(क) यो यतो मानानुसयं परिजानाति सो ततो अविज्जानुसयं परिजानाती ति ?

आमन्ता ।

(ख) यो वा पन यतो अविज्ज्ञानुसयं परिजानाति सो ततो मानानुसयं परिजानाती ति ?

अग्गमग्गसमङ्गी दुक्खाय वेदनाय सो ततो अविज्ज्ञानुसयं परिजानाति, नो च सो ततो मानानुसयं परिजानाति । स्वेव पुग्गलो कामधातुया द्वीसु वेदनासु 5 रूपधातुया अरूपधातुया सो ततो अविज्ज्ञानुसयं च परिजानाति मानानुसयं च परिजानाति ।

२२३. (क) यो यतो दिट्ठानुसयं परिजानाति सो ततो विचिकिच्छानुसयं परिजानाती ति ?

आमन्ता ।

10

(ख) यो वा पन यतो विचिकिच्छानुसयं परिजानाति सो ततो दिट्ठानुसयं परिजानाती ति ?

आमन्ता । ... पे०... ।

२२४. (क) यो यतो विचिकिच्छानुसयं परिजानाति सो ततो भवरागानुसयं परिजानाती ति ?

15

अट्ठमको कामधातुया तीसु वेदनासु सो ततो विचिकिच्छानुसयं परिजानाति, नो च सो ततो भवरागानुसयं परिजानाति । स्वेव पुग्गलो रूपधातुया अरूपधातुया सो ततो विचिकिच्छानुसयं परिजानाति, भवरागानुसयं तदेकट्ठं परिजानाति ।

20

(ख) यो वा पन यतो भवरागानुसयं परिजानाति सो ततो विचिकिच्छानुसयं परिजानाती ति ?

नो ।

(क) यो यतो विचिकिच्छानुसयं परिजानाति सो ततो अविज्ज्ञानुसयं परिजानाती ति ?

25

तदेकट्ठं परिजानाति ।

(ख) यो वा पन यतो अविज्ज्ञानुसयं परिजानाति सो ततो विचिकिच्छानुसयं परिजानाती ति ?

नो ।

२२५.(क) यो यतो भवरागानुसयं परिजानाति सो ततो अविज्जानुसयं परिजानाती ति ?

आमन्ता ।

(ख) यो वा पन यतो अविज्जानुसयं परिजानाति सो ततो भवरागानुसयं परिजानाती ति ?

5

B. 200

अग्गमग्गसमङ्गी कामधातुया तीसु वेदनासु सो ततो अविज्जानुसयं परिजानाति, नो च सो ततो भवरागानुसयं परिजानाति । स्वेव पुग्गलो रूपधातुया अरूपधातुया सो ततो अविज्जानुसयं च परिजानाति भवरागानुसयं च परिजानाति । (एकमूलकं)

10

२२६.(क) यो यतो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च परिजानाति सो ततो मानानुसयं परिजानाती ति ?

नत्थि ।

(ख) यो वा पन यतो मानानुसयं परिजानाति सो ततो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च परिजानाती ति ?

15

नो ।

यो यतो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च परिजानाति सो ततो दिट्ठानुसयं ... पे०... विचिकिच्छानुसयं परिजानाती ति ?

20

नत्थि ।

यो वा पन यतो विचिकिच्छानुसयं परिजानाति सो ततो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च परिजानाती ति ?

25

अट्ठमको रूपधातुया अरूपधातुया सो ततो विचिकिच्छानुसयं परिजानाति, नो च सो ततो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च परिजानाति । स्वेव पुग्गलो कामधातुया द्वीसु वेदनासु सो ततो विचिकिच्छानुसयं च परिजानाति कामरागानुसयं च तदेकट्ठं परिजानाति, नो च सो ततो पटिघानुसयं परिजानाति । स्वेव पुग्गलो दुक्खाय वेदनाय सो' ततो' विचिकिच्छानुसयं

R. 344

च^१ परिजानाति पटिधानुसयं च तदेकद्वं परिजानाति, नो
च सो ततो कामरागानुसयं परिजानाति ।

(क) यो यतो कामरागानुसयं च पटिधानुसयं च परिजानाति
सो ततो भवरागानुसयं परिजानातीति ?

नत्थि ।

5

(ख) यो वा पन यतो भवरागानुसयं परिजानाति सो ततो
कामरागानुसयं च पटिधानुसयं च परिजानातीति ?

नो^२ ।

(क) यो यतो कामरागानुसयं च पटिधानुसयं च परिजानाति
सो ततो अविज्जानुसयं परिजानातीति ?

10

नत्थि ।

(ख) यो वा पन यतो अविज्जानुसयं परिजानाति सो ततो
कामरागानुसयं च पटिधानुसयं च परिजानातीति ?

नो । (दुकमूलकं)

२२७. यो यतो कामरागानुसयं च पटिधानुसयं च मानानुसयं च 15
परिजानाति सो ततो दिट्ठानुसयं ... पे०... विचिकिच्छानुसयं
परिजानातीति ?

नत्थि ।

B. 201

यो वा पन यतो विचिकिच्छानुसयं परिजानाति सो ततो
कामरागानुसयं च पटिधानुसयं च मानानुसयं च परिजानाती 20
ति ?

अट्ठमकोरूपधातुया अरूपधातुया सो ततो विचिकिच्छानु-
सयं च^३ परिजानाति मानानुसयं च^३ तदेकद्वं परिजानाति,
नो च सो ततो कामरागानुसयं च पटिधानुसयं च
परिजानाति । स्वेव^४ पुग्गलो कामधातुया द्वीसु वेदनासु 25
सो ततो विचिकिच्छानुसयं च परिजानाति कामरागानु-
सयं च मानानुसयं च तदेकद्वं परिजानाति, नो च सो
ततो पटिधानुसयं परिजानाति । स्वेव पुग्गलो दुक्खाय

वेदनाय सो ततो विचिकिच्छानुसयं च परिजानाति
पटिधानुसयं च तदेकद्वं परिजानाति, नो च सो ततो
कामरागानुसयं च मानानुसयं च परिजानाति ।

5 (क) यो यतो कामरागानुसयं च पटिधानुसयं च मानानुसयं च
परिजानाति सो ततो भवरागानुसयं परिजानातीति ?
नत्थि ।

(ख) यो वा पन यतो भवरागानुसयं परिजानाति सो ततो
कामरागानुसयं च पटिधानुसयं च मानानुसयं च परिजानातीति ?

10 मानानुसयं परिजानाति ।

(क) यो यतो कामरागानुसयं च पटिधानुसयं च मानानुसयं च
परिजानाति सो ततो अविज्जानुसयं परिजानातीति ?
नत्थि ।

15 (ख) यो वा पन यतो अविज्जानुसयं परिजानाति सो ततो
कामरागानुसयं च पटिधानुसयं च मानानुसयं च
परिजानातीति ?

अग्गमग्गसमङ्गी दुक्खाय वेदनाय सो ततो अविज्जानुसयं
परिजानाति, नो च सो ततो कामरागानुसयं च पटिधानु-
सयं च मानानुसयं च परिजानाति । स्वेव पुग्गलो काम-
20 धातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया सो ततो
अविज्जानुसयं च मानानुसयं च परिजानाति, नो च
सो ततो कामरागानुसयं च पटिधानुसयं च परिजानाति ।
(तिकमूलकं)

25 २२८. (क) यो यतो कामरागानुसयं च पटिधानुसयं च मानानुसयं
च दिट्ठानुसयं च परिजानाति सो ततो विचिकिच्छानुसयं
परिजानातीति ?

नत्थि ।

30 (ख) यो वा पन यतो विचिकिच्छानुसयं परिजानाति सो ततो
कामरागानुसयं च पटिधानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं
च परिजानातीति ?

अद्रुमको रूपधातुया अरूपधातुया सो ततो
 विचिकिच्छानुसयं च दिट्ठानुसयं च परिजानाति मानानुसयं
 च^१ तदेकद्वं परिजानाति, नो च सो ततो कामरागानुसयं
 च पटिघानुसयं च परिजानाति । स्वेव पुग्गलो कामधातुया
 द्वीसु वेदनासु सो ततो विचिकिच्छानुसयं च दिट्ठानुसयं 5
 च परिजानाति कामरागानुसयं च मानानुसयं च
 तदेकद्वं परिजानाति, नो च सो ततो पटिघानुसयं
 परिजानाति । स्वेव पुग्गलो दुक्खाय वेदनाय सो ततो
 विचिकिच्छानुसयं च दिट्ठानुसयं च परिजानाति पटिघानु-
 सयं च तदेकद्वं परिजानाति, नो च सो ततो 10
 कामरागानुसयं च मानानुसयं च परिजानाति । ...पे०^२... ।
 (चतुक्कमूलकं)

२२६.(क) यो यतो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं
 च दिट्ठानुसयं च^३ विचिकिच्छानुसयं च परिजानाति सो
 ततो भवरागानुसयं परिजानाती ति ? 15
 नत्थि ।

(ख) यो वा पन यतो भवरागानुसयं परिजानाति सो ततो
 कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं
 च विचिकिच्छानुसयं च परिजानाती ति ?
 मानानुसयं परिजानाति । 20

(क) यो यतो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं
 च दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च परिजानाति सो
 ततो अविज्जानुसयं परिजानाती ति ?
 नत्थि ।

(ख) यो वा पन यतो अविज्जानुसयं परिजानाति सो ततो 25
 कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं
 च विचिकिच्छानुसयं च परिजानाती ति ?

अग्गमग्गसमङ्गी दुक्खाय वेदनाय सो ततो
 अविज्जानुसयं परिजानाति, नो च सो ततो कामरागानु-

१. रो० पोत्यके नत्थि । २. सी०, रो० पोत्यकेसु नत्थि, एवमुपरिपि । ३. च ...पे०...
 - रो०, एवमुपरिपि ।

सयं च पटिधानुसयं च मानानुसयं च दिट्टानुसयं
च विचिकिच्छानुसयं च परिजानाति । स्वेव पुगलो
कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया सो
ततो अविज्जानुसयं च मानानुसयं च परिजानाति, नो
5 च सो ततो कामरागानुसयं च पटिधानुसयं च दिट्टानुसयं
च विचिकिच्छानुसयं च परिजानाति । (पञ्चकमूलकं)

२३०. (क) यो यतो कामरागानुसयं च पटिधानुसयं च मानानुसयं च
दिट्टानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च भवरागानुसयं च
परिजानाति सो ततो अविज्जानुसयं परिजानाती ति ?
10 नत्थि ।

(ख) यो वा पन यतो अविज्जानुसयं परिजानाति सो ततो
कामरागानुसयं च पटिधानुसयं च मानानुसयं च दिट्टानुसयं
च विचिकिच्छानुसयं च भवरागानुसयं च परिजानाती ति ?

R. 345

B. 203 15

अगममगसमङ्गी दुक्खाय^१ वेदनाय^१ सो ततो अविज्जानु-
सयं परिजानाति, नो च सो ततो कामरागानु-
सयं च पटिधानुसयं च मानानुसयं च दिट्टानुसयं च
विचिकिच्छानुसयं च भवरागानुसयं च परिजानाति ।
स्वेव पुगलो कामधातुया द्वीसु वेदनासु सो ततो
अविज्जानुसयं च मानानुसयं च परिजानाति, नो च सो
20 ततो कामरागानुसयं च पटिधानुसयं च दिट्टानुसयं च
विचिकिच्छानुसयं च भवरागानुसयं च परिजानाति ।
स्वेव पुगलो रूपधातुया अरूपधातुया सो ततो
अविज्जानुसयं च मानानुसयं च भवरागानुसयं च
परिजानाति, नो च सो ततो कामरागानुसयं च
25 पटिधानुसयं च दिट्टानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च
परिजानाति । (छक्कमूलकं)

(घ) पटिलोमपुगलो

२३१. (क) यो कामरागानुसयं न परिजानाति सो पटिधानुसयं न
परिजानाती ति ?

आमन्ता ।

(ख) यो वा पन पटिष्ठानुसयं न परिजानाति सो कामरागानुसयं न परिजानातीति ?

आमन्ता ।

(क) यो कामरागानुसयं न परिजानाति सो मानानुसयं न परिजानातीति ?

5

अग्गमग्गसमङ्गी कामरागानुसयं न परिजानाति, नो च सो^१ मानानुसयं न परिजानाति । द्विन्नं मग्गसमङ्गीनं ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला कामरागानुसयं च न परिजानन्ति मानानुसयं च न परिजानन्ति ।

(ख) यो वा पन मानानुसयं न परिजानाति सो कामरागानुसयं न परिजानातीति ?

10

अनागामिमग्गसमङ्गी मानानुसयं न परिजानाति, नो च सो कामरागानुसयं न परिजानाति । द्विन्नं मग्गसमङ्गीनं ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला मानानुसयं च न परिजानन्ति कामरागानुसयं च न परिजानन्ति ।

15

यो कामरागानुसयं न परिजानाति सो दिट्ठानुसयं ... पे०... विचिकिच्छानुसयं न परिजानातीति ?

अट्ठमको कामरागानुसयं न परिजानाति, नो च सो विचिकिच्छानुसयं न परिजानाति । अनागामिमग्गसमङ्गि च अट्ठमकं च^२ ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला कामरागानुसयं च न परिजानन्ति विचिकिच्छानुसयं च न परिजानन्ति । यो वा पन विचिकिच्छानुसयं न परिजानाति सो कामरागानुसयं न परिजानातीति ?

20

B. 204

अनागामिमग्गसमङ्गी विचिकिच्छानुसयं न परिजानाति, नो च सो कामरागानुसयं न परिजानाति । अनागामिमग्गसमङ्गि च अट्ठमकं च ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला विचिकिच्छानुसयं च न परिजानन्ति कामरागानुसयं च न परिजानन्ति ।

25

यो कामरागानुसयं न परिजानाति सो भवरागानुसयं ... पे०... अविज्जानुसयं न परिजानातीति ?

30

अग्गमग्गसमङ्गी कामरागानुसयं न परिजानाति, नो
 च सो अविज्जानुसयं न परिजानाति । द्विन्नं मग्ग-
 समङ्गीनं ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला कामरागानुसयं च
 न परिजानन्ति अविज्जानुसयं च न परिजानन्ति ।
 5 यो वा पन अविज्जानुसयं न परिजानाति सो कामरागानु-
 सयं न परिजानाती ति ?

अनागामिमग्गसमङ्गी अविज्जानुसयं न परिजानाति,
 नो च सो कामरागानुसयं न परिजानाति । द्विन्नं
 मग्गसमङ्गीनं ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला अविज्जानुसयं च
 10 न परिजानन्ति कामरागानुसयं च न परिजानन्ति ।

२३२.(क) यो पटिघानुसयं न परिजानाति सो मानानुसयं न
 परिजानाती ति ?

अग्गमग्गसमङ्गी पटिघानुसयं न परिजानाति, नो च
 सो मानानुसयं न परिजानाति । द्विन्नं मग्गसमङ्गीनं
 15 ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला पटिघानुसयं च न परिजानन्ति
 मानानुसयं च न परिजानन्ति ।

(ख) यो वा पन मानानुसयं न परिजानाति सो पटिघानुसयं
 न परिजानाती ति ?

अनागामिमग्गसमङ्गी मानानुसयं न परिजानाति, नो
 20 च सो पटिघानुसयं न परिजानाति । द्विन्नं मग्गसमङ्गीनं
 ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला मानानुसयं च न परिजानन्ति
 पटिघानुसयं च न परिजानन्ति ।

यो पटिघानुसयं न परिजानाति सो दिट्ठानुसयं ... पे०...
 विचिकिच्छानुसयं न परिजानाती ति ?

अट्ठमको पटिघानुसयं न परिजानाति, नो च सो
 25 विचिकिच्छानुसयं न परिजानाति । अनागामिमग्गसमङ्गी
 च अट्ठमकं च ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला पटिघानुसयं च
 न परिजानन्ति विचिकिच्छानुसयं च न परिजानन्ति ।

यो वा पन विचिकिच्छानुसयं न परिजानाति सो पटिघानु-
 30 सयं न परिजानाती ति ?

अनागामिमग्समङ्गी विचिकिच्छानुसयं न परिजानाति,
नो च सो पटिघानुसयं न परिजानाति । अनागामि-
मग्समर्झिं च अट्टमकं च ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला
विचिकिच्छानुसयं च न परिजानन्ति पटिघानुसयं च न
परिजानन्ति ।

5

यो पटिघानुसयं न परिजानाति सो भवरागानुसयं ...पे०...
अविज्जानुसयं न परिजानातीति ?

B. 205

अगममग्समङ्गी पटिघानुसयं न परिजानाति, नो च
सो अविज्जानुसयं न परिजानाति । द्वित्रं मग्समङ्गीनं
ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला पटिघानुसयं च न परिजानन्ति
अविज्जानुसयं च न परिजानन्ति ।

10

यो वा पन अविज्जानुसयं न परिजानाति सो पटिघानुसयं
न परिजानातीति ?

अनागामिमग्समङ्गी अविज्जानुसयं न परिजानाति,
नो च सो पटिघानुसयं न परिजानाति । द्वित्रं मग-
समङ्गीनं ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला अविज्जानुसयं च न
परिजानन्ति पटिघानुसयं च न परिजानन्ति ।

15

२३३. यो मानानुसयं न परिजानाति सो दिट्ठानुसयं ...पे०...
विचिकिच्छानुसयं न परिजानातीति ?

अट्टमको मानानुसयं न परिजानाति, नो च सो
विचिकिच्छानुसयं न परिजानाति । अगममग्समर्झिं च
अट्टमकं च ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला मानानुसयं च न
परिजानन्ति विचिकिच्छानुसयं च न परिजानन्ति ।

20

यो वा पन विचिकिच्छानुसयं न परिजानाति सो मानानु-
सयं न परिजानातीति ?

25

अगममग्समङ्गी विचिकिच्छानुसयं न परिजानाति,
नो च सो मानानुसयं न परिजानाति । अगममग्समर्झिं च
अट्टमकं च ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला विचिकिच्छानुसयं
च न परिजानन्ति मानानुसयं च न परिजानन्ति ।

यो मानानुसयं न परिजानाति सो भवरागानुसयं ...पे०...
अविज्जानुसयं न परिजानातीति ?

आमन्ता ।

5 यो वा पन अविज्जानुसयं न परिजानाति सो मानानुसयं
न परिजानातीति ?

आमन्ता ।

२३४.(क) यो दिट्ठानुसयं न परिजानाति सो विचिकिच्छानुसयं न
परिजानातीति ?

आमन्ता ।

10 (ख) यो वा पन विचिकिच्छानुसयं न परिजानाति सो दिट्ठानु-
सयं न परिजानातीति ?

आमन्ता । ...पे०... ।

२३५. यो विचिकिच्छानुसयं न परिजानाति सो भवरागानुसयं
...पे०... अविज्जानुसयं न परिजानातीति ?

15 अग्गमग्गसमङ्गी विचिकिच्छानुसयं न परिजानाति, नो
च सो अविज्जानुसयं न परिजानाति । अग्गमग्गसमङ्गि
च अट्ठमकं च ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला विचिकिच्छानुसयं च
न परिजानन्ति अविज्जानुसयं च न परिजानन्ति ।

20 यो वा पन अविज्जानुसयं न परिजानाति सो विचिकिच्छानु-
सयं न परिजानातीति ?

B. 206 अट्ठमको अविज्जानुसयं न परिजानाति, नो च सो
विचिकिच्छानुसयं न परिजानाति । अग्गमग्गसमङ्गि
च अट्ठमकं च ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला अविज्जानुसयं च
न परिजानन्ति विचिकिच्छानुसयं च न परिजानन्ति ।

25 २३६.(क) यो भवरागानुसयं न परिजानाति सो अविज्जानुसयं न
परिजानातीति ?

आमन्ता ।

(ख) यो वा पन अविज्जानुसयं न परिजानाति सो भवरागानु-
सयं न परिजानातीति ?

30 आमन्ता । (एकमूलकं)

२३७.(क) यो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च न परिजानाति सो मानानुसयं न परिजानातीति ?

अग्गमग्गसमङ्गी कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च न परिजानाति, नो च सो मानानुसयं न परिजानाति ।
द्वित्रं मग्गसमङ्गीनं ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला कामरागानु- 5
सयं च पटिघानुसयं च न परिजानन्ति मानानुसयं च न परिजानन्ति ।

(ख) यो वा पन मानानुसयं न परिजानाति सो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च न परिजानातीति ?

अनागामिमग्गसमङ्गी मानानुसयं न परिजानाति, नो 10
च सो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च न परिजानाति ।
द्वित्रं मग्गसमङ्गीनं ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला मानानुसयं
च न परिजानन्ति कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च न परिजानन्ति ।

यो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च न परिजानाति सो 15
दिट्ठानुसयं ... पे०... विचिकिच्छानुसयं न परिजानातीति ?

अट्ठमको कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च न परिजानाति, नो च सो विचिकिच्छानुसयं न परिजानाति । अनागामिमग्गसमङ्गी च अट्ठमकं च ठपेत्वा
अवसेसा पुग्गला कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च न 20
परिजानन्ति विचिकिच्छानुसयं च न परिजानन्ति ।

यो वा पन विचिकिच्छानुसयं न परिजानाति सो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च न परिजानातीति ?

अनागामिमग्गसमङ्गी विचिकिच्छानुसयं न परिजानाति, नो च सो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च न 25
परिजानाति । अनागामिमग्गसमङ्गी च अट्ठमकं च ठपेत्वा
अवसेसा पुग्गला विचिकिच्छानुसयं च न परिजानन्ति
कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च न परिजानन्ति ।

यो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च न परिजानाति सो 30
भवरागानुसयं ... पे०... अविज्जानुसयं न परिजानातीति ?

R. 347

B. 207

5

अग्गमग्गसमङ्गी कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च
न परिजानाति, नो च सो अविज्जानुसयं न परिजानाति ।
द्विन्नं मग्गसमङ्गीनं ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला कामरागानुसयं
च पटिघानुसयं च न परिजानन्ति अविज्जानुसयं च न
परिजानन्ति ।

यो वा पन अविज्जानुसयं न परिजानाति सो कामरागानु-
सयं च पटिघानुसयं च न परिजानाती ति ?

10

अनागामिमग्गसमङ्गी अविज्जानुसयं न परिजानाति,
नो च सो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च न
परिजानाति । द्विन्नं मग्गसमङ्गीनं ठपेत्वा अवसेसा
पुग्गला अविज्जानुसयं च न परिजानन्ति कामरागानुसयं
च पटिघानुसयं च न परिजानन्ति । (दुकमूलकं)

२३८.

15

यो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च न
परिजानाति सो दिट्ठानुसयं ... पे०... विचिकिच्छानुसयं न
परिजानाती ति ?

20

अट्ठमको कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं
च न परिजानाति, नो च सो विचिकिच्छानुसयं न
परिजानाति । द्विन्नं मग्गसमङ्गीनं च अट्ठमकं च ठपेत्वा
अवसेसा पुग्गला कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च
मानानुसयं च न परिजानन्ति विचिकिच्छानुसयं च न
परिजानन्ति ।

यो वा पन विचिकिच्छानुसयं न परिजानाति सो
कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च न
परिजानाती ति ?

25

अनागामिमग्गसमङ्गी विचिकिच्छानुसयं च मानानुसयं
च न परिजानाति, नो च सो कामरागानुसयं च
पटिघानुसयं च न परिजानाति । अग्गमग्गसमङ्गी
विचिकिच्छानुसयं च कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च
न परिजानाति, नो च सो मानानुसयं न परिजानाति ।
द्विन्नं मग्गसमङ्गीनं च अट्ठमकं च ठपेत्वा अवसेसा

30

पुगला विचिकिच्छानुसयं च न परिजानन्ति कामरागानु-
सयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च न परिजानन्ति ।
यो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च न
परिजानाति सो भवरागानुसयं ... पे०... अविज्जानुसयं
न परिजानातीति ?

5

आमन्ता ।

यो वा पन अविज्जानुसयं न परिजानाति सो कामरागानु-
सयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च न परिजानातीति ?

अनागामिमग्गसमङ्गी अविज्जानुसयं च मानानुसयं
च न परिजानाति, नो च सो कामरागानुसयं च 10
पटिघानुसयं च न परिजानाति । द्विन्नं मग्गसमङ्गीनं
ठपेत्वा अवसेसा पुगला अविज्जानुसयं च न परिजानन्ति
कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च न
परिजानन्ति । (तिकमूलकं)

२३६.(क) यो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च 15
दिट्ठानुसयं च न परिजानाति सो विचिकिच्छानुसयं न
परिजानातीति ?

आमन्ता ।

(ख) यो वा पन विचिकिच्छानुसयं न परिजानाति सो
कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं 20
च न परिजानातीति ?

B. 208

अनागामिमग्गसमङ्गी विचिकिच्छानुसयं च मानानुसयं
च दिट्ठानुसयं च न परिजानाति, नो च सो कामरागानु-
सयं च पटिघानुसयं च न परिजानाति । अग्गमग्ग-
समङ्गी विचिकिच्छानुसयं च कामरागानुसयं च 25
पटिघानुसयं च दिट्ठानुसयं च न परिजानाति, नो च
सो मानानुसयं न परिजानाति । द्विन्नं मग्गसमङ्गीनं च
अट्ठमकं च ठपेत्वा अवसेसा पुगला विचिकिच्छानुसयं
च न परिजानन्ति कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च
मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च न परिजानन्ति । ... पे०... । 30
(चतुक्कमूलकं)

२४०. यो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च न परिजानाति सो भवरागानुसयं ... पे०... अविज्जानुसयं न परिजानातीति ?

आमन्ता ।

५ यो वा पन अविज्जानुसयं न परिजानाति सो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च न परिजानातीति ?

अट्ठमको अविज्जानुसयं च कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च न परिजानाति, नो च सो दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च न परिजानाति ।
 १० अनागामिमग्गसमङ्गी अविज्जानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च न परिजानाति, नो च सो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च न परिजानाति ।
 द्वित्रं मग्गसमङ्गीनं च अट्ठमकं च ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला अविज्जानुसयं च न परिजानन्ति कामरागानुसयं
 १५ च पटिघानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च न परिजानन्ति । (पञ्चकमूलकं)

२४१.(क) यो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च भवरागानुसयं च
 २० न परिजानाति सो अविज्जानुसयं न परिजानातीति ?

आमन्ता ।

(ख) यो वा पन अविज्जानुसयं न परिजानाति सो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च भवरागानुसयं च न परिजानातीति ?

२५ अट्ठमको अविज्जानुसयं च कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च भवरागानुसयं च न परिजानाति, नो च सो दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च न परिजानाति ।
 अनागामिमग्गसमङ्गी अविज्जानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च
 ३० भवरागानुसयं च न परिजानाति, नो च सो काम-

रागानुसयं च पटिधानुसयं च न परिजानाति । द्वित्रं
मगसमङ्गीनं च अट्टमकं च ठपेत्वा अवसेसा पुगला
अविज्जानुसयं च न परिजानन्ति कामरागानुसयं च
पटिधानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च
विचिकिच्छानुसयं च भवरागानुसयं च न परिजानन्ति । 5
(छक्कमूलकं)

B. 209

(ङ) पटिलोमओकासो

२४२. (क) यतो कामरागानुसयं न परिजानाति ततो पटिधानुसयं न
परिजानातीति ?

R. 348

दुक्खाय वेदनाय ततो कामरागानुसयं न परिजानाति,
नो च ततो पटिधानुसयं न परिजानाति । रूपधातुया 10
अरूपधातुया अपरियापन्ने ततो कामरागानुसयं च न
परिजानाति पटिधानुसयं च न परिजानाति ।

(ख) यतो वा पन पटिधानुसयं न परिजानाति ततो कामरागानु-
सयं न परिजानातीति ?

कामधातुया द्वीसु वेदनासु ततो पटिधानुसयं न 15
परिजानाति, नो च ततो कामरागानुसयं न परिजानाति ।
रूपधातुया अरूपधातुया अपरियापन्ने ततो पटिधानुसयं
च न परिजानाति कामरागानुसयं च न परिजानाति ।

(क) यतो कामरागानुसयं न परिजानाति ततो मानानुसयं न
परिजानातीति ?

20

रूपधातुया अरूपधातुया ततो कामरागानुसयं न
परिजानाति, नो च ततो मानानुसयं न परिजानाति ।
दुक्खाय वेदनाय अपरियापन्ने ततो कामरागानुसयं च
न परिजानाति मानानुसयं च न परिजानाति ।

(ख) यतो वा पन मानानुसयं न परिजानाति ततो कामरागानु- 25
सयं न परिजानातीति ?

आमन्ता ।

यतो कामरागानुसयं न परिजानाति ततो दिट्ठानुसयं
... पे०... विचिकिच्छानुसयं न परिजानातीति ?

दुःखाय वेदनाय रूपधातुया अरूपधातुया ततो काम-
रागानुसयं न परिजानाति, नो च ततो विचिकिच्छानुसयं
न परिजानाति । अपरियापन्ने ततो कामरागानुसयं च न
परिजानाति विचिकिच्छानुसयं च न परिजानाति ।

5 यतो वा पन विचिकिच्छानुसयं न परिजानाति ततो
कामरागानुसयं न परिजानातीति ?

आमन्ता ।

(क) यतो कामरागानुसयं न परिजानाति ततो भवरागानुसयं
न परिजानातीति ?

10 रूपधातुया अरूपधातुया ततो कामरागानुसयं न
परिजानाति, नो च ततो भवरागानुसयं न परिजानाति ।

B. 210 दुःखाय वेदनाय अपरियापन्ने ततो कामरागानुसयं च
न परिजानाति भवरागानुसयं च न परिजानाति ।

(ख) यतो वा पन भवरागानुसयं न परिजानाति ततो
15 कामरागानुसयं न परिजानातीति ?

कामधातुया द्वीसु वेदनासु ततो भवरागानुसयं न
परिजानाति, नो च ततो कामरागानुसयं न परिजानाति ।

दुःखाय वेदनाय अपरियापन्ने ततो भवरागानुसयं च न
परिजानाति कामरागानुसयं च न परिजानाति ।

20 (क) यतो कामरागानुसयं न परिजानाति ततो अविज्जानुसयं
न परिजानातीति ?

दुःखाय वेदनाय रूपधातुया अरूपधातुया ततो
कामरागानुसयं न परिजानाति, नो च ततो अविज्जानु-

सयं न परिजानाति । अपरियापन्ने ततो कामरागानुसयं
च न परिजानाति अविज्जानुसयं च न परिजानाति ।

25 (ख) यतो वा पन अविज्जानुसयं न परिजानाति ततो
कामरागानुसयं न परिजानातीति ?

आमन्ता ।

२४३. (क) यतो पटिधानुसयं न परिजानाति ततो मानानुसयं न
परिजानातीति ?

कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया
ततो पटिधानुसयं न परिजानाति, नो च ततो मानानुसयं
न परिजानाति । अपरियापन्ने ततो पटिधानुसयं च न
परिजानाति मानानुसयं च न परिजानाति ।

(ख) यतो वा पन मानानुसयं न परिजानाति ततो पटिधानुसयं न 5
परिजानातीति ?

दुस्त्राय वेदनाय ततो मानानुसयं न परिजानाति, नो
च ततो पटिधानुसयं न परिजानाति । अपरियापन्ने ततो
मानानुसयं च न परिजानाति पटिधानुसयं च न
परिजानाति ।

10

यतो पटिधानुसयं न परिजानाति ततो दिट्ठानुसयं ... पे०...
विचिकिच्छानुसयं न परिजानातीति ?

कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया
ततो पटिधानुसयं न परिजानाति, नो च ततो
विचिकिच्छानुसयं न परिजानाति । अपरियापन्ने ततो 15
पटिधानुसयं च न परिजानाति विचिकिच्छानुसयं च न
परिजानाति ।

यतो वा पन विचिकिच्छानुसयं न परिजानाति ततो
पटिधानुसयं न परिजानातीति ?

आमन्ता ।

20

(क) यतो पटिधानुसयं न परिजानाति ततो भवरागानुसयं न
परिजानातीति ?

रूपधातुया अरूपधातुया ततो पटिधानुसयं न
परिजानाति, नो च ततो भवरागानुसयं न परिजानाति ।
कामधातुया द्वीसु वेदनासु अपरियापन्ने ततो पटिधानुसयं 25
च न परिजानाति भवरागानुसयं च न परिजानाति ।

B. 211

(ख) यतो वा पन भवरागानुसयं न परिजानाति ततो पटिधानु-
सयं न परिजानातीति ?

दुस्त्राय वेदनाय ततो भवरागानुसयं न परिजानाति,
नो च ततो पटिधानुसयं न परिजानाति । कामधातुया 30

R. 349

द्वीसु वेदनासु अपरियापन्ने ततो भवरागानुसयं च न परिजानाति पटिघानुसयं च न परिजानाति ।

(क) यतो पटिघानुसयं न परिजानाति ततो अविज्जानुसयं न परिजानातीति ?

5

कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया ततो पटिघानुसयं न परिजानाति, नो च ततो अविज्जानुसयं न परिजानाति । अपरियापन्ने ततो पटिघानुसयं च न परिजानाति अविज्जानुसयं च न परिजानाति ।

10

(ख) यतो वा पन अविज्जानुसयं न परिजानाति ततो पटिघानुसयं न परिजानातीति ?

आमन्ता ।

२४४.

यतो मानानुसयं न परिजानाति ततो दिट्ठानुसयं ...पे०... विचिकिच्छानुसयं न परिजानातीति ?

15

दुक्खाय वेदनाय ततो मानानुसयं न परिजानाति, नो च ततो विचिकिच्छानुसयं न परिजानाति । अपरियापन्ने ततो मानानुसयं च न परिजानाति विचिकिच्छानुसयं च न परिजानाति ।

20

यतो वा पन विचिकिच्छानुसयं न परिजानाति ततो मानानुसयं न परिजानातीति ?

आमन्ता ।

(क) यतो मानानुसयं न परिजानाति ततो भवरागानुसयं न परिजानातीति ?

आमन्ता ।

25

(ख) यतो वा पन भवरागानुसयं न परिजानाति ततो मानानुसयं न परिजानातीति ?

30

कामधातुया द्वीसु वेदनासु ततो भवरागानुसयं न परिजानाति, नो च ततो मानानुसयं न परिजानाति । दुक्खाय वेदनाय अपरियापन्ने ततो भवरागानुसयं च न परिजानाति मानानुसयं च न परिजानाति ।

(क) यतो मानानुसयं न परिजानाति ततो अविज्जानुसयं न परिजानातीति ?

दुक्खाय वेदनाय ततो मानानुसयं न परिजानाति, नो च ततो अविज्जानुसयं न परिजानाति । अपरियापन्ने ततो मानानुसयं च न परिजानाति अविज्जानुसयं च न परिजानाति ।

(ख) यतो वा पन अविज्जानुसयं न परिजानाति ततो मानानुसयं न परिजानातीति ?

B. 212

आमन्ता ।

२४५. (क) यतो दिट्ठानुसयं न परिजानाति ततो विचिकिच्छानुसयं न परिजानातीति ?

आमन्ता ।

(ख) यतो वा पन विचिकिच्छानुसयं न परिजानाति ततो दिट्ठानुसयं न परिजानातीति ?

आमन्ता । ...पे०... ।

15

२४६. (क) यतो विचिकिच्छानुसयं न परिजानाति ततो भवरागानुसयं न परिजानातिति ?

आमन्ता ।

(ख) यतो वा पन भवरागानुसयं न परिजानाति ततो विचिकिच्छानुसयं न परिजानातीति ?

20

कामधातुया तीसु वेदनासु ततो भवरागानुसयं न परिजानाति, नो च ततो विचिकिच्छानुसयं न परिजानाति । अपरियापन्ने ततो भवरागानुसयं च न परिजानाति विचिकिच्छानुसयं च न परिजानाति ।

(क) यतो विचिकिच्छानुसयं न परिजानाति ततो अविज्जानुसयं न परिजानातीति ?

25

आमन्ता ।

(ख) यतो वा पन अविज्जानुसयं न परिजानाति ततो विचिकिच्छानुसयं न परिजानातीति ?

आमन्ता ।

30

२४७.(क) यतो भवरागानुसयं न परिजानाति ततो अविज्जानुसयं न परिजानातीति ?

कामधातुया तीसु वेदनासु ततो भवरागानुसयं न परिजानाति, नो च ततो अविज्जानुसयं न परिजानाति ।
5 अपरियापन्ने ततो भवरागानुसयं च न परिजानाति अविज्जानुसयं च न परिजानाति ।

(ख) यतो वा पन अविज्जानुसयं न परिजानाति ततो भवरागानुसयं न परिजानातीति ?

आमन्ता । (एकमूलकं)

10 २४८.(क) यतो कामरागानुसयं च पटिधानुसयं च न परिजानाति ततो मानानुसयं न परिजानातीति ?

रूपधातुया अरूपधातुया ततो कामरागानुसयं च पटिधानुसयं च न परिजानाति, नो च ततो मानानुसयं न परिजानाति । अपरियापन्ने ततो कामरागानुसयं च
15 पटिधानुसयं च न परिजानाति मानानुसयं च न परिजानाति ।

(ख) यतो वा पन मानानुसयं न परिजानाति ततो कामरागानुसयं च पटिधानुसयं च न परिजानातीति ?

B. 213

दुक्खाय वेदनाय ततो मानानुसयं च कामरागानुसयं च न परिजानाति, नो च ततो पटिधानुसयं न परिजानाति । अपरियापन्ने ततो मानानुसयं च न परिजानाति कामरागानुसयं च पटिधानुसयं च न परिजानाति ।

यतो कामरागानुसयं च पटिधानुसयं च न परिजानाति ततो
25 दिट्ठानुसयं ... पे०... विचिकिच्छानुसयं न परिजानातीति ?

रूपधातुया अरूपधातुया ततो कामरागानुसयं च पटिधानुसयं च न परिजानाति, नो च ततो विचिकिच्छानुसयं न परिजानाति । अपरियापन्ने ततो कामरागानुसयं च पटिधानुसयं च न परिजानाति
30 विचिकिच्छानुसयं च न परिजानाति ।

यतो वा पन विचिकिच्छानुसयं न परिजानाति ततो
कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च न परिजानातीति ?

आमन्ता ।

(क) यतो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च न परिजानाति
ततो भवरागानुसयं न परिजानातीति ?

5

रूपधातुया अरूपधातुया ततो कामरागानुसयं च
पटिघानुसयं च न परिजानाति, नो च ततो भवरागानु-
सयं न परिजानाति । अपरियापन्ने ततो कामरागानुसयं
च पटिघानुसयं च न परिजानाति भवरागानुसयं च न
परिजानाति ।

10

(ख) यतो वा पन भवरागानुसयं न परिजानाति ततो कामरागानु-
सयं च पटिघानुसयं च न परिजानातीति ?

दुस्त्राय वेदनाय ततो भवरागानुसयं च कामरागानु-
सयं च न परिजानाति, नो च ततो पटिघानुसयं न
परिजानाति । कामधातुया द्वीसु वेदनासु ततो भव- 15
रागानुसयं च पटिघानुसयं च न परिजानाति, नो च
ततो कामरागानुसयं न परिजानाति । अपरियापन्ने ततो
भवरागानुसयं च न परिजानाति कामरागानुसयं च
पटिघानुसयं च न परिजानाति ।

R. 350

(क) यतो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च न परिजानाति 20
ततो अविज्जानुसयं न परिजानातीति ?

रूपधातुया अरूपधातुया ततो कामरागानुसयं च
पटिघानुसयं च न परिजानाति, नो च ततो अविज्जानुसयं
न परिजानाति । अपरियापन्ने ततो कामरागानुसयं च
पटिघानुसयं च न परिजानाति अविज्जानुसयं च न 25
परिजानाति ।

(ख) यतो वा पन अविज्जानुसयं न परिजानाति ततो
कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च न परिजानातीति ?

आमन्ता । (दुकमूलकं)

B. 214

२४६.

यतो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च न
परिजानाति ततो दिट्ठानुसयं ... पे०... विचिकिच्छानुसयं
न परिजानातीति ?

आमन्ता ।

5

यतो वा पन विचिकिच्छानुसयं न परिजानाति ततो
कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च न
परिजानातीति ?

आमन्ता ।

10

(क) यतो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च न
परिजानाति ततो भवरागानुसयं न परिजानातीति ?

आमन्ता ।

(ख) यतो वा पन भवरागानुसयं न परिजानाति ततो कामरागानु-
सयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च न परिजानातीति ?

15

दुक्खाय वेदनाय ततो भवरागानुसयं च कामरागानुसयं
च मानानुसयं च न परिजानाति, नो च ततो पटिघानुसयं
न परिजानाति । कामघानुया द्वीसु वेदनासु ततो
भवरागानुसयं च पटिघानुसयं च न परिजानाति, नो
च ततो कामरागानुसयं च मानानुसयं च न परिजानाति ।

20

अपरिधापन्ने ततो भवरागानुसयं च न परिजानाति
कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च न
परिजानाति ।

(क) यतो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च न
परिजानाति ततो अविज्जानुसयं न परिजानातीति ?

आमन्ता ।

25

(ख) यतो वा पन अविज्जानुसयं न परिजानाति ततो
कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च न
परिजानातीति ?

आमन्ता । (तिकमूलकं)

२५०.(क) यतो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च

दिट्ठानुसयं च न परिजानाति ततो विचिकिच्छानुसयं न परिजानातीति ?

आमन्ता ।

(ख) यतो वा पन विचिकिच्छानुसयं न परिजानाति ततो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं 5 च न परिजानातीति ?

आमन्ता । ... पे०... । (चतुक्कमूलकं)

२५१. (क) यतो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च न परिजानाति ततो भवरागानुसयं न परिजानातीति ? 10

आमन्ता ।

(ख) यतो वा पन भवरागानुसयं न परिजानाति ततो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च न परिजानातीति ?

दुक्खाय वेदनाय ततो भवरागानुसयं च कामरागानुसयं च मानानुसयं च न परिजानाति, नो च ततो पटिघानुसयं च दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च न परिजानाति । कामधातुया द्वीसु वेदनासु ततो भवरागानुसयं च पटिघानुसयं च न परिजानाति, नो च ततो कामरागानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च 20 विचिकिच्छानुसयं च न परिजानाति । अपरियापन्ने ततो भवरागानुसयं च न परिजानाति कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च न परिजानाति ।

B. 215

(क) यतो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च न परिजानाति ततो अविज्जानुसयं न परिजानातीति ? 25

आमन्ता ।

(ख) यतो वा पन अविज्जानुसयं न परिजानाति ततो

कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं
च विचिकिच्छानुसयं च न परिजानातीति ?

आमन्ता । (पञ्चकमूलकं)

२५२. (क) यतो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च
५ दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च भवरागानुसयं च न
परिजानाति ततो अविज्जानुसयं न परिजानातीति ?

आमन्ता ।

(ख) यतो वा पन अविज्जानुसयं न परिजानाति ततो
कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं
१० च विचिकिच्छानुसयं च भवरागानुसयं च न परिजानातीति
ति ?

आमन्ता । (छक्कमूलकं)

(च) पटिलोमपुग्गलोकासा

२५३. (क) यो यतो कामरागानुसयं न परिजानाति सो ततो
पटिघानुसयं न परिजानातीति ?

१५ अनागामिमग्गसमङ्गी दुक्खाय वेदनाय सो ततो
कामरागानुसयं न परिजानाति, नो च सो ततो पटिघानु-
सयं न परिजानाति । स्वेव पुग्गलो रूपधातुया अरूप-
धातुया अपरियापन्ने सो ततो कामरागानुसयं च न
परिजानाति पटिघानुसयं च न परिजानाति । अनागामि-
२० मग्गसमङ्गी ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला सब्बत्थ कामरागानु-
सयं च न परिजानन्ति पटिघानुसयं च न परिजानन्ति ।

(ख) यो वा पन यतो पटिघानुसयं न परिजानाति सो ततो
कामरागानुसयं न परिजानातीति ?

२५ अनागामिमग्गसमङ्गी कामधातुया द्वीसु वेदनासु सो
ततो पटिघानुसयं न परिजानाति, नो च सो ततो
कामरागानुसयं न परिजानाति । स्वेव पुग्गलो रूपधातुया
अरूपधातुया अपरियापन्ने सो ततो पटिघानुसयं च न
परिजानाति कामरागानुसयं च न परिजानाति । अनागामि-

मग्गसमङ्गी ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला सब्बत्थ पटिधानुसयं
च न परिजानन्ति कामरागानुसयं च न परिजानन्ति ।

(क) यो यतो कामरागानुसयं न परिजानाति सो ततो मानानु-
सयं न परिजानातीति ?

अग्गमग्गसमङ्गी कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया 5
अरूपधातुया सो ततो कामरागानुसयं न परिजानाति,
नो च सो ततो मानानुसयं न परिजानाति । स्वेव' R. 351
पुग्गलो' दुक्खाय वेदनाय अपरियापन्ने सो ततो
कामरागानुसयं च न परिजानाति मानानुसयं च न
परिजानाति । द्विन्नं मग्गसमङ्गीनं ठपेत्वा अवसेसा 10
पुग्गला सब्बत्थ कामरागानुसयं च न परिजानन्ति
मानानुसयं च न परिजानन्ति ।

(ख) यो वा पन यतो मानानुसयं न परिजानाति सो ततो
कामरागानुसयं न परिजानातीति ?

अनागामिमग्गसमङ्गी कामधातुया द्वीसु वेदनासु सो 15
ततो मानानुसयं न परिजानाति, नो च सो ततो
कामरागानुसयं न परिजानाति । स्वेव पुग्गलो दुक्खाय
वेदनाय रूपधातुया अरूपधातुया अपरियापन्ने सो ततो
मानानुसयं च न परिजानाति कामरागानुसयं च न
परिजानाति । द्विन्नं मग्गसमङ्गीनं ठपेत्वा अवसेसा 20
पुग्गला सब्बत्थ मानानुसयं च न परिजानन्ति काम-
रागानुसयं च न परिजानन्ति ।

यो यतो कामरागानुसयं न परिजानाति सो ततो
दिट्ठानुसयं ... पे०... विचिकिच्छानुसयं न परिजानातीति ?

अट्ठमको कामधातुया तीसु वेदनासु रूपधातुया अरूप- 25
धातुया सो ततो कामरागानुसयं न परिजानाति, नो च
सो ततो विचिकिच्छानुसयं न परिजानाति । स्वेव पुग्गलो
अपरियापन्ने सो ततो कामरागानुसयं च न परिजानाति
विचिकिच्छानुसयं च न परिजानाति । अनागामि-

मग्गसमङ्गी च अट्टमकं च ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला सव्वत्थ कामरागानुसयं च न परिजानन्ति विचिकिच्छानुसयं च न परिजानन्ति ।

यो वा पन यतो विचिकिच्छानुसयं न परिजानाति सो ततो कामरागानुसयं न परिजानाती ति ?

अनागामिमग्गसमङ्गी कामधातुया द्वीसु वेदनासु सो ततो विचिकिच्छानुसयं न परिजानाति, नो च सो ततो कामरागानुसयं न परिजानाति । स्वेव पुग्गलो दुक्खाय वेदनाय रूपधातुया अरूपधातुया अपरियापन्ने सो ततो विचिकिच्छानुसयं च न परिजानाति कामरागानुसयं च न परिजानाति । अनागामिमग्गसमङ्गी च अट्टमकं च ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला सव्वत्थ विचिकिच्छानुसयं च न परिजानन्ति कामरागानुसयं च न परिजानन्ति ।

(क) यो यतो कामरागानुसयं न परिजानाति सो ततो भवरागानुसयं न परिजानाती ति ?

अग्गमग्गसमङ्गी रूपधातुया अरूपधातुया सो ततो कामरागानुसयं न परिजानाति, नो च सो ततो भवरागानुसयं न परिजानाति । स्वेव पुग्गलो कामधातुया तीसु वेदनासु अपरियापन्ने सो ततो कामरागानुसयं च न परिजानाति भवरागानुसयं च न परिजानाति । द्विन्नं मग्गसमङ्गीनं ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला सव्वत्थ कामरागानुसयं च न परिजानन्ति भवरागानुसयं च न परिजानन्ति ।

(ख) यो वा पन यतो भवरागानुसयं न परिजानाति सो ततो कामरागानुसयं न परिजानाती ति ?

अनागामिमग्गसमङ्गी कामधातुया द्वीसु वेदनासु सो ततो भवरागानुसयं न परिजानाति, नो च सो ततो कामरागानुसयं न परिजानाति । स्वेव पुग्गलो दुक्खाय वेदनाय रूपधातुया अरूपधातुया अपरियापन्ने सो ततो भवरागानुसयं च न परिजानाति कामरागानुसयं च न परिजानाति । द्विन्नं मग्गसमङ्गीनं ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला

सब्वत्थ भवरागानुसयं च न परिजानन्ति कामरागानुसयं
च न परिजानन्ति ।

(क) यो यतो कामरागानुसयं न परिजानाति सो ततो
अविज्जानुसयं न परिजानाती ति ?

अग्गमग्गसमङ्गी कामधातुया तीसु वेदनासु रूपधातुया 5
अरूपधातुया सो ततो कामरागानुसयं न परिजानाति,
नो च सो ततो अविज्जानुसयं न परिजानाति । स्वेव
पुग्गलो अपरियापन्ने सो ततो कामरागानुसयं च न
परिजानाति अविज्जानुसयं च न परिजानाति । द्विन्नं मग्ग-
समङ्गीनं ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला सब्वत्थ कामरागानु- 10
सयं च न परिजानन्ति अविज्जानुसयं च न परिजानन्ति ।

(ख) यो वा पन यतो अविज्जानुसयं न परिजानाति सो ततो
कामरागानुसयं न परिजानाती ति ?

अनागामिमग्गसमङ्गी कामधातुया द्वीसु वेदनासु सो
ततो अविज्जानुसयं न परिजानाति, नो च सो ततो 15
कामरागानुसयं न परिजानाति । स्वेव पुग्गलो दुक्खाय
वेदनाय रूपधातुया अरूपधातुया अपरियापन्ने सो ततो
अविज्जानुसयं च न परिजानाति कामरागानुसयं च न
परिजानाति । द्विन्नं मग्गसमङ्गीनं ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला
सब्वत्थ अविज्जानुसयं च न परिजानन्ति कामरागानुसयं 20
च न परिजानन्ति ।

B. 218

२५४.(क) यो यतो पटिघानुसयं न परिजानाति सो ततो मानानुसयं
न परिजानाती ति ?

अग्गमग्गसमङ्गी कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया
अरूपधातुया सो ततो पटिघानुसयं न परिजानाति, नो 25
च सो ततो मानानुसयं न परिजानाति । स्वेव पुग्गलो
दुक्खाय वेदनाय अपरियापन्ने सो ततो पटिघानुसयं च
न परिजानाति मानानुसयं च न परिजानाति । द्विन्नं
मग्गसमङ्गीनं ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला सब्वत्थ पटिघानु-
सयं च न परिजानन्ति मानानुसयं च न परिजानन्ति । 30

R. 352

(ख) यो वा पन यतो मानानुसयं न परिजानाति सो ततो पटिधानुसयं न परिजानातीति ?

अनागामिमग्गसमङ्गी दुक्खाय वेदनाय सो ततो मानानुसयं न परिजानाति, नो च सो ततो पटिधानुसयं न परिजानाति । स्वेव पुग्गलो कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया अपरियापन्ने सो ततो मानानुसयं च न परिजानाति पटिधानुसयं च न परिजानाति । द्विन्नं मग्गसमङ्गीनं ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला सब्बत्थ मानानुसयं च न परिजानन्ति पटिधानुसयं च न परिजानन्ति ।

यो यतो पटिधानुसयं न परिजानाति सो ततो दिट्ठानुसयं ... पे०... विचिकिच्छानुसयं न परिजानातीति ?

अट्ठमको कामधातुया तीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया सो ततो पटिधानुसयं न परिजानाति, नो च सो ततो विचिकिच्छानुसयं न परिजानाति । स्वेव पुग्गलो अपरियापन्ने सो ततो पटिधानुसयं च न परिजानाति^१ विचिकिच्छानुसयं च न परिजानाति । अनागामिमग्गसमङ्गी च अट्ठमकं च ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला सब्बत्थ पटिधानुसयं च न परिजानन्ति विचिकिच्छानुसयं च न परिजानन्ति ।

यो वा पन यतो विचिकिच्छानुसयं न परिजानाति सो ततो पटिधानुसयं न परिजानातीति ?

अनागामिमग्गसमङ्गी दुक्खाय वेदनाय सो ततो विचिकिच्छानुसयं न परिजानाति, नो च सो ततो पटिधानुसयं न परिजानाति । स्वेव पुग्गलो कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया अपरियापन्ने सो ततो विचिकिच्छानुसयं च न परिजानाति पटिधानुसयं च न परिजानाति । अनागामिमग्गसमङ्गी च अट्ठमकं च ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला सब्बत्थ विचिकिच्छानुसयं च न परिजानन्ति पटिधानुसयं च न परिजानन्ति ।

(क) यो यतो पटिधानुसयं न परिजानाति सो ततो भवरागानु-
सयं न परिजानातीति ?

अग्गमग्गसमङ्गी रूपधातुया अरूपधातुया सो ततो
पटिधानुसयं न परिजानाति, नो च सो ततो भवरागानु-
सयं न परिजानाति । स्वेव पुग्गलो कामधातुया तीसु 5
वेदनासु अपरियापन्ने सो ततो पटिधानुसयं च न
परिजानाति भवरागानुसयं च न परिजानाति । द्विन्नं मग्ग-
समङ्गीनं ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला सब्बत्थ पटिधानुसयं
च न परिजानन्ति भवरागानुसयं च न परिजानन्ति ।

(ख) यो वा पन यतो भवरागानुसयं न परिजानाति सो ततो 10
पटिधानुसयं न परिजानातीति ?

अनागामिमग्गसमङ्गी दुक्खाय वेदनाय सो ततो
भवरागानुसयं न परिजानाति, नो च सो ततो पटिधानुसयं
न परिजानाति । स्वेव पुग्गलो कामधातुया द्वीसु वेदनासु
रूपधातुया अरूपधातुया अपरियापन्ने सो ततो भवरागानु- 15
सयं च न परिजानाति पटिधानुसयं च न परिजानाति ।
द्विन्नं मग्गसमङ्गीनं ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला सब्बत्थ
भवरागानुसयं च न परिजानन्ति पटिधानुसयं च न
परिजानन्ति ।

(क) यो यतो पटिधानुसयं न परिजानाति सो ततो अविज्जानुसयं 20
न परिजानातीति ?

अग्गमग्गसमङ्गी कामधातुया तीसु वेदनासु रूपधातुया
अरूपधातुया सो ततो पटिधानुसयं न परिजानाति, नो
च सो ततो अविज्जानुसयं न परिजानाति । स्वेव
पुग्गलो अपरियापन्ने सो ततो पटिधानुसयं च न 25
परिजानाति अविज्जानुसयं च न परिजानाति । द्विन्नं
मग्गसमङ्गीनं ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला सब्बत्थ पटिधानु-
सयं च न परिजानन्ति अविज्जानुसयं च न परिजानन्ति ।

(ख) यो वा पन यतो अविज्जानुसयं न परिजानाति सो ततो
पटिधानुसयं न परिजानातीति ?

अनागामिमग्समङ्गी दुक्खाय वेदनाय सो ततो
अविज्जानुसयं न परिजानाति, नो च सो ततो पटिधानु-
सयं न परिजानाति । स्वेव पुग्गलो कामधातुया द्वीसु वेदनासु
रूपधातुया अरूपधातुया अपरियापन्ने सो ततो अविज्जानुसयं
च न परिजानाति पटिधानुसयं च न परिजानाति । द्विचं
मग्समङ्गीनं ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला सब्बत्थ अविज्जानु-
सयं च न परिजानन्ति पटिधानुसयं च न परिजानन्ति ।

B. 220 5

२५५. यो यतो मानानुसयं न परिजानाति सो ततो दिट्ठानुसयं
... पे०... विचिकिच्छानुसयं न परिजानाती ति ?

10

अट्ठमको कामधातुया तीसु वेदनासु रूपधातुया
अरूपधातुया सो ततो मानानुसयं न परिजानाति, नो
च सो ततो विचिकिच्छानुसयं न परिजानाति । स्वेव
पुग्गलो अपरियापन्ने सो ततो मानानुसयं च न
परिजानाति विचिकिच्छानुसयं च न परिजानाति ।
अग्गमग्समङ्गी च अट्ठमकं च ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला
सब्बत्थ मानानुसयं च न परिजानन्ति विचिकिच्छानुसयं
च न परिजानन्ति ।

15

यो वा पन यतो विचिकिच्छानुसयं न परिजानाति सो
ततो मानानुसयं न परिजानाती ति ?

20

अग्गमग्समङ्गी कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया
अरूपधातुया सो ततो विचिकिच्छानुसयं न परिजानाति,
नो च सो ततो मानानुसयं न परिजानाति । स्वेव
पुग्गलो दुक्खाय वेदनाय अपरियापन्ने सो ततो
विचिकिच्छानुसयं च न परिजानाति मानानुसयं च
न परिजानाति । अग्गमग्समङ्गी च अट्ठमकं च ठपेत्वा
अवसेसा पुग्गला सब्बत्थ विचिकिच्छानुसयं च न
परिजानन्ति मानानुसयं च न परिजानन्ति ।

R. 353

25

(क) यो यतो मानानुसयं न परिजानाति सो ततो भवरागानुसयं
न परिजानाती ति ?

30

आमन्ता ।

(ख) यो वा पन यतो भवरागानुसयं न परिजानाति सो ततो मानानुसयं न परिजानातीति ?

अग्गमग्गसमङ्गी कामधातुया द्वीसु वेदनासु सो ततो भवरागानुसयं न परिजानाति, नो च सो ततो मानानुसयं न परिजानाति । स्वेव पुग्गलो दुक्खाय वेदनाय 5 अपरियापन्ने सो ततो भवरागानुसयं च न परिजानाति मानानुसयं च न परिजानाति । अग्गमग्गसमङ्गी ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला सब्बत्थ भवरागानुसयं च न परिजानन्ति मानानुसयं च न परिजानन्ति ।

(क) यो यतो मानानुसयं न परिजानाति सो ततो अविज्जानुसयं 10 न परिजानातीति ?

अग्गमग्गसमङ्गी दुक्खाय वेदनाय सो ततो मानानुसयं न परिजानाति, नो च सो ततो अविज्जानुसयं न परिजानाति । स्वेव पुग्गलो अपरियापन्ने सो ततो मानानुसयं च न परिजानाति अविज्जानुसयं च न 15 परिजानाति । अग्गमग्गसमङ्गी ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला सब्बत्थ मानानुसयं च न परिजानन्ति अविज्जानुसयं च न परिजानन्ति । B. 221

(ख) यो वा पन यतो अविज्जानुसयं न परिजानाति सो ततो मानानुसयं न परिजानातीति ? 20
आमन्ता ।

२५६. (क) यो यतो दिट्ठानुसयं न परिजानाति सो ततो विचिकिच्छानुसयं न परिजानातीति ?
आमन्ता ।

(ख) यो वा पन यतो विचिकिच्छानुसयं न परिजानाति सो 25 ततो दिट्ठानुसयं न परिजानातीति ?
आमन्ता । ...पे०^१... ।

२५७. (क) यो यतो^२ विचिकिच्छानुसयं न परिजानाति सो ततो भवरागानुसयं न परिजानातीति ?

१. सी०, रो० पोत्थकेसु नत्थि । २. यतो दिट्ठानुसयं ... पे०... - सी०, रो०, एवमुपरि पि ।

अग्गमग्गसमङ्गी रूपधातुया अरूपधातुया सो ततो
 विचिकिच्छानुसयं न परिजानाति, नो च सो ततो
 भवरागानुसयं न परिजानाति । स्वेव पुग्गलो कामधातुया
 तीसु वेदनासु अपरियापन्ने सो ततो विचिकिच्छानुसयं^१
 5 च न परिजानाति भवरागानुसयं च न परिजानाति ।
 अग्गमग्गसमङ्गी च अट्ठमकं च ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला
 सब्बत्थ विचिकिच्छानुसयं च न परिजानन्ति भवरागानु-
 सयं च न परिजानन्ति ।

(ख) यो वा पन यतो भवरागानुसयं न परिजानाति सो ततो
 10 विचिकिच्छानुसयं न परिजानाती ति ?

अट्ठमको कामधातुया तीसु वेदनासु रूपधातुया अरूप-
 धातुया सो ततो भवरागानुसयं न परिजानाति, नो च
 सो ततो विचिकिच्छानुसयं न परिजानाति । स्वेव
 पुग्गलो अपरियापन्ने सो ततो भवरागानुसयं^२ च न
 15 परिजानाति^३ विचिकिच्छानुसयं च न परिजानाति ।
 अग्गमग्गसमङ्गी च अट्ठमकं च ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला
 सब्बत्थ भवरागानुसयं च न परिजानन्ति विचिकिच्छानु-
 सयं च न परिजानन्ति ।

(क) यो यतो विचिकिच्छानुसयं न परिजानाति सो ततो
 20 अविज्जानुसयं न परिजानाती ति ?

अग्गमग्गसमङ्गी कामधातुया तीसु वेदनासु रूपधातुया
 अरूपधातुया सो ततो विचिकिच्छानुसयं न परिजानाति,
 नो च सो ततो अविज्जानुसयं न परिजानाति । स्वेव^३
 पुग्गलो अपरियापन्ने सो ततो विचिकिच्छानुसयं च न
 25 परिजानाति अविज्जानुसयं च न परिजानाति^३ । अग्गमग्ग-
 समङ्गी च अट्ठमकं च ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला सब्बत्थ
 विचिकिच्छानुसयं च न परिजानन्ति अविज्जानुसयं च
 न परिजानन्ति ।

B. 222

(ख) यो वा पन यतो अविज्जानुसयं न परिजानाति सो ततो
 30 विचिकिच्छानुसयं न परिजानाती ति ?

१. पटिधानुसयं - रो० । २-२. पटिधानुसयं च - रो० । ३-३. रो० पोत्वके नत्थि ।

अट्टमको कामधातुया तीसु वेदनासु रूपधातुया अरूप-
धातुया सो ततो अविज्जानुसयं^१ न परिजानाति, नो च
सो ततो विचिकिच्छानुसयं न परिजानाति । स्वेव पुगलो
अपरियापन्ने सो ततो अविज्जानुसयं^२ च न परिजानाति^३
विचिकिच्छानुसयं च न परिजानाति । अग्गमग्गसमङ्गी 5
च अट्टमकं च ठपेत्वा अवसेसा पुगला सब्बत्थ अविज्जानु-
सयं च न परिजानन्ति विचिकिच्छानुसयं च न
परिजानन्ति ।

२५८.(क) यो यतो भवरागानुसयं न परिजानाति सो ततो अविज्जानु-
सयं न परिजानातीति ? 10

अग्गमग्गसमङ्गी कामधातुया तीसु वेदनासु सो ततो
भवरागानुसयं न परिजानाति, नो च सो ततो अविज्जानु-
सयं न परिजानाति । स्वेव पुगलो अपरियापन्ने सो
ततो भवरागानुसयं च न परिजानाति अविज्जानुसयं च
न परिजानाति । अग्गमग्गसमङ्गी ठपेत्वा अवसेसा 15
पुगला सब्बत्थ भवरागानुसयं च न परिजानन्ति
अविज्जानुसयं च न परिजानन्ति ।

(ख) यो वा पन यतो अविज्जानुसयं न परिजानाति सो ततो
भवरागानुसयं न परिजानातीति ?

आमन्ता । (एकमूलकं) 20

२५९.(क) यो यतो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च न परिजानाति
सो ततो मानानुसयं न परिजानातीति ?

R. 354

अग्गमग्गसमङ्गी कामधातुया द्वीसु^३ वेदनासु रूपधातुया
अरूपधातुया सो ततो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च
न परिजानाति, नो च सो ततो मानानुसयं न 25
परिजानाति । स्वेव पुगलो दुक्खाय वेदनाय अपरियापन्ने
सो ततो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च न
परिजानाति मानानुसयं च न परिजानाति । द्विभं
मग्गसमङ्गीनं ठपेत्वा अवसेसा पुगला सब्बत्थ कामरागानु-

सयं च पटिधानुसयं च न परिजानन्ति मानानुसयं च न परिजानन्ति ।

(ख) यो वा पन यतो मानानुसयं न परिजानाति सो ततो कामरागानुसयं च पटिधानुसयं च न परिजानातीति ?

5 अनागामिमग्समङ्गी दुक्खाय वेदनाय सो ततो मानानुसयं च कामरागानुसयं च न परिजानाति, नो च सो ततो पटिधानुसयं न परिजानाति । स्वेव पुग्गलो कामधातुया द्वीसु वेदनासु सो ततो मानानुसयं च पटिधानुसयं च न परिजानाति, नो च सो ततो कामरागानुसयं न परिजानाति । स्वेव पुग्गलो रूपधातुया अरूपधातुया अपरियापन्ने सो ततो मानानुसयं च न परिजानाति कामरागानुसयं च पटिधानुसयं च न परिजानाति । द्विन्नं मग्समङ्गीनं ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला सब्बत्थ मानानुसयं च न परिजानन्ति कामरागानुसयं च पटिधानुसयं च न परिजानन्ति ।

यो यतो कामरागानुसयं च पटिधानुसयं च न परिजानाति सो ततो दिट्ठानुसयं ... पे०... विचिकिच्छानुसयं न परिजानातीति ?

20 अट्टमको कामधातुया तीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया सो ततो कामरागानुसयं च पटिधानुसयं च न परिजानाति, नो च सो ततो विचिकिच्छानुसयं न परिजानाति । स्वेव पुग्गलो अपरियापन्ने सो ततो कामरागानुसयं च पटिधानुसयं च न परिजानाति विचिकिच्छानुसयं च न परिजानाति । अनागामिमग्समङ्गि च अट्टमकं च ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला सब्बत्थ कामरागानुसयं च पटिधानुसयं च न परिजानन्ति विचिकिच्छानुसयं च न परिजानन्ति ।

यो वा पन यतो विचिकिच्छानुसयं न परिजानाति सो ततो कामरागानुसयं च पटिधानुसयं च न परिजानातीति ?

30 अनागामिमग्समङ्गी दुक्खाय वेदनाय सो ततो

विचिकिच्छानुसयं च कामरागानुसयं च न परिजानाति,
 नो च सो ततो पटिघानुसयं न परिजानाति । स्वेव
 पुग्गलो कामधातुया द्वीसु वेदनासु सो ततो विचिकिच्छानु-
 सयं च पटिघानुसयं च न परिजानाति, नो च सो ततो
 कामरागानुसयं न परिजानाति । स्वेव पुग्गलो रूप- 5
 धातुया अरूपधातुया अपरियापन्ने सो ततो विचिकिच्छानुसयं
 च न परिजानाति कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च न
 परिजानाति । अनागामिमग्गसमङ्गी च अट्ठमकं च
 ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला सब्बत्थ विचिकिच्छानुसयं च
 न परिजानन्ति कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च न 10
 परिजानन्ति ।

(क) यो यतो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च न परिजानाति
 सो ततो भवरागानुसयं न परिजानातीति ?

अग्गमग्गसमङ्गी रूपधातुया अरूपधातुया सो ततो
 कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च न परिजानाति, नो च 15
 सो ततो भवरागानुसयं न परिजानाति । स्वेव पुग्गलो
 कामधातुया तीसु वेदनासु अपरियापन्ने सो ततो
 कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च न परिजानाति
 भवरागानुसयं च न परिजानाति । द्विचं मग्गसमङ्गीनं
 ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला सब्बत्थ कामरागानुसयं च 20
 पटिघानुसयं च न परिजानन्ति भवरागानुसयं च न
 परिजानन्ति ।

B. 224

(ख) यो वा पन यतो भवरागानुसयं न परिजानाति सो ततो
 कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च न परिजानातीति ?

अनागामिमग्गसमङ्गी दुक्खाय वेदनाय सो ततो 25
 भवरागानुसयं च कामरागानुसयं च न परिजानाति, नो
 च सो ततो पटिघानुसयं न परिजानाति । स्वेव पुग्गलो
 कामधातुया द्वीसु वेदनासु सो ततो भवरागानुसयं च
 पटिघानुसयं च न परिजानाति, नो च सो ततो
 कामरागानुसयं न परिजानाति । स्वेव पुग्गलो रूपधातुया 30

5

अरूपधातुया अपरियापन्ने सो ततो भवरागानुसयं च न
परिजानाति कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च न
परिजानाति । द्विन्नं मग्गसमङ्गीनं ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला
सब्बत्थ भवरागानुसयं च न परिजानन्ति कामरागानुसयं
च पटिघानुसयं च न परिजानन्ति ।

(क) यो यतो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च न परिजानाति
सो ततो अविज्जानुसयं न परिजानातीति ?

10

अग्गमग्गसमङ्गी कामधातुया तीसु वेदनासु रूपधातुया
अरूपधातुया सो ततो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च
न परिजानाति, नो च सो ततो अविज्जानुसयं न
परिजानाति । स्वेव पुग्गलो अपरियापन्ने सो ततो
कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च न परिजानाति
अविज्जानुसयं च न परिजानाति । द्विन्नं मग्गसमङ्गीनं
ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला सब्बत्थ कामरागानुसयं च
पटिघानुसयं च न परिजानन्ति अविज्जानुसयं च न
परिजानन्ति ।

15

(ख) यो वा पन यतो अविज्जानुसयं न परिजानाति सो ततो
कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च न परिजानातीति ?

20

अनागामिमग्गसमङ्गी दुक्खाय वेदनाय सो ततो
अविज्जानुसयं च कामरागानुसयं च न परिजानाति, नो
च सो ततो पटिघानुसयं न परिजानाति । स्वेव पुग्गलो
कामधातुया द्वीसु वेदनासु सो ततो अविज्जानुसयं च
पटिघानुसयं च न परिजानाति, नो च सो ततो
कामरागानुसयं न परिजानाति । स्वेव पुग्गलो रूपधातुया
अरूपधातुया अपरियापन्ने सो ततो अविज्जानुसयं च न
परिजानाति कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च न
परिजानाति । द्विन्नं मग्गसमङ्गीनं ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला
सब्बत्थ अविज्जानुसयं च न परिजानन्ति कामरागानुसयं
च पटिघानुसयं च न परिजानन्ति । (दुकमूलकं)

25

B. 225

न परिजानाति सो ततो दिट्ठानुसयं ... पे०... विचिकिच्छानु-
सयं न परिजानाती ति ?

अट्ठमको कामधातुया तीसु वेदनासु रूपधातुया अरूप-
धातुया सो ततो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च
मानानुसयं च न परिजानाति, नो च सो ततो 5
विचिकिच्छानुसयं न परिजानाति । स्वेव पुग्गलो
अपरियापन्ने सो ततो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च
मानानुसयं च न परिजानाति विचिकिच्छानुसयं च न
परिजानाति । द्विन्नं मग्गसमङ्गीनं च अट्ठमकं च ठपेट्वा
अवसेसा पुग्गला सब्बत्थ कामरागानुसयं च पटिघानुसयं 10
च मानानुसयं च न परिजानन्ति विचिकिच्छानुसयं च
न परिजानन्ति ।

यो वा पन यतो विचिकिच्छानुसयं न परिजानाति सो
ततो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च न
परिजानाती ति ? 15

अनागामिमग्गसमङ्गी दुक्खाय वेदनाय सो ततो
विचिकिच्छानुसयं च कामरागानुसयं च मानानुसयं च
न परिजानाति, नो च सो ततो पटिघानुसयं न
परिजानाति । स्वेव पुग्गलो कामधातुया द्वीसु वेदनासु
सो ततो विचिकिच्छानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं 20
च न परिजानाति, नो च सो ततो कामरागानुसयं न
परिजानाति । स्वेव पुग्गलो रूपधातुया अरूपधातुया
अपरियापन्ने सो ततो विचिकिच्छानुसयं च न परिजानाति
कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च न
परिजानाति । अग्गमग्गसमङ्गी कामधातुया द्वीसु वेदनासु 25
रूपधातुया अरूपधातुया सो ततो विचिकिच्छानुसयं च
कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च न परिजानाति, नो
च सो ततो मानानुसयं न परिजानाति । स्वेव पुग्गलो
दुक्खाय वेदनाय अपरियापन्ने सो ततो विचिकिच्छानुसयं
च न परिजानाति कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च 30

मानानुसयं च न परिजानाति । द्वित्रं मग्गसमङ्गीनं च
अट्ठमकं च ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला सब्बत्थ विचिकिच्छानु-
सयं च न परिजानन्ति कामरागानुसयं च पटिघानुसयं
च मानानुसयं च न परिजानन्ति ।

- 5 (क) यो यतो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च
न परिजानाति सो ततो भवरागानुसयं न परिजानातीति ?
आमन्ता ।

B. 226

- (ख) यो वा पन यतो भवरागानुसयं न परिजानाति सो ततो
कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च न
10 परिजानातीति ?

अनागामिमग्गसमङ्गी दुक्खाय वेदनाय सो ततो
भवरागानुसयं च कामरागानुसयं च मानानुसयं च न
परिजानाति, नो च सो ततो पटिघानुसयं न परिजानाति ।
स्वेव^१ पुग्गलो कामधातुया द्वीसु वेदनासु सो ततो
15 भवरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च न
परिजानाति, नो च सो ततो कामरागानुसयं न
परिजानाति । स्वेव पुग्गलो रूपधातुया अरूपधातुया
अपरियापन्ने सो ततो भवरागानुसयं च न परिजानाति
कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च न
20 परिजानाति । अग्गमग्गसमङ्गी कामधातुया द्वीसु वेदनासु
सो ततो भवरागानुसयं च कामरागानुसयं च पटिघानुसयं
च न परिजानाति, नो च सो ततो मानानुसयं न
परिजानाति । स्वेव पुग्गलो दुक्खाय वेदनाय अपरियापन्ने
सो ततो भवरागानुसयं च न परिजानाति कामरागानुसयं
25 च पटिघानुसयं च मानानुसयं च न परिजानाति । द्वित्रं
मग्गसमङ्गीनं ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला सब्बत्थ भवरागानु-
सयं च न परिजानन्ति कामरागानुसयं च पटिघानुसयं
च मानानुसयं च न परिजानन्ति ।

(क) यो यतो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च न परिजानाति सो ततो अविज्जानुसयं न परिजानातीति ?

अग्गमग्गसमङ्गी दुक्खाय वेदनाय सो ततो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च न परिजानाति, नो च सो ततो अविज्जानुसयं न 5 परिजानाति । स्वेव पुग्गलो अपरियापन्ने सो ततो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च न परिजानाति अविज्जानुसयं च न परिजानाति । द्विन्नं मग्गसमङ्गीनं ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला सब्बत्थ कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च न परिजानन्ति 10 अविज्जानुसयं च न परिजानन्ति ।

(ख) यो वा पन यतो अविज्जानुसयं न परिजानाति सो ततो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च न परिजानातीति ?

अनागामिमग्गसमङ्गी दुक्खाय वेदनाय सो ततो 15 अविज्जानुसयं च कामरागानुसयं च मानानुसयं च न परिजानाति, नो च सो ततो पटिघानुसयं न परिजानाति । स्वेव पुग्गलो कामधातुया द्वीसु वेदनासु सो ततो अविज्जानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च न परिजानाति, नो च सो ततो कामरागानुसयं न 20 परिजानाति । स्वेव पुग्गलो रूपधातुया अरूपधातुया अपरियापन्ने सो ततो अविज्जानुसयं च न परिजानाति कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च न परिजानाति । द्विन्नं मग्गसमङ्गीनं ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला सब्बत्थ अविज्जानुसयं च न परिजानन्ति कामरागानुसयं 25 च पटिघानुसयं च मानानुसयं च न परिजानन्ति ।
(तिकमूलकं)

B. 227

२६१. (क) यो यतो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च न परिजानाति सो ततो विचिकिच्छानुसयं न परिजानातीति ?

30

आमन्ता ।

(ख) यो वा पन यतो विचिकिच्छानुसयं न परिजानाति सो ततो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च न परिजानातीति ?

अनागामिमग्गसमङ्गी दुक्खाय वेदनाय सो ततो
 5 विचिकिच्छानुसयं च कामरागानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च न परिजानाति, नो च सो ततो पटिघानुसयं न परिजानाति । स्वेव पुग्गलो कामधातुया द्वीसु वेदनासु सो ततो विचिकिच्छानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च न परिजानाति, नो च सो ततो
 10 कामरागानुसयं न परिजानाति । स्वेव पुग्गलो रूपधातुया अरूपधातुया अपरियापन्ने सो ततो विचिकिच्छानुसयं च न परिजानाति कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च न परिजानाति । अग्गमग्गसमङ्गी कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया सो ततो विचिकिच्छानुसयं च कामरागानुसयं च
 15 पटिघानुसयं च दिट्ठानुसयं च न परिजानाति, नो च सो ततो मानानुसयं न परिजानाति । स्वेव पुग्गलो दुक्खाय वेदनाय अपरियापन्ने सो ततो विचिकिच्छानुसयं च न परिजानाति कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च न परिजानाति । द्विन्नं मग्गसमङ्गीनं च अट्ठमकं च ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला सब्बत्थं विचिकिच्छानुसयं च न परिजानन्ति कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च न परिजानन्ति । ... पे०... । (चतुक्कमूलकं)

25 २६२. (क) यो यतो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च न परिजानाति सो ततो भवरागानुसयं न परिजानातीति ?

आमन्ता ।

(ख) यो वा पन यतो भवरागानुसयं न परिजानाति सो ततो

कामरागानुसयं च पटिधानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं
च विचिकिच्छानुसयं च न परिजानातीति ?

अट्ठमको कामधातुया तीसु वेदनासु रूपधातुया अरूप-
धातुया सो ततो भवरागानुसयं च कामरागानुसयं च
पटिधानुसयं च मानानुसयं च न परिजानाति, नो च सो 5
ततो दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च न परिजानाति ।
स्वेव पुग्गलो अपरियापन्ने सो ततो भवरागानुसयं च न
परिजानाति कामरागानुसयं च पटिधानुसयं च मानानुसयं
च दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च न परिजानाति ।
अनागामिमग्गसमङ्गी दुक्खाय वेदनाय सो ततो भवरागानु- 10
सयं च कामरागानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च
विचिकिच्छानुसयं च न परिजानाति, नो च सो ततो
पटिधानुसयं न परिजानाति । स्वेव पुग्गलो कामधातुया
द्वीसु वेदनासु सो ततो भवरागानुसयं च पटिधानुसयं
च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च न 15
परिजानाति, नो च सो ततो कामरागानुसयं न
परिजानाति । स्वेव पुग्गलो रूपधातुया अरूपधातुया
अपरियापन्ने सो ततो भवरागानुसयं च न परिजानाति
कामरागानुसयं च पटिधानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानु-
सयं च विचिकिच्छानुसयं च न परिजानाति । अग्गमग्ग- 20 R. 356
समङ्गी कामधातुया द्वीसु वेदनासु सो ततो भवरागानुसयं
च कामरागानुसयं च पटिधानुसयं च दिट्ठानुसयं च
विचिकिच्छानुसयं च न परिजानाति, नो च सो ततो
मानानुसयं न परिजानाति । स्वेव पुग्गलो दुक्खाय
वेदनाय अपरियापन्ने सो ततो भवरागानुसयं च न 25
परिजानाति कामरागानुसयं च पटिधानुसयं च मानानुसयं
च दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च न परिजानाति ।
द्विन्नं मग्गसमङ्गीनं च अट्ठमकं च ठपेत्वा अवसेसा
पुग्गला सब्बत्थ भवरागानुसयं च न परिजानन्ति

कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानु-
सयं च विचिकिच्छानुसयं च न परिजानन्ति ।

(क) यो यतो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च
दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च न परिजानाति सो
ततो अविज्जानुसयं न परिजानातीति ?

अग्गमग्गसमङ्गी दुक्खाय वेदनाय सो ततो
कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च
दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च न परिजानाति, नो
च सो ततो अविज्जानुसयं न परिजानाति । स्वेव
पुग्गलो अपरियापन्ने सो ततो कामरागानुसयं च पटिघानु-
सयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं
च न परिजानाति अविज्जानुसयं च न परिजानाति ।
द्वित्रं मग्गसमङ्गीनं च अट्ठमकं च ठपेत्वा अवसेसा
पुग्गला सब्बत्थ कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च
मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च न
परिजानन्ति अविज्जानुसयं च न परिजानन्ति ।

(ख) यो वा पन यतो अविज्जानुसयं न परिजानाति सो ततो
कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं
च विचिकिच्छानुसयं च न परिजानातीति ?

अट्ठमको कामघातुया तीसु वेदनासु रूपघातुया अरूप-
घातुया सो ततो अविज्जानुसयं च कामरागानुसयं च
पटिघानुसयं च मानानुसयं च न परिजानाति, नो च
सो ततो दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च न
परिजानाति । स्वेव पुग्गलो अपरियापन्ने सो ततो
अविज्जानुसयं च न परिजानाति कामरागानुसयं च
पटिघानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानु-
सयं च न परिजानाति । अनागामिमग्गसमङ्गी दुक्खाय
वेदनाय सो ततो अविज्जानुसयं च कामरागानुसयं च
मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च न
परिजानाति, नो च सो ततो पटिघानुसयं न परिजानाति ।

स्वेव पुग्लो कामघातुया द्वीसु वेदनासु सो ततो
 अविज्जानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं
 च विचिकिच्छानुसयं च न परिजानाति, नो च सो ततो
 कामरागानुसयं न परिजानाति । स्वेव पुग्लो रूपघातुया
 अरूपघातुया अपरियापन्ने सो ततो अविज्जानुसयं च न 5
 परिजानाति कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं
 च दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च न परिजानाति ।
 द्विन्नं मग्गसमङ्गीनं च अट्ठमकं च ठपेत्वा अवसेसा
 पुग्लो सब्बत्थ अविज्जानुसयं च न परिजानन्ति
 कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च 10
 दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च न परिजानन्ति ।
 (पञ्चकमूलकं)

२६३.(क) यो यतो कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च
 दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च भवरागानुसयं च न
 परिजानाति सो ततो अविज्जानुसयं न परिजानातीति ? 15

अग्गमग्गसमङ्गी दुक्खाय वेदनाय सो ततो
 कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च
 दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च भवरागानुसयं च
 न परिजानाति, नो च सो ततो अविज्जानुसयं न
 परिजानाति । स्वेव पुग्लो अपरियापन्ने सो ततो 20
 कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानु-
 सयं च विचिकिच्छानुसयं च भवरागानुसयं च न
 परिजानाति अविज्जानुसयं च न परिजानाति । द्विन्नं
 मग्गसमङ्गीनं च अट्ठमकं च ठपेत्वा अवसेसा पुग्लो
 सब्बत्थ कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च 25
 दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानुसयं च भवरागानुसयं च
 न परिजानन्ति अविज्जानुसयं च न परिजानन्ति ।

(ख) यो वा पन यतो अविज्जानुसयं न परिजानाति सो ततो
 कामरागानुसयं च पटिघानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च
 विचिकिच्छानुसयं च भवरागानुसयं च न परिजानातीति ? 30

5

10

15

20

25

अट्टमको कामधातुया तीसु वेदनासु रूपधातुया अरूप-
 धातुया सो ततो अविज्जानुसयं च कामरागानुसयं च
 पटिधानुसयं च मानानुसयं च भवरागानुसयं च न
 परिजानाति, नो च सो ततो दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानु-
 सयं च न परिजानाति । स्वेव पुग्गलो अपरियापन्ने सो
 ततो अविज्जानुसयं च न परिजानाति कामरागानुसयं
 च पटिधानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च
 विचिकिच्छानुसयं च भवरागानुसयं च न परिजानाति ।
 अनागामिमग्गसमङ्गी दुक्खाय वेदनाय सो ततो अविज्जानु-
 सयं च कामरागानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च
 विचिकिच्छानुसयं च भवरागानुसयं च न परिजानाति,
 नो च सो ततो पटिधानुसयं न परिजानाति । स्वेव
 पुग्गलो कामधातुया द्वीसु वेदनासु सो ततो अविज्जानुसयं
 च पटिधानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च
 विचिकिच्छानुसयं च भवरागानुसयं च न परिजानाति,
 नो च सो ततो कामरागानुसयं न परिजानाति । स्वेव
 पुग्गलो रूपधातुया अरूपधातुया अपरियापन्ने सो ततो
 अविज्जानुसयं च न परिजानाति कामरागानुसयं च
 पटिधानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च विचिकिच्छानु-
 सयं च भवरागानुसयं च न परिजानाति । द्विन्नं
 मग्गसमङ्गीनं च अट्टमकं च ठपेत्वा अवसेसा पुग्गला
 सब्बत्थ अविज्जानुसयं च न परिजानन्ति कामरागानुसयं
 च पटिधानुसयं च मानानुसयं च दिट्ठानुसयं च
 विचिकिच्छानुसयं च भवरागानुसयं च न परिजानन्ति ।
 (छक्कमूलकं)

§ ५. पहीनवारो

(क) अनुलोमपुग्गलो

B, 231

२६४. (क) यस्स कामरागानुसयो पहीनो तस्स पटिधानुसयो पहीनो
 ति ?

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन पटिघानुसयो पहीनो तस्स कामरागानुसयो पहीनो ति ?

आमन्ता ।

(क) यस्स कामरागानुसयो पहीनो तस्स मानानुसयो पहीनो ति ?

अनागामिस्स कामरागानुसयो पहीनो, नो च तस्स 5
मानानुसयो पहीनो । अरहतो कामरागानुसयो च पहीनो
मानानुसयो च पहीनो ।

(ख) यस्स वा पन मानानुसयो पहीनो तस्स कामरागानुसयो पहीनो ति ?

आमन्ता ।

यस्स कामरागानुसयो पहीनो तस्स दिट्ठानुसयो ... पे०... 10
विचिकिच्छानुसयो पहीनो ति ?

आमन्ता ।

यस्स वा पन विचिकिच्छानुसयो पहीनो तस्स कामरागानु- 15
सयो पहीनो ति ?

द्विन्नं पुग्गलानं विचिकिच्छानुसयो पहीनो, नो च तेसं
कामरागानुसयो पहीनो । द्विन्नं पुग्गलानं विचिकिच्छानु-
सयो च पहीनो कामरागानुसयो च पहीनो ।

यस्स कामरागानुसयो पहीनो तस्स भवरागानुसयो ... पे०... 20
अविज्जानुसयो पहीनो ति ?

अनागामिस्स कामरागानुसयो पहीनो, नो च तस्स
अविज्जानुसयो पहीनो । अरहतो कामरागानुसयो च
पहीनो अविज्जानुसयो च पहीनो ।

यस्स वा पन अविज्जानुसयो पहीनो तस्स कामरागानुसयो 25
पहीनो ति ?

आमन्ता ।

२६५.(क) यस्स पटिघानुसयो पहीनो तस्स मानानुसयो पहीनो ति ?

अनागामिस्स पटिघानुसयो पहीनो, नो च तस्स
मानानुसयो पहीनो । अरहतो पटिघानुसयो च पहीनो
मानानुसयो च पहीनो । 30

(ख) यस्स वा पन मानानुसयो पहीनो तस्स पटिघानुसयो पहीनो ति ?

आमन्ता ।

यस्स पटिघानुसयो पहीनो तस्स दिट्ठानुसयो ... पे०...
5 विचिकिच्छानुसयो पहीनो ति ?

आमन्ता ।

B. 232

यस्स वा पन विचिकिच्छानुसयो पहीनो तस्स पटिघानुसयो पहीनो ति ?

R. 357

10

द्विभं पुग्गलानं विचिकिच्छानुसयो पहीनो, नो
च तेसं पटिघानुसयो पहीनो । द्विभं पुग्गलानं
विचिकिच्छानुसयो च पहीनो पटिघानुसयो च पहीनो ।
यस्स पटिघानुसयो पहीनो तस्स भवरागानुसयो ... पे०...
अविज्जानुसयो पहीनो ति ?

15

अनागामिस्स पटिघानुसयो पहीनो, नो च तस्स
अविज्जानुसयो पहीनो । अरहतो पटिघानुसयो च पहीनो
अविज्जानुसयो च पहीनो ।

यस्स वा पन अविज्जानुसयो पहीनो तस्स पटिघानुसयो पहीनो ति ?

आमन्ता ।

20 २६६.

यस्स मानानुसयो पहीनो तस्स दिट्ठानुसयो ... पे०...
विचिकिच्छानुसयो पहीनो ति ?

आमन्ता ।

यस्स वा पन विचिकिच्छानुसयो पहीनो तस्स मानानुसयो पहीनो ति ?

25

तिण्णं पुग्गलानं विचिकिच्छानुसयो पहीनो, नो च
तेसं मानानुसयो पहीनो । अरहतो विचिकिच्छानुसयो
च पहीनो मानानुसयो च पहीनो ।

यस्स मानानुसयो पहीनो तस्स भवरागानुसयो ... पे०...
अविज्जानुसयो पहीनो ति ?

30

आमन्ता ।

यस्स वा पन अविज्जानुसयो पहीनो तस्स मानानुसयो पहीनो ति ?

आमन्ता ।

२६७. (क) यस्स दिट्ठानुसयो पहीनो तस्स विचिकिच्छानुसयो पहीनो ति ?

5

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन विचिकिच्छानुसयो पहीनो तस्स दिट्ठानुसयो पहीनो ति ?

आमन्ता । ...पे०'... ।

२६८. यस्स^१ विचिकिच्छानुसयो पहीनो तस्स भवरागानुसयो 10
... पे०... अविज्जानुसयो पहीनो ति ?

तिण्णं पुग्गलानं विचिकिच्छानुसयो पहीनो, नो च तेसं अविज्जानुसयो पहीनो । अरहतो विचिकिच्छानुसयो च पहीनो अविज्जानुसयो च पहीनो ।

यस्स वा पन अविज्जानुसयो पहीनो तस्स विचिकिच्छानु- 15
सयो पहीनो ति ?

आमन्ता ।

२६९. (क) यस्स भवरागानुसयो पहीनो तस्स अविज्जानुसयो पहीनो ति ?

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन अविज्जानुसयो पहीनो तस्स भवरागानुसयो 20
पहीनो ति ?

आमन्ता । (एकमूलकं)

२७०. (क) यस्स कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च पहीना^३ तस्स मानानुसयो पहीनो ति ?

B. 233

अनागामिस्स कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च 25
पहीना, नो च तस्स मानानुसयो पहीनो । अरहतो कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च पहीना मानानुसयो च पहीनो ।

१. सी०, रो० पोत्वकेसु, नत्थि एवमुपरि पि । २. यस्स दिट्ठानुसयो ... पे०... - रो० ।

३. पहीनो - सी०, एवमुपरि पि ।

(ख) यस्स वा पन मानानुसयो पहीनो तस्स कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च पहीना ति ?

आमन्ता ।

5 यस्स कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च पहीना तस्स दिट्ठानुसयो ... पे०... विचिकिच्छानुसयो पहीनो ति ?

आमन्ता ।

यस्स वा पन विचिकिच्छानुसयो पहीनो तस्स कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च पहीना ति ?

10 द्विन्नं पुग्गलानं विचिकिच्छानुसयो पहीनो, नो च तेसं कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च पहीना । द्विन्नं पुग्गलानं विचिकिच्छानुसयो च पहीनो कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च पहीना ।

यस्स कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च पहीना तस्स भवरागानुसयो ... पे०... अविज्जानुसयो पहीनो ति ?

15 अनागामिस्स कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च पहीना, नो च तस्स अविज्जानुसयो पहीनो । अरहतो कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च पहीना अविज्जानुसयो च पहीनो ।

20 यस्स वा पन अविज्जानुसयो पहीनो तस्स कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च पहीना ति ?

आमन्ता । (दुकमूलकं)

2७१. यस्स कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च पहीना तस्स दिट्ठानुसयो ... पे०... विचिकिच्छानुसयो पहीनो ति ?

25 आमन्ता ।

यस्स वा पन विचिकिच्छानुसयो पहीनो तस्स कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च पहीना ति ?

30 द्विन्नं पुग्गलानं विचिकिच्छानुसयो पहीनो, नो च तेसं कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च पहीना । अनागामिस्स विचिकिच्छानुसयो च कामरागानु-

सयो च पटिधानुसयो च पहीना, नो च तस्स मानानु-
सयो पहीनो । अरहतो विचिकिच्छानुसयो च पहीनो
कामरागानुसयो च पटिधानुसयो च मानानुसयो च
पहीना ।

यस्स कामरागानुसयो च पटिधानुसयो च मानानुसयो च 5 B. 234
पहीना तस्स भवरागानुसयो ... पे०... अविज्जानुसयो
पहीनो ति ?

आमन्ता ।

यस्स वा पन अविज्जानुसयो पहीनो तस्स कामरागानुसयो
च पटिधानुसयो च मानानुसयो च पहीना ति ? 10

आमन्ता । (तिकमूलकं)

२७२. (क) यस्स कामरागानुसयो च पटिधानुसयो च मानानुसयो च
दिट्ठानुसयो च पहीना तस्स विचिकिच्छानुसयो पहीनो ति ?
आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन विचिकिच्छानुसयो पहीनो तस्स कामरागानु- 15
सयो च पटिधानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च
पहीना ति ?

द्विन्नं पुग्गलानं विचिकिच्छानुसयो च दिट्ठानुसयो च
पहीना, नो च तेसं कामरागानुसयो च पटिधानुसयो च
मानानुसयो च पहीना । अनागामिस्स विचिकिच्छानुसयो च 20
कामरागानुसयो च पटिधानुसयो च दिट्ठानुसयो च पहीना,
नो च तस्स मानानुसयो पहीनो । अरहतो विचिकिच्छानुसयो
च पहीनो कामरागानुसयो च पटिधानुसयो च मानानुसयो
च दिट्ठानुसयो च पहीना । ... पे०... । (चतुक्कमूलकं)

२७३. यस्स कामरागानुसयो च पटिधानुसयो च मानानुसयो च 25
दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च पहीना तस्स भव-
रागानुसयो ... पे०... अविज्जानुसयो पहीनो ति ?

R. 358

आमन्ता ।

यस्स वा पन अविज्जानुसयो पहीनो तस्स कामरागानुसयो .

च पटिधानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च
विचिकिच्छानुसयो च पहीना ति ?

आमन्ता । (पञ्चकमूलकं)

२७४. (क) यस्स कामरागानुसयो च पटिधानुसयो च मानानुसयो च
दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च भवरागानुसयो च
पहीना तस्स अविज्जानुसयो पहीनो ति ?

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन अविज्जानुसयो पहीनो तस्स कामरागानुसयो
च पटिधानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च
विचिकिच्छानुसयो च भवरागानुसयो च पहीना ति ?

आमन्ता । (द्व्यक्कमूलकं)

(ख) अनुलोमओकासो

B. 235 २७५. (क) यत्थ कामरागानुसयो पहीनो तत्थ पटिधानुसयो पहीनो
ति ?

न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति वा ।

(ख) यत्थ वा पन पटिधानुसयो पहीनो तत्थ कामरागानुसयो
पहीनो ति ?

न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति वा ।

(क) यत्थ कामरागानुसयो पहीनो तत्थ मानानुसयो पहीनो
ति ?

आमन्ता ।

(ख) यत्थ वा पन मानानुसयो पहीनो तत्थ कामरागानुसयो
पहीनो ति ?

रूपधातुया अरूपधातुया एत्थ मानानुसयो पहीनो;
कामरागानुसयो न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो”
ति वा । कामधातुया द्वीसु वेदनासु एत्थ मानानुसयो च
पहीनो कामरागानुसयो च पहीनो ।

यत्थ कामरागानुसयो पहीनो तत्थ दिट्ठानुसयो ... पे०...
विचिकिच्छानुसयो पहीनो ति ?

आमन्ता ।

यत्थ वा पन विचिकिच्छानुसयो पहीनो तत्थ कामरागानु-
सयो पहीनो ति ?

दुक्खाय वेदनाय रूपधातुया अरूपधातुया एत्थ
विचिकिच्छानुसयो पहीनो; कामरागानुसयो न वत्तब्बो
“पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति वा । कामधातुया द्वीसु 5
वेदनासु एत्थ विचिकिच्छानुसयो च पहीनो कामरागानु-
सयो च पहीनो ।

(क) यत्थ कामरागानुसयो पहीनो तत्थ भवरागानुसयो पहीनो
ति ?

न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति वा । 10

(ख) यत्थ वा पन भवरागानुसयो पहीनो तत्थ कामरागानुसयो
पहीनो ति ?

न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति वा ।

(क) यत्थ कामरागानुसयो पहीनो तत्थ अविज्जानुसयो पहीनो ति ?
आमन्ता । 15

(ख) यत्थ वा पन अविज्जानुसयो पहीनो तत्थ कामरागानुसयो
पहीनो ति ?

दुक्खाय वेदनाय रूपधातुया अरूपधातुया एत्थ
अविज्जानुसयो पहीनो; कामरागानुसयो न वत्तब्बो
“पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति वा । कामधातुया द्वीसु 20
वेदनासु एत्थ अविज्जानुसयो च पहीनो कामरागानुसयो
च पहीनो ।

२७६.(क) यत्थ पटिघानुसयो पहीनो तत्थ मानानुसयो पहीनो ति ?

B. 236

न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति वा ।

(ख) यत्थ वा पन मानानुसयो पहीनो तत्थ पटिघानुसयो 25
पहीनो ति ?

न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति वा ।
यत्थ पटिघानुसयो पहीनो तत्थ दिट्ठानुसयो ... पे०...
विचिकिच्छानुसयो पहीनो ति ?

आमन्ता ।

यत्थ वा पन विचिकिच्छानुसयो पहीनो तत्थ पटिघानुसयो पहीनो ति ?

5 कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया एत्थ विचिकिच्छानुसयो पहीनो; पटिघानुसयो न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति वा । दुक्खाय वेदनाय एत्थ विचिकिच्छानुसयो च पहीनो पटिघानुसयो च पहीनो ।

(क) यत्थ पटिघानुसयो पहीनो तत्थ भवरागानुसयो पहीनो ति ?
न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति वा ।

10 (ख) यत्थ वा पन भवरागानुसयो पहीनो तत्थ पटिघानुसयो पहीनो ति ?

न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति वा ।

(क) यत्थ पटिघानुसयो पहीनो तत्थ अविज्जानुसयो पहीनो ति ?
आमन्ता ।

15 (ख) यत्थ वा पन अविज्जानुसयो पहीनो तत्थ पटिघानुसयो पहीनो ति ?

20 कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया एत्थ अविज्जानुसयो पहीनो; पटिघानुसयो न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति वा । दुक्खाय वेदनाय एत्थ अविज्जानुसयो च पहीनो पटिघानुसयो च पहीनो ।

२७७. यत्थ मानानुसयो पहीनो तत्थ दिट्ठानुसयो ... पे०...
विचिकिच्छानुसयो पहीनो ति ?

आमन्ता ।

25 यत्थ वा पन विचिकिच्छानुसयो पहीनो तत्थ मानानुसयो पहीनो ति ?

30 दुक्खाय वेदनाय एत्थ विचिकिच्छानुसयो पहीनो; मानानुसयो न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति वा । कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया एत्थ विचिकिच्छानुसयो च पहीनो मानानुसयो च पहीनो ।

(क) यत्थ मानानुसयो पहीनो तत्थ भवरागानुसयो पहीनो ति ?
 कामघातुया द्वीसु वेदनासु एत्थ मानानुसयो पहीनो;
 भवरागानुसयो न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो”
 ति वा । रूपघातुया अरूपघातुया एत्थ मानानुसयो च
 पहीनो भवरागानुसयो च पहीनो ।

B. 237

5 R. 359

(ख) यत्थ वा पन भवरागानुसयो पहीनो तत्थ मानानुसयो
 पहीनो ति ?
 आमन्ता ।

(क) यत्थ मानानुसयो पहीनो तत्थ अविज्जानुसयो पहीनो ति ?
 आमन्ता ।

10

(ख) यत्थ वा पन अविज्जानुसयो पहीनो तत्थ मानानुसयो
 पहीनो ति ?

दुक्खाय वेदनाय एत्थ अविज्जानुसयो पहीनो;
 मानानुसयो न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति
 वा । कामघातुया द्वीसु वेदनासु रूपघातुया अरूपघातुया
 एत्थ अविज्जानुसयो च पहीनो मानानुसयो च पहीनो ।

15

२७८. (क) यत्थ दिट्ठानुसयो पहीनो तत्थ विचिकिच्छानुसयो पहीनो ति ?
 आमन्ता ।

(ख) यत्थ वा पन विचिकिच्छानुसयो पहीनो तत्थ दिट्ठानुसयो
 पहीनो ति ?

20

आमन्ता । ... पे०... ।

२७९. (क) यत्थ विचिकिच्छानुसयो पहीनो तत्थ भवरागानुसयो
 पहीनो ति ?

कामघातुया तीसु वेदनासु एत्थ विचिकिच्छानुसयो
 पहीनो; भवरागानुसयो न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा
 “अप्पहीनो” ति वा । रूपघातुया अरूपघातुया एत्थ
 विचिकिच्छानुसयो च पहीनो भवरागानुसयो च पहीनो ।

25

(ख) यत्थ वा पन भवरागानुसयो पहीनो तत्थ विचिकिच्छानु-
 सयो पहीनो ति ?

आमन्ता ।

30

(क) यत्थ विचिकिच्छानुसयो पहीनो तत्थ अविज्जानुसयो पहीनो ति ?

आमन्ता ।

5 (ख) यत्थ वा पन अविज्जानुसयो पहीनो तत्थ विचिकिच्छानुसयो पहीनो ति ?

आमन्ता ।

२८०. (क) यत्थ भवरागानुसयो पहीनो तत्थ अविज्जानुसयो पहीनो ति ?

आमन्ता ।

10 (ख) यत्थ वा पन अविज्जानुसयो पहीनो तत्थ भवरागानुसयो पहीनो ति ?

कामधातुया तीसु वेदनासु एत्थ अविज्जानुसयो पहीनो; भवरागानुसयो न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति वा । रूपधातुया अरूपधातुया एत्थ
15 अविज्जानुसयो च पहीनो भवरागानुसयो च पहीनो ।
(एकमूलकं)

२८१. (क) यत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च पहीना तत्थ मानानुसयो पहीनो ति ?

नत्थि ।

B. 238 20 (ख) यत्थ वा पन मानानुसयो पहीनो तत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च पहीना ति ?

रूपधातुया अरूपधातुया एत्थ मानानुसयो पहीनो; कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च न वत्तब्बा “पहीना” ति वा “अप्पहीना” ति वा । कामधातुया द्वीसु वेदनासु
25 एत्थ मानानुसयो च कामरागानुसयो च पहीना; पटिघानुसयो न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति वा ।

यत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च पहीना तत्थ दिट्ठानुसयो ... पे०... विचिकिच्छानुसयो पहीनो ति ?

यत्थ वा पन विचिकिच्छानुसयो पहीनो तत्थ कामरागानुसयो
च पटिघानुसयो च पहीना ति ?

रूपधातुया अरूपधातुया एत्थ विचिकिच्छानुसयो
पहीनो; कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च न वत्तब्बा^१
“पहीना” ति वा “अप्पहीना” ति वा । कामधातुया 5
द्वीसु वेदनासु एत्थ विचिकिच्छानुसयो च कामरागानुसयो
च पहीना; पटिघानुसयो न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा
“अप्पहीनो” ति वा । दुक्खाय वेदनाय एत्थ विचिकिच्छानु-
सयो च पटिघानुसयो च पहीना; कामरागानुसयो न
वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति वा । 10

(क) यत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च पहीना तत्थ
भवरागानुसयो पहीनो ति ?

नत्थि ।

(ख) यत्थ वा पन भवरागानुसयो पहीनो तत्थ कामरागानुसयो
च पटिघानुसयो च पहीना ति ? 15

न^२ वत्तब्बा “पहीना” ति वा “अप्पहीना” ति वा^३ ।

(क) यत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च पहीना तत्थ
अविज्जानुसयो पहीनो ति ?

नत्थि ।

(ख) यत्थ वा पन अविज्जानुसयो पहीनो तत्थ कामरागानुसयो 20
च पटिघानुसयो च पहीना ति ?

रूपधातुया अरूपधातुया एत्थ अविज्जानुसयो पहीनो;
कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च न वत्तब्बा “पहीना”
ति वा “अप्पहीना” ति वा । कामधातुया द्वीसु वेदनासु
एत्थ अविज्जानुसयो च कामरागानुसयो च पहीना; 25
पटिघानुसयो न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो”
ति वा । दुक्खाय वेदनाय एत्थ अविज्जानुसयो च
पटिघानुसयो च पहीना; कामरागानुसयो न वत्तब्बो
“पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति वा । (दुकमूलकं)

१. वत्तब्बो - सी०, रो० । २-२. न वत्तब्बो पहीनो ति वा अप्पहीनो ति वा - सी०,
एवमुपरि पि ।

B. 239

२८२.

यत्थ कामरागानुसयो च पटिधानुसयो च मानानुसयो च पहीना तत्थ दिट्ठानुसयो ... पे०... विचिकिच्छानुसयो पहीनो ति ?

नत्थि ।

5

यत्थ वा पन विचिकिच्छानुसयो पहीनो तत्थ कामरागानुसयो च पटिधानुसयो च मानानुसयो च पहीना ति ?

R. 360

रूपधातुया^१ अरूपधातुया^१ एत्थ विचिकिच्छानुसयो च मानानुसयो च पहीना; कामरागानुसयो च पटिधानुसयो च न वत्तब्बा “पहीना” ति वा “अप्पहीना” ति वा ।

10

कामधातुया द्वीसु वेदनासु एत्थ विचिकिच्छानुसयो च कामरागानुसयो च मानानुसयो च पहीना; पटिधानुसयो न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति वा ।

दुक्खाय वेदनाय एत्थ विचिकिच्छानुसयो च पटिधानुसयो च पहीना; कामरागानुसयो च मानानुसयो च न वत्तब्बा “पहीना” ति वा “अप्पहीना” ति वा ।

15

(क) यत्थ कामरागानुसयो च पटिधानुसयो च मानानुसयो च पहीना तत्थ भवरागानुसयो पहीनो ति ?

नत्थि ।

(ख) यत्थ वा पन भवरागानुसयो पहीनो तत्थ कामरागानुसयो च पटिधानुसयो च मानानुसयो च पहीना ति ?

20

मानानुसयो^२ पहीनो; कामरागानुसयो च पटिधानुसयो च^३ न वत्तब्बा “पहीना” ति वा “अप्पहीना” ति वा ।

(क) यत्थ कामरागानुसयो च पटिधानुसयो च मानानुसयो च पहीना तत्थ अविज्जानुसयो पहीनो ति ?

25

नत्थि ।

(ख) यत्थ वा पन अविज्जानुसयो पहीनो तत्थ कामरागानुसयो च पटिधानुसयो च मानानुसयो च पहीना ति ?

रूपधातुया अरूपधातुया एत्थ अविज्जानुसयो च मानानुसयो च पहीना; कामरागानुसयो च पटिधानु-

सयो च न वत्तब्बा “पहीना” ति वा “अप्पहीना” ति वा । कामधातुया द्वीसु वेदनासु एत्थ अविज्जानुसयो च कामरागानुसयो च मानानुसयो च पहीना; पटिघानुसयो न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति वा । दुक्खाय वेदनाय एत्थ अविज्जानुसयो च पटिघानुसयो 5 च पहीना; कामरागानुसयो च मानानुसयो च न वत्तब्बा “पहीना” ति वा “अप्पहीना” ति वा । (तिकमूलकं)

२८३.(क) यत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च पहीना तत्थ विचिकिच्छानुसयो पहीनो ति ? नत्थि । 10

(ख) यत्थ वा पन विचिकिच्छानुसयो पहीनो तत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च पहीना ति ? B. 240

रूपधातुया अरूपधातुया एत्थ विचिकिच्छानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च पहीना; कामरागानुसयो 15 च पटिघानुसयो च न वत्तब्बा “पहीना” ति वा “अप्पहीना” ति वा । कामधातुया द्वीसु वेदनासु एत्थ विचिकिच्छानुसयो च कामरागानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च पहीना; पटिघानुसयो न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति वा । दुक्खाय वेदनाय 20 एत्थ विचिकिच्छानुसयो च पटिघानुसयो च दिट्ठानुसयो च पहीना; कामरागानुसयो च मानानुसयो च न वत्तब्बा “पहीना” ति वा “अप्पहीना” ति वा । ... पे०^१... । (चतुक्कमूलकं)

२८४.(क) यत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च 25 दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च पहीना तत्थ भवरागानुसयो पहीनो ति ? नत्थि ।

(ख) यत्थ वा पन भवरागानुसयो पहीनो तत्थ कामरागानुसयो च

पटिधानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानु-
सयो च पहीना ति ?

रूपधातुया अरूपधातुया एत्थ भवरागानुसयो च
मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च
5 पहीना; कामरागानुसयो च पटिधानुसयो च न वत्तब्बा
“पहीना” ति वा “अप्पहीना” ति वा ।

(क) यत्थ कामरागानुसयो च पटिधानुसयो च मानानुसयो च
दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च पहीना तत्थ
अविज्जानुसयो पहीनो ति ?

10 नत्थि ।

(ख) यत्थ वा पन अविज्जानुसयो पहीनो तत्थ कामरागानुसयो
च पटिधानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च
विचिकिच्छानुसयो च पहीना ति ?

रूपधातुया अरूपधातुया एत्थ अविज्जानुसयो च
15 मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च
पहीना; कामरागानुसयो च पटिधानुसयो च न वत्तब्बा
“पहीना” ति वा “अप्पहीना” ति वा । कामधातुया
द्वीसु वेदनासु एत्थ अविज्जानुसयो च कामरागानुसयो
च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च
20 पहीना; पटिधानुसयो न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा
“अप्पहीनो” ति वा । दुक्खाय वेदनाय एत्थ अविज्जानु-
सयो च पटिधानुसयो च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानु-
सयो च पहीना; कामरागानुसयो च मानानुसयो च
न वत्तब्बा “पहीना” ति वा “अप्पहीना” ति वा ।
25 (पञ्चकमूलकं)

B. 241

२८५. (क) यत्थ कामरागानुसयो च पटिधानुसयो च मानानुसयो च
दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च भवरागानुसयो च
पहीना तत्थ अविज्जानुसयो पहीनो ति ?

नत्थि ।

30 (ख) यत्थ वा पन अविज्जानुसयो पहीनो तत्थ कामरागानुसयो

च पटिधानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च
विचिकिच्छानुसयो च भवरागानुसयो च पहीना ति ?

रूपधातुया अरूपधातुया एत्थ अविज्जानुसयो च
मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च
भवरागानुसयो च पहीना; कामरागानुसयो च पटिधानु- 5
सयो च न वत्तब्बा “पहीना” ति वा “अप्पहीना” ति वा ।
कामधातुया द्वीसु वेदनासु एत्थ अविज्जानुसयो च
कामरागानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च
विचिकिच्छानुसयो च पहीना; पटिधानुसयो च भवरागानु-
सयो च न वत्तब्बा “पहीना” ति वा “अप्पहीना” ति 40
वा । दुक्खाय वेदनाय एत्थ अविज्जानुसयो च पटिधानु-
सयो च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च पहीना;
कामरागानुसयो च मानानुसयो च भवरागानुसयो च
न वत्तब्बा “पहीना” ति वा “अप्पहीना” ति वा ।
(छक्कमूलकं) 15

(ग) अनुलोमपुगलोकासा

२८६. (क) यस्स यत्थ कामरागानुसयो पहीनो तस्स तत्थ पटिधानुसयो
पहीनो ति ?

न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति वा ।

R. 361

(ख) यस्स वा पन यत्थ पटिधानुसयो पहीनो तस्स तत्थ
कामरागानुसयो पहीनो ति ?

20

न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति वा ।

(क) यस्स यत्थ कामरागानुसयो पहीनो तस्स तत्थ मानानुसयो
पहीनो ति ?

अनागामिस्स कामधातुया द्वीसु वेदनासु तस्स तत्थ
कामरागानुसयो पहीनो, नो च तस्स तत्थ मानानुसयो 25
पहीनो । अरहतो कामधातुया द्वीसु वेदनासु तस्स तत्थ
कामरागानुसयो च पहीनो मानानुसयो च पहीनो ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ मानानुसयो पहीनो तस्स तत्थ
कामरागानुसयो पहीनो ति ?

अरहतो रूपधातुया^१ अरूपधातुया^२ तस्स तत्थ मानानु-
सयो पहीनो; कामरागानुसयो न वत्तब्बो “पहीनो” ति
वा “अप्पहीनो” ति वा । तस्सेव पुग्गलस्स कामधातुया
द्वीसु वेदनासु तस्स तत्थ मानानुसयो च पहीनो
कामरागानुसयो च पहीनो ।

5

B. 242

(क) यस्स यत्थ कामरागानुसयो पहीनो तस्स तत्थ दिट्ठानुसयो
पहीनो ति ?

आमन्ता ।

10

(ख) यस्स वा पन यत्थ दिट्ठानुसयो^३ पहीनो तस्स तत्थ
कामरागानुसयो पहीनो ति ?

15

द्विन्नं पुग्गलानं दुक्खाय वेदनाय रूपधातुया अरूप-
धातुया तेसं तत्थ दिट्ठानुसयो^३ पहीनो; कामरागानुसयो
न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति वा ।
तेसञ्जेव^४ पुग्गलानं कामधातुया द्वीसु वेदनासु तेसं
तत्थ दिट्ठानुसयो पहीनो, नो च तेसं तत्थ कामरागानु-
सयो पहीनो । द्विन्नं पुग्गलानं दुक्खाय वेदनाय रूप-
धातुया अरूपधातुया तेसं तत्थ दिट्ठानुसयो पहीनो;
कामरागानुसयो न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो”
ति वा । तेसञ्जेव पुग्गलानं कामधातुया द्वीसु वेदनासु
तेसं तत्थ दिट्ठानुसयो च पहीनो कामरागानुसयो च
पहीनो ।

20

(क) यस्स यत्थ कामरागानुसयो पहीनो तस्स तत्थ विचिकिच्छानु-
सयो^५ पहीनो ति ?

आमन्ता^६ ।

25

(ख) यस्स वा पन यत्थ विचिकिच्छानुसयो पहीनो तस्स तत्थ
कामरागानुसयो पहीनो ति ?

द्विन्नं पुग्गलानं दुक्खाय वेदनाय रूपधातुया अरूप-

१-१. रूप-अरूपधातुया - रो०, एवमुपरि पि । २. दिट्ठानुसयो ... पे०... विचिकिच्छानु-
सयो - रो० । ३. विचिकिच्छानुसयो - रो०, एवमुपरि पि । ४. तेसं येव - स्या०, रो०,
एवमुपरि पि । ५. भवरागानुसयो - रो०, एवमुपरि पि । ६. न वत्तब्बो ... - रो० ।

धातुया तेसं तत्थ विचिकिच्छानुसयो पहीनो; कामरागानु-
 सयो न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति
 वा । तेसञ्जेव पुग्गलानं कामधातुया द्वीसु वेदनासु
 तेसं तत्थ विचिकिच्छानुसयो पहीनो, नो च तेसं तत्थ
 कामरागानुसयो पहीनो । द्विन्नं पुग्गलानं दुक्खाय वेदनाय 5
 रूपधातुया अरूपधातुया तेसं तत्थ विचिकिच्छानुसयो
 पहीनो; कामरागानुसयो न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा
 “अप्पहीनो” ति वा । तेसञ्जेव पुग्गलानं कामधातुया
 द्वीसु वेदनासु तेसं तत्थ विचिकिच्छानुसयो च पहीनो
 कामरागानुसयो च पहीनो । 10

(क) यस्स यत्थ कामरागानुसयो पहीनो तस्स तत्थ भवरागानुसयो
 पहीनो ति ?

न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति वा ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ भवरागानुसयो पहीनो तस्स तत्थ
 कामरागानुसयो पहीनो ति ? 15

न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति वा ।

(क) यस्स यत्थ कामरागानुसयो पहीनो तस्स तत्थ अविज्जानुसयो
 पहीनो ति ?

अनागामिस्स कामधातुया द्वीसु वेदनासु तस्स तत्थ
 कामरागानुसयो पहीनो, नो च तस्स तत्थ अविज्जानु- 20
 सयो पहीनो । अरहतो कामधातुया द्वीसु वेदनासु तस्स
 तत्थ कामरागानुसयो च पहीनो अविज्जानुसयो च
 पहीनो ।

B. 243

(ख) यस्स वा पन यत्थ अविज्जानुसयो पहीनो तस्स तत्थ
 कामरागानुसयो पहीनो ति ? 25

अरहतो दुक्खाय वेदनाय रूपधातुया अरूपधातुया
 तस्स तत्थ अविज्जानुसयो पहीनो; कामरागानुसयो न
 वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति वा । तस्सेव
 पुग्गलस्स कामधातुया द्वीसु वेदनासु तस्स तत्थ
 अविज्जानुसयो च पहीनो कामरागानुसयो च पहीनो । 30

२८७. (क) यस्स यत्थ पटिघानुसयो पहीनो तस्स तत्थ मानानुसयो पहीनो ति ?

न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति वा ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ मानानुसयो पहीनो तस्स तत्थ पटिघानुसयो पहीनो ति ?

न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति वा ।

यस्स यत्थ पटिघानुसयो पहीनो तस्स तत्थ दिट्ठानुसयो

... पे०... विचिकिच्छानुसयो पहीनो ति ?

आमन्ता ।

यस्स वा पन यत्थ विचिकिच्छानुसयो पहीनो तस्स तत्थ पटिघानुसयो पहीनो ति ?

द्विन्नं पुग्गलानं कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया तेसं तत्थ विचिकिच्छानुसयो पहीनो; पटिघानुसयो न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति वा । तेसञ्जेव पुग्गलानं दुक्खाय वेदनाय तेसं तत्थ विचिकिच्छानुसयो पहीनो, नो च तेसं तत्थ पटिघानुसयो पहीनो । द्विन्नं पुग्गलानं कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया तेसं तत्थ विचिकिच्छानुसयो पहीनो; पटिघानुसयो न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति वा । तेसञ्जेव पुग्गलानं दुक्खाय वेदनाय तेसं तत्थ विचिकिच्छानुसयो च पहीनो पटिघानुसयो च पहीनो ।

(क) यस्स यत्थ पटिघानुसयो पहीनो तस्स तत्थ भवरागानुसयो पहीनो ति ?

न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति वा ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ भवरागानुसयो पहीनो तस्स तत्थ पटिघानुसयो पहीनो ति ?

न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति वा ।

(क) यस्स यत्थ पटिघानुसयो पहीनो तस्स तत्थ अविज्जानुसयो पहीनो ति ?

अनागामिस्स दुक्खाय वेदनाय तस्स तत्थ पटिघानु-
सयो पहीनो, नो च तस्स तत्थ अविज्जानुसयो पहीनो ।
अरहतो दुक्खाय वेदनाय तस्स तत्थ पटिघानुसयो च
पहीनो अविज्जानुसयो च पहीनो ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ अविज्जानुसयो पहीनो तस्स तत्थ 5
पटिघानुसयो पहीनो ति ?

अरहतो कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया अरूप-
धातुया तस्स तत्थ अविज्जानुसयो पहीनो; पटिघानुसयो
न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति वा ।
तस्सेव पुगलस्स दुक्खाय वेदनाय तस्स तत्थ अविज्जानु- 10
सयो च पहीनो पटिघानुसयो च पहीनो ।

२८८. यस्स यत्थ मानानुसयो पहीनो तस्स तत्थ दिट्ठानुसयो
... पे०... विचिकिच्छानुसयो पहीनो ति ?

आमन्ता ।

यस्स वा पन यत्थ विचिकिच्छानुसयो पहीनो तस्स तत्थ 15
मानानुसयो पहीनो ति ?

तिण्णं पुगलानं दुक्खाय वेदनाय तेसं तत्थ
विचिकिच्छानुसयो पहीनो; मानानुसयो न वत्तब्बो
“पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति वा । तेसब्बेव
पुगलानं कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया अरूप- 20
धातुया तेसं तत्थ विचिकिच्छानुसयो पहीनो, नो च तेसं
तत्थ मानानुसयो पहीनो । अरहतो दुक्खाय वेदनाय
तस्स तत्थ विचिकिच्छानुसयो पहीनो; मानानुसयो न
वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति वा । तस्सेव
पुगलस्स कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया अरूप- 25
धातुया तस्स तत्थ विचिकिच्छानुसयो च पहीनो
मानानुसयो च पहीनो ।

(क) यस्स यत्थ मानानुसयो पहीनो तस्स तत्थ भवरागानुसयो
पहीनो ति ?

अरहतो कामधातुया द्वीसु वेदनासु तस्स तत्थ

मानानुसयो पहीनो; भवरागानुसयो न वत्तब्बो “पहीनो”
ति वा “अप्पहीनो” ति वा । तस्सेव पुग्गलस्स रूपधातुया
अरूपधातुया तस्स तत्थ मानानुसयो च पहीनो भवरागानु-
सयो च पहीनो ।

- 5 (ख) यस्स वा पन यत्थ भवरागानुसयो पहीनो तस्स तत्थ
मानानुसयो पहीनो ति ?
आमन्ता ।

B. 245

- (क) यस्स यत्थ मानानुसयो पहीनो तस्स तत्थ अविज्जानुसयो
पहीनो ति ?

10 आमन्ता ।

- (ख) यस्स वा पन यत्थ अविज्जानुसयो पहीनो तस्स तत्थ
मानानुसयो पहीनो ति ?

अरहतो दुक्खाय वेदनाय तस्स तत्थ अविज्जानुसयो
पहीनो; मानानुसयो न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा
15 “अप्पहीनो” ति वा । तस्सेव पुग्गलस्स कामधातुया द्वीसु
वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया तस्स तत्थ अविज्जानु-
सयो च पहीनो मानानुसयो च पहीनो ।

२८६. (क) यस्स यत्थ दिट्ठानुसयो पहीनो तस्स तत्थ विचिकिच्छानुसयो
पहीनो ति ?

20 आमन्ता ।

- (ख) यस्स वा पन यत्थ विचिकिच्छानुसयो पहीनो तस्स तत्थ
दिट्ठानुसयो पहीनो ति ?

आमन्ता । ... पे०... ।

२८०. (क) यस्स यत्थ^१ विचिकिच्छानुसयो पहीनो तस्स तत्थ
25 भवरागानुसयो पहीनो ति ?

तिण्णं पुग्गलानं कामधातुया तीसु^२ वेदनासु तेसं तत्थ
विचिकिच्छानुसयो पहीनो; भवरागानुसयो न वत्तब्बो
“पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति वा । तेसब्बेव

१. यत्थ दिट्ठानुसयो - सी०; यत्थ दिट्ठानुसयो ... पे०... - रो० । २. द्वीसु - रो० ।

पुगलानं रूपधातुया अरूपधातुया तेसं तत्थ विचिकिच्छानु-
सयो पहीनो, नो च तेसं तत्थ भवरागानुसयो पहीनो ।
अरहतो कामधातुया तीसु वेदनासु तस्स तत्थ
विचिकिच्छानुसयो पहीनो; भवरागानुसयो न वत्तब्बो
“पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति वा । तस्सेव पुगलस्स 5
रूपधातुया अरूपधातुया तस्स तत्थ विचिकिच्छानुसयो
च पहीनो भवरागानुसयो च पहीनो ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ भवरागानुसयो पहीनो तस्स तत्थ
विचिकिच्छानुसयो पहीनो ति ?

आमन्ता ।

10

(क) यस्स यत्थ विचिकिच्छानुसयो पहीनो तस्स तत्थ
अविज्जानुसयो पहीनो ति ?

R. 363

तिण्णं पुगलानं कामधातुया तीसु वेदनासु रूपधातुया
अरूपधातुया तेसं तत्थ विचिकिच्छानुसयो पहीनो, नो
च तेसं तत्थ अविज्जानुसयो पहीनो । अरहतो कामधातुया 15
तीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया तस्स तत्थ
विचिकिच्छानुसयो च पहीनो अविज्जानुसयो च पहीनो ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ अविज्जानुसयो पहीनो तस्स तत्थ
विचिकिच्छानुसयो पहीनो ति ?

आमन्ता ।

20

२६१. (क) यस्स यत्थ भवरागानुसयो पहीनो तस्स तत्थ अविज्जानुसयो
पहीनो ति ?

B. 246

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ अविज्जानुसयो पहीनो तस्स तत्थ
भवरागानुसयो पहीनो ति ?

25

अरहतो कामधातुया तीसु वेदनासु तस्स तत्थ अविज्जानु-
सयो पहीनो; भवरागानुसयो न वत्तब्बो “पहीनो” ति
वा “अप्पहीनो” ति वा । तस्सेव पुगलस्स रूपधातुया
अरूपधातुया तस्स तत्थ अविज्जानुसयो च पहीनो भव-
रागानुसयो च पहीनो । (एकमूलकं)

30

२६२.(क) यस्स यत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च पहीना^१
तस्स तत्थ मानानुसयो पहीनो ति ?
नत्थि ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ मानानुसयो पहीनो तस्स तत्थ
कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च पहीना ति ?

अरहतो रूपधातुया अरूपधातुया तस्स तत्थ मानानु-
सयो पहीनो; कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च न
वत्तब्बा^२ “पहीना” ति वा “अप्पहीना^३” ति वा । तस्सेव
पुग्गलस्स कामधातुया द्वीसु वेदनासु तस्स तत्थ मानानु-
सयो च कामरागानुसयो च पहीना; पटिघानुसयो न
वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति वा ।

यस्स यत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च पहीना तस्स
तत्थ दिट्ठानुसयो ... पे०... विचिकिच्छानुसयो पहीनो ति ?
नत्थि ।

यस्स वा पन यत्थ विचिकिच्छानुसयो पहीनो तस्स तत्थ
कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च पहीना ति ?

द्विन्नं पुग्गलानं रूपधातुया अरूपधातुया तेसं तत्थ
विचिकिच्छानुसयो पहीनो; कामरागानुसयो च पटिघानु-
सयो च न वत्तब्बा “पहीना” ति वा “अप्पहीना”
ति वा । तेसञ्जेव पुग्गलानं कामधातुया द्वीसु वेदनासु
तेसं तत्थ विचिकिच्छानुसयो पहीनो, नो च तेसं तत्थ
कामरागानुसयो पहीनो; पटिघानुसयो न वत्तब्बो
“पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति वा । तेसञ्जेव
पुग्गलानं दुक्खाय वेदनाय तेसं तत्थ विचिकिच्छानुसयो
पहीनो, नो च तेसं तत्थ पटिघानुसयो पहीनो;
कामरागानुसयो न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो”
ति वा । द्विन्नं पुग्गलानं रूपधातुया अरूपधातुया तेसं
तत्थ विचिकिच्छानुसयो पहीनो; कामरागानुसयो च

१. पहीनो - सी०, एवमुपरि पि । २-२. वत्तब्बो पहीनो ति वा अप्पहीनो - सी०,
एवमुपरि पि ।

पटिधानुसयो च न वत्तब्बा “पहीना” ति वा
 “अप्पहीना” ति वा । तेसञ्जेव पुग्गलानं कामधातुया
 द्वीसु वेदनासु तेसं तत्थ विचिकिच्छानुसयो च
 कामरागानुसयो च पहीना; पटिधानुसयो न वत्तब्बो
 “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति वा । तेसञ्जेव 5
 पुग्गलानं दुक्खाय वेदनाय तेसं तत्थ विचिकिच्छानुसयो
 च पटिधानुसयो च पहीना; कामरागानुसयो न वत्तब्बो
 “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति वा ।

B. 247

(क) यस्स यत्थ कामरागानुसयो च पटिधानुसयो च पहीना
 तस्स तत्थ भवरागानुसयो पहीनो ति ? 10
 नत्थि ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ भवरागानुसयो पहीनो तस्स तत्थ
 कामरागानुसयो च पटिधानुसयो च पहीना ति ?
 न वत्तब्बा “पहीना” ति वा “अप्पहीना” ति वा ।

(क) यस्स यत्थ कामरागानुसयो च पटिधानुसयो च पहीना 15
 तस्स तत्थ अविज्जानुसयो पहीनो ति ?
 नत्थि ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ अविज्जानुसयो पहीनो तस्स तत्थ
 कामरागानुसयो च पटिधानुसयो च पहीना ति ?

अरहतो रूपधातुया अरूपधातुया तस्स तत्थ 20
 अविज्जानुसयो पहीनो; कामरागानुसयो च पटिधानुसयो
 च न वत्तब्बा “पहीना” ति वा “अप्पहीना” ति वा ।
 तस्सेव पुग्गलस्स कामधातुया द्वीसु वेदनासु तस्स तत्थ
 अविज्जानुसयो च कामरागानुसयो च पहीना; पटिधानु-
 सयो न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति वा । 25
 तस्सेव पुग्गलस्स दुक्खाय वेदनाय तस्स तत्थ अविज्जानु-
 सयो च पटिधानुसयो च पहीना; कामरागानुसयो न
 वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति वा । (दुकमूलकं)

२६३. यस्स यत्थ कामरागानुसयो च पटिधानुसयो च मानानुसयो

च पहीना तस्स तत्थ दिट्ठानुसयो ... पे०... विचिकिच्छानु-
सयो पहीनो ति ?

नत्थि ।

5 यस्स वा पन यंत्य विचिकिच्छानुसयो पहीनो तस्स तत्थ
कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च पहीना
ति ?

द्विचं पुग्गलानं रूपधातुया अरूपधातुया तेसं तत्थ
विचिकिच्छानुसयो पहीनो, नो च तेसं तत्थ मानानुसयो
पहीनो; कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च न वत्तब्बा
10 "पहीना" ति वा "अप्पहीना" ति वा । तेसञ्चेव पुग्गलानं
कामधातुया द्वीसु वेदनासु तेसं तत्थ विचिकिच्छानुसयो
पहीनो, नो च तेसं तत्थ कामरागानुसयो च मानानुसयो
च पहीना; पटिघानुसयो न वत्तब्बो "पहीनो" ति वा
B. 248 "अप्पहीनो" ति वा । तेसञ्चेव पुग्गलानं दुक्खाय
15 वेदनाय तेसं तत्थ विचिकिच्छानुसयो पहीनो, नो च तेसं
तत्थ पटिघानुसयो पहीनो; कामरागानुसयो च मानानुसयो
च न वत्तब्बा "पहीना" ति वा "अप्पहीना" ति वा ।

R. 364

अनागामिस्स रूपधातुया अरूपधातुया तस्स तत्थ
विचिकिच्छानुसयो पहीनो, नो च तस्स तत्थ मानानुसयो
20 पहीनो; कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च न वत्तब्बा
"पहीना" ति वा "अप्पहीना" ति वा । तस्सेव पुग्गलस्स
कामधातुया द्वीसु वेदनासु तस्स तत्थ विचिकिच्छानुसयो च
कामरागानुसयो च पहीना, नो च तस्स तत्थ मानानुसयो
पहीनो; पटिघानुसयो न वत्तब्बो "पहीनो" ति वा
25 "अप्पहीनो" ति वा । तस्सेव पुग्गलस्स दुक्खाय वेदनाय
तस्स तत्थ विचिकिच्छानुसयो च पटिघानुसयो च
पहीना; कामरागानुसयो च मानानुसयो च न वत्तब्बा
"पहीना" ति वा "अप्पहीना" ति वा । अरहतो
रूपधातुया अरूपधातुया तस्स तत्थ विचिकिच्छानुसयो
30 च मानानुसयो च पहीना; कामरागानुसयो च पटिघानु-

सयो च न वत्तब्बा “पहीना” ति वा “अप्पहीना” ति वा । तस्सेव पुग्गलस्स कामघातुया द्वीसु वेदनासु तस्स तत्थ विचिकिच्छानुसयो च कामरागानुसयो च मानानुसयो च पहीना; पटिघानुसयो न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति वा । तस्सेव पुग्गलस्स दुक्खाय वेदनाय तस्स तत्थ विचिकिच्छानुसयो च पटिघानुसयो च पहीना; कामरागानुसयो च मानानुसयो च न वत्तब्बा “पहीना” ति वा “अप्पहीना” ति वा । 5

(क) यस्स यत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च पहीना तस्स तत्थ भवरागानुसयो पहीनो ति ? 10
नत्थि ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ भवरागानुसयो पहीनो तस्स तत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च पहीना ति ?

मानानुसयो पहीनो; कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च न वत्तब्बा “पहीना” ति वा “अप्पहीना” ति वा । 15

(क) यस्स यत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च पहीना तस्स तत्थ अविज्जानुसयो पहीनो ति ?
नत्थि ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ अविज्जानुसयो पहीनो तस्स तत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च पहीना ति ? 20

अरहतो रूपघातुया अरूपघातुया तस्स तत्थ अविज्जानुसयो च मानानुसयो च पहीना; कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च न वत्तब्बा “पहीना” ति वा “अप्पहीना” ति वा । तस्सेव पुग्गलस्स कामघातुया द्वीसु वेदनासु तस्स तत्थ अविज्जानुसयो च कामरागानुसयो च मानानुसयो च पहीना; पटिघानुसयो न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति वा । तस्सेव 25

पुगलस्स दुक्खाय वेदनाय तस्स तत्थ अविज्जानुसयो च
 पटिघानुसयो च पहीना; कामरागानुसयो च मानानुसयो
 च न वत्तब्बा “पहीना” ति वा “अप्पहीना” ति वा ।
 (तिकमूलकं)

५२६४. (क) यस्स यत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो
 च दिट्ठानुसयो च पहीना तस्स तत्थ विचिकिच्छानुसयो
 पहीनो ति ?

नत्थि ।

10 (ख) यस्स वा पन यत्थ विचिकिच्छानुसयो पहीनो तस्स तत्थ
 कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानु-
 सयो च पहीना ति ?

द्विन्नं पुगलानं रूपधातुया अरूपधातुया तेसं तत्थ
 विचिकिच्छानुसयो च दिट्ठानुसयो च पहीना, नो च
 तेसं तत्थ मानानुसयो पहीनो; कामरागानुसयो च
 15 पटिघानुसयो च न वत्तब्बा “पहीना” ति वा “अप्पहीना”
 ति वा । तेसञ्चेव पुगलानं कामधातुया द्वीसु वेदनासु
 तेसं तत्थ विचिकिच्छानुसयो च दिट्ठानुसयो च पहीना,
 नो च तेसं तत्थ कामरागानुसयो च मानानुसयो च
 पहीना; पटिघानुसयो न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा
 20 “अप्पहीनो” ति वा । तेसञ्चेव पुगलानं दुक्खाय
 वेदनाय तेसं तत्थ विचिकिच्छानुसयो च दिट्ठानुसयो च
 पहीना, नो च तेसं तत्थ पटिघानुसयो पहीनो;
 कामरागानुसयो च मानानुसयो च न वत्तब्बा “पहीना”
 ति वा “अप्पहीना” ति वा । अनागामिस्स रूपधातुया
 25 अरूपधातुया तस्स तत्थ विचिकिच्छानुसयो च दिट्ठानुसयो
 च पहीना, नो च तस्स तत्थ मानानुसयो पहीनो;
 कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च न वत्तब्बा “पहीना”
 ति वा “अप्पहीना” ति वा । तस्सेव पुगलस्स
 कामधातुया द्वीसु वेदनासु तस्स तत्थ विचिकिच्छानुसयो
 च कामरागानुसयो च दिट्ठानुसयो च पहीना, नो च

तस्स तत्थ मानानुसयो पहीनो; पटिधानुसयो न वत्तब्बो
 “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति वा । तस्सेव पुग्गलस्स
 दुक्खाय वेदनाय तस्स तत्थ विचिकिच्छानुसयो च
 पटिधानुसयो च दिट्ठानुसयो च पहीना; कामरागानुसयो
 च मानानुसयो च न वत्तब्बा “पहीना” ति वा 5
 “अप्पहीना” ति वा । अरहतो रूपधातुया अरूपधातुया
 तस्स तत्थ विचिकिच्छानुसयो च मानानुसयो च
 दिट्ठानुसयो च पहीना; कामरागानुसयो च पटिधानुसयो
 च न वत्तब्बा “पहीना” ति वा “अप्पहीना” ति
 वा । तस्सेव पुग्गलस्स कामधातुया द्वीसु वेदनासु तस्स 10
 तत्थ विचिकिच्छानुसयो च कामरागानुसयो च मानानु-
 सयो च दिट्ठानुसयो च पहीना; पटिधानुसयो न
 वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति वा । तस्सेव
 पुग्गलस्स दुक्खाय वेदनाय तस्स तत्थ विचिकिच्छानुसयो
 च पटिधानुसयो च दिट्ठानुसयो च पहीना; कामरागानु- 15
 सयो च मानानुसयो च न वत्तब्बा “पहीना” ति वा
 “अप्पहीना” ति वा । ... पे०... । (चतुक्कमूलकं)

२६५. (क) यस्स यत्थ कामरागानुसयो च पटिधानुसयो च मानानुसयो च
 दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च पहीना तस्स तत्थ
 भवरागानुसयो पहीनो ति ? 20

नत्थि ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ भवरागानुसयो पहीनो तस्स तत्थ
 कामरागानुसयो च पटिधानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानु-
 सयो च विचिकिच्छानुसयो च पहीना ति ?

मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च 25
 पहीना; कामरागानुसयो च पटिधानुसयो च न वत्तब्बा
 “पहीना” ति वा “अप्पहीना” ति वा ।

(क) यस्स यत्थ कामरागानुसयो च पटिधानुसयो च मानानुसयो
 च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च पहीना तस्स तत्थ
 अविज्जानुसयो पहीनो ति ? 30

नत्थि ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ अविज्जानुसयो पहीनो तस्स तत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च पहीना ति ?

अरहतो रूपधातुया अरूपधातुया तस्स तत्थ अविज्जानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च पहीना; कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च न वत्तब्बा “पहीना” ति वा “अप्पहीना” ति वा । तस्सेव पुग्गलस्स कामधातुया द्वीसु वेदनासु तस्स तत्थ अविज्जानुसयो च कामरागानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च पहीना; पटिघानुसयो च न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति वा । तस्सेव पुग्गलस्स दुक्खाय वेदनाय तस्स तत्थ अविज्जानुसयो च पटिघानुसयो च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च पहीना; कामरागानुसयो च मानानुसयो च न वत्तब्बा “पहीना” ति वा “अप्पहीना” ति वा । (पञ्चकमूलकं)

२६६.(क) यस्स यत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च भवरागानुसयो च पहीना तस्स तत्थ अविज्जानुसयो पहीनो ति ?

नत्थि ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ अविज्जानुसयो पहीनो तस्स तत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च भवरागानुसयो च पहीना ति ?

अरहतो रूपधातुया अरूपधातुया तस्स तत्थ अविज्जानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च भवरागानुसयो च पहीना; कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च न वत्तब्बा “पहीना” ति वा “अप्पहीना” ति वा । तस्सेव पुग्गलस्स कामधातुया द्वीसु वेदनासु तस्स तत्थ अविज्जानुसयो च कामरागानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च

विचिकिच्छानुसयो च पहीना; पटिघानुसयो च भवरागानु-
 सयो च न वत्तब्बा “पहीना” ति वा “अप्पहीना” ति
 वा । तस्सेव पुग्गलस्स दुक्खाय वेदनाय तस्स तत्थ
 अविज्जानुसयो च पटिघानुसयो च दिट्ठानुसयो च
 विचिकिच्छानुसयो च पहीना; कामरागानुसयो च 5
 मानानुसयो च भवरागानुसयो च न वत्तब्बा “पहीना”
 ति वा “अप्पहीना” ति वा । (छक्कमूलकं)

(घ) पटिलोमपुग्गलो

२६७.(क) यस्स कामरागानुसयो अप्पहीनो तस्स पटिघानुसयो
 अप्पहीनो ति ?

आमन्ता ।

10

(ख) यस्स वा पन पटिघानुसयो अप्पहीना तस्स कामरागानुसयो
 अप्पहीनो ति ?

आमन्ता ।

(क) यस्स कामरागानुसयो अप्पहीनो तस्स मानानुसयो
 अप्पहीनो ति ?

B. 252

15

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन मानानुसयो अप्पहीनो तस्स कामरागानुसयो
 अप्पहीनो ति ?

अनागामिस्स मानानुसयो अप्पहीनो, नो च तस्स
 कामरागानुसयो अप्पहीनो । तिण्णं पुग्गलानं मानानुसयो 20
 च अप्पहीनो कामरागानुसयो च अप्पहीनो ।

यस्स कामरागानुसयो अप्पहीनो तस्स दिट्ठानुसयो ...पे०...
 विचिकिच्छानुसयो अप्पहीनो ति ?

द्विन्नं पुग्गलानं कामरागानुसयो अप्पहीनो, नो च तेसं
 विचिकिच्छानुसयो अप्पहीनो । पुथुज्जनस्स कामरागानुसयो 25
 च अप्पहीनो विचिकिच्छानुसयो च अप्पहीनो ।

यस्स वा पन विचिकिच्छानुसयो अप्पहीनो तस्स काम-
 रागानुसयो अप्पहीनो ति ?

आमन्ता ।

यस्स कामरागानुसयो अप्पहीनो तस्स भवरागानुसयो
... पे०... अविज्जानुसयो अप्पहीनो ति ?

आमन्ता ।

5 यस्स वा पन अविज्जानुसयो अप्पहीनो तस्स कामरागानु-
सयो अप्पहीनो ति ?

अनागामिस्स अविज्जानुसयो अप्पहीनो, नो च तस्स
कामरागानुसयो अप्पहीनो । तिण्णं पुग्गलानं अविज्जानु-
सयो च अप्पहीनो कामरागानुसयो च अप्पहीनो ।

10 २६८. (क) यस्स पटिधानुसयो अप्पहीनो तस्स मानानुसयो
अप्पहीनो ति ?

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन मानानुसयो अप्पहीनो तस्स पटिधानुसयो
अप्पहीनो ति ?

15 अनागामिस्स मानानुसयो अप्पहीनो, नो च तस्स
पटिधानुसयो अप्पहीनो । तिण्णं पुग्गलानं मानानुसयो
च अप्पहीनो पटिधानुसयो च अप्पहीनो ।

यस्स पटिधानुसयो अप्पहीनो तस्स दिट्ठानुसयो ... पे०...
विचिकिच्छानुसयो अप्पहीनो ति ?

20 द्विन्नं पुग्गलानं पटिधानुसयो अप्पहीनो, नो च तेसं
विचिकिच्छानुसयो अप्पहीनो । पुथुज्जनस्स पटिधानुसयो
च अप्पहीनो विचिकिच्छानुसयो च अप्पहीनो ।

यस्स वा पन विचिकिच्छानुसयो अप्पहीनो तस्स पटिधानु-
सयो अप्पहीनो ति ?

आमन्ता ।

25 यस्स पटिधानुसयो अप्पहीनो तस्स भवरागानुसयो ... पे०...
अविज्जानुसयो अप्पहीनो ति ?

आमन्ता ।

यस्स वा पन अविज्जानुसयो अप्पहीनो तस्स पटिधानुसयो
अप्पहीनो ति ?

अनागामिस्स अविज्जानुसयो अप्पहीनो, नो च तस्स

दिट्ठानुसयो च अप्पहीना तस्स विचिकिच्छानुसयो अप्पहीनो
ति ?

आमन्ता ।

5 (ख) यस्स वा पन विचिकिच्छानुसयो अप्पहीनो ॥ तस्स काम-
रागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो
च अप्पहीना ति ?

आमन्ता । ... पे०... । (चतुक्कमूलकं)

३०६. यस्स कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च
दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च अप्पहीना तस्स
10 भवरागानुसयो ... पे०... अविज्जानुसयो अप्पहीनो ति ?

आमन्ता ।

यस्स वा पन अविज्जानुसयो अप्पहीनो तस्स कामरागानु-
सयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च
विचिकिच्छानुसयो च अप्पहीना ति ?

15 अनागामिस्स अविज्जानुसयो च मानानुसयो च
अप्पहीना, नो च तस्स कामरागानुसयो च पटिघानुसयो
च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च अप्पहीना ।
द्विन्नं पुगलानं अविज्जानुसयो च कामरागानुसयो च
पटिघानुसयो च मानानुसयो च अप्पहीना, नो च तेसं
20 दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च अप्पहीना ।
पुथुज्जनस्स अविज्जानुसयो च अप्पहीनो; कामरागानु-
सयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च
विचिकिच्छानुसयो च अप्पहीना । (पञ्चकमूलकं)

३०७. (क) यस्स कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च
दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च भवरागानुसयो च
25 अप्पहीना तस्स अविज्जानुसयो अप्पहीनो ति ?

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन अविज्जानुसयो अप्पहीनो तस्स कामरागानु-
सयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च
30 विचिकिच्छानुसयो च भवरागानुसयो च अप्पहीना ति ?

तेसं विचिकिच्छानुसयो अप्पहीनो । पुथुज्जनस्स अविज्जानु-
सयो च अप्पहीनो विचिकिच्छानुसयो च अप्पहीनो ।

३०२.(क) यस्स भवरागानुसयो अप्पहीनो तस्स अविज्जानुसयो
अप्पहीनो ति ?

5

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन अविज्जानुसयो अप्पहीनो तस्स भवरागानु-
सयो अप्पहीनो ति ?

आमन्ता । (एकमूलकं)

10

३०३.(क) यस्स कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च अप्पहीना^१ तस्स
मानानुसयो अप्पहीनो ति ?

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन मानानुसयो अप्पहीनो तस्स कामरागानुसयो
च पटिघानुसयो च अप्पहीना ति ?

B. 254

15

अनागामिस्स मानानुसयो अप्पहीनो, नो च तस्स
कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च अप्पहीना । तिण्णं
पुग्गलानं मानानुसयो च अप्पहीनो कामरागानुसयो च
पटिघानुसयो च अप्पहीना ।

R. 366

20

यस्स कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च अप्पहीना तस्स
दिट्ठानुसयो ... पे०... विचिकिच्छानुसयो अप्पहीनो ति ?

द्विन्नं पुग्गलानं कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च
अप्पहीना, नो च तेसं विचिकिच्छानुसयो अप्पहीनो ।
पुथुज्जनस्स कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च अप्पहीना
विचिकिच्छानुसयो च अप्पहीनो ।

25

यस्स वा पन विचिकिच्छानुसयो अप्पहीनो तस्स काम-
रागानुसयो च पटिघानुसयो च अप्पहीना ति ?

आमन्ता ।

यस्स कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च अप्पहीना तस्स
भवरागानुसयो ... पे०... अविज्जानुसयो अप्पहीनो ति ?

आमन्ता ।

यस्स वा पन अविज्जानुसयो अप्पहीनो तस्स काम-
रागानुसयो च पटिघानुसयो च अप्पहीना ति ?

अनागामिस्स अविज्जानुसयो अप्पहीनो, नो च तस्स
कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च अप्पहीना । तिण्णं
पुग्गलानं अविज्जानुसयो च अप्पहीनो कामरागानुसयो 5
च पटिघानुसयो च अप्पहीना । (दुकमूलकं)

३०४. यस्स कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च
अप्पहीना तस्स दिट्ठानुसयो ... पे०... विचिकिच्छानुसयो
अप्पहीनो ति ?

द्विन्नं पुग्गलानं कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च 10
मानानुसयो च अप्पहीना, नो च तेसं विचिकिच्छानुसयो
अप्पहीनो । पुथुज्जनस्स कामरागानुसयो च पटिघानुसयो
च मानानुसयो च अप्पहीना विचिकिच्छानुसयो च
अप्पहीनो ।

यस्स वा पन विचिकिच्छानुसयो अप्पहीनो तस्स कामरागानु- 15
सयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च अप्पहीना ति ?

आमन्ता ।

यस्स कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च
अप्पहीना तस्स भवरागानुसयो ... पे०... अविज्जानुसयो
अप्पहीनो ति ? 20

आमन्ता ।

यस्स वा पन अविज्जानुसयो अप्पहीनो तस्स कामरागानु-
सयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च अप्पहीना ति ?

अनागामिस्स अविज्जानुसयो च मानानुसयो च
अप्पहीना, नो च तस्स कामरागानुसयो च पटिघानुसयो 25 B. 255
च अप्पहीना । तिण्णं पुग्गलानं अविज्जानुसयो च
अप्पहीनो कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो
च अप्पहीना । (तिकमूलकं)

३०५.(क) यस्स कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च

अनागामिस्स अविज्जानुसयो च मानानुसयो च
 भवरागानुसयो च अप्पहीना, नो च तस्स कामरागानुसयो
 च पटिघानुसयो च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च
 अप्पहीना । द्विभं पुग्गलानं अविज्जानुसयो च कामरागानु- 5 B. 256
 सयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च भवरागानुसयो
 च अप्पहीना, नो च तेसं दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो
 च अप्पहीना । पुथुज्जनस्स अविज्जानुसयो च अप्पहीनो,
 कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च
 दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च भवरागानुसयो च
 अप्पहीना । (छक्कमूलकं) 10

(ङ) पटिलोमओकासो

३०८. (क) यत्थ कामरागानुसयो अप्पहीनो तत्थ पटिघानुसयो अप्प-
 हीनो ति ?

न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति वा ।

(ख) यत्थ वा पन पटिघानुसयो अप्पहीनो तत्थ कामरागानुसयो
 अप्पहीनो ति ? 15

न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति वा ।

(क) यत्थ कामरागानुसयो अप्पहीनो तत्थ मानानुसयो अप्पहीनो
 ति ?

आमन्ता ।

(ख) यत्थ वा पन मानानुसयो अप्पहीनो तत्थ कामरागानुसयो 20
 अप्पहीनो ति ?

रूपधातुया अरूपधातुया एत्थ मानानुसयो अप्पहीनो;
 कामरागानुसयो न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो”
 ति वा । कामधातुया द्वीसु वेदनासु एत्थ मानानुसयो
 च अप्पहीनो कामरागानुसयो च अप्पहीनो । 25

यत्थ कामरागानुसयो अप्पहीनो तत्थ दिट्ठानुसयो ...पे०...
 विचिकिच्छानुसयो अप्पहीनो ति ?

आमन्ता ।

पटिघानुसयो अप्पहीनो । तिण्णं पुग्गलानं अविज्जानुसयो
च अप्पहीनो पटिघानुसयो च अप्पहीनो ।

२६६. यस्स मानानुसयो अप्पहीनो तस्स दिट्ठानुसयो ... पे०...
विचिकिच्छानुसयो अप्पहीनो ति ?

तिण्णं पुग्गलानं मानानुसयो अप्पहीनो, नो च तेसं 5
विचिकिच्छानुसयो अप्पहीनो । पुथुज्जनस्स मानानुसयो
च अप्पहीनो विचिकिच्छानुसयो च अप्पहीनो ।
यस्स वा पन विचिकिच्छानुसयो अप्पहीनो तस्स मानानु-
सयो अप्पहीनो ति ?

आमन्ता ।

10

यस्स मानानुसयो अप्पहीनो तस्स भवरागानुसयो ... पे०...
अविज्जानुसयो अप्पहीनो ति ?

आमन्ता ।

यस्स वा पन अविज्जानुसयो अप्पहीनो तस्स मानानुसयो
अप्पहीनो ति ?

15

आमन्ता ।

३००. (क) यस्स दिट्ठानुसयो अप्पहीनो तस्स विचिकिच्छानुसयो
अप्पहीनो ति ?

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन विचिकिच्छानुसयो अप्पहीनो तस्स दिट्ठानु- 20
सयो अप्पहीनो ति ?

आमन्ता । ... पे०... ।

३०१. यस्स विचिकिच्छानुसयो अप्पहीनो तस्स भवरागानुसयो
... पे०... अविज्जानुसयो अप्पहीनो ति ?

आमन्ता ।

25

यस्स वा पन अविज्जानुसयो अप्पहीनो तस्स विचिकिच्छानुसयो
अप्पहीनो ति ?

तिण्णं पुग्गलानं अविज्जानुसयो अप्पहीनो, नो च

तेसं विचिकिच्छानुसयो अप्पहीनो । पुथुज्जनस्स अविज्जानु-
सयो च अप्पहीनो विचिकिच्छानुसयो च अप्पहीनो ।

३०२. (क) यस्स भवरागानुसयो अप्पहीनो तस्स अविज्जानुसयो
अप्पहीनो ति ?

5 आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन अविज्जानुसयो अप्पहीनो तस्स भवरागानु-
सयो अप्पहीनो ति ?

आमन्ता । (एकमूलकं)

३०३. (क) यस्स कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च अप्पहीना^१ तस्स
10 मानानुसयो अप्पहीनो ति ?

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन मानानुसयो अप्पहीनो तस्स कामरागानुसयो
च पटिघानुसयो च अप्पहीना ति ?

B. 254

15

अनागामिस्स मानानुसयो अप्पहीनो, नो च तस्स
कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च अप्पहीना । तिण्णं
पुगलानं मानानुसयो च अप्पहीनो कामरागानुसयो च
पटिघानुसयो च अप्पहीना ।

R. 366

20

यस्स कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च अप्पहीना तस्स
दिट्ठानुसयो ... पे०... विचिकिच्छानुसयो अप्पहीनो ति ?

द्विन्नं पुगलानं कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च
अप्पहीना, नो च तेसं विचिकिच्छानुसयो अप्पहीनो ।
पुथुज्जनस्स कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च अप्पहीना
विचिकिच्छानुसयो च अप्पहीनो ।

25

यस्स वा पन विचिकिच्छानुसयो अप्पहीनो तस्स काम-
रागानुसयो च पटिघानुसयो च अप्पहीना ति ?

आमन्ता ।

यस्स कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च अप्पहीना तस्स
भवरागानुसयो ... पे०... अविज्जानुसयो अप्पहीनो ति ?

आमन्ता ।

यस्स वा पन अविज्जानुसयो अप्पहीनो तस्स काम-
रागानुसयो च पटिघानुसयो च अप्पहीना ति ?

अनागामिस्स अविज्जानुसयो अप्पहीनो, नो च तस्स
कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च अप्पहीना । तिण्णं
पुग्गलानं अविज्जानुसयो च अप्पहीनो कामरागानुसयो 5
च पटिघानुसयो च अप्पहीना । (दुकमूलकं)

३०४. यस्स कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च
अप्पहीना तस्स दिट्ठानुसयो ... पे०... विचिकिच्छानुसयो
अप्पहीनो ति ?

द्विभं पुग्गलानं कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च 10
मानानुसयो च अप्पहीना, नो च तेसं विचिकिच्छानुसयो
अप्पहीनो । पुथुज्जनस्स कामरागानुसयो च पटिघानुसयो
च मानानुसयो च अप्पहीना विचिकिच्छानुसयो च
अप्पहीनो ।

यस्स वा पन विचिकिच्छानुसयो अप्पहीनो तस्स कामरागानु- 15
सयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च अप्पहीना ति ?

आमन्ता ।

यस्स कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च
अप्पहीना तस्स भवरागानुसयो ... पे०... अविज्जानुसयो
अप्पहीनो ति ? 20

आमन्ता ।

यस्स वा पन अविज्जानुसयो अप्पहीनो तस्स कामरागानु-
सयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च अप्पहीना ति ?

अनागामिस्स अविज्जानुसयो च मानानुसयो च
अप्पहीना, नो च तस्स कामरागानुसयो च पटिघानुसयो 25 B. 255
च अप्पहीना । तिण्णं पुग्गलानं अविज्जानुसयो च
अप्पहीनो कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो
च अप्पहीना । (तिकमूलकं)

३०५. (क) यस्स कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च

दिट्ठानुसयो च अप्पहीना तस्स विचिकिच्छानुसयो अप्पहीनो
ति ?

आमन्ता ।

5 (ख) यस्स वा पन विचिकिच्छानुसयो अप्पहीनो ॥ तस्स काम-
रागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो
च अप्पहीना ति ?

आमन्ता । ... पे०... । (चतुक्कमूलकं)

३०६. यस्स कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च
दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च अप्पहीना तस्स
10 भवरागानुसयो ... पे०... अविज्जानुसयो अप्पहीनो ति ?

आमन्ता ।

यस्स वा पन अविज्जानुसयो अप्पहीनो तस्स कामरागानु-
सयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च
विचिकिच्छानुसयो च अप्पहीना ति ?

15 अनागामिस्स अविज्जानुसयो च मानानुसयो च
अप्पहीना, नो च तस्स कामरागानुसयो च पटिघानुसयो
च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च अप्पहीना ।
द्विन्नं पुग्गलानं अविज्जानुसयो च कामरागानुसयो च
पटिघानुसयो च मानानुसयो च अप्पहीना, नो च तेसं
20 दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च अप्पहीना ।
पुथुज्जनस्स अविज्जानुसयो च अप्पहीनो; कामरागानु-
सयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च
विचिकिच्छानुसयो च अप्पहीना । (पञ्चकमूलकं)

३०७. (क) यस्स कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च
25 दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च भवरागानुसयो च
अप्पहीना तस्स अविज्जानुसयो अप्पहीनो ति ?

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन अविज्जानुसयो अप्पहीनो तस्स कामरागानु-
सयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च
30 विचिकिच्छानुसयो च भवरागानुसयो च अप्पहीना ति ?

अनागामिस्स अविज्जानुसयो च मानानुसयो च
 भवरागानुसयो च अप्पहीना, नो च तस्स कामरागानुसयो
 च पटिघानुसयो च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च
 अप्पहीना । द्विन्नं पुग्गलानं अविज्जानुसयो च कामरागानु- 5 B. 256
 सयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च भवरागानुसयो
 च अप्पहीना, नो च तेसं दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो
 च अप्पहीना । पुथुज्जनस्स अविज्जानुसयो च अप्पहीनो,
 कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च
 दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च भवरागानुसयो च
 अप्पहीना । (छक्कमूलकं) 10

(ङ) पटिलोमओकासो

३०८. (क) यत्थ कामरागानुसयो अप्पहीनो तत्थ पटिघानुसयो अप्प-
 हीनो ति ?

न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति वा ।

(ख) यत्थ वा पन पटिघानुसयो अप्पहीनो तत्थ कामरागानुसयो
 अप्पहीनो ति ? 15

न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति वा ।

(क) यत्थ कामरागानुसयो अप्पहीनो तत्थ मानानुसयो अप्पहीनो
 ति ?

आमन्ता ।

(ख) यत्थ वा पन मानानुसयो अप्पहीनो तत्थ कामरागानुसयो 20
 अप्पहीनो ति ?

रूपधातुया अरूपधातुया एत्थ मानानुसयो अप्पहीनो;
 कामरागानुसयो न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो”
 ति वा । कामधातुया द्वीसु वेदनासु एत्थ मानानुसयो
 च अप्पहीनो कामरागानुसयो च अप्पहीनो । 25

यत्थ कामरागानुसयो अप्पहीनो तत्थ दिट्ठानुसयो ...पं०...
 विचिकिच्छानुसयो अप्पहीनो ति ?

आमन्ता ।

यत्थ वा पन विचिकिच्छानुसयो अप्पहीनो तत्थ कामरागानु-
सयो अप्पहीनो ति ?

5 दुक्खाय वेदनाय रूपधातुया अरूपधातुया एत्थ
विचिकिच्छानुसयो अप्पहीनो; कामरागानुसयो न वत्तब्बो
“पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति वा । कामधातुया द्वीसु
वेदनासु एत्थ विचिकिच्छानुसयो च अप्पहीनो कामरागानु-
सयो च अप्पहीनो ।

(क) यत्थ कामरागानुसयो अप्पहीनो तत्थ भवरागानुसयो
अप्पहीनो ति ?

10 न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति वा ।

(ख) यत्थ वा पन भवरागानुसयो अप्पहीनो तत्थ कामरागानु-
सयो अप्पहीनो ति ?

न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहानो” ति वा ।

(क) यत्थ कामरागानुसयो अप्पहीनो तत्थ अविज्जानुसयो
15 अप्पहीनो ति ?

आमन्ता ।

(ख) यत्थ वा पन अविज्जानुसयो अप्पहीनो तत्थ कामरागानु-
सयो अप्पहीनो ति ?

20 दुक्खाय वेदनाय रूपधातुया अरूपधातुया एत्थ
अविज्जानुसयो अप्पहीनो; कामरागानुसयो न वत्तब्बो
“पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति वा । कामधातुया
द्वीसु वेदनासु एत्थ अविज्जानुसयो च अप्पहीनो काम-
रागानुसयो च अप्पहीनो ।

३०६. (क) यत्थ पटिघानुसयो अप्पहीनो तत्थ मानानुसयो अप्पहीनो
25 ति ?

न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति वा ।

(ख) यत्थ वा पन मानानुसयो अप्पहीनो तत्थ पटिघानुसयो
अप्पहीनो ति ?

न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति वा ।

यत्थ पटिघानुसयो अप्पहीनो तत्थ दिट्ठानुसयो ... पे०...
विचिकिच्छानुसयो अप्पहीनो ति ?

आमन्ता ।

यत्थ वा पन विचिकिच्छानुसयो अप्पहीनो तत्थ पटिघानु-
सयो अप्पहीनो ति ?

5

कामघातुया द्वीसु वेदनासु रूपघातुया अरूपघातुया
एत्थ विचिकिच्छानुसयो अप्पहीनो; पटिघानुसयो न
वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति वा । दुक्खाय
वेदनाय एत्थ विचिकिच्छानुसयो च अप्पहीनो पटिघानु-
सयो च अप्पहीनो ।

10

(क) यत्थ पटिघानुसयो अप्पहीनो तत्थ भवरागानुसयो अप्पहीनो
ति ?

न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति वा ।

(ख) यत्थ वा पन भवरागानुसयो अप्पहीनो तत्थ पटिघानुसयो
अप्पहीनो ति ?

15

न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति वा ।

(क) यत्थ पटिघानुसयो अप्पहीनो तत्थ अविज्जानुसयो अप्पहीनो
ति ?

आमन्ता ।

(ख) यत्थ वा पन अविज्जानुसयो अप्पहीनो तत्थ पटिघानुसयो
अप्पहीनो ति ?

20

कामघातुया द्वीसु वेदनासु रूपघातुया अरूपघातुया
एत्थ अविज्जानुसयो अप्पहीनो; पटिघानुसयो न वत्तब्बो
“पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति वा । दुक्खाय वेदनाय
एत्थ अविज्जानुसयो च अप्पहीनो पटिघानुसयो च
अप्पहीनो ।

25

३१०. यत्थ मानानुसयो अप्पहीनो तत्थ दिट्ठानुसयो ... पे०...
विचिकिच्छानुसयो अप्पहीनो ति ?

आमन्ता ।

यत्थ वा पन विचिकिच्छानुसयो अप्पहीनो तत्थ मानानुसयो
अप्पहीनो ति ?

30

. 258

दुःखाय वेदनाय एत्थ विचिकिच्छानुसयो अप्पहीनो;
मानानुसयो न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति
वा । कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया
एत्थ विचिकिच्छानुसयो च अप्पहीनो मानानुसयो च
अप्पहीनो ।

5

(क) यत्थ मानानुसयो अप्पहीनो तत्थ भवरागानुसयो अप्पहीनो
ति ?

कामधातुया द्वीसु वेदनासु एत्थ मानानुसयो अप्पहीनो;
भवरागानुसयो न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो”
ति वा । रूपधातुया अरूपधातुया एत्थ मानानुसयो च
अप्पहीनो भवरागानुसयो च अप्पहीनो ।

10

(ख) यत्थ वा पन भवरागानुसयो अप्पहीनो तत्थ मानानुसयो
अप्पहीनो ति ?

आमन्ता ।

15

(क) यत्थ मानानुसयो अप्पहीनो तत्थ अविज्जानुसयो अप्पहीनो
ति ?

आमन्ता ।

(ख) यत्थ वा पन अविज्जानुसयो अप्पहीनो तत्थ मानानुसयो
अप्पहीनो ति ?

20

दुःखाय वेदनाय एत्थ अविज्जानुसयो अप्पहीनो;
मानानुसयो न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति
वा । कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया
एत्थ अविज्जानुसयो च अप्पहीनो मानानुसयो च
अप्पहीनो ।

25 ३११. (क) यत्थ दिट्ठानुसयो अप्पहीनो तत्थ विचिकिच्छानुसयो
अप्पहीनो ति ?

आमन्ता ।

(ख) यत्थ वा पन विचिकिच्छानुसयो अप्पहीनो तत्थ दिट्ठानुसयो
अप्पहीनो ति ?

30

आमन्ता । ... पे०... ।

३१२. (क) यत्थ विचिकिच्छानुसयो अप्पहीनो तत्थ भवरागानुसयो
अप्पहीनो ति ?

कामधातुया तीसु वेदनासु एत्थ विचिकिच्छानुसयो
अप्पहीनो; भवरागानुसयो न वत्तब्बो “पहीनो” ति
वा “अप्पहीनो” ति वा । रूपधातुया अरूपधातुया एत्थ 5
विचिकिच्छानुसयो च अप्पहीनो भवरागानुसयो च
अप्पहीनो ।

(ख) यत्थ वा पन भवरागानुसयो अप्पहीनो तत्थ विचिकिच्छानु-
सयो अप्पहीनो ति ?

आमन्ता ।

10

(क) यत्थ विचिकिच्छानुसयो अप्पहीनो तत्थ अविज्जानुसयो
अप्पहीनो ति ?

आमन्ता ।

(ख) यत्थ वा पन अविज्जानुसयो अप्पहीनो तत्थ विचिकिच्छानु-
सयो अप्पहीनो ति ?

15

आमन्ता ।

३१३. (क) यत्थ भवरागानुसयो अप्पहीनो तत्थ अविज्जानुसयो
अप्पहीनो ति ?

B. 259

आमन्ता ।

(ख) यत्थ वा पन अविज्जानुसयो अप्पहीनो तत्थ भवरागानुसयो 20
अप्पहीनो ति ?

कामधातुया तीसु वेदनासु एत्थ अविज्जानुसयो
अप्पहीनो; भवरागानुसयो न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा
“अप्पहीनो” ति वा । रूपधातुया अरूपधातुया एत्थ
अविज्जानुसयो च अप्पहीनो भवरागानुसयो च अप्पहीनो । 25
(एकमूलकं)

३१४. (क) यत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च अप्पहीना तत्थ
मानानुसयो अप्पहीनो ति ?

नत्थि ।

(ख) यत्थ वा पन मानानुसयो अप्पहीनो तत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च अप्पहीना ति ?

रूपधातुया अरूपधातुया एत्थ मानानुसयो अप्पहीनो; कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च न वत्तब्बा "पहीना" ति वा "अप्पहीना" ति वा । कामधातुया द्वीसु वेदनासु एत्थ मानानुसयो च कामरागानुसयो च अप्पहीना; पटिघानुसयो न वत्तब्बो "पहीनो" ति वा "अप्पहीनो" ति वा ।

यत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च अप्पहीनो तत्थ दिट्ठानुसयो ... पे०... विचिकिच्छानुसयो अप्पहीनो ति ?

नत्थि ।

यत्थ वा पन विचिकिच्छानुसयो अप्पहीनो तत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च अप्पहीना ति ?

रूपधातुया अरूपधातुया एत्थ विचिकिच्छानुसयो अप्पहीनो; कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च न वत्तब्बा "पहीना" ति वा "अप्पहीना" ति वा । कामधातुया द्वीसु वेदनासु एत्थ विचिकिच्छानुसयो च कामरागानुसयो च अप्पहीना; पटिघानुसयो न वत्तब्बो "पहीनो" ति वा "अप्पहीनो" ति वा । दुक्खाय वेदनाय एत्थ विचिकिच्छानुसयो च पटिघानुसयो च अप्पहीना; कामरागानुसयो न वत्तब्बो "पहीनो" ति वा "अप्पहीनो" ति वा ।

(क) यत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च अप्पहीना तत्थ अविज्जानुसयो अप्पहीनो ति ?

नत्थि ।

(ख) यत्थ वा पन अविज्जानुसयो अप्पहीनो तत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च अप्पहीना ति ?

रूपधातुया अरूपधातुया एत्थ अविज्जानुसयो अप्पहीनो; कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च न वत्तब्बा "पहीना" ति वा "अप्पहीना" ति वा । कामधातुया द्वीसु वेदनासु

एत्थ अविज्जानुसयो च कामरागानुसयो च अप्पहीना;
पटिघानुसयो न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति
वा । दुक्खाय वेदनाय एत्थ अविज्जानुसयो च पटिघानु-
सयो च अप्पहीना; कामरागानुसयो न वत्तब्बो “पहीनो”
ति वा “अप्पहीनो” ति वा । (दुकमूलकं)

5

३१५. यत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च
अप्पहीना तत्थ दिट्ठानुसयो ... पे०... विचिकिच्छानुसयो
अप्पहीनो ति ?

नत्थि ।

यत्थ वा पन विचिकिच्छानुसयो अप्पहीनो तत्थ कामरागानु- 10
सयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च अप्पहीना ति ?

रूपधातुया अरूपधातुया एत्थ विचिकिच्छानुसयो च
मानानुसयो च अप्पहीना; कामरागानुसयो च पटिघानु-
सयो च न वत्तब्बा “पहीना” ति वा “अप्पहीना” ति
वा । कामधातुया द्वीसु वेदनासु एत्थ विचिकिच्छानुसयो 15
च कामरागानुसयो च मानानुसयो च अप्पहीना;
पटिघानुसयो न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति
वा । दुक्खाय वेदनाय एत्थ विचिकिच्छानुसयो च
पटिघानुसयो च अप्पहीना; कामरागानुसयो च मानानु-
सयो च न वत्तब्बा “पहीना” ति वा “अप्पहीना” ति वा । 20

(क) यत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च
अप्पहीना तत्थ भवरागानुसयो अप्पहीनो ति ?

नत्थि ।

(ख) यत्थ वा पन भवरागानुसयो अप्पहीनो तत्थ कामरागानुसयो
च पटिघानुसयो च मानानुसयो च अप्पहीना ति ? 25

रूपधातुया^१ अरूपधातुया एत्थ भवरागानुसयो च^१
मानानुसयो च अप्पहीना; कामरागानुसयो च पटिघानु-
सयो च न वत्तब्बा “पहीना” ति वा “अप्पहीना”
ति वा ।

(क) यत्थ कामरागानुसयो च पटिधानुसयो च मानानुसयो च
अप्पहीना तत्थ अविज्जानुसयो अप्पहीनो ति ?
नत्थि ।

(ख) यत्थ वा पन अविज्जानुसयो अप्पहीनो तत्थ कामरागानुसयो
च पटिधानुसयो च मानानुसयो च अप्पहीना ति ?

रूपधातुया अरूपधातुया एत्थ अविज्जानुसयो च
मानानुसयो च अप्पहीना; कामरागानुसयो च पटिधानुसयो
च न वत्तब्बा "पहीना" ति वा "अप्पहीना" ति वा ।
कामधातुया द्वीसु वेदनासु एत्थ अविज्जानुसयो च
कामरागानुसयो च मानानुसयो च अप्पहीना; पटिधानु-
सयो न वत्तब्बो "पहीनो" ति वा "अप्पहीनो" ति वा ।
दुक्खाय वेदनाय एत्थ अविज्जानुसयो च पटिधानुसयो
च अप्पहीना; कामरागानुसयो च मानानुसयो च न
वत्तब्बा "पहीना" ति वा "अप्पहीना" ति वा ।
(तिकमूलकं)

३१६.(क) यत्थ कामरागानुसयो च पटिधानुसयो च मानानुसयो
च दिट्ठानुसयो च अप्पहीना तत्थ विचिकिच्छानुसयो
अप्पहीनो ति ?
नत्थि ।

(ख) यत्थ वा पन विचिकिच्छानुसयो अप्पहीनो तत्थ काम-
रागानुसयो च पटिधानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो
च अप्पहीना ति ?

रूपधातुया अरूपधातुया एत्थ विचिकिच्छानुसयो च
मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च अप्पहीना; कामरागानुसयो
च पटिधानुसयो च न वत्तब्बा "पहीना" ति वा
"अप्पहीना" ति वा । कामधातुया द्वीसु वेदनासु एत्थ
विचिकिच्छानुसयो च कामरागानुसयो च मानानुसयो
च दिट्ठानुसयो च अप्पहीना; पटिधानुसयो न वत्तब्बो
"पहीनो" ति वा "अप्पहीनो" ति वा । दुक्खाय वेदनाय
एत्थ विचिकिच्छानुसयो च पटिधानुसयो च दिट्ठानुसयो

च अप्पहीना; कामरागानुसयो च मानानुसयो च न
वत्तब्बा “पहीना” ति वा “अप्पहीना” ति वा । ...पे०... ।
(चतुक्कमूलकं)

३१७. (क) यत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानु-
सयो च विचिकिच्छानुसयो च अप्पहीना तत्थ भवरागानुसयो 5
अप्पहीनो ति ?

नत्थि ।

(ख) यत्थ वा पन भवरागानुसयो अप्पहीनो तत्थ कामरागानुसयो
च पटिघानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च
विचिकिच्छानुसयो च अप्पहीना ति ?

मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च 10
अप्पहीना; कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च न
वत्तब्बा “पहीना” ति वा “अप्पहीना” ति वा ।

(क) यत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च
दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च अप्पहीना तत्थ
अविज्जानुसयो अप्पहीनो ति ? 15

नत्थि ।

(ख) यत्थ वा पन अविज्जानुसयो अप्पहीनो तत्थ कामरागानुसयो
च पटिघानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च
विचिकिच्छानुसयो च अप्पहीना ति ?

B. 262

रूपधातुया अरूपधातुया एत्थ अविज्जानुसयो च 20
मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च
अप्पहीना; कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च न
वत्तब्बा “पहीना” ति वा “अप्पहीना” ति वा । कामधातुया
द्वीसु वेदनासु एत्थ अविज्जानुसयो च कामरागानुसयो
च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च 25
अप्पहीना; पटिघानुसयो न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा
“अप्पहीनो” ति वा । दुक्खाय वेदनाय एत्थ अविज्जानु-
सयो च पटिघानुसयो च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो
च अप्पहीना; कामरागानुसयो च मानानुसयो च न
वत्तब्बा “पहीना” ति वा “अप्पहीना” ति वा । (पञ्चकमूलकं) 30

३१८. (क) यत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च भवरागानुसयो च अप्पहीना तत्थ अविज्जानुसयो अप्पहीनो ति ?

नत्थि ।

5 (ख) यत्थ वा पन अविज्जानुसयो अप्पहीनो तत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च भवरागानुसयो च अप्पहीना ति ?

रूपधातुया अरूपधातुया एत्थ अविज्जानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च
10 भवरागानुसयो च अप्पहीना; कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च न वत्तब्बा “पहीना” ति वा “अप्पहीना” ति वा । कामधातुया द्वीसु वेदनासु एत्थ अविज्जानुसयो च कामरागानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च अप्पहीना; पटिघानुसयो च
15 भवरागानुसयो च न वत्तब्बा “पहीना” ति वा “अप्पहीना” ति वा । दुक्खाय वेदनाय एत्थ अविज्जानुसयो च पटिघानुसयो च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च अप्पहीना; कामरागानुसयो च मानानुसयो च भवरागानुसयो च न वत्तब्बा “पहीना” ति वा “अप्पहीना” ति
20 वा । (छक्कमूलकं)

(घ) पटिलोभपुग्गलोकासा

R. 369 ३१९. (क) यस्स यत्थ कामरागानुसयो अप्पहीनो तस्स तत्थ पटिघानुसयो अप्पहीनो ति ?

B. 263 न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति वा ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ पटिघानुसयो अप्पहीनो तस्स तत्थ
25 कामरागानुसयो अप्पहीनो ति ?

न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति वा ।

(क) यस्स यत्थ कामरागानुसयो अप्पहीनो तस्स तत्थ मानानुसयो अप्पहीनो ति ?

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ मानानुसयो अप्पहीनो तस्स तत्थ कामरागानुसयो अप्पहीनो ति ?

अनागामिस्स रूपधातुया अरूपधातुया तस्स तत्थ मानानुसयो अप्पहीनो; कामरागानुसयो न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति वा । तस्सेव पुग्गलस्स 5 कामधातुया द्वीसु वेदनासु तस्स तत्थ मानानुसयो अप्पहीनो, नो च तस्स तत्थ कामरागानुसयो अप्पहीनो । तिण्णं पुग्गलानं रूपधातुया अरूपधातुया तेसं तत्थ मानानुसयो अप्पहीनो; कामरागानुसयो न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति वा । तेसञ्जेव पुग्गलानं 10 कामधातुया द्वीसु वेदनासु तेसं तत्थ मानानुसयो च अप्पहीनो कामरागानुसयो च अप्पहीनो ।

यस्स यत्थ कामरागानुसयो अप्पहीनो तस्स तत्थ दिट्ठानुसयो ... पे०... विचिकिच्छानुसयो अप्पहीनो ति ?

द्विन्नं पुग्गलानं कामधातुया द्वीसु वेदनासु तेसं तत्थ 15 कामरागानुसयो अप्पहीनो, नो च तेसं तत्थ विचिकिच्छानुसयो अप्पहीनो । पुथुज्जनस्स कामधातुया द्वीसु वेदनासु तस्स तत्थ कामरागानुसयो च अप्पहीनो विचिकिच्छानुसयो च अप्पहीनो ।

यस्स वा पन यत्थ विचिकिच्छानुसयो अप्पहीनो तस्स 20 तत्थ कामरागानुसयो अप्पहीनो ति ?

पुथुज्जनस्स दुक्खाय वेदनाय रूपधातुया अरूपधातुया तस्स तत्थ विचिकिच्छानुसयो अप्पहीनो; कामरागानुसयो न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति वा । तस्सेव पुग्गलस्स कामधातुया द्वीसु वेदनासु तस्स तत्थ 25 विचिकिच्छानुसयो च अप्पहीनो कामरागानुसयो च अप्पहीनो ।

(क) यस्स यत्थ कामरागानुसयो अप्पहीनो तस्स तत्थ भवरागानुसयो अप्पहीनो ति ?

न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति वा । 30

(ख) यस्स वा पन यत्थ भवरागानुसयो अप्पहीनो तस्स तत्थ कामरागानुसयो अप्पहीनो ति ?

B. 264

न वत्तब्बो "पहीनो" ति वा "अप्पहीनो" ति वा ।

(क) यस्स यत्थ कामरागानुसयो अप्पहीनो तस्स तत्थ अविज्जानुसयो अप्पहीनो ति ?

5

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ अविज्जानुसयो अप्पहीनो तस्स तत्थ कामरागानुसयो अप्पहीनो ति ?

10

अनागामिस्स दुक्खाय वेदनाय रूपधातुया अरूपधातुया तस्स तत्थ अविज्जानुसयो अप्पहीनो; कामरागानुसयो न वत्तब्बो "पहीनो" ति वा "अप्पहीनो" ति वा ।

15

तस्सेव पुग्गलस्स कामधातुया द्वीसु वेदनासु तस्स तत्थ अविज्जानुसयो अप्पहीनो, नो च तस्स तत्थ कामरागानुसयो अप्पहीनो । तिण्णं पुग्गलानं दुक्खाय वेदनाय रूपधातुया अरूपधातुया तेसं तत्थ अविज्जानुसयो अप्पहीनो; कामरागानुसयो न वत्तब्बो "पहीनो" ति वा "अप्पहीनो" ति वा । तेसब्बेव पुग्गलानं कामधातुया द्वीसु वेदनासु तेसं तत्थ अविज्जानुसयो च अप्पहीनो कामरागानुसयो च अप्पहीनो ।

20 ३२०. (क) यस्स यत्थ पटिघानुसयो अप्पहीनो तस्स तत्थ मानानुसयो अप्पहीनो ति ?

न वत्तब्बो "पहीनो" ति वा "अप्पहीनो" ति वा ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ मानानुसयो अप्पहीनो तस्स तत्थ पटिघानुसयो अप्पहीनो ति ?

25

न वत्तब्बो "पहीनो" ति वा "अप्पहीनो" ति वा ।

(क) यस्स यत्थ पटिघानुसयो अप्पहीनो तस्स तत्थ दिट्ठानुसयो ... पे०... विचिकिच्छानुसयो अप्पहीनो ति ?

द्विचं पुग्गलानं दुक्खाय वेदनाय तेसं तत्थ पटिघानुसयो अप्पहीनो, नो च तेसं तत्थ विचिकिच्छानुसयो अप्पहीनो ।

पुथुज्जनस्स दुक्खाय वेदनाय तस्स तत्थ पटिघानुसयो
च अप्पहीनो विचिकिच्छानुसयो च अप्पहीनो ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ विचिकिच्छानुसयो अप्पहीनो तस्स
तत्थ पटिघानुसयो अप्पहीनो ति ?

पुथुज्जनस्स कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया 5
अरूपधातुया तस्स तत्थ विचिकिच्छानुसयो अप्पहीनो;
पटिघानुसयो न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो”
ति वा । तस्सेव पुग्गलस्स दुक्खाय वेदनाय तस्स तत्थ
विचिकिच्छानुसयो च अप्पहीनो पटिघानुसयो च
अप्पहीनो । 10

(क) यस्स यत्थ पटिघानुसयो अप्पहीनो तस्स तत्थ भवरागानु-
सयो अप्पहीनो ति ? B. 265

न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति वा ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ भवरागानुसयो अप्पहीनो तस्स तत्थ
पटिघानुसयो अप्पहीनो ति ? 15

न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति वा ।

(क) यस्स यत्थ पटिघानुसयो अप्पहीनो तस्स तत्थ अविज्जानुसयो
अप्पहीनो ति ?

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ अविज्जानुसयो अप्पहीनो तस्स तत्थ 20
पटिघानुसयो अप्पहीनो ति ?

अनागामिस्स कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया
अरूपधातुया तस्स तत्थ अविज्जानुसयो अप्पहीनो;
पटिघानुसयो न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति
वा । तस्सेव पुग्गलस्स दुक्खाय वेदनाय तस्स तत्थ 25
अविज्जानुसयो अप्पहीनो, नो च तस्स तत्थ पटिघानुसयो
अप्पहीनो । तिण्णं पुग्गलानं कामधातुया द्वीसु वेदनासु
रूपधातुया अरूपधातुया तेसं तत्थ अविज्जानुसयो
अप्पहीनो; पटिघानुसयो न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा
अप्पहीनो” ति वा । तेसञ्जेव पुग्गलानं दुक्खाय वेदनाय 30

तेसं तत्थ अविज्जानुसयो च अप्पहीनो पटिधानुसयो च अप्पहीनो ।

३२१. यस्स यत्थ मानानुसयो अप्पहीनो तस्स तत्थ दिट्ठानुसयो ... पे०... विचिकिच्छानुसयो अप्पहीनो ति ?

5 तिण्णं पुग्गलानं कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया तेसं तत्थ मानानुसयो अप्पहीनो, नो च तेसं तत्थ विचिकिच्छानुसयो अप्पहीनो । पुथुज्जनस्स कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया तस्स तत्थ मानानुसयो च अप्पहीनो विचिकिच्छानुसयो च
10 अप्पहीनो ।

यस्स वा पन यत्थ विचिकिच्छानुसयो अप्पहीनो तस्स तत्थ मानानुसयो अप्पहीनो ति ?

पुथुज्जनस्स दुक्खाय वेदनाय तस्स तत्थ विचिकिच्छानु-
सयो अप्पहीनो; मानानुसयो न वत्तब्बो “पहीनो” ति
15 वा “अप्पहीनो” ति वा । तस्सेव पुग्गलस्स कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया तस्स तत्थ विचिकिच्छानुसयो च अप्पहीनो मानानुसयो च अप्पहीनो ।

(क) यस्स यत्थ मानानुसयो अप्पहीनो तस्स तत्थ भवरागानुसयो अप्पहीनो ति ?

B. 266 20

चतुन्नं पुग्गलानं कामधातुया द्वीसु वेदनासु तेसं तत्थ मानानुसयो अप्पहीनो; भवरागानुसयो न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति वा । तेसब्बेव पुग्गलानं रूपधातुया अरूपधातुया तेसं तत्थ मानानुसयो च अप्पहीनो भवरागानुसयो च अप्पहीनो ।

25 (ख) यस्स वा पन यत्थ भवरागानुसयो अप्पहीनो तस्स तत्थ मानानुसयो अप्पहीनो ति ?

आमन्ता ।

(क) यस्स यत्थ मानानुसयो अप्पहीनो तस्स तत्थ अविज्जानुसयो अप्पहीनो ति ?

30

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ अविज्जानुसयो अप्पहीनो तस्स तत्थ मानानुसयो अप्पहीनो ति ?

चतुष्मं पुग्गलानं दुक्खाय वेदनाय तेसं तत्थ अविज्जानुसयो अप्पहीनो; मानानुसयो न वत्तब्बो "पहीनो" ति वा "अप्पहीनो" ति वा । तेसञ्जेव पुग्गलानं 5 कामधातुया द्वीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया तेसं तत्थ अविज्जानुसयो च अप्पहीनो मानानुसयो च अप्पहीनो ।

३२२. (क) यस्स यत्थ दिट्ठानुसयो अप्पहीनो तस्स तत्थ विचिकिच्छानुसयो अप्पहीनो ति ? 10

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ विचिकिच्छानुसयो अप्पहीनो तस्स तत्थ दिट्ठानुसयो अप्पहीनो ति ?

आमन्ता । ... पे०... ।

३२३. (क) यस्स यत्थ विचिकिच्छानुसयो अप्पहीनो तस्स तत्थ भव- 15 रागानुसयो अप्पहीनो ति ?

पुथुज्जनस्स कामधातुया तीसु वेदनासु तस्स तत्थ विचिकिच्छानुसयो अप्पहीनो; भवरागानुसयो न वत्तब्बो "पहीनो" ति वा "अप्पहीनो" ति वा । तस्सेव पुग्गलस्स रूपधातुया अरूपधातुया तस्स तत्थ विचिकिच्छानुसयो 20 च अप्पहीनो भवरागानुसयो च अप्पहीनो ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ भवरागानुसयो अप्पहीनो तस्स तत्थ विचिकिच्छानुसयो अप्पहीनो ति ?

तिण्णं^१ पुग्गलानं रूपधातुया अरूपधातुया तेसं तत्थ भवरागानुसयो अप्पहीनो, नो च तेसं तत्थ विचिकिच्छानु- 25 सयो अप्पहीनो । पुथुज्जनस्स रूपधातुया अरूपधातुया तस्स तत्थ भवरागानुसयो च अप्पहीनो विचिकिच्छानुसयो च अप्पहीनो ।

(क) यस्स यत्थ विचिकिच्छानुसयो अप्पहीनो तस्स तत्थ
अविज्जानुसयो अप्पहीनो ति ?

आमन्ता ।

B. 267

5

(ख) यस्स वा पन यत्थ अविज्जानुसयो अप्पहीनो तस्स तत्थ
विचिकिच्छानुसयो अप्पहीनो ति ?

10

तिण्णं पुग्गलानं कामधातुया तीसु वेदनासु रूपधातुया
अरूपधातुया तेसं तत्थ अविज्जानुसयो अप्पहीनो, नो
च तेसं तत्थ विचिकिच्छानुसयो अप्पहीनो । पुथुज्जनस्स
कामधातुया तीसु वेदनासु रूपधातुया अरूपधातुया तस्स
तत्थ अविज्जानुसयो च अप्पहीनो विचिकिच्छानुसयो च
अप्पहीनो ।

R. 371

३२४. (क) यस्स यत्थ भवरागानुसयो अप्पहीनो तस्स तत्थ अविज्जानु-
सयो अप्पहीनो ति ?

आमन्ता ।

15

(ख) यस्स वा पन यत्थ अविज्जानुसयो अप्पहीनो तस्स तत्थ
भवरागानुसयो अप्पहीनो ति ?

20

चतुन्नं पुग्गलानं कामधातुया तीसु वेदनासु तेसं तत्थ
अविज्जानुसयो अप्पहीनो; भवरागानुसयो न वत्तब्बो
“पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति वा । तेसञ्चवेव पुग्गलानं
रूपधातुया अरूपधातुया तेसं तत्थ अविज्जानुसयो च
अप्पहीनो भवरागानुसयो च अप्पहीनो । (एकमूलकं)

३२५. (क) यस्स यत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च अप्पहीना
तस्स तत्थ मानानुसयो अप्पहीनो ति ?

नत्थि ।

25

(ख) यस्स वा पन यत्थ मानानुसयो अप्पहीनो तस्स तत्थ
कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च अप्पहीना ति ?

अनागामिस्स रूपधातुया अरूपधातुया तस्स तत्थ
मानानुसयो अप्पहीनो; कामरागानुसयो च पटिघानुसयो
च न वत्तब्बा “पहीना” ति वा “अप्पहीना” ति वा ।
तस्सेव पुग्गलस्स कामधातुया द्वीसु वेदनासु तस्स तत्थ

30

मानानुसयो अप्पहीनो, नो च तस्स तत्थ कामरागानुसयो
 अप्पहीनो; पटिघानुसयो न वत्तब्बो “पहीनो” ति
 वा “अप्पहीनो” ति वा । तिण्णं पुग्गलानं रूपधातुया
 अरूपधातुया तेसं तत्थ मानानुसयो अप्पहीनो; काम-
 रागानुसयो च पटिघानुसयो च न वत्तब्बा “पहीना” 5
 ति वा “अप्पहीना” ति वा । तेसञ्जेव पुग्गलानं
 कामधातुया द्वीसु वेदनासु तेसं तत्थ मानानुसयो च
 कामरागानुसयो च अप्पहीना; पटिघानुसयो न वत्तब्बो
 “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति वा ।

यस्स यत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च अप्पहीना तस्स 10
 तत्थ दिट्ठानुसयो ...पे०... विचिकिच्छानुसयो अप्पहीनो ति ?
 नत्थि ।

यस्स वा पन यत्थ विचिकिच्छानुसयो अप्पहीनो तस्स
 तत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च अप्पहीना ति ?

B. 268

पुथुज्जनस्स रूपधातुया अरूपधातुया तस्स तत्थ 15
 विचिकिच्छानुसयो अप्पहीनो; कामरागानुसयो च
 पटिघानुसयो च न वत्तब्बा “पहीना” ति वा “अप्पहीना”
 ति वा । तस्सेव पुग्गलस्स कामधातुया द्वीसु
 वेदनासु तस्स तत्थ विचिकिच्छानुसयो च कामरागानु-
 सयो च अप्पहीना; पटिघानुसयो न वत्तब्बो “पहीनो” 20
 ति वा “अप्पहीनो” ति वा । तस्सेव पुग्गलंस्स दुक्खाय
 वेदनाय तस्स तत्थ विचिकिच्छानुसयो च पटिघानुसयो
 च अप्पहीना; कामरागानुसयो न वत्तब्बो “पहीनो”
 ति वा “अप्पहीनो” ति वा ।

(क) यस्स यत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च अप्पहीना 25
 तस्स तत्थ भवरागानुसयो अप्पहीनो ति ?

नत्थि ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ भवरागानुसयो अप्पहीनो तस्स तत्थ
 कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च अप्पहीना ति ?

न वत्तब्बा “पहीना” ति वा “अप्पहीना” ति वा ।

30

(क) यस्स यत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च अप्पहीना
तस्स तत्थ अविज्जानुसयो अप्पहीनो ति ?

नत्थि ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ अविज्जानुसयो अप्पहीनो तस्स तत्थ
कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च अप्पहीना ति ?

5

10

15

20

B. 269

25

३२६. यस्स यत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो
च अप्पहीना तस्स तत्थ दिट्ठानुसयो ...पे०... विचिकिच्छानु-
सयो अप्पहीनो ति ?

नत्थि ।

30

यस्स वा पन यत्थ विचिकिच्छानुसयो अप्पहीनो तस्स

तत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च
अप्पहीना ति ?

पुथुज्जनस्स रूपधातुया अरूपधातुया तस्स तत्थ
विचिकिच्छानुसयो च मानानुसयो च अप्पहीना; काम-
रागानुसयो च पटिघानुसयो च न वत्तब्बा “पहीना” ति 5
वा “अप्पहीना” ति वा । तस्सेव पुग्गलस्स कामधातुया
द्वीसु वेदनासु तस्स तत्थ विचिकिच्छानुसयो च कामरागानु-
सयो च मानानुसयो च अप्पहीना; पटिघानुसयो न
वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति वा । तस्सेव
पुग्गलस्स दुक्खाय वेदनाय तस्स तत्थ विचिकिच्छानुसयो 10
च पटिघानुसयो च अप्पहीना; कामरागानुसयो च
मानानुसयो च न वत्तब्बा “पहीना” ति वा “अप्पहीना”
ति वा ।

R. 372

(क) यस्स यत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो
च अप्पहीना तस्स तत्थ भवरागानुसयो अप्पहीनो ति ? 15
नत्थि ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ भवरागानुसयो अप्पहीनो तस्स तत्थ
कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च
अप्पहीना ति ?

मानानुसयो अप्पहीनो; कामरागानुसयो च पटिघानु- 20
सयो च न वत्तब्बा “पहीना” ति वा “अप्पहीना” ति वा ।

(क) यस्स यत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो
च अप्पहीना तस्स तत्थ अविज्जानुसयो अप्पहीनो ति ?
नत्थि ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ अविज्जानुसयो अप्पहीनो तस्स तत्थ 25
कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च
अप्पहीना ति ?

अनागामिस्स रूपधातुया अरूपधातुया तस्स तत्थ
अविज्जानुसयो च मानानुसयो च अप्पहीना; कामरागानु-
सयो च पटिघानुसयो च न वत्तब्बा “पहीना” ति वा 30

B. 270

5

10

15

“अप्पहीना” ति वा । तस्सेव पुग्गलस्स कामधातुया द्वीसु वेदनासु तस्स तत्थ अविज्जानुसयो च मानानुसयो च अप्पहीना, नो च तस्स तत्थ कामरागानुसयो अप्पहीनो; पटिधानुसयो न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति वा । तस्सेव पुग्गलस्स दुक्खाय वेदनाय तस्स तत्थ अविज्जानुसयो अप्पहीनो, नो च तस्स तत्थ पटिधानुसयो अप्पहीनो; कामरागानुसयो च मानानुसयो च न वत्तब्बा “पहीना” ति वा “अप्पहीना” ति वा । तिण्णं पुग्गलानं रूपधातुया अरूपधातुया तेसं तत्थ अविज्जानुसयो च मानानुसयो च अप्पहीना; कामरागानुसयो च पटिधानुसयो च न वत्तब्बा “पहीना” ति वा “अप्पहीना” ति वा । तेसञ्चेव पुग्गलानं कामधातुया द्वीसु वेदनासु तेसं तत्थ अविज्जानुसयो च कामरागानुसयो च मानानुसयो च अप्पहीना; पटिधानुसयो न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति वा । तेसञ्चेव पुग्गलानं दुक्खाय वेदनाय तेसं तत्थ अविज्जानुसयो च पटिधानुसयो च अप्पहीना; कामरागानुसयो च मानानुसयो च न वत्तब्बा “पहीना” ति वा “अप्पहीना” ति वा । (तिकमूलकं)

३२७. (क) यस्स यत्थ कामरागानुसयो च पटिधानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च अप्पहीना तस्स तत्थ विचिकिच्छानुसयो अप्पहीनो ति ?

20

नत्थि ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ विचिकिच्छानुसयो अप्पहीनो तस्स तत्थ कामरागानुसयो च पटिधानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च अप्पहीना ति ?

25

पुथुज्जनस्स रूपधातुया अरूपधातुया तस्स तत्थ विचिकिच्छानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च अप्पहीना; कामरागानुसयो च पटिधानुसयो च न वत्तब्बा “पहीना” ति वा “अप्पहीना” ति वा । तस्सेव पुग्गलस्स कामधातुया द्वीसु वेदनासु तस्स तत्थ

30

विचिकिच्छानुसयो च कामरागानुसयो च मानानुसयो च
दिट्ठानुसयो च अप्पहीना; पटिघानुसयो न वत्तब्बो
“पहीनो” ति वा “अप्पहीनो” ति वा । तस्सेव पुग्गलस्स
दुक्खाय वेदनाय तस्स तत्थ विचिकिच्छानुसयो च पटिघानु-
सयो च दिट्ठानुसयो च अप्पहीना; कामरागानुसयो च 5
मानानुसयो च न वत्तब्बा “पहीना” ति वा “अप्पहीना”
ति वा । ... पे०... । (चतुक्कमूलकं)

३२८.(क) यस्स यत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो
च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च अप्पहीना तस्स
तत्थ भवरागानुसयो अप्पहीनो ति ?

10 B. 271

नत्थि ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ भवरागानुसयो अप्पहीनो तस्स तत्थ
कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च
दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च अप्पहीना ति ?

तिण्णं पुग्गलानं रूपधातुया अरूपधातुया तेसं तत्थ 15
भवरागानुसयो च मानानुसयो च अप्पहीना, नो च तेसं
तत्थ दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च अप्पहीना;
कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च न वत्तब्बा “पहीना”
ति वा “अप्पहीना” ति वा । पुथुज्जनस्स रूपधातुया
अरूपधातुया तस्स तत्थ भवरागानुसयो च मानानुसयो 20
च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च अप्पहीना;
कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च न वत्तब्बा “पहीना”
ति वा “अप्पहीना” ति वा ।

(क) यस्स यत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो
च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च अप्पहीना तस्स 25
तत्थ अविज्जानुसयो अप्पहीनो ति ?

R. 373

नत्थि ।

(ख) यस्स वा पन यत्थ अविज्जानुसयो अप्पहीनो तस्स तत्थ
कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च
दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च अप्पहीना ति ?

30

अनागामिस्स रूपधातुया अरूपधातुया तस्स तत्थ
 अविज्जानुसयो च मानानुसयो च अप्पहीना, नो च
 तस्स तत्थ दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च
 अप्पहीना; कामरागानुसयो च पटिधानुसयो च न
 वत्तब्बा "पहीना" ति वा "अप्पहीना" ति वा । तस्सेव
 पुग्गलस्स कामधातुया द्वीसु वेदनासु तस्स तत्थ
 अविज्जानुसयो च मानानुसयो च अप्पहीना, नो च तस्स
 तत्थ कामरागानुसयो च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानु-
 सयो च अप्पहीना; पटिधानुसयो न वत्तब्बो "पहीनो"
 ति वा "अप्पहीनो" ति वा । तस्सेव पुग्गलस्स दुक्खाय
 वेदनाय तस्स तत्थ अविज्जानुसयो अप्पहीनो, नो च
 तस्स तत्थ पटिधानुसयो च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानु-
 सयो च अप्पहीना; कामरागानुसयो च मानानुसयो च
 न वत्तब्बा "पहीना" ति वा "अप्पहीना" ति वा । द्विभं
 पुग्गलानं रूपधातुया अरूपधातुया तेसं तत्थ अविज्जानु-
 सयो च मानानुसयो च अप्पहीना, नो च तेसं तत्थ
 दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च अप्पहीना;
 कामरागानुसयो च पटिधानुसयो च न वत्तब्बा "पहीना"
 ति वा "अप्पहीना" ति वा । तेसञ्जेव पुग्गलानं
 कामधातुया द्वीसु वेदनासु तेसं तत्थ अविज्जानुसयो च
 कामरागानुसयो च मानानुसयो च अप्पहीना, नो च
 तेसं तत्थ दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च अप्पहीना;
 पटिधानुसयो न वत्तब्बो "पहीनो" ति वा "अप्पहीनो" ति
 वा । तेसञ्जेव पुग्गलानं दुक्खाय वेदनाय तेसं तत्थ
 अविज्जानुसयो च पटिधानुसयो च अप्पहीना, नो च
 तेसं तत्थ दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च अप्पहीना;
 कामरागानुसयो च मानानुसयो च न वत्तब्बा "पहीना"
 ति वा "अप्पहीना" ति वा । पुथुज्जनस्स रूपधातुया
 अरूपधातुया तस्स तत्थ अविज्जानुसयो च मानानुसयो

च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च अप्पहीना;
 कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च न वत्तब्बा “पहीना”
 ति वा “अप्पहीना” ति वा । तस्सेव पुग्गलस्स कामधातुया
 द्वीसु वेदनासु तस्स तत्थ अविज्जानुसयो च कामरागानुसयो
 च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च 5
 अप्पहीना; पटिघानुसयो न वत्तब्बो “पहीनो” ति वा
 “अप्पहीनो” ति वा । तस्सेव पुग्गलस्स दुक्खाय वेदनाय
 तस्स तत्थ अविज्जानुसयो च पटिघानुसयो च दिट्ठानु-
 सयो च विचिकिच्छानुसयो च अप्पहीना; कामरागानु-
 सयो च मानानुसयो च न वत्तब्बा “पहीना” ति वा 10
 “अप्पहीना” ति वा । (पञ्चकमूलकं)

३२६. (क) यस्स यत्थ कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो
 च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च भवरागानुसयो च
 अप्पहीना तस्स तत्थ अविज्जानुसयो अप्पहीनो ति ?
 नत्थि ।

15

(ख) यस्स वा पन यत्थ अविज्जानुसयो अप्पहीनो तस्स तत्थ
 कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च मानानुसयो च दिट्ठानु-
 सयो च विचिकिच्छानुसयो च भवरागानुसयो च
 अप्पहीना ति ?

अनागामिस्स रूपधातुया अरूपधातुया तस्स तत्थ 20
 अविज्जानुसयो च मानानुसयो च भवरागानुसयो च
 अप्पहीना, नो च तस्स तत्थ दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानु-
 सयो च अप्पहीना; कामरागानुसयो च पटिघानुसयो च
 न वत्तब्बा “पहीना” ति वा “अप्पहीना” ति वा । तस्सेव
 पुग्गलस्स कामधातुया द्वीसु वेदनासु तस्स तत्थ अविज्जानु- 25
 सयो च मानानुसयो च अप्पहीना, नो च तस्स तत्थ
 कामरागानुसयो च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो
 च अप्पहीना; पटिघानुसयो च भवरागानुसयो च
 न वत्तब्बा “पहीना” ति वा “अप्पहीना” ति वा ।
 तस्सेव पुग्गलस्स दुक्खाय वेदनाय तस्स तत्थ अविज्जानु- 30

B. 273

- सयो अप्पहीनो, नो च तस्स तत्थ पटिघानुसयो च
 दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च अप्पहीना;
 कामरागानुसयो च मानानुसयो च भवरागानुसयो च
 न वत्तब्बा "पहीना" ति वा "अप्पहीना" ति वा ।
- 5 द्विन्नं पुग्गलानं रूपधातुया अरूपधातुया तेसं तत्थ
 अविज्जानुसयो च मानानुसयो च भवरागानुसयो च
 अप्पहीना, नो च तेसं तत्थ दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानु-
 सयो च अप्पहीना; कामरागानुसयो च पटिघानुसयो
 च न वत्तब्बा "पहीना" ति वा "अप्पहीना" ति वा ।
- 10 तेसञ्चेव पुग्गलानं कामधातुया द्वीसु वेदनासु तेसं तत्थ
 अविज्जानुसयो च कामरागानुसयो च मानानुसयो च
 अप्पहीना, नो च तेसं तत्थ दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानु-
 सयो च अप्पहीना; पटिघानुसयो च भवरागानुसयो
 च न वत्तब्बा "पहीना" ति वा "अप्पहीना" ति वा ।
- 15 तेसञ्चेव पुग्गलानं दुक्खाय वेदनाय तेसं तत्थ अविज्जानु-
 सयो च पटिघानुसयो च अप्पहीना, नो च तेसं तत्थ
 दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च अप्पहीना;
 कामरागानुसयो च मानानुसयो च भवरागानुसयो च
 न वत्तब्बा "पहीना" ति वा "अप्पहीना" ति वा ।
- 20 पुथुज्जनस्स रूपधातुया अरूपधातुया तस्स तत्थ अविज्जानु-
 सयो च मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानु-
 सयो च भवरागानुसयो च अप्पहीना; कामरागानुसयो च
 पटिघानुसयो च न वत्तब्बा "पहीना" ति वा "अप्पहीना"
 ति वा । तस्सेव पुग्गलस्स कामधातुया द्वीसु वेदनासु
- 25 तस्स तत्थ अविज्जानुसयो च कामरागानुसयो च
 मानानुसयो च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो च
 अप्पहीना; पटिघानुसयो च भवरागानुसयो च न
 वत्तब्बा "पहीना" ति वा "अप्पहीना" ति वा । तस्सेव
 पुग्गलस्स दुक्खाय वेदनाय तस्स तत्थ अविज्जानुसयो
 च पटिघानुसयो च दिट्ठानुसयो च विचिकिच्छानुसयो
- 30

च अप्पहीना; कामरागानुसयो च मानानुसयो च
भवरागानुसयो च न वत्तब्बा “पहीना” ति वा
“अप्पहीना” ति वा । (छक्कमूलकं)

§ ६. उपपज्जनवारो

३३०. (क) यस्स कामरागानुसयो उपपज्जति तस्स पटिघानुसयो
उपपज्जती ति ? B. 274

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन पटिघानुसयो उपपज्जति तस्स कामरागानुसयो
उपपज्जती ति ?

आमन्ता ।

(क) यस्स कामरागानुसयो उपपज्जति तस्स मानानुसयो 10 R. 374
उपपज्जती ति ?

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन मानानुसयो उपपज्जति तस्स कामरागानुसयो
उपपज्जती ति ?

अनागामिस्स मानानुसयो उपपज्जति, नो च तस्स 15
कामरागानुसयो उपपज्जति । तिण्णं पुग्गलानं मानानुसयो
च उपपज्जति कामरागानुसयो च उपपज्जति (वित्थारे-
तव्वं) ।

३३१. (क) यस्स कामरागानुसयो नुपपज्जति तस्स पटिघानुसयो
नुपपज्जती ति ? 20

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन पटिघानुसयो नुपपज्जति तस्स कामरागानुसयो
नुपपज्जती ति ?

आमन्ता ।

(क) यस्स कामरागानुसयो नुपपज्जति तस्स मानानुसयो 25
नुपपज्जती ति ?

अनागामिस्स कामरागानुसयो नुपपज्जति, नो च
तस्स मानानुसयो नुपपज्जति । अरहतो कामरागानुसयो
च नुपपज्जति मानानुसयो च नुपपज्जति ।

(ख) यस्स वा पन मानानुसयो नुप्पज्जति तस्स कामरागानुसयो नुप्पज्जती ति ?

आमन्ता । (वित्थारेतब्बं) ।

§ ७. (क) धातुपुच्छावारो

३३२. कामधातुया चुतस्स कामधातुं उपपज्जन्तस्स^१ कति

- 5 अनुसया अनुसेन्ति, कति अनुसया नानुसेन्ति, कति अनुसया भङ्गा ?
कामधातुया चुतस्स रूपधातुं उपपज्जन्तस्स कति अनुसया अनुसेन्ति,
कति अनुसया नानुसेन्ति, कति अनुसया भङ्गा ? कामधातुया
चुतस्स अरूपधातुं उपपज्जन्तस्स कति अनुसया अनुसेन्ति, कति
अनुसया नानुसेन्ति, कति अनुसया भङ्गा ?

- 10 कामधातुया चुतस्स न कामधातुं उपपज्जन्तस्स कति
अनुसया अनुसेन्ति, कति अनुसया नानुसेन्ति, कति अनुसया भङ्गा ?
कामधातुया चुतस्स न रूपधातुं उपपज्जन्तस्स कति अनुसया अनुसेन्ति,
कति अनुसया नानुसेन्ति, कति अनुसया भङ्गा ? कामधातुया
चुतस्स न अरूपधातुं उपपज्जन्तस्स कति अनुसया अनुसेन्ति, कति
15 अनुसया नानुसेन्ति, कति अनुसया भङ्गा ?

- कामधातुया चुतस्स न कामधातुं न अरूपधातुं उपपज्जन्तस्स
कति अनुसया अनुसेन्ति, कति अनुसया नानुसेन्ति, कति अनुसया
भङ्गा ? कामधातुया चुतस्स न रूपधातुं न अरूपधातुं उप-
पज्जन्तस्स कति अनुसया अनुसेन्ति, कति अनुसया नानुसेन्ति, कति
20 अनुसया भङ्गा ? कामधातुया चुतस्स न कामधातुं न रूपधातुं
उपपज्जन्तस्स कति अनुसया अनुसेन्ति, कति अनुसया नानुसेन्ति,
कति अनुसया भङ्गा ? (कामधातुमूलकं)

३३३. रूपधातुया चुतस्स रूपधातुं उपपज्जन्तस्स कति
अनुसया अनुसेन्ति, कति अनुसया नानुसेन्ति, कति अनुसया^२ भङ्गा ?
25 रूपधातुया चुतस्स कामधातुं उपपज्जन्तस्स कति अनुसया अनुसेन्ति,
कति अनुसया नानुसेन्ति, कति अनुसया भङ्गा ? रूपधातुया चुतस्स
अरूपधातुं उपपज्जन्तस्स कति अनुसया अनुसेन्ति, कति अनुसया
नानुसेन्ति, कति अनुसया भङ्गा ?

रूपधातुया चुतस्स न कामधातुं उपपज्जन्तस्स कति अनुसया अनुसेन्ति, कति अनुसया नानुसेन्ति, कति अनुसया भङ्गा ? रूपधातुया चुतस्स न रूपधातुं उपपज्जन्तस्स कति अनुसया अनुसेन्ति, कति अनुसया नानुसेन्ति, कति अनुसया भङ्गा ? रूपधातुया चुतस्स न अरूपधातुं उपपज्जन्तस्स कति अनुसया अनुसेन्ति, कति अनुसया नानुसेन्ति, कति अनुसया भङ्गा ?

रूपधातुया चतुस्स न कामधातुं न अरूपधातुं उपपज्जन्तस्स
 कति अनुसया अनुसेन्ति, कति अनुसया नानुसेन्ति, कति अनुसया
 भङ्गा ? रूपधातुया चतुस्स न रूपधातुं न अरूपधातुं उपपज्जन्तस्स
 कति अनुसया अनुसेन्ति, कति अनुसया नानुसेन्ति, कति अनुसया भङ्गा ? 10 B. 276
 रूपधातुया चतुस्स न कामधातुं न रूपधातुं उपपज्जन्तस्स कति
 अनुसया अनुसेन्ति, कति अनुसया नानुसेन्ति, कति अनुसया भङ्गा ? R. 375
 (रूपधातुमलकं)

नानुसेन्ति, कति अनुसया भङ्गा ? न कामधातुया न रूपधातुया
 चुतस्स न रूपधातुं न अरूपधातुं उपपज्जन्तस्स कति अनुसया
 अनुसेन्ति, कति अनुसया नानुसेन्ति, कति अनुसया भङ्गा ? न
 कामधातुया न रूपधातुया चुतस्स न कामधातुं न रूपधातुं उप-
 5 पज्जन्तस्स कति अनुसया अनुसेन्ति, कति अनुसया नानुसेन्ति, कति
 अनुसया भङ्गा ? (नकामनरूपधातुमूलकं)

§ ७. (ख) धातुविसज्जनावारो

B. 281

३४१. कामधातुया चुतस्स कामधातुं उपपज्जन्तस्स कस्सचि
 सत्त अनुसया अनुसेन्ति, कस्सचि पञ्च अनुसया अनुसेन्ति^१; अनुसया
 भङ्गा नत्थि । कामधातुया चुतस्स रूपधातुं उपपज्जन्तस्स कस्सचि
 10 सत्त अनुसया अनुसेन्ति, कस्सचि पञ्च अनुसया अनुसेन्ति, कस्सचि
 तयो अनुसया अनुसेन्ति; अनुसया भङ्गा नत्थि । कामधातुया
 चुतस्स अरूपधातुं उपपज्जन्तस्स कस्सचि सत्त अनुसया अनुसेन्ति,
 कस्सचि पञ्च अनुसया अनुसेन्ति, कस्सचि तयो अनुसया अनुसेन्ति;
 अनुसया भङ्गा नत्थि ।

15 कामधातुया चुतस्स न कामधातुं उपपज्जन्तस्स कस्सचि
 सत्त अनुसया अनुसेन्ति, कस्सचि पञ्च अनुसया अनुसेन्ति, कस्सचि
 तयो अनुसया अनुसेन्ति; अनुसया भङ्गा नत्थि । कामधातुया
 चुतस्स न रूपधातुं उपपज्जन्तस्स कस्सचि सत्त अनुसया अनुसेन्ति,
 कस्सचि पञ्च अनुसया अनुसेन्ति, कस्सचि तयो अनुसया अनुसेन्ति;
 20 अनुसया भङ्गा नत्थि । कामधातुया चुतस्स न अरूपधातुं उप-
 पज्जन्तस्स कस्सचि सत्त अनुसया अनुसेन्ति, कस्सचि पञ्च अनुसया
 अनुसेन्ति, कस्सचि तयो अनुसया अनुसेन्ति; अनुसया भङ्गा नत्थि ।

कामधातुया चुतस्स न कामधातुं न अरूपधातुं उपपज्जन्तस्स
 कस्सचि सत्त अनुसया अनुसेन्ति, कस्सचि पञ्च अनुसया अनुसेन्ति,
 25 कस्सचि तयो अनुसया अनुसेन्ति; अनुसया भङ्गा नत्थि । कामधातुया
 चुतस्स न रूपधातुं न अरूपधातुं उपपज्जन्तस्स कस्सचि सत्त
 अनुसया अनुसेन्ति, कस्सचि पञ्च अनुसया अनुसेन्ति^२; अनुसया

१. 'कस्सचि तयो अनुसया अनुसेन्ती' ति सी०, रो० पोत्वकेसु अधिको पाठो दिस्सति ।
 २. 'कस्सचि तयो अनुसया अनुसेन्ती' ति सी०, रो० पोत्वकेसु अधिको पाठो दिस्सति ।

चुतस्स कामधातुं उपपज्जन्तस्स सत्तेव अनुसया अनुसेन्ति; अनुसया भङ्गा नत्थि । अरूपधातुया चुतस्स रूपधातुया उपपत्ति^१ नाम नत्थि, हेट्ठा उपपज्जमानो^२ कामधातुंयेव उपपज्जति^३, सत्तेव अनुसया अनुसेन्ति; अनुसया भङ्गा नत्थि ।

5 अरूपधातुया चुतस्स न कामधातुं उपपज्जन्तस्स कस्सचि सत्त अनुसया अनुसेन्ति, कस्सचि पञ्च अनुसया अनुसेन्ति, कस्सचि तयो अनुसया अनुसेन्ति; अनुसया भङ्गा नत्थि । अरूपधातुया चुतस्स न रूपधातुं उपपज्जन्तस्स कस्सचि सत्त अनुसया अनुसेन्ति, कस्सचि पञ्च अनुसया अनुसेन्ति, कस्सचि तयो अनुसया अनुसेन्ति;

B. 263 10 अनुसया भङ्गा नत्थि । अरूपधातुया चुतस्स न अरूपधातुं उपपज्जन्तस्स सत्तेव अनुसया अनुसेन्ति; अनुसया भङ्गा नत्थि ।

अरूपधातुया चुतस्स न कामधातुया न अरूपधातुया उपपत्ति नाम नत्थि, हेट्ठा उपपज्जमानो कामधातुंयेव उपपज्जति, सत्तेव अनुसया अनुसेन्ति; अनुसया भङ्गा नत्थि । अरूपधातुया चुतस्स न रूपधातुं न अरूपधातुं उपपज्जन्तस्स^४ सत्तेव अनुसया अनुसेन्ति; अनुसया भङ्गा नत्थि । अरूपधातुया चुतस्स न कामधातुं न रूपधातुं उपपज्जन्तस्स कस्सचि सत्त अनुसया अनुसेन्ति, कस्सचि पञ्च अनुसया अनुसेन्ति, कस्सचि तयो अनुसया अनुसेन्ति; अनुसया भङ्गा नत्थि । (अरूपधातुमूलकं)

20 ३४४. न कामधातुया चुतस्स कामधातुं उपपज्जन्तस्स सत्तेव अनुसया अनुसेन्ति; अनुसया भङ्गा नत्थि । न कामधातुया चुतस्स रूपधातुं उपपज्जन्तस्स कस्सचि सत्त अनुसया अनुसेन्ति, कस्सचि पञ्च अनुसया अनुसेन्ति, कस्सचि तयो अनुसया अनुसेन्ति; अनुसया भङ्गा नत्थि । न कामधातुया चुतस्स अरूपधातुं उपपज्जन्तस्स 25 कस्सचि सत्त अनुसया अनुसेन्ति, कस्सचि पञ्च अनुसया अनुसेन्ति, कस्सचि तयो अनुसया अनुसेन्ति; अनुसया भङ्गा नत्थि ।

न कामधातुया चुतस्स न कामधातुं उपपज्जन्तस्स कस्सचि सत्त अनुसया अनुसेन्ति, कस्सचि पञ्च अनुसया अनुसेन्ति, कस्सचि

१. उपपत्ति - सी०, रो०, एवमुपरि पि । २. उपपज्जमानो - सी०, रो०, एवमुपरि पि ।

३. उपपज्जति - रो०, एवमुपरि पि । ४. उपपज्जति - रो० ।

३४६. न कामधातुया न रूपधातुया चुतस्स कामधातुं
 उपपज्जन्तस्स सत्तेव अनुसया अनुसेन्ति; अनुसया भङ्गा नत्थि ।
 न कामधातुया न रूपधातुया चुतस्स रूपधातुया उपपत्ति नाम नत्थि,
 हेट्ठा उपपज्जमानो कामधातुंयेव उपपज्जति, सत्तेव अनुसया
 अनुसेन्ति; अनुसया भङ्गा नत्थि । न कामधातुया न रूपधातुया 5
 चुतस्स अरूपधातुं उपपज्जन्तस्स कस्सचि सत्त अनुसया अनुसेन्ति,
 कस्सचि पञ्च अनुसया अनुसेन्ति, कस्सचि तयो अनुसया अनुसेन्ति;
 अनुसया भङ्गा नत्थि ।

न^१ कामधातुया न रूपधातुया चुतस्स न कामधातुं उपपज्जन्तस्स
 कस्सचि सत्त अनुसया अनुसेन्ति, कस्सचि पञ्च अनुसया अनुसेन्ति, 10
 कस्सचि तयो अनुसया अनुसेन्ति; अनुसया भङ्गा नत्थि । न
 कामधातुया न रूपधातुया चुतस्स न रूपधातुं उपपज्जन्तस्स कस्सचि
 सत्त अनुसया अनुसेन्ति, कस्सचि पञ्च अनुसया अनुसेन्ति, कस्सचि
 तयो अनुसया अनुसेन्ति; अनुसया भङ्गा नत्थि^१ । न कामधातुया न
 रूपधातुया चुतस्स न अरूपधातुं उपपज्जन्तस्स सत्तेव अनुसया 15
 अनुसेन्ति; अनुसया भङ्गा अत्थि ।

न कामधातुया न रूपधातुया^२ चुतस्स न कामधातुया न
 अरूपधातुया उपपत्ति नाम नत्थि, हेट्ठा उपपज्जमानो कामधातुंयेव
 उपपज्जति, सत्तेव अनुसया अनुसेन्ति; अनुसया भङ्गा नत्थि । न
 कामधातुया न रूपधातुया चुतस्स न रूपधातुं न अरूपधातुं उपपज्जन्तस्स 20 R. 378
 सत्तेव अनुसया अनुसेन्ति; अनुसया भङ्गा नत्थि । न कामधातुया
 न रूपधातुया चुतस्स न कामधातुं न रूपधातुं उपपज्जन्तस्स कस्सचि
 सत्त अनुसया अनुसेन्ति, कस्सचि पञ्च अनुसया अनुसेन्ति, कस्सचि
 तयो अनुसया अनुसेन्ति; अनुसया भङ्गा नत्थि । (नकामनरूपधातुमूलकं)

अनुसययमकं निद्वितं ।

— ० —

८. चित्तयमकं

(क) उद्देशो

१. सुद्धचित्तसामञ्जं

§ १. पुग्गलवारो

(१) उप्पादनिरोधकालसम्भेदवारो

१. (क) यस्स चित्तं उप्पज्जति न निरुज्झति तस्स चित्तं निरुज्झिस्सति
न उप्पज्जिस्सति ?

B. 289,
R. vol. II, 1

(ख) यस्स वा पन चित्तं निरुज्झिस्सति न उप्पज्जिस्सति तस्स
चित्तं उप्पज्जति न निरुज्झति ?

(क) यस्स चित्तं न उप्पज्जति निरुज्झति तस्स चित्तं न
निरुज्झिस्सति उप्पज्जिस्सति ?

(ख) यस्स वा पन चित्तं न निरुज्झिस्सति उप्पज्जिस्सति तस्स
चित्तं न उप्पज्जति निरुज्झति ?

। (२) उप्पादुप्पन्नवारो

२. (क) यस्स चित्तं उप्पज्जति तस्स चित्तं उप्पन्नं ?

(ख) यस्स वा पन चित्तं उप्पन्नं तस्स चित्तं उप्पज्जति ?

10

(क) यस्स चित्तं न उप्पज्जति तस्स चित्तं न उप्पन्नं ?

(ख) यस्स वा पन चित्तं न उप्पन्नं तस्स चित्तं न उप्पज्जति ?

(३) निरोधुप्पन्नवारो

३. (क) यस्स चित्तं निरुज्झति तस्स चित्तं उप्पन्नं ?

B. 290

(ख) यस्स वा पन चित्तं उप्पन्नं तस्स चित्तं निरुज्झति ?

(क) यस्स चित्तं न निरुज्झति तस्स चित्तं न उप्पन्नं ?

15

(ख) यस्स वा पन चित्तं न उप्पन्नं तस्स चित्तं न निरुज्झति ?

(४) उप्पादवारो

४. (क) यस्स चित्तं उप्पज्जति तस्स चित्तं उप्पज्जित्थं ?

(ख) यस्स वा पन चित्तं उप्पज्जित्थं तस्स चित्तं उप्पज्जति ?

- (क) यस्स चित्तं न उप्पज्जति तस्स चित्तं न उप्पज्जित्थ ?
 (ख) यस्स वा पन चित्तं न उप्पज्जित्थ तस्स चित्तं न उप्पज्जति ?

R. 2

५. (क) यस्स चित्तं उप्पज्जति तस्स चित्तं उप्पज्जिस्सति ?
 5 (ख) यस्स वा पन चित्तं उप्पज्जिस्सति तस्स चित्तं उप्पज्जति ?
 (क) यस्स चित्तं न उप्पज्जति तस्स चित्तं न उप्पज्जिस्सति ?
 (ख) यस्स वा पन चित्तं न उप्पज्जिस्सति तस्स चित्तं न उप्पज्जति ?
 ६. (क) यस्स चित्तं उप्पज्जित्थ तस्स चित्तं उप्पज्जिस्सति ?
 (ख) यस्स वा पन चित्तं उप्पज्जिस्सति तस्स चित्तं उप्पज्जित्थ ?
 10 (क) यस्स चित्तं न उप्पज्जित्थ तस्स चित्तं न उप्पज्जिस्सति ?
 (ख) यस्स वा पन चित्तं न उप्पज्जिस्सति तस्स चित्तं न उप्पज्जित्थ ?

(५) निरोधवारो

७. (क) यस्स चित्तं निरुज्झति तस्स चित्तं निरुज्झित्थ ?
 (ख) यस्स वा पन चित्तं निरुज्झित्थ तस्स चित्तं निरुज्झति ?
 15 (क) यस्स चित्तं न निरुज्झति तस्स चित्तं न निरुज्झित्थ ?
 (ख) यस्स वा पन चित्तं न निरुज्झित्थ तस्स चित्तं न निरुज्झति ?
 ८. (क) यस्स चित्तं निरुज्झति तस्स चित्तं निरुज्झिस्सति ?
 (ख) यस्स वा पन चित्तं निरुज्झिस्सति तस्स चित्तं निरुज्झति ?
 20 (क) यस्स चित्तं न निरुज्झति तस्स चित्तं न निरुज्झिस्सति ?
 (ख) यस्स वा पन चित्तं न निरुज्झिस्सति तस्स चित्तं न निरुज्झति ?
 ९. (क) यस्स चित्तं निरुज्झित्थ तस्स चित्तं निरुज्झिस्सति ?
 (ख) यस्स वा पन चित्तं निरुज्झिस्सति तस्स चित्तं निरुज्झित्थ ?
 25 (क) यस्स चित्तं न निरुज्झित्थ तस्स चित्तं न निरुज्झिस्सति ?
 (ख) यस्स वा पन चित्तं न निरुज्झिस्सति तस्स चित्तं न निरुज्झित्थ ?

(६) उप्पादनिरोधवारो

१०. (क) यस्स चित्तं उप्पज्जति तस्स चित्तं निरुज्झित्थ ? B. 291
 (ख) यस्स वा पन चित्तं निरुज्झित्थ तस्स चित्तं उप्पज्जति ?
 (क) यस्स चित्तं न उप्पज्जति तस्स चित्तं न निरुज्झित्थ ?
 (ख) यस्स वा पन चित्तं न निरुज्झित्थ तस्स चित्तं न उप्पज्जति ?
११. (क) यस्स चित्तं उप्पज्जति तस्स चित्तं निरुज्झिस्सति ? 5
 (ख) यस्स वा पन चित्तं निरुज्झिस्सति तस्स चित्तं उप्पज्जति ?
 (क) यस्स चित्तं न उप्पज्जति तस्स चित्तं न निरुज्झिस्सति ?
 (ख) यस्स वा पन चित्तं न निरुज्झिस्सति तस्स चित्तं न उप्पज्जति ?
१२. (क) यस्स चित्तं उप्पज्जित्थ तस्स चित्तं निरुज्झिस्सति ? 10
 (ख) यस्स वा पन चित्तं निरुज्झिस्सति तस्स चित्तं उप्पज्जित्थ ?
 (क) यस्स चित्तं न उप्पज्जित्थ तस्स चित्तं न निरुज्झिस्सति ?
 (ख) यस्स वा पन चित्तं न निरुज्झिस्सति तस्स चित्तं न उप्पज्जित्थ ?

(७) उप्पज्जमान-ननिरोधवारो

१३. (क) यस्स चित्तं उप्पज्जति तस्स चित्तं न निरुज्झति ? 15
 (ख) यस्स वा पन चित्तं न निरुज्झति तस्स चित्तं उप्पज्जति ?
 (क) यस्स चित्तं न उप्पज्जति तस्स चित्तं निरुज्झति ?
 (ख) यस्स वा पन चित्तं निरुज्झति तस्स चित्तं न उप्पज्जति ?

(८) उप्पज्जमानुप्पन्नवारो

१४. (क) यस्स चित्तं उप्पज्जमानं तस्स चित्तं उप्पन्नं ? 20
 (ख) यस्स वा पन चित्तं उप्पन्नं तस्स चित्तं उप्पज्जमानं ?
 (क) यस्स चित्तं न उप्पज्जमानं तस्स चित्तं न उप्पन्नं ? R. 3
 (ख) यस्स वा पन चित्तं न उप्पन्नं तस्स चित्तं न उप्पज्जमानं ?

(९) निरुज्झमानुप्पन्नवारो

१५. (क) यस्स चित्तं निरुज्झमानं तस्स चित्तं उप्पन्नं ?
 (ख) यस्स वा पन चित्तं उप्पन्नं तस्स चित्तं निरुज्झमानं ?

(क) यस्स चित्तं न निरुज्झमानं तस्स चित्तं न उप्पन्नं ?

(ख) यस्स वा पन चित्तं न उप्पन्नं तस्स चित्तं न निरुज्झमानं ?

(१०) उप्पन्नमुपादवारो

१६. (क) यस्स चित्तं उप्पन्नं तस्स चित्तं उप्पज्जित्थ ?

(ख) यस्स वा पन चित्तं उप्पज्जित्थ तस्स चित्तं उप्पन्नं ?

5 (क) यस्स चित्तं न उप्पन्नं तस्स चित्तं न उप्पज्जित्थ ?

(ख) यस्स वा पन चित्तं न उप्पज्जित्थ तस्स चित्तं न उप्पन्नं ?

(क) यस्स चित्तं उप्पन्नं तस्स चित्तं उप्पज्जिस्सति ?

(ख) यस्स वा पन चित्तं उप्पज्जिस्सति तस्स चित्तं उप्पन्नं ?

(क) यस्स चित्तं न उप्पन्नं तस्स चित्तं न उप्पज्जिस्सति ?

10 (ख) यस्स वा पन चित्तं न उप्पज्जिस्सति तस्स चित्तं न उप्पन्नं ?

(११) अतीतानागतवारो

१७. (क) यस्स चित्तं उप्पज्जित्थ नो च तस्स चित्तं उप्पन्नं, तस्स चित्तं उप्पज्जिस्सति ?

(ख) यस्स वा पन चित्तं उप्पज्जिस्सति नो च तस्स चित्तं उप्पन्नं, तस्स चित्तं उप्पज्जित्थ ?

15 (क) यस्स चित्तं न उप्पज्जित्थ नो च तस्स चित्तं न उप्पन्नं, तस्स चित्तं न उप्पज्जिस्सति ?

(ख) यस्स वा पन चित्तं न उप्पज्जिस्सति नो च तस्स चित्तं न उप्पन्नं, तस्स चित्तं न उप्पज्जित्थ ?

(१२) उप्पन्नमुप्पज्जमानवारो

१८. (क) उप्पन्नं उप्पज्जमानं ?

20 (ख) उप्पज्जमानं उप्पन्नं ?

(क) न उप्पन्नं न उप्पज्जमानं ?

(ख) न उप्पज्जमानं न उप्पन्नं ?

(१३) निरुद्धनिरुज्झमानवारो

१९. (क) निरुद्धं निरुज्झमानं ?

(ख) निरुज्झमानं निरुद्धं ?

(क) न निरुद्धं न निरुज्झमानं ?

(ख) न निरुज्झमानं न निरुद्धं ?

(१४) अतिक्कन्तकालवारो

२०. (क) यस्स चित्तं उप्पज्जमानं खणं खणं वीतिक्कन्तं अतिक्कन्त-
कालं, निरुज्झमानं खणं खणं वीतिक्कन्तं अतिक्कन्तकालं
तस्स चित्तं ?

5

(ख) यस्स वा पन चित्तं निरुज्झमानं खणं खणं वीतिक्कन्तं
अतिक्कन्तकालं, उप्पज्जमानं खणं खणं वीतिक्कन्तं
अतिक्कन्तकालं तस्स चित्तं ?

(क) यस्स चित्तं न उप्पज्जमानं खणं खणं वीतिक्कन्तं
अतिक्कन्तकालं, न निरुज्झमानं खणं खणं वीतिक्कन्तं
अतिक्कन्तकालं तस्स चित्तं ?

10

(ख) यस्स वा पन चित्तं न निरुज्झमानं खणं खणं वीतिक्कन्तं
अतिक्कन्तकालं, न उप्पज्जमानं खणं खणं वीतिक्कन्तं
अतिक्कन्तकालं तस्स चित्तं ?

R. 4

§ २. धम्मवारो

(१) उप्पादनिरोधकालसम्भेदवारो

२१. (क) यं चित्तं उप्पज्जति न निरुज्झति तं चित्तं निरुज्झिस्सति 15 B. 293
न उप्पज्जिस्सति ?

(ख) यं वा पन चित्तं निरुज्झिस्सति न उप्पज्जिस्सति तं चित्तं
उप्पज्जति न निरुज्झति ?

(क) यं चित्तं न उप्पज्जति निरुज्झति तं चित्तं न निरुज्झि-
स्सति उप्पज्जिस्सति ?

20

(ख) यं वा पन चित्तं न निरुज्झिस्सति उप्पज्जिस्सति तं चित्तं
न उप्पज्जति निरुज्झति ?

(२) उप्पादुप्पन्नवारो

२२. (क) यं चित्तं उप्पज्जति तं चित्तं उप्पन्नं ?

(ख) यं वा पन चित्तं उप्पन्नं तं चित्तं उप्पज्जति ?

(क) यं चित्तं न उप्पज्जति तं चित्तं न उप्पन्नं ?

(ख) यं वा पन चित्तं न उप्पन्नं तं चित्तं न उप्पज्जति ?

(३) निरोधुप्पन्नवारो

२३. (क) यं चित्तं निरुज्जति तं चित्तं उप्पन्नं ?

(ख) यं वा पन चित्तं उप्पन्नं तं चित्तं निरुज्जति ?

5 (क) यं चित्तं न निरुज्जति तं चित्तं न उप्पन्नं ?

(ख) यं वा पन चित्तं न उप्पन्नं तं चित्तं न निरुज्जति ?

(४) उप्पादवारो

२४. (क) यं चित्तं उप्पज्जति तं चित्तं उप्पज्जित्थ ?

(ख) यं वा पन चित्तं उप्पज्जित्थ तं चित्तं उप्पज्जति ?

(क) यं चित्तं न उप्पज्जति तं चित्तं न उप्पज्जित्थ ?

10 (ख) यं वा पन चित्तं न उप्पज्जित्थ तं चित्तं न उप्पज्जति ?

२५. (क) यं चित्तं उप्पज्जति तं चित्तं उप्पज्जिस्सति ?

(ख) यं वा पन चित्तं उप्पज्जिस्सति तं चित्तं उप्पज्जति ?

(क) यं चित्तं न उप्पज्जति तं चित्तं न उप्पज्जिस्सति ?

(ख) यं वा पन चित्तं न उप्पज्जिस्सति तं चित्तं न उप्पज्जति ?

15 २६. (क) यं चित्तं उप्पज्जित्थ तं चित्तं उप्पज्जिस्सति ?

(ख) यं वा पन चित्तं उप्पज्जिस्सति तं चित्तं उप्पज्जित्थ ?

(क) यं चित्तं न उप्पज्जित्थ तं चित्तं न उप्पज्जिस्सति ?

(ख) यं वा पन चित्तं न उप्पज्जिस्सति तं चित्तं न उप्पज्जित्थ ?

(५) निरोधवारो

B. 294

२७. (क) यं चित्तं निरुज्जति तं चित्तं निरुज्जित्थ ?

20 (ख) यं वा पन चित्तं निरुज्जित्थ तं चित्तं निरुज्जति ?

(क) यं चित्तं न निरुज्जति तं चित्तं न निरुज्जित्थ ?

(ख) यं वा पन चित्तं न निरुज्जित्थ तं चित्तं न निरुज्जति ?

२८. (क) यं चित्तं निरुज्जति तं चित्तं निरुज्जिस्सति ?

(ख) यं वा पन चित्तं निरुज्जिस्सति तं चित्तं निरुज्जति ?

(क) यं चित्तं न निरुज्झति तं चित्तं न निरुज्झिस्सति ?

(ख) यं वा पन चित्तं न निरुज्झिस्सति तं चित्तं न निरुज्झति ?

२६. (क) यं चित्तं निरुज्झित्थं तं चित्तं निरुज्झिस्सति ?

R. 5

(ख) यं वा पन चित्तं निरुज्झिस्सति तं चित्तं निरुज्झित्थं ?

(क) यं चित्तं न निरुज्झित्थं तं चित्तं न निरुज्झिस्सति ?

5

(ख) यं वा पन चित्तं न निरुज्झिस्सति तं चित्तं न निरुज्झित्थं ?

(६) उप्पादननिरोधवारो

३०. (क) यं चित्तं उप्पज्जति तं चित्तं निरुज्झित्थं ?

(ख) यं वा पन चित्तं निरुज्झित्थं तं चित्तं उप्पज्जति ?

(क) यं चित्तं न उप्पज्जति तं चित्तं न निरुज्झित्थं ?

(ख) यं वा पन चित्तं न निरुज्झित्थं तं चित्तं न उप्पज्जति ?

10

३१. (क) यं चित्तं उप्पज्जति तं चित्तं निरुज्झिस्सति ?

(ख) यं वा पन चित्तं निरुज्झिस्सति तं चित्तं उप्पज्जति ?

(क) यं चित्तं न उप्पज्जति तं चित्तं न निरुज्झिस्सति ?

(ख) यं वा पन चित्तं न निरुज्झिस्सति तं चित्तं न उप्पज्जति ?

३२. (क) यं चित्तं उप्पज्जित्थं तं चित्तं निरुज्झिस्सति ?

15

(ख) यं वा पन चित्तं निरुज्झिस्सति तं चित्तं उप्पज्जित्थं ?

(क) यं चित्तं न उप्पज्जित्थं तं चित्तं न निरुज्झिस्सति ?

(ख) यं वा पन चित्तं न निरुज्झिस्सति तं चित्तं न उप्पज्जित्थं ?

(७) उप्पज्जमान-ननिरोधवारो

३३. (क) यं चित्तं उप्पज्जति तं चित्तं न निरुज्झति ?

(ख) यं वा पन चित्तं न निरुज्झति तं चित्तं उप्पज्जति ?

20

(क) यं चित्तं न उप्पज्जति तं चित्तं निरुज्झति ?

(ख) यं वा पन चित्तं निरुज्झति तं चित्तं न उप्पज्जति ?

(८) उप्पज्जमानुप्पन्नवारो

३४. (क) यं चित्तं उप्पज्जमानं तं चित्तं उप्पन्नं ?

B. 295

(ख) यं वा पन चित्तं उप्पन्नं तं चित्तं उप्पज्जमानं ?

- (क) यं चित्तं न उप्पज्जमानं तं चित्तं न उप्पन्नं ?
 (ख) यं वा पन चित्तं न उप्पन्नं तं चित्तं न उप्पज्जमानं ?

(६) निरुज्जमानुप्पन्नवारो

३५. (क) यं चित्तं निरुज्जमानं तं चित्तं उप्पन्नं ?
 (ख) यं वा पन चित्तं उप्पन्नं तं चित्तं निरुज्जमानं ?
 5 (क) यं चित्तं न निरुज्जमानं तं चित्तं न उप्पन्नं ?
 (ख) यं वा पन चित्तं न उप्पन्नं तं चित्तं न निरुज्जमानं ?

(१०) उप्पन्नोप्पादवारो

३६. (क) यं चित्तं उप्पन्नं तं चित्तं उप्पज्जित्थ ?
 (ख) यं वा पन चित्तं उप्पज्जित्थ तं चित्तं उप्पन्नं ?
 (क) यं चित्तं न उप्पन्नं तं चित्तं न उप्पज्जित्थ ?
 10 (ख) यं वा पन चित्तं न उप्पज्जित्थ तं चित्तं न उप्पन्नं ?
 (क) यं चित्तं उप्पन्नं तं चित्तं उप्पज्जिस्सति ?
 (ख) यं वा पन चित्तं उप्पज्जिस्सति तं चित्तं उप्पन्नं ?
 (क) यं चित्तं न उप्पन्नं तं चित्तं न उप्पज्जिस्सति ?
 (ख) यं वा पन चित्तं न उप्पज्जिस्सति तं चित्तं न उप्पन्नं ?

(११) अतीतानागतवारो

- 15 ३७. (क) यं चित्तं उप्पज्जित्थ नो च तं चित्तं उप्पन्नं, तं चित्तं
 उप्पज्जिस्सति ?
 (ख) यं वा पन चित्तं उप्पज्जिस्सति नो च तं चित्तं उप्पन्नं,
 तं चित्तं उप्पज्जित्थ ?
 (क) यं चित्तं न उप्पज्जित्थ नो च तं चित्तं न उप्पन्नं, तं
 चित्तं न उप्पज्जिस्सति ?
 R. 6 20 (ख) यं वा पन चित्तं न उप्पज्जिस्सति नो च तं चित्तं न
 उप्पन्नं, तं चित्तं न उप्पज्जित्थ ?

(१२) उप्पन्नोप्पज्जमानवारो

३८. (क) उप्पन्नं उप्पज्जमानं ?
 (ख) उप्पज्जमानं उप्पन्नं ?

(क) न उप्पन्नं न उप्पज्जमानं ?

(ख) न उप्पज्जमानं न उप्पन्नं ?

(१३) निरुद्धनिरुज्जमानवारो

३६. (क) निरुद्धं निरुज्जमानं ?

(ख) निरुज्जमानं निरुद्धं ?

(क) न निरुद्धं न निरुज्जमानं ?

(ख) न निरुज्जमानं न निरुद्धं ?

5

(१४) अतिक्कन्तकालवारो

४०. (क) यं चित्तं उप्पज्जमानं खणं खणं वीतिक्कन्तं अतिक्कन्तकालं, निरुज्जमानं खणं खणं वीतिक्कन्तं अतिक्कन्तकालं तं चित्तं ?

B. 296

(ख) यं वा पन चित्तं निरुज्जमानं खणं खणं वीतिक्कन्तं अतिक्कन्तकालं, उप्पज्जमानं खणं खणं वीतिक्कन्तं अतिक्कन्तकालं तं चित्तं ?

10

(क) यं चित्तं न उप्पज्जमानं खणं खणं वीतिक्कन्तं अतिक्कन्तकालं, न निरुज्जमानं खणं खणं वीतिक्कन्तं अतिक्कन्तकालं तं चित्तं ?

(ख) यं वा पन चित्तं न निरुज्जमानं खणं खणं वीतिक्कन्तं अतिक्कन्तकालं, न उप्पज्जमानं खणं खणं वीतिक्कन्तं अतिक्कन्तकालं तं चित्तं ?

15

§ ३. पुगलधम्मवारो

(१) उप्पादनरोधकालसम्भेदवारो

४१. (क) यस्स यं चित्तं उप्पज्जति न निरुज्जति तस्स तं चित्तं निरुज्जिस्सति न उप्पज्जिस्सति ?

(ख) यस्स वा पन यं चित्तं निरुज्जिस्सति न उप्पज्जिस्सति तस्स तं चित्तं उप्पज्जति न निरुज्जति ?

20

(क) यस्स यं चित्तं न उप्पज्जति निरुज्जति तस्स तं चित्तं न निरुज्जिस्सति उप्पज्जिस्सति ?

(ख) यस्स वा पन यं चित्तं न निरुज्जिस्सति उप्पज्जिस्सति तस्स तं चित्तं न उप्पज्जति निरुज्जति ?

(२) उप्पादुप्पन्नवारो

४२.(क) यस्स यं चित्तं उप्पज्जति तस्स तं चित्तं उप्पन्नं ?

(ख) यस्स वा पन यं चित्तं उप्पन्नं तस्स तं चित्तं उप्पज्जति ?

(क) यस्स यं चित्तं न उप्पज्जति तस्स तं चित्तं न उप्पन्नं ?

(ख) यस्स वा पन यं चित्तं न उप्पन्नं तस्स तं चित्तं न उप्पज्जति ?

5

(३) निरोधुप्पन्नवारो

४३.(क) यस्स यं चित्तं निरुज्जति तस्स तं चित्तं उप्पन्नं ?

(ख) यस्स वा पन यं चित्तं उप्पन्नं तस्स तं चित्तं निरुज्जति ?

(क) यस्स यं चित्तं न निरुज्जति तस्स तं चित्तं न उप्पन्नं ?

(ख) यस्स वा पन यं चित्तं न उप्पन्नं तस्स तं चित्तं न निरुज्जति ?

10

(४) उप्पादवारो

४४.(क) यस्स यं चित्तं उप्पज्जति तस्स तं चित्तं उप्पज्जित्थ ?

(ख) यस्स वा पन यं चित्तं उप्पज्जित्थ तस्स तं चित्तं उप्पज्जति ?

B. 297

(क) यस्स यं चित्तं न उप्पज्जति तस्स तं चित्तं न उप्पज्जित्थ ?

R. 7

(ख) यस्स वा पन यं चित्तं न उप्पज्जित्थ तस्स तं चित्तं न उप्पज्जति ?

15

४५.(क) यस्स यं चित्तं उप्पज्जति तस्स तं चित्तं उप्पज्जिस्सति ?

(ख) यस्स वा पन यं चित्तं उप्पज्जिस्सति तस्स तं चित्तं उप्पज्जति ?

(क) यस्स यं चित्तं न उप्पज्जति तस्स तं चित्तं न उप्पज्जिस्सति ?

20

(ख) यस्स वा पन यं चित्तं न उप्पज्जिस्सति तस्स तं चित्तं न उप्पज्जति ?

४६.(क) यस्स यं चित्तं उप्पज्जित्थ तस्स तं चित्तं उप्पज्जिस्सति ?

(ख) यस्स वा पन यं चित्तं उप्पज्जिस्सति तस्स तं चित्तं उप्पज्जित्थ ?

25

(क) यस्स यं चित्तं न उप्पज्जित्थ तस्स तं चित्तं न उप्पज्जि-
स्सति ?

(ख) यस्स वा पन यं चित्तं न उप्पज्जिस्सति तस्स तं चित्तं
न उप्पज्जित्थ ?

(५) निरोधवारो

४७. (क) यस्स यं चित्तं निरुज्झति तस्स तं चित्तं निरुज्झित्थ ? 5

(ख) यस्स वा पन यं चित्तं निरुज्झित्थ तस्स तं चित्तं
निरुज्झति ?

(क) यस्स यं चित्तं न निरुज्झति तस्स तं चित्तं न निरुज्झित्थ ?

(ख) यस्स वा पन यं चित्तं न निरुज्झित्थ तस्स तं चित्तं न
निरुज्झति ? 10

४८. (क) यस्स यं चित्तं निरुज्झति तस्स तं चित्तं निरुज्झिस्सति ?

(ख) यस्स वा पन यं चित्तं निरुज्झिस्सति तस्स तं चित्तं
निरुज्झति ?

(क) यस्स यं चित्तं न निरुज्झति तस्स तं चित्तं न निरुज्झिस्सति ?

(ख) यस्स वा पन यं चित्तं न निरुज्झिस्सति तस्स तं चित्तं 15
न निरुज्झति ?

४९. (क) यस्स यं चित्तं निरुज्झित्थ तस्स तं चित्तं निरुज्झिस्सति ?

(ख) यस्स वा पन यं चित्तं निरुज्झिस्सति तस्स तं चित्तं
निरुज्झित्थ ?

(क) यस्स यं चित्तं न निरुज्झित्थ तस्स तं चित्तं न निरुज्झिस्सति ? 20

(ख) यस्स वा पन यं चित्तं न निरुज्झिस्सति तस्स तं चित्तं न
निरुज्झित्थ ?

(६) उप्पादनरोधवारो

५०. (क) यस्स यं चित्तं उप्पज्जति तस्स तं चित्तं निरुज्झित्थ ?

(ख) यस्स वा पन यं चित्तं निरुज्झित्थ तस्स तं चित्तं उप्पज्जति ?

(क) यस्स यं चित्तं न उप्पज्जति तस्स तं चित्तं न निरुज्झित्थ ? 25

(ख) यस्स वा पन यं चित्तं न निरुज्झित्थ तस्स तं चित्तं न उप्पज्जति ?

५१. (क) यस्स यं चित्तं उप्पज्जति तस्स तं चित्तं निरुज्झिस्सति ?

(ख) यस्स वा पन यं चित्तं निरुज्झिस्सति तस्स तं चित्तं उप्पज्जति ?

(क) यस्स यं चित्तं न उप्पज्जति तस्स तं चित्तं न निरुज्झिस्सति ?

5 (ख) यस्स वा पन यं चित्तं न निरुज्झिस्सति तस्स तं चित्तं न उप्पज्जति ?

५२. (क) यस्स यं चित्तं उप्पज्जित्थ तस्स तं चित्तं निरुज्झिस्सति ?

(ख) यस्स वा पन यं चित्तं निरुज्झिस्सति तस्स तं चित्तं उप्पज्जित्थ ?

(क) यस्स यं चित्तं न उप्पज्जित्थ तस्स तं चित्तं न निरुज्झिस्सति ?

10 (ख) यस्स वा पन यं चित्तं न निरुज्झिस्सति तस्स तं चित्तं न उप्पज्जित्थ ?

(७) उप्पज्जमान-ननिरोधवारो

५३. (क) यस्स यं चित्तं उप्पज्जति तस्स तं चित्तं न निरुज्झति ?

(ख) यस्स वा पन यं चित्तं न निरुज्झति तस्स तं चित्तं उप्पज्जति ?

15 (क) यस्स यं चित्तं न उप्पज्जति तस्स तं चित्तं निरुज्झति ?

(ख) यस्स वा पन यं चित्तं निरुज्झति तस्स तं चित्तं न उप्पज्जति ?

(८) उप्पज्जमानुप्पन्नवारो

R. 8 ५४. (क) यस्स यं चित्तं उप्पज्जमानं तस्स तं चित्तं उप्पन्नं ?

(ख) यस्स वा पन यं चित्तं उप्पन्नं तस्स तं चित्तं उप्पज्जमानं ?

(क) यस्स यं चित्तं न उप्पज्जमानं तस्स तं चित्तं न उप्पन्नं ?

20 (ख) यस्स वा पन यं चित्तं न उप्पन्नं तस्स तं चित्तं न उप्पज्जमानं ?

(९) निरुज्झमानुप्पन्नवारो

५५. (क) यस्स यं चित्तं निरुज्झमानं तस्स तं चित्तं उप्पन्नं ?

(ख) यस्स वा पन यं चित्तं उप्पन्नं तस्स तं चित्तं निरुज्झमानं ?

(क) यस्स यं चित्तं न निरुज्झमानं तस्स तं चित्तं न उप्पन्नं ?

(ख) यस्स वा पन यं चित्तं न उप्पन्नं तस्स तं चित्तं न निरुज्झमानं ?

(१०) उप्पन्नुप्पादवारो

५६. (क) यस्स यं चित्तं उप्पन्नं तस्स तं चित्तं उप्पज्जित्थ ?

(ख) यस्स वा पन यं चित्तं उप्पज्जित्थ तस्स तं चित्तं उप्पन्नं ?

(क) यस्स यं चित्तं न उप्पन्नं तस्स तं चित्तं न उप्पज्जित्थ ?

(ख) यस्स वा पन यं चित्तं न उप्पज्जित्थ तस्स तं चित्तं न उप्पन्नं ?

5

(क) यस्स यं चित्तं उप्पन्नं तस्स तं चित्तं उप्पज्जिस्सति ?

(ख) यस्स वा पन यं चित्तं उप्पज्जिस्सति तस्स तं चित्तं उप्पन्नं ?

(क) यस्स यं चित्तं न उप्पन्नं तस्स तं चित्तं न उप्पज्जिस्सति ?

(ख) यस्स वा पन यं चित्तं न उप्पज्जिस्सति तस्स तं चित्तं न उप्पन्नं ?

10

(११) अतीतानागतवारो

५७. (क) यस्स यं चित्तं उप्पज्जित्थ नो च तस्स तं चित्तं उप्पन्नं, तस्स तं चित्तं उप्पज्जिस्सति ?

(ख) यस्स वा पन यं चित्तं उप्पज्जिस्सति नो च तस्स तं चित्तं उप्पन्नं, तस्स तं चित्तं उप्पज्जित्थ ?

(क) यस्स यं चित्तं न उप्पज्जित्थ नो च तस्स तं चित्तं न उप्पन्नं, तस्स तं चित्तं न उप्पज्जिस्सति ?

15

(ख) यस्स वा पन यं चित्तं न उप्पज्जिस्सति नो च तस्स तं चित्तं न उप्पन्नं, तस्स तं चित्तं न उप्पज्जित्थ ?

(१२) उप्पन्नुप्पज्जमानवारो

५८. (क) उप्पन्नं उप्पज्जमानं ?

(ख) उप्पज्जमानं उप्पन्नं ?

20

(क) न उप्पन्नं न उप्पज्जमानं ?

(ख) न उप्पज्जमानं न उप्पन्नं ?

(१३) निरुद्धनिरुज्जमानवारो

५९. (क) निरुद्धं निरुज्जमानं ?

(ख) निरुज्जमानं निरुद्धं ?

(क) न निरुद्धं न निरुज्झमानं ?

(ख) न निरुज्झमानं न निरुद्धं ?

(१४) अतिक्कन्तकालवारो

६०. (क) यस्स यं चित्तं उप्पज्जमानं खणं खणं वीतिक्कन्तं अतिक्कन्त-
कालं, निरुज्झमानं खणं खणं वीतिक्कन्तं अतिक्कन्तकालं
तस्स तं चित्तं ?

5

(ख) यस्स वा पन यं चित्तं निरुज्झमानं खणं खणं वीतिक्कन्तं
अतिक्कन्तकालं, उप्पज्जमानं खणं खणं वीतिक्कन्तं
अतिक्कन्तकालं तस्स तं चित्तं ?

B. 300

(क) यस्स यं चित्तं न उप्पज्जमानं खणं खणं वीतिक्कन्तं
अतिक्कन्तकालं, न निरुज्झमानं खणं खणं वीतिक्कन्तं
अतिक्कन्तकालं तस्स तं चित्तं ?

10

(ख) यस्स वा पन यं चित्तं न निरुज्झमानं खणं खणं
वीतिक्कन्तं अतिक्कन्तकालं, न उप्पज्जमानं खणं खणं
वीतिक्कन्तं अतिक्कन्तकालं तस्स तं चित्तं ?

R. 9

२. सुत्तन्तचित्तमिस्सकविसेसो

15 ६१. यस्स सरागं चित्तं उप्पज्जति ... पे०... यस्स वीतरागं
चित्तं उप्पज्जति ... यस्स सदोसं चित्तं उप्पज्जति ... यस्स
वीतदोसं चित्तं उप्पज्जति ... यस्स समोहं चित्तं उप्पज्जति
... यस्स वीतमोहं चित्तं उप्पज्जति ... यस्स सङ्खित्तं चित्तं
उप्पज्जति ... यस्स विक्खित्तं चित्तं उप्पज्जति ... यस्स
20 महग्गतं चित्तं उप्पज्जति ... यस्स अमहग्गतं चित्तं
उप्पज्जति ... यस्स सउत्तरं चित्तं उप्पज्जति ... यस्स अनुत्तरं
चित्तं उप्पज्जति ... यस्स समाहितं चित्तं उप्पज्जति ...
यस्स असमाहितं चित्तं उप्पज्जति ... यस्स विमुत्तं चित्तं
उप्पज्जति ... यस्स अविमुत्तं चित्तं उप्पज्जति ... ?

३. अभिधम्मचित्तमिस्सकविसेसो

६२. यस्स कुसलं चित्तं उप्पज्जति ... पे०'... यस्स अकुसलं चित्तं उप्पज्जति ... यस्स अव्याकृतं चित्तं उप्पज्जति ... यस्स सुखाय वेदनाय सम्पयुतं चित्तं उप्पज्जति ... ? (एतेन^३ उपायेन याव सरणअरणा उद्धरितव्वा^३) ।

(क) यस्स^३ अरणं चित्तं उप्पज्जति न निरुज्झति तस्स अरणं 5 चित्तं निरुज्झिस्सति न उप्पज्जिस्सति ?

(ख) यस्स वा पन अरणं चित्तं निरुज्झिस्सति न उप्पज्जिस्सति तस्स अरणं चित्तं उप्पज्जति न निरुज्झति ?

(ख) निदेसो

१. सुद्धचित्तसामञ्जं

§ १. पुगलवारो

(१) उप्पादनिरोधकालसम्भेदवारो

६३. (क) यस्स चित्तं उप्पज्जति न निरुज्झति तस्स चित्तं निरुज्झि- 10 स्सति न उप्पज्जिस्सती ति ?

B. 301

पच्छिमचित्तस्स उप्पादक्खणे तेसं चित्तं उप्पज्जति न निरुज्झति, निरुज्झिस्सति न उप्पज्जिस्सति । इतरेसं चित्तस्स उप्पादक्खणे तेसं चित्तं उप्पज्जति न निरुज्झति, निरुज्झिस्सति चेव उप्पज्जिस्सति च ।

(ख) यस्स वा पन चित्तं निरुज्झिस्सति न उप्पज्जिस्सति तस्स 15 चित्तं उप्पज्जति न निरुज्झती ति ?

आमन्ता ।

(क) यस्स चित्तं न उप्पज्जति निरुज्झति तस्स चित्तं न निरुज्झिस्सति उप्पज्जिस्सती ति ?

नो ।

(ख) यस्स वा पन चित्तं न निरुज्झिस्सति उप्पज्जिस्सति तस्स 20 चित्तं न उप्पज्जति निरुज्झती ति ?

नत्थि ।

१. सी०, स्या०, रो० पोत्थकेसु नत्थि । २-२. ...पे०... रो० । ३. यस्स सरणं चित्तं उप्पज्जति यस्स - सी०, रो० ।

(२) उप्पादुप्पन्नवारो

६४.(क) यस्स चित्तं उप्पज्जति तस्स चित्तं उप्पन्नं ति ?

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन चित्तं उप्पन्नं तस्स चित्तं उप्पज्जती ति ?

चित्तस्स भङ्गकखणे तेसं चित्तं उप्पन्नं, नो च तेसं चित्तं
उप्पज्जति । चित्तस्स उप्पादकखणे तेसं चित्तं उप्पन्नं चेव
उप्पज्जति च ।

(क) यस्स चित्तं न उप्पज्जति तस्स चित्तं न उप्पन्नं ति ?

चित्तस्स भङ्गकखणे तेसं चित्तं न उप्पज्जति, नो च तेसं
चित्तं न उप्पन्नं । निरोधसमापन्नानं असञ्जसत्तानं तेसं
चित्तं न चेव उप्पज्जति न च उप्पन्नं ।

(ख) यस्स वा पन चित्तं न उप्पन्नं तस्स चित्तं न उप्पज्जती ति ?

आमन्ता ।

(३) निरोधुप्पन्नवारो

६५.(क) यस्स चित्तं निरुज्जति तस्स चित्तं उप्पन्नं ति ?

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन चित्तं उप्पन्नं तस्स चित्तं निरुज्जती ति ?

चित्तस्स उप्पादकखणे तेसं चित्तं उप्पन्नं, नो च तेसं
चित्तं निरुज्जति । चित्तस्स भङ्गकखणे तेसं चित्तं उप्पन्नं
चेव निरुज्जति च ।

(क) यस्स चित्तं न निरुज्जति तस्स चित्तं न उप्पन्नं ति ?

चित्तस्स उप्पादकखणे तेसं चित्तं न निरुज्जति, नो च
तेसं चित्तं न उप्पन्नं । निरोधसमापन्नानं असञ्जसत्तानं
तेसं चित्तं न चेव निरुज्जति न च उप्पन्नं ।

(ख) यस्स वा पन चित्तं न उप्पन्नं तस्स चित्तं न निरुज्जती
ति ?

आमन्ता ।

(४) उप्पादवारो

६६.(क) यस्स चित्तं उप्पज्जति तस्स चित्तं उप्पज्जित्था ति ?

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन चित्तं उप्पज्जित्थ तस्स चित्तं उप्पज्जती ति ?

चित्तस्स भङ्गक्खणे निरोधसमापन्नानं असञ्जसत्तानं
तेसं चित्तं उप्पज्जित्थ, नो च तेसं चित्तं उप्पज्जति । चित्तस्स
उप्पादक्खणे तेसं चित्तं उप्पज्जित्थ चेव उप्पज्जति च ।

(क) यस्स चित्तं न उप्पज्जति तस्स चित्तं न उप्पज्जित्था ति ? 5
उप्पज्जित्थ ।

(ख) यस्स वा पन चित्तं न उप्पज्जित्थ तस्स चित्तं न उप्पज्जती ति ?
नत्थि ।

६७. (क) यस्स चित्तं उप्पज्जति तस्स चित्तं उप्पज्जिस्सती ति ?
पच्छिमचित्तस्स उप्पादक्खणे तेसं चित्तं उप्पज्जति, नो 10
च तेसं चित्तं उप्पज्जिस्सति । इतरेसं चित्तस्स उप्पादक्खणे
तेसं चित्तं उप्पज्जति चेव उप्पज्जिस्सति च ।

(ख) यस्स वा पन चित्तं उप्पज्जिस्सति तस्स चित्तं उप्पज्जती ति ?
चित्तस्स भङ्गक्खणे निरोधसमापन्नानं असञ्जसत्तानं
तेसं चित्तं उप्पज्जिस्सति, नो च तेसं चित्तं उप्पज्जति । 15
चित्तस्स उप्पादक्खणे तेसं चित्तं उप्पज्जिस्सति चेव
उप्पज्जति च ।

(क) यस्स चित्तं न उप्पज्जति तस्स चित्तं न उप्पज्जिस्सती ति ?
चित्तस्स भङ्गक्खणे निरोधसमापन्नानं असञ्जसत्तानं
तेसं चित्तं न उप्पज्जति, नो च तेसं चित्तं न उप्पज्जिस्सति । 20
पच्छिमचित्तस्स भङ्गक्खणे तेसं चित्तं न चेव उप्पज्जति
न च उप्पज्जिस्सति ।

(ख) यस्स वा पन चित्तं न उप्पज्जिस्सति तस्स चित्तं न उप्पज्जती
ति ?

पच्छिमचित्तस्स उप्पादक्खणे तेसं चित्तं न उप्पज्जिस्सति, 25
नो च तेसं चित्तं न उप्पज्जति । पच्छिमचित्तस्स भङ्गक्खणे
तेसं चित्तं न चेव उप्पज्जिस्सति न च उप्पज्जति ।

६८. (क) यस्स चित्तं उप्पज्जित्थ तस्स चित्तं उप्पज्जिस्सती ति ?
पच्छिमचित्तसमङ्गीनि^१ तेसं चित्तं उप्पज्जित्थ, नो च तेसं

R. 11

चित्तं उप्पज्जिस्सति । इतरेसं तेसं चित्तं उप्पज्जित्थ चेव
उप्पज्जिस्सति च ।

(ख) यस्स वा पन चित्तं उप्पज्जिस्सति तस्स चित्तं उप्पज्जित्था ति ?
आमन्ता ।

B. 303 5

(क) यस्स चित्तं न उप्पज्जित्थ तस्स चित्तं न उप्पज्जिस्सती ति ?
नत्थि ।

(ख) यस्स वा पन चित्तं न उप्पज्जिस्सति तस्स चित्तं न उप्पज्जित्था
ति ?
उप्पज्जित्थ ।

(५) निरोधवारो

10 ६६. (क) यस्स चित्तं निरुज्झति तस्स चित्तं निरुज्झित्था ति ?
आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन चित्तं निरुज्झित्थ तस्स चित्तं निरुज्झती ति ?
चित्तस्स उप्पादक्खणे निरोधसमापन्नानं असञ्जसत्तानं
तेसं चित्तं निरुज्झित्थ, नो च तेसं चित्तं निरुज्झति ।
चित्तस्स भङ्गक्खणे तेसं चित्तं निरुज्झित्थ चेव निरुज्झति च ।

15

(क) यस्स चित्तं न निरुज्झति तस्स चित्तं न निरुज्झित्था ति ?
निरुज्झित्थ ।

(ख) यस्स वा पन चित्तं न निरुज्झित्थ तस्स चित्तं न निरुज्झती ति ?
नत्थि ।

20 ७०. (क) यस्स चित्तं निरुज्झति तस्स चित्तं निरुज्झिस्सती ति ?

पच्छिमचित्तस्स भङ्गक्खणे तेसं चित्तं निरुज्झति, नो
च तेसं चित्तं निरुज्झिस्सति । इतरेसं चित्तस्स भङ्गक्खणे
तेसं चित्तं निरुज्झति चेव निरुज्झिस्सति च ।

(ख) यस्स वा पन चित्तं निरुज्झिस्सति तस्स चित्तं निरुज्झती ति ?

25

चित्तस्स उप्पादक्खणे निरोधसमापन्नानं असञ्जसत्तानं
तेसं चित्तं निरुज्झिस्सति, नो च तेसं चित्तं निरुज्झति ।
चित्तस्स भङ्गक्खणे तेसं चित्तं निरुज्झिस्सति चेव निरुज्झति
च ।

(क) यस्स चित्तं न निरुज्झति तस्स चित्तं न निरुज्झिस्सती ति ?
निरुज्झिस्सति ।

(ख) यस्स वा पन चित्तं न निरुज्झिस्सति तस्स चित्तं न निरुज्झती
ति ?

निरुज्झति ।

5

७१.(क) यस्स चित्तं निरुज्झित्थ तस्स चित्तं निरुज्झिस्सती ति ?

पच्छिमचित्तस्स भङ्गवखणे तेसं चित्तं निरुज्झित्थ, नो
च तेसं चित्तं निरुज्झिस्सति । इतरेसं तेसं चित्तं निरुज्झित्थ
चेव निरुज्झिस्सति च ।

(ख) यस्स वा पन चित्तं निरुज्झिस्सति तस्स चित्तं निरुज्झित्था ति ?
आमन्ता ।

10

(क) यस्स चित्तं न निरुज्झित्थ तस्स चित्तं न निरुज्झिस्सती ति ?
नत्थि ।

(ख) यस्स वा पन चित्तं न निरुज्झिस्सति तस्स चित्तं न निरुज्झित्था
ति ?

15

निरुज्झित्थ ।

(६) उप्पादनरोधवारो

७२.(क) यस्स चित्तं उप्पज्जति तस्स चित्तं निरुज्झित्था ति ?

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन चित्तं निरुज्झित्थ तस्स चित्तं उप्पज्जती ति ?

चित्तस्स भङ्गवखणे निरोधसमापन्नानं असज्जसत्तानं
तेसं चित्तं निरुज्झित्थ, नो च तेसं चित्तं उप्पज्जति ।
चित्तस्स उप्पादवखणे तेसं चित्तं निरुज्झित्थ चेव
उप्पज्जति च ।

20 B. 304

(क) यस्स चित्तं न उप्पज्जति तस्स चित्तं न निरुज्झित्था ति ?
निरुज्झित्थ^१ ।

25

(ख) यस्स वा पन चित्तं न निरुज्झित्थ तस्स चित्तं न उप्पज्जती ति ?
नत्थि ।

७३. (क) यस्स चित्तं उप्पज्जति तस्स चित्तं निरुज्झिस्सती ति ?

आमन्ता ।

R. 12

(ख) यस्स वा पन चित्तं निरुज्झिस्सति तस्स चित्तं उप्पज्जती ति ?

5

चित्तस्स भङ्गक्खणे निरोधसमापन्नानं असञ्जसत्तानं
तेसं चित्तं निरुज्झिस्सति, नो च तेसं चित्तं उप्पज्जति ।
चित्तस्स उप्पादक्खणे तेसं चित्तं निरुज्झिस्सति चेव
उप्पज्जति च ।

(क) यस्स चित्तं न उप्पज्जति तस्स चित्तं न निरुज्झिस्सती ति ?

10

चित्तस्स भङ्गक्खणे निरोधसमापन्नानं असञ्जसत्तानं
तेसं चित्तं न उप्पज्जति, नो च तेसं चित्तं न निरुज्झिस्सति ।
पच्छिमचित्तस्स भङ्गक्खणे तेसं चित्तं न चेव उप्पज्जति
न च निरुज्झिस्सति ।

(ख) यस्स वा पन चित्तं न निरुज्झिस्सति तस्स चित्तं न उप्पज्जती
ति ?

15

आमन्ता ।

७४. (क) यस्स चित्तं उप्पज्जित्थ तस्स चित्तं निरुज्झिस्सती ति ?

पच्छिमचित्तस्स भङ्गक्खणे तेसं चित्तं उप्पज्जित्थ, नो
च तेसं चित्तं निरुज्झिस्सति । इतरेसं तेसं चित्तं उप्पज्जित्थ
चेव निरुज्झिस्सति च ।

20

(ख) यस्स वा पन चित्तं निरुज्झिस्सति तस्स चित्तं उप्पज्जित्था ति ?

आमन्ता ।

(क) यस्स चित्तं न उप्पज्जित्थ तस्स चित्तं न निरुज्झिस्सती ति ?
नत्थि ।

25

(ख) यस्स वा पन चित्तं न निरुज्झिस्सति तस्स चित्तं न उप्पज्जित्था
ति ?

उप्पज्जित्थ ।

(७) उप्पज्जमान-ननिरोधवारो

७५. (क) यस्स चित्तं उप्पज्जति तस्स चित्तं न निरुज्झती ति ?

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन चित्तं न निरुज्झति तस्स चित्तं उप्पज्जती ति ?
 निरोधसमापन्नानं असञ्जसत्तानं तेसं चित्तं न निरुज्झति,
 नो च तेसं चित्तं उप्पज्जति । चित्तस्स उप्पादक्खणे तेसं
 चित्तं न निरुज्झति चेव उप्पज्जति च ।

(क) यस्स चित्तं न उप्पज्जति तस्स चित्तं निरुज्झती ति ? 5
 निरोधसमापन्नानं असञ्जसत्तानं तेसं चित्तं न
 उप्पज्जति, नो च तेसं चित्तं निरुज्झति^१ । चित्तस्स भङ्गक्खणे
 तेसं चित्तं^२ न उप्पज्जति चेव निरुज्झति च ।

(ख) यस्स वा पन चित्तं निरुज्झति तस्स चित्तं न उप्पज्जती ति ?
 आमन्ता । 10

(८) उप्पज्जमानुप्पन्नवारो

७६.(क) यस्स चित्तं उप्पज्जमानं तस्स चित्तं उप्पन्नं ति ? B. 305
 आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन चित्तं उप्पन्नं तस्स चित्तं उप्पज्जमानं ति ?
 चित्तस्स भङ्गक्खणे तेसं चित्तं उप्पन्नं, नो च तेसं
 चित्तं उप्पज्जमानं । चित्तस्स उप्पादक्खणे तेसं चित्तं 15
 उप्पन्नं चेव उप्पज्जमानं च ।

(क) यस्स चित्तं न उप्पज्जमानं तस्स चित्तं न उप्पन्नं ति ?
 चित्तस्स भङ्गक्खणे तेसं चित्तं न उप्पज्जमानं, नो च
 तेसं चित्तं न उप्पन्नं । निरोधसमापन्नानं असञ्जसत्तानं
 तेसं चित्तं न चेव उप्पज्जमानं न च उप्पन्नं । 20

(ख) यस्स वा पन चित्तं न उप्पन्नं तस्स चित्तं न उप्पज्जमानं ति ?
 आमन्ता ।

(९) निरुज्झमानुप्पन्नवारो

७७.(क) यस्स चित्तं निरुज्झमानं तस्स चित्तं उप्पन्नं ति ?
 आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन चित्तं उप्पन्नं तस्स चित्तं निरुज्झमानं ति ? 25
 चित्तस्स उप्पादक्खणे तेसं चित्तं उप्पन्नं, नो च तेसं

चित्तं निरुज्झमानं । चित्तस्स भङ्गवखणे तेसं चित्तं उप्पन्नं
चेव निरुज्झमानं च ।

R. 13

(क) यस्स चित्तं न निरुज्झमानं तस्स चित्तं न उप्पन्नं ति ?

5

चित्तस्स उप्पादवखणे तेसं चित्तं न निरुज्झमानं, नो
च तेसं चित्तं न उप्पन्नं । निरोधसमापन्नानं असञ्जसत्तानं
तेसं चित्तं न चेव निरुज्झमानं न च उप्पन्नं ।

(ख) यस्स वा पन चित्तं न उप्पन्नं तस्स चित्तं न निरुज्झमानं ति ?
आमन्ता ।

(१०) उप्पन्नोप्पादवारो

७८. (क) यस्स चित्तं उप्पन्नं तस्स चित्तं उप्पज्जित्था ति ?

10

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन चित्तं उप्पज्जित्थं तस्स चित्तं उप्पन्नं ति ?

निरोधसमापन्नानं असञ्जसत्तानं तेसं चित्तं उप्पज्जित्थं,
नो च तेसं चित्तं उप्पन्नं । चित्तसमङ्गीनं तेसं चित्तं
उप्पज्जित्थं चेव उप्पन्नं च ।

15

(क) यस्स चित्तं न उप्पन्नं तस्स चित्तं न उप्पज्जित्था ति ?
उप्पज्जित्थं ।

(ख) यस्स वा पन चित्तं न उप्पज्जित्थं तस्स चित्तं न उप्पन्नं ति ?
नत्थि ।

७९. (क) यस्स चित्तं उप्पन्नं तस्स चित्तं उप्पज्जिस्सती ति ?

20

पच्छिमचित्तसमङ्गीनं तेसं चित्तं उप्पन्नं, नो च तेसं
चित्तं उप्पज्जिस्सति । इतरेसं चित्तसमङ्गीनं तेसं चित्तं
उप्पन्नं चेव उप्पज्जिस्सति च ।

B. 306

(ख) यस्स वा पन चित्तं उप्पज्जिस्सति तस्स चित्तं उप्पन्नं ति ?

25

निरोधसमापन्नानं असञ्जसत्तानं तेसं चित्तं उप्पज्जि-
स्सति, नो च तेसं चित्तं उप्पन्नं । चित्तसमङ्गीनं तेसं चित्तं
उप्पज्जिस्सति चेव उप्पन्नं च ।

(क) यस्स चित्तं न उप्पन्नं तस्स चित्तं न उप्पज्जिस्सती ति ?
उप्पज्जिस्सति ।

(ख) यस्स वां पन चित्तं न उप्पज्जिस्सति तस्स चित्तं न उप्पन्नं ति ?
उप्पन्नं^१ ।

(११) अतीतानागतवारो

८०. (क) यस्स चित्तं उप्पज्जित्थ नो च तस्स चित्तं उप्पन्नं, तस्स
चित्तं उप्पज्जिस्सती ति ?

आमन्ता ।

5

(ख) यस्स वा पन चित्तं उप्पज्जिस्सति नो च तस्स चित्तं उप्पन्नं,
तस्स चित्तं उप्पज्जित्था ति ?

आमन्ता ।

(क) यस्स चित्तं न उप्पज्जित्थ नो च तस्स चित्तं न उप्पन्नं, तस्स
चित्तं न उप्पज्जिस्सती ति ?

10

नत्थि ।

(ख) यस्स वा पन चित्तं न उप्पज्जिस्सति नो च तस्स चित्तं न^२
उप्पन्नं, तस्स चित्तं न उप्पज्जित्था ति ?

उप्पज्जित्थ ।

(१२) उप्पन्नोप्पज्जमानवारो

८१. (क) उप्पन्नं उप्पज्जमानं ति ?

15

भङ्गक्खणे उप्पन्नं, नो च उप्पज्जमानं । उप्पादक्खणे
उप्पन्नं चेव उप्पज्जमानं च ।

(ख) उप्पज्जमानं उप्पन्नं ति ?

आमन्ता ।

(क) न उप्पन्नं न उप्पज्जमानं ति ?

20

आमन्ता ।

(ख) न उप्पज्जमानं न उप्पन्नं ति ?

भङ्गक्खणे न उप्पज्जमानं, नो च न^२ उप्पन्नं । अतीता-
नागतं चित्तं न चेव उप्पज्जमानं न च उप्पन्नं ।

(१३) निरुद्धनिरुज्जमानवारो

८२. (क) निरुद्धं निरुज्जमानं ति ?

25

नो ।

(ख) निरुज्झमानं निरुद्धं ति ?

नो ।

R. 14

(क) न निरुद्धं न निरुज्झमानं ति ?

भङ्गवखणे न निरुद्धं, नो च न निरुज्झमानं ।

5

उप्पादवखणे अनागतं च चित्तं न चेव निरुद्धं न च निरुज्झमानं ।

(ख) न निरुज्झमानं न निरुद्धं ति ?

अतीतं चित्तं न निरुज्झमानं, नो च न निरुद्धं ।

10

उप्पादवखणे अनागतं च चित्तं न चेव निरुज्झमानं न च निरुद्धं ।

(१४) अतिक्कन्तकालवारो

B. 307

८३. (क) यस्स चित्तं उप्पज्जमानं खणं खणं वीतिक्कन्तं^१ अतिक्कन्तकालं, निरुज्झमानं खणं खणं वीतिक्कन्तं अतिक्कन्तकालं तस्स चित्तं ति ?

15

भङ्गवखणे चित्तं उप्पादवखणं^२ वीतिक्कन्तं भङ्गवखणं अवीतिक्कन्तं, अतीतं चित्तं उप्पादवखणं च वीतिक्कन्तं भङ्गवखणं च वीतिक्कन्तं ।

(ख) यस्स वा पन चित्तं निरुज्झमानं खणं खणं वीतिक्कन्तं अतिक्कन्तकालं, उप्पज्जमानं खणं खणं वीतिक्कन्तं अतिक्कन्तकालं तस्स चित्तं ति ?

20

अतीतं चित्तं ।

(क) यस्स चित्तं न उप्पज्जमानं खणं खणं वीतिक्कन्तं अतिक्कन्तकालं, न निरुज्झमानं खणं खणं वीतिक्कन्तं अतिक्कन्तकालं तस्स चित्तं ति ?

उप्पादवखणे अनागतं^३ चित्तं ।

25

(ख) यस्स वा पन चित्तं न निरुज्झमानं खणं खणं वीतिक्कन्तं अतिक्कन्तकालं, न उप्पज्जमानं खणं खणं वीतिक्कन्तं अतिक्कन्तकालं तस्स चित्तं ति ?

भङ्गवखणे* चित्तं भङ्गवखणं अवीतिक्कन्तं नो च

१. वीतिक्कन्तं - सी०, रो०, एवमुपरि पि । २. उप्पादवखणे - सी०, रो० । ३. अनागतं च - सी०, स्या०; चित्तं अनागतं च - रो० । *-*. अतीतानागतं चित्तं - रो० ।

उप्पादक्खणं अवीतिककन्तं, उप्पादक्खणे अनागतं च
चित्तं भङ्गक्खणं च अवीतिककन्तं उप्पादक्खणं च
अवीतिककन्तं * ।

१२. धम्मवारो

(१) उप्पादनिरोधकालसम्भेदवारो

८४. (क) यं चित्तं उप्पज्जति न निरुज्जति तं चित्तं निरुज्जिस्सति
न उप्पज्जिस्सती ति ?

5

आमन्ता ।

(ख) यं वा पन चित्तं निरुज्जिस्सति न उप्पज्जिस्सति तं
चित्तं उप्पज्जति न निरुज्जती ति ?

आमन्ता ।

(क) यं चित्तं न उप्पज्जति निरुज्जति तं चित्तं न निरुज्जिस्सति 10
उप्पज्जिस्सती ति ?

नो ।

(ख) यं वा पन चित्तं न निरुज्जिस्सति उप्पज्जिस्सति तं चित्तं
न उप्पज्जति निरुज्जती ति ?

नत्थि ।

15

(२) उप्पादुप्पन्नवारो

८५. (क) यं चित्तं उप्पज्जति तं चित्तं उप्पन्नं ति ?

आमन्ता ।

(ख) यं वा पन चित्तं उप्पन्नं तं चित्तं उप्पज्जती ति ?

भङ्गक्खणे चित्तं उप्पन्नं, नो च तं चित्तं उप्पज्जति ।
उप्पादक्खणे चित्तं उप्पन्नं चेव उप्पज्जति च ।

20

(क) यं चित्तं न उप्पज्जति तं चित्तं न उप्पन्नं ति ?

भङ्गक्खणे चित्तं न उप्पज्जति, नो च तं चित्तं न उप्पन्नं ।
अतीतानागतं चित्तं न चेव उप्पज्जति न च उप्पन्नं ।

B. 308

R. 15

(ख) यं वा पन चित्तं न उप्पन्नं तं चित्तं न उप्पज्जती ति ?

आमन्ता ।

(३) निरोधुप्पन्नवारो

८६.(क) यं चित्तं निरुज्झति तं चित्तं उप्पन्नं ति ?

आमन्ता ।

(ख) यं वा पन चित्तं उप्पन्नं तं चित्तं निरुज्झती ति ?

उप्पादक्खणे चित्तं उप्पन्नं, नो च तं चित्तं निरुज्झति ।

5

भङ्गक्खणे चित्तं उप्पन्नं चेव निरुज्झति च ।

(क) यं चित्तं न निरुज्झति तं चित्तं न उप्पन्नं ति ?

उप्पादक्खणे चित्तं न निरुज्झति, नो च तं चित्तं न उप्पन्नं । अतीतानागतं चित्तं न चेव निरुज्झति न च उप्पन्नं ।

(ख) यं वा पन चित्तं न उप्पन्नं तं चित्तं न निरुज्झती ति ?

10

आमन्ता ।

(४) उप्पादवारो

८७.(क) यं चित्तं उप्पज्जति तं चित्तं उप्पज्जित्था ति ?

नो ।

(ख) यं वा पन चित्तं उप्पज्जित्थं तं चित्तं उप्पज्जती ति ?

नो ।

15

(क) यं चित्तं न उप्पज्जति तं चित्तं न उप्पज्जित्था ति ?

अतीतं चित्तं न उप्पज्जति, नो च तं चित्तं न उप्पज्जित्थं । भङ्गक्खणे अनागतं च चित्तं न चेव उप्पज्जति न च उप्पज्जित्थं ।

(ख) यं वा पन चित्तं न उप्पज्जित्थं तं चित्तं न उप्पज्जती ति ?

20

उप्पादक्खणे चित्तं न उप्पज्जित्थं, नो च तं चित्तं न उप्पज्जति । भङ्गक्खणे अनागतं च चित्तं न चेव उप्पज्जित्थं न च उप्पज्जति ।

८८.(क) यं चित्तं उप्पज्जति तं चित्तं उप्पज्जिस्सती ति ?

नो ।

25

(ख) यं वा पन चित्तं उप्पज्जिस्सति तं चित्तं उप्पज्जती ति ?

नो ।

(क) यं चित्तं न उप्पज्जति तं चित्तं न उप्पज्जिस्सती ति ?

अनागतं चित्तं न उप्पज्जति, नो च तं चित्तं न उप्पज्जि-

स्सति । भङ्गक्खणे अतीतं च चित्तं न चेव उप्पज्जति
न च उप्पज्जिस्सति ।

- (ख) यं वा पन चित्तं न उप्पज्जिस्सति तं चित्तं न उप्पज्जती ति ?
उप्पादक्खणे चित्तं न उप्पज्जिस्सति, नो च तं चित्तं
न उप्पज्जति । भङ्गक्खणे अतीतं च चित्तं न चेव 5
उप्पज्जिस्सति न च उप्पज्जति ।

८६.(क) यं चित्तं उप्पज्जित्थ तं चित्तं उप्पज्जिस्सती ति ?
नो ।

- (ख) यं वा पन चित्तं उप्पज्जिस्सति तं चित्तं उप्पज्जित्था ति ?
नो । 10

- (क) यं चित्तं न उप्पज्जित्थ तं चित्तं न उप्पज्जिस्सती ति ? B. 309
अनागतं चित्तं न उप्पज्जित्थ, नो च तं चित्तं न
उप्पज्जिस्सति । पच्चुप्पन्नं^१ चित्तं न चेव उप्पज्जित्थ न
च उप्पज्जिस्सति ।

- (ख) यं वा पन चित्तं न उप्पज्जिस्सति तं चित्तं न उप्पज्जित्था ति ? 15
अतीतं चित्तं न उप्पज्जिस्सति, नो च तं चित्तं न
उप्पज्जित्थं । पच्चुप्पन्नं चित्तं न चेव उप्पज्जिस्सति न च
उप्पज्जित्थ ।

(५) निरोधवारो

९०.(क) यं चित्तं निरुज्झति तं चित्तं निरुज्झित्था ति ?
नो । 20

- (ख) यं वा पन चित्तं निरुज्झित्थ तं चित्तं निरुज्झती ति ?
नो ।

- (क) यं चित्तं न निरुज्झति तं चित्तं न निरुज्झित्था ति ? R. 16
अतीतं चित्तं न निरुज्झति, नो च तं चित्तं न निरुज्झित्थ ।

उप्पादक्खणे अनागतं च चित्तं न चेव निरुज्झति न च 25
निरुज्झित्थ ।

- (ख) यं वा पन चित्तं न निरुज्झित्थ तं चित्तं न निरुज्झती ति ?
भङ्गक्खणे चित्तं न निरुज्झित्थ, नो च तं चित्तं

न निरुज्झति । उप्पादक्खणे अनागतं च चित्तं न चेव
निरुज्झत्थ न च निरुज्झति ।

६१.(क) यं चित्तं निरुज्झति तं चित्तं निरुज्झिस्सती ति ?
नो ।

5 (ख) यं वा पन चित्तं निरुज्झिस्सति तं चित्तं निरुज्झती ति ?
नो ।

(क) यं चित्तं न निरुज्झति तं चित्तं न निरुज्झिस्सती ति ?

उप्पादक्खणे अनागतं च चित्तं न निरुज्झति, नो च
तं चित्तं न निरुज्झिस्सति । अतीतं चित्तं न चेव निरुज्झति
न च निरुज्झिस्सति ।

10

(ख) यं वा पन चित्तं न निरुज्झिस्सति तं चित्तं न निरुज्झती ति ?

भङ्गक्खणे चित्तं न निरुज्झिस्सति, नो च तं चित्तं
न निरुज्झति । अतीतं चित्तं न चेव निरुज्झिस्सति न
च निरुज्झति ।

15 ६२.(क) यं चित्तं निरुज्झत्थ तं चित्तं निरुज्झिस्सती ति ?
नो ।

(ख) यं वा पन चित्तं निरुज्झिस्सति तं चित्तं निरुज्झत्था ति ?
नो ।

(क) यं चित्तं न निरुज्झत्थ तं चित्तं न निरुज्झिस्सती ति ?

20

उप्पादक्खणे अनागतं च चित्तं न निरुज्झत्थ, नो च
तं चित्तं न निरुज्झिस्सति । भङ्गक्खणे चित्तं न चेव
निरुज्झत्थ न च निरुज्झिस्सति ।

(ख) यं वा पन चित्तं न निरुज्झिस्सति तं चित्तं न निरुज्झत्था
ति ?

25

अतीतं चित्तं न निरुज्झिस्सति, नो च तं चित्तं न
निरुज्झत्थ । भङ्गक्खणे चित्तं न चेव निरुज्झिस्सति न
च निरुज्झत्थ ।

(६) उप्पादनरोधवारो

B. 310

६३.(क) यं चित्तं उप्पज्जति तं चित्तं निरुज्झत्था ति ?
नो ।

(ख) यं वा पन चित्तं निरुज्झित्थ तं चित्तं उप्पज्जती ति ?
नो ।

(क) यं चित्तं न उप्पज्जति तं चित्तं न निरुज्झित्था ति ?
अतीतं चित्तं न उप्पज्जति, नो च तं चित्तं न
निरुज्झित्थ । भङ्गकखणे अनागतं च चित्तं न चेव 5
उप्पज्जति न च निरुज्झित्थ ।

(ख) यं वा पन चित्तं न निरुज्झित्थ तं चित्तं न उप्पज्जती ति ?
उप्पादकखणे चित्तं न निरुज्झित्थ, नो च तं चित्तं न
उप्पज्जति । भङ्गकखणे अनागतं च चित्तं न चेव निरुज्झित्थ
न च उप्पज्जति । 10

६४.(क) यं चित्तं उप्पज्जति तं चित्तं निरुज्झिस्सती ति ?
आमन्ता ।

(ख) यं वा पन चित्तं निरुज्झिस्सति तं चित्तं उप्पज्जती ति ?
अनागतं चित्तं निरुज्झिस्सति, नो च तं चित्तं उप्पज्जति ।
उप्पादकखणे चित्तं निरुज्झिस्सति चेव उप्पज्जति च । 15

(क) यं चित्तं न उप्पज्जति तं चित्तं न निरुज्झिस्सती ति ?
अनागतं चित्तं न उप्पज्जति, नो च तं चित्तं न
निरुज्झिस्सति । भङ्गकखणे अतीतं च चित्तं न चेव
उप्पज्जति न च निरुज्झिस्सति ।

(ख) यं वा पन चित्तं न निरुज्झिस्सति तं चित्तं न उप्पज्जती ति ? 20
आमन्ता ।

६५.(क) यं चित्तं उप्पज्जित्थ तं चित्तं निरुज्झिस्सती ति ?
नो ।

R. 17

(ख) यं वा पन चित्तं निरुज्झिस्सति तं चित्तं उप्पज्जित्था ति ?
नो ।

25

(क) यं चित्तं न उप्पज्जित्थ तं चित्तं न निरुज्झिस्सती ति ?
उप्पादकखणे अनागतं च चित्तं न उप्पज्जित्थ, नो च तं
चित्तं न निरुज्झिस्सति । भङ्गकखणे चित्तं न चेव उप्पज्जित्थ
न च निरुज्झिस्सति ।

(ख) यं वा पन चित्तं न निरुज्झिस्सति तं चित्तं न उप्पज्जित्था
ति ?

अतीतं चित्तं न निरुज्झिस्सति, नो च तं चित्तं न
उप्पज्जित्थ । भङ्गक्खणे चित्तं न चेव निरुज्झिस्सति न
च उप्पज्जित्थ ।

5

(७) उप्पज्जमान-ननिरोधवारो

६६.(क) यं चित्तं उप्पज्जति तं चित्तं न निरुज्झती ति ?

आमन्ता ।

(ख) यं वा पन चित्तं न निरुज्झति तं चित्तं उप्पज्जती ति ?

अतीतानागतं^१ चित्तं न निरुज्झति, नो च तं
चित्तं उप्पज्जति । उप्पादक्खणे चित्तं न निरुज्झति चेव
उप्पज्जति च^१ ।

10

B. 311

(क) यं चित्तं न उप्पज्जति तं चित्तं निरुज्झती ति ?

अतीतानागतं^२ चित्तं न उप्पज्जति, नो च तं चित्तं
निरुज्झति । भङ्गक्खणे चित्तं न उप्पज्जति चेव
निरुज्झति च^२ ।

15

(ख) यं वा पन चित्तं निरुज्झति तं चित्तं न उप्पज्जती ति ?

आमन्ता ।

(८) उप्पज्जमानुप्पन्नवारो

६७.(क) यं चित्तं उप्पज्जमानं तं चित्तं उप्पन्नं ति ?

आमन्ता ।

20

(ख) यं वा पन चित्तं उप्पन्नं तं चित्तं उप्पज्जमानं ति ?

भङ्गक्खणे चित्तं उप्पन्नं, नो च तं चित्तं उप्पज्जमानं ।
उप्पादक्खणे चित्तं उप्पन्नं चेव उप्पज्जमानं च ।

(क) यं चित्तं न उप्पज्जमानं तं चित्तं न उप्पन्नं ति ?

भङ्गक्खणे चित्तं न उप्पज्जमानं, नो च तं चित्तं न उप्पन्नं ।

25

अतीतानागतं चित्तं न चेव उप्पज्जमानं न च उप्पन्नं ।

(ख) यं वा पन चित्तं न उप्पन्नं तं चित्तं न उप्पज्जमानं ति ?

आमन्ता ।

(६) निरुज्झमानुप्पन्नवारो

६८.(क) यं चित्तं निरुज्झमानं तं चित्तं उप्पन्नं ति ?

आमन्ता ।

(ख) यं वा पन चित्तं उप्पन्नं तं चित्तं निरुज्झमानं ति ?

उप्पादक्खणे चित्तं उप्पन्नं, नो च तं चित्तं निरुज्झमानं ।

भङ्गक्खणे चित्तं उप्पन्नं चेव निरुज्झमानं च ।

5

(क) यं चित्तं न निरुज्झमानं तं चित्तं न उप्पन्नं ति ?

उप्पादक्खणे चित्तं न निरुज्झमानं, नो च तं चित्तं न उप्पन्नं । अतीतानागतं चित्तं न चेव निरुज्झमानं न च उप्पन्नं ।

(ख) यं वा पन चित्तं न उप्पन्नं तं चित्तं न निरुज्झमानं ति ?

10

आमन्ता ।

(१०) उप्पन्नउप्पादवारो

६९.(क) यं चित्तं उप्पन्नं तं चित्तं उप्पज्जित्था ति ?

नो ।

(ख) यं वा पन चित्तं उप्पज्जित्थं तं चित्तं उप्पन्नं ति ?

नो ।

15

(क) यं चित्तं न उप्पन्नं तं चित्तं न उप्पज्जित्था ति ?

अतीतं चित्तं न उप्पन्नं, नो च तं चित्तं न उप्पज्जित्थं ।

R. 18

अनागतं चित्तं न चेव उप्पन्नं न च उप्पज्जित्थं ।

(ख) यं वा पन चित्तं न उप्पज्जित्थं तं चित्तं न उप्पन्नं ति ?

पच्चुप्पन्नं चित्तं न उप्पज्जित्थं, नो च तं चित्तं

20

न उप्पन्नं । अनागतं चित्तं न चेव उप्पज्जित्थं न च उप्पन्नं ।

१००.(क) यं चित्तं उप्पन्नं तं चित्तं उप्पज्जिस्सती ति ?

नो ।

(ख) यं वा पन चित्तं उप्पज्जिस्सति तं चित्तं उप्पन्नं ति ?

25

नो ।

(क) यं चित्तं न उप्पन्नं तं चित्तं न उप्पज्जिस्सती ति ?

B. 312

अनागतं चित्तं न उप्पन्नं, नो च तं चित्तं न उप्पज्जिस्सति ।

अतीतं चित्तं न चेव उप्पन्नं न च उप्पज्जिस्सति ।

(ख) यं वा पन चित्तं न उप्पज्जिस्सति तं चित्तं न उप्पन्नं ति ?

पच्चुप्पन्नं चित्तं न उप्पज्जिस्सति, नो च तं चित्तं न
उप्पन्नं । अतीतं चित्तं न चेव उप्पज्जिस्सति न च उप्पन्नं ।

(११) अतीतानागतवारो

१०१. (क) यं चित्तं उप्पज्जित्थ नो च तं चित्तं उप्पन्नं, तं चित्तं
उप्पज्जिस्सति ति ?

नो ।

(ख) यं वा पन चित्तं उप्पज्जिस्सति नो च तं चित्तं उप्पन्नं, तं
चित्तं उप्पज्जित्था ति ?

नो ।

(क) यं चित्तं न उप्पज्जित्थ नो च तं चित्तं न उप्पन्नं, तं
चित्तं न उप्पज्जिस्सती ति ?

आमन्ता ।

१५ (ख) यं वा पन चित्तं न उप्पज्जिस्सति नो च तं चित्तं न
उप्पन्नं, तं चित्तं न उप्पज्जित्था ति ?

आमन्ता ।

(१२) उप्पन्नोप्पज्जमानवारो

१०२. (क) उप्पन्नं उप्पज्जमानं ति ?

भङ्गवखणे उप्पन्नं, नो च उप्पज्जमानं । उप्पादवखणे
उप्पन्नं चेव उप्पज्जमानं च ।

(ख) उप्पज्जमानं उप्पन्नं ति ?

आमन्ता ।

(क) न उप्पन्नं न उप्पज्जमानं ति ?

आमन्ता ।

२५ (ख) न उप्पज्जमानं न उप्पन्नं ति ?

भङ्गवखणे न उप्पज्जमानं, नो च न उप्पन्नं । अतीता-
नागतं चित्तं न चेव उप्पज्जमानं न च उप्पन्नं ।

(१३) निरुद्धनिरुज्झमानवारो

१०३. (क) निरुद्धं निरुज्झमानं ति ?

नो ।

(ख) निरुज्झमानं निरुद्धं ति ?

नो ।

(क) न निरुद्धं न निरुज्झमानं ति ?

5

भङ्गवखणे न निरुद्धं, नो च न निरुज्झमानं । उप्पादवखणे
अनागतं च चित्तं न चेव निरुद्धं न च निरुज्झमानं ।

(ख) न निरुज्झमानं न निरुद्धं ति ?

अतीतं चित्तं न निरुज्झमानं, नो च न निरुद्धं ।
उप्पादवखणे अनागतं च चित्तं न चेव निरुज्झमानं न 10
च निरुद्धं ।

(१४) अतिक्कन्तकालवारो

१०४. (क) यं चित्तं उप्पज्जमानं खणं खणं वीतिक्कन्तं अतिक्कन्तकालं,
निरुज्झमानं खणं खणं वीतिक्कन्तं अतिक्कन्तकालं तं
चित्तं ति ?

भङ्गवखणे चित्तं उप्पादवखणं वीतिक्कन्तं भङ्गवखणं 15 B. 313
अवीतिक्कन्तं, अतीतं चित्तं उप्पादवखणं च वीतिक्कन्तं
भङ्गवखणं च वीतिक्कन्तं । R. 19

(ख) यं वा पन चित्तं निरुज्झमानं खणं खणं वीतिक्कन्तं अतिक्कन्त-
कालं, उप्पज्जमानं खणं खणं वीतिक्कन्तं अतिक्कन्तकालं तं
चित्तं ति ?

20

अतीतं चित्तं ।

(क) यं चित्तं न उप्पज्जमानं खणं खणं वीतिक्कन्तं अतिक्कन्त-
कालं, न निरुज्झमानं खणं खणं वीतिक्कन्तं अतिक्कन्तकालं
तं चित्तं ति ?

उप्पादवखणे अनागतं चित्तं ।

25

(ख) यं वा पन चित्तं न निरुज्झमानं खणं खणं वीतिक्कन्तं

अतिक्कन्तकालं, न उप्पज्जमानं खणं खणं वीतिक्कन्तं
अतिक्कन्तकालं तं चित्तं ति ?

भङ्गक्खणे^१ चित्तं भङ्गक्खणं अवीतिक्कन्तं नो च
उप्पादक्खणं अवीतिक्कन्तं, उप्पादक्खणे अनागतं च चित्तं
5 भङ्गक्खणं च अवीतिक्कन्तं उप्पादक्खणं च अवीतिक्कन्तं^१ ।

§ ३. पुग्गलधम्मवारो

(१) उप्पादनिरोधकालसम्भेदवारो

१०५. (क) यस्स यं चित्तं उप्पज्जति न निरुज्जति तस्स तं चित्तं
निरुज्जिस्सति न उप्पज्जिस्सती ति ?

आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन यं चित्तं निरुज्जिस्सति न उप्पज्जिस्सति
10 तस्स तं चित्तं उप्पज्जति न निरुज्जती ति ?

आमन्ता ।

(क) यस्स यं चित्तं न उप्पज्जति निरुज्जति तस्स तं चित्तं न
निरुज्जिस्सति उप्पज्जिस्सती ति ?

नो ।

15 (ख) यस्स वा पन यं चित्तं न निरुज्जिस्सति उप्पज्जिस्सति तस्स तं
चित्तं न उप्पज्जति निरुज्जती ति ?

नत्थि ।

(२) उप्पादुप्पन्नवारो

१०६. (क) यस्स यं चित्तं उप्पज्जति तस्स तं चित्तं उप्पन्नं ति ?
आमन्ता ।

20 (ख) यस्स वा पन यं चित्तं उप्पन्नं तस्स तं चित्तं उप्पज्जती ति ?
भङ्गक्खणे चित्तं उप्पन्नं, नो च तस्स तं चित्तं
उप्पज्जति । उप्पादक्खणे चित्तं उप्पन्नं चेव उप्पज्जति च ।

(क) यस्स यं चित्तं न उप्पज्जति तस्स तं चित्तं न उप्पन्नं ति ?
भङ्गक्खणे चित्तं न उप्पज्जति, नो च तस्स तं चित्तं

न उप्पन्नं । अतीतानागतं चित्तं न चेव उप्पज्जति न च
उप्पन्नं ।

(ख) यस्स वा पन यं चित्तं न उप्पन्नं तस्स तं चित्तं न उप्पज्जती ति ?
आमन्ता ।

(३) निरोधुप्पन्नवारो

१०७. (क) यस्स यं चित्तं निरुज्झति तस्स तं चित्तं उप्पन्नं ति ?
आमन्ता ।

(ख) यस्स वा पन यं चित्तं उप्पन्नं तस्स तं चित्तं निरुज्झती ति ? 5
उप्पादक्खणे चित्तं उप्पन्नं, नो च तस्स तं चित्तं
निरुज्झति । भङ्गक्खणे चित्तं उप्पन्नं चेव निरुज्झति च ।

(क) यस्स यं चित्तं न निरुज्झति तस्स तं चित्तं न उप्पन्नं ति ?
उप्पादक्खणे चित्तं न निरुज्झति, नो च तस्स तं चित्तं न
उप्पन्नं । अतीतानागतं चित्तं न चेव निरुज्झति न च उप्पन्नं । 10 R. 20

(ख) यस्स वा पन यं चित्तं न उप्पन्नं तस्स तं चित्तं न निरुज्झती
ति ?

आमन्ता ।

(४) उप्पादवारो

१०८. (क) यस्स यं चित्तं उप्पज्जति तस्स तं चित्तं उप्पज्जित्था ति ?
नो । 15

(ख) यस्स वा पन यं चित्तं उप्पज्जित्थ तस्स तं चित्तं उप्पज्जती
ति ?

नो ।

(क) यस्स यं चित्तं न उप्पज्जति तस्स तं चित्तं न उप्पज्जित्था ति ?
अतीतं चित्तं न उप्पज्जति, नो च तस्स तं चित्तं न 20
उप्पज्जित्थ । भङ्गक्खणे अनागतं च चित्तं न चेव उप्पज्जति
न च उप्पज्जित्थ ।

(ख) यस्स वा पन यं चित्तं न उप्पज्जित्थ तस्स तं चित्तं न
उप्पज्जती ति ?

उप्पादक्खणे चित्तं न उप्पज्जित्थ, नो च तस्स तं चित्तं 25
न उप्पज्जति । भङ्गक्खणे अनागतं च चित्तं न चेव
उप्पज्जित्थ न च उप्पज्जति ।

१०६. (क) यस्स यं चित्तं उप्पज्जति तस्स तं चित्तं उप्पज्जिस्सती ति ?
नो ।

(ख) यस्स वा पन यं चित्तं उप्पज्जिस्सति तस्स तं चित्तं
उप्पज्जती ति ?

5

नो ।

(क) यस्स यं चित्तं न उप्पज्जति तस्स तं चित्तं न उप्पज्जिस्सती
ति ?

अनागतं चित्तं न उप्पज्जति, नो च तस्स तं चित्तं न
उप्पज्जिस्सति । भङ्गक्खणे अतीतं च चित्तं न चेव
उप्पज्जति न च उप्पज्जिस्सति ।

10

(ख) यस्स वा पन यं चित्तं न उप्पज्जिस्सति तस्स तं चित्तं न
उप्पज्जती ति ?

उप्पादक्खणे चित्तं न उप्पज्जिस्सति, नो च तस्स तं
चित्तं न उप्पज्जति । भङ्गक्खणे अतीतं च चित्तं न
चेव उप्पज्जिस्सति न च उप्पज्जति ।

15

११०. (क) यस्स यं चित्तं उप्पज्जित्थ तस्स तं चित्तं उप्पज्जिस्सती ति ?
नो ।

(ख) यस्स वा पन यं चित्तं उप्पज्जिस्सति तस्स तं चित्तं
उप्पज्जित्था ति ?

20

नो ।

(क) यस्स यं चित्तं न उप्पज्जित्थ तस्स तं चित्तं न उप्पज्जि-
स्सती ति ?

अनागतं चित्तं न उप्पज्जित्थ, नो च तस्स तं चित्तं
न उप्पज्जिस्सति । पच्चुप्पन्नं^१ चित्तं न चेव उप्पज्जित्थ
न च उप्पज्जिस्सति ।

25

(ख) यस्स वा पन यं चित्तं न उप्पज्जिस्सति तस्स तं चित्तं
न उप्पज्जित्था ति ?

अतीतं चित्तं न उप्पज्जिस्सति, नो च तस्स तं चित्तं
न उप्पज्जित्थ । पच्चुप्पन्नं चित्तं न चेव उप्पज्जिस्सति
न च उप्पज्जित्थ ।

30

(५) निरोधवारी

१११. (क) यस्स यं चित्तं निरुज्झति तस्स तं चित्तं निरुज्झित्था ति ?
नो ।

(ख) यस्स वा पन यं चित्तं निरुज्झित्थ तस्स तं चित्तं
निरुज्झती ति ?
नो ।

5

(क) यस्स यं चित्तं न निरुज्झति तस्स तं चित्तं न निरुज्झित्था
ति ?

अतीतं चित्तं न निरुज्झति, नो च तस्स तं चित्तं
न निरुज्झित्थ । उप्पादक्खणे अनागतं च चित्तं न चेव
निरुज्झति न च निरुज्झित्थ ।

10

(ख) यस्स वा पन यं चित्तं न निरुज्झित्थ तस्स तं चित्तं
न निरुज्झती ति ?

भङ्गक्खणे चित्तं न निरुज्झित्थ, नो च तस्स तं
चित्तं न निरुज्झति । उप्पादक्खणे अनागतं च चित्तं
न चेव निरुज्झित्थ न च निरुज्झति ।

15

११२. (क) यस्स यं चित्तं निरुज्झति तस्स तं चित्तं निरुज्झिस्सती
ति ?

R. 21

नो ।

(ख) यस्स वा पन यं चित्तं निरुज्झिस्सति तस्स तं चित्तं
निरुज्झती ति ?

20

नो ।

(क) यस्स यं चित्तं न निरुज्झति तस्स तं चित्तं न निरुज्झि-
स्सती ति ?

उप्पादक्खणे^१ अनागतं च चित्तं न निरुज्झति, नो च
तस्स तं चित्तं न निरुज्झिस्सति । अतीतं^२ चित्तं न चेव
निरुज्झति न च निरुज्झिस्सति ।

25

(ख) यस्स वा पन यं^३ चित्तं न^३ निरुज्झिस्सति तस्स तं चित्तं
न निरुज्झती ति ?

भङ्गकवणे चित्तं न निरुज्झिस्सति, नो च तस्स तं
चित्तं न निरुज्झति । अतीतं चित्तं न चेव निरुज्झिस्सति
न च निरुज्झति ।

११३. (क) यस्स यं चित्तं निरुज्झित्थ तस्स तं चित्तं निरुज्झिस्सती ति ?
नो ।

(ख) यस्स वा पन यं चित्तं निरुज्झिस्सति तस्स तं चित्तं
निरुज्झित्था ति ?
नो ।

(क) यस्स यं चित्तं न निरुज्झित्थ तस्स तं चित्तं न निरुज्झिस्सती
ति ?

उप्पादकवणे^१ अनागतं च चित्तं न निरुज्झित्थ, नो
च तस्स तं चित्तं न निरुज्झिस्सति । भङ्गकवणे चित्तं
न चेव निरुज्झित्थ न च निरुज्झिस्सति ।

B. 316

(ख) यस्स वा पन यं चित्तं न निरुज्झिस्सति तस्स तं चित्तं
न निरुज्झित्था ति ?

अतीतं चित्तं न निरुज्झिस्सति, नो च तस्स तं चित्तं
न निरुज्झित्थ । भङ्गकवणे चित्तं न चेव निरुज्झिस्सति
न च निरुज्झित्थ ।

(यस्स चित्तके सकभावेन^२ निद्दिट्ठे^३, यं चित्तके च यस्स यं
चित्तके च एकत्तेन^४ निद्दिट्ठे^५) ।

२. सुत्तन्तचित्तमिस्सकविसेसो

११४. यस्स सरागं चित्तं उप्पज्जति न निरुज्झति तस्स सरागं
चित्तं निरुज्झिस्सति न उप्पज्जिस्सती ति ?

सरागपच्छिमचित्तस्स उप्पादकवणे तेसं सरागं चित्तं
उप्पज्जति न निरुज्झति, निरुज्झिस्सति न उप्पज्जिस्सति ।

25

इतरेसं सरागचित्तस्स उप्पादकवणे तेसं ... पे०... ।

१. रो० पोत्वके नत्थि । २-२. सकभावेन निद्दिट्ठो - रो० । ३. एकत्वेन - सी०;
एकत्वेन - स्या०, रो० । ४. निद्दिट्ठो - रो० ।

३. अभिधम्मचित्तमिस्सकविसेसो

११५. यस्स^१ कुसलं चित्तं उप्पज्जति न निरुज्झति तस्स कुसलं चित्तं निरुज्झिस्सति न उप्पज्जिस्सती ति ?

पच्छिमकुसलचित्तस्स उप्पादक्खणे तेसं कुसलं चित्तं उप्पज्जति न निरुज्झति, निरुज्झिस्सति न उप्पज्जिस्सति ।

इतरेसं कुसलचित्तस्स उप्पादक्खणे तेसं ... पे०... । 5

यस्स वा पन ... पे०... ?

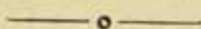
आमन्ता । ... पे०... ।

११६. यस्स अकुसलं चित्तं उप्पज्जति न निरुज्झति ... पे०... ।

यस्स अव्याकतं चित्तं उप्पज्जति न निरुज्झति ... पे०...^१ ।

(मूलयमकं चित्तयमकं धम्मयमकं ति तीणि यमकानि याव 10 सरणअरणा गच्छन्ति) ।

चित्तयमकं निट्ठितं ।

१-१. ... पे०... कुसला धम्मा अकुसला धम्मा अव्याकता धम्मा, सुखाय वेदनाय सम्पयुक्ता धम्मा दुक्खाय वेदनाय सम्पयुक्ता धम्मा अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुक्ता धम्मा ... पे०... सनिदस्सनसप्पटिघा धम्मा अनिदस्सनसप्पटिघा धम्मा अनिदस्सनअप्पटिघा धम्मा, हेतु धम्मा नहेतु धम्मा ... पे०... सरणा धम्मा अरणा धम्मा - सी० स्या०, रो० ।

विशेषपदानं

अनुवकमणिका

अ		अप्यहीनो, भवरागानुसयो	३५०...३७८
अकुसलं, चित्तं	४०६, ४३३	- मानानुसयो	३४६...३७८
अममगसमङ्गी	२१८-२२०, २२२-२३१, २४२-२४५, २४७-२५२, २५४-२५६, २७६-२७८, २८०-२८६, ३०१, ३०२, ३०५-३०६, ३११, ३१२, ३१४-३१६, ३१८, ३१९	- विचिकिच्छानुसयो	३४६...३७८
अट्टमको	२५७-२५९, २७६	अव्याकृतं, चित्तं	४०६, ४३३
अतीतानागतं, चित्तं	४१६, ४२०, ४२४	अमहमगतं, चित्तं	४०८
अतीतं, चित्तं	४२१-४२४, ४२६, ४३०, ४३१	अरणं, चित्तं	४०६
अनागतं, चित्तं	४२०, ४२१, ४२३, ४२६, ४२७, ४३०, ४३१	अरहा	११६-११६, १२६-१४४, १७३-१७७, १६३-१६५...३३६, ३४८
अनागामिमगसमङ्गी	२२५-२३२, २४१-२४५, २५०-२५८, २६०, २८३- २८५, २८७-२९०, ३००- ३०६, ३१०-३२०	अरूपाधु	८१, ८६-११४, १२०-१४२, १५१-१७२, १७८-१८१, १८३, १८४, १८७-१८८, २०८-२२४, २३३-२३५, २३७-२३९, २४१- २६०, २६५...३१७, ३८०, ३८१, ३८५, ३८६
अनागामी	८२-८४, ८६-८६, १००-१०२, १०५, १०७, १०८, ११०, १११, ११३- ११६, १३६, १४२-१५०, १६०-१६२, १६५, १६६, १६८, १७०, १७१, १७३, १७४, १७६, १७७, १८७, १८८, १९१, १९५, १९७-२००, २०२, २०३, ३७६	अरूपाधुमूलकं	३८२, ३८८
अनुत्तरं, चित्तं	४०८	अरूपावचरा	१६, १८-२४, २६, २७, ३३, ३६, ३८, ४३-४७, ५०, ५२, ५५, ५७, ६०, ६२, ६७-७२, ७७
अनुसया, कति अनुसेन्ति	३८०-३८२, ३८५	अविज्ज्ञानुसयो	८१, ८३-८३, ८५-१०८, ११०-१२८, १३१, १३३-१३६, १३६, १४१, १४३, १४४, २०४, २०५...३२०
- नानुसेन्ति	३८०-३८२, ३८५	अवितक्कअविचारचित्तस्स	४१, ४२
- भङ्गा	३८०-३८२, ३८५	अवितक्कअविचारपच्छिमचित्तस्स	४६
- सत्त	८१, ३८६	अवितक्कअविचारभूमियं	३७, ३६, ६१, ६३, ६४
अपरियापन्ने	१६५, २५७-२५९	अवितक्कअविचारं	२१, २३, २४, ४४-४८
अप्यहीनो, अविज्ज्ञानुसयो	३५०...३७८	- पच्छिमचित्तं	३२, ३४, ३८, ५६, ५७
- कामरागानुसयो	३४६...३७८	अविमुत्तं चित्तं	४०८
- दिट्ठानुसयो	३४६...३७८	असञ्जसत्तानं	१३, १८, १९, ४१, ४२, ४८, ४१०
- पटिधानुसयो	३४६...३७८	असमाहितं, चित्तं	४०८
		अस्तासपस्तासा	३

उ

उपपज्जति, कामरागानुसयो	३७६
- पटिधानुसयो	३७६
- मानानुसयो	३७६
उपपज्जमानं, चित्तं	३६७, ३६६, ४०८, ४१५, ४२४, ४२७
उपपन्नं, चित्तं	३६५, ३६७, ३६८, ४००, ४०७, ४१०, ४१५, ४१६, ४२४, ४२५, ४२८, ४२६

क

कामधातुमूलकं	३८०
कामधातुया ८६-११४, १२०-१४३, १५१-१७२, १७८-१६८, २०२, २०८-२२४, २३४-२३६, २४२-२६०, २६५...३१७, ३८१, ३८६	
कामरागानुसयो ८१-८३, ८५-९०, ९४- १०१, १०५-११५, ११७-१२१, १२५-१३१, १३६-१४४...२०३, २०४, २०६-२०६...३२०	
कामावचरा २६, २७, ३३, ३८, ४०, ४३-४७, ५०, ५२, ५५, ५७, ६०, ६७-७२	
कायसङ्कारो ३, १०-७६	
- कायो ३, ५	
- चित्तसङ्कारो ५, ६	
- वचीसङ्कारो ५, ६	
कायो, कायसङ्कारो ३-७	
कुसलं, चित्तं ४०८, ४३३	

च

चतुत्यज्ज्ञानं १२, १६-१६, २१, २३, २४, २८, ३३, ३८, ४८, ५७	
चत्तारो, पुगला १६३-१६५, १६२-१६४	
चित्तसङ्कारो ३, ११-७६	
- कायसङ्कारो ५, ६	
- चित्तं ३, ६	
- वचीसङ्कारो ५, ६	

चित्तसम्पयुक्तका, धम्मा

३

चित्तं, अकुसलं ४०६, ४३३	
- अतीतानागतं ४१६, ४२०, ४२४	
- अतीतं ४२१-४२४, ४२६, ४३०, ४३१	
- अनागतं ४२०, ४२१, ४२३, ४२६, ४२७, ४३०, ४३१	
- अनुत्तरं ४०८	
- अव्याकृतं ४०६, ४३३	
- अमहगतं ४०८	
- अरणं ४०६	
- अविमुक्तं ४०८	
- असमाहितं ४०८	
- उपपज्जति ३६५	
- उपपज्जमानं ३६७, ३६६, ४०८, ४१५, ४२४, ४२७	
- उपपज्जिस्सति ३६५	
- उपपन्नं ३६५, ३६७, ३६८, ४००, ४०७, ४१०, ४१५, ४१६, ४२४, ४२५, ४२८, ४२६	
- कुसलं ४०६, ४३३	
- चित्तसङ्कारो ३-५, ७	
- दुतियं ५२	
- न उपपज्जति ३६५	
- न उपपज्जमानं ३६७, ३६६, ४०८, ४१५, ४२४, ४२७	
- न उपपज्जित्य ३६६	
- न उपपज्जिस्सति ३६५	
- न उपपन्नं ३६५, ३६७, ३६८, ४१०, ४१५, ४१६, ४२४, ४२६, ४२८, ४२६	
- न निरुज्जति ३६५	
- न निरुज्जमानं ३६८, ३६६, ४०८, ४१६, ४२५, ४२७	
- न निरुज्जिस्सति ३६५	
- निरुज्जति ३६५	
- निरुज्जमानं ३६६, ४०८, ४१५, ४२५, ४२७	
- निरुज्जिस्सति ३६५	
- पच्चुप्पन्नं ४२१, ४२६, ४३०	
- महगतं ४०८	
- विविक्तं ४०८	

चित्तं, विमुक्तं	४०८
- वीतदोसं	४०८
- वीतमोहं	४०८
- वीतरागं	४०८
- सउत्तरं	४०८
- सङ्घितं	४०८
- सदोसं	४०८
- समाहितं	४०८
- समोहं	४०८
- सरागं	४०८, ४३२
- मुखाय वेदनाय सम्पयुक्तं	४०९

त

ततियज्ज्ञानं	११, १२, १६, १७-२५, २८, ३०, ३३, ३६, ३८, ४५, ४८, ५०, ५७, ५८, ६८
तदेकद्वं	२६०-२६४...
तयो, पुगला	१६३-१६५, १६८, १७४, १८६-१८६
तीसु, वेदनासु	२५७-२५९...

द

दिट्ठानुसयो	८१-१२०, १२२-१२६, १३२, १३४, १३५, १३७, १३९, १४१, १४३...३२०
दुक्खाय, वेदनाय	६१, ६२, ६५-१०३, १०६- ११४, १२०-१२३, १२५-१३५, १३७, १४३, १५१-१५३, १६२, १६३, १६६-१७२, १७८-१८६, १८८-१९३, १९५, १९६, १९९, २००, २०२...३१९...
दुतियज्ज्ञानं	११, १२, १६-२१, २३-२५, २८, ३०, ३३, ३५, ३६, ३८, ४५, ४८, ५०, ५७, ५८, ६८
दुतियं, चित्तं	५२
द्वीसु, वेदनासु	२६५-२६७...
द्वे, पुगला	१७०, १७३, १७४, १७६, १७७, १८७, १८८, १९०, १९६

ध

धम्मा, चित्तसम्पयुक्ता

३

न

नमरूपधातुमूलकं	३८३, ३९१
न उप्पज्जमानं, चित्तं	३९७, ३९९, ४०८, ४१५, ४२४, ४२७
न उप्पन्नं, चित्तं	३९५, ३९७, ३९८, ४१०, ४१५, ४१९, ४२४, ४२६, ४२८, ४२९
नकामधातुमूलकं	३८२, ३८६
नकामनमरूपधातुमूलकं	३८४, ३९२
नकामनरूपधातुमूलकं	३८६, ३९३
न कायसङ्कारो, न कायो	३, ६
- न चित्तसङ्कारो	५, १०
- न वचीसङ्कारो	५, ९
न कायो, न कायसङ्कारो	३, ४, ६, ८
न चित्तसङ्कारो, न कायसङ्कारो	५, १०
- न चित्तं	४, ६
- न वचीसङ्कारो	५, १०
न चित्तं, न चित्तसङ्कारो	४, ६, ८, ९
न निरुज्जमानं, चित्तं	३९८, ३९९, ४०८, ४१६, ४२५, ४२७
नरूपधातुमूलकं	३८३, ३९०
नरूपनमरूपधातुमूलकं	३८५
न वची, न वचीसङ्कारो	३, ४, ६, ८
न वचीसङ्कारो, न कायसङ्कारो	५, ९
- न चित्तसङ्कारो	५, १०
- न वची	३, ६
न सङ्कारा, न कायसङ्कारो	४, ८, ९
- न चित्तसङ्कारो	४, ८
- न वचीसङ्कारो	४, ८
निरनुसयो, अविज्जानुसयेन	१७३-१७६, १८१- १८७, १८९, १९१- १९५, १९७, १९८ २००, २०२, २०३
- कामरागानुसयेन	१७२, १७३, १७५- १७६, १८३-१८६, १९५-२०३
- दिट्ठानुसयेन	१७३-१८७, १९०, १९२, १९३, १९६, १९८, २००-२०३
- पटिधानुसयेन	१७२-१७८, १८०, १८३ -१९२, १९५-२०३

निरनुसयो, भवरागानुसयेन	१७३-२०३
- मानानुसयेन	१७३-१८७, १८६, १९०, १९२, १९३, १९५, १९८, २००-२०३
- विचिकिच्छानुसयेन	१७३-१८८, १९०, १९२-१९४, १९६, १९८-२०३
निरुज्जमानं, चित्तं	३६६, ४०८, ४१५, ४२५, ४२७
निरोधसमापन्नानं	१३, ४१०
नप्पज्जति, कामरागानुसयो	३७६
- पटिधानुसयो	३७६
- मानानुसयो	३७६

५

पञ्चुप्पन्नं, चित्तं	४२१, ४२६, ४३०
पच्छिमचित्तसमङ्गीनं	४११
पच्छिमचित्तं	२१, २४
- अवितक्कअविचारं	३२, ३४, ३८, ५६, ५७
पटिधानुसयो	८१-८३, ८५-६१, ६४-६६ १०१, १०२, १०५-१२३, १२५-१२६, १३१-१३४, १३७-१४१, १४३ ...२०३, २०४, २०६...३२०
पठमज्ज्ञानं	११, १२, १६, १७, २०, २१, २५, २७, ३०, ३३, ३५, ३६, ३६, ४०, ४५, ४८, ५०, ५७
पहीनो, अविज्जानुसयो	३२२...३४८
- कामरागानुसयो	३२०...३४८
- विद्वानुसयो	३२२...३४८
- पटिधानुसयो	३२०...३४८
- भवरागानुसयो	३२२...३४८
- मानानुसयो	३२१...३४८
- विचिकिच्छानुसयो	३२१...३४८
पुग्गला, चत्तारो	१६३-१६५, १६२-१६४
- तयो	१६३-१६५, १६८, १७४, १७५, १८६-१८६
- द्वे	१७०, १७३, १७४, १७६, १७७, १८७, १९०, १९६

पुथुज्जनो	८२, ८४, ८६, ८८, ८९, १००- १०७, १०९, ११०, ११२, १३२, १३४, १३५, १३७, १४२, १४५-१५०, १६०, १६२-१६७, १६९, १७०, १७२, १९०, १९२, १९४, १९६, २०१
-----------	---

भ

भवरागानुसयो	८१, ८३-१०६, १११-१२८, १३०-१३६, १४०, १४१, १४३ ...२०४, २०६...३२०
-------------	---

म

महमातं, चित्तं	४०८
मानानुसयो	८१-८४, ८७-६२, ६४-१०३, १०५, १०७-१२६, १३१, १३२, १३४, १३६, १३७, १३९-१४१, १४४...२०४ -२०६...३२०

र

रूपधानु	८१, ८६-११४, १२०-१४२, १५१- १७२, १७८-१८१, १८३, १८४, १८७- १९८, २०८-२२४, २३३-२३५, २३७- २३९, २४१-२६०, २६५...३८०, ३८१, ३८५, ३८६
---------	---

रूपधानुमूलकं	३८१, ३८७
रूपावचरं	१६, १८-२४, २६, २७, ३३, ३६, ३८, ४३-४७, ५०, ५२, ५५, ५७, ६०, ६२, ६७-७२, ७७

व

वची, वचीसङ्कारो	३-५, ७
वचीसङ्कारो	३, १०-७६
- कायसङ्कारो	५, ६
- चित्तसङ्कारो	५, ६
- वची	३, ५

विकसितं, चित्तं	४०८
विचिकिच्छानुसयो	८१, ८२, ८४-१०६, १११-१३०, १३२, १३४- १४४...२०४-२०६...३२०
वितक्कविचारं	३, २७, ३४, ४०-४२, ५४, ५६

विमुक्तं, चित्तं	४०८	सदोसं, चित्तं	४०८
वीतदोसं, चित्तं	४०८	सब्बसक्कायपरियापन्नेसु	८१
वीतमोहं, चित्तं	४०८	समाहितं, चित्तं	४०८
वीतरागं, चित्तं	४०८	समोहं, चित्तं	४०८
वेदना	३	सरागं, चित्तं	४०८, ४३२
- दुक्खा ६१, ६२, ६५-१०३, १०६-११४,		सवितक्कसविचारपच्छिमचित्तस्स	५४
१२०, १२३, १२५-१३५, १३७-१४३,		सवितक्कसविचारभूमियं ३६, ३७, ३९, ६१, ६२	
१५१-१५३, १६२, १६३, १६६-१७२,		सानुसयो, अविज्जानुसयेन १४५-१५६, १६१-१७२	
१७८-१८६, १८८-१९३, १९५, १९६,		- कामरागानुसयेन १४४, १४५, १४७-१५१,	
१९८, २००, २०२... ३१९...		१५४-१६१, १६५-१७२	
वेदनासु, तीसु	२५७-२५९...	- दिट्ठानुसयेन १४४-१५३, १५५-१६०,	
- द्वीसु	२६५-२६७...	१६३, १६४, १६६-१७२	
स		- पटिघानुसयेन १४४-१५२, १५४-१६२,	
		१६५-१७२	
सउत्तरं, चित्तं	४०८	- भवरागानुसयेन १४५-१५६, १६१-१६७,	
सङ्खारा, कायसङ्खारो	४, ७	१६९, १७१, १७२	
- चित्तसङ्खारो	४, ७	- मानानुसयेन १४४-१५४, १५६-१६१,	
- वचीसङ्खारो	४, ७	१६३, १६५-१७२	
सङ्खित्तं, चित्तं	४०८	- विचिकिच्छानुसयेन १४४-१७२	
सञ्ज्ञा	३	मुखाय वेदनाय सम्पयुत्तं, चित्तं	४०९
सत्त, अनुसया	८१, ३८६	मुद्धावासं	५२, ५३

प्रकाशक : भिक्षु जगदीश काश्यप, मन्त्री, पालि प्रकाशन मण्डल,
बिहार, नालन्दा (पटना)

मुद्रक : श्री कृष्णचन्द्र बेरी, विद्यामन्दिर प्रेस (प्राइवेट) लि०,
डी० १५/२४, मानमन्दिर, वाराणसी-१.

"A book that is shut is but a block"

CENTRAL ARCHAEOLOGICAL LIBRARY

GOVT. OF INDIA
Department of Archaeology
NEW DELHI.

Please help us to keep the book
clean and moving.

S. B. 148. N. DELHI.